

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

**«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την
αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ
ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»**

**Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π.
«Αττική» 2014 - 2020
Έκδοση 2.0**

Αθήνα, Μάρτιος 2018

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ευρετήριο Συντομογραφιών.....	11
Επιτελική Σύνοψη	13
Executive Summary	29
Εισαγωγή.....	44
1 Μεθοδολογικό μοντέλο	47
2 Επικαιροποίηση της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης.....	50
2.1 Συγκριτική Παρουσίαση Βασικών Διαρθρωτικών Στοιχείων στην Περιφέρεια Αττικής 53	
2.1.1 Στοιχεία Πληθυσμού.....	53
2.1.2 Η εξέλιξη περιφερειακών δεικτών ΑΕΠ.....	55
2.2 Συγκριτική ανάλυση δεδομένων ανά Θεματικό Στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	58
2.2.1 Ενίσχυση της έρευνας της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας (Θ.Σ.1) 58	
2.2.2 Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους (Θ.Σ.2) 61	
2.2.3 Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ - ΘΣ3).....	63
2.2.4 Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς (Θ.Σ.4)	72
2.2.5 Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (Θ.Σ.5)	74
2.2.6 Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων (Θ.Σ.6).....	78
2.2.7 Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές (Θ.Σ.7).....	86
2.2.8 Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων (Θ.Σ.8).....	90
2.2.9 Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων (Θ.Σ.9).....	94
2.2.10 Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική Κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση (Θ.Σ.10)	101
2.2.11 Επικαιροποιημένα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Αττικής 104	
2.3 Επικαιροποιημένη SWOT Analysis	105
2.3.1 SWOT Analysis ανά Α.Π.	106
2.3.2 Νέες ανάγκες που προέκυψαν κατά την επικαιροποιημένη SWOT Analysis.....	117
3 Αποτελεσματικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	120
3.1 Αποτίμηση της Πορείας Υλοποίησης.....	122
3.1.1 Στοιχεία Υλοποίησης ανά Άξονα Προτεραιότητας	122

3.1.2	Άξονας Προτεραιότητας 1 - Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία	123
3.1.3	Άξονας Προτεραιότητας 2 - Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ.....	128
3.1.4	Άξονας Προτεραιότητας 3 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας	133
3.1.5	Άξονας Προτεραιότητας 4 - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές.....	141
3.1.6	Άξονας Προτεραιότητας 5 - Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων.....	147
3.1.7	Άξονας Προτεραιότητας 6 - Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον	150
3.1.8	Άξονας Προτεραιότητας 7 - Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής.....	158
3.1.9	Άξονας Προτεραιότητας 8 - Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.....	162
3.1.10	Άξονας Προτεραιότητας 9 - Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής	166
3.1.11	Άξονας Προτεραιότητας 10 - Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας	183
3.1.12	Άξονας Προτεραιότητας 11 – Ανάπτυξη Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης.....	186
3.1.13	Άξονας Προτεραιότητας 12 – Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ)	189
3.1.14	Άξονας Προτεραιότητας 13 – Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΚΤ).....	190
3.2	Συγκεντρωτικά Στοιχεία Αποτίμησης Δεικτών.....	191
3.2.1	Δείκτες Εκροών.....	191
3.2.2	Δείκτες Αποτελεσμάτων	198
3.3	Δείκτες Εκροών – Αποτελεσμάτων Συμμετεχόντων (ΕΚΤ)	201
3.4	Εκτίμηση των στόχων Δεικτών Εκροών & Αποτελεσμάτων (2023).....	206
3.4.1	Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των δεικτών εκροών (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ για το έτος 2023)	206
3.4.2	Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των δεικτών αποτελεσμάτων (ΕΚΤ για το έτος 2023)	211
3.5	Συμπεράσματα – Προτάσεις	212
4	Πλαίσιο επίδοσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	218
4.1	Πρόοδος Επίτευξης των Στόχων των Δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων ανα Άξονα Προτεραιότητας (έτος 2018) – Προβλήματα & Καθυστερήσεις	219
4.2	Δείκτες Πλαισίου Επίδοσης ανά Πρόσκληση.....	230

4.3	Εκτίμηση για την Επίτευξη των Οροσήμων για το 2018 και των Στόχων του 2023	254
4.4	Συμπεράσματα - Προτάσεις	262
5	Αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος	266
5.1	Χρηματοοικονομική Πορείας Υλοποίησης του Ε.Π.	266
5.1.1	Διαμόρφωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	266
5.1.2	Εξειδίκευση Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020.....	267
5.1.3	Ενεργοποίηση Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020.....	268
5.1.4	Μέτρηση της Αποδοτικότητας	276
5.2	Εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Ε.Π.	281
5.2.1	Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.	282
5.2.2	Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους.....	292
5.2.3	Συσχετισμός με τους Στόχους των Δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων	295
5.3	Συμπεράσματα	295
6	Αξιολόγηση της καταλληλότητας της στρατηγικής του Ε.Π.....	298
6.1	Αξιολόγηση της Εσωτερικής Συνοχής	299
6.1.1	Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττικής» 2014 -2020	299
6.1.2	Επικαιρότητα της συνάφειας των αναγκών με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π.	305
6.1.3	Επικαιρότητα της συνάφειας των αναγκών με τη Στρατηγική του Ε.Π. ως προς τη Στρατηγική Ευρώπη «2020»	306
6.1.4	Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών.....	308
6.1.5	Επικαιρότητα της συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων του Ε.Π.....	316
6.1.6	Συνάφεια των αναγκών με τις υλοποιούμενες Πράξεις ανά Άξονα Προτεραιότητας.....	319
6.1.7	Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων.....	321
6.1.8	Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων	324
6.1.9	Συνέργεια μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε στο Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020.....	327
6.2	Αξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής του Ε.Π.....	329
6.2.1	Ευρωπαϊκό Εξάμηνο – Εφαρμογή Μνημονίου Συνεννόησης – Προαπαιτούμενα	329
6.2.2	Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	330
6.2.3	Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020.....	332
6.2.4	Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Πρόγραμμα Horizon 2020	334
6.2.5	Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2016)	336

6.2.6	Συμβολή των αναγκών του Ε.Π. στις Εθνικές Στρατηγικές	338
6.3	Οριζόντιες Πολιτικές – Επικαιροποίηση της Εφαρμογής	342
6.3.1	Αξιολόγηση της εφαρμογής των Οριζόντιων Πολιτικών / Αρχών στο Ε.Π.	343
6.4	Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης	345
6.4.1	Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης	345
6.4.2	Έλεγχος της κατανομής των πόρων του Ε.Π. στις Θεματικές Συγκεντρώσεις της Λογικής της Παρέμβασης.....	346
6.4.3	Πορεία Επίτευξης Δεικτών – συμβολή στη Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π.(ΕΤΠΑ/ ΕΚΤ)	348
6.4.4	Συμβολή των δεικτών εκροής και αποτελέσματος στη Λογική της Παρέμβασης.....	357
6.5	Συμπεράσματα - Προτάσεις	377
7	Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων.....	379
7.1.1	Συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους	379
7.1.2	Εξασφάλιση δεδομένων των Αξιολογήσεων Επιπτώσεων	389
	Βιβλιογραφία	410

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1:	Πίνακας Συντομογραφιών	11
Πίνακας 2:	Συνοπτικός Πίνακας σύνδεσης υφιστάμενης κατάστασης με τους Θ.Σ. & Α.Π. του Ε.Π.	51
Πίνακας 3:	Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής 1971-2011	53
Πίνακας 4:	Πληθυσμός Περιφέρειας Αττικής ανά Π.Ε.....	53
Πίνακας 5:	Πληθυσμιακή ανάλυση ανά φύλο 2001 - 2011.....	54
Πίνακας 6:	Δείκτες γήρανσης – εξάρτησης στο σύνολο της χώρας	55
Πίνακας 7:	Εξέλιξη ΑΕΠ στην Περιφέρεια Αττικής 2006 – 2015	56
Πίνακας 8:	Δαπάνες για Ε&Α στην Περιφέρεια Αττικής 2003 - 2015.....	59
Πίνακας 9:	Δαπάνες για Ε&Α ανά τομέα στην Περιφέρεια Αττικής 2003 - 2015..	60
Πίνακας 10:	Επιχειρήσεις και τζίρος αυτών στην Περιφέρεια Αττικής και στη χώρα ανά τομέα παραγωγής	65
Πίνακας 11:	Εξωτερικό εμπόριο Περιφέρειας Αττικής.....	66
Πίνακας 12:	Απασχόληση ανά κλάδο κύριας απασχόλησης	68
Πίνακας 13:	Εργασίες διαχείρισης ανά κατηγορία αποβλήτων στην Περιφέρεια Αττικής (έτους 2011).....	72
Πίνακας 14:	Διοικητικές διαδικασίες για την έγκριση της 2 ^{ης} αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Περιφέρειας Αττικής.....	79
Πίνακας 15:	Ποσοτικοποίηση στόχων σχεδιασμού της διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών (2020)	81
Πίνακας 16:	Επισκέπτες σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Αττικής	84

Πίνακας 17:	Κατανομή υποχρεωτικών και μη επενδύσεων, περίοδος 2016-2025	89
Πίνακας 18:	Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό (2016)....	95
Πίνακας 19:	Νοσοκομειακές Μονάδες & Οργανικές Κλίνες (Περιφέρεια Αττικής / Χώρα)	100
Πίνακας 20:	Πίνακας SWOT Analysis	107
Πίνακας 21:	Νέες Ανάγκες που προέκυψαν από την εξέταση του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος και προτάσεων - εξειδικεύσεων της Ε.Υ.Δ.Ε.Π.	118
Πίνακας 22:	Πίνακας Βάσης Αξιολόγησης Δεικτών	121
Πίνακας 23:	Δείκτες Εκροών Α.Π.1	123
Πίνακας 24:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.1	125
Πίνακας 25:	Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.1	125
Πίνακας 26:	Δείκτες Εκροών Α.Π.2.....	128
Πίνακας 27:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.2	130
Πίνακας 28:	Δείκτες Εκροών Α.Π.3.....	133
Πίνακας 29:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.3	137
Πίνακας 30:	Δείκτες του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II).....	139
Πίνακας 31:	Δείκτες Εκροών Α.Π.4.....	141
Πίνακας 32:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.4	144
Πίνακας 33:	Δείκτες Εκροών Α.Π.5.....	147
Πίνακας 34:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.5	148
Πίνακας 35:	Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.5.....	148
Πίνακας 36:	Δείκτες Εκροών Α.Π.6.....	150
Πίνακας 37:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.6	152
Πίνακας 38:	Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.6.....	152
Πίνακας 39:	Δείκτες Εκροών Α.Π.7.....	158
Πίνακας 40:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.7	159
Πίνακας 41:	Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.7	159
Πίνακας 42:	Δείκτες Εκροών Α.Π.8 (Αναθεωρημένο ΕΠ).....	162
Πίνακας 43:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.8 (Αναθεωρημένο ΕΠ)	163
Πίνακας 44:	Δείκτες Εκροών Α.Π.9 (Αναθεωρημένο ΕΠ).....	166
Πίνακας 45:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.9 (Αναθεωρημένο ΕΠ)	169
Πίνακας 46:	Δείκτες Εκροών Α.Π.10.....	183
Πίνακας 48:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.10	184
Πίνακας 49:	Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.10	184
Πίνακας 49:	Δείκτες Εκροών Α.Π.11.....	186
Πίνακας 50:	Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.11	187
Πίνακας 51:	Δείκτες Εκροών Α.Π.12.....	189
Πίνακας 52:	Δείκτες Εκροών Α.Π.13.....	190
Πίνακας 53:	Δείκτες Εκροών - Συγκεντρωτικά στοιχεία.....	191

Πίνακας 54: Δείκτες Αποτελεσμάτων - Συγκεντρωτικά στοιχεία	198
Πίνακας 55: Πίνακας αποτύπωσης συμμετεχόντων από Απογραφικά Δελτία	201
Πίνακας 56: Πίνακας εκτίμησης επίτευξης στόχων των δεικτών εκροών για το 2023	206
Πίνακας 57: Πίνακας εκτίμησης επίτευξης στόχων των δεικτών αποτελεσμάτων για το 2023 (Πράξεων ΕΚΤ)	212
Πίνακας 58: Πίνακας Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης	219
Πίνακας 59: Πίνακας τεκμηρίωσης – συσχέτισης Βασικών Σταδίων Υλοποίησης με αντίστοιχο Δείκτη Εκροής	220
Πίνακας 60: Πίνακας Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης	221
Πίνακας 61: Ποσοστό επίτευξης των Οικονομικών Δεικτών (F) ανά Άξονα Προτεραιότητας σε σχέση με το 2018 και το 2023	226
Πίνακας 62: Πίνακας Πλαισίου Επίδοσης ανά Πρόσκληση	232
Πίνακας 63: Πίνακας Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων	255
Πίνακας 64: Πίνακας Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων των οροσήμων του Πλαισίου Επίδοσης για το έτος 2018 και των στόχων για το 2023	257
Πίνακας 65: Συνολική Δημόσια Δαπάνη Ε.Π. ανά Άξονα Προτεραιότητας	267
Πίνακας 66: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020	268
Πίνακας 67: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Ε.Δ.Ε.Τ.	270
Πίνακας 68: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας	271
Πίνακας 69: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 - Ο.Χ.Ε.	275
Πίνακας 70: Αξιολόγηση της Αποδοτικότητας	277
Πίνακας 71: Πίνακας Εξέτασης Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.	282
Πίνακας 72: Πίνακας Εξέτασης Προϋπολογισμού Ι (Θεματική Συγκέντρωση – Κατηγορία Παρέμβασης)	284
Πίνακας 73: Πίνακας Εξέτασης Προϋπολογισμού ΙΙ (Διαθέσιμος Π/Υ)	290
Πίνακας 74: Πίνακας Εξέτασης Μοναδιαίου Κόστους	293
Πίνακας 75: Ανάγκες/ Επενδυτικές Προτεραιότητες / Ειδικοί Στόχοι	301
Πίνακας 76: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με την Στρατηγική του Προγράμματος	305
Πίνακας 77: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με την Στρατηγική του Προγράμματος	307
Πίνακας 78: Επικαιρότητα των Αναγκών του Επιχειρησιακού Προγράμματος	309
Πίνακας 79: Συνάφεια αναγκών με τους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος	317
Πίνακας 80: Συνάφεια των αναπτυξιακών αναγκών με τις υλοποιούμενες του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας	319
Πίνακας 81: Συνέργεια των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος	322
Πίνακας 82: Συνέργεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος	325
Πίνακας 83: Συνάφεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος με της επιλεγείσες Επενδυτικές Προτεραιότητες των Ο.Χ.Ε.	328
Πίνακας 84: Προαπαιτούμενα του Μ.Σ. _ Θ.Σ. του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020	329

Πίνακας 85: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με τους στόχους της Στατηγικής «Ευρώπη 2020»	331
Πίνακας 86: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης.....	333
Πίνακας 87: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με το Πρόγραμμα Horizon 2020	335
Πίνακας 88: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με τα πεδία παρέμβασης του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (2016)	337
Πίνακας 89: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με τις Εθνικές Στρατηγικές.....	340
Πίνακας 90: Πίνακας συμβολής των Πράξεων ανά Επενδυτική Προτεραιότητα σε σχέση με τις Οριζόντιες Πολιτικές / Αρχές.....	343
Πίνακας 91: Πίνακας Εξέτασης Θεματικής Συγκέντρωσης της Λογικής της Παρέμβασης.....	346
Πίνακας 92: Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης των πορων της Λογικής της Παρέμβασης στο Ε.Π.	347
Πίνακας 93: Δείκτες Αποτελεσμάτων_Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.....	348
Πίνακας 94: Δείκτες Αποτελεσμάτων_Περιβάλλον και τη Κλιματική Αλλαγή	349
Πίνακας 95: Δείκτες Αποτελεσμάτων_Κοινωνική Συνοχή / «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς».....	350
Πίνακας 96: Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης στο Ε.Π.....	358
Πίνακας 97: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες δράσεις	379
Πίνακας 98: Πίνακας Εξέτασης Εξασφάλισης Δεδομένων σε Επίπεδο Δεικτών.....	390
Πίνακας 99: Πίνακας Εξέτασης Διασφάλισης Δεδομένων για τις Αξιολογήσεις	397
Πίνακας 100: Αξιολόγηση διασφάλιση της διαθεσιμότητας των δεδομένων με βάση το εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης.....	399

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1: Μεθοδολογικό Μοντέλο του Συμβούλου Αξιολόγησης	49
Σχήμα 2: Μεθοδολογία – λογική της συγγραφής του Κεφαλαίου 2.....	51
Σχήμα 3: Σύνδεση υφιστάμενης κατάστασης με τους Θ.Σ. & Α.Π. του Ε.Π.	52
Σχήμα 4: Ηλικιακή πυραμίδα Περιφέρειας Αττικής (2001-2011).....	54
Σχήμα 5: Εξέλιξη ΑΕΠ στην Περιφέρεια Αττικής 2011 – 2015	56
Σχήμα 6: Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ) ανά απασχολούμενο στην Περιφέρεια Αττικής 2006 – 2015.....	57
Σχήμα 7: Διαθέσιμο εισόδημα νοικοκυριών σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής 2006 – 2014	58
Σχήμα 8: Εξέλιξη δαπανών Ε&Α στην Περιφέρεια Αττικής & χώρα 2011 – 2015.	59
Σχήμα 9: Δαπάνες Ε&Α ανά τομέα στην Περιφέρεια Αττικής	60
Σχήμα 10: Καινοτομία στην Περιφέρεια Αττικής.....	61
Σχήμα 11: Αποτύπωση ποσοστού χρήσης διαδικτύου και ευρυζωνικών δικτύων στην Περιφέρεια Αττικής 2011 - 2016	62

Σχήμα 12:	Συμμετοχή στην επιχειρηματική δραστηριότητα (Ελλάδα Vs αναπτυγμένες χώρες ΕΕ)	64
Σχήμα 13:	Συμμετοχή στην επιχειρηματική δραστηριότητα (2015Vs 2014)	65
Σχήμα 14:	Απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Αττικής και χώρα (2016)	67
Σχήμα 15:	Απασχολούμενοι ανά τομέα παραγωγής στην Περιφέρεια Αττικής ...	67
Σχήμα 16:	Αφίξεις – διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Αττικής	69
Σχήμα 17:	Πληρότητα καταλυμάτων στην Περιφέρεια Αττικής 2010 -2016	70
Σχήμα 18:	Πεδία – τομείς εξειδίκευσης της RIS3	70
Σχήμα 19:	Ζημιές ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Αττικής 75	
Σχήμα 20:	Ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας του Υ.Δ. Αττική.....	77
Σχήμα 21:	Ποσότητες εισερχομένων απορριμμάτων και αδρανών στις εγκαταστάσεις του ΕΔΣΝΑ	81
Σχήμα 22:	Έργα αποκατάστασης ΧΑΔΑ στην Περιφέρεια Αττικής.....	82
Σχήμα 23:	Κατανομή κατανάλωσης νερού Υ.Δ. Αττική - ετήσιες απολήψεις	83
Σχήμα 24:	Κατανομή υδάτινων πόρων προς ύδρευση - ετήσιες απολήψεις	84
Σχήμα 25:	Εισιτήρια από πολιτιστικούς χώρους (2012 – 2016)	85
Σχήμα 26:	Επιβατική κίνηση στο λιμάνι Πειραιά σε σχέση με το σύνολο της χώρας (2013, 2016)	88
Σχήμα 27:	Ενεργός πληθυσμός, άνεργοι, μη ενεργός στην Περιφέρεια Αττικής (2016) 91	
Σχήμα 28:	Εξέλιξη Απασχολούμενων vs Ανέργων 2010 – 2016.....	91
Σχήμα 29:	Εγγεγραμμένοι άνεργοι στον ΟΑΕΔ κατά Περιφερειακή Ενότητα(Α' Εξάμηνο 2017)	92
Σχήμα 30:	Εξέλιξη ποσοστού (%) πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας στη χώρα (2010 – 2016) 94	
Σχήμα 31:	Εξέλιξη κατά κεφαλήν εισοδήματος ανά κάτοικο στη χώρα vs Περιφέρεια Αττικής	95
Σχήμα 32:	Αριθμός ωφελουμένων και τέκνων / σχολικά έτη	97
Σχήμα 33:	Δομές Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Αττικής.....	98
Σχήμα 34:	Ωφελούμενοι των Δομών Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Αττικής 98	
Σχήμα 35:	Φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Αττικής.....	102
Σχήμα 36:	Ποσοστό Neetsστην Περιφέρεια Αττικής (2012 – 2016).....	103
Σχήμα 37:	Ποσοστό Neets που εγκατέλειψαν την ΕΕΚστην Περιφέρεια Αττικής...	103
Σχήμα 38:	Ροή εργασιών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας.....	120
Σχήμα 39:	Εργασιακή Κατάσταση Συμμετεχόντων (Άνδρες – Γυναίκες)	202
Σχήμα 40:	Ηλικιακές ομάδες (Άνδρες – Γυναίκες).....	203
Σχήμα 41:	Εκπαιδευτικό Επίπεδο (Άνδρες – Γυναίκες).....	204
Σχήμα 42:	Είδος νοικοκυριού συμμετεχόντων (Άνδρες – Γυναίκες)	204
Σχήμα 43:	Μειονεκτούσες ομάδες (Άνδρες – Γυναίκες)	205
Σχήμα 44:	Δείκτες αποτελεσμάτων συμμετεχόντων (Άνδρες – Γυναίκες).....	205

Σχήμα 45: Ποσοστό υλοποίησης οικονομικών δεικτών (F) σε σχέση με τα 2018, 2023.....	226
Σχήμα 46: Ποσοστό υλοποίησης των δεικτών εκροών (O) & των ΒΣΥ (E) σε σχέση με τα έτη 2018 & 2023.....	230
Σχήμα 47: Εξειδίκευση Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020	268
Σχήμα 48: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020.....	269
Σχήμα 49: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Ε.Δ.Ε.Τ.....	270
Σχήμα 50: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας	271
Σχήμα 51: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας Ο.Χ.Ε.	275
Σχήμα 52: Αναπτυξιακές προτεραιότητες της Στρατηγικής Ε.Π. «Αττικής» 2014 – 2020.....	299
Σχήμα 53: Πυλώνες Στρατηγικής Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020	300
Σχήμα 54: Διάρθρωση εσωτερικού περιβάλλοντος Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020...	301
Σχήμα 55: Οριζόντιες Πολιτικές του Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020	342

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Πίνακας 1: Πίνακας Συντομογραφιών

Ακρωνύμια	
Α.Π.	Άξονας Προτεραιότητας
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
Β.Α.Α.	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
ΒΣΥ / ΒΣΕ	Βασικό Στάδιο Υλοποίησης / Βασικό Στάδιο Εφαρμογής
ΔΔ	Συνολική Δημόσια Δαπάνη
ΔΝΤ- IMF	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
Ε&Α	Έρευνα & Ανάπτυξη
ΕΑΣ	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ
Ε.Δ.Ε.Τ.	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Επενδυτικά Ταμεία
ΕΕ28	Ευρωπαϊκή Ένωση των 28
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
Επ.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠΑνΕΚ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικά – Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία
ΕΣΔΑ	Ειδικός Διαβαθμικός Σύνδεσμος Αττικής
ΕΠΣ	Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων
ΕΣΠΑ 2014 -2020	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΕΣΠΚΑ	Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
Ε.Τ.Ε.Α.Ν. Α.Ε.	Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας & Ανάπτυξης
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔΑΠ	Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
Ε.Υ.Δ.Ε.Π.	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος
Ε.Φ.Δ.	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
Ex - ante	Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
Θ.Σ.	Θεματικός Στόχος
Κ.Α.Λ.Ο.	Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία
Κοιν.Σ.Επ.	Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
ΚΕΛ	Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων
Κ.ΕΝ.Α.Κ.	Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων

Ακρωνύμια	
ΚΤΠ Α.Ε.	Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.
ΚΤΥΠ Α.Ε.	Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.
ΛΑΓΗΕ	Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΛΑΠ	Λεκάνη Απορροής Ποταμού
Μ.Σ.	Μνημόνιο Συνεννόησης
ΜΣΤ	Μέσα Σταθερής Τροχιάς
Neets	Young people not in education, employment or training
Ο.Α.Σ.Α.	Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνίας Αθηνών
Ο.Ο.Σ.Α.	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης
Ο.Π.Ε.Κ.Α	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
Ο.Χ.Ε.	Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση
On – going	Ενδιάμεση Αξιολόγηση
Π.Ε.	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΕ.Σ.Δ.Α.	Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων
ΠΕΣΚΕ	Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
ΠεΣΠΚΑ	Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή
Π.Σ.Κ.Ε.	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων
Π/Υ	Προϋπολογισμός
RIS3	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Αττικής
ΣΕΣ	Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020
ΣΠΕ	Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση
ΣΗΘΥΑ	Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού & Θερμότητας Υψηλής Αποδοτικότητας
SWOT Analysis	Δυνατά σημεία, αδύνατα σημεία, ευκαιρίες, απειλές – Μοντέλο Ανάλυσης
ΤΔΠ	Τεχνικό Δελτίο Πράξης
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Υ.Δ.	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΠ.ΕΣ.	Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης
ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομών Μεταφορών Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη
Υ.Π.ΕΝ.	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Τ.Ε.Π.Ι.Χ. II	Ταμείο Επιχειρηματικότητας II
ΧΑΔΑ	Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

Η «Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2014-2020», πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα στοιχεία των χρηματοροών και των δεικτών τα οποία αντλήθηκαν από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), την 20/11/2017. Επιπλέον, για την καλύτερη δυνατή αξιολόγηση αλλά και την εκτίμηση της πορείας του Προγράμματος, ο Σύμβουλος έλαβε υπόψη δευτερογενή στοιχεία παρακολούθησης των Πράξεων, τα οποία συγκέντρωσε σε συνεργασία με τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Τα βασικά ευρήματα, σύμφωνα με το περιεχόμενο της έκθεσης αξιολόγησης, παρατίθενται παρακάτω.

Α. Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής σε σχέση με τις ανάγκες ανά Θεματικό Στόχο του Ε.Π. Αττική 2014 - 2020

Τα μεγέθη του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Περιφέρεια Αττικής έχουν μεταβληθεί καθοριστικά σε σχέση με τα αντίστοιχα που είχαν καταγραφεί κατά την φάση της Ex-ante Αξιολόγησης και της σύνταξης του εγκεκριμένου Ε.Π.. Το οικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας μετά τη συνεχή και ραγδαία αρνητική πορεία, κατά τα έτη 2014 – 2016, παρουσιάζει στοιχεία οριακής βελτίωσης, διατηρώντας την καλύτερη θέση ως προς τα μεγέθη του μακροοικονομικού περιβάλλοντος ανάμεσα στις Περιφέρειες της χώρας.

Ως προς τον **Θ.Σ.1** «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης & της καινοτομίας», η κατάσταση είναι θετική μιας και αυξήθηκε το ποσοστό δαπανών για Ε&Α κατά τα έτη ανάλυσης, αλλά παραμένει χαμηλό σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ28.

Στον **Θ.Σ.2** «Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους», σημαντική είναι η αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που κάνει χρήση Η/Υ και χρησιμοποιεί το διαδίκτυο. Στα αρνητικά, παραμένει η αδυναμία των επιχειρήσεων να ενσωματώσουν τις ΤΠΕ σε παραγωγικές δραστηριότητες.

Αναφορικά με τον **Θ.Σ.3** «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)», η κατάσταση των επιχειρήσεων ακολουθεί τις γενικές τάσεις της Περιφέρειας σε σχέση με την εξέλιξη των μακροοικονομικών μεγεθών. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η ύπαρξη της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) που αναδεικνύει τα πεδία διαφορετικότητας της Περιφέρειας. Ενθαρρυντική είναι εξάλλου, η συνεχής αύξηση του τουριστικού προϊόντος μέσω της ανάδειξης του αρχαιολογικού και πολιτιστικού αποθέματος της Περιφέρειας.

Οι δράσεις του **Θ.Σ.4** «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς», συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Επιπρόσθετα η θεσμοθέτηση του νέου Κ.Ε.Ν.Α.Κ. συντελεί στη σταδιακή ενεργοποίηση δράσεων για την αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων στην Περιφέρεια.

Ως προς τον **Θ.Σ.5** «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων», σημαντικό βήμα αποτελεί η ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Για την προστασία

του φυσικού πλούτου και των πολιτών, έχει θεσμοθετηθεί Σχέδιο Διαχείρισης του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής το οποίο βρίσκεται υπό αναθεώρηση. Η ανάγκη για αντιπλημμυρική προστασία και γενικότερα η προστασία του φυσικού πλούτου και των πολιτών από τις φυσικές καταστροφές έχει επιφέρει ενεργοποίηση τόσο εθνικών όσο και ενωσιακών πόρων.

Στον **Θ.Σ.6** «Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων», σημαντική αναφορά πρέπει να γίνει στην έγκριση του αναθεωρημένου ΠΕ.Σ.Δ.Α (2η αναθεώρηση).

Ως προς τον **Θ.Σ.7** «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές» και ειδικότερα για τα μέσα σταθερής τροχιάς τα στοιχεία καταδεικνύουν αύξηση του επιβατικού κοινού (ΤΡΑΜ κ.α.). Σημαντική πρόοδος, με συνεχή αυξητική τάση, καταγράφει και ο τομέας της κρουαζιέρας (κίνηση επιβατών κρουαζιέρας) μέσω των λιμένων Πειραιώς και Λαυρίου.

Για τον **Θ.Σ.8** «Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων» σημαντική βελτίωση αποτελεί η λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού της Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, η σταδιακή ενεργοποίηση του Περιφερειακού Μηχανισμού και η ενίσχυση επιχειρήσεων στην Περιφέρεια από δράσεις του Ε.Π.ΑΝΕΚ. Τα αρνητικά στοιχεία που επηρεάζουν καίρια την απασχόληση αφορούν στα γενικότερα προβλήματα μακροοικονομικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας και της χώρας.

Ο **Θ.Σ.9** «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων» παρουσιάζει ως κύριο αρνητικό στοιχείο, την αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που διαβιεί κάτω από ή στο όριο της φτώχειας. Στα αρνητικά περιλαμβάνεται η καθυστέρηση ενεργοποίησης πολιτικών και δράσεων για την Υγεία, τους Ρομά και την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία. Τα θετικά επικεντρώνονται σε δυο (2) άξονες. Ο πρώτος αφορά στη θεσμοθέτηση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ), της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ) και της μεταρρύθμισης του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Ο δεύτερος άξονας σχετίζεται με την ενεργοποίηση πόρων και δράσεων του Ε.Π. σε εναρμόνιση με την Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΠεΣΚΕ).

Τέλος στον **Θ.Σ.10** «Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση» διαπιστώνονται ως θετικά η χαμηλή σχολική διαρροή, το υψηλό ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η συγκέντρωση μεγάλου αριθμού υποδομών στην ανώτατη εκπαίδευση. Τα αρνητικά έχουν άμεση σχέση με τη μείωση της γονιμότητας και αντίστοιχα των μαθητών στη χώρα και την Περιφέρεια, τη σημαντική μείωση – συρρίκνωση του προϋπολογισμού για την παιδεία, την ύπαρξη υψηλού ποσοστού ανεργίας στους νέους (Neets), την αστάθεια του εκπαιδευτικού συστήματος και τη μη συμμετοχή πολιτών στην επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση.

Β. Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής. Πρόοδος υλοποίησης των δεικτών εκρών και αποτελεσμάτων

Το πλαίσιο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας επικεντρώνεται στην ανάλυση των συστημικών δράσεων έναντι των επενδυτικών προτεραιοτήτων που υλοποιούνται. Μέχρι και το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20-11-

2017) έχουν ενταχθεί **διακόσιες εξήντα τρεις (263) Πράξεις**. Από αυτές, οι εκατόν εβδομήντα δυο (172) είναι Πράξεις που περιλαμβάνονται στον Άξονα Προτεραιότητας 9 (Α.Π.9) και χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, ενώ εβδομήντα οκτώ (78) Πράξεις περιλαμβάνονται στους Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.1, Α.Π.2, Α.Π.5, Α.Π.6, Α.Π.10, Α.Π.11) και χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ. Τέλος, υπάρχουν Πράξεις των Αξόνων Προτεραιότητας (Α.Π.12 και Α.Π.13) που αφορούν στην Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Από τους συνολικά σαράντα τέσσερις (44) Δείκτες Εκροών, έτσι όπως προέκυψαν μετά την αναθεώρηση του ΕΠ, μόνο οι δεκαεννιά (19) εξυπηρετούνται από αντίστοιχες πράξεις. Από αυτούς, οι δώδεκα (12) αφορούν σε πράξεις του ΕΤΠΑ και οι υπόλοιποι επτά (7) σε πράξεις του ΕΚΤ. Ομοίως από τους τριάντα δυο (32) δείκτες αποτελέσματος και σύμφωνα πάντα με τον τρόπο τεκμηρίωσης και υπολογισμού των τιμών βάσης, αλλά κυρίως των τιμών στόχων που έχουν τεθεί, μόνο δεκατρείς (13) από αυτούς μπορούν να μετρηθούν λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων.

Κυρίως ως προς του δείκτες εκροών, η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας για την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί, βασίστηκε στο **βαθμό επίτευξης του φυσικού στόχου** των δεικτών, στη σχέση δηλαδή των τιμών στόχων των ενταγμένων Πράξεων με τους προγραμματικούς στόχους. Αυτό συνέβη διότι για τους περισσότερους δείκτες που αφορούν Πράξεις του ΕΤΠΑ δεν είναι δυνατή η μέτρηση της υλοποίησης μέσω των Δελτίων Επίτευξης Δεικτών πριν την ολοκλήρωσή τους.

Η καθιέρωση συχνότερων σημείων αναφοράς καθ'όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου θα διευκόλυνε την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής και των επιδόσεων σε σχέση με την αναμενόμενη πορεία. Αυτό θα συνέβαλε στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και θα επέτρεπε τον έγκαιρο εντοπισμό και παράλληλα τον μετριασμό ενδεχόμενων κινδύνων όσον αφορά την υλοποίηση.

Ο **Α.Π. 1 «Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση στην υλοποίησή του λόγω του μη ορισμού Ε.Φ.Δ. Κατά το σημείο αναφοράς έχουν εκδοθεί Προσκλήσεις μόνο στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α. Ως προς τους δείκτες αποτελέσματος σημαντική πρόοδος καταγράφει ο δείκτης T3211 που αφορά για Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ το οποίο ανέρχεται σε 0,54% σε σχέση με το 0,34% του 2011.

Για την ενεργοποίηση δράσεων του Α.Π. **προτείνεται** η επίσπευση των διαδικασιών ορισμού της ΓΓΕΤ ως Ε.Φ.Δ. για την άμεση έκδοση Προσκλήσεων.

Αναφορικά με τον **Α.Π. 2 «Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ»** οι δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί αφορούν την Επενδυτική Προτεραιότητα 2c με το δείκτη T3225 να παρουσιάζει διπλάσια τιμή επίτευξης φυσικού στόχου καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται δυο Πράξεις που αφορούν σε εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές έναντι μιας που είχε τεθεί αρχικά ως στόχος.

Ο **Α.Π.3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση**

Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας» εμφανίζει μεγάλη υστέρηση στην πορεία υλοποίησης σε όλες τις Επενδυτικές Προτεραιότητες. Δεν έχουν εκδοθεί προσκλήσεις λόγω καθυστέρησης ορισμού Ε.Φ.Δ. και λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε. Η ενεργοποίηση του Άξονα επαφίεται μόνο στη συμμετοχή του Ε.Π. στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II με το ποσό των 50.000.000,00 €.

Για την περαιτέρω ενεργοποίηση δράσεων **προτείνεται** να διερευνηθεί η δυνατότητα χρήσης άλλων Ε.Π. και ταμείων (π.χ. Ε.Π.Αν. Ε.Κ.) για την εκχώρηση ποσών από το Π.Ε.Π. Αττικής.

Για τον **Α.Π.4 «Πρώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαγωγής & Πρώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές»** δεν έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις στις αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες λόγω της καθυστέρησης άρσης αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. Κατά συνέπεια, ο Άξονας παρουσιάζει σημαντική υστέρηση.

Για την ομαλή υλοποίηση του Άξονα **προτείνεται** να ολοκληρωθεί άμεσα η ένταξη της Πράξης με Δικαιούχο το Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α. Ε. στο πλαίσιο της εκδοθείσας Πρόσκλησης για την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και να εκδοθεί η αντίστοιχη πρόσκληση για την αναβάθμιση των σχολικών και δημοτικών κτηρίων η οποία είχε εξειδικευθεί από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης.

Όσον αφορά τον **Α.Π.5 «Πρώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων»** η πορεία υλοποίησης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, σύμφωνα και με το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του επιχειρησιακού δείκτη CO20 που αφορά στον πληθυσμό της Περιφέρειας που επωφελείται από αντιπλημμυρικά έργα (242%). Ως προς τη μέτρηση της υλοποίησης των ενταγμένων Πράξεων ο Άξονας αντικατοπτρίζει πλήρως το οριζόντιο ζήτημα της προγραμματικής περιόδου κατά την οποία δεν δύναται να υποβληθούν Δελτία Επίτευξης Δεικτών για Πράξεις του ΕΤΠΑ που δεν έχουν περαιωθεί, παρά το γεγονός ότι έχει ολοκληρωθεί σημαντικό τμήμα ή μέρος των εργασιών της Πράξης.

Προτείνεται, η Διαχειριστική Αρχή να ζητήσει την συνδρομή της υπηρεσίας θεσμικής υποστήριξης (ΕΥΘΥ) ώστε να καθοριστούν οι διοικητικές πράξεις που θα ορίζουν ότι τα έργα έχουν περαιωθεί και με ποιο τρόπο μπορεί αυτό στη συνέχεια να δηλωθεί συστημικά. Επιπρόσθετα, η έναρξη δράσεων στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε. θα συνεισφέρει σημαντικά στην πορεία υλοποίησης του Άξονα.

Ο **Α.Π.6 «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον»** εμφανίζει αξιοσημείωτη απόδοση στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 6, 6b & 6c λαμβάνοντας υπόψη τα υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου των αντίστοιχων δεικτών εκροής (CO19, CO19 & CO09). Εξαίρεση αποτελεί η Επενδυτική Προτεραιότητα 6ε που έχει δεσμευτεί για χρήση στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε.. Παρά το γενικό πρόβλημα μέτρησης της υλοποίησης των δεικτών ΕΤΠΑ, ο Άξονας εμφανίζει μια σειρά δομικών ζητημάτων. Ειδικότερα:

- i. Δεν υπάρχει σαφής διαχωρισμός στη μέτρηση της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1α διακριτά για στερεά και υγρά απόβλητα. Ο Ειδικός Στόχος 6.a.1 αναφέρεται μόνο σε υγρά απόβλητα όπως και ο αντίστοιχος δείκτης εκροών CO19. **Προτείνεται** η αλλαγή στην περιγραφή του Ειδικού Στόχου

- έτσι ώστε να παραληφθεί ο όρος - χαρακτηρισμός «υγρά» από τα απόβλητα καθώς και η εισαγωγή δείκτη εκροών που θα αφορά τα αστικά απόβλητα.
- ii. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6b υπάρχει ενταγμένη Πράξη που αφορά στην παρακολούθηση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων της Περιφέρειας Αττικής στην οποία δεν εμπεριέχονται επιχειρησιακοί δείκτες. **Προτείνεται** αλλαγή και χρήση του πρόσθετου δείκτη 2101 «Ενημερωμένες ταυτότητες παραλιών» στην επικείμενη αναθεώρηση του Ε.Π.
 - iii. Τέλος, στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6c η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη CO09 αφορά μόνο σε αριθμό επισκέψεων βάσει εισιτηρίων και αδυνατεί να μετρήσει Πράξεις που αφορούν δράσεις σύγχρονου πολιτισμού ή/και δράσεις αποκατάστασης ιστορικών –πολιτιστικών χώρων των οποίων η επισκεψιμότητα δεν συνδέεται με εισιτήρια. **Προτείνεται** η Διαχειριστική Αρχή να διερευνήσει – εξετάσει άλλο μεθοδολογικό μοντέλο για τη μέτρηση της επισκεψιμότητας στους εν λόγω χώρους. Περαιτέρω, θα πρέπει να εξεταστεί η χρήση του πρόσθετου δείκτη 9403 «Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)» ως επιχειρησιακού δείκτη στο Ε.Π. ώστε να είναι δυνατή η μέτρηση των δράσεων προστασίας ανάπτυξης και προβολής στοιχείων δημόσιων τουριστικών κεφαλαίων της Περιφέρειας.

Επιπρόσθετα, η έναρξη δράσεων στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε. θα συνεισφέρει σημαντικά στην πορεία υλοποίησης του Άξονα.

Ο Α.Π.7 «Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής» εμφανίζει διαφορά στην υλοποίηση μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Ειδικότερα:

- i. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7a δεν έχει εκκινήσει το έργο του λιμένα κορυαζιέρας του ΟΛΠ καθώς δεν έχει εγκριθεί ο χαρακτηρισμός από τα όργανα της Ε.Ε. ως μεγάλο έργο.
- ii. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7b η πορεία υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική καθώς το ποσοστό υλοποίησης φυσικού στόχου του δείκτη εκροών T3276 «Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια των πεζών» ανέρχεται στο 100%.
- iii. Σημειώνεται ότι, η υλοποίηση της Επενδυτικής Προτεραιότητας 7c εξελίσσεται ομαλά, εξαιτίας του δείκτη εκροών CO15, που αφορά στην Πράξη της Δυτικής Επέκτασης του Τραμ και εμφανίζει πολύ υψηλό ποσοστό φυσικού στόχου.

Γενικότερο πρόβλημα και στον **Α.Π. 7** αποτελεί ο τρόπος μέτρησης της υλοποίησης των Πράξεων ΕΤΠΑ που δεν έχουν περαιωθεί.

Η πορεία υλοποίησης του **Α.Π.8 «Πρώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση λόγω μη ορισμού Ε.Φ.Δ. και μη λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Ο Α.Π.9 «Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής» εμφανίζει πολύ ικανοποιητική πορεία στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 9i, 9ii, 9iii & 9iv λαμβάνοντας

υπόψη και τις τιμές επίτευξης φυσικού στόχου αλλά και υλοποίησης βάσει των αντίστοιχων δεικτών. Εξαίρεση αποτελούν οι στόχοι της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9ιν που αφορούν δράσεις για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΤοΜΥ) και η Επενδυτική Προτεραιότητα 9ν που αφορά σε δράσεις για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ).

Αναφορικά με την πορεία υλοποίησης του Α.Π.10 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοιχευόμενων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας» εμφανίζεται υστέρηση στους δείκτες εκροών που αφορούν στις υποδομές εκπαίδευσης για την παιδική μέριμνα και τη δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών. Για την ομαλή υλοποίηση του Άξονα θα πρέπει άμεσα: να ολοκληρωθεί η ένταξη Πράξεων στο πλαίσιο της εκδοθείσας Πρόσκλησης για τις υποδομές φροντίδας παιδιών.

Τέλος, ο **Α.Π.11 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοιχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης»** εμφανίζει χαμηλούς δείκτες υλοποίησης καθώς παρά το γεγονός επίτευξης υψηλού ποσοστού φυσικού στόχου του δείκτη εκροών CO35 που αφορά στην ενίσχυση κοινωνικών υποδομών παιδικής μέριμνας και εκπαίδευσης, η υλοποίηση των Πράξεων από τον μοναδικό Δικαιούχο, ΚτΥπ Α.Ε. παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Για τη βελτίωση της εικόνας του Άξονα κρίνεται σκόπιμο να εκδοθούν νέες Προσκλήσεις όπως π.χ. για την προμήθεια εξοπλισμού σε σχολικές μονάδες.

Γ. Αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης

Είναι γεγονός ότι οι επιδόσεις της επίτευξης των εκροών και των αποτελεσμάτων αξιολογούνται σποραδικά. Η προβλεπόμενη πορεία βάση της οποίας συγκρίνονται τα δεδομένα των εκροών αποτελείται από δύο μόνο σημεία αναφοράς, το 2018 και το 2023. Παρόλο που τα δύο αυτά σημεία αναφοράς είναι σύμφωνα με το εγκεκριμένο Ε.Π., το μεγάλο χρονικό διάστημα μεταξύ τους καθιστά δύσκολο να εκτιμηθεί εάν το πρόγραμμα βρίσκεται σε καλό δρόμο ή όχι. Επιπλέον, είναι δύσκολο να ερμηνευθεί η αναφερόμενη πρόοδος έναντι αυτών των σημείων αναφοράς χωρίς περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον επιδιωκόμενο ρυθμό και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Δεδομένου του εύρους των αποκλίσεων, ένα σχετικά χαμηλό ποσοστό έναντι ενός μελλοντικού σημείου αναφοράς μπορεί να μη σημαίνει απαραίτητα ότι οι εκροές δεν θα επιτύχουν τελικά τον αναμενόμενο στόχο. Αντιστρόφως, η έντονη πρόοδος σε σχετικά πρώιμο στάδιο της υλοποίησης μπορεί να μην εγγυάται απαραίτητα ότι θα επιτευχθούν τελικά οι στόχοι. Αυτή η συνθήκη δημιουργεί κινδύνους στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των Πράξεων, καθώς και συνολικά του Α.Π. και του Ε.Π..

Από την εξέταση επίτευξης των στόχων για τους δείκτες Πλαισίου Επίδοσης ανά Άξονα Προτεραιότητας προκύπτουν τα εξής :

Ο **Α.Π. 1 «Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση των οροσήμων λόγω του μη ορισμού Ε.Φ.Δ.. Ο δείκτης CO26 «Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα» εμφανίζει μηδενική

υλοποίηση. Χαμηλό ωστόσο θεωρείται και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη σε σχέση με τις ενταγμένες πράξεις, ποσοστό 16,67%. Επίσης και ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης (40,93%) για το 2018.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του για το έτος 2018 καθώς στην επίτευξη του δείκτη μπορούν να συμβάλλουν μόνο οι δαπάνες της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.α.
- ✓ Για τον δείκτη εκροών CO26 προτείνεται η μείωση της τιμής του δείκτη για το έτος 2018. Εναλλακτικά προτείνεται η αντικατάσταση του δείκτη με ΒΣΥ (30 ενταγμένα έργα).

Αναφορικά με τον **Α.Π. 2 «Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ»** αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023. Για την επίτευξη του στόχου του οροσήμου του 2018 χρησιμοποιείται Βασικό Στάδιο Υλοποίησης T3374 «Αριθμός ενταγμένων έργων» σε αντιστοιχία του δείκτη T3225 «Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές». Το ΒΣΥ έχει επιτευχθεί καθώς υπάρχουν δύο ενταγμένες πράξεις σε σχέση με τη μία που προβλεπόταν. Ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης 210,37% για το 2018. Σε αυτό το πλαίσιο, και λαμβάνοντας υπόψη, την εξαιρετική πορεία του Άξονα, τις ανάγκες του συγκεκριμένου Θεματικού Στόχου στο πεδίο της επιχειρηματικότητας και τις εξειδικευμένες δράσεις και τις εκχωρήσεις στις Αστικές Αρχές των ΟΧΕ-ΒΑΑ, **προτείνεται** η μεταφορά πόρων (~10,0 εκ.) στον Άξονα Προτεραιότητας 2 από τον Άξονα Προτεραιότητας 3.

Ο **Α.Π.3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας»** εμφανίζει μεγάλη υστέρηση στην πορεία υλοποίησης, εξαιτίας καθυστέρησης ορισμού Ε.Φ.Δ. και λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε. Οι δείκτες εκροών του Πλαισίου Επίδοσης CO04 «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη» και CO2 «Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις» εμφανίζουν μηδενική υλοποίηση. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τους συγκεκριμένους δείκτες. Επίσης ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, είναι μηδενικός.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του για το έτος 2018 λαμβάνοντας υπόψη ότι το 25% των πόρων που εκχωρήθηκαν στο ΤΕΠΙΧ αποτελούν ήδη πιστοποιημένη δαπάνη, ενώ για το έτος 2018 δεν προβλέπεται κάποια πρόσθετη δαπάνη από το εν λόγω Ταμείο.
- ✓ Για τους δείκτες εκροών CO02 & CO04 προτείνεται η αντικατάστασή τους με ΒΣΥ. Για τον δείκτη CO01 ως ΒΣΥ μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εκχώρηση πόρων ΤΧΜ με τιμή 1 που θα αφορά το Τ.Ε.Π.Ι.Χ. ΙΙ. Για τον δείκτη CO04 προτείνεται να χρησιμοποιηθεί το ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Στον Α.Π.4 «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές» δεν έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις λόγω της καθυστέρησης άρσης της αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ..

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του, στο ποσό των 3.000.000,00€ για το έτος 2018 το οποίο προβλέπεται να δαπανηθεί από τις δυο δράσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών και δημοτικών κτιρίων έργα των οποίων αναμένεται να ενταχθούν εντός του έτους.
- ✓ Για το δείκτη εκροών CO₂ προτείνεται η εισαγωγή ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Αναφορικά με τον **Α.Π.5 «Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων»** αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023. Για την επίτευξη του στόχου του οροσήμου του 2018 χρησιμοποιείται ο δείκτης εκροών CO₂ «Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα» ο οποίος εμφανίζει μηδενική υλοποίηση. Ωστόσο, το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 333,29%. Αυτό συμβαίνει καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται δεκαέξι (16) πράξεις οι οποίες και τροφοδοτούν τον δείκτη. Ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον Άξονα, παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης 89,74% για το 2018. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της Περιφέρειας σε παρεμβάσεις αντιπλημμυρικής προστασίας (βλ. Μελέτη έργων προτεραιότητας: <http://www.pepattikis.gr/protereopiisi-ergon-antiplimmyrikis-prostasias-attikis/>), επιζητείται η ενίσχυση της χρηματοδοτικής βαρύτητας του συγκεκριμένου Άξονα με μεταφορά πόρων (~5,0 εκ) από τον Άξονα Προτεραιότητας 11.

Για τον **Α.Π.6 «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον»** καταγράφονται ενταγμένες Πράξεις για τις οποίες η πρόοδος είναι σημαντική, είναι δύσκολο αυτή η πρόοδος να ποσοτικοποιηθεί στη λογική του οροσήμου που έχει τεθεί για το 2018.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) αναμένεται οριακή επίτευξη (στο 85%) του οροσήμου που έχει τεθεί για το 2018.
- ✓ Για τον δείκτη εκροών CO₂ προτείνεται η χρήση ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) ή/και επαναπροσδιορισμό / επανεκτίμηση της μεθοδολογίας μέτρησης της επισκεψιμότητας πολιτιστικών χώρων που δεν έχουν εισιτήρια. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη αλλαγή απορρέει από το γεγονός ότι ο αρχικός προσδιορισμός της τιμής – στόχου του δείκτη προέκυψε λαμβάνοντας υπόψη το phasing έργο της Πινακοθήκης, για το οποίο έγινε αίτημα διάλυσης της εργολαβίας. Επικουρικά το έργο του Σεράφειου μπορεί να συνεισφέρει στην κάλυψη του στόχου υπό την προϋπόθεση αλλαγής της μεθοδολογίας.
- ✓ Για το δείκτη εκροών CO₂ εκτιμάται οριακή επίτευξη του δείκτη (στο 75%).

Αναφορικά με τον **Α.Π.7 «Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής»** αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτη 2018 και 2023. Για την επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης χρησιμοποιούνται ΒΣΥ και συγκεκριμένα Τ3374 «Αριθμός ενταγμένων έργων» σε αντιστοιχία των δεικτών Τ3275 «Θέσεις ελλειμνισμού που δημιουργούνται» και CO15 «Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό». Το ΒΣΥ δεν έχει ακόμη επιτευχθεί καθώς το μόνο ενταγμένο έργο παραμένει η «Δυτική επέκταση του Τραμ προς τον Πειραιά» που αντιστοιχεί στο δείκτη εκρών CO15. Ο οικονομικός δείκτης Τ3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον Άξονα, παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης 29,97% για το 2018.

Η πορεία υλοποίησης του **Α.Π.8 «Πρώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση λόγω μη ορισμού Ε.Φ.Δ. και μη λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Για το δείκτη εκρών 11304 προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.

Αναφορικά με τον **Α.Π.9 «Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής»** αναμένεται η επίτευξη στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτη 2018 και 2023. Σημειώνεται ότι είναι ο μοναδικός Άξονας στον οποίο υπάρχει ποσοστό υλοποίησης στους δείκτες εκρών. Ο δείκτης εκρών 10501 «Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων» εμφανίζει ποσοστό υλοποίησης 74% και αντίστοιχο ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 118,39%. Ο δείκτης εκρών 05502 «Αριθμός υποστηριζόμενων δομών» εμφανίζει ποσοστό υλοποίησης 1% και αντίστοιχο ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 117%. Και ο οικονομικός δείκτης Τ3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον Άξονα, παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης 42,79% για το 2018.

Στον **Α.Π.10 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευόμενων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας»** » λόγω της καθυστέρησης στην επικαιροποίηση / έκδοση των νέων προδιαγραφών για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς (το σχετικό ΦΕΚ εκδόθηκε το Σεπτέμβριο του 2017) η υλοποίηση των έργων δεν είναι η αναμενόμενη. Επιπλέον, έχουν προκύψει αλλαγές σε σχέση με την πολιτική όσον αφορά στα ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο καθώς και με τη λειτουργία νέων ΣΥΔ (Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης), οι οποίες επηρεάζουν καθοριστικά τον σχετικό δείκτη εκρών (Τ3305).

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Για τον δείκτη εκρών CO35 προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Αντικατάσταση της τιμής στόχου του δείκτη εκρών Τ3305 με ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων).

Τέλος, στον **Α.Π.11 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης»** παρά τα υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου των δεικτών εκροών η πορεία των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το ορόσημο του 2018 είναι μη ικανοποιητική. Ο δείκτης εκροών CO35 «Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται» εμφανίζει μηδενική υλοποίηση. Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη ερωών σχεδόν παρουσιάζει τριπλάσια τιμή σε σχέση με τον τιθέμενο στόχο, η πραγματική υλοποίηση των σχολικών μονάδων από το Δικαιούχο ΚΥΤΠ Α.Ε. παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Επίσης ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό επίτευξης 28,70% για το 2018

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου καθώς έχει υπερεκτιμηθεί ο στόχος για το ορόσημο του 2018
- ✓ Για το δείκτη εκροών **CO35** προτείνεται η **αντικατάστασή του με ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων)** που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Δ. Αξιολόγηση της Αποδοτικότητας του ΠΕΠ Αττικής – Αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας υλοποίησης

Η αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 βασίζεται τόσο σε στοιχεία της εξειδίκευσης όσο και σε εκείνα τα οποία συλλέχθηκαν από το Ο.Π.Σ. κατά την 20η Νοεμβρίου 2017. Η Συνολική Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) του αρχικά εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014-2020, σύμφωνα με την από 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. με αριθμό: C(2014)10170 ανέρχεται σε **1.139.966.973€**. Σύμφωνα με την αναθεωρημένη έκδοση του Ε.Π. (η οποία υποβλήθηκε μέσω της ηλεκτρονικής πληροφοριακής πλατφόρμας «SFC 2014» την 30/9/2017) η συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.) ενισχύεται κατά **34.440.053€** με αποτέλεσμα ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης (Δ.Δ.) να ανέρχεται πλέον σε **1.174.407.027€**.

Το ποσοστό ενεργοποίησης του Ε.Π. με βάση τις εκδοθείσες προσκλήσεις ανέρχεται σε **55,38%** του προϋπολογισμού της συνολικής Δ.Δ. του προγράμματος. Αυτό το ποσοστό ενεργοποίησης έχει επιτευχθεί μέσα από την έκδοση **εξήντα ενός (61) Προσκήσεων** που εκδόθηκαν για την υποβολή προτάσεων, συνολικού Προϋπολογισμού (Δ.Δ.) **650.396.540€**. Στο πλαίσιο των παραπάνω προσκήσεων, μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί **διακόσιες εξήντα τρεις (263) Πράξεις** συνολικής Δ.Δ. **481.558.957€** ή ποσοστού **41%** της συνολικής Δ.Δ. του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Στο πλαίσιο των παραπάνω Ενταγμένων Πράξεων μέχρι την ημερομηνία αναφοράς (20/11/2017) έχουν εγκριθεί και καταχωρηθεί στο ΟΠΣ **Νομικές Δεσμεύσεις** συνολικής επιλέξιμης Δ.Δ. **261.174.642€**, ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό **22,24%** της συνολικής Δ.Δ. του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020. Τέλος, έχουν υλοποιηθεί και καταχωρηθεί στο Ο.Π.Σ, **επιλέξιμες δαπάνες ποσού 131.358.948€**, ή ποσοστό **11,19%** της συνολικής Δ.Δ. του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η συνολική συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) στο Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανέρχεται στο ποσό των **324.806.142€**. Στο πλαίσιο της

στήριξης αυτής έχουν εξειδικευθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. **150.160.233€** (46,23% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.) κι έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 147.374.051€ (45,37% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.), δηλαδή σχεδόν το σύνολο της εξειδίκευσης.

Σε επίπεδο Ταμείου, το Ε.Τ.Π.Α. παρουσιάζει καλύτερες σχετικές επιδόσεις στην εξειδίκευση και στην έκδοση προσκλήσεων, ενώ το Ε.Κ.Τ. προηγείται στις επιδόσεις υλοποίησης δηλαδή στις εντάξεις κι εκκινήσεις πράξεων καθώς και στις υλοποιηθείσες δαπάνες. Εξίσου σημαντικό στοιχείο που καταγράφεται στο Ε.Κ.Τ. αποτελούν τα ποσοστά εξειδίκευσης, προσκλήσεων κι εντάξεων των οποίων οι τιμές είναι πολύ κοντά, γεγονός που καταδεικνύει ότι οι διαδικασίες υλοποίησης δράσεων κοινωνικού ενδιαφέροντος είναι πιο άμεσες.

Μέτρηση της Αποδοτικότητας

Στα αποτελέσματα αξιολόγησης της αποδοτικότητας και στη σύγκριση των προγραμματικών τιμών με τις τιμές των ενταγμένων πράξεων, προκύπτει ότι οι Επενδυτικές Προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί, παρουσιάζουν **σημαντική φυσική υλοποίηση** χωρίς ωστόσο να παρουσιάζουν και ανάλογη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι **οι στόχοι που είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος** από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Υπάρχουν χαρακτηριστικές περιπτώσεις όπου οι τιμές απόδοσης των ενταγμένων πράξεων εμφανίζουν σχεδόν τριπλάσια διαφορά από τις προγραμματικές τιμές. Για παράδειγμα στην Επενδυτική Προτεραιότητα 2c ενώ ο αρχικός στόχος του πληθυσμού που ωφελείται από αντιπλημμυρικά έργα ήταν 385.000 άτομα, κατά τη φάση υλοποίησης προκύπτει ότι τελικά ωφελούνται 933.221 άτομα και μάλιστα με μικρότερο κόστος. Εξίσου μεγάλη διαφορά προκύπτει στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 9i αλλά και 9iii για τον αριθμό των ανέργων, τον αριθμό των μεταναστών και συμμετεχόντων που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες γεγονός που καταδεικνύει ότι οι τιμές στόχοι έχουν σε αρκετές περιπτώσεις υποεκτιμηθεί.

Υπάρχουν επενδυτικές προτεραιότητες για τις οποίες οι αντίστοιχοι δείκτες παρουσιάζουν αναλογία ανάμεσα στις προγραμματικές τιμές απόδοσης με τις αντίστοιχες των ενταγμένων πράξεων. Τέτοιες περιπτώσεις παρουσιάζονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7c όπου υλοποιείται το έργο της δυτικής επέκτασης του Τράμ στον Πειραιά και στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9i που αφορά στον αριθμό των ατόμων που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων (δράση Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής).

Τέλος, καταγράφεται περίπτωση όπου η προγραμματική τιμή απόδοσης είναι μεγαλύτερη αυτής των ενταγμένων πράξεων. Πρόκειται για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9a και τον δείκτη που αφορά στην δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών (πέραν της εκπαίδευσης και της υγείας), όπου έχει ενταχθεί σχεδόν το ένα τρίτο του αρχικού προϋπολογισμού (8.602.355,13) αλλά η αντίστοιχη τιμή στόχου – εκκρόη είναι σχεδόν δέκα φορές μικρότερη από την προγραμματική τιμή (218 φυσικά πρόσωπα).

Από την ανάλυση που διενεργήθηκε στην ενότητα Αξιολόγησης της Αποδοτικότητας προέκυψαν διαπιστώσεις αναφορικά με την ενεργοποίηση των Αξόνων, τη μέτρηση της αποδοτικότητας, την εξέταση του ύψους της θεματικής συγκέντρωσης και του μοναδιαίου κόστους.

Ως προς την ενεργοποίηση του Ε.Π. προέκυψε ότι ο Άξονας με τις καλύτερες σχετικά επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων είναι ο **Α.Π.5** που αφορά στη προστασία από φυσικές καταστροφές και σε αντιπλημμυρικά έργα, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 90%, προσκλήσεις στο 88% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 71% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων αποχέτευσης όμβριων υδάτων της Περιφέρειας Αττικής που είναι και ο μοναδικός Τελικός Δικαιούχος σε Πρόσκληση Π/Υ 80.000.000€ Δ.Δ.. Η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Αττικής αντιλαμβανόμενη πλήρως την ανάγκη εκτέλεσης αντιπλημμυρικών έργων εξειδίκευσε ήδη από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης (05/07/2015) δράση για αντιπλημμυρικά έργα ενώ η πρόσκληση εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 (πρόσκληση ΑΤΤ009) αφού πρώτα ανάλογη μελέτη κατέδειξε και κατηγοριοποίησε έναν αριθμό σημαντικών έργων για την αντιπλημμυρική προστασία της Περιφέρειας τα οποία είτε είναι ώριμα για ένταξη ή μπορούν να καταστούν ώριμα και να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Επίσης πολύ καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο **Α.Π. 2** που αφορά στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας με εντάξεις που ξεπερνούν το 64% του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στα τμηματοποιημένα έργα (phasing) του ηλεκτρονικού εισιτηρίου και της τηλεματικής ενημέρωσης του επιβατικού κοινού του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας, η υλοποίηση των οποίων ξεκίνησε από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Στον άξονα αυτό με τις ήδη καλές επιδόσεις πρόσφατα εκδόθηκε πρόσκληση (ΑΤΤ066) προϋπολογισμού 1.743.821€ με τίτλο «Ψηφιοποίηση αρχαιολογικού υλικού, υλοποίηση ψηφιακών πολυμεσικών εφαρμογών, δημιουργία νέου διαδικτυακού τόπου του Μουσείου Ακρόπολης». Επίσης έχει εξειδικευτεί και δράση (κωδ. 2.3.1.3) με τίτλο «Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής- Εγκατάσταση Δικτύου WI-FI στις αστικές μεταφορές της Περιφέρειας Αττικής» για την οποία σύντομα θα εκδοθεί πρόσκληση.

Καλές σχετικές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο **Α.Π.11** που αφορά στις Υποδομές Εκπαίδευσης με εντάξεις που ξεπερνούν το 61% του π/υ ΔΔ του άξονα. Εντάξεις που αφορούν κυρίως στην υποβολή προτάσεων της Κτ.Υπ. ΑΕ για κατασκευή νέων και επέκταση υφιστάμενων σχολικών μονάδων. Σε απόλυτους αριθμούς, ο **Α.Π.9** είναι πρώτος στις εντάξεις Πράξεων με συνολικό π/υ ΔΔ που ανέρχεται στα 126 εκατομμύρια ευρώ.

Αντιθέτως, φτωχές είναι οι επιδόσεις στους Α.Π.3 που αφορά στην επιχειρηματικότητα, **Α.Π. 4** που αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και στον **Α.Π. 8** που αφορά στην κατάρτιση. Ειδικά στον **Α.Π.3** οι καθυστερήσεις οφείλονται κυρίως σε εμπλοκή στην μέθοδο επιλογής διαδικασίας για την εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε Ενδιάμεσο φορέα Διαχείρισης. Αναμένεται νομοθετική ρύθμιση στο πρώτο δίμηνο του 2018 σύμφωνα με την οποία οι Δ.Α. θα μπορούν να εκχωρούν αρμοδιότητες Ε.Φ.Δ. για δράσεις κρατικών ενισχύσεων στον Ε.Φ.Δ. χωρίς την

ανάγκη ανοικτού διαγωνισμού. Με αυτή την εξέλιξη στο Α' τρίμηνο του 2018 θα ενεργοποιηθεί ο Άξονας.

Στον **Α.Π.4** τα προβλήματα οφείλονται στην καθυστέρηση άρσης της αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. αλλά και στο λογισμικό υποστήριξης των ενεργειακών επιθεωρητών. Από 27/11/2017 έχει εγκριθεί και το λογισμικό οπότε πλέον αναμένεται – εκτός άλλου απροόπτου - η έκδοση προσκλήσεων στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των δύο δράσεων που εγκρίθηκαν ήδη από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης και αφορούσαν στην ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων και δημοτικών κτιρίων.

Επιπλέον, οι επιδόσεις στο πλαίσιο του **ΑΠ.9** θα μπορούσε να ήταν σημαντικά υψηλότερες αν δεν είχαν καθυστερήσει οι προτάσεις δράσεων υγείας από το αρμόδιο υπουργείο. Τέλος, μια ποιοτική εκτίμηση στις επιδόσεις του **ΑΠ.1** αναδεικνύει την μη ύπαρξη προσκλήσεων και εντάξεων στο πλαίσιο των δράσεων της επιχειρηματικής ανακάλυψης δηλαδή στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1b.

Συμπερασματικά, σε απόλυτους αριθμούς οι καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση του προγράμματος εμφανίζονται στους Α.Π. 2, ΑΠ.5, ΑΠ.6, ΑΠ.7 και ΑΠ.9.

Επιπρόσθετα, από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προκύπτει ότι οι Επενδυτικές προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί παρουσιάζουν **σημαντική φυσική υλοποίηση** χωρίς ωστόσο να παρουσιάζουν και αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι **οι στόχοι που είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος** από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Επίσης αναφορικά με τη **θεματική συγκέντρωση** και σύμφωνα με τις συνολικές δεσμεύσεις, δηλαδή τις δημόσιες δαπάνες των Πράξεων και τους πόρους που θα εκχωρηθούν για διαχείριση στις Αστικές Αρχές στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού εργαλείου των Ο.Χ.Ε. **έχουν δημιουργηθεί ανάγκες υπερδέμευσης πόρων για τους Άξονες Α.Π.1, Α.Π. 5 και Α.Π.6 και Α.Π.7..**

Τέλος, από τα αποτελέσματα του ελέγχου τήρησης ή μη του **Μοναδιαίου Κόστους** για τους αντίστοιχους δείκτες των Ενταγμένων Πράξεων **προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος πλην όμως** των δεικτών CO26 και CO19 των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 1.b και 6.a αντίστοιχα.

Ε. Αξιολόγηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. – Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης

Από την αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020, εξετάστηκε ο βαθμός καταλληλότητας της στρατηγικής και της επικαιρότητας των αναγκών του Ε.Π. σε σχέση με το κοινωνικό – οικονομικό περιβάλλον της χώρας και της Περιφέρειας. Το Ε.Π. παρουσιάζει:

- Υψηλή συνάφεια των αναγκών σε σχέση με τη Στρατηγική του προγράμματος όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis.
- Υψηλή συνάφεια των αναγκών σε σχέση με τη Στρατηγική του προγράμματος ως προς τη Στρατηγική Ευρώπη «2020» όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis

- Υψηλή συνάφεια των ειδικών στόχων του προγράμματος σε σχέση με τις ανάγκες και την επικαιρότητα τους έτσι όπως τεκμηριώνεται από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis.
- Υψηλή συνάφεια των ειδικών στόχων σε σχέση με τις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης.
- Υψηλή συνάφεια των αναγκών με τους Ειδικούς Στόχους και τις υλοποιούμενες Πράξεις του Ε.Π.
- Υψηλή συνέργεια μεταξύ των ειδικών στόχων του Ε.Π.
- Υψηλή συνέργεια μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.
- Υψηλή συνέργεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων των Ο.Χ.Ε. και του Ε.Π.

Ως προς της αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020», εξετάστηκε η συνάφεια του Ε.Π. (επικαιροποιημένες και νέες ανάγκες) σε σχέση με τις δεσμεύσεις τις χώρας ως προς τα προαπαιτούμενα του Μνημονίου Συνεννόησης, τους στόχους και τις βασικές αρχές των Ευρωπαϊκών πολιτικών και στρατηγικών. Από την αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του Ε.Π προκύπτει:

- Υψηλό ποσοστό συνάφειας με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο - την εφαρμογή του Μνημονίου Συνεννόησης και τα προαπαιτούμενα του.
- Υψηλή συνάφεια με τη Στρατηγική για την «Ευρώπη 2020».
- Χαμηλή συνάφεια αναγκών με το πρόγραμμα Horizon 2020
- Υψηλή συνάφεια με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕ) 2014 -2020.
- Υψηλή συνάφεια με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2016).
- Υψηλή συνάφεια με τις Εθνικές Στρατηγικές ανά Θεματικό Στόχο.

Από την περίοδο εκπόνησης της ex- Ante αξιολόγησης και της έγκρισης (καθώς και της 1^{ης} αναθεώρησης) του Ε.Π. «Αττική 2014-2020» και μέχρι και τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης, οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον όσο και λόγω των μεταβολών του κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη μικρή διαφοροποίηση της Λογικής της Παρέμβασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ενότητας 6.1.4 «Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών» και των Ενότητων 6.1.5 «Επικαιρότητα της συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων του Ε.Π» και 6.1.7 «Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων» συμπεραίνεται ότι η Λογική της Παρέμβασης και οι Ειδικοί Στόχοι παραμένουν επίκαιροι σε μεγάλο βαθμό.

Επίσης σύμφωνα με την Ενότητα 5.2.1 «Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.» του 5^{ου} Κεφαλαίου, διαπιστώνεται αλλαγή στην κατανομή των πόρων που επηρεάζουν σε μικρό βαθμό τη Λογική της Παρέμβασης. Ειδικότερα παρουσιάζεται αλλαγή στον Α.Π.1 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1.α «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».

Επιπρόσθετα σύμφωνα με τα στοιχεία της SWOT Analysis καθώς και της Ενότητας 6.1.4 «Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών» προκύπτουν οι εξής ανάγκες:

- Χρηματοδότηση Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας.

- Περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια.
- Παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα).
- Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική.
- Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασίας.
- Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Υποδομών / και ανανέωση του εξοπλισμού.
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ToMY).

Συνοψίζοντας τα συμπεράσματα του εν λόγω Κεφαλαίου, διαπιστώνεται ότι οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον όσο και λόγω των μεταβολών του κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη μικρή διαφοροποίηση της Λογικής της Παρέμβασης.

Συμπεραίνεται ότι η Λογική της Παρέμβασης και οι Ειδικοί Στόχοι παραμένουν επίκαιρα σε μεγάλο βαθμό πλην όμως της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.α «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».

Επιπρόσθετα προκύπτουν οι ανάγκες για χρηματοδότηση υποδομών έρευνας και καινοτομίας, για περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια, για την παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα) και για την ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Επίσης η στήριξη των ανέργων / προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασίας, η στήριξη υποδομών / και ανανέωση του εξοπλισμού για την Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας και η στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας.

Για τον **Α.Π.1** προκύπτει σημαντική μετατόπιση ποσών από την Επενδυτική Προτεραιότητα 1.α στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1.β η οποία επηρεάζει την Λογική της Παρέμβασης. Το γεγονός αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη στα πλαίσια της επικείμενης αναθεώρησης καθώς και να τροποποιηθεί το κείμενο της Στρατηγικής του Ε.Π στις αντίστοιχες ενότητες.

Στον **Α.Π.3** έχει εκδοθεί ήδη μια πρόσκληση για το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II μέσω προγράμματος – υποδοχέα (εκχώρηση) ενώ είναι υπό διερεύνηση εκχώρηση πόρων και σε άλλα ταμεία. Η τακτική αυτή συνιστά αλλαγή της Στρατηγικής του Ε.Π.. Συνεπώς, θα πρέπει στα πλαίσια της αναθεώρησης να τροποποιηθεί το κείμενο της Στρατηγικής και να αναθεωρηθούν οι δείκτες.

Στον **Α.Π.6** και συγκεκριμένα στον Ειδικό Στόχο 6.α.1 «Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα» προτείνεται να γίνει αλλαγή στη περιγραφή του και να παραλειφθεί ο όρος «υγρά» καθώς ο Ειδικός Στόχος περιλαμβάνει δράσεις για τα απόβλητα όλων των μορφών.

Επίσης, για στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.β «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της

Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις» θα πρέπει να εισαχθεί νέος Ειδικός Στόχος και δείκτης για τη μέτρηση των κολυμβητικών υδάτων.

Τέλος για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6.c «Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς» θα πρέπει να ενσωματωθεί νέα μεθοδολογία για τη μέτρηση της επισκεψιμότητας σε πολιτιστικούς χώρους που δεν υπάρχει εισιτήριο.

Στον **Α.Π.7** πιθανότατα θα πρέπει να εισαχθεί νέα Επενδυτική Προτεραιότητα, Ειδικός Στόχος και δείκτες για την ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Επίσης στον **Α.Π.8** θα πρέπει να εισαχθεί νέα Επενδυτική Προτεραιότητα, Ειδικός Στόχος και δείκτες εάν τελικά αποφασιστεί η στήριξη της κοινωφελούς εργασίας.

Τέλος στον **Α.Π.10** στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.α «Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας» θα πρέπει να συμπληρωθεί για τις δράσεις της εν λόγω Επενδυτικής Προτεραιότητας στο κείμενο της Στρατηγικής «Δευτεροβάθμια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας» από «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας».

EXECUTIVE SUMMARY

The «Evaluation of the effectiveness and Efficiency of the Attica Operational Program 2014-2020» was carried out according to the cash inflows and indicator data obtained from the Monitoring Information System (MIS) on 20/11/2017. Furthermore for the best possible evaluation and estimation of the program progress, the consultant took into account secondary observation data of the Project, which he gathered in cooperation with the Regional Operational Programme executives. The major findings according to the content of the evaluation report are listed below.

A. Evaluation of the current situation in the Region of Attica according to the needs by thematic objective O.P. Attica 2014-2020

The figures of the macroeconomic environment in the Region of Attica have significantly changed regarding the respective ones that were recorded during the Ex-ante Evaluation phase and the development of the approved O.P. The economic environment of the Region after the continuous and rapid negative course in the years 2014-2016, presents elements of marginal improvement maintaining the best position regarding the figures of the macroeconomic environment between the regions of the country.

As to **Thematic Objective (T.O) 1 «Strengthening Research, Technological Development & Innovation»** the situation is positive as the rate of R & D spending in the analysis years has increased but remains low compared to the EU 28 average.

For the **T.O 2 «Enhancing ICT access use and quality»**. The percentage increase of the population using PC and internet is significant. On the negative side remains the inability of enterprises to integrate ICT into productive activities.

Regarding the **T.O 3 «Improving the competitiveness of small and medium-sized enterprises (SMEs) »** the state of the enterprises follows the general trends of the Region in relation to the evolution of the macroeconomic aggregates. An important factor is the existence of the Smart Specialization Strategy (RIS3) that highlights Regions fields of expertise. Also encouraging is the continuous increase of the tourist product through the promotion of the archaeological and cultural reserve of the Region.

The actions of the **T.O 4 «Supporting the transition to a low-carbon economy in all sectors»** significantly contribute to the protection of the environment. Also, the institutionalization of the new Energy Performance contributes to the gradual activation of actions for the public buildings upgrade in the Region.

As to **T.O 5 «Promoting adaptation to climate change, risk prevention and management»** an important step is the existence of a National Strategy for Climate Change Adaptation. In order to protect the natural wealth and the citizens, a Management Plan of the Attica Water Department has been instituted, which is under review. The need for flood protection and, in general, the protection of natural wealth and citizens from natural disasters has triggered the activation of both national and EU resources.

As to **T.O6 «Preserving and protecting the environment and promoting resource efficiency»** significant reference should be made to the approval of the revised Solid Waste Management (2nd revision).

As to **T.O7 «Promoting sustainable transport and obviating problems in basic infrastructure»** and in particular for fixed track means, the figures show an increase in the number of passengers (TRAM, etc.). Significant progress, with a constant increasing trend is recorded by the cruise sector (cruise passenger traffic) through the ports of Piraeus and Lavrion.

As to **T.O 8 «Promote sustainable high quality employment and support for worker mobility»** a significant improvement is the operation of the National Mechanism for the Diagnosis of the Needs of the Labor Market and the gradual activation of the Regional Mechanism and the strengthening of enterprises in the Region through actions of the EPANEK. The Negative elements that have a crucial impact on employment are linked to the general macroeconomic environment problems of the Region and the country.

As to **T.O9 «Promoting social exclusion and combating poverty and any discrimination»** presents as the main negative factor the increase in the percentage of the population living at or below the poverty line. The negative includes the delay in activating policies and actions for Health, Roma and the Social and Solidarity Economy. The positives focus on two (2) axes. The first concerns the introduction of Social Income Solidarity (SIS), the Social and Solidarity Economy (SSE) and the reform of the National Health System. The second axis relates to the activation of resources and actions of the Operational Program. According the Regional Strategy for Social Inclusion.

As to **T.O 10 «Investing in Education, Training and Vocational Training for Skills and Lifelong Learning»** the positives include the low school leakage, the high percentage of higher education graduates and the concentration of a large number of infrastructures in higher education. The negatives are directly related to the decrease in fertility and respectively the pupils in the country and the Region, the significant reduction - budget decrease for education, the high unemployment percentage among young people (Neets), the instability of the education system and the non-participation of citizens in vocational education, training and lifelong learning.

B. Evaluation of the Efficiency of the ROP of Attica. Progress of implementation of Output Indicators and results.

The framework of the effectiveness evaluation focuses on the analysis of systemic actions against the investment priorities that are being implemented. Until the time of downloading data from the MIS (20-11-2017) two hundred sixty-three (263) projects have been integrated. One hundred and seventy-two (172) of those, are projects included in Priority Axis 9 (PA 9) and funded by the ESF, while seventy-eight (78) projects are included in the Priority Axes (P.A 1, P.A 2, P.A 5, P.A 6, P.A 10, P.A 11) are financed by the ERDF. Finally, there are Priority Axes Projects (AP 12 and AP 13) concerning the Technical Support for the Implementation of the Operational Program.

Of the forty-four (44) Output Indicators in total, as they emerged after the revision of the OP, only nineteen (19) are served by similar projects. Twelve (12) of them are

relate to ERDF operations and the other seven (7) to ESF Projects. Of the thirty-two (32) result indicators and according to the documentation and calculation of the base values, but mainly of the target values, only thirteen (13) of them can be measured taking into account the available data sources.

Mainly as to output indicators, the assessment of effectiveness in achieving the objectives, was based on the degree of achievement of the physical objective of the indicators, the relationship between the target values of the Integrated projects and the programmatic targets. This happened because for most of the indicators relating to ERDF Projects it is not possible to measure implementation through the Indices of Achieving Indicators before they are completed.

Establishing more frequent reference points throughout the programming period would make it easier to observe the application process and the performance regarding the expected course. That would assist in a more effective monitoring and would allow a well timed detection and mitigating potential implementation risks.

The **P.A 1 «Strengthening the Mechanisms & Investments of SMEs in the Region of Attica in Research & Innovation»** has a significant lag in its implementation due to the non-definition of IMB. At the reference point, Invitations have been issued only in Investment Priority 1a. As for the output indicators, the T3211 has made a significant progress for business R & D as a percentage of GDP, which is 0.54% compared to 0.34% in 2011.

For the activation of P.A actions **it is proposed** to expedite the procedures for setting the GSRT as an IMB for the immediate Invitations publication.

Regarding the **P.A 2 «Dissemination & Development of Innovative Products & Services of SMEs using ICT»** the activated actions are related to Investment Priority 2c with the T3225 indicator to present double value in achieving a natural goal as two projects related to ICT applications in urban transport, have been integrated and implemented against the initial set target.

The **P.A 3 «Strengthening the competitiveness and extroversion of SMEs - Improving the attractiveness of the Attica Region to attract Investments & Promote Innovative Entrepreneurship»** has a great lag in the implementation process in all Investment Priorities. No invitations have been issued due to delayed placement of IMB and operation of the PSEF. The activation of the Axis is only left to the participation of the OP to the Entrepreneurship Fund II with an amount of € 50,000,000.00€.

For the further activation of actions **it is proposed** to investigate the possibility of using other OPs. And funds (EPAnEK) for the funds allocation from Attica ROP.

For the **P.A 4 «Promoting the Energy Efficiency of RSE and Cogeneration & Promotion of Low Carbon Emissions in Urban Areas»** no actions have been activated in the respective Investment Priorities due to the delay in the suspension of conditionality regarding the approval of energy performance. Therefore the Axis has a significant lag.

For the regular implementation of the Axis **it is proposed** to complete immediately the integration of the Project with Beneficiary the ETEAN SA in the framework of the Invitation for Energy Homes Upgrading and issue the corresponding invitation to upgrade school and municipal buildings which was specified by the 1st Monitoring Committee.

Regarding the **P.A 5 «Promoting Climate Change Adaptation and Risk Prevention & Management»** the process of implementation is particularly satisfactory, according to the percentage of achievement of the natural target of the CO20 operational indicator for the population of the Region benefiting from flood protection projects (242%). Regarding the measurement of the implementation of the incorporated Projects the Axis reflects the horizontal issue of the programming period during which no Indices of Achieving Indicators can be submitted for ERDF Projects

It is suggested the Managing Authority to seek the assistance of the Institutional Support Office to determine what the administrative actions will be to define that the projects have been completed and how it can then be declared systemically. Furthermore the launch of S.U.D. actions will make a significant contribution to the implementation of the Axis.

The **P.A 6 “Improving Quality of Life in the Urban Environment”** has a particularly high return on Investment Priorities 6, 6b & 6c, taking into account the high natural target achievement rates of the respective outflow indicators (CO19, CO19 & CO09). An exception is the Investment Priority 6e that is committed to use within the framework of the S.U.D. Despite the general problem of measuring the implementation of the ERDF indicators, the Axis presents a series of structural issues. Particularly:

- i. There is no clear separation in the measurement in Investment Priority 1a distinct for solid and liquid waste. The Specific Objective 6.a.1 refers only to liquid wastes as well as the corresponding CO19 output indicator. **It is suggested** to change the description of the Special Objective so as to remove the term "liquid" from the waste, as well as the introduction of an output indicator for urban waste.
- ii. In Investment Priority 6b there is an Integrated Project that concerns the monitoring of the quality of the bathing waters of the Attica Region, which does not contain operational indicators. A change **is suggested** and the use of the additional index 2101 "Updated Beach Identities" in an operational one in the current revision of the Operational Program.
- iii. In Investment Priority 6c, the methodology for calculating the CO09 index concerns only a number of visits based on tickets and fails to measure Projects involving modern culture actions and / or restoration actions of historical-cultural sites whose traffic is not linked to tickets. **It suggested** the Managing Authority to consider another methodological model to measure the traffic to this sites. Also, the use of the additional index 9403 “Total number of participants in cultural events (festivals, exhibitions of contemporary culture, etc.) » **should be considered** as an operational indicator in OPs. So as to be able to measure the protection and promotion actions for the region's public tourist funds.

Furthermore the launch of S.U.D actions will make a significant contribution to the implementation of the Axis.

The **P.A 7 “Strengthening Regional Mobility & Multimodal Transport Connections in the Region of Attica”** shows an implementation difference between the Investment Priorities. Particularly:

- i. In the Investment Priority 7a the project of the cruise port of the Piraeus Port Authority S.A has not yet started because it has not been approved by the EU institutions. As a great project.
- ii. In the Investment Priority 7b the implementation process **is considered** satisfactory as the rate of implementation of the natural target of the T3276 Output Index «Interventions for Pedestrian Road Safety» amounts to 100%.
- iii. The implementation of the Investment Priority 7c it's developing well as the CO15 output indicator shows a very high percentage of natural target due to the West Extension Tram Project.

A more general issue in the IP 7 is the way to measure the implementation of ERDF Projects that have not been completed.

The course of implementation of **AP8 "Promotion of skills development and adaptability of human resources in the areas of the regional strategy of smart specialization"** shows a significant lag due to the non-appointment of IMB and the non-operation of the PSEP.

The **P.A 9 «Promoting Social Inclusion & Fighting Poverty & Discrimination - Ensuring Social Cohesion»** shows a very satisfactory progress in the Investment Priorities 9i, 9ii, 9iii & 9iv taking into consideration the values of achievement of natural objective as well as the implementation based on the respective indicators. Exceptions are the objectives of the Investment Priority 9iv that concerns actions for Primary Health Care and the Investment Priority 9v that concerns actions for the Social and Solidarity Economy (SSE).

Regarding the progress of implementation of **AP10 «Development - Upgrading of Targeted Social Infrastructures and Health Infrastructures»**, there is a lag in the output indicators related to the childcare education infrastructure and the capacity of other social infrastructures. For the smooth implementation of the Axis, the integration of the Projects within the framework of the Childcare Infrastructure Invitation should be immediately completed.

The P.A 9 «Development - Upgrading Targeted Training Infrastructures» has a modest implementation despite the fact that a high percentage of the CO35 outflow target has been achieved; the implementation of the Projects by the sole Beneficiary, Buildings' Infrastructures S.A. has a significant lag. To improve the image of the Axis, **it is appropriate** to issue new Invitations such as for the supply of equipment in school units.

C. Progress implementation evaluation of the Performance Framework indicators

It is a fact that the performance of outputs and results are evaluated sporadically. The predicted route on which output data are compared consists of only two points of reference in 2018 and 2023. Although these two benchmarks are in line with the approved OP, the long period between them makes it difficult to estimate whether the program is on track or not. Furthermore, it is difficult to interpret the reported progress over these benchmarks without further information regarding the pace and timing of implementation.

Given the range of discrepancies, a relatively low percentage against a future benchmark may not necessarily mean that outflows will ultimately fail to meet the expected target. Conversely, a huge progress at a relatively early stage in implementation may not necessarily guarantee that the objectives will be achieved. This condition creates risks to the efficiency and effectiveness of the Acts, as well as to the overall P.A. and OPs.

From the achievement of indicator targets examination of the indicators per Priority Axis the results are the following:

The **A.P 1 «Strengthening the Mechanisms & Investments of SMEs in the Region of Attica in Research & Innovation»** shows a significant delay of the milestones due to the non-definition of IMB. The CO26 indicator «Number of enterprises cooperating with research institutes» shows zero implementation. The rate of achievement of the natural target of the indicator regarding the included transactions, 16,67% also considered low. The economic index T3371 «Amount of Certified Expenditure» for the axis shows a modest achievement rate (40.93%) for 2018.

The following structural actions are proposed:

- ✓ For Economic Indicator (F) it is proposed to reduce its value for the year 2018 as only Investment Priority 1.a costs can contribute to the achievement of the indicator.
- ✓ For the CO26 outflow indicator it is proposed to reduce the index value for the year 2018. Alternatively, it is proposed to replace the index with BSS (30 projects included).

For the **A.P 2. «Dissemination & Development of Innovative Products & Services of SMEs using ICT»** the milestones for the years 2018 and 2023 are expected to be achieved. To achieve the goal of the 2018 it's used the milestone Basic Deployment Face T3374. «Number of integrated projects» in correspondence of index T3225 «ICT applications in urban transport». The KIS has been achieved as

there are two integrated operations in relation to the one envisaged. The Economic Indicator T3371 «Amount of Certified Expenditure» for the axis shows a high rate of achievement of 210.37% for 2018. On this basis, and considering the excellent course of the A.P, the needs of this Objective Theme in the field of entrepreneurship and the specialized actions and the assignments to the Urban Authorities of OLI-SUD, it is proposed to transfer resources (~ 10.0 millions.) to Axis Priority 2 from Axis Priority 3.

The **P.A 3 «Strengthening the competitiveness and outreach of SMEs - Improving the attractiveness of the Attica Region to attract Investments & Promote Innovative Entrepreneurship»** has a long lag in the implementation path due to a delay in the definition of an IMB and operation of the PSEP. Output indicators of the CO04 Performance Framework «Number of enterprises receiving non-financial support» and «CO2Number of Businesses Receiving Funds» show a zero implementation. Operations to supply these indicators have not been implemented. Also the economic index T3371. «Amount of Certified Expenditure» for the axis, is nil.

The following structural actions are suggested:

- ✓ For Economic Indicator (F), it is proposed to reduce its value for 2018, given that 25% of the funds allocated to TEPIH are already certified expenditure, while for the year 2018 no additional expenditure is foreseen from this Fund.
- ✓ For CO02 & CO04 outflow indicators it is suggested to replace them with BSB. For the CO01 index as a BSS, the assignment of TXM resources with a value of 1 may be used for TEEP. II. For the CO04 index it is proposed to use the BSS (number of projects included) scheduled for accession in 2018.

For the **P.A 4 «Promoting the Energy Efficiency of RES and Cogeneration & Promotion of Low Carbon Emissions in Urban Areas»** no actions were triggered due to the delay in the suspension of the conditional approval of the EPRB

The following structural actions are suggested:

- ✓ For the economic indicator (F) it is suggested to reduce its value to the amount of 3,000,000.00 € for the year 2018 is expected to be spent on the two actions for the energy upgrading of school and municipal buildings whose projects are expected to join within the year.
- ✓ For the CO32 outflow index it is proposed to introduce the BSI (number of projects included) scheduled for accession in 2018.

As for the **P.A 5 «Promoting Climate Change Adaptation and Risk Prevention & Management»** the milestones for the years 2018 and 2023 are expected to be achieved. In order to achieve the 2018 milestone, the CO20 Output Indicator «Population benefiting from flood protection measures», which shows zero implementation, is used. However, the rate of achievement of the natural objective of the indicator up to the point in time of acquisition of data from the MIS (20.11.2017) amounts to 333,29%. This is the case as sixteen (16) Operations have been integrated and implemented and they support the index. The Economic Indicator T3371 «Amount of Certified Expenditure» for the Axis shows a high rate of achievement of 89.74% for 2018. Taking into account the needs of the Region in

flood protection interventions (see Study of Priority Projects: <http://www.pepattikis.gr/protereopiisi-ergon-antiplimmyrikis-prostasias-attikis/>), it is sought to strengthen the financial weight of this Axis by transferring resources (~ 5,0 million) from Axis Priority 11.

The **P.A 6 «Improving Quality of Life in the Urban Environment»** despite the fact that there are Integrated Projects for which progress is important, this progress is difficult to quantify in the logic of the milestone set for 2018.

The following structural actions are suggested:

- ✓ For the financial indicator (F) is expected to achieve a marginal achievement (at 85%) of the milestone set for 2018.
- ✓ For the CO09 outflow index, it is proposed to use BSS (number of projects included) and / or redefine / re-evaluate the methodology for measuring the traffic of cultural spaces that have no tickets. It is noted that this change results from the fact that the initial determination of the target price of the index was made taking into account the phasing project of the Gallery, for which a request for the dissolution of the contract was made. Additionally, Serafio's work can contribute to meeting the goal, subject to a change in methodology.
- ✓ For the CO19 outflow indicator is estimated to achieve a marginal achievement of the index (at 75%).

The **P.A 7 «Strengthening Regional Mobility & Multimodal Transport Connections in the Region of Attica»** the milestones for the years 2018 and 2023 are expected to be achieved. To achieve the objectives of the Performance Framework, BSI and T3374 are used in particular. «Number of integrated projects» in correspondence of the T3275 «Docking posts created» and CO15 «Total length of new or improved tram and metro lines» . The KIS has not yet been achieved as the only integrated project remains the «Western Extension of Tram to Piraeus» corresponding to the CO15 Output Index. The Economic Indicator T3371 «Amount of Certified Expenditure» for the Axis shows a modest rate of achievement of 29.97% for 2018.

The progress of the implementation of **AP8 "Promotion of skills development and adaptability of human resources in the areas of the Regional Strategy of Smart Specialization"** shows a significant lag due to the non-definition of IMB and the non-operation of the *PSEP*.

The following structural actions are suggested:

- ✓ For the economic indicator (F) it is suggested to lower the target value.
- ✓ For the Output index 11304 it is suggested to lower the target value.

For the **P.A 9 «Promoting Social Inclusion & Fighting Poverty & Discrimination - Ensuring Social Cohesion»** the milestones for the years 2018 and 2023 are expected to be achieved. It is noted that it is the only Axis in which there is an implementation rate in the output indicators. The outflow indicator 10501. «People

released from care dependents» shows an implementation rate of 74% and a corresponding rate of achievement of a natural target of 118.39%. Output indicator 05502. «Number of supported structures» shows an implementation rate of 1% and a corresponding achievement rate of 117%. And the economic index T3371. «Amount of Certified Expenditure» for the Axis, shows a 42.79% achievement rate for 2018.

The **P.A 10 «Development - Upgrading of Targeted Social Infrastructures and Health Infrastructures»** due to the delay in updating / publishing the new standards for nurseries (the relevant Government Gazette was issued in September 2017) the implementation of the projects is not the expected. In addition, there have been changes in policy regarding open asylum centers and the operation of new shelters, which have a decisive influence on the relative outflow index (T3305).

The following structural actions are suggested:

- ✓ For the economic indicator (F) it is suggested to lower the target value.
- ✓ For the CO35 outflow index it is proposed to reduce the target value.
- ✓ Replace the target value of T3305 outflow indicator with BSI (number of projects included).

The **P.A 11 «Development - Upgrading Targeted Training Infrastructures»** despite the high rates of achievement of a natural target of output indicators, the performance of the 2018 Landmark Performance Indicators is unsatisfactory. The CO35 output indicator. «Capacity of childcare facilities or fostered care» shows zero implementation. Despite the fact that the rate of achievement of the natural target indicator is almost three times higher than the target set, the actual implementation of the school units by the Beneficiary Buildings' Infrastructures S.A.. The economic indicator T3371 «Amount of Certified Expenditure» for the axis, shows a low rate of achievement of 28,70% for 2018.

The following structural actions are suggested:

- ✓ For Economic Indicator (F) it is suggested to decrease the target price as the target for the 2018 milestone has been overestimated.
- ✓ For the CO35 outflow index, it is proposed to replace it with a BSS (number of projects included) scheduled for accession in 2018.

D. Evaluation of the Efficiency of the ROP of Attica – Assessment of the financial progress of implementation

The assessment of the financial progress of the Operational Program "Attica" 2014-2020 is based both on elements of specialization and those that were collected from the MIS on 20 November 2017. The Total Public expense of the initially approved Operational Program "Attica" 2014-2020, according to the EU Decision of 18/12/2014. With the number: C (2014) 10170, amounts to 1,139,966,973€. According to the revised version of the OP (submitted via the electronic information platform "SFC 2014" on 30/9/2017) the total available Public Expenditure is increased by 34,440,053€, resulting in the revised Public Expenditure Budget now amounting to 1,174,407,027€.

The activation rate of OP on the basis of the invitations issued, amounts to 55,38% of the budget of the total P.E of the program. This activation rate has been achieved through the issuance of sixty (61) Calls for Proposals, total Budget (P.E). 650,396,540 €. In the context of the above invitations until now , two hundred and sixty three (263) transactions have been registered 481,558,957€ or 41% of the total P.E. of the Operational Program. Within the context of the above mentioned Projects until the reference date (20/11/2017) Legal Commitments of total eligible P.E 261,174,642 € have been approved and registered in the MIS which corresponds to 22,24% of the total P.E. of the OP "Attica" 2014-2020. Finally, eligible expenditure 131,358,948€, or 11.19% of the total P.E of the Operational Program , have been implemented and registered in the MIS.

The total contribution of the European Social Fund (ESF) to OP Attica 2014 - 2020 amounts to 324,806,142€. Within the framework of this support, Projects of total budget P.E 150,160,233€ have been specified (46.23% of the Fund's contribution to the OP) and they have been issued invitations for a total budget 147,374,051 € (45.37% of the Fund's contribution to the OP), almost total amount of the specialization.

At Fund level, the ERFD shows better relative performance in the specialization and invitations issuing while the ESF is preceded by implementation performance on the accession and beginning of Projects and the expenditure incurred. However, it is very important that in the framework of the ESF the rates of specialization, invitations and accessions are very close, indicating that procedures for implementing actions of social interest are more direct.

Efficiency Measuring

From the evaluation results the efficiency in comparing program values with the values of the embedded transactions it appears that the Investment Priorities and the corresponding indicators of OP that have been activated have a significant physical realization without having a corresponding absorption of resources. It seems that the objectives that were programmally set are achieved or exceeded at a lower cost than originally calculated.

There are typical cases where the performance values of the Integrated Operations show almost three times the difference between the programmed performance values. For example, in Investment Priority 2c while the target population for flood protection projects is 385,000, it appears that the projects will eventually benefit 933,221 people at a lower cost. There is also a big difference in Investment Priority 9i and 9iii in terms of the number of unemployed and the number of immigrants and participants belonging to marginalized communities, which shows that the target values have in many cases been underestimated

There are investment priorities where the relative indicators show a ratio of the program performance that values the accessioned Projects. Such cases are presented in Investment Priority 7c where the work of Western expansion of Tram is being implemented in Piraeus and in the Investment Priority 9i concerning the number of people released from the care of dependent persons (action to harmonize family and professional life).

Finally, there is a case where the program performance value is greater than the embedded transactions. This is the Investment Priority 9 and the indicator on the capacity of other social infrastructures (beyond education and health), where nearly one-third of the original budget (8.602.355,13) has but the corresponding target value - outflow is nearly 10 times less than the program value (218 individuals).

From the carried out analysis in the Efficiency Assessment section regarding the activation of the Axes findings were made regarding the activation of the Axes, measuring efficiency, examining the amount of thematic concentration and unit costs.

Regarding the activation of the OP it has emerged that the Axis with the best relative performance in triggering actions is AP5 concerning protection against natural disasters and flood protection works with a specialization of 90%, invitations to 88% and accessions exceeding 71% of the Axis P.E budget. These results are due to the accessions of rainwater drainage projects of the Attica Region, which is the only Final Beneficiary in a Call for a Budget of 80.000.000 € P.E. Attica ROP, is fully aware of the need to carry out flood defense projects has already been specialized by the 1st Monitoring Committee (05/07/2015) for flood defense actions while the call was issued in January 2016 (invitation ATT009) after a similar study has demonstrated and categorized a number of important flood protection projects in the Region which are either mature for inclusion or can be mature and implemented within the 2014-2020 programming period.

Very good performance in the activation of actions is also presented by AP. 2 concerning Information and Communication Technologies with more than 64% of the total budget of the Axis. These results are due to the phased phasing of the electronic ticket and the telematics information of the passengers of the Athens Urban Transport Organization, the implementation of which started from the previous programming period. On this axis with already good performance recently an invitation (ATT066) was issued for a budget of 1,743,821€ titled «Digitization of archaeological material, implementation of digital multimedia applications, creation of a new website of the Acropolis Museum». It also has specialized and action (code 2.3.1.3) entitled «ICT Applications in the Transport Sector of the Region of Attica - WI-FI Network Installation in Urban Transport of the Region of Attica», for which an invitation will soon be issued.

Good performance in the activation of actions is also presented by AP11 concerning the Education Infrastructures with inclusions exceeding 61% of the TEN axis. Accessions mainly related to the submission of proposals by Buildings, Infrastructures. AE to build new and expand existing school units. In absolute figures, AP 9 is the first item in the accession Projects with a total budget of € 126 million.

On the contrary, poor performance in P.A 3 which concerns entrepreneurship P.A. 4 concerning the energy upgrading of buildings and the IP 8 concerning training. Specifically, in P.A3, the delays are mainly due to involvement in the process selection procedure for the assignment of responsibilities to an Intermediate Management Entity. Finally, legislation is being promoted in the first two months of 2018, will be able to assign ROP responsibilities. for State aid actions in the IMB

without the need for an open competition. With this development in the first quarter of 2018, the Axis will be activated.

In AP4 the problems are due to the delay in the lifting of the conditionality which concerned the approval of EPRB but also in support software for energy inspectors. Since 27/11/2017 the software has also been approved, so it is now possible to issue calls in the context of the specialization of the two actions already adopted by the 1st Monitoring Committee and related to the energy upgrading of school buildings and municipal buildings.

In addition, performance under AP.9 could have been significantly higher if the health proposals were not delayed by the competent ministry. Finally, a qualitative assessment of AP1 performance highlights the absence of invitations and inclusions in the context of business discovery actions, namely Investment Priority 1b.

To sum up in absolute numbers, the best performance in activating the program is shown in APs. 2, AP.5, AP.6, AP.7 and AP.9.

In addition to the results of the evaluation, it emerges that the Investment priorities and the corresponding indicators of OP that have been activated have a significant physical realization without, however, presenting a corresponding absorption of resources. It seems that the objectives that were set programmally are achieved or exceeded at a lower cost than originally calculated.

Regarding the thematic concentration and in line with the overall commitments the public expenditures of the Acts and the resources to be allocated for management to the Urban Authorities in the framework of the SUB Financial Instrument resources have been created for over-allocation of resources for Axes ΑΠ1, Α.Π. 5 and ΑΠ6 and ΑΠ7.

from the results of the Unit Costs maintenance check for the respective indicators of the Entered Acts it follows that the Unit Cost is maintained, but the CO26 and CO19 indices of Investment Priorities 1.b and 6.a respectively.

E. OP Strategy suitability Evaluation - Examination of Intervention Logic

From the assessment of the internal cohesion of OP «Attica» 2014-2020, the degree of relevance of the strategy and the timeliness of the OP needs was examined in relation to the socio-economic environment of the country and the region. The E.P. presents

- High relevance of needs in relation to the Program Strategy as these were shaped by the updated SWOT Analysis.
- High relevance of needs in relation to the Strategic Strategy for Europe 2020 as these were shaped by the updated SWOT Analysis
- High relevance of the program's specific objectives to their needs and timeliness as documented in the updated SWOT Analysis.
- High relevance of the specific objectives in relation to the new needs arising from the update of the current situation.
- High relevance of needs with the Special Objectives and the implemented Operations of the Operational Program.

- High cooperation between the specific objectives of OP
- High cooperation between Investment Priorities.
- High Investment Priorities cooperation for SUB and OP.

Regarding the evaluation of the external cohesion of OP "Attica" 2014-2020 the OPs relevance was examined (updated and new needs) in relation to the commitments of the country with the prerequisites of the Memorandum of Understanding and the objectives and principles of European policies and strategies.

The external coherence evaluation of the OP shows

- High rate of relevance to the European Semester - the implementation of the Memorandum of Understanding and its prerequisites.
- High relevance of the «Europe 2020» Strategy.
- Low needs relevance with Horizon 2020
- High relevance to the 2014-2020 Partnership agreement,
- High relevance to the National Reform Program (2016)
- High relevance to National Strategies by Theme Target respectively

From the ex-Ante evaluation and approval process (as well as the 1st revision) of the OP «Attica 2014-2020» and up to the composition of this evaluation report, the individual parameters of the socio-economic context have changed, due to external factors, such as economic environment developments as well as due to changes in the socio-economic and work environment, resulting in a small differentiation of the Intervention Logic.

According to the data in Section 6.1.4 «Documentation of the timeliness of needs» and the Sections 6.1.5 «Actuality of the Needs and Specific Objectives of the OP» and 6.1.7 «Actuality of synergy between the Specific Objectives» it is concluded that the Logic of Intervention and the Special Objectives remain highly relevant.

According to Section 5.2.1 "Examining the Thematic Budget Conclusion of the Operational Program" of the 5th Chapter, there is a change in resource allocation which have small effect on the Logic of Intervention. In particular, there is a change in AP1 in Investment Priority 1.a «Strengthening research and innovation infrastructures and capacity to develop excellence in research and innovation and community centers promotion.

Furthermore, according to the SWOT Analysis and Section 6.1.4 "Documentation of Current Needs", the following needs arise:

- Research and Innovation Infrastructures Financing
- Further targeting - business support in the Region
- Monitoring the implementation of the Environmental Acquis (Solid vs. Liquid Waste).
- Development of the natural gas network in Attica.
- Support for the unemployed / Promoting Work Experience / Social Work.
- Secondary Health Care / Infrastructure Support /equipment renewal
- Primary Health Care / Support of Local Health Units.

Summarizing the conclusions of this chapter it is noted that the individual parameters of the socio-economic framework have been differentiated, due to external factors

such as developments in the economic environment and also changes in the socio-economic and work environment, resulting in a small differentiation of the Intervention Logic.

It is concluded that the Intervention Logic and the Special Objectives remain highly relevant except the Investment Priority 1.a, « Strengthening research and innovation infrastructures and capacities to develop excellence in research and innovation and promoting competence centers, in particular centers of European interest»

Furthermore, there is a need to finance research and innovation infrastructures, further targeting - support - boosting businesses in the Region, monitoring the implementation of the Environmental Acquis (Solid vs. Liquid Waste) and the development of the natural gas network in Attica. Also support for the unemployed / promotion to gaining work experience / Social work, infrastructure support / and renewal of equipment for Secondary Health Care and support for Local Health Units.

For the P.A 1 there is a significant displacement of funds from Investment Priority 1.a to Investment Priority 1.b which influences the Intervention Logic. This fact should be taken into account in the forthcoming revision as well as amending the text of the OP Strategy in relation to the specific part.

For the P.A 3 an invitation to Entrepreneurship Fund II has already been issued through a program (assignment) and is being investigated for allocating resources to other funds. This tactic is a change of the OP Strategy. It is therefore necessary to revise the text of the Strategy in the context of the revision and to revise the indicators.

In the P.A 6, Objective 6.a.1 «Harmonization of the Region with the Environmental Waste Legislation Requirements» it is proposed to change its description and remove the term «fluids» as the Special Objective includes actions for all forms of waste.

Also for the Investment Priority 6.b «Investments in the water sector, in order to satisfy the requirements of the Union's environmental acquis and to confront the needs identified by the Member States for investments exceeding these requirements» a new Specific Objective and Indicator for the measurement of bathing water should be introduced.

Finally, for Investment Priority 6.c «Conservation, Protection, Promotion and Development of Natural and Cultural Heritage» a new methodology should be incorporated to measure traffic in cultural venues where there is no ticket service.

In the P.A 7 it is likely that a new Investment Priority will be introduced, Special Objective and Indicators for the development of the natural gas network in Attica. A new Investment Priority, Specific Objective and Indicators should also be introduced in AP8 if the support for public works is finally decided.

Finally, for the P.A 10 in Investment Priority 9.a «Investments in health infrastructure and social infrastructure contributing to national, regional and local development, reducing inequalities in the health situation, promoting social inclusion through improved access to social, cultural and recreational services and the transition from institutional to community care» it should be completed for the actions of this

Investment Priority in the Strategy text «Secondary and Primary Health Care» instead of «Primary Health Care»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έννοια της αξιολόγησης στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ορίζεται ως **«Η συστηματική και αντικειμενική αναλυτική εκτίμηση μιας παρέμβασης που επιδιώκει να εκτιμηθεί η επιτυχία της όσον αφορά τους στόχους, να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, την επίπτωση και τη βιωσιμότητά της και να αντλήσει διδάγματα»**. Κύριος στόχος της αξιολόγησης αποτελεί ο προσδιορισμός της καταλληλότητας και της λογικής συνάφειας των στόχων, σε σχέση με τις προτεραιότητες που είχαν τεθεί και τις διαγνωσμένες ανάγκες, της αποτελεσματικότητας της επίτευξης των στόχων, της αποδοτικότητας καθώς και της επίδρασης και της βιωσιμότητας.

Επίσης η αξιολόγηση του αποτελέσματος είναι μια μετρήσιμη συνέπεια που απορρέει, άμεσα ή έμμεσα, από μια σχέση αιτίου-αιτιατού. Η προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση της δημόσιας πολιτικής βασίζεται στην αρχή ότι οι δημόσιες παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στην επίτευξη αποτελεσμάτων και όχι στη διαχείριση δραστηριοτήτων ή διαδικασιών. Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, ο όρος «αποτέλεσμα» συχνά αναφέρεται σε επακόλουθα και αντίκτυπο.

Επιπλέον η αξιολόγηση είναι χρήσιμη καθώς εστιάζει σε όλο τον κύκλο ζωής μιας παρέμβασης: από τη στρατηγική, την υλοποίηση έως και την αξιοποίηση και θέτει ερωτήματα βάσει των οποίων δύναται να αναγνωρίσουν πόσο αποδοτικές ήταν οι παρεμβάσεις ως προς τον τρόπο χρήσης των πόρων. Επιπλέον, συνεισφέρει στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση και κατανομή των διαθέσιμων πόρων και την ανάλυση για το αν επιτεύχθηκαν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Τέλος διαγνώσκει αναδυόμενα προβλήματα κατά τη διάρκεια υλοποίησης μιας παρέμβασης.

Η επικείμενη τροποποίηση του πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2014 -2020 και των Κανονισμών που διέπουν την υλοποίηση των ΕΔΕΤ καθώς και οι απαιτήσεις για την αναθεώρηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014 – 2020, θέτουν ως βασική προϋπόθεση την ενεργοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης και την διενέργεια αξιολόγησης σύμφωνα το άρθρο 30 του Καν. 1303/2013 (παράγραφο 1), όπου αναφέρεται ότι **«Οι αιτήσεις για την τροποποίηση προγραμμάτων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη είναι δεόντως αιτιολογημένες και παραθέτουν ιδίως τις αναμενόμενες επιπτώσεις των τροποποιήσεων του προγράμματος στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στους ειδικούς στόχους που ορίζονται στο πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, τις οριζόντιες αρχές, σύμφωνα με τα άρθρα 5,7 και 8, καθώς και το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Συνοδεύονται από το αναθεωρημένο πρόγραμμα»**.

Το παρόν πόνημα: «Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη» αποτελεί παραδοτέο που εκπόνησε ο Σύμβουλος Αξιολόγησης, σύμφωνα με την από 30.11.2017 υπογραφείσα σύμβαση, όπως ισχύει, για

λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014 – 2020 (ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής), στο πλαίσιο της Πράξης: «Σύμβουλοι Υποστήριξης στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 / ΕΤΠΑ».

Το αντικείμενο του έργου του Συμβούλου Αξιολόγησης αφορά στην εκπόνηση της Έκθεσης Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014 - 2020» για τα προηγούμενα έτη, σύμφωνα με τα οριζόμενα: α) στο με αριθ. πρτ. 60062/ΕΑΣ 2657/30-05-2017 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ με τίτλο «Κατευθύνσεις και οδηγίες για την ενεργοποίηση των Σχεδίων Αξιολόγησης και την προκήρυξη της Αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020», β) στο από 25.10.2016 εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014 -2020 της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής, γ) στην υπ. αριθ. πρτ. 2836/21-08-2017 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής με τίτλο «Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Ε.Π. ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη» και δ) την από 30.11.2017 Σύμβαση του Συμβούλου Αξιολόγησης με τίτλο «Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Ε.Π. ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Ειδικότερα, η πρώτη αυτή αξιολόγηση (on – going) της εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος έθετε ως στόχο να διαπιστώσει την απόδοση των υλοποιούμενων δράσεων, το βαθμό υλοποίησης των αρχικών στόχων και την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος. Επίσης εστίασε στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ειδικών Στόχων, στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης και στην εξέταση της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης. Τέλος, διερευνήθηκαν οι ανάγκες σε δεδομένα που απαιτούνται στο πλαίσιο των αξιολογήσεων για την επίπτωση των προγραμμάτων.

Η εν λόγω αξιολόγηση διαρθρώνεται σε επτά (7) βασικά Κεφάλαια με επιμέρους Ενότητες που διερευνούν και απαντούν στα αξιολογικά ερωτήματα που είχαν εκ των προτέρων τεθεί. Στο **1^ο Κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στο Μεθοδολογικό Μοντέλο που ακολουθήθηκε για την απάντηση στα αξιολογικά ερωτήματα, στο **2^ο Κεφάλαιο** διενεργείται επικαιροποίηση της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης. Σημειώνεται ότι η εν λόγω επικαιροποίηση δεν απαιτούνταν στη σύνταξη της Έκθεσης Αξιολόγησης από τον Σύμβουλο αλλά κρίθηκε απαραίτητη καθώς η διαφοροποίηση των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών από το σημείο σχεδιασμού και αρχικής έγκρισης του προγράμματος έχουν μεταβληθεί σημαντικά. Επίσης μέσω της επικαιροποίησης της υφιστάμενης κατάστασης έχουν προκύψει νέες ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων του προγράμματος.

Στη συνέχεια ακολουθεί το **3^ο Κεφάλαιο** στο οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων, το **4^ο Κεφάλαιο** στο οποίο αποτυπώνεται η κατάσταση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σε σχέση με το Πλαίσιο Επίδοσης και στο **5^ο Κεφάλαιο** εξετάζεται η αποδοτικότητα του

Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η καταλληλότητα της Στρατηγικής του Ε.Π., δηλαδή το κατά πόσο έχει τηρηθεί η Λογική της Παρέμβασης και που έχει διαφοροποιηθεί εξετάζεται στο **Κεφάλαιο 6^ο**. Και στο **7^ο Κεφάλαιο** παρουσιάζεται η κατάσταση σε σχέση με την προετοιμασία για τις επικείμενες Αξιολογήσεις Επιπτώσεων.

Συμπερασματικά, η αξιολόγηση ως διαδικασία, **αποσκοπεί αφενός στην αποτελεσματικότερη υλοποίηση παρεμβάσεων και πολιτικών**, υπό την προϋπόθεση ότι τα ευρήματα, οι νέες ανάγκες και οι απαιτούμενες αλλαγές που κάθε φορά αναδεικνύονται λαμβάνονται υπόψη από τους φορείς που σχεδιάζουν και υλοποιούν τις αντίστοιχες παρεμβάσεις **και αφετέρου στην ενίσχυση του εισηγητικού ρόλου των διαχειριστικών και διοικητικών υπηρεσιών έναντι των λαμβανόντων τις τελικές αποφάσεις επί του προγράμματος.**

1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Η διαδικασία αξιολόγησης κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 παρουσιάζει ορισμένα σημαντικά στοιχεία διαφοροποίησης σε σχέση με προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, **που σε σημαντικό βαθμό ενισχύουν το χαρακτήρα της ως εργαλείο προγραμματισμού** (ύπαρξη εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης). Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση εξελίσσεται παράλληλα με την υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, συμβάλλοντας στη βελτίωση της υλοποίησής τους, τεκμηριώνοντας την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και προτείνοντας τις αναγκαίες αναθεωρήσεις προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα αυτή και να επιβεβαιωθεί η επίτευξη των στόχων που έχει θέσει ο αρχικός προγραμματισμός.

Για την απάντηση των αξιολογικών ερωτημάτων, που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης Αξιολόγησης, χρησιμοποιείται ένα πολυσύνθετο μεθοδολογικό πλαίσιο. Η συνθετότητα του βασίζεται τόσο στα διαφορετικά εργαλεία ανάλυσης που εφαρμόζονται όσο και στην ευρύτατη επεξεργασία ετερόκλητων δεδομένων. **Στις επιμέρους Ενότητες των Κεφαλαίων παρατίθεται το μεθοδολογικό πλαίσιο που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση - εξέταση των ζητημάτων.** Για την επιλογή χρήσης διαφορετικών εργαλείων εξετάστηκε ο βαθμός διάθεσης δευτερογενών δεδομένων σε συνάρτηση με την δυνατότητα «ξεκάθαρης» απάντησης επί των αξιολογικών ερωτημάτων. Και τα συμπεράσματα περιλαμβάνουν την τεκμηριωμένη απάντηση των αξιολογικών ερωτημάτων βάσει των οποίων διαμορφώνονται οι συγκεκριμένες προτάσεις του Συμβούλου Αξιολόγησης.

Στο **2^ο Κεφάλαιο «Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της Περιφέρειας Αττικής»**, περιλαμβάνεται η ανάλυση δευτερογενών δεδομένων για τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και τις κύριες τάσεις βασικών μεγεθών (πληθυσμός, μακροοικονομία κ.α.) της Περιφέρειας Αττικής ανά Θεματικό Στόχο. Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης συνέλεξε, ταξινόμησε, επεξεργάστηκε και σύγκρινε τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που είχαν καταγραφεί στην Ex-Ante Αξιολόγηση και είχαν αποτυπωθεί στο εγκεκριμένο Ε.Π. Οι πηγές των στοιχείων, προήλθαν από επίσημες αρχές παροχής στατιστικών δεδομένων (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, OECD, ΕΚΤ, κ.α.), δημόσιους οργανισμούς (ΕΕΤΤ, Υπουργείο Εργασίας, Παιδείας, Περιβάλλοντος και Εσωτερικών, ΕΕΤΑΑ, ΟΛΠ, ΟΑΣΑ, κ.α.) καθώς και στοιχεία μελετών (ΠΕ.Σ.Δ.Α., Διάγνωση Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσιες Εκθέσεις Απολογισμού κ.α.). Επιπλέον περιλαμβάνεται η SWOT Analysis, δηλαδή η επικαιροποίηση του γενικότερου κοινωνικό-οικονομικού περιβάλλοντος στη βάση του οποίου υλοποιείται το Ε.Π. και προκύπτουν οι νέες ανάγκες.

Στο **3^ο Κεφάλαιο «Αποτελεσματικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος»**, εξάγονται στοιχεία για την πορεία υλοποίησης του Ε.Π. από την ανάλυση των στόχων σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ) ανά Άξονα Προτεραιότητας. Τα δεδομένα αντλούνται από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), ενώ τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται είναι κυρίως οι Πίνακες Ανάλυσης Δεικτών. Η συγκεκριμένη ανάλυση είναι υψηλής σημαντικότητας,

δεδομένου ότι ο βαθμός της ορθολογικής και έγκυρης διαδικασίας του ποσοτικού προσδιορισμού των στόχων επηρεάζει σημαντικά το βαθμό επίτευξης της στρατηγικής καθώς και το βαθμό επιτυχίας / επίδοσης του Ε.Π. Στο πλαίσιο αυτό, η εξέταση της βάσης αξιολόγησης περιλαμβάνει την αποτύπωση τιμών βάσης και στόχου των δεικτών του Ε.Π., επικαιροποίηση τιμών βάσης και στόχου των δεικτών του Ε.Π., συστηματοποίηση ευρημάτων (αξιολόγηση συστήματος δεικτών στη βάση των κριτηρίων καταλληλότητας, αξιοπιστίας, ευαισθησίας / ακρίβειας, μετρησιμότητας), εμπλουτισμό– συμπλήρωση κενών, όπου κρίνεται απαραίτητο. Επιπροσθέτως, ενσωματώνει την πρόσθετη εξειδίκευση, όπου κριθεί απαραίτητο, προσαρμογές και τροποποιήσεις όσον αφορά την ποσοτικοποίηση των δεικτών και εκτίμηση των δεικτών αποτελέσματος.

Στο **4^ο Κεφάλαιο «Πλαίσιο επίδοσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος»**, αποτυπώνονται οι δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης ανά Άξονα Προτεραιότητας για το έτος 2018 καθώς και η εκτίμηση επίτευξης στόχων για το 2023, έτσι όπως τροποποιήθηκαν με την πρόσφατη αναθεώρηση. Στις επιμέρους Ενότητες γίνεται χρήση Πινάκων Εξέτασης & Εκτίμησης και παρουσιάζονται ανά δείκτη του Πλαισίου Επίδοσης (ΠΕ) οι παραδοχές και η μέθοδος υπολογισμού των οροσήμων για το 2018 και των στόχων για το 2023. Η επικαιροποίηση των δεδομένων σε ορισμένους από τους δείκτες του πλαισίου επίδοσης προέκυψε στο πλαίσιο της Αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014-2020» και κατ' εφαρμογή των οδηγιών της υπ' αρ.: 84421/ΕΥΣΣΑ/1800/28-07-2017 Εγκυκλίου της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ και της υπ' αρ.: 17/οικ.577/ΕΥΣΕΚΤ/07-09-2017 επιστολής του Γεν. Γραμματέα Επενδύσεων & ΕΣΠΑ.

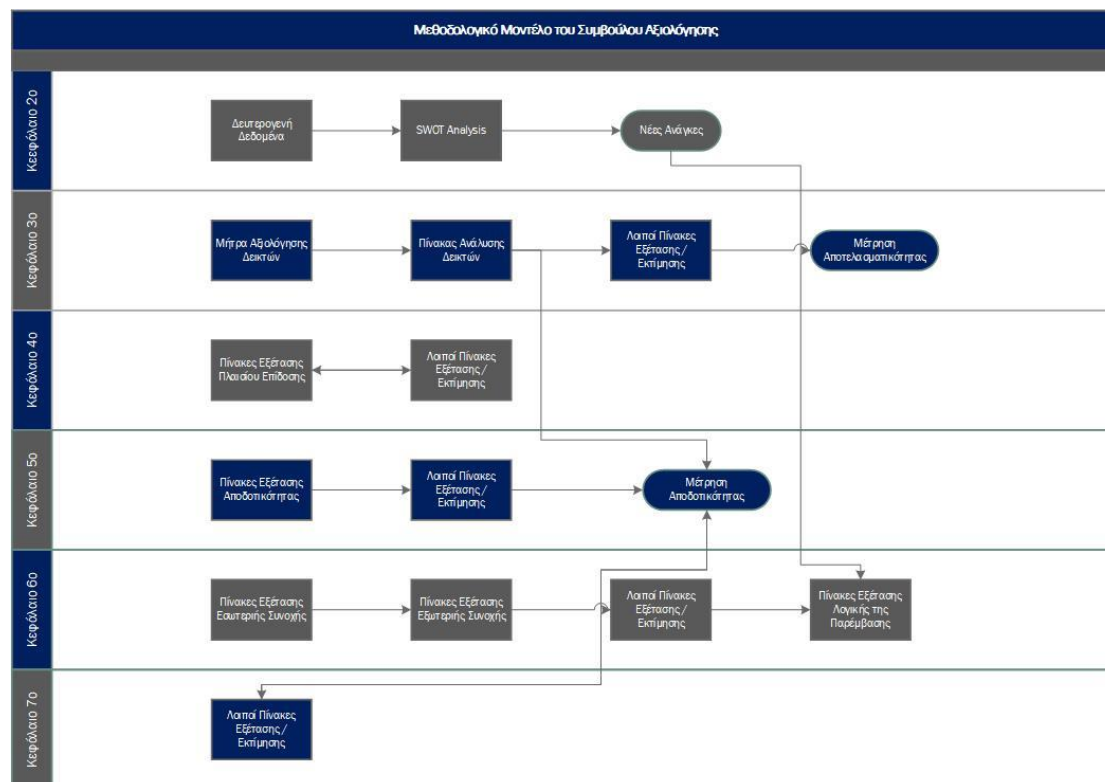
Στο **5^ο Κεφάλαιο «Αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος»**, εξετάζεται η αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η Αποδοτικότητα μετράει το πόσο οικονομικός ήταν ο τρόπος, με τον οποίο οι πόροι που χρησιμοποιήθηκαν ως εισροές οδήγησαν στα επιθυμητά αποτελέσματα, δηλαδή το πόσο λογικό ήταν το κόστος για την επίτευξη των αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, εξετάζεται η χρηματοοικονομική πορεία υλοποίησης του Ε.Π. (σύμφωνα με την 1^η αναθεώρηση του) και η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού όπως αυτή προκύπτει από τις υλοποιημένες Πράξεις. Παρουσιάζονται στοιχεία σε Πίνακες Εξέτασης & Εκτίμησης για την εξειδίκευση και την ενεργοποίηση του Ε.Π., τη θεματική συγκέντρωση του προϋπολογισμού, για τις υπερβάσεις που έχουν διαπιστωθεί καθώς και η εξέταση τήρησης του μοναδιαίου κόστους.

Στο **6^ο Κεφάλαιο «Αξιολόγηση της Καταλληλότητας της Στρατηγικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος»** παρατίθεται η αποτίμηση της συνεχιζόμενης καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020» δια της αξιολόγησης της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης. Στις επιμέρους Ενότητες χρησιμοποιούνται Πίνακες Εξέτασης & Εκτίμησης όπου πραγματεύονται: α) την εξέταση της Εσωτερικής Συνοχής του Ε.Π. ως προς τις νέες ανάγκες – συνθήκες της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης όπως αυτές προέκυψαν και παρατέθηκαν στο 1^ο Κεφάλαιο, β) τη σύνδεση των αναγκών αυτών με το Εξωτερικό Περιβάλλον του προγράμματος, γ) την εφαρμογή Οριζόντιων Πολιτικών στις Πράξεις που υλοποιούνται και δ) την ενδεδειγμένη εξέταση της τήρησης της Λογικής της Παρέμβασης του Ε.Π.

Στο 7^ο Κεφάλαιο «Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων» εξετάζεται δια των Πινάκων Εξέτασης & Εκτίμησης η συμβολή του Επιχειρησιακού Προγράμματος στους Ειδικούς Στόχους καθώς και η διαθεσιμότητα των δεδομένων που απαιτούνται για την εκπόνηση των αξιολογήσεων των επιπτώσεων του προγράμματος.

Στο παρακάτω Σχήμα παρουσιάζεται το γενικό πλαίσιο του Μεθοδολογικού Μοντέλου του Συμβούλου Αξιολόγησης:

Σχήμα 1: Μεθοδολογικό Μοντέλο του Συμβούλου Αξιολόγησης

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

2 ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

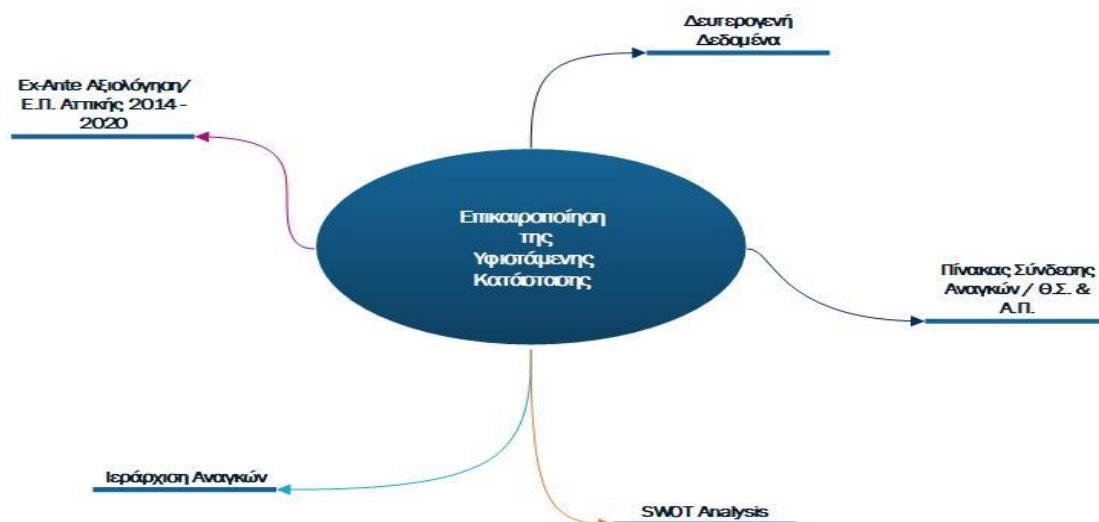
Η 2^η Ενότητα, περιλαμβάνει την ανάλυση δευτερογενών δεδομένων για τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και τις κύριες τάσεις βασικών μεγεθών (πληθυσμός, μακροοικονομία κ.α.) της Περιφέρειας Αττικής. Ο Σύμβουλος συνέλεξε, ταξινόμησε και επεξεργάστηκε δεδομένα λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που είχαν καταγραφεί στην Ex-Ante Αξιολόγηση και είχαν αποτυπωθεί στο εγκεκριμένο Ε.Π. Οι πηγές των στοιχείων, προήλθαν από επίσημες αρχές παροχής στατιστικών δεδομένων (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, OECD, ΕΚΤ, κ.α.), δημόσιους οργανισμούς (ΕΕΤΤ, Υπουργείο Εργασίας, Παιδείας, Περιβάλλοντος και Εσωτερικών, ΕΕΤΑΑ, ΟΛΠ, ΟΑΣΑ, κ.α.) καθώς και στοιχεία μελετών (ΠΕ.Σ.Δ.Α., Διάγνωση Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσιες Εκθέσεις Απολογισμού κ.α.). Αναλυτικότερα η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την διεξοδική επικαιροποίηση της Υφιστάμενης Κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής βασίστηκε σε δυο (2) πυλώνες.

Ο **πρώτος πυλώνας** (2.1 & 2.2), αφορά στη συγκέντρωση των δευτερογενών δεδομένων, στην καταγραφή των αναγκών βάσει των οποίων δομήθηκαν οι Θ.Σ. (ex-anteαξιολόγηση), στην αποτύπωση των δεικτών εκρών/ Α.Π (ταυτότητα δείκτη) και των αναγκών που καλύπτουν οι παρεμβάσεις των Α.Π (εγκεκριμένο Ε.Π.). Τέλος καταγράφει τις πηγές δεδομένων που τροφοδοτούν τους δείκτες αποτελεσμάτων (ταυτότητα δεικτών).

Ειδικότερα, για την αντιστοίχιση αναγκών – θεματικών στόχων –προτεραιοτήτων και δεικτών αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε ο «Πίνακας Σύνδεσης Αναγκών με Θ.Σ. και Α.Π.» (Παράρτημα Ι) βάσει του οποίου δομήθηκε η ανάλυση της Ενότητας 2.2. Ιδιαίτερο βάρος δόθηκε κατά τη συγγραφή στη σύνδεση και αποτύπωση των επικαιροποιημένων στοιχείων ανά Θ.Σ. & Α.Π.. Η δομή των 2.1 και 2.2 ακολουθεί την αντίστοιχη δομή του Ε.Π. δίνοντας βάρος αφενός στην επικαιροποίηση των μεγεθών και αφετέρου στη συγκριτική ανάλυση αυτών (2014 vs 2017). Τέλος, επιχειρείται η διασύνδεση των στοιχείων με τους δείκτες αποτελέσματος/Α.Π., προκειμένου να φανεί κατά πόσο οι ανάγκες που είχε αναδείξει ο αρχικός σχεδιασμός του Ε.Π. Αττική 2014 -2020 παραμένουν επίκαιρες.

Ο **δεύτερος πυλώνας** (2.3) αφορά στη **SWOT Analysis**, δηλαδή την επικαιροποίηση του γενικότερου κοινωνικό-οικονομικού περιβάλλοντος στη βάση του οποίου υλοποιείται το Ε.Π..Σημείο αναφοράς αποτελεί η ex- ante Αξιολόγηση σε παράθεση – σύγκριση με τις εξελίξεις – μεταβολές των αναγκών που επηρεάζουν άμεσα την στρατηγική και τους στόχους του Ε.Π.Ο δεύτερος πυλώνας ολοκληρώνεται με την εξαγωγή βασικών συμπερασμάτων και την ιεράρχηση αναγκών καθώς και νέων αναγκών όπως αυτές προέκυψαν από τη SWOT Analysis.

Σχήμα 2: Μεθοδολογία – λογική της συγγραφής του Κεφαλαίου 2

Πηγή : Ίδια επεξεργασία

Για να γίνει κατανοητή η διασύνδεση Θ.Σ. και Α.Π. με την επικαιροποιημένη υφιστάμενη κατάσταση, ακολουθεί ο «Συνοπτικός Πίνακας Σύνδεσης» όπου και αποτυπώνεται η διασύνδεση Ενοτήτων και Υπό – Ενοτήτων (Οριζόντιος Άξονας) με τους Θ.Σ. και Α.Π. του Ε.Π. (Κάθετος Άξονας).

Πίνακας 2: Συνοπτικός Πίνακας σύνδεσης υφιστάμενης κατάστασης με τους Θ.Σ. & Α.Π. του Ε.Π.

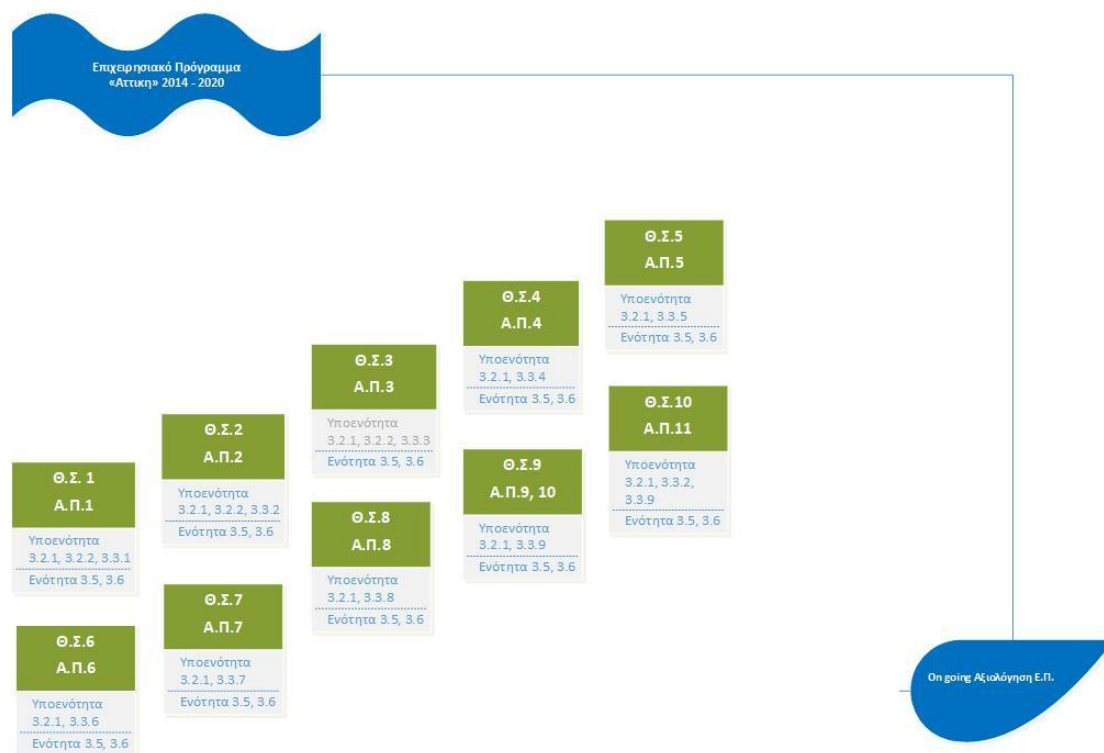
Θ.Σ.	Α.Π.	Υπό-Ενότητα 2.2.1	Υπό-Ενότητα 2.2.2	Υπό-Ενότητα 2.3.1	Υπό-Ενότητα 2.3.2	Υπό-Ενότητα 2.3.3	Υπό-Ενότητα 2.3.4	Υπό-Ενότητα 2.3.5	Υπό-Ενότητα 2.3.6	Υπό-Ενότητα 2.3.7	Υπό-Ενότητα 2.3.8	Υπό-Ενότητα 2.3.9	Υπό-Ενότητα 2.3.10	Ενότητα 2.5	Ενότητα 2.6
Θ.Σ.1	Α.Π.1	✓	✓	✓										✓	✓
Θ.Σ.2	Α.Π.2	✓	✓		✓									✓	✓
Θ.Σ.3	Α.Π.3	✓	✓			✓								✓	✓
Θ.Σ.4	Α.Π.4	✓					✓							✓	✓
Θ.Σ.5	Α.Π.5	✓						✓						✓	✓
Θ.Σ.6	Α.Π.6	✓							✓					✓	✓
Θ.Σ.7	Α.Π.7	✓	✓							✓				✓	✓
Θ.Σ.8	Α.Π.8	✓	✓								✓			✓	✓

Θ.Σ.	Α.Π.	Υπό-Ενότητα 2.2.1	Υπό-Ενότητα 2.2.2	Υπό-Ενότητα 2.3.1	Υπό-Ενότητα 2.3.2	Υπό-Ενότητα 2.3.3	Υπό-Ενότητα 2.3.4	Υπό-Ενότητα 2.3.5	Υπό-Ενότητα 2.3.6	Υπό-Ενότητα 2.3.7	Υπό-Ενότητα 2.3.8	Υπό-Ενότητα 2.3.9	Υπό-Ενότητα 2.3.10	Ενότητα 2.5	Ενότητα 2.6
Θ.Σ.9	A.Π.9	✓										✓		✓	✓
	A.Π.10	✓										✓		✓	✓
Θ.Σ.10	A.Π.11	✓	✓										✓	✓	✓

Πηγή : Ίδια επεξεργασία

Παρακάτω ακολουθεί σχηματική αποτύπωση της σύνδεσης των Θ.Σ. και Α.Π. του Ε.Π. με την Αξιολόγηση – επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Σχήμα 3: Σύνδεση υφιστάμενης κατάστασης με τους Θ.Σ. & Α.Π. του Ε.Π.

Πηγή : Ίδια επεξεργασία

2.1 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΦΩΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

2.1.1 Στοιχεία Πληθυσμού

Σύμφωνα με την τελευταία επίσημη απογραφή πληθυσμού (ΕΛΣΤΑΤ, 2011), ο μόνιμος πληθυσμός της Περιφέρειας Αττικής ανέρχεται σε 3.828.624 άτομα. Κατά την περίοδο 2001-2011 η Περιφέρεια παρουσίασε μείωση του μόνιμου πληθυσμού κατά 1,7%, ενώ η αντίστοιχη μείωση σε επίπεδο χώρας ανήλθε σε περίπου 1,1%. Ο Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής (ΜΕΡΜ) του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας για την περίοδο 2001-2011 εκτιμάται σε **-0,2%**. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η διαχρονική πληθυσμιακή εξέλιξη για την περίοδο 1971-2011 του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής.

Πίνακας 3: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής 1971-2011

	Πληθυσμός				
	1971	1981	1991	2001	2011
Περιφέρεια	2.797.836	3.369.443	3.523.407	3.761.810	3.828.434
Χώρα	8.768.372	9.739.589	10.259.900	10.964.020	10.816.286
Ποσοστό (%)	31,9%	34,6%	34,3%	34,3%	35,5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας, κατά την απογραφή του 2001, ανέρχεται σε 3.761.810 κατοίκους. Από τη διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής, κατά τις τρεις τελευταίες δεκαετίες, είναι εμφανές ότι εξακολουθεί να αυξάνεται ο πληθυσμός της Περιφέρειας. Ωστόσο, ο ρυθμός αύξησης κατά την τελευταία δεκαετία μειώθηκε. Τη δεκαετία 1991-2001 η ποσοστιαία αύξηση του πληθυσμού διαμορφώθηκε στο 6,77%, ενώ την τελευταία δεκαετία το ποσοστό αύξησης είναι 1,34%. Το ποσοστό του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής ανέρχεται στο 35,5% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Είναι χαρακτηριστική η διαχρονική πληθυσμιακή σταθεροποίηση του πληθυσμού της Περιφέρειας κατά ποσοστό 34% για τις δεκαετίες 1981, 1991 και 2001. Τη 10ετία του 1991-2000 η Περιφέρεια διατήρησε ένα θετικό ρυθμό μεταβολής, ανάλογο με εκείνον της Χώρας, ενώ τη 10ετία 2000 – 2011 εμφάνισε μικρή αύξηση, σε σχέση με τη μικρή μείωση που καταγράφηκε σε εθνικό επίπεδο¹. Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται ο πληθυσμός ανά Π.Ε. στην Περιφέρεια Αττικής.

Πίνακας 4: Πληθυσμός Περιφέρειας Αττικής ανά Π.Ε.

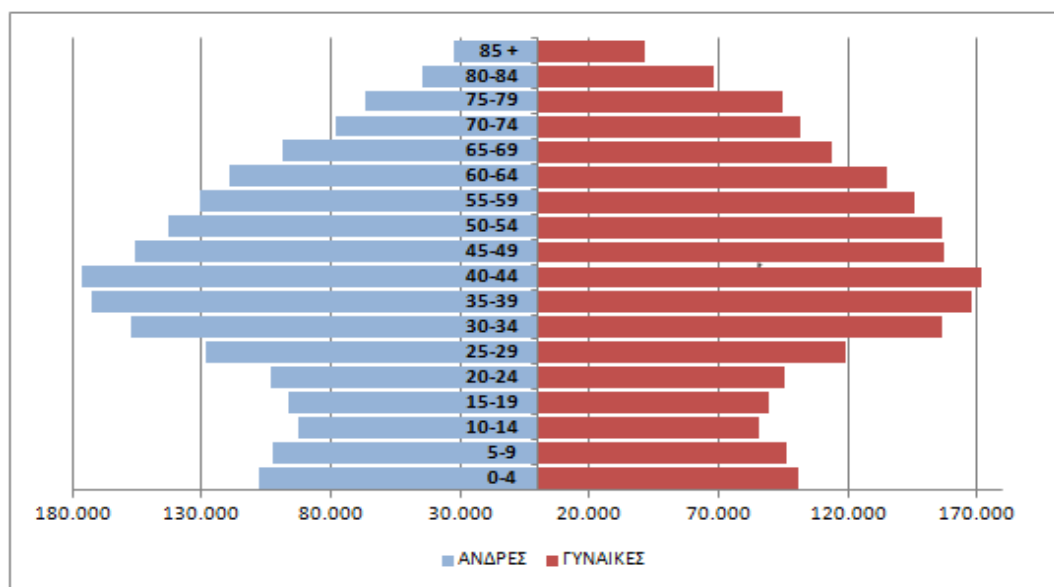
Διοικητική Διάρθρωση	Πληθυσμός
Π.Ε. Κεντρικού Τομέα	1.029.520,00
Π.Ε. Βόρειου Τομέα	592.490,00
Π.Ε. Νότιου Τομέα	529.826,00
Π.Ε. Ανατολικής Αττικής	502.348,00

Διοικητική Διάρθρωση	Πληθυσμός
Π.Ε. Δυτικού Τομέα	489.675,00
Π.Ε. Πειραιά	448.997
Π.Ε. Δυτικής Αττικής	160.927
Π.Ε. Νήσων	74.651,00
Σύνολο Περιφέρειας Αττικής	3.828.434,00

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Αν και στην Περιφέρεια Αττικής καταγράφεται η τρίτη μικρότερη μέση ηλικία του πληθυσμού (41,3 έτη έναντι 41,9 έτη σε επίπεδο χώρας), εντούτοις κύρια δημογραφική τάση της Περιφέρειας αποτελεί η **πληθυσμιακή συρρίκνωση και γήρανση του πληθυσμού**, όπως αποτυπώνεται και στη σχετική πυραμίδα ηλικιών της Περιφέρειας Αττικής σε σχέση με την αντίστοιχη της χώρας.

Σχήμα 4: Ηλικιακή πυραμίδα Περιφέρειας Αττικής (2001-2011)

Πηγή:ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Η πληθυσμιακή εξέλιξη της Περιφέρειας προκύπτει ως ένα σταθμισμένο σύνολο χωρικών υποενοτήτων της Αττικής, οι οποίες φαίνεται ότι λειτουργούν περισσότερο κοινωνικοοικονομικά παρά διοικητικά. Έτσι, οι πληθυσμιακές εξελίξεις φαίνεται ότι εκφράζουν δυναμικά την πλέον επίκαιρη και αξιόπιστη εικόνα των μεταλλαγών στην Περιφέρεια. Σύμφωνα με τους βασικούς δημογραφικούς δείκτες, η δημογραφική κατάσταση της Περιφέρειας Αττικής, λόγω της υψηλής συγκέντρωσης του πληθυσμού σε αυτή, προσομοιάζει σημαντικά με αυτή της χώρας. Βέβαια, η δημογραφική σύνθεση κατά ομάδες ηλικιών δείχνει ότι το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού στην Αττική είναι μικρότερο. Παρά το γεγονός της καλύτερης, σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας, δημογραφικής σύνθεσης στην Περιφέρεια Αττικής, ο δείκτης γήρανσης είναι ιδιαίτερα υψηλός. Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται η πληθυσμιακή ανάλυση ανά φύλο στην Περιφέρεια Αττικής.

Πίνακας 5: Πληθυσμιακή ανάλυση ανά φύλο 2001 - 2011

	Φύλο (%)				Ποσοστιαία Μεταβολή 2001-2011 (%)	
	2001		2011		Ανδρες	Γυναίκες
	Ανδρες	Γυναίκες	Ανδρες	Γυναίκες		
Περιφέρεια Αττικής	48,4	51,6	48,3	51,7	-0,002	0,002
Σύνολο Χώρας	49,5	50,5	49,2	50,8	-0,006	0,006

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Ειδικότερα, από τον υπολογισμό του δείκτη γήρανσης που έγινε με βάση τα στοιχεία του πληθυσμού της Eurostat, για την Περιφέρεια Αττικής προκύπτει ότι κατά το έτος 2012 σε 100 παιδιά αντιστοιχούσαν 126,4 ηλικιωμένοι, ενώ για τη χώρα η αναλογία αυτή ανέρχεται σε 137,0. Ο δείκτης αυτός αποδεικνύεται σημαντικά μεγαλύτερος για τις γυναίκες (αντιστοιχία 148,2 ηλικιωμένων γυναικών σε 100 κορίτσια έναντι 105,9 ηλικιωμένων ανδρών σε 100 αγόρια). Όπως είναι φυσικό αυτό συμβαδίζει με το επίπεδο του κατά ηλικία δείκτη αναλογίας φύλων. Πράγματι, ενώ για την ηλικιακή ομάδα 0-14 ετών 106,9 αγόρια αντιστοιχούν σε 100 κορίτσια, η αναλογία αυτή αντιστρέφεται προοδευτικά για να φθάσει για την κατηγορία 65 και άνω στην αντιστοιχία 76,4 άνδρες σε 100 γυναίκες. Το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού έχει άμεση επίπτωση στο δείκτη εξάρτησης της Περιφέρειας, που υποδηλώνει ότι κατά το ίδιο έτος σε 100 άτομα εργάσιμης ηλικίας αντιστοιχούσαν 47,7 άτομα που χαρακτηρίζονται ως οικονομικά εξαρτώμενα (ηλικιωμένοι και παιδιά), έναντι 51,7 άτομα σε επίπεδο χώρας. Στον επόμενο πίνακα, αποτυπώνεται ο δείκτης γήρανσης – εξάρτησης στο σύνολο της χώρας.

Πίνακας 6: Δείκτες γήρανσης – εξάρτησης στο σύνολο της χώρας

	Ανδρες	%	Γυναίκες	%	Σύνολο	%	Αναλογία φύλων
0-14	836.490	51,6	786.185	48,4	1.622.675	100	106,4
%	15,0		13,8		14,4		
15-64	3.770.529	50,6	3.673.816	49,4	7.444.345	100	102,6
%	67,4		64,5		65,9		
65+	983.112	44,2	1.239.935	55,8	2.223.047	100	79,3
%	17,6		21,8		19,7		
Σύνολο	5.590.131	49,5	5.699.936	50,5	11.290.067	100	98,1
%	100		100		100		
Δείκτης Γήρανσης	117,5		157,7		137,0		
Δείκτης Εξάρτησης					51,7		

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Η εξέλιξη του πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής, όπως αυτή αποτυπώνεται στην απογραφή του 2011, είναι ένα βασικό μέγεθος που χρησιμοποιήθηκε στον προσδιορισμό των αναγκών και κατ' επέκταση στο σχεδιασμό και υλοποίηση του Ε.Π. Αττικής έως σήμερα. Κατά συνέπεια ο πληθυσμός αποτελεί σταθερά που επηρεάζει τους δείκτες αποτελέσματος των Α.Π. του Ε. Π. και δεν μεταβάλλεται.

2.1.2 Η εξέλιξη περιφερειακών δεικτών ΑΕΠ

Το ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής το 2011 ανερχόταν σε 100.972 εκ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχούσε στο 48% του συνολικού ΑΕΠ & της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) της χώρας. Το 2015, η Περιφέρεια Αττικής παράγει

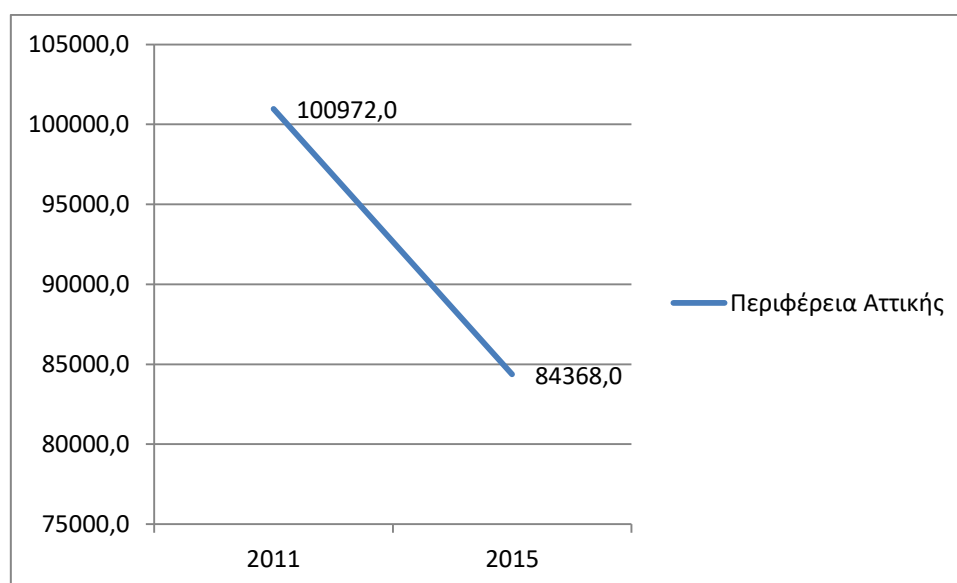
επίσης το 48% στο σύνολο της χώρας παρουσιάζοντας όμως σημαντική μείωση, αντίστοιχη με αυτή της χώρας, της τάξεως του -17% (84.368 εκ. ευρώ)². Η Περιφέρεια Αττικής παράγει το 0,57% του ΑΕΠ στην ΕΕ28. Το 2011 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν το 0,86% (ΕΕ27). Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση της εξέλιξης του ΑΕΠ Περιφέρειας Αττικής.

Πίνακας 7: Εξέλιξη ΑΕΠ στην Περιφέρεια Αττικής 2006 – 2015

ΑΕΠ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Σύνολο Χώρας	217.862	232.695	241.990	237.534	226.031	207.029	191.204	180.654	177.941	175.697
Ανατολική Μακεδονία	8.141	8.906	9.450	9.306	9.198	8.150	7.579	7.004	6.903	6.895
Κεντρική Μακεδονία	29.550	31.952	33.304	32.439	30.348	28.092	25.807	24.172	23.732	23.636
Δυτική Μακεδονία	4.926	4.979	4.802	5.039	4.981	4.819	4.724	4.398	4.337	4.141
Ήπειρος	4.789	5.029	5.158	5.025	4.930	4.611	4.187	3.989	3.947	3.887
Θεσσαλία	11.214	11.752	12.186	11.814	10.835	9.953	9.517	9.065	9.003	8.901
Ιονίων Νήσων	4.030	4.285	4.522	4.200	3.992	3.479	3.260	3.066	3.074	3.124
Δυτική Ελλάδα	10.728	11.244	11.365	10.890	10.671	9.611	8.957	8.275	8.250	8.008
Στερεά Ελλάδα	10.116	10.562	10.879	10.405	9.903	9.273	8.628	8.075	7.772	7.694
Πελοπόννησος	9.124	9.790	10.102	9.912	9.430	8.806	8.270	7.847	7.674	7.728
Αττική	104.334	112.008	116.717	116.001	110.462	100.972	92.671	87.642	86.001	84.368
Βόρειο Αιγαίο	3.041	3.304	3.514	3.395	3.184	2.944	2.678	2.573	2.560	2.454
Νότιο Αιγαίο	7.178	7.683	8.183	7.599	7.236	6.603	6.079	5.983	5.993	6.072
Κρήτη	10.693	11.200	11.808	11.509	10.860	9.716	8.845	8.565	8.693	8.789

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

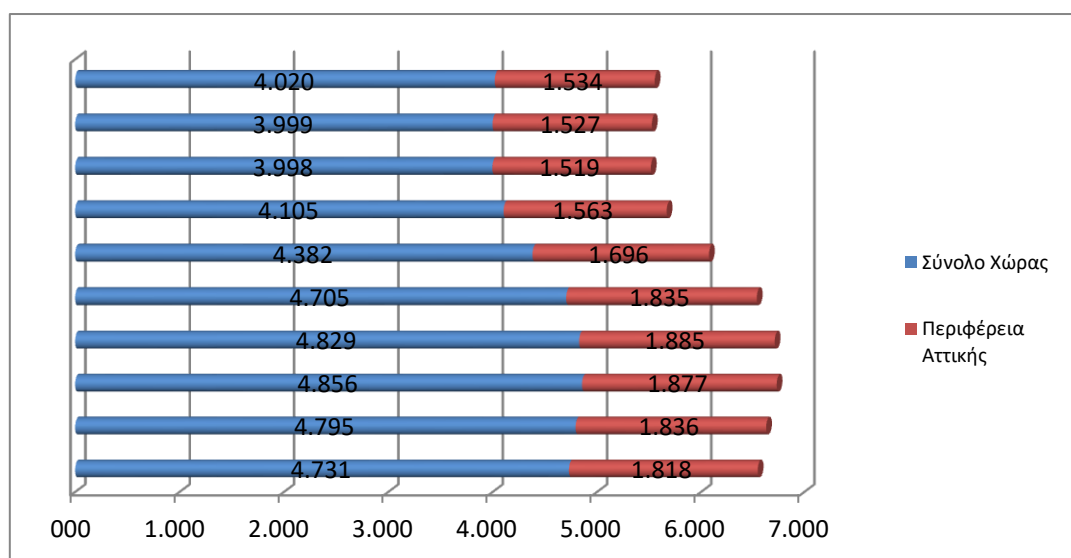
Σχήμα 5: Εξέλιξη ΑΕΠ στην Περιφέρεια Αττικής 2011 – 2015

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ) ανά απασχολούμενο άτομο, στην Περιφέρεια Αττικής, διαμορφώνεται το 2015 στην τιμή των 1.533.77 χιλ. ευρώ, που αποτελεί και την υψηλότερη σε επίπεδο χώρας, καταλαμβάνοντας το 38,16% της ΑΠΑ (συγκέντρωση απασχόλησης). Διαχρονικά, ενώ παρατηρείται μείωση της ΑΠΑ (2006 – 2013) της τάξεως του -16,46% τα έτη 2014 και 2015 παρουσιάζεται ελάχιστη αύξηση, της τάξεως του 1%³. Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση της εξέλιξης της ΑΠΑ ανά απασχολούμενο για την Περιφέρεια Αττικής και τη χώρα.

Σχήμα 6: Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ) ανά απασχολούμενο στην Περιφέρεια Αττικής 2006 – 2015

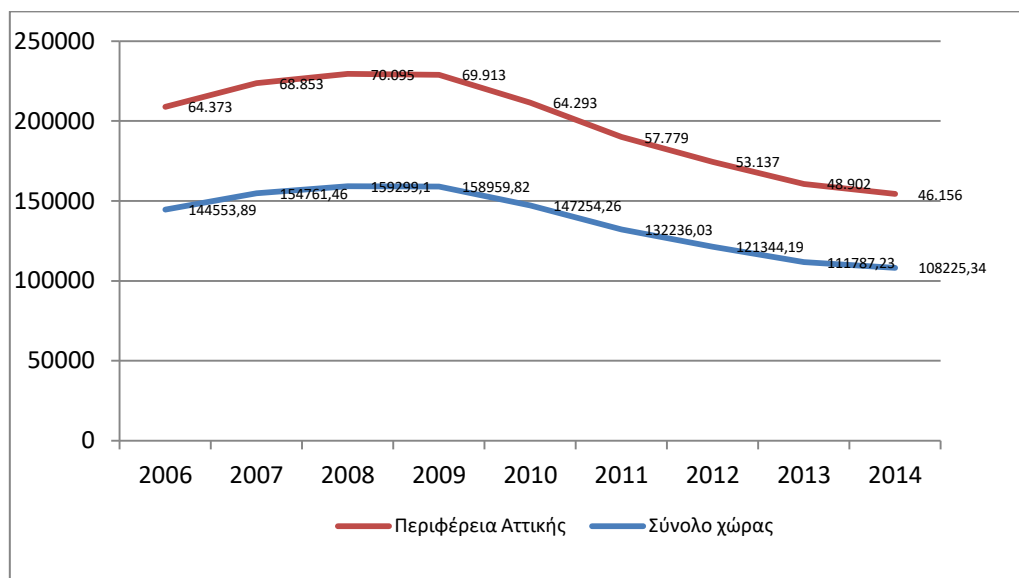

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ μιας περιοχής παρουσιάζει ισχυρή θετική συσχέτιση με το επίπεδο ευημερίας της. Ωστόσο η αποκλειστική χρήση εμπεριέχει τον κίνδυνο μη ορθών συμπερασμάτων διότι δεν προϋποθέτει ισόποση αύξηση του εισοδήματος για όλους τους κατοίκους⁴. Για το λόγο αυτό, ακολουθεί η ανάλυση διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών.

Ως προς το διαθέσιμο εισόδημα νοικοκυριών σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού, η Περιφέρεια Αττικής καταλαμβάνει την υψηλότερη θέση στη χώρα, με ποσοστό 42,65 % το έτος 2014 και κάτω του μέσου όρου της ΕΕ28. Διαχρονικά, παρατηρείται μείωση του εισοδήματος των νοικοκυριών, της τάξεως του 28,30%⁵. Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση της εξέλιξης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών για την Περιφέρεια Αττικής και τη χώρα.

Σχήμα 7: Διαθέσιμο εισόδημα νοικοκυριών σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής 2006 – 2014

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Η εξέλιξη των παραπάνω βασικών περιφερειακών δεικτών, ΑΕΠ, απασχόληση σε ΑΠΑ και διαθέσιμο εισόδημα σε σχέση με τον πληθυσμό της Περιφέρειας αποτελούν μεγέθη που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα όλους τους Θ.Σ. και κατά συνέπεια τους δείκτες αποτελέσματος των Α.Π. του Ε.Π. Αττικής.

2.2 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΣΤΟΧΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στόχος της παρούσας ενότητας αποτελεί η συγκριτική παρουσίαση των στοιχείων που επηρεάζουν την εξέλιξη του Ε.Π. σε σχέση με τις ανάγκες που εξυπηρετούνται από τους Θεματικούς Στόχους. Ειδικότερα, γίνεται η επικαιροποίηση βασικών δεικτών της Περιφέρειας Αττικής και η παράθεσή τους με δεδομένα που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

2.2.1 Ενίσχυση της έρευνας της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας (Θ.Σ.1)

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν στην Έρευνα και Ανάπτυξη της Περιφέρειας όπως, η εξέλιξη των δαπανών Ε&Α, οι κατηγορίες φορέων που συμμετέχουν στην ερευνητική δραστηριότητα, ο αριθμός του προσωπικού και των ερευνητών που απασχολούνται καθώς και στοιχεία για τις καινοτόμες επιχειρήσεις. Τέλος αποτυπώνεται η σύνδεση των δεικτών αποτελέσματος του Α.Π.3 με τα στοιχεία της παρούσης ενότητας.

2.2.1.1 Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη

Η Περιφέρεια Αττικής, παρότι χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη σημαντικού αριθμού ερευνητικών και εκπαιδευτικών δομών και συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό

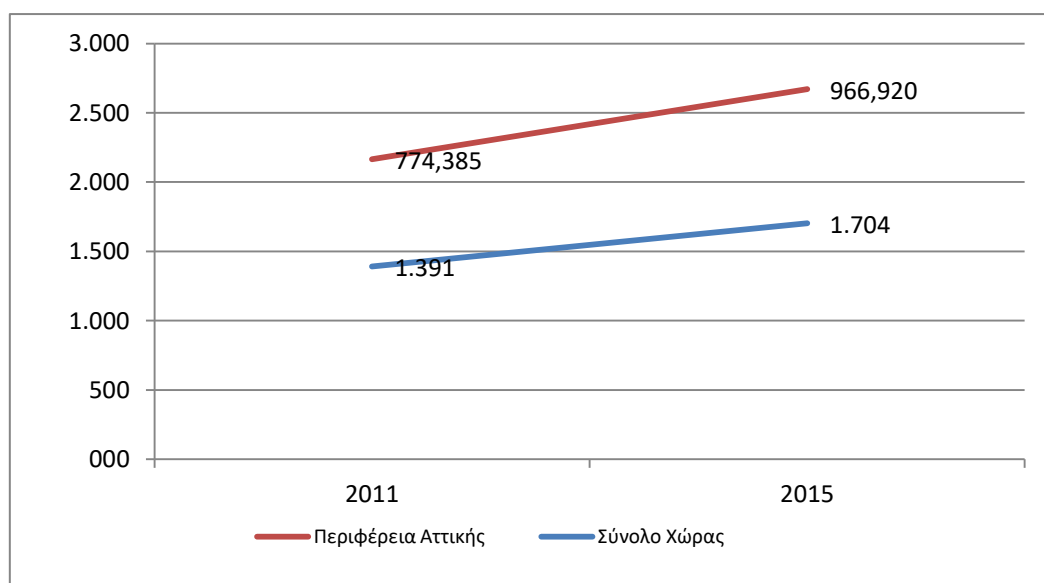
δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης για Ε&Α ως ποσοστό του ΑΕΠ, εξακολουθεί να υστερεί σε σχέση με την ΕΕ28. Στην Περιφέρεια Αττικής δαπανάται το 1,15% του περιφερειακού ΑΕΠ, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή του 2011 η οποία ήταν 0,72% έναντι 2,03% σε επίπεδο ΕΕ-28 (2015)⁶. Επιπλέον η δαπάνη για Ε&Α στην Περιφέρεια Αττικής αποτελεί το 56,75% των συνολικών δαπανών στο σύνολο της χώρας. Σε απόλυτες τιμές, οι δαπάνες για Ε&Α στην Περιφέρεια το 2015 ανέρχονται σε 966,92 εκ. ευρώ ποσό αυξημένο κατά 25% σε σχέση με το 2011. Σημειώνεται ότι η αντίστοιχη αύξηση σε επίπεδο χώρας είναι 22%.

Πίνακας 8: Δαπάνες για Ε&Α στην Περιφέρεια Αττικής 2003 - 2015

Περιφέρειες	2003	2005	2011	2013	2015
Σύνολο Χώρας	977,78	1.153,53	1.391,16	1.465,67	1.703,82
Ανατολική Μακεδονία	28,09	26,00	46,25	43,21	47,06
Κεντρική Μακεδονία	151,95	160,00	193,32	183,30	201,44
Δυτική Μακεδονία	8,40	5,00	15,36	17,80	20,04
Ήπειρος	24,17	29,82	38,37	39,78	47,53
Θεσσαλία	26,66	29,93	42,41	50,27	59,91
Ιόνια Νησιά	2,85	5,01	6,14	8,17	15,64
Δυτική Ελλάδα	62,84	66,23	80,94	79,72	106,93
Στερεά Ελλάδα	6,22	16,95	38,47	35,28	42,41
Πελοπόννησος	9,31	24,87	23,32	30,82	31,14
Αττική	549,63	680,75	774,39	820,27	966,92
Βόρειο Αιγαίο	9,66	12,34	14,31	21,40	18,79
Νότιο Αιγαίο	5,17	7,82	11,76	14,98	11,29
Κρήτη	74,08	88,23	106,10	120,68	134,72

Πηγή: ΕΚΤ, Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 8: Εξέλιξη δαπανών Ε&Α στην Περιφέρεια Αττικής & χώρα 2011 – 2015

Πηγή: ΕΚΤ, Ιδία επεξεργασία

Η ερευνητική δραστηριότητα στην Αττική διεξάγεται κατά 23,79% στο δημόσιο τομέα, 27,91% από τα ΑΕΙ, 1,43% από ιδιωτικούς μη κερδοσκοπικούς φορείς και κατά 46,87% από επιχειρήσεις, υψηλό ποσοστό σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες της χώρας. Σημειώνεται, ότι η ποσοστιαία κατανομή της συμμετοχής του κάθε τομέα στις δαπάνες για Ε&Α δεν παρουσιάζει αξιολογή μεταβολή σε σχέση με το έτος 2011. Σημαντικό στοιχείο ως προς τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας είναι ο προσανατολισμός τους στη μείωση του κόστους λειτουργίας (ποσοστό 57,6%)⁷.

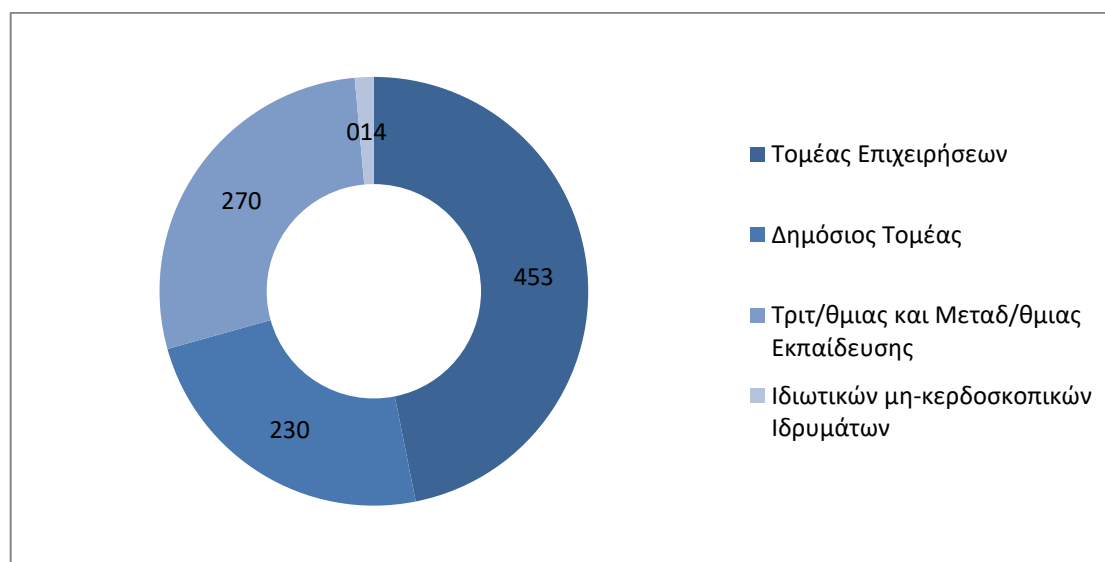
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο αριθμός του προσωπικού που απασχολείται στον τομέα Ε&Α της Περιφέρειας Αττικής, ποσοστό 49,39% (47.427 άτομα) επί του συνόλου της χώρας. Στο ίδιο ποσοστό, 48,38% (29.384 άτομα), κυμαίνεται ο αριθμός των ερευνητών που εργάζεται στην Περιφέρεια Αττικής. Ακολουθεί σχηματική απεικόνιση των δαπανών Ε&Α για την Περιφέρεια Αττικής.

Πίνακας 9: Δαπάνες για Ε&Α ανά τομέα στην Περιφέρεια Αττικής 2003 - 2015

Τομείς	2003	2005	2007	2011	2013	2015
Τομέας Επιχειρήσεων	219,27	288,70	324,08	365,49	388,87	453,19
Δημόσιος Τομέας	117,00	123,78	150,09	174,01	208,24	230,06
Τριτοβάθμιας και Μεταδευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	161,67	199,43	239,62	222,89	210,33	269,85
Ιδιωτικών μη-κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων	7,15	12,66	X	11,99	12,83	13,82

Πηγή: ΕΚΤ, Ίδια Επεξεργασία

Σχήμα 9: Δαπάνες Ε&Α ανά τομέα στην Περιφέρεια Αττικής

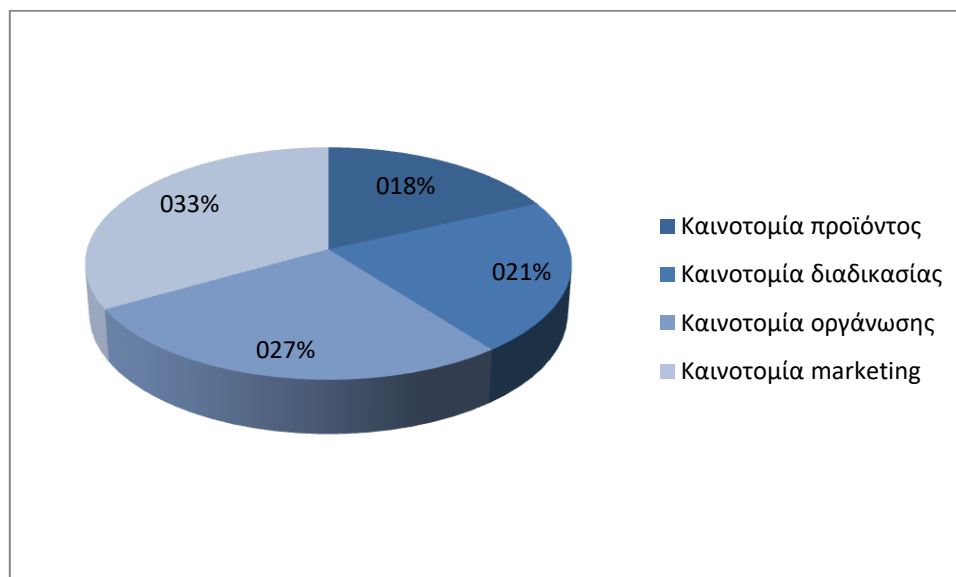

Πηγή: ΕΚΤ, Ίδια επεξεργασία

Το ποσοστό των καινοτόμων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται στο 54,3% καταλαμβάνοντας την 3η θέση μεταξύ των Περιφερειών της χώρας (μετά την Περιφέρεια Κρήτης με 65,2% και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας με 56%). Ως προς το ποσοστό καινοτομίας προϊόντος ή/και

διαδικασίας ανέρχεται σε 36,2% καταλαμβάνοντας την 2^η θέση (μετά την Περιφέρεια Κρήτης με 50,6%). Τέλος ως προς το ποσοστό καινοτομίας οργάνωσης ή/και marketing ανέρχεται σε 49,3%, καταλαμβάνοντας την 1^η θέση μεταξύ των Περιφερειών (2015)⁸. Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ποσοστιαία κατανομή ανά τύπο καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής.

Σχήμα 10: Καινοτομία στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: ΕΚΤ, Ιδία επεξεργασία

2.2.1.2 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 1

Ο δείκτης αποτελέσματος που αφορά στον Άξονα Προτεραιότητας 1, «Τ3211. Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ» ανέρχεται σε 0,54%, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με την τιμή βάσης του Ε.Π. (2011 – 0,34%). Ως προς τον δείκτη αποτελέσματος «Τ3293. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη», μέχρι τη συγγραφή του παρόντος, δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη. Σε Εθνικό επίπεδο τα τελευταία ενημερωμένα στοιχεία συμπίπτουν με τα στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της τιμής βάσης του 2014 (2.136 επιχειρήσεις) στον εν λόγω δείκτη του Ε.Π.

2.2.2 Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους (Θ.Σ.2)

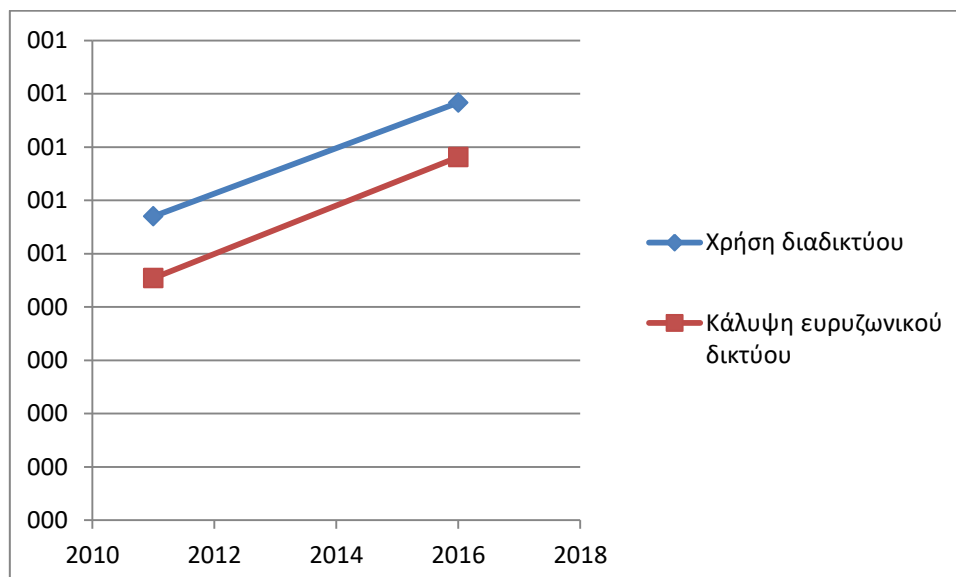
Στη παρούσα ενότητα παρατίθενται στοιχεία για τη θέση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις ΤΠΕ, στοιχεία για τη χρήση από τον πληθυσμό των Η/Υ και του διαδικτύου, τις συναλλαγές με τις δημόσιες αρχές και την κατάσταση που επικρατεί στα ευρυζωνικά δίκτυα. Τέλος, γίνεται σύνδεση των δεικτών αποτελέσματος του Α.Π.3. με τα εν λόγω στοιχεία.

2.2.2.1 Κατάσταση των ΤΠΕ στην Περιφέρεια Αττικής

Οι ΤΠΕ κατέχουν καίριο ρόλο στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας για τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας Αττικής, κυρίως εξαιτίας του μεγέθους της αγοράς και του έντονου ανταγωνισμού. Ο τομέας των ΤΠΕ αφορά κυρίως επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα για την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών πρόσβασης στις υπηρεσίες διαδικτύου και τηλεπικοινωνιών. Η ευρυζωνική διείσδυση έφθασε το 31,67% του πληθυσμού έναντι 28,7% το 2014. Ο ρυθμός αύξησης της ευρυζωνικής διείσδυσης της χώρας ήταν δεκαπλάσιος (6%) σε σχέση με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό (0,6%). Στην ευρυζωνική διαθεσιμότητα αποτυπώνονται υψηλά ποσοστά για την πλειονότητα του πληθυσμού της χώρας. Ενδεικτικά, στα αστικά κέντρα κυμαίνεται από το 52% έως και 100% για την Περιφέρεια Αττικής⁹.

Η Αττική εξάλλου, βρίσκεται στην 1η θέση μεταξύ των Περιφερειών της χώρας (NutsII) στη χρήση Η/Υ και στη χρήση του διαδικτύου, ποσοστό 78,3%, αυξημένο κατά 36,7% σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό (57,3%¹⁰) του 2011. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν Η/Υ και διαδίκτυο αγγίζει το 93%, ενώ για εκείνες που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο στις συναλλαγές τους με τις δημόσιες αρχές, για ενημέρωση – πληροφόρηση ανέρχεται σε 76,8%. Η εξέλιξη των ευρυζωνικών συνδέσεων στην Περιφέρεια Αττικής ακολουθεί την αυξητική τάση που παρουσιάζεται σε επίπεδο χώρας (ποσοστό 68,1% για το 2016 χρησιμοποιεί σταθερή ευρυζωνική σύνδεση (DSL, UMTS, Καλωδιακή) έναντι 45,4% για το 2011¹¹). Επιπρόσθετα, η ευρυζωνική διαθεσιμότητα μέσω γραμμών ΑΠΤΒ στην Αττική, αγγίζει το ποσοστό του 100% (99,97%) το 2015.

Σχήμα 11: Αποτύπωση ποσοστού χρήσης διαδικτύου και ευρυζωνικών δικτύων στην Περιφέρεια Αττικής 2011 - 2016

Πηγή: ΕΕΤΤ, Ιδία επεξεργασία

Τα διαθέσιμα στοιχεία για το ποσοστό των ΜΜΕ που επενδύουν σε ΤΠΕ, περιορίζονται στο 2013 και δεν παρουσιάζουν ουσιαστικές διαφορές με τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του Ε.Π. Συγκεκριμένα τα ποσά που δαπάνησαν σε ΤΠΕ, οι ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής, ανέρχονται σε 39% του

συνόλου δαπανών. Οι κύριοι κλάδοι επιχειρηματικής δραστηριότητας που επένδυσαν σε ΤΠΕ είναι κατά σειρά ο κλάδος ενημέρωσης και επικοινωνίας με ποσοστό 65,2%, ο κλάδος χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων με ποσοστό 54,5% και ο κλάδος των επαγγελματικών και επιστημονικών δραστηριοτήτων με ποσοστό 50,8%.

2.2.2.2 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 2

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος «Τ3221.Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου» που αφορά τον Άξονα Προτεραιότητας 2, το ποσοστό των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής που έγιναν αποδέκτες ηλεκτρονικών παραγγελιών για προϊόντα ή / και υπηρεσίες μέσω ιστότοπου που χρησιμοποιεί η εταιρεία για αυτό το σκοπό (websales), ανέρχεται σε 5,8%.

Η επιβατική κίνηση του πληθυσμού που επηρεάζει άμεσα το δείκτη αποτελέσματος «Τ3222. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στο τομέα των μεταφορών», ανέρχεται σε 630.951.490 επιβιβάσεις το 2015 και παρουσιάζει μεταβολή της τάξεως -1,7% από το 2013¹². Αναλογικά το ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται σε ημερήσια βάση αγγίζει το 45%. Έως και την περίοδο αναφοράς, έχουν εκδοθεί 300.000 ηλεκτρονικές κάρτες (270.000 προσωποποιημένες και 30.000 ανώνυμες) και 2.000.000 κάρτες πολλαπλού εισιτηρίου¹³.

2.2.3 Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ - ΘΣ3)

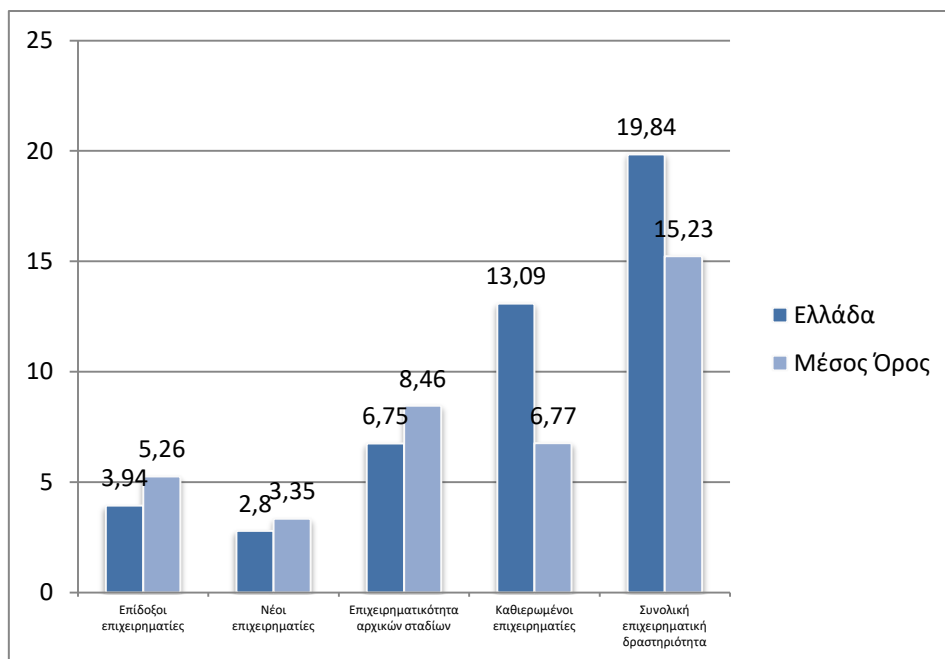
Στην παρούσα παράγραφο παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν στο Θ.Σ.3 κι επηρεάζουν τον Α.Π.3., όπως ο αριθμός επιχειρήσεων, ο κύκλος εργασιών τους, η εξαγωγική δραστηριότητα και οι απασχολούμενοι των, καθώς και οι συνεργατικοί μηχανισμοί της Περιφέρειας. Παράλληλα, αποτυπώνονται βασικά μεγέθη που αφορούν στον τουρισμό όπως οι αφίξεις, οι διανυκτερεύσεις, ο τζίρος, οι απασχολούμενοι και η πληρότητα των ξενοδοχειακών μονάδων. Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στα τρία πεδία της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και στην πρόοδο της ενίσχυσης των ΜΜΕ από το ΕΠΑνΕΚ. Η παράγραφος κλείνει, με την αποτύπωση της διασύνδεσης των παραπάνω στοιχείων με τους δείκτες αποτελέσματος του Α.Π.3.

2.2.3.1 Επιχειρηματικότητα στην χώρα και την Περιφέρεια Αττικής

Η Ελλάδα διατηρεί πολύ υψηλό ποσοστό του πληθυσμού που είναι καθιερωμένος επιχειρηματίας, δηλαδή ασκεί ήδη μια επαγγελματική δραστηριότητα για τουλάχιστον 3,5 χρόνια. Για το 2015 το ποσοστό ξεπερνά το 13% (από 12,8% το 2014). Προκύπτει ότι σχεδόν 20% του πληθυσμού 18-64 ετών (περίπου 1,33 εκατ. άτομα) έχει κάποια σχέση με την επιχειρηματικότητα, είτε στα πρώτα, είτε σε επόμενα στάδια. Πρόκειται για την υψηλότερη επίδοση στην Ευρώπη και συνδέεται άμεσα με τα υψηλά ποσοστά αυτοαπασχόλησης που συνεχίζει να κυριαρχεί στη δομή της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών που βρισκόταν το 2015 σε αρχικά στάδια επιχειρηματικής εμπλοκής (συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης) υποχωρεί στο 6,7% (περίπου 450

χιλιάδες άτομα) από 7,8% (περίπου 520 χιλιάδες) για το 2014, χαμηλότερο από το μέσο όρο των «χωρών καινοτομίας» (8,5%) δηλαδή των αναπτυγμένων χωρών.

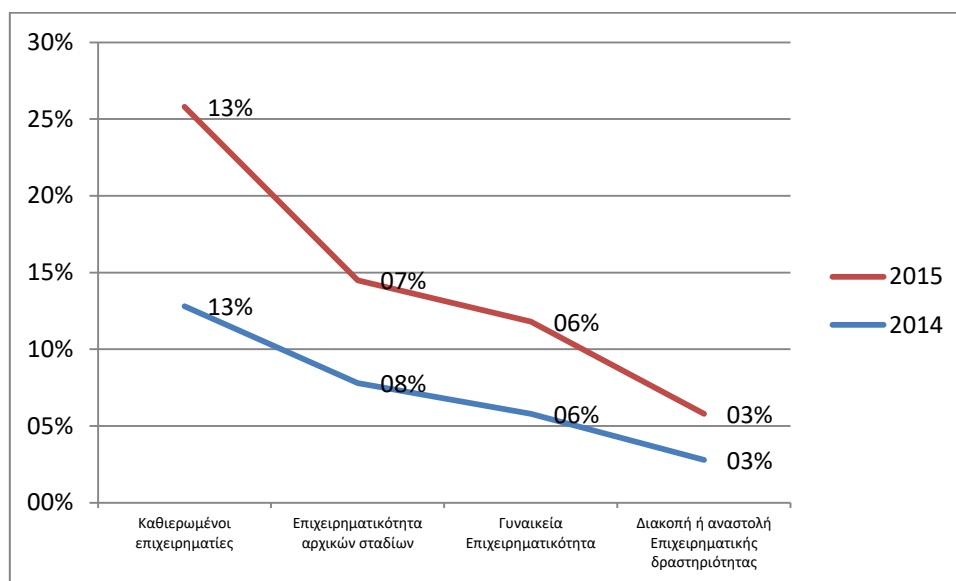
Σχήμα 12: Συμμετοχή στην επιχειρηματική δραστηριότητα (Ελλάδα Vs αναπτυγμένες χώρες ΕΕ)

Πηγή: IOBE, Ιδία επεξεργασία

Δύο στους πέντε επιχειρηματίες αρχικών σταδίων πράγματι ξεκίνησαν μια νέα επιχείρηση την οποία λειτουργούσαν τουλάχιστον για τρεις μήνες κατά τη στιγμή της έρευνας (νέοι επιχειρηματίες), με τους υπόλοιπους να βρίσκονται ακόμα στη φάση της ενεργού προετοιμασίας (επίδοξοι επιχειρηματίες). Η γυναικεία επιχειρηματικότητα αρχικών σταδίων αυξήθηκε σε 6% (περίπου 210 χιλιάδες γυναίκες) από 5,8% το 2014, ενώ στους άνδρες μειώθηκε σε 7,5% (σχεδόν 250 χιλιάδες άνδρες) από 9,9% το 2014. Τέλος, το ποσοστό του πληθυσμού που δηλώνει πως έχει διακόψει ή αναστείλει την επιχειρηματική του δραστηριότητα το 2015 ανέρχεται στο 3% του πληθυσμού (περίπου 200 χιλιάδες άτομα), οριακά υψηλότερο από το αντίστοιχο του 2014 (2,8%), αλλά πολύ υψηλότερα από το μέσο όρο των χωρών καινοτομίας (1,8%)¹⁴.

Σχήμα 13: Συμμετοχή στην επιχειρηματική δραστηριότητα (2015Vs 2014)

Πηγή: IOBE, Ιδία επεξεργασία

Ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται σε 338.736, ο τζίρος των οποίων ανέρχεται σε €277.128 εκ ευρώ. Από την διάρθρωση των επιχειρήσεων προκύπτει ότι οι περισσότερες δραστηριοποιούνται στον τριτογενή τομέα (78,7%), ακολουθεί ο δευτερογενής (20,4%) και οι επιχειρήσεις του πρωτογενή τομέα με ποσοστό μόλις 0,3%. Σε επίπεδο χώρας οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής αποτελούν το 35%. Ανά τομέα παραγωγής οι επιχειρήσεις του τριτογενή αγγίζουν το 37%, του δευτερογενή το 33%, αυτές που δεν προσδιορίζονται ανά τομέα το 29% και του πρωτογενή μόλις το 4% στο σύνολο της χώρας¹⁵.

Πίνακας 10: Επιχειρήσεις και τζίρος αυτών στην Περιφέρεια Αττικής και στη χώρα ανά τομέα παραγωγής

Τομέας	Αττική				Ελλάδα			
	Αρ. Επιχειρήσεων	Ποσοστό (%)	Κύκλος Εργασιών	Ποσοστό (%)	Αρ. Επιχειρήσεων	Ποσοστό (%)	Κύκλος Εργασιών	Ποσοστό (%)
Πρωτογενής	1.093	0,3	741	0,3	25.131	2,6	3.245	0,8
Δευτερογενής	69.072	20,4	67.235	24,3	214.991	22,2	99.208	24,9
Τριτογενής	266.685	78,7	209.113	75,5	721.250	74,5	295.400	74,2
Απροσδιόριστος	1.886	0,6	39	0,0	6.484	0,7	130	0,0
Σύνολο	338.736	100	277.128	100	967.856	100	397.983	100

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία Επεξεργασία

2.2.3.2 Εξαγωγική δραστηριότητα στην Περιφέρεια Αττικής

Από τα επίσημα στοιχεία για το εμπορικό ισοζύγιο, προκύπτει ότι οι ελληνικές εξαγωγές το 2016 ανήλθαν σε 25.460,2 εκ.ευρώ, παρουσιάζοντας ετήσια μεταβολή - 1,4% (2015 – 2016). Για το 2015 οι εξαγωγές ανήλθαν σε 25.824,9 εκ. ευρώ με το εμπορικό έλλειμμα να διαμορφώνεται στο -17,777,4 εκ. ευρώ¹⁶. Το μερίδιο

συνεισφοράς της Περιφέρειας Αττικής στις εξαγωγές το 2015 ανήλθε σε 12.507 εκ.ευρώ, ποσοστό 49% του συνόλου της χώρας, με ετήσια μεταβολή -4% (2014 – 2015). Η εξαγωγική επίδοση της Περιφέρειας διαμορφώθηκε στο 14,7% του Περιφερειακού ΑΕΠ (2013). Ως προς τις εισαγωγές, η συμμετοχή της Περιφέρειας ανήλθε στο 68,7% με ετήσια μεταβολή στο -8,6 (2014 – 2015). Ως προς το εμπορικό ισοζύγιο (έλλειμμα) η ετήσια μεταβολή διαμορφώνεται στο -11,7% (2014 – 2015), με το δείκτη επικάλυψης (εξαγωγές/εισαγωγές) να διαμορφώνεται στο 42,7%. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η εξέλιξη των μεγεθών κατά την περίοδο 2011 – 2015.

Πίνακας 11: Εξωτερικό εμπόριο Περιφέρειας Αττικής

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	2011	2012	2013	2014	2015
Εισαγωγές	31.713.786,00 €	31.642.796,00 €	30.915.151,00 €	32.010.843,00 €	29.260.568,00 €
Εξαγωγές	10.936.040,00 €	12.424.656,00 €	12.672.985,00 €	13.031.035,00 €	12.507.234,00 €
Ισοζύγιο	20.777.746,00 €	19.218.140,00 €	18.242.166,00 €	18.979.808,00 €	16.753.334,00 €
Δείκτης Επικάλυψης	34%	39%	41%	41%	43%

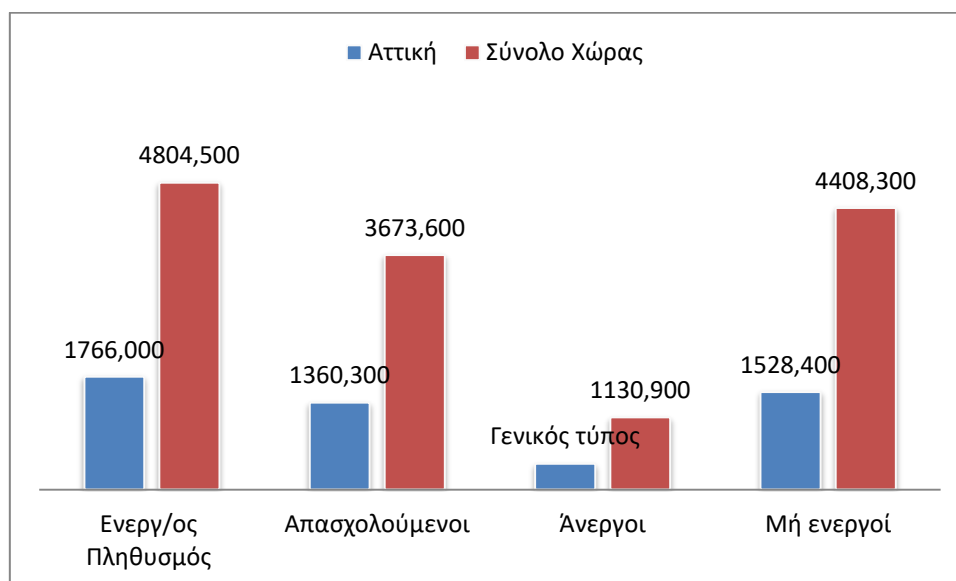
Πηγή: ΣΕΒΕ

Αναφορικά με τις εξαγωγές ανά κλάδο (top 5) της Περιφέρειας τα πετρελαιοειδή κατέχουν την πρώτη θέση με ποσοστό 29%, ακολουθούν τα χημικά – πλαστικά με 16%, οι μηχανές – συσκευασίες και τα μέταλλα με 14% αντίστοιχα και τα τρόφιμα με 7%. Οι υπόλοιποι κλάδοι συγκεντρώνουν το 20%.¹⁷

2.2.3.3 Απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Αττικής

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Αττικής συμμετέχουν σε ποσοστό 37% επί του συνόλου της χώρας. Στον ιδιωτικό τομέα δραστηριοποιείται το 78% έναντι του 22% στο δημόσιο τομέα. Το ποσοστό απασχολούμενων στο δημόσιο τομέα αγγίζει το 40% της χώρας εξαιτίας της κεντρικής διοίκησης, με το αντίστοιχο ποσοστό στον ιδιωτικό τομέα να ακολουθεί το ποσοστό συμμετοχής της Περιφέρειας επί του συνόλου απασχόλησης για τη χώρα (37%)¹⁸.

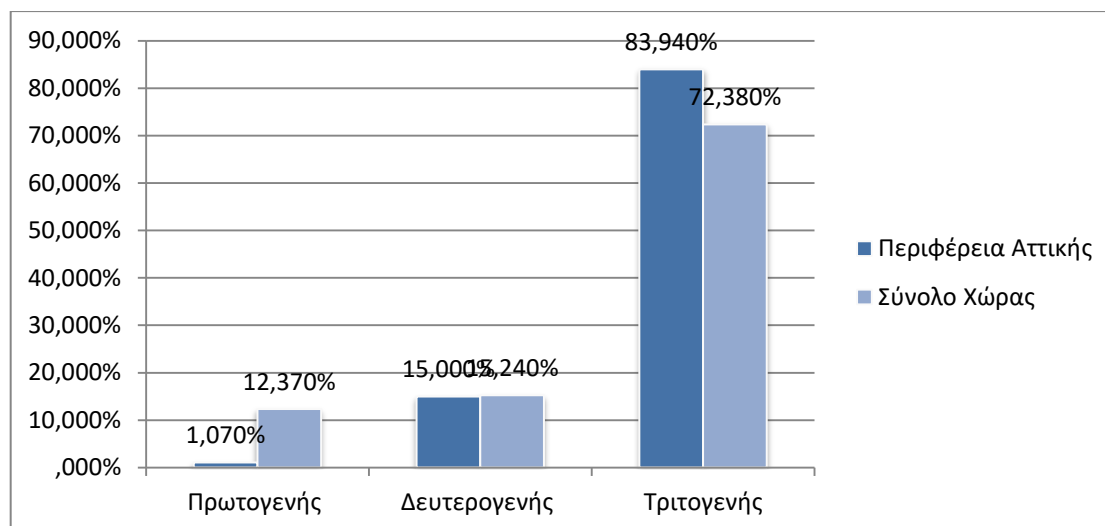
Σχήμα 14: Απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Αττικής και χώρα (2016)

Πηγή: ΟΑΕΔ, Ιδία επεξεργασία

Οι απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα αποτελούν το 1,07% του συνόλου απασχολούμενων της Περιφέρειας Αττικής, ποσοστό μειωμένο σε σχέση με το αντίστοιχο της χώρας (12,37%). Στον δευτερογενή τομέα, οι απασχολούμενοι αποτελούν το 15%, ποσοστό αντίστοιχο με εκείνο της χώρας (15,24%). Τέλος, στον τριτογενή οι απασχολούμενοι καταλαμβάνουν το 83,94% επί του συνόλου, υψηλότερο από το αντίστοιχο της χώρας (72,38%).

Σχήμα 15: Απασχολούμενοι ανά τομέα παραγωγής στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: ΟΑΕΔ, Ιδία επεξεργασία

Η κλαδική διάκριση της απασχόλησης στην Περιφέρεια Αττικής και στο σύνολο της χώρας παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα. Κυρίαρχοι κλάδοι είναι αυτοί του χονδρικού και λιανικού εμπορίου με ποσοστό 19%, ο κλάδος της μεταποίησης με 9,81%, ενώ ακολουθεί ο κλάδος της δημόσιας διοίκησης, άμυνας και υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης με ποσοστό 9,74%, ο κλάδος των επαγγελματιών,

επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων με ποσοστό 8,10% και οι κλάδοι εκπαίδευσης-υγείας και κοινωνικής μέριμνας με ποσοστά 8,01% και 7,37%, αντίστοιχα¹⁹.

Πίνακας 12: Απασχόληση ανά κλάδο κύριας απασχόλησης

ΑΑ	Κλάδος δραστηριότητας	Σύνολο Χώρας	Περιφέρεια Αττικής
1	ΣΤΑΚΟΔ08: Α. Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	454,5	14,5
2	ΣΤΑΚΟΔ08: Β. Ορυχεία και λατομεία	13,5	0,5
3	ΣΤΑΚΟΔ08: Γ. Μεταποίηση	347,7	133,4
4	ΣΤΑΚΟΔ08: Δ. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	28,4	10,5
5	ΣΤΑΚΟΔ08: Ε. Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση απόβλητων	23,4	11,3
6	ΣΤΑΚΟΔ08: ΣΤ. Κατασκευές	147,1	48,2
7	ΣΤΑΚΟΔ08: Ζ. Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων	657,9	256,1
8	ΣΤΑΚΟΔ08: Η. Μεταφορά και αποθήκευση	185	97,1
9	ΣΤΑΚΟΔ08: Θ. Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	341,2	97,5
10	ΣΤΑΚΟΔ08: Ι. Ενημέρωση και επικοινωνία	80,8	60,6
11	ΣΤΑΚΟΔ08: Κ. Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	94,3	58,8
12	ΣΤΑΚΟΔ08: Λ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	5,5	3,1
13	ΣΤΑΚΟΔ08: Μ. Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	201,7	110,2
14	ΣΤΑΚΟΔ08: Ν. Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	88,4	44,3
15	ΣΤΑΚΟΔ08: Ξ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα. υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	331,3	132,5
16	ΣΤΑΚΟΔ08: Ο. Εκπαίδευση	295,1	108,9
17	ΣΤΑΚΟΔ08: Π. Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	218,4	100,3
18	ΣΤΑΚΟΔ08: Ρ. Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	49,5	22,8
19	ΣΤΑΚΟΔ08: Σ. Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	67,4	24,2
20	ΣΤΑΚΟΔ08: Τ. Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	40,1	22,7
21	ΣΤΑΚΟΔ08: Υ. Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	2,5	2,5
Σύνολο Απασχολούμενων		3.673,60	1.360,30

Πηγή: ΕΙΕΑΔ, Ιδία επεξεργασία

2.2.3.4 Clusters Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής

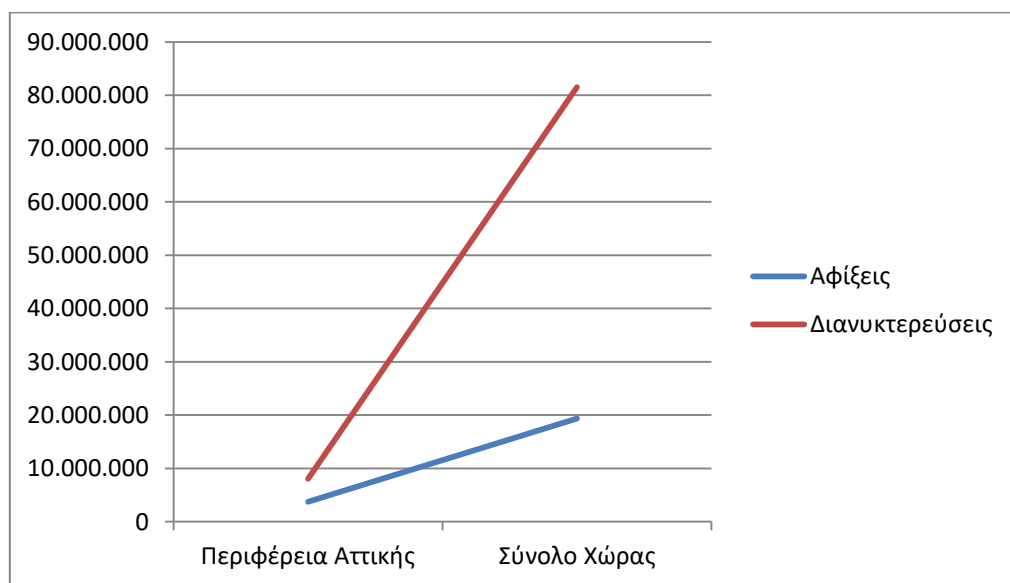
Έως σήμερα δεν έχει γίνει επικαιροποίηση δεδομένων για τους συνεργατικούς μηχανισμούς (clusters) από το Παρατηρητήριο Συνεργατικών Σχηματισμών (Global Cluster Observatory). Στην εγκεκριμένη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της

Περιφέρειας Αττικής περιγράφονται τυπικής και άτυπης μορφής Clusters που αριθμούν τα 180²⁰. Οι οργανισμοί που συμμετέχουν σε Clusters στην Περιφέρεια Αττικής είναι 24, ποσοστό 48% επί του συνόλου (50 οργανισμοί), με τους απασχολούμενους να αγγίζουν τους 5.714²¹.

2.2.3.5 Τουριστικό Προϊόν στην Περιφέρεια Αττικής

Η Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζει ριζική αλλαγή στα μεγέθη του τουρισμού το 2016 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη και κυρίως την χρονική περίοδο μεταξύ 2011 και 2013 όπου είχε καταγραφεί διακοπή λειτουργίας μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων, ιδιαίτερα στην πόλη των Αθηνών. Κατά το 2016, οι αφίξεις τουριστών άγγιξαν τα 3.732.336 εκ. ποσοστό 19,30% επί του συνόλου (19.337.472εκ.) και οι διανυκτερεύσεις τις 8.036.129 εκ., ποσοστό 9,86% επί του συνόλου. Οι διανυκτερεύσεις των ημεδαπών στην Αθήνα ανήλθαν σε ποσοστό 15,9% και των αλλοδαπών σε 8,5% επί του συνόλου της χώρας. Τέλος, οι εισπράξεις άγγιξαν το 1.734,1 εκ. ευρώ, ποσοστό 13,6% επί του συνόλου της χώρας²². Στο επόμενο σχήμα απεικονίζονται διαγραμματικά αφίξεις και διανυκτερεύσεις για την Περιφέρεια Αττικής.

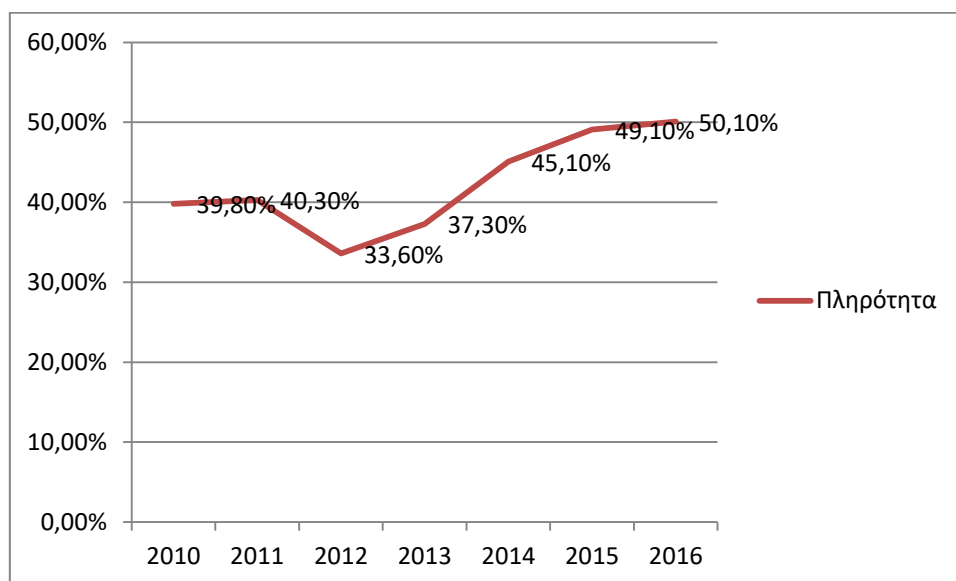
Σχήμα 16: Αφίξεις – διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Συνολικά στην Αττική, λειτουργούν 649 ξενοδοχειακές μονάδες και 31.701 ενοικιαζόμενα δωμάτια με δυναμικότητα 59.022 κλινών. Η πληρότητα για το 2016, ανήλθε σε 50,1% έναντι 49,1% το 2015.

Σχήμα 17: Πληρότητα καταλυμάτων στην Περιφέρεια Αττικής 2010 -2016

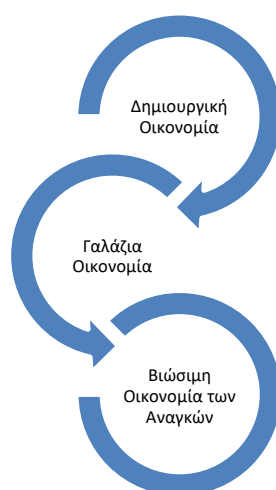

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

2.2.3.6 Στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)

Από την εγκεκριμένη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Αττικής προκύπτουν ευκαιρίες σε τρία (3) πεδία - τομείς εξειδίκευσης²³: δημιουργική οικονομία, γαλάζια οικονομία και βιώσιμη οικονομία των αναγκών. Στα τρία αυτά πεδία η Περιφέρεια αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις και παράλληλα διαθέτει το δυναμικό για την ενίσχυση υφιστάμενων και ανάδειξη νέων δραστηριοτήτων, ώστε να καταστεί μητροπολιτικό κέντρο με διεθνή εμβέλεια. Τα τρία (3) πεδία εξειδίκευσης δίνουν τη δυνατότητα αξιοποίησης υφιστάμενων και αναδυόμενων δραστηριοτήτων έντασης γνώσης, καθώς και συνεργειών μεταξύ τους. Παρέχουν δε όλοι, δυνατότητες διεθνούς πρωτοπορίας.

Σχήμα 18: Πεδία – τομείς εξειδίκευσης της RIS3

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Ειδικότερα:

Ως **Δημιουργική Οικονομία** χαρακτηρίζονται οι πολιτισμικές και δημιουργικές προσπάθειες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από τις τέχνες, τον πολιτισμό, τις επιχειρήσεις και την τεχνολογία. Οι κλάδοι που εντάσσονται είναι αυτοί του πολιτισμού (θέατρα, τέχνες, πολιτισμική κληρονομιά, αρχαιολογικοί χώροι, πολιτιστικά κέντρα κλπ), της χειροτεχνίας, του λογισμικού και των εφαρμογών ΤΠΕ στους τομείς της διασκέδασης, της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών και των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.

Η **Γαλάζια Οικονομία**, περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το υδάτινο περιβάλλον, με αιχμή τη ναυτιλία, την αλιεία, τον παράκτιο τουρισμό και άλλες συναφείς δραστηριότητες. Περιλαμβάνει επίσης την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ όπως η κυματική ενέργεια καθώς και τον ειδικό τουρισμό.

Η **Βιώσιμη Οικονομία των Αναγκών** αφορά στην οικοδόμηση ποιότητας ζωής για κάθε πτυχή της καθημερινότητας. Περιλαμβάνει ένα εξαιρετικά ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων: υγεία, παιδεία, διατροφή, ενέργεια, αναψυχή και τουρισμό, περιβαλλοντική προστασία και διαχείριση, αστική λειτουργία, μεταφορές και χωρικές παρεμβάσεις, δημόσιες υπηρεσίες και δημοκρατική λειτουργία της κοινωνίας και του κράτους.

2.2.3.7 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΠΑνΕΚ

Στις αρχές του 2016 εκπονήθηκαν οι αναλυτικοί οδηγοί εφαρμογής και εγκρίθηκαν τα κριτήρια αξιολόγησης έργων για τις τέσσερις πρώτες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας: ενίσχυση υποαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, νεοφυής επιχειρηματικότητα, αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους σε νέες αγορές και ενίσχυση τουριστικών ΜΜΕ για τον εκσυγχρονισμό τους και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανήλθε σε 322 εκ. ευρώ με τη συμμετοχή των υποψηφίων να καταγράφεται εξαιρετικά υψηλή (συνολικά 33.947 προτάσεις). Μέσω των δράσεων αυτών αναμένεται να ενισχυθούν περισσότερες από 3.600 υφιστάμενες και 2.500 νέες επιχειρήσεις²⁴. Δυστυχώς δεν υπήρξε μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής συνέχισης της προσπάθειας με δεύτερο κύκλο, εξαιτίας της αλλαγής του θεσμικού πλαισίου (Ν.4412), τον Αύγουστο του 2016,

2.2.3.8 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 3

Αναφορικά με τον δείκτη "T3231.Αριθμός συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σε cluster – θερμοκοιτίδες" ισχύει η ανωτέρω αναφορά ως προς τα (Clusters). Έως σήμερα δεν έχει γίνει επικαιροποίηση δεδομένων για τους συνεργατικούς μηχανισμούς από το Παρατηρητήριο Συνεργατικών Σχηματισμών (Global Cluster Observatory). Συνεπώς, διατηρείται η τιμή των 185 Clusters σύμφωνα με την RIS3.

Αναφορικά με το δείκτη "T3232. Αύξηση της απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα)", δεν υπάρχουν ενταγμένες πράξεις οι οποίες να τον τροφοδοτούν. Ωστόσο, από τον συσχετισμό των στοιχείων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού για το 2017, σχετικά με τον αριθμό των απασχολούμενων στην

Περιφέρεια Αττικής σε Β'γενή και Γ'γενή τομέα (1.345,8 εκ.) και το ποσοστό των απασχολούμενων που δραστηριοποιείται στον ιδιωτικό τομέα (77,7%) προκύπτει ότι οι απασχολούμενοι που δραστηριοποιούνται στην Αττική σε επιχειρήσεις του Β'γενή και Γ'γενήτομέα είναι περίπου 1.045,68 εκ.

Το ύψος των εξαγωγών από προϊόντα και υπηρεσίες που τροφοδοτούν τον αντίστοιχο δείκτη "Τ3233 - Αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών" ανήλθαν για το έτος 2015 σε επίπεδο χώρας σε 25.824,9 ευρώ. Το μερίδιο της Περιφέρειας Αττικής αντιστοιχεί σε 12.654,18 ευρώ (ποσοστό 49% επί του συνόλου). Σημειώνεται ότι, ενώ το ποσοστό της αύξησης των εξαγωγών στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας έχει μία σχετική ταύτιση με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέχρι το 2023 (The Second Economic Adjustment Programme for Greece, Fourth Review – April 2014, Occasional Papers 192, European Commission), που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Ε.Π, οι τιμές των εξαγωγών για την Αττική έχουν μείνει σχετικά σταθερές εξαιτίας κυρίως της ποσοστιαίας μείωσης της συμμετοχής της Περιφέρειας σε σχέση με προηγούμενα έτη.

2.2.4 Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς (Θ.Σ.4)

Στην ενότητα αναφοράς παρατίθενται στοιχεία που αφορούν στην ανάκτηση των βιομηχανικών αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας, την εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτήρια και για την εγκατεστημένη ισχύ ΣΗΘΥΑ. Η παράγραφος ολοκληρώνεται, με τη διασύνδεση των παραπάνω στοιχείων με τους δείκτες αποτελέσματος του Α.Π.4.

2.2.4.1 Βιομηχανικά Απόβλητα

Τα βιομηχανικά απόβλητα διαχωρίζονται σε μη επικίνδυνα και επικίνδυνα. Οι πρακτικές που εφαρμόζονται στην Περιφέρεια Αττικής διακρίνονται σε εργασίες ανάκτησης, διάθεσης, ενδιάμεσης αποθήκευσης πριν από την ανάκτηση και εργασίες διάθεσης. Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται διακριτά η κατανομή των εργασιών διαχείρισης ανά βασική κατηγορία αποβλήτων (έτος αναφοράς 2011).

Πίνακας 13: Εργασίες διαχείρισης ανά κατηγορία αποβλήτων στην Περιφέρεια Αττικής (έτους 2011)

ΑΑ	Κατηγορία	Ανάκτηση	Διάθεση	Αποθήκευση	Μη καταγεγραμμένη διαχείριση
1	Μη επικίνδυνα Απόβλητα	11,20%	77,06%	2,92%	8,81%
2	Επικίνδυνα Απόβλητα	35,97%	12,58%	18,85%	32,61%

Πηγή: ΣΜΠΕ, ίδια επεξεργασία

Ως προς τα μη επικίνδυνα απόβλητα, το δίκτυο ανάκτησης περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις επεξεργασίας και ανακύκλωσης αποβλήτων για την παραγωγή εναλλακτικών πρώτων υλών και καυσίμων, καθώς και τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τα παραγόμενα δευτερογενή υλικά (τσιμεντοβιομηχανία, χαλυβουργία, μεταλλουργία, κεραμοποιία, κ.λπ.), οι οποίες πανελλαδικά ανέρχονται σε εκατόν

πενήντα (150) εγκαταστάσεις. Ειδικότερα στην Αττική καταγράφονται επτά (7) μονάδες, τρεις (3) εκ των οποίων έχουν ως αντικείμενο την ανακύκλωση υλικών, δύο (2) εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης και ανακύκλωσης (τσιμεντοβιομηχανίες), μία μονάδα ανάκτησης οργανικών αποβλήτων και μια μονάδα επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων.

Αναφορικά με τα επικίνδυνα απόβλητα το υφιστάμενο αδειοδοτημένο δίκτυο αποθήκευσης κι επεξεργασίας στην Περιφέρεια Αττικής περιλαμβάνει δώδεκα (12) μονάδες: δύο (2) προσωρινής αποθήκευσης, μια (1) ανάκτησης μετάλλων, δυο (2) επαναδιύλισης πετρελαιοειδών αποβλήτων και ελαίων, δύο (2) ανάκτησης οργανικών ουσιών, δύο (2) αξιοποίησης και ανακύκλωσης (τσιμεντοβιομηχανίες), τρεις (3) επεξεργασίας (σταθεροποίηση- διαχείριση ελαιώδους φάσης). Οι εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν και μια μονάδα τελικής διάθεσης (ΧΥΤΕΑ) που αφορά αποκλειστικά στην εξυγίανση του Τεχνολογικού Πάρκου Λαυρίου. Η διαχείριση των αποβλήτων που παράγονται από οργανισμούς κοινής ωφέλειας κι εξυπηρέτησης κοινού, πραγματοποιείται μέσω των υφιστάμενων δικτύων διαχείρισης (Χ.Υ.Τ.Α., ΚΔΑΥ, ΕΜΑ, κ.α.)²⁵.

2.2.4.2 Εξοικονόμηση ενέργειας στον οικιστικό ιστό και στα δημόσια κτήρια

Το πλήθος των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης στη χώρα από το 2011 έως το 2014 ανήλθαν σε 509.022 χιλ. Σε ποσοστό 1,8% ανέρχονται τα δημόσια κτήρια με πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης επί του συνόλου της χώρας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, τα εκδοθέντα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης για δημόσια κτήρια το 2015 ανέρχονται σε 2.151 για ολόκληρη τη χώρα. Στην Περιφέρεια Αττικής οι Π.Ε. Κεντρικού Τομέα, Ανατολικής Αττικής και Πειραιώς ανήκουν στις Π.Ε. της χώρας με έκδοση περισσότερων από 8.000 πιστοποιητικών για τα έτη 2011 – 2014²⁶. Σημειώνεται ότι το 60% των κτηρίων του κέντρου της Αθήνας είναι κατασκευασμένα πριν από το 1960 και πάνω από το 85% αυτών χρήζουν παρεμβάσεων αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού και βελτίωσης της λειτουργικότητας και της ενεργειακής τους απόδοσης²⁷.

Στις 12/7/2017 εγκρίθηκε ο νέος Κ.ΕΝ.Α.Κ (ΦΕΚ 2367Β/12-7-2017), με τον οποίο εκπληρώθηκε η βασική αιρεσιμότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τα θέματα εξοικονόμησης ενέργειας. Σημειώνεται ότι, οι καθυστερήσεις για την χρηματοδότηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στη χώρα προήλθαν λόγω λάθους ενσωμάτωσης στον Κ.ΕΝ.Α.Κ οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εργασίες ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

2.2.4.3 Ενέργεια & εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ

Ως προς τις υποδομές ενέργειας, το δίκτυο ηλεκτροδότησης της ΔΕΗ, αποτελεί το βασικό δίκτυο εξυπηρέτησης καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος των καταναλωτικών αναγκών. Στην Αττική υπάρχουν δύο σταθμοί παραγωγής ενέργειας της ΔΕΗ, ο σταθμός του Αγίου Γεωργίου στο Κερατσίνι και ο σταθμός του Λαυρίου, συνολικής παραγωγής 1.932 MW. Η συμβολή των ΑΠΕ στη συνολική δυναμικότητα των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής είναι περιορισμένη, καθώς παράγονται 113,6 MW με

χρήση αιολικής ενέργειας, 33,86 MW με βιομάζα και 0,63 MW με υδροδυναμική ενέργεια, ενώ σε χαμηλή παραγωγή είναι και η χρήση ηλιακής ενέργειας. Το δίκτυο του φυσικού αερίου επεκτείνεται διαρκώς καλύπτοντας όλο και περισσότερες περιοχές της ηπειρωτικής Αττικής, χωρίς ωστόσο να έχει διεισδύσει σε μεγάλο βαθμό στην οικιακή κατανάλωση.

Σύμφωνα με το ενημερωτικό δελτίο (Σεπτεμβρίου του 2017) της ΛΑΓΗΕ, η παραγωγή ενέργειας από εγκατεστημένες μονάδες ΣΗΘΥΑ στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται σε 32,74 MW για τον αντίστοιχο μήνα, ποσοστό 5% επί του συνόλου της χώρας²⁸.

2.2.4.4 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 4

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3241 - Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης στη βιομηχανία και στο τριτογενή τομέα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς, δεν διατίθενται στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ (στοιχεία 2009) και δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη.

Για το δείκτη αποτελέσματος T3242 Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό τομέα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς δεν διατίθενται στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ (στοιχεία 2009) και δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη.

Όσον αφορά το δείκτη αποτελέσματος T3244 - Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς της αξιολόγησης του Ε.Π.σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3243 - Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ, για την Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζεται αύξηση της αντίστοιχης παραγωγής ενέργειας, ποσοστού 3% σε σχέση με την τιμή βάσης (31,74 MW - έτος 2014) που αναφέρεται στο Ε.Π..Σημειώνεται ότι μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς της αξιολόγησης του Ε.Π. δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη.

2.2.5 Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (Θ.Σ.5)

Στην παρούσα ενότητα, καταγράφονται στοιχεία που αφορούν στην κλιματική αλλαγή και στην αντιπλημμυρική προστασία για την Περιφέρεια Αττικής, ενώ παρατίθεται και διασύνδεση αυτών με τον δείκτη αποτελέσματος του Α.Π.5.

2.2.5.1 Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Οι πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση ζημιών από τις «υπολειμματικές» επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής περιγράφονται με τη γενική ονομασία «κλιματική προσαρμογή» («adaptation strategy» ή «adaptation policy»). Η διεθνής κοινότητα έχει θέσει ως ανεκτό κατώφλι αύξησης της μέσης θερμοκρασίας της ατμόσφαιρας του πλανήτη τους 2° C.

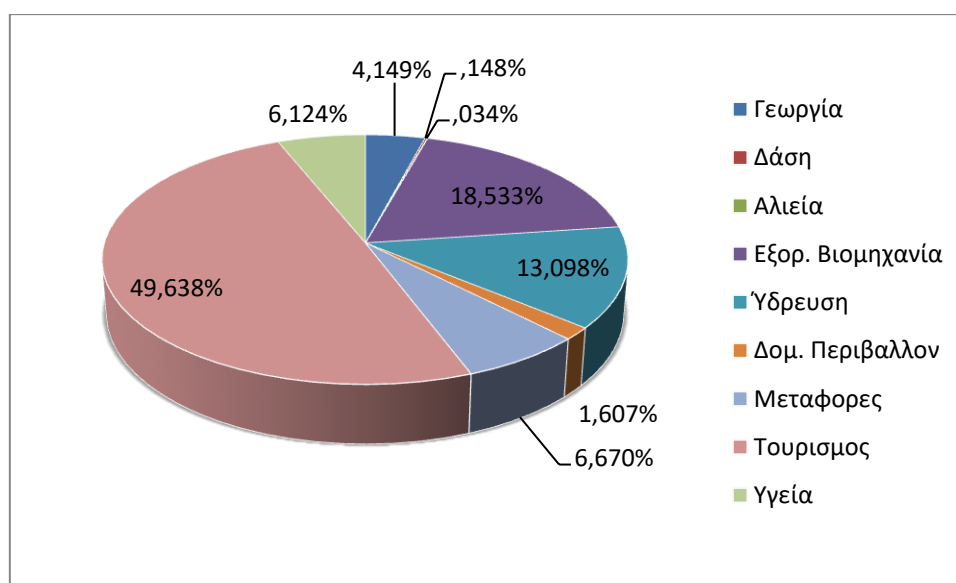
Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής της Τράπεζας της Ελλάδος έχει εκτιμήσει τις αναμενόμενες – περιβαλλοντικές,

οικονομικές και κοινωνικές – επιπτώσεις των κλιματικών φαινομένων. Η μελέτη κατέδειξε ότι οι μεταβολές στη συχνότητα και ένταση των ακραίων φαινομένων θα είναι μια από τις κύριες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής για τον ελλαδικό χώρο, με επακόλουθες αρνητικές επιδράσεις στην ευπάθεια των κοινωνιών και οικοσυστημάτων με την έκθεσή τους σε περιβαλλοντικούς κινδύνους. Επιπλέον, η ανάλυση έδειξε ότι τα μέτρα προσαρμογής κατά την περίοδο 2025-2050 αντιστοιχούν στο 1,5% του ΑΕΠ, την περίοδο 2051-2070, σε 0,9% του ΑΕΠ και μετά το 2070 σε 0,1% του ΑΕΠ. Σωρευτικά, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μπορεί να στοιχίσει στην Ελληνική οικονομία (μέχρι το 2100) €123 δις ευρώ²⁹.

Η εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ 2016) αποτελεί το κείμενο στρατηγικής - χάραξης κατευθυντήριων γραμμών και δεν αναλύει τη σκοπιμότητα λήψης επιμέρους μέτρων και δράσεων για την προσαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο. Στο Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Αττικής θα εξειδικευθούν οι κατευθύνσεις της ΕΣΠΚΑ προσδιορίζοντας εκείνες τις άμεσες προτεραιότητες προσαρμογής για την προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου στην Περιφέρεια³⁰.

Οι συνολικές εκτιμήσεις των ζημιών από την κλιματική αλλαγή, ανά οικονομική δραστηριότητα, καταδεικνύουν τον βαθμό τρωτότητας της κάθε Περιφέρειας στην κλιματική αλλαγή με βάση τη σχετική ένταση των οικονομικών δραστηριοτήτων τους. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τις ζημιές στην Περιφέρεια Αττικής ανά κλάδο δραστηριότητας κατατάσσουν πρώτο κλάδο αυτόν του τουρισμού, με ποσοστό 49,64%, δεύτερο την εξορυκτική βιομηχανία, με ποσοστό 18,53% και τρίτο την ύδρευση με 13,10%. Ακολουθούν οι κλάδοι των μεταφορών, της υγείας και της γεωργίας με ποσοστά 6,67%, 6,12% και 4,15%, αντίστοιχα. Η Περιφέρεια Αττικής καταλαμβάνει την μικρότερη τιμή (Τιμή 1) ως προς την τρωτότητα μεταξύ των δεκατριών περιφερειών της χώρας³¹.

Σχήμα 19: Ζημιές ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: ΤΥΕ, ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

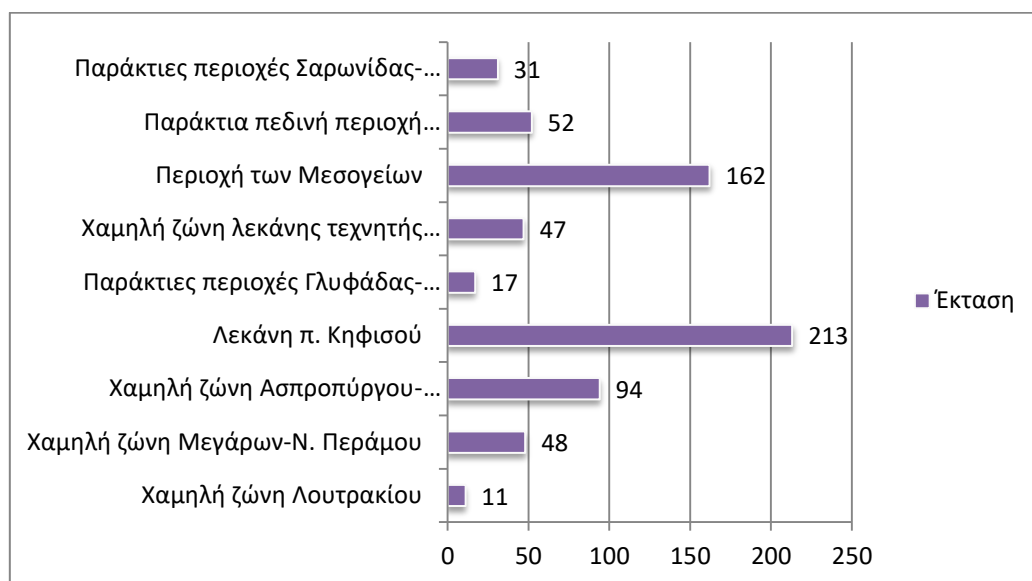
2.2.5.2 Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων αντιπλημμυρικής προστασίας

Οι έως σήμερα προβλέψεις των βιομετεωρολογικών αναλύσεων και μελετών για την κλιματική αλλαγή ως προς τα πλημμυρικά φαινόμενα, καταγράφουν μεγάλες αβεβαιότητες για τη συσχέτιση παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική αύξηση των καταστροφών από πλημμύρες. Τα αίτια αυτών φαίνεται να οφείλονται περισσότερο στην αύξηση της έκθεσης των ανθρώπων και των περιουσιών στις πλημμύρες³².

Στο πλαίσιο αυτό και εφαρμόζοντας την Οδηγία 2000/60/ΕΚ εκπονήθηκαν Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Διαμερισμάτων (Υ.Δ.) όπως αυτά ορίζονταν στην Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 1383/Β/02.09.2010 και ΦΕΚ 1572/28.09.2010), «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους». Με το ΦΕΚ 1004Β/2013 εγκρίθηκε το «Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, Βόρειας Πελοποννήσου, Ανατολικής Πελοποννήσου και Δυτικής Πελοποννήσου»³³. Το Σχέδιο Διαχείρισης αποτελεί ταυτόχρονα το βασικό εργαλείο προγραμματισμού αλλά και τον κεντρικό μηχανισμό αναφοράς της χώρας προς την ΕΕ. Στο Σχέδιο Διαχείρισης Υ.Δ. καθορίζονται τα ρεαλιστικά μέτρα που πρόκειται να εφαρμοστούν προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι και οι στόχοι της Οδηγίας Πλαίσιο.

Το Υ.Δ. Αττική αφορά σε έκταση 3.187 km² και περιλαμβάνει το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής σε ποσοστό 74,9%, το τμήμα της Π.Ε. Κορινθίας που υπάγεται στη Στερεά Ελλάδα σε ποσοστό 12,9%, καθώς και μικρά τμήματα των Π.Ε. Βοιωτίας, ποσοστό 1,4% και Κυκλάδων (Αίγινα, Σαλαμίνα και Μακρόνησος)³⁴. Οι ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας, είναι εννιά (9) με συνολική έκταση 675 km², ποσοστό 21,2% επί του συνόλου του Υ.Δ. Αττική³⁵. Στο υπό έγκριση Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας περιγράφονται τα μέτρα προστασίας, τα μέτρα ετοιμότητας και τα μέτρα αποκατάστασης³⁶.

Σχήμα 20: Ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας του Υ.Δ. Αττική

Πηγή: ΣΜΠΕ, ίδια Επεξεργασία

Με την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης για το Υ.Δ. Αττικής (21/12/2017) σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, καθορίστηκε: α) το πρόγραμμα μέτρων διαχείρισης του Υ.Δ. το οποίο περιλαμβάνει επτά (7) κύρια θέματα και β) το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών έργων ³⁷.

Επιπρόσθετα, στο Υδάτινο Διαμέρισμα γίνεται προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΚΥΑ 147070/2014 ΦΕΚ 3224/Β/02.12.2014). Οι υδάτινοι αποδέκτες που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης από τις χερσαίες περιοχές, χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες και περιλαμβάνουν το υπόγειο ΥΣ Μεγάρων-Αλεποχωρίου, ενώ με την ΚΥΑ 190126/2013 (ΦΕΚ 983/Β/23.04.2013) «Τροποποίηση του άρθρου 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης “Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης-Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ’ αριθμ. 16190/1335/1997 κοινής υπουργικής απόφασης” (Β’519), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει», προστέθηκαν στους υδάτινους αποδέκτες που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης τα υπόγεια ΥΣ του Μαραθώνα και τα επιφανειακά - υπόγεια ΥΣ της Μεσογαίας. Σημειώνεται ότι, στην 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής δεν προτάθηκε η προσθήκη κάποιας επιπλέον περιοχής.

Για καμία από τις περιοχές δεν έχει θεσμοθετηθεί ακόμα Πρόγραμμα Δράσης, αλλά αναμένεται να ενταχθούν στην πράξη με τίτλο: «Σύνταξη Προγραμμάτων Δράσης στις ευπρόσβλητες απο νιτρορύπανση περιοχές» στο Μέτρο 20 του προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020», η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης³⁸.

2.2.5.3 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 5

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3251 - Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από πλημμυρικά φαινόμενα, στο Ε.Π. Αττική 2014 – 2020, έως την

ημερομηνία συγγραφής, έχουν ενταχθεί δεκαεπτά (17) Πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 68.247.818 εκ ευρώ, οι οποίες δεν τροφοδοτούν με στοιχεία τον εν λόγω δείκτη.

2.2.6 Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων (Θ.Σ.6)

Στην παρούσα ενότητα, αρχικά αποτυπώνονται στοιχεία για τις σύγχρονες παραγωγικές υποδομές της Περιφέρειας που εμπίπτουν στον ΘΣ 6, ενώ στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία για τα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, τη διαχείριση απορριμμάτων, την ανακύκλωση και την αποκατάσταση ΧΑΔΑ. Τέλος, γίνεται αναφορά σε στοιχεία του Υ.Δ. Αττική, στους πολιτιστικούς χώρους της Αττικής, στις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) και στους δείκτες αποτελέσματος του Α.Π. 6.

2.2.6.1 Δίκτυα και Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ)

Ο Α.Π.6 του Ε.Π. Αττική 2014 – 2020, λειτουργεί συμπληρωματικά στο τομεακό επίπεδο, με παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην ικανοποίηση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης για την Αττική, ιδιαίτερα όσον αφορά στην κάλυψη των υποχρεώσεων που αφορούν υποδομές αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, με προτεραιότητα στην ολοκλήρωση των υποδομών Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) για την κάλυψη των λοιπών οικισμών Β' και Γ' προτεραιότητας της Περιφέρειας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καθορίσει τέσσερις (4) προϋποθέσεις/ αιρεσιμότητες προκειμένου τα κράτη – μέλη να μπορούν να χρηματοδοτήσουν έργα για τη διαχείριση αποβλήτων τόσο σε Εθνικό όσο και σε Περιφερειακό επίπεδο. Αναφορικά με αυτές, μέχρι σήμερα, έχει εκπληρωθεί:

- Η υποβολή έκθεσης στην Ε.Ε. για την πρόοδο σχετικά με τους στόχους που θέτει η Οδηγία 2008/98 (Άρθρο 11) και τις προτάσεις μέτρων για την επίτευξη αυτών.
- Η ύπαρξη Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων όπως επιβάλλεται από το Άρθρο 28 της Οδηγίας. Με το Νόμο 4042/12, ορίζονται δύο είδη σχεδίων Διαχείρισης, το ΕΣΔΑ και τα ΠΕ.Σ.Δ.Α. τα οποία έχουν εγκριθεί.
- Το Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων σύμφωνα με το Άρθρο 29 της Οδηγίας.
- Τα μέτρα για την επίτευξη των στόχων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης για το έτος 2020, σύμφωνα με το Άρθρο 11.2 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

Με το ΦΕΚ 417Β/2016 κυρώθηκε η 2^η αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α., η οποία βασίζεται στο νέο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων όπως διέπεται από την Οδηγία 2008/98 και το Νόμο 4042/2012, με στόχο να προωθήσει στην Αττική ιεραρχικά και συνδυασμένα: την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, άλλου είδους ανάκτηση (π.χ. ενεργειακή) και την ασφαλή τελική διάθεση. Βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση με τους στόχους και τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και το Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων, τα οποία κυρώθηκαν με την 51373/4684/25–11–2015 κοινή

απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2012 και εγκρίθηκε με την 49/15-12-2015 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α' 174/2015). Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η πορεία διοικητικών βημάτων έγκρισης του 2^{ου} ΠΕ.ΣΔΑ.

Πίνακας 14: Διοικητικές διαδικασίες για την έγκριση της 2^{ης} αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Περιφέρειας Αττικής

ΑΑ	Διοικητική Διαδικασία	Σχετικό
1	Απόφαση Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΔΣΝΑ περί της 2ης αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α.	Αρ. Απόφασης 281/2015
2	Έγκριση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΔΣΑ περί 2ης αναθεώρησης ΠΕ.Σ.Δ.Α	Αρ. Απόφασης 84/2016
3	Έγκριση Διοικητικού Συμβουλίου ΕΔΣΝΑ περί της 2ης Αναθεώρησης ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Αρ. Απόφασης 1/2016
4	Γνωμοδότηση του Υ.Π.ΕΝ. επί της μελέτης τροποποίησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Γνωμοδότηση 32848/3273/2016
5	Γνωμοδότηση του ΥΠΕΣ επί της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Γνωμοδότηση 742/2016
6	Απόφαση Α.Ε.Ε. ΕΔΣΝΑ 288/2016 σχετικά με τις παρατηρήσεις-επισημάνσεις επί της μελέτης επικαιροποίησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής, του ΥΠΕΣΔΑ και του ΥΠΕΝ	Αρ. Απόφασης 288/2016
7	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	2016
8	Κ.Υ.Α. έγκρισης της ΣΜΠΕ της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. της Περιφέρειας Αττική	Αριθμ. πρτ. 57044/2016
9	Έγκριση Περιφερειακού Συμβουλίου 2ης Αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Αρ. Απόφασης 414/2016
10	ΦΕΚ περί κύρωσης της απόφαση έγκρισης του ΠΕΣΔΑ Αττικής	ΦΕΚ 4175Β

Πηγή: ΕΔΣΑ, ίδια επεξεργασία

Η περιοχή εφαρμογής του ΠΕ.Σ.Δ.Α. συμπίπτει με τα διοικητικά όρια της Περιφέρειας και περιλαμβάνει δυο (2) διαχειριστικές ενότητες (1^η - Περιφέρεια Αττικής πλην νήσων Κυθήρων & Αντικυθήρων, 2^η – Κύθηρα & Αντικύθηρα). Τα ποσοστά συμμετοχής της 1ης και 2ης Δ.Ε. στη παραγωγή αποβλήτων της Περιφέρειας αφορούν σε ποσοστά 99,89% και 0,11% αντίστοιχα³⁹.

Η υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στους πληθυσμούς των περιοχών. Η προβλεπόμενη διαχείριση των αποβλήτων με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές καθώς επίσης και η αποκατάσταση όλων των μη ενεργών χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης των αποβλήτων, ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιπτώσεις. Με την ολοκλήρωση των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων από τους ΟΤΑ Α' Βαθμού θα παρακολουθείται η υλοποίηση των στόχων του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Επιπρόσθετα, οι σημειακές πηγές ρύπανσης (εγκαταστάσεις ΕΕΛ, διαρροές από ΧΑΔΑ, ΧΥΤΑ κ.α.)

από «Ανθρωπογενείς Πιέσεις» περιγράφονται στην 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ του Υ.Δ. Αττική⁴⁰.

Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων

Σύμφωνα με τη Βάση Δεδομένων της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, για τις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων, στην Αττική λειτουργούν συνολικά έντεκα (11) εγκαταστάσεις, οι οποίες εξυπηρετούν τους πληθυσμούς σε οικισμούς Α΄ Προτεραιότητας (Αθήνα, Ελευσίνα), Β΄ Προτεραιότητας (Μέγαρα, Μεταμόρφωση) και Γ΄ Προτεραιότητας (Κερατέα, Λαύριο, Βίλια, Ερυθρές, Μέθανα και Πόρο). Επιπλέον εικοσιένα (21) οικισμοί Γ΄ Προτεραιότητας θα εξυπηρετηθούν από την υφιστάμενη ΕΕΛ Ψυττάλειας. Δέκα (10) οικισμοί Γ΄ Προτεραιότητας πρόκειται να εξυπηρετηθούν από νέες ΕΕΛ και πέντε (5) οικισμοί θα συνδεθούν με σχεδιαζόμενες και υφιστάμενες ΕΕΛ. Επίσης, έχει κατασκευαστεί αλλά προς το παρόν δεν λειτουργεί η ΕΕΛ Μαρκοπούλου, που θα εξυπηρετούσε τους οικισμούς Μαρκοπούλου (Β΄ Προτεραιότητας), Κουβαρά, Πόρτο Ράφτη (Γ΄ Προτεραιότητας) και Καλύβια (Γ΄ Προτεραιότητας)⁴¹. Επίσης, στην Αττική εκκρεμεί η κατασκευή και ολοκλήρωση έργων υποδομής σε πέντε (5) οικισμούς Β΄ Προτεραιότητας και τριανταέξι (36) οικισμούς Γ΄ Προτεραιότητας, οι οποίοι στην πλειονότητά τους βρίσκονται στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής.

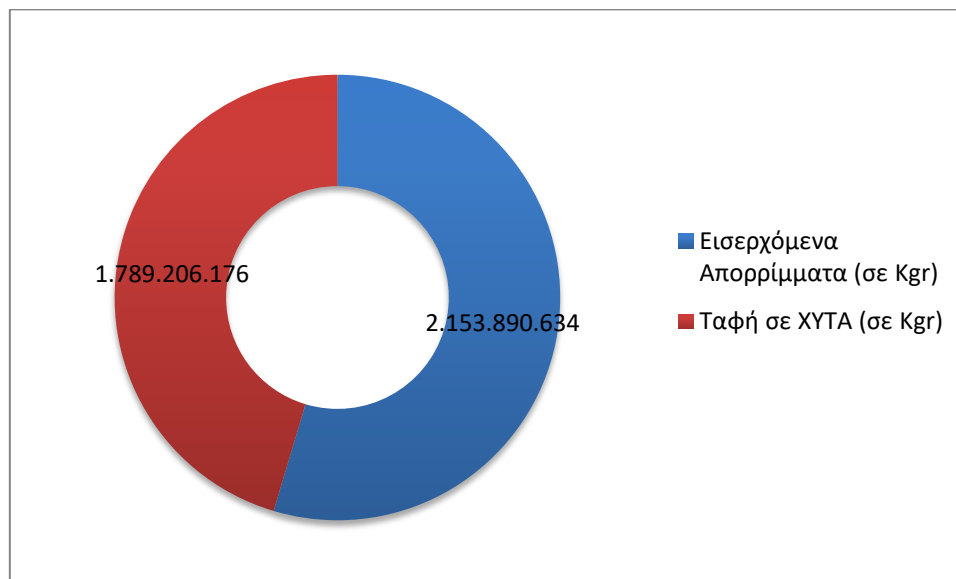
Όσον αφορά στην αποχέτευση ακάθαρτων λυμάτων για τους περισσότερους νησιωτικούς Δήμους, εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού δεν υπάρχουν (Δήμος Αίγινας, Κοινότητα Αγκιστρίου), είναι υπό μελέτη (Δήμος Σπετσών, Δήμος Ύδρας), με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντικό πρόβλημα ανεξέλεγκτης διάθεσης των λυμάτων. Για την Κοινότητα Κυθήρων, ο βιολογικός καθαρισμός δεν έχει προχωρήσει, ενώ για τα Αντικύθηρα, θεωρείται μη υλοποιήσιμος για τέτοιου μεγέθους περιοχή.

Υποδομές επεξεργασίας & διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ)

Ο Ειδικός Διαβαθμικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ), φέρει την αρμοδιότητα για τη προσωρινή αποθήκευση, επεξεργασία, μεταφόρτωση, ανακύκλωση και την εν γένει αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων. Επίσης έχει την αρμοδιότητα για τη λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων, την κατασκευή μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και την αποκατάσταση υφισταμένων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ) εντός της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής.

Η διαχείριση και τελική διάθεση των απορριμμάτων της μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής γίνεται στον εγκεκριμένο από την Εθνική νομοθεσία, Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων Φυλής, στη θέση «Σκαλιστήρι», έκτασης 1.000 περίπου στρεμμάτων, που βρίσκεται μεταξύ των ορέων Πάρνηθα και Αιγάλεω. Επίσης λειτουργεί ο Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) Σχιστού και ο Αποτεφρωτήρας Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων. Τα εισερχόμενα απορρίμματα στις εγκαταστάσεις του ΕΔΣΝΑ ανήλθαν σε 2.153.890.634 kg από τα οποία οδηγήθηκε σε ταφή το 83,07% (1.789.2016.176 Kgr).

Σχήμα 21: Ποσότητες εισερχομένων απορριμμάτων και αδρανών στις εγκαταστάσεις του ΕΔΣΝΑ

Πηγή: ΕΔΣΑ, Ίδια επεξεργασία

Ανακύκλωση

Οι στόχοι σχεδιασμού της επαναχρησιμοποίησης – ανακύκλωσης για το 2020 στην Περιφέρεια Αττικής είναι 905.149tn υλικών εκ των οποίων 680.767tn θα αποτελούν τα ανακυκλώσιμα υλικά, ποσοστό 75,21% επί του συνόλου. Τα επιμέρους ποσοστά / υλικό είναι χαρτί – χαρτόνι 72,05%, γυαλί 70%, μέταλλα 96,45% και πλαστικά 78,02%⁴². Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται οι στόχοι σχεδιασμού της διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών.

Πίνακας 15: Ποσοτικοποίηση στόχων σχεδιασμού της διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών (2020)

ΑΑ	Υλικό	Παραγωγή (α)	Ανακύκλωση (α)	Ποσοστό (%)
1	Χαρτί - Χαρτόνι	532.106	383.366	72,05%
2	Γυαλί	64.383	45.068	70,00%
3	Μέταλλα	62.489	60.273	96,45%
4	Πλαστικά	246.170	192.060	78,02%
Σύνολο		905.149	680.767	75,21%

Πηγή: ΠΕ.Σ.Δ.Α., Ίδια επεξεργασία

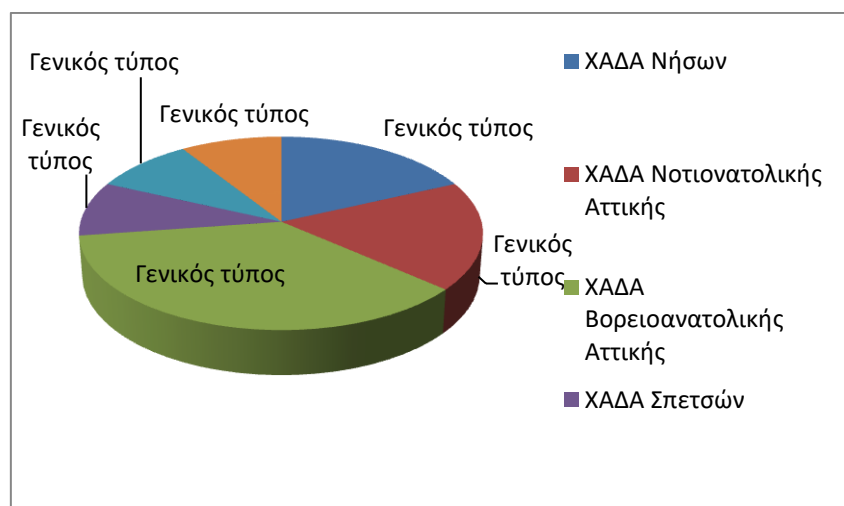
Ειδικότερα για την ανακύκλωση, ο ΕΔΣΝΑ δραστηριοποιείται στον τομέα της ανακύκλωσης χαρτιού με το σύστημα Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ), εφαρμόζοντας πρόγραμμα συλλογής του έντυπου χαρτιού σε Δήμους της Περιφέρειας Αττικής. Για το σκοπό αυτό, διαθέτει κατάλληλο εξοπλισμό (ειδικού τύπου απορριμματοφόρα, μεταλλικούς κάδους ανακύκλωσης, συρμούς και container) και εξειδικευμένο προσωπικό.

Αποκατάσταση ΧΑΔΑ

Ο ΕΔΣΝΑ σε συνέχεια των διαχρονικών προσπαθειών, για την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης αστικών αποβλήτων σε Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης

Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και παράλληλα με τις ενέργειες για την υλοποίηση σύγχρονων υποδομών ανάκτησης και διάθεσης, υλοποιεί έργα παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης των εναπομεινάντων έντεκα (11) ΧΑΔΑ της Περιφέρειας⁴³. Στον παρακάτω σχήμα αποτυπώνονται οι αποκαταστάσεις ΧΑΔΑ στην Περιφέρεια.

Σχήμα 22: Έργα αποκατάστασης ΧΑΔΑ στην Περιφέρεια Αττικής

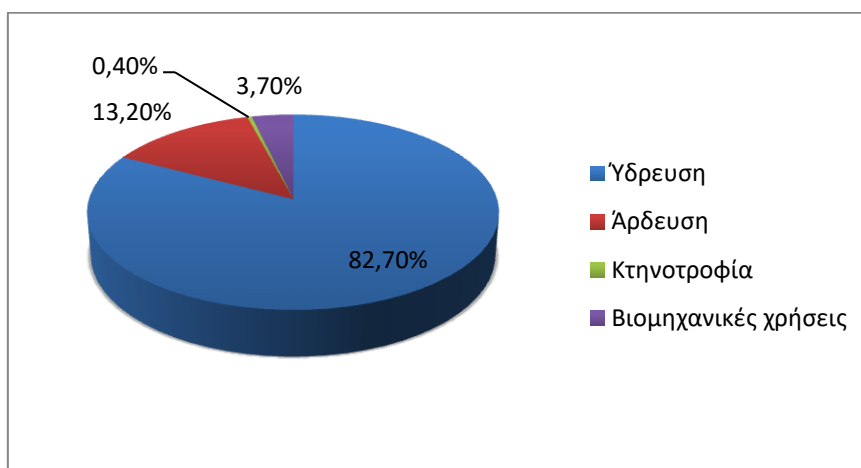
Πηγή: ΕΔΣΑ, Ίδια επεξεργασία

2.2.6.2 Ύδατα στην Περιφέρεια Αττικής / Ποιότητα Υδάτων

Το Υ.Δ. Αττικής εξαιτίας της υψηλής συγκέντρωσης πληθυσμού, χαρακτηρίζεται από μεγάλες υδρευτικές ανάγκες, οι οποίες καλύπτονται από την μεταφορά σημαντικών ποσοτήτων νερού από τα Υ.Δ. Δυτικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.⁴⁴. Η ύδρευση της Περιφέρειας πραγματοποιείται από ακατέργαστο νερό, κυρίως από επιφανειακούς υδάτινους πόρους (Μαραθώνα, Υλίκη, Μόρνος, Εύηνος) σε ποσοστό 99,20% και από πηγές υδροληψίας και υπόγειους υδάτινους πόρους με τη λειτουργία εκατό (100) γεωτρήσεων σε ποσοστό 0,8%.

Οι απολήψιμες ποσότητες για την κάλυψη των αναγκών ύδρευσης, άρδευσης, κτηνοτροφίας και βιομηχανίας εντός του Υ.Δ. Αττικής αποτιμώνται συνολικά σε 503.373.425 m³, από τα οποία το 82,7% (416.173.308 m³) αφορά στην κάλυψη υδρευτικών αναγκών. Ως προς τις λοιπές χρήσεις ύδατος στο Υ.Δ., η κατανάλωση σε νερό για άρδευση εκτιμάται σε 66.681.998 m³ (13,2%), για κτηνοτροφία σε 2.064.033 m³ (0,4%) και για βιομηχανικές χρήσεις σε 18.454.086 m³ (3,7%).

Σχήμα 23: Κατανομή κατανάλωσης νερού Υ.Δ. Αττική - ετήσιες απολήψεις

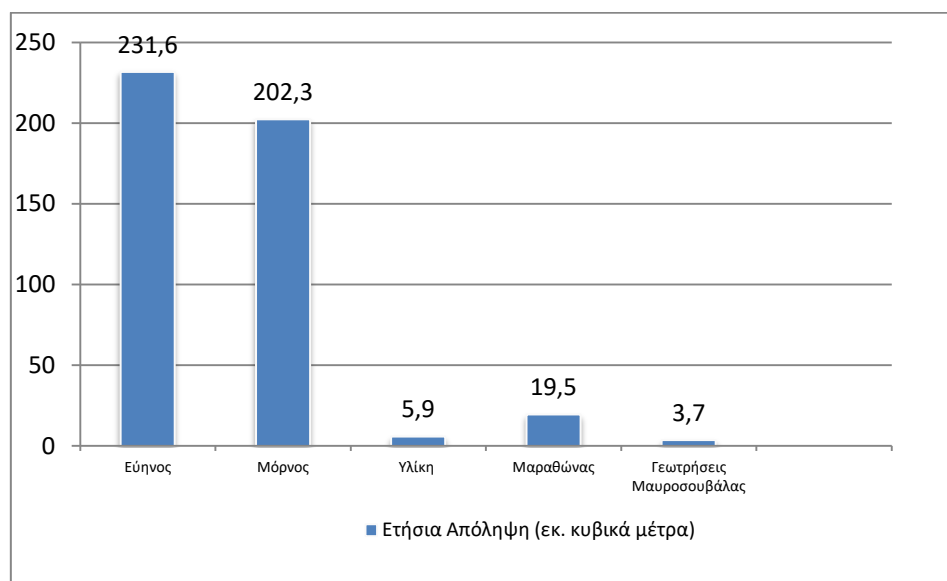

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ, Ίδια Επεξεργασία

Σε εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της ΚΥΑ αριθ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017 ορίζεται ότι **“Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος”** είναι οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, οι Δημόσιοι Οργανισμοί, οι Δημόσιες Επιχειρήσεις, τα Ν.Π.Ι.Δ. και λοιποί φορείς, όπως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ ΑΕ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ ΑΕ), η Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, η Εταιρεία Παγίων ΕΥΑΘ, οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ) και οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ύδατος είτε προς άλλους φορείς είτε προς τελικούς χρήστες.

Στο Υ.Δ. Αττική, ο βασικός φορέας παροχής πόσιμου νερού είναι η Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ). Οι υδρευτικές καταναλώσεις εντός περιοχής αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ, υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας τα ετήσια στοιχεία παραγωγής νερού από τις ΜΕΝ Γαλασίου, Μενιδίου, Κιούρκων και Ασπροπύργου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιχείρησης για το πιο πρόσφατο έτος (2016) η παραγωγή νερού στις τέσσερις ΜΕΝ ήταν συνολικά 410.789.568 m³. Το δίκτυο ύδρευσης, παρέχει υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό περίπου στο 90% των κατοίκων του λεκανοπεδίου Αττικής, ενώ το υπόλοιπο 10% αποτελούν θύλακες οι οποίοι υδροδοτούνται από ιδιωτικά ή δημοτικά δίκτυα⁴⁵. Από τον Ιανουάριο του 2013, δημιουργήθηκε το νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο δύναται η ΕΥΔΑΠ να δραστηριοποιείται σε νησιωτικές περιοχές.

Σχήμα 24: Κατανομή υδάτινων πόρων προς ύδρευση - ετήσιες απολήψεις

Πηγή: ΣΜΠΕ, Ίδια Επεξεργασία

Η εφαρμογή του ΠΕ.Σ.Δ.Α. αποτελεί θετική κατεύθυνση για τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτινων σωμάτων, αφενός με την ολοκλήρωση της διαδικασίας κλεισίματος και αποκατάστασης των τελευταίων ΧΑΔΑ, (εξαλείφοντας έτσι τη διάχυση στραγγισμάτων στους υπόγειους υδροφορείς) και αφετέρου με τις μειωμένες απαιτήσεις υγειονομικής ταφής (αύξηση ανακύκλωσης, ανάκτησης, αξιοποίησης και επεξεργασίας) με βασικότερη τη μείωση της πιθανότητας συμβάντων ρύπανσης των υδάτων.

2.2.6.3 Πολιτιστικοί χώροι στην Περιφέρεια Αττικής

Ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Αττικής σημείωσε σημαντική αύξηση την τελευταία πενταετία. Από το 2013, που αποτελεί και το έτος βάσης της τιμής (αριθμός εισιτηρίων) κατά το σχεδιασμό του ΕΠ, έως το 2016, η αύξηση των επισκεπτών στους πολιτιστικούς χώρους της Περιφέρειας ανήλθε στο 35%, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 1.600.699 επισκέπτες. Η θεαματική αύξηση επετεύχθη κατά τα έτη 2014 και 2015, ενώ το 2016 εμφανίζεται μία μικρή μείωση της τάξης του 6%, με τις προβλέψεις βέβαια για τα επόμενα έτη να είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές.

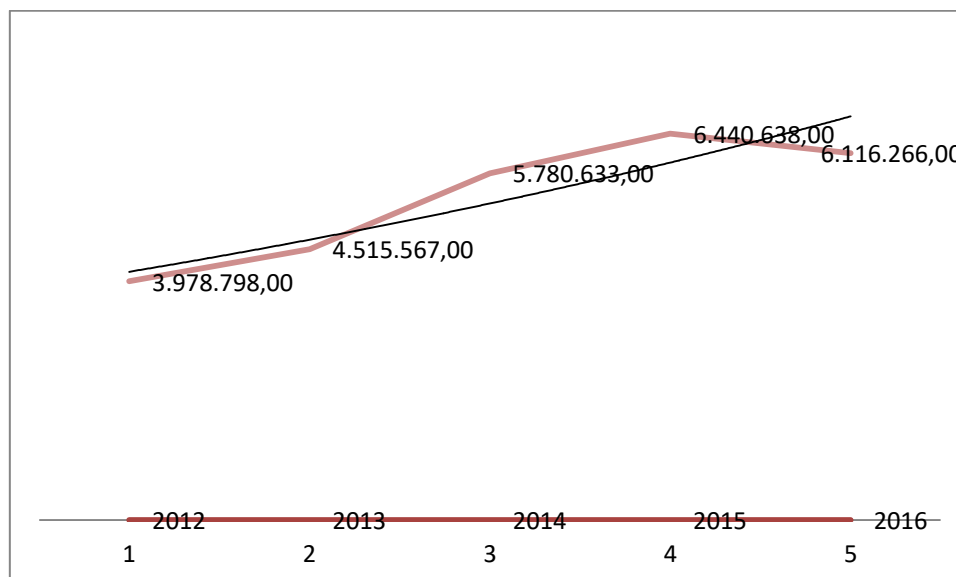
Πίνακας 16: Επισκέπτες σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Αττικής

Κατηγορία	2012	2013	2014	2015	2016
Μουσεία	1.660.555	1.743.523	2.162.221	2.295.545	2.155.754
Αρχαιολογικοί χώροι	2.318.243	2.772.044	3.618.412	4.145.093	3.960.512
Σύνολο	3.978.798	4.515.567	5.780.633	6.440.638	6.116.266

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ίδια Επεξεργασία

Ως προς την αναγκαιότητα συνδυασμένης ενίσχυσης της τουριστικής ανάπτυξης και της αστικής αναζωογόνησης μέσω του ΠΕΠ, εντάχθηκαν έντεκα (11) Πράξεις συνολικού προϋπολογισμού 20.641.679 εκ. ευρώ. Από τις πράξεις αυτές, προβλέπεται αύξηση του αριθμού των επισκεπτών σε πολιτιστικούς χώρους της Περιφέρειας κατά 602.500 χιλιάδες εισιτήρια⁴⁶.

Σχήμα 25: Εισιτήρια από πολιτιστικούς χώρους (2012 – 2016)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ίδια Επεξεργασία

Σημαντικές Επενδύσεις στον Τομέα του Πολιτισμού

Στην Περιφέρεια Αττικής έχουν πραγματοποιηθεί εμβληματικές επενδύσεις στον τομέα του πολιτισμού τα τελευταία έτη που συμβάλλουν στην αύξηση των επισκεπτών. Ειδικότερα, το Μουσείο της Ακρόπολης στην οκταετή λειτουργία του έχει φιλοξενήσει 11.000.000 εκατ. επισκέπτες. Για το χρονικό διάστημα από τον Ιούνιο του 2016 έως τον Μάιο του 2017 έχει φιλοξενήσει 1.475.022 επισκέπτες από τους οποίους το 76% αφορά μεμονωμένους επισκέπτες και 24% επισκέπτες σε ομάδες⁴⁷. Επίσης ολοκληρώθηκε η ανακατασκευή του χώρου που φιλοξενεί το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ) από πόρους του Ε.Π. Αττική «2007 – 2013».

Σημαντική επένδυση στο χώρο του Πολιτισμού, αποτελεί το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ). Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανήλθε σε €630 εκ. ευρώ και περιλαμβάνει τις νέες εγκαταστάσεις της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, καθώς και το Πάρκο Σταύρος Νιάρχος. Το ΚΠΙΣΝ αποτελεί μοχλό σημαντικής βραχυπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης με άμεση και μακροχρόνια συνεισφορά του στην ελληνική οικονομία. Το 75% των €596 εκατομμυρίων της συνολικής δωρεάς από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος έχει δαπανηθεί στην Ελλάδα. Επιπλέον, η άμεση αλλά και ευρύτερη συνεισφορά στην οικονομία κατά την περίοδο της κατασκευής δημιούργησε περισσότερες από 13.000 θέσεις εργασίας, προσέθεσε €1,1 δις στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας (0,2% του ΑΕΠ ετησίως) και συνεισέφερε €57 εκ. σε φορολογικά έσοδα. Με την ολοκλήρωση του έργου και την έναρξη της λειτουργίας του, το ΚΠΙΣΝ αναμένεται να προσφέρει €140 εκ. ετησίως στο ΑΕΠ, να δημιουργήσει

2.300 θέσεις πλήρους απασχόλησης και να συνεισφέρει €19 εκ. σε ετήσια φορολογικά έσοδα⁴⁸.

2.2.6.4 Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις

Το εργαλείο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) – Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) είναι η υλοποίηση των προβλέψεων μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ανάπτυξη του αστικού χώρου, αξιοποιώντας τις δυνατότητες χρηματοδότησης των Διαρθρωτικών Ταμείων. Ειδικότερα, αφορά στην υλοποίηση, αναπτυξιακών στρατηγικών που εφαρμόζονται σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες οι οποίες παρουσιάζουν είτε προβλήματα τα οποία χρήζουν ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης, είτε συγκριτικά πλεονεκτήματα που πρέπει να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Σε συνέχεια της έκδοσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την ΕΥΔΕΠ Αττικής, εγκρίθηκαν τέσσερα (4) Σχέδια ΟΧΕ – ΒΑΑ, για τον Πειραιά, την Αθήνα, τους Δήμους του Νότιου Τομέα και τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αττικής (ΑΣΔΑ) συνολικού προϋπολογισμού 258.522.448 εκ. ευρώ. Τα σχέδια αφορούν σε περιοχές με οξυμένα περιβαλλοντικά, οικονομικά, δημογραφικά και κοινωνικά προβλήματα έχοντας στόχο την σταδιακή επίλυση αυτών (υποβαθμισμένες περιοχές) και περιοχές που η αναπτυξιακή τους δυναμική απορρέει από τη συγκέντρωση υπερτοπικών δραστηριοτήτων ή/και την υλοποίηση μεγάλων επενδύσεων στους τομείς του τουρισμού - πολιτισμού ή/και στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (περιοχές με ειδική αναπτυξιακή δυναμική)⁴⁹.

2.2.6.5 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 6

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3261 - Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, οι τέσσερις ενταγμένες Πράξεις καλύπτουν το 9,74% του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3262 - Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης έχουν ενταχθεί έντεκα (11) Πράξεις συνολικού προϋπολογισμού 23.099.092 εκ. ευρώ.

Όσο αφορά τον δείκτη αποτελέσματος T3263 - Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας, παρατηρείται ότι ο αριθμός των επισκεπτών για το 2016 (6.116.266 επισκέπτες), έχει ξεπεράσει ήδη κατά 25% τον στόχο που είχε τεθεί για το έτος 2023 (4.876.812 επισκέπτες) κατά το σχεδιασμό του ΠΕΠ.

Τέλος, για το δείκτη αποτελέσματος T3265 - Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή ΟΧΕ, σημειώνεται ότι έως την ημερομηνία συγγραφής δεν υπάρχουν στοιχεία που να τροφοδοτούν το δείκτη.

2.2.7 Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές (Θ.Σ.7)

Στην παρούσα ενότητα παρατίθενται στοιχεία για την κίνηση της κρουαζιέρας στη χώρα και την Περιφέρεια Αττικής στους δυο λιμένες, Πειραιώς και Λαυρίου. Επίσης

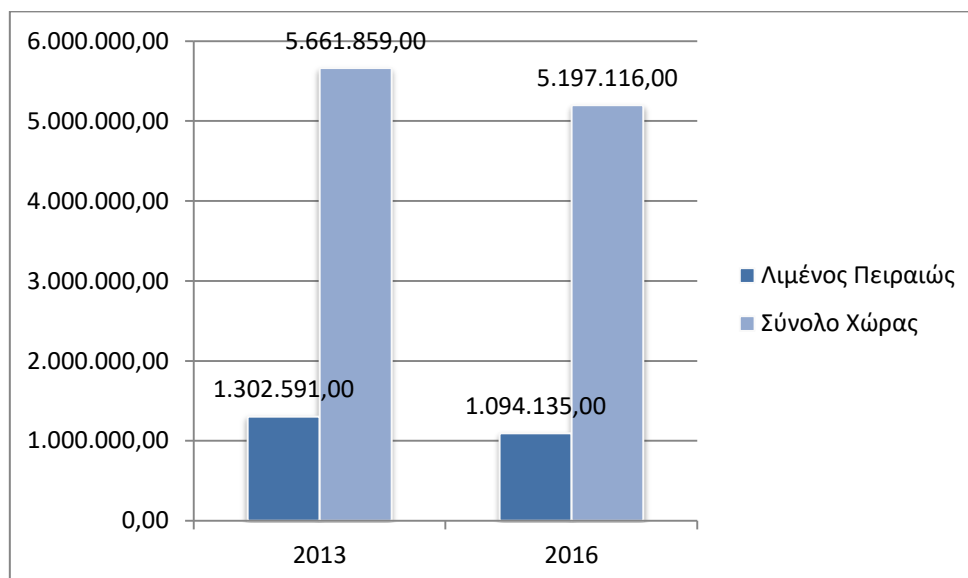
αποτυπώνονται στοιχεία για την βελτίωση της οδικής ασφάλειας της Περιφέρειας και τις οικολογικές, βιώσιμες- αστικές μεταφορές. Τέλος, γίνεται σύνδεση των δεικτών αποτελέσματος του Α.Π.7. με τα στοιχεία των επιμέρους ενοτήτων.

2.2.7.1 Κίνηση κρουαζιέρας, Ελλάδα, Περιφέρεια Αττικής, Λιμάνι του Πειραιά και του Λαυρίου

Την τελευταία πενταετία 2012 – 2016 σημειώθηκε μείωση των επιβατών κρουαζιέρας κατά 6% με την κίνηση να ανακάμπτει από το 2015 και μετά. Τα έτη 2012 και 2013 ο αριθμός των επιβατών κρουαζιέρας στη χώρα ανήλθε σε 5.500.000 εκ. ενώ το 2014 σημειώθηκε σημαντική πτώση κατά 13% (700.000 επιβάτες). Το 2015 ο αριθμός κινήσεων επιβατών κρουαζιέρας εμφάνισε αυξητικές τάσεις φτάνοντας το 2016 σε 5.197.000 εκ. επιβάτες κρουαζιέρας. Η Περιφέρεια Αττικής διαθέτει δυο (2) από τους έξι (6) λιμένες αφετηρίας (home – ports) που δραστηριοποιούνται στην αγορά κρουαζιέρας. Πρόκειται για τους λιμένες Πειραιώς και Λαυρίου με 690 συνολικά προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων το έτος 2016.

Το λιμάνι του Πειραιά είναι ο μεγαλύτερος κύριος λιμένας της χώρας (διακινεί >100.000 επιβάτες), ο 7ος μεγαλύτερος μεσογειακός λιμένας κρουαζιέρας, και ένας από τους πέντε μεσογειακούς λιμένες κρουαζιέρας με περισσότερες από 600 προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων. Οι προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι του Πειραιά ανήλθαν σε 625 το 2016. Υποδέχθηκε 1.094.135 εκ. επιβάτες κρουαζιέρας, αριθμό που αποτελεί το 21,1% των κινήσεων επιβατών κρουαζιέρας που επισκέφτηκαν την Ελλάδα. Επιπλέον, κατέχει την 1^η θέση στην Ευρώπη αναφορικά με τον όγκο της διακίνησης επιβατών, καθώς όταν συνυπολογίζεται στην ακτοπλοΐα, το σύνολο των κινήσεων επιβατών που πραγματοποιούνται ετησίως προσεγγίζει τα 20 εκ. επιβάτες. Το λιμάνι του Λαυρίου υποδέχτηκε 43.236 επιβάτες κρουαζιέρας από 65 προσεγγίσεις πλοίων⁵⁰. Τέλος, ως προς την εποχικότητα της κρουαζιέρας, δηλαδή το σύνολο των επιβατών επιβίβασης προς το σύνολο των επιβατών αποβίβασης, κατέχει την μεγαλύτερη τάση στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

Σχήμα 26: Επιβατική κίνηση στο λιμάνι Πειραιά σε σχέση με το σύνολο της χώρας (2013, 2016)

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Επενδύσεις στο Λιμένα Πειραιώς

Η διαδικασία μεταβίβασης του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών στην COSCO SHIPPING (Hong Kong Limited), ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2016. Συνδέεται άμεσα με την ενίσχυση της αξιοπιστίας της χώρας, στην προσπάθεια που καταβάλλεται προκειμένου να εδραιωθεί η θέση του Πειραιά ως κόμβου εμπορευματικών μεταφορών και κρουαζιέρας στην περιοχή της Μεσογείου και στον παγκόσμιο ναυτιλιακό χάρτη. Σημαντική αναμένεται εξάλλου και η ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της υλοποίησης του επενδυτικού προγράμματος της ΟΛΠ Α.Ε.⁵¹.

Η σύμβαση παραχώρησης μεταξύ του ΟΛΠ ΑΕ και της Ελληνικής Δημοκρατίας προβλέπει συγκεκριμένες επενδύσεις, η υλοποίηση των οποίων πρέπει να ολοκληρωθεί σε δύο χρονικές περιόδους διάρκειας πέντε ετών η κάθε μία (CAPEX Periods). Πέρα από τις υποχρεωτικές επενδύσεις όμως, η COSCO έχει τη δυνατότητα να προβεί και σε άλλες εφόσον τις κρίνει αναγκαίες και επικερδείς. Τέλος, επενδύσεις ενδέχεται να προέλθουν και από άλλες επιχειρήσεις οι οποίες θα δραστηριοποιηθούν στην ευρύτερη περιοχή, ως αποτέλεσμα συνεργασίας με τον λιμένα. Η πρώτη περίοδος CAPEX, που αφορά στα έτη 2016-2020 προβλέπει την υλοποίηση επενδύσεων €293,8 εκατ. ενώ κατά τη δεύτερη περίοδο (2021—2025), οι υποχρεωτικές ανέρχονται σε €56 εκατ.

Το μεγαλύτερο τμήμα του επενδυτικού προγράμματος της πρώτης περιόδου αφορά στην αναβάθμιση της κρουαζιέρας (περίπου €136,3 εκατ.) και εκτιμάται πως θα υλοποιηθεί χρησιμοποιώντας τόσο ίδια κεφάλαια όσο και πόρους από ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία (ΕΣΠΑ 2014-2020). Η επέκταση του σταθμού των επιβατών καθώς και η κατασκευή τρίτου τερματικού σταθμού αναμένεται να αποτελέσει τη βάση για την τόνωση του τουρισμού κρουαζιέρας. Σημειώνεται ότι η αναβάθμιση των υποδομών για την εξυπηρέτηση των κρουαζιερόπλοιων αποτελούσε ήδη σημαντικό τμήμα του επενδυτικού σχεδίου του ΟΛΠ (περίοδος 2012-2016), όπου είχαν προβλεφθεί περί των €230 εκατ. σχετικών επενδύσεων, των οποίων η υλοποίηση

δεν έχει ακόμα ξεκινήσει. Σημαντικό τμήμα των επενδύσεων (€50 εκατ.) θα κατευθυνθεί στην αναβάθμιση της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης (ΝΠΖ) στοχεύοντας στην παροχή σύγχρονων υπηρεσιών συντήρησης του στόλου που θα προσεγγίζει το διαμετακομιστικό κέντρο του Πειραιά. Τέλος, η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει την επένδυση περίπου €20 εκατ. για την αναβάθμιση του σταθμού αυτοκινήτων με στόχο την αύξηση των οχημάτων που διακινούνται από και προς την Κεντρική Ευρώπη τα επόμενα χρόνια⁵².

Πίνακας 17: Κατανομή υποχρεωτικών και μη επενδύσεων, περίοδος 2016-2025

€ εκατ.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Υποχρεωτικές	23,9	84,3	111,5	33,5	26,9	19,1	11,2	11,2	11,2	11,2
Μη υποχρεωτικές, ΟΛΠ	-	-	-	-	7,9	0,9	5,7	2,2	-	-
Άλλες εταιρείες	40	160	180	100	20	-	-	-	-	-
Σύνολο	63,9	244,3	291,5	133,5	54,8	20	16,9	13,4	11,2	11,2

Πηγή: IOBE

2.2.7.2 Βελτίωση της οδικής ασφάλειας στη Περιφέρεια Αττικής

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας που αφορούν στην ανάλυση των θανατηφόρων ατυχημάτων του έτους 2016, προκύπτει ότι οι παρασύρσεις πεζών αποτελούν το 19,3% (145 τροχαία ατυχήματα) επί συνόλου της χώρας (752 τροχαία ατυχήματα). Ως προς την ιδιότητα του παθόντα, οι πεζοί ανέρχονται στο 18,4% (148 παθόντες) επί συνόλου της χώρας (804 παθόντες). Στην Περιφέρεια Αττικής το σύνολο των νεκρών από τροχαία ατυχήματα είναι 204 άτομα, ποσοστό 25% επί του συνόλου της χώρας⁵³.

2.2.7.3 Επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών

Αναφορικά με τις δημόσιες αστικές συγκοινωνίες (ΜΜΜ), κορμό του δικτύου αποτελεί το συνεχώς επεκτεινόμενο δίκτυο Μέσων Σταθερής Τροχιάς (ΜΣΤ), το οποίο αναπτύσσεται ακτινικά / διαμπερώς του κέντρου της Αθήνας κατά μήκος συγκοινωνιακών διαδρόμων υψηλής (ή μεσαίας) μεταφορικής ζήτησης. Η ημερήσια επιβατική κίνηση του ΤΡΑΜ, όπως προκύπτει από την τελευταία ενημέρωση της ΣΤΑΣΥ (2016), ανέρχεται σε 63.000 χιλ. επιβάτες. Η ημερήσια επιβατική κίνηση των εξυπηρετούμενων επιβατών ΤΡΑΜ έχει παρουσιάσει αύξηση ποσοστού 5% (63.000 επιβάτες), σε σχέση με τη τιμή βάσης (έτος 2012) που λήφθηκε υπόψη κατά το σχεδιασμό του επιχειρησιακού προγράμματος⁵⁴.

2.2.7.4 Επέκταση δικτύων (φυσικό αέριο)

Σημαντικό ρόλο στον περιορισμό της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στη βιομηχανία και στα νοικοκυριά, διαδραματίζει η χρήση του φυσικού αερίου. Ο εφοδιασμός της Ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου γίνεται κατά κύριο λόγο μέσω Ρωσίας, Αλγερίας και Τουρκίας από εταιρείες που κατέχουν Άδεια Προμήθειας. Το φυσικό αέριο εισάγεται σε αέρια μορφή και μεταφέρεται μέσω αγωγών υψηλής πίεσης του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε υγροποιημένη μορφή μέσω

δεξαμενόπλοιων. Αρμόδιος για τη μεταφορά του φυσικού αερίου είναι ο Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε.

Η διανομή του φυσικού αερίου στην Αττική μέχρι τα σημεία κατανάλωσης, γίνεται μέσω του δικτύου διανομής μέσης πίεσης και χαμηλής πίεσης που λειτουργεί, συντηρεί και αναπτύσσει η ΕΔΑ Αττικής. Το δίκτυο διανομής της ΕΔΑ Αττικής τροφοδοτείται με φυσικό αέριο από το δίκτυο μεταφοράς του ΔΕΣΦΑ από πέντε (5) σημεία εισόδου στην Αττική. Το δίκτυο μέσης πίεσης αριθμεί 320 χιλιόμετρα αγωγών μέσης πίεσης, στους οποίους συνδέονται μεγάλοι βιομηχανικοί καταναλωτές καθώς και οι σταθμοί διανομής που τροφοδοτούν τα δίκτυα χαμηλής πίεσης. Το δίκτυο χαμηλής πίεσης αριθμεί περίπου 3.090 χιλιόμετρα αγωγών μέσω του οποίου εξυπηρετούνται οικιακές, εμπορικές και βιομηχανικές χρήσεις. Το δίκτυο αποτελείται από περίπου 2.600 χιλιόμετρα καθώς και από 500 χιλιόμετρα παλαιού δικτύου που συναντάται κυρίως στην περιοχή του κέντρου της Αθήνας και σταδιακά αντικαθίσταται. Το δίκτυο χαμηλής πίεσης εκτείνεται σε 65 Δήμους στην Αττική⁵⁵.

2.2.7.5 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 7

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3271 - Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά, επισημαίνεται ότι έως και την περίοδο αναφοράς δεν υλοποιείται Πράξη που να τροφοδοτεί το δείκτη. Από τα επικαιροποιημένα στοιχεία (έτους 2016) προκύπτει ότι σε σχέση με το 2013 (έτος βάσης τιμής του δείκτη) ο αριθμός των επιβατών κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά παρουσίασε μείωση της τάξης του 19%. Η μεγάλη μείωση σημειώθηκε τα έτη 2013 και 2014 ενώ από το έτος 2015, η τάση έχει αντιστραφεί.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3277 - Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών), υπάρχει ενταγμένη Πράξη που αφορά στην κατασκευή πεζογέφυρων σε βασικούς οδικούς άξονες της λεκανοπεδίου η οποία έως τη χρονική στιγμή συγγραφής του παρόντος, δεν παράγει στοιχεία για το δείκτη. Βάσει των στοιχείων της Ελληνικής Αστυνομίας, για το 2016, από την αντιστοιχία του ποσοστού των θανατηφόρων ατυχημάτων από παρασύρσεις πεζών προς τους νεκρούς, για την Περιφέρεια Αττικής, εμφανίζεται μείωση της τάξεως του 45% (40 άτομα έναντι 58 της τιμής βάσης στο ΠΕΠ Αττικής το 2013).

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3272 - Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς υπάρχει η ενταγμένη Πράξη της δυτικής επέκτασης του TRAM προς Πειραιά η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα. Βάσει στοιχείων της ΣΤΑΣΥ Α.Ε. η ημερήσια επιβατική κίνηση του TRAM του έτους 2017 ανέρχεται σε 63.000 αυξημένη κατά 5%.

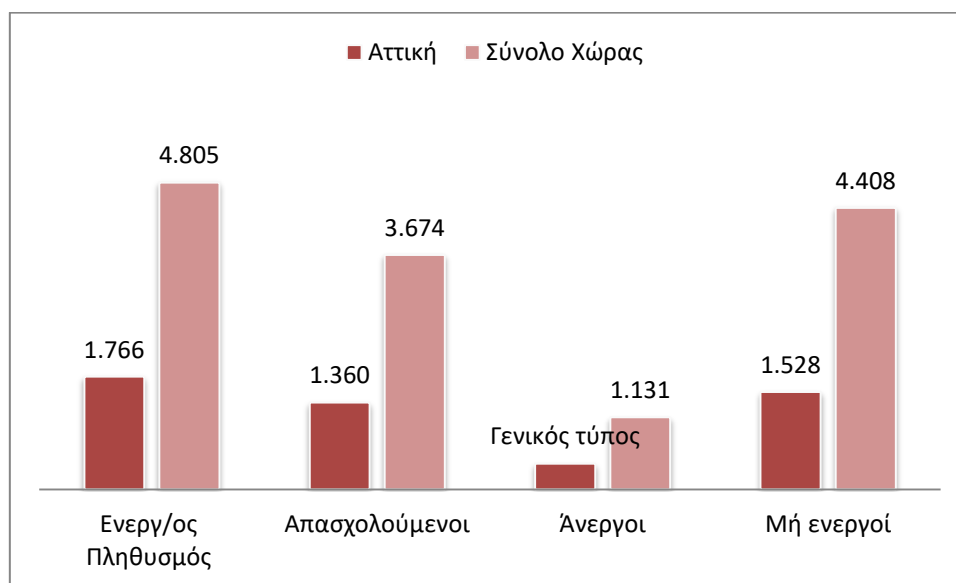
2.2.8 Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων (Θ.Σ.8)

Στην παρούσα ενότητα, καταγράφονται στοιχεία για τον ενεργό και μη ενεργό πληθυσμό, την εξέλιξη της ανεργίας και της απασχόλησης καθώς και τη μεταστροφή του παραγωγικού – αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας Αττικής. Τέλος αποτυπώνονται οι δείκτες αποτελέσματος του Α.Π.8.

2.2.8.1 Κοινωνικοοικονομική κατάσταση στην Περιφέρεια Αττικής

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της χώρας, για το 2016, ανέρχονταν σε 4.804.500 και υπερτερεί κατά 396.200 έναντι του μη ενεργού (4.408.300). Στην Αττική ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός για το 2016 ανέρχονταν σε 1.360.300 άτομα και αποτελεί το 30% του συνόλου της χώρας. Στο σχήμα που ακολουθεί, αποτυπώνεται ο αριθμός των απασχολούμενων (1.360.300 άτομα), αλλά και των ανέργων (405.800 άτομα) στην Αττική σε σχέση με το σύνολο της χώρας⁵⁶.

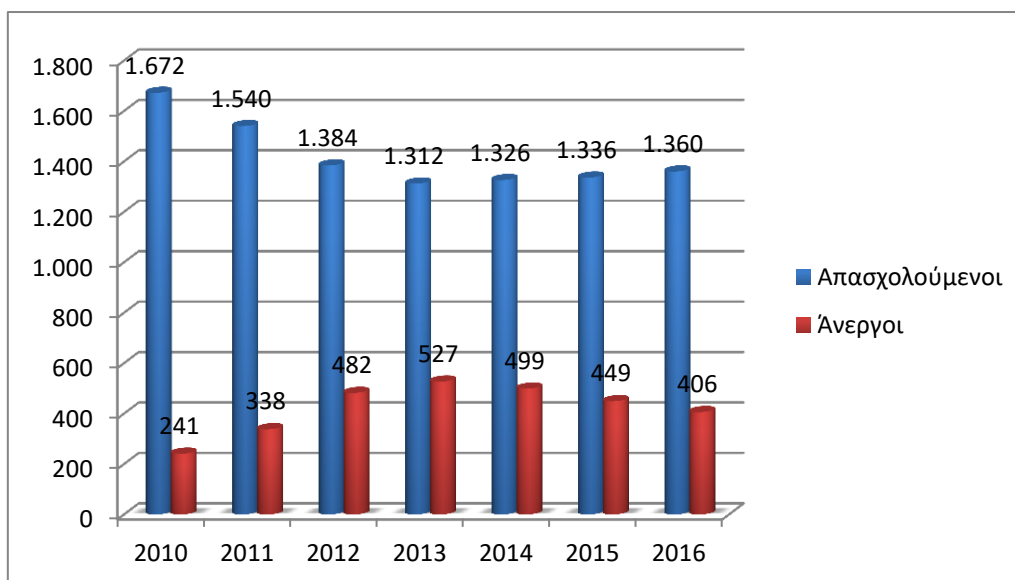
Σχήμα 27: Ενεργός πληθυσμός, άνεργοι, μη ενεργός στην Περιφέρεια Αττικής (2016)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, για την εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων και ανέργων στην Περιφέρεια Αττικής κατά την περίοδο 2010 – 2016, είναι σαφής η αντιστροφή των μεγεθών της απασχόλησης – ανεργίας μετά την απότομη συρρίκνωση των τιμών της τετραετίας 2010 – 2013. Οι απασχολούμενοι για το εν λόγω διάστημα, μειώθηκαν κατά 27% φτάνοντας στο τέλος του 2013 τους 1.312 εκ.. Από το 2014 καταγράφεται σταδιακή αύξηση των απασχολούμενων και μείωση των ανέργων. Κατά την τριετία 2014 -2016 η ποσοστιαία αύξηση των απασχολούμενων ανέρχεται σε ποσοστό 4%.

Σχήμα 28: Εξέλιξη Απασχολούμενων vs Ανέργων 2010 – 2016

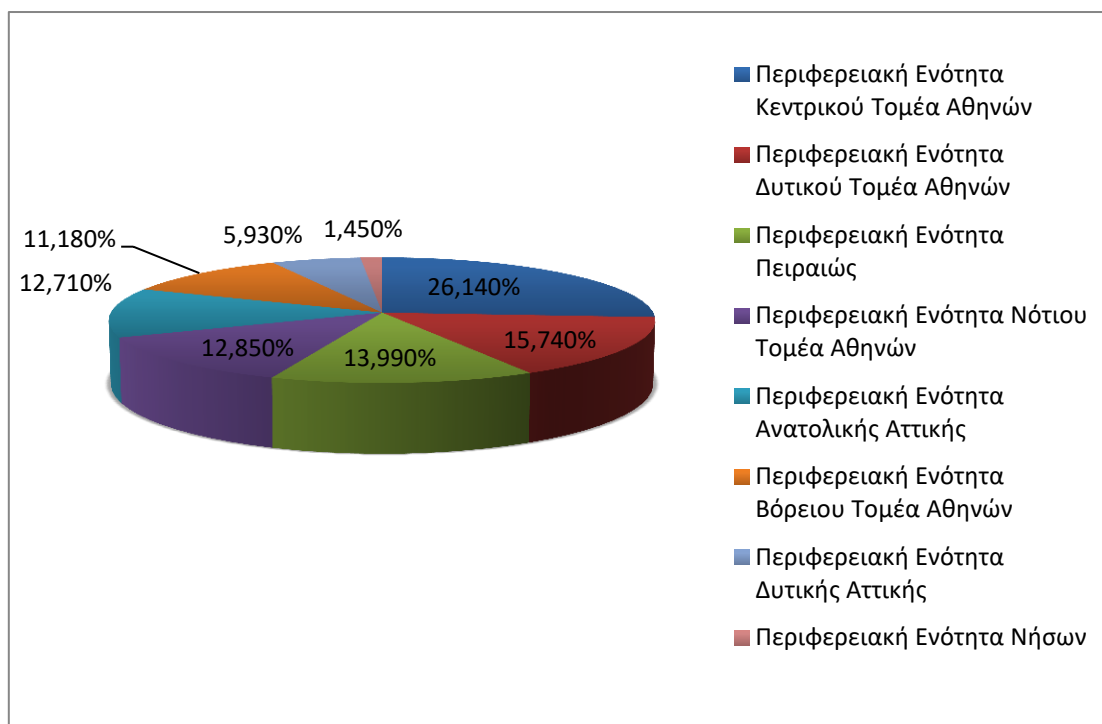

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Στην Περιφέρεια Αττικής, το 2016 καταγράφονται 405.000, αριθμός μικρότερος κατά 121.000 από το 2013 (μείωση 23%). Ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στη Περιφέρεια Αττικής για το 2^ο εξάμηνο του 2016, είναι 317.941, ποσοστό 34% των εγγεγραμμένων ανέργων της χώρας. Η Αττική, παρουσιάζει μείωση της τάξεως του 0,25% συγκριτικά με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2015. Ειδικότερα, το ποσοστό που αναλογεί στην Περιφέρεια της Αττικής, κατά μέσο όρο του δεύτερου εξαμήνου του έτους 2016, ανέρχεται σε 35,40% έναντι 35,65% που ήταν κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015. Οι μακροχρόνια άνεργοι (≥ 12 μήνες), ανέρχονται σε ποσοστό 54,22% επί του συνόλου⁵⁷. Οι εγγεγραμμένοι άνεργοι τον Οκτώβριο του 2017 στην Περιφέρεια είναι 295.779, ποσοστό 35,87% επί του συνόλου, με τους μακροχρόνια ανέργους να αποτελούν το 60% αυτών⁵⁸.

Τέλος, το 1^ο Εξάμηνο του 2017 σύμφωνα με τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (ΟΑΕΔ), η Περιφέρεια Αττικής εμφανίζει την υψηλότερη συγκέντρωση ανέργων (312.560 χιλ.) στη χώρα, ποσοστό 35,60%. Η επιβάρυνση του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής (ανεργία ως προς τον μόνιμο πληθυσμό) είναι 8,16, τιμή υψηλότερη του μέσου όρου της χώρας (τιμή 8,12) με το μέσο όρο ηλικίας των ανέργων να προσεγγίζει τα 43 έτη. Η Π.Ε. με την υψηλότερη ανεργία είναι ο Κεντρικός Τομέας με ποσοστό 26,14%, ακολουθεί ο Δυτικός Τομέας με 15,74% και οι Π.Ε. Πειραιώς, Νότιου Τομέα, Ανατολικής Αττικής και Βόρειου Τομέα με ποσοστά 13,99%, 12,85, 12,71% & 11,18%, αντίστοιχα. Τέλος οι Π.Ε. Δυτικής Αττικής και Νήσων με ποσοστά 5,93% & 1,45%.⁵⁹. Σημειώνεται, ότι οι καταγεγραμμένοι άνεργοι μέσω του ΟΑΕΔ αποτελούν τους ωφελούμενους των παρεμβάσεων του ΕΚΤ.

Σχήμα 29: Εγγεγραμμένοι άνεργοι στον ΟΑΕΔ κατά Περιφερειακή Ενότητα (Α' Εξάμηνο 2017)

Πηγή: ΟΑΕΔ, Ιδία επεξεργασία

2.2.8.2 Μεταστροφή του παραγωγικού προτύπου της Περιφέρειας Αττικής

Στην ενότητα 3.2.3 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» - ΘΣ 2 (παράγραφος 3.2.3.6), γίνεται αναφορά στην προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας, όπως αυτό έχει εξαχθεί από την RIS3.

Ειδικότερα, η Περιφέρεια Αττικής εκφράζει σε μεγάλο βαθμό τη συνολική εικόνα της χώρας ως προς την αξιοποίηση μιας ισχυρής διεθνούς ταυτότητας. Αποτελεί τεχνολογικό και επιστημονικό κέντρο με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης και διεθνή ρόλο διαθέτοντας ισχυρή παράδοση στις τέχνες και τον πολιτισμό. Επιπλέον, αναπτύσσονται πληθώρα οικονομικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων από τη ναυτιλία μέχρι τον τουρισμό και τις υδατοκαλλιέργειες. Η ποιότητα ζωής αποτελεί υποχρέωση και δείκτη ευημερίας, αλλά και σημαντικό στοιχείο ανταγωνιστικότητας στην προσέλκυση επενδύσεων⁶⁰.

Ως προς τις επιχειρήσεις που έχουν ενισχυθεί από τομεακά Ε.Π. (ΕΠΑΝΕΚ), επισημαίνεται ότι δεν έχουν κλείσει ένα χρόνο λειτουργίας από την ενίσχυσή τους.

2.2.8.3 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 8

Όσον αφορά στο δείκτη αποτελέσματος T11305 - Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης, δεν υπάρχουν για την περίοδο αναφοράς ενταγμένες Πράξεις που να τον τροφοδοτούν.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3282 - Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή λειτουργία τους μετά την ενίσχυση, δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις που να τον τροφοδοτούν.

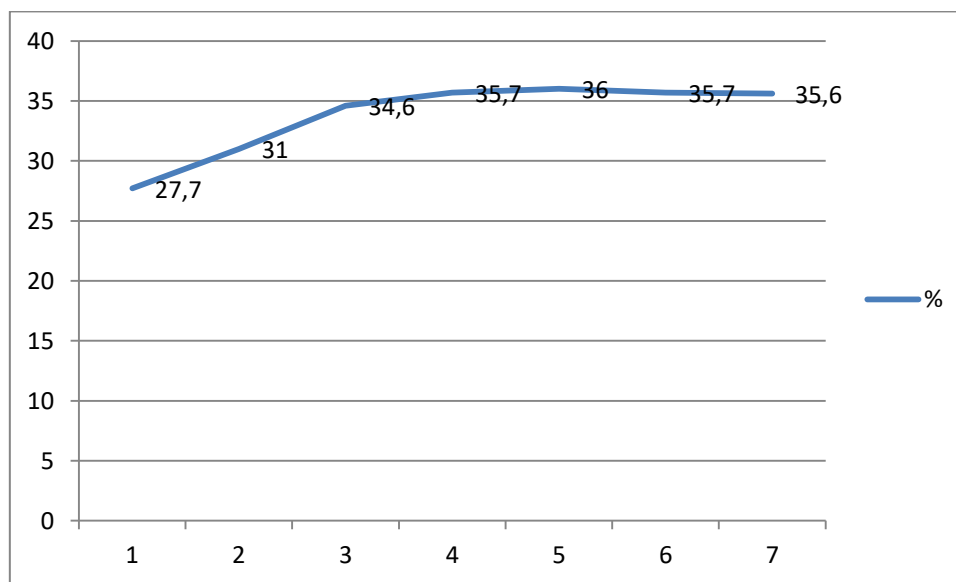
2.2.9 Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων (Θ.Σ.9)

Στην παρούσα ενότητα αναφοράς καταγράφονται στοιχεία για τον πληθυσμό σε κίνδυνο φτώχειας, το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα, τις δράσεις κοινωνικής ένταξης του Ε.Π., τις Δομές Αντιμετώπισης της Φτώχειας και τις υποδομές υγείας στην Περιφέρεια Αττικής. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στους δείκτες αποτελέσματος των Α.Π.9 & Α.Π.10.

2.2.9.1 Εισόδημα και συνθήκες διαβίωσης

Στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020, αναφορικά με την καταπολέμηση της φτώχειας, έχει τεθεί ως στόχος «να μειωθούν κατά 20 εκατομμύρια τα άτομα που βρίσκονται ή που κινδυνεύουν να βρεθούν σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό» έως το 2020. Με βάση τα στοιχεία της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών έτους 2016, ο πληθυσμός που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό ανέρχεται σε 3.789.300 άτομα ή στο 35,6% του πληθυσμού της χώρας, παρουσιάζοντας μικρή μείωση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά (3.828.500 άτομα που αντιστοιχούσαν στο 35,7% του πληθυσμού)⁶¹.

Σχήμα 30: Εξέλιξη ποσοστού (%) πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας στη χώρα (2010 – 2016)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού ανέρχεται σε 21,2% (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις). Ως κίνδυνος φτώχειας, ορίζεται το ποσοστό των ατόμων που ζουν σε νοικοκυριά, των οποίων το συνολικό ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, είναι χαμηλότερο του 60% του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος.

Επιπλέον, ποσοστό 22,4% βρίσκεται σε υλική στέρηση, τουλάχιστον τεσσάρων (4) από έναν κατάλογο εννέα (9) αγαθών και υπηρεσιών.

Τέλος, το 17,2% του πληθυσμού ηλικίας 0-59 ετών, διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλό ποσοστό απασχόλησης. Ο δείκτης αναφέρεται στο ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 0-59 που διαβιεί σε νοικοκυριά των οποίων τα μέλη, εργάστηκαν λιγότερο από 20% της συνήθους απασχόλησης κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Η ένταση εργασίας του νοικοκυριού, ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ του αριθμού των μηνών που όλα τα μέλη εργάζονται κατά το προηγούμενο έτος και του συνολικού αριθμού των μηνών που θα μπορούσαν θεωρητικά να έχουν εργαστεί κατά την ίδια περίοδο. Οικονομικά ενεργά μέλη θεωρούνται τα μέλη του νοικοκυριού ηλικίας 18-59 ετών. Τα νοικοκυριά που αποτελούνται μόνο από μαθητές ή σπουδαστές, κλπ., κάτω των 25 ετών ή / και άτομα ηλικίας 60 ετών και άνω, εξαιρούνται από τον υπολογισμό του δείκτη.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι συνιστώσες του δείκτη για το ποσοστό (%) του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού.

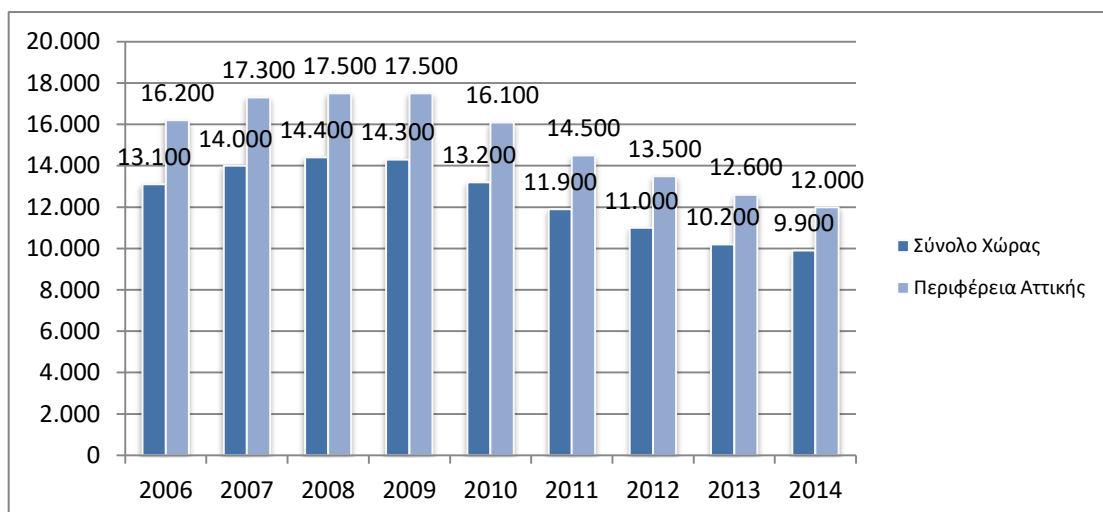
Πίνακας 18: Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό (2016)

ΑΑ	Δείκτης	Ποσοστό πληθυσμού (%)
1	Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού	35,6
2	Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις)	21,2
3	Πληθυσμός σε υλική στέρηση	22,4
4	Πληθυσμός 0-59 ετών που διαβιεί σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας	17,2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Το διαθέσιμο εισόδημα νοικοκυριών στην Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζεται στην Ενότητα 3.1.2 «Η εξέλιξη βασικών περιφερειακών δεικτών ΑΕΠ για την Περιφέρεια Αττικής». Το κατά κεφαλήν εισόδημα για το έτος 2014 ανέρχεται σε 12.000 ευρώ ανά κάτοικο, το υψηλότερο μεταξύ των Περιφερειών τα χώρας αλλά μικρότερο του μέσου όρου της ΕΕ28⁶².

Σχήμα 31: Εξέλιξη κατά κεφαλήν εισοδήματος ανά κάτοικο στη χώρα vs Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Σημειώνεται ότι το κατώφλι της φτώχειας ανέρχεται στο ποσό των 4.500 ευρώ ετησίως ανά άτομο και σε 9.450 ευρώ για νοικοκυριά με δύο ενήλικες και δύο εξαρτώμενα παιδιά ηλικίας κάτω των 14 ετών και ορίζεται στο 60% της διάμεσου του συνολικού ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, το οποίο εκτιμήθηκε σε 7.500 ευρώ, με το μέσο ετήσιο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών της Χώρας να ανέρχεται σε 14.932 ευρώ.

2.2.9.2 Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ)

Σημαντικό μέτρο κοινωνικής πολιτικής αποτελεί η θέσπιση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης τον Φεβρουάριο του 2017. Πρόκειται για ένα βασικό δίκτυο κοινωνικής ασφάλισης που αποτελεί το θεμέλιο της περαιτέρω μεταρρυθμίσης για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής πρόνοιας. Επωφελούνται από την εφαρμογή του 500.000 άτομα με δυνατότητα κάλυψης επιπλέον για 250.000 άτομα, ποσοστό 7% επί του ελληνικού πληθυσμού. Το σύστημα βασίζεται σε τρεις πυλώνες: α) την καταπολέμηση της φτώχειας, β) την κοινωνική ενσωμάτωση και γ) επανένταξη στην αγορά εργασίας. Εκτιμάται ότι έχει ετήσιο κόστος 750 εκατ. €, τα οποία χρηματοδοτούνται βάσει των συμφωνηθέντων στόχων του πρωτογενούς πλεονάσματος⁶³.

2.2.9.3 Δράσεις για την κοινωνική ένταξη του Ε.Π.

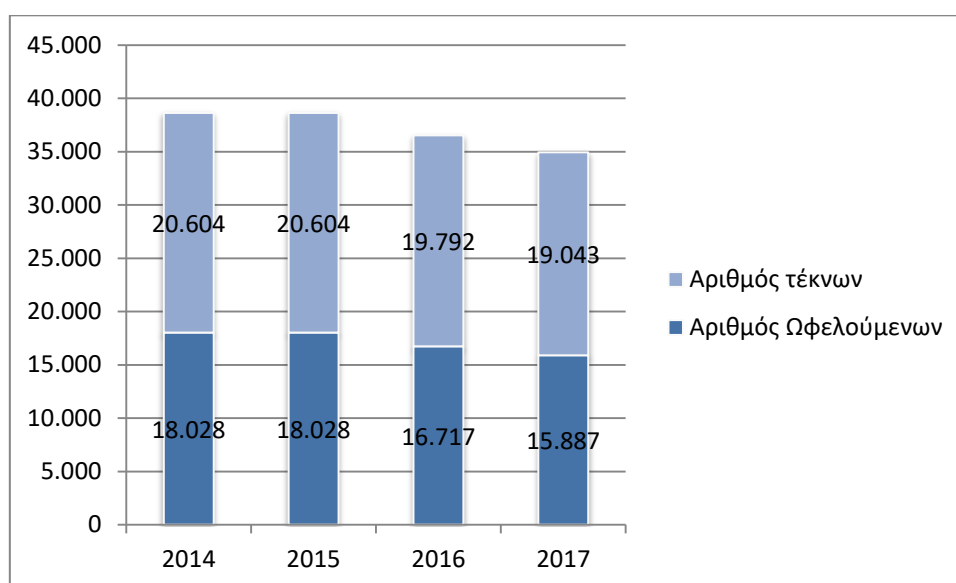
Με την υπ. αριθ. 227/2015, απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, εγκρίθηκε η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας (ΠεΣΚΕ) εκπληρώνοντας την αιρεσιμότητα Τ09.1 περί ύπαρξης και εφαρμογής Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας. Η Περιφέρεια Αττικής στη συνέχεια προχώρησε σε ενεργοποίηση οριζόντιων δράσεων που αφορούσαν τον εν λόγω θεματικό στόχο. Επισημαίνεται ότι δεν έχουν εξειδικευτεί δράσεις για την πρωτοβάθμια και ψυχική υγεία, καθώς αυτές σχεδιάζονται από το Υπουργείο Υγείας και δεν έχουν ενεργοποιηθεί οι ΟΧΕ στις

οποίες έχει αποδοθεί ένα σημαντικό ποσό του Π/Υ δημόσιας δαπάνης του άξονα (61,6 εκ €).

Εναρμόνιση Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής

Στην Περιφέρεια Αττικής για τις σχολικές περιόδους 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017 και 2017 – 2018 ο αριθμός των ωφελουμένων ανήλθε σε 68.660 (γυναίκες ωφελούμενες). Ο αντίστοιχος αριθμός τέκνων που τοποθετήθηκε στις Δομές ανήλθε σε 80.043⁶⁴.

Σχήμα 32: Αριθμός ωφελουμένων και τέκνων / σχολικά έτη

Πηγή: ΕΕΤΑΑ, ίδια επεξεργασία

Δομές Κοινωνικής Ένταξης

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της ΠεΣΚΕ για τη χαρτογράφηση των κοινωνικών δομών στην Περιφέρεια Αττικής που λειτουργούσαν την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 και τις ανάγκες που καταγράφηκαν σε επίπεδο χωρικής ενότητας, η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. μέσω των Επιτροπών Παρακολούθησης και των γραπτών διαδικασιών δρομολόγησε την εξειδίκευση δράσεων κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης των ανισοτήτων.

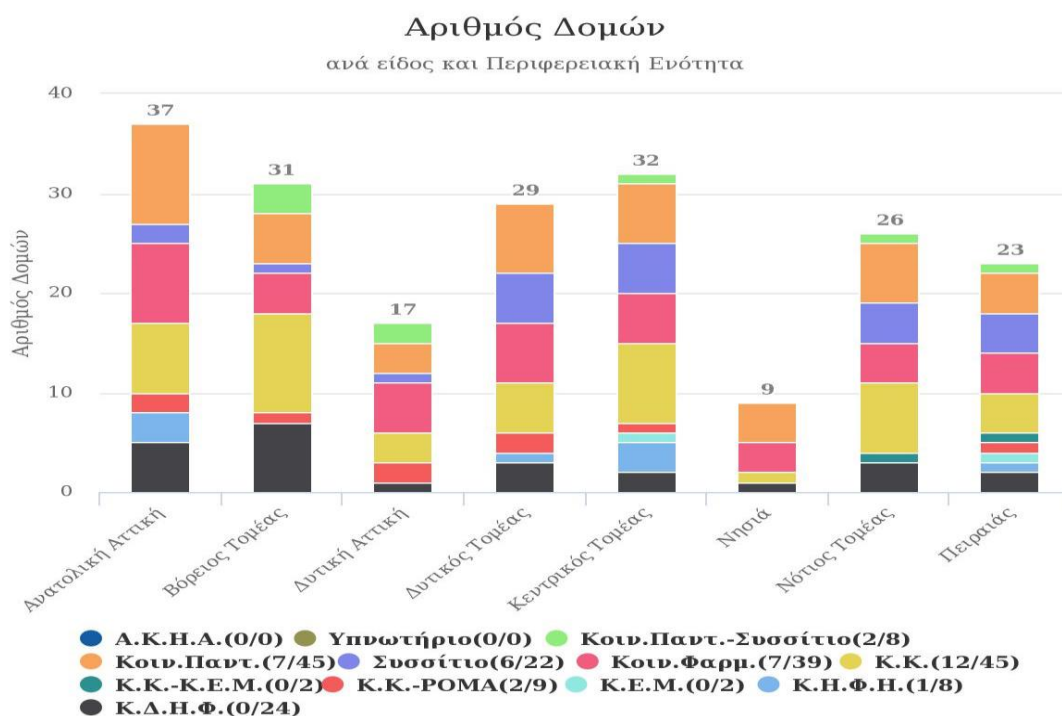
Οι κατηγορίες και υποκατηγορίες αυτών, καλύπτουν όλο το φάσμα των βασικών αναγκών (κοινωνικά παντοπωλεία και φαρμακεία, παροχή συσσιτίου, κέντρα κοινότητας με παράρτημα ένταξης μεταναστών ή/και παράρτημα Ρομά, κέντρα ημερησίας φροντίδας ηλικιωμένων και κέντρα διημέρευσης – ημερησίας φροντίδας). Επιπρόσθετα, λειτουργούν συμβουλευτικά κέντρα κακοποιημένων γυναικών και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών. Τέλος, υλοποιούνται δράσεις εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία (σχολικά έτη 2016-2017, 2017-2018).

Η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Αττικής λειτουργεί την ηλεκτρονική πλατφόρμα «Δομές Κοινωνικής Ένταξης» (<http://www.socialattica.gr/>) με στόχο αφενός την ενημέρωση του κοινού για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αφετέρου την υποστήριξη των Τελικών

Δικαιούχων. Έως τη συγγραφή του παρόντος έχουν ενταχθεί στον Α.Π.9, 172 Πράξεις, συνολικής δημόσιας δαπάνης 127.007.747 εκ. ευρώ.

Από αυτές τις πράξεις μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας παρακολουθούνται οι 156 οι οποίες περιλαμβάνουν συνολικά 204 δομές, εκ' των οποίων, μέχρι τη συγγραφή του παρόντος, έχουν εκκινήσει τη λειτουργία τους εξήντα (60). Στο επόμενο σχήμα παρουσιάζονται οι δομές κοινωνικής ένταξης ανά Π.Ε.⁶⁵.

Σχήμα 33: Δομές Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Αττικής

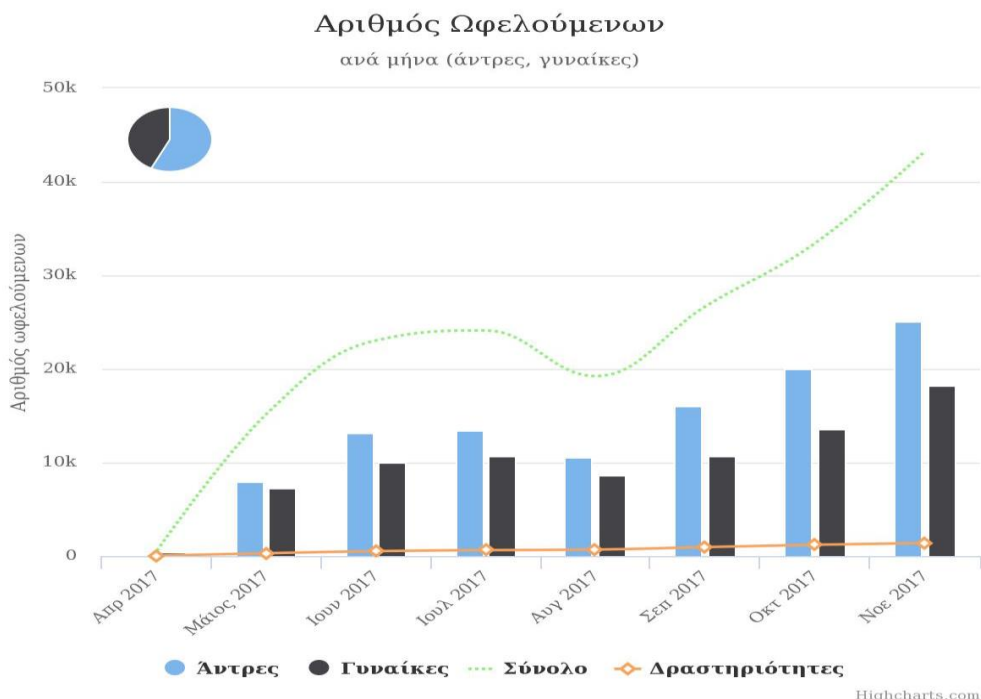

Highcharts.com

Πηγή: socialattica.gr, ίδια επεξεργασία

Από τις εξήντα (60) Πράξεις που έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους προκύπτει ότι έχουν παρασχεθεί 106.221 υπηρεσίες σε ωφελούμενους των Δομών. Το 57,2% παρεχόμενων υπηρεσιών αφορά άντρες και το 42,8% γυναίκες.

Σχήμα 34: Ωφελούμενοι των Δομών Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: socialattica.gr, ίδια επεξεργασία

2.2.9.4 Κοινωνική & Αλληλέγγυα Οικονομία

Σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.ΑΛ.Ο.) αποτελεί ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας που δίνει έμφαση στον κοινωνικό αντίκτυπο, την καλλιέργεια της κοινωνικής αλληλεγγύης και την προώθηση των δημοκρατικών αρχών διαχείρισης. Η ανάπτυξη της Κ.ΑΛ.Ο. αποτελεί πολιτική προτεραιότητα, καθώς η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι αποτελεί προνομιακό φορέα παραγωγικής ανασυγκρότησης, συγκροτεί οικονομικά περιβάλλοντα που επιφέρουν πολλαπλά οφέλη σε όλους τους εμπλεκόμενους και επιτρέπει – ενσωματώνει τον δημοκρατικό και συμμετοχικό σχεδιασμό της συνολικής οικονομίας, ως οικονομίας των κοινωνικών αναγκών.

Με το Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/2016) θεσμοθετήθηκε το κανονιστικό πλαίσιο για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία – Κ.ΑΛ.Ο (σε συνέχεια του ν.4019/2011 που αφορούσε μόνο τη σύσταση και λειτουργία των Κοιν.Σ.Επ. και σταμάτησε να ισχύει με τον ν. 4430/2016), ως ενός εναλλακτικού μοντέλου οικονομικής δραστηριότητας. Το νέο θεσμικό πλαίσιο για την Κ.ΑΛ.Ο. και η εφαρμοστική Υπουργική Απόφαση (61621/Δ5.2643/30-12-2016 ΦΕΚ), ρυθμίζουν το πεδίο της κοινωνικής οικονομίας και την παρέμβαση-εποπτεία του Κράτους σε αυτό. Σκοπός του Νόμου είναι η δημιουργία ενός ευνοϊκού και σταθερού περιβάλλοντος που θα διευκολύνει την ανάπτυξη του τομέα της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Στην Ελλάδα από το 2011 που θεσμοθετήθηκε η κοινωνική οικονομία έως και σήμερα έχουν συσταθεί και είναι εν λειτουργία 847 φορείς. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο. παρατηρείται στην Περιφέρεια Αττικής, ποσοστό 45% επί του συνόλου των ενεργών φορέων. Στην Αττική παρουσιάζεται

ενισχυμένη κατά 10 μονάδες πέρα του ποσοστού 35% που αντιστοιχεί στον πληθυσμό της περιφέρειας λόγω του μητροπολιτικού χαρακτήρα της (δυνατοτήτων και ευκαιριών). Ως προς την κλαδική διάρθρωση τα ποσοστά που διαμορφώνονται στην Περιφέρεια Αττικής ανά κλάδο ακολουθούν ίδια τάση, ποσοστά μεταξύ 40% - 55%.

Η λειτουργία του Μητρώου έχει ξεκινήσει με 296 φορείς να έχουν αιτηθεί την ένταξή τους. Η διαδικασία ένταξης περιλαμβάνει δυο (2) διακριτές περιπτώσεις φορέων: α) των υφιστάμενων Κοιν.Σ.Επ. που βρίσκονται σε διαδικασία μετάπτωσης (91 Κοιν.Σ.Ε.Π.), β) τους νεοσύστατους φορείς που έχουν αιτηθεί την ένταξή τους (206 φορείς)⁶⁶.

2.2.9.5 Υποδομές Υγείας στην Περιφέρεια Αττικής

Η Περιφέρεια Αττικής αποτελεί τον τόπο συγκέντρωσης του κύριου όγκου των υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας, καθώς και του ιατρικού προσωπικού. Όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, η Αττική (μετά από τις ενοποιήσεις των νοσοκομείων στις οποίες προέβη το Υπουργείο Υγείας το 2013) συγκεντρώνει το 31% των νοσοκομειακών μονάδων της χώρας και το 40% του συνόλου των οργανικών κλινών, που διαθέτουν αυτές οι μονάδες. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, τα δύο Ψυχιατρικά Νοσοκομεία της Περιφέρειας Αττικής (Δρομοκαΐτειο και Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής) διαθέτουν 900 κλίνες Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (ΜΨΑ), που αντιστοιχούν στο 39% του συνολικού αριθμού της χώρας.

Πίνακας 19: Νοσοκομειακές Μονάδες & Οργανικές Κλίνες (Περιφέρεια Αττικής / Χώρα)

Κατηγορία		Αττική	Χώρα
Νοσοκομειακές Μονάδες	1η ΥΠΕ	18	90
	2η ΥΠΕ	10	
	Σύνολο	28	
Οργανικές Κλίνες	1η ΥΠΕ	9.828	35.404
	2η ΥΠΕ	4.298	
	Σύνολο	14.126	
Περιφέρεια / Χώρα (%)	Μονάδες	31,1%	
	Κλίνες	39,9%	

Πηγή: Υπ. Υγείας, ίδια επεξεργασία

Επιπλέον, στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν ογδόντα δύο (82) Δομές Υγείας, (1^η ΥΠΕ με 43 και 2^η ΥΠΕ με 39) οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες της Περιφέρειας, ενώ η σημασία τους εκτείνεται σε εθνικό επίπεδο, καθώς καλύπτουν και ανάγκες κατοίκων των όμορων Περιφερειών, αλλά και άλλων περιοχών της επικράτειας. Ως προς τη χωρική κατανομή των μεγάλων μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας επισημαίνονται ουσιαστικές ανισότητες. Οι περισσότερες μονάδες βρίσκονται στο λεκανοπέδιο, με μεγάλη συγκέντρωση στις κεντρικές και βορειοανατολικές περιοχές, με εξαίρεση το Θριάσιο Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας. Ειδικά για τη νησιωτική Αττική,

η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας χαρακτηρίζεται από σοβαρά προβλήματα⁶⁷.

2.2.9.6 Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 9&10

Αναφορικά με τους δείκτες αποτελεσμάτων του Ε.Π.: T3291, T3294, T3295, T3296, T3297 και T3299 δεν υφίστανται στοιχεία από δελτία επίτευξης στόχων που να τους τροφοδοτούν.

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Ε.Π., ο Α.Π. 9 τροποποιήθηκε ως προς τους δείκτες αποτελεσμάτων και εκροών. Οι νέοι δείκτες είναι οι ακόλουθοι:

CR06. Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους.

T10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση.

T5504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες.

T11104. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση.

T11509. Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ.

T11206. Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ).

T11207. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην Περιφέρεια.

T11208. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις.

2.2.10 Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική Κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση (Θ.Σ.10)

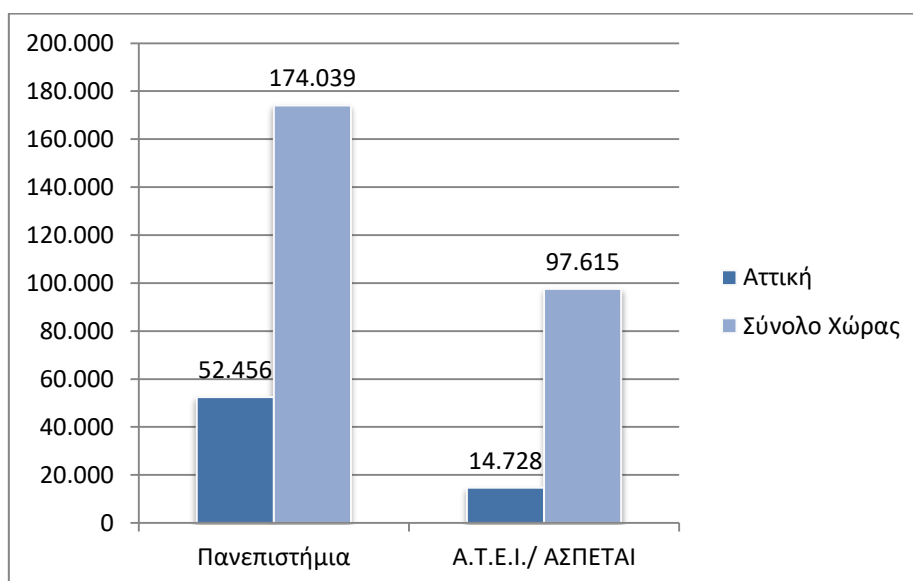
Οι δαπάνες για την εκπαίδευση στην Ελλάδα το 2014 ανήλθαν στο 4,4% του ΑΕΠ, υπολειπόμενες του μέσου όρου της ΕΕ28 (4,9%), ενώ το ποσοστό των δαπανών για την εκπαίδευση επί των συνολικών δαπανών εμφάνισε βελτίωση καθώς ανήλθε σε 8,8%, παραμένοντας όμως χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ28 (10,2%). Σημειώνεται ότι, ο προϋπολογισμός για την εκπαίδευση έχει υποστεί σημαντική συρρίκνωση καθώς από τα 5,7 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014 μειώθηκε στα 5,3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2015, ποσό που ισοδυναμεί στο 3% του ΑΕΠ⁶⁸. Παράλληλα, ο αριθμός των γεννήσεων στη χώρα μειώνεται συνεχώς τα τελευταία

έτη, σημειώνοντας πτώση της τάξεως του -22% (από 118.000 το 2008, σε 92.000 το 2014). Η μείωση του μαθητικού πληθυσμού έχει αρχίσει να αποτυπώνεται στην προσχολική και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 25% περίπου, τα επόμενα έξι (6) έτη⁶⁹.

Επιπρόσθετα, το ποσοστό της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου μειώθηκε από 9% το 2014 σε 7,9% το 2015, ποσοστό χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ28 (11%). Η Περιφέρεια Αττικής ακολουθεί την τάση των υπολοίπων Περιφερειών της χώρας με μείωση της τάξεως του 5% (εξαιρούνται οι Περιφέρειες Νοτίου & Βορείου Αιγαίου με μείωση $\geq 15\%$).

Το ποσοστό ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα είναι αρκετά υψηλό, καθώς ανήλθε σε 40,4 % το 2015, υπερβαίνοντας τον μέσο όρο της ΕΕ28 (38,7%). Ειδικότερα, η Περιφέρεια Αττικής εμφανίζει υψηλή συγκέντρωση σπουδαστών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με ποσοστό 24,73% επί του συνόλου της χώρας. Σημειώνεται ότι, το ποσοστό απασχόλησης των πρόσφατα αποφοιτησάντων από την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην χώρα παραμένει πολύ χαμηλό, ποσοστό 49,9% το 2015, απέχοντας πολύ από τον μέσο όρο της ΕΕ 28 (81,9%). Οι φοιτητές των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων αποτελούν το 30,14% επί του συνόλου και οι φοιτητές των Ανωτάτων Τεχνολογικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), παιδαγωγικών σχολών (ΑΣΠΕΤΑΙ) και ανωτάτων εκκλησιαστικών σχολών το 15,09% επί του συνόλου.

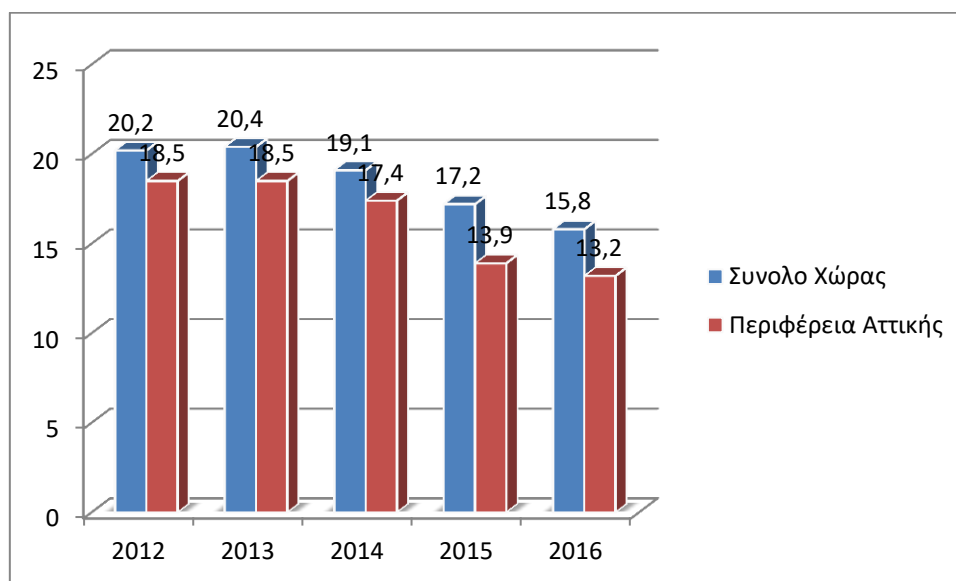
Σχήμα 35: Φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Το ποσοστό ανεργίας των Neets στη χώρα⁷⁰, εξακολουθεί να παραμένει ιδιαίτερα υψηλό τα τελευταία έτη, διπλάσιο του μέσου όρου της ΕΕ28 (20,9%). Οι Ελληνικές Περιφέρειες καταγράφουν αύξηση της ανεργίας των νέων από το 2008 έως το 2015, με την αύξηση να είναι ιδιαίτερα υψηλή στη Θεσσαλία (2010: 34,4%, 2015: 60,3%), στην Πελοπόννησο (2010: 29%, 2015: 50,5%), στο Νότιο Αιγαίο (2008: 14,9%, 2015: 33,8%), στην **Αττική (2008: 19,1%, 2015: 47,2%)** και την Κρήτη (2008: 14%, 2015: 40,4%)⁷¹. Για το 2016, το ποσοστό των Neets στην Περιφέρεια Αττικής, ανήλθε στο 13,2%, ποσοστό υψηλότερο της ΕΕ28 (11,6%).

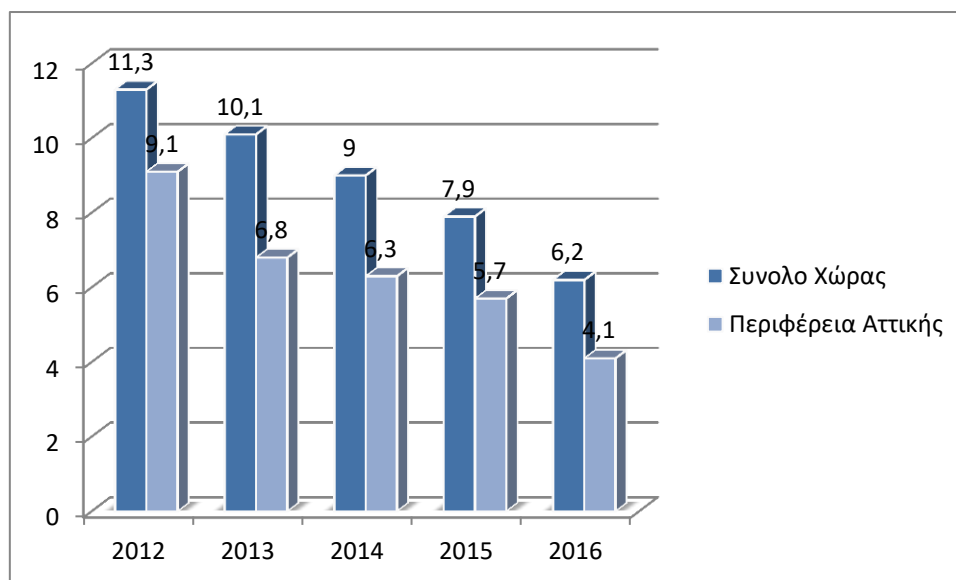
Σχήμα 36: Ποσοστό Neets στην Περιφέρεια Αττικής (2012 – 2016)

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Επιπλέον, η συμμετοχή στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) το 2014 στην χώρα παρέμεινε σταθερή σε ποσοστό 31%. Η συμμετοχή των ενηλίκων στην επαγγελματική εκπαίδευση ανήλθε σε 5,7% το 2015 και απέχει από τον μέσο όρο της ΕΕ28 (10,7%). Παράλληλα η χώρα εμφανίζει εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό απασχόλησης, για τους πρόσφατα αποφοιτήσαντες από προγράμματα ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για το 2015 το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 37,5%, σχεδόν το μισό του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ28 (73%). Στην Περιφέρεια Αττικής για το 2015, το ποσοστό των σπουδαστών της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρακολουθούν προγράμματα ΕΕΚ ανήλθε σε 13,9%. Το ποσοστό των Neets που εγκατέλειψαν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην Περιφέρεια Αττικής διαμορφώνεται το 2016 σε 4,1%, ποσοστό χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ28 (10,7%)⁷².

Σχήμα 37: Ποσοστό Neets που εγκατέλειψαν την ΕΕΚ στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Σχολικές Μονάδες στην Περιφέρεια Αττικής

Στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν 3.564 σχολικές μονάδες, 2.548 σχολικές μονάδες στη Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (959 Δημοτικά Σχολεία, 456 Ιδιωτικά Σχολεία και 1133 Νηπιαγωγεία) και 1.016 στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευσης (Γυμνάσια 427, Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης 11, Επαγγελματικά Λύκεια 91, Ιδιωτικά Σχολεία 126, Γενικά Λύκεια 316, Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα 38 και ΤΕΕ 7). Στην Αττική εκπαιδεύονται 451.383 χιλ. ενεργοί μαθητές στις δυο Εκπαιδευτικές Βαθμίδες, (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: 242.235 και Δευτεροβάθμια: 209.148⁷³). Τέλος επήλθε καταγράφεται σημαντική αλλαγή στις προϋποθέσεις αδειοδότησης των δημόσιων παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών μετά την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος (Αρ. 99/2017/ΦΕΚ 141/Α/28-09-2017).

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 11

Αναφορικά με τον δείκτη αποτελέσματος "Τ3311. Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές", έχουν ενταχθεί οχτώ Πράξεις οι οποίες τον τροφοδοτούν. Η τιμή στόχος του δείκτη από τις πράξεις αυτές αντιστοιχεί στο 4,9% του πληθυσμού της Περιφέρειας. Σημειώνεται, ότι στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο είχαν χρηματοδοτηθεί με Δικαιούχο τον ΟΣΚ σαράντα πέντε (45) σχολεία⁷⁴.

2.2.11 Επικαιροποιημένα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Αττικής

Η άσκηση περιφερειακής πολιτικής απαιτεί τη διάθεση σημαντικών πόρων για την αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών όπως αυτές διασυνδέονται απευθείας με τους Θ.Σ.του Ε.Π.. Βασικοί στόχοι μεταξύ άλλων αποτελούν, η κοινωνική συνοχή και ευημερία, η αξιοποίηση παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας, η επίτευξη υψηλών ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης, ο περιορισμός του κόστους επέκτασης του κοινωνικού κεφαλαίου, η κοινωνική δικαιοσύνη, η καλύτερη ισορροπία μεταξύ πληθυσμού και περιβάλλοντος, η προστασία των πολιτιστικών χώρων κ.α.

Από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων που αφορούν στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) παραγωγής, στην ανεργία – απασχόληση και στις συνθήκες διαβίωσης, προκύπτει ότι η οικονομική κρίση προκάλεσε αύξηση της απόκλισης της οικονομίας της Περιφέρειας Αττικής από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Σημαντική αλλαγή άλλωστε καταγράφεται και στην κλαδική διάρθρωσή της, αποδυναμώνοντας τη μεταποίηση έναντι των υπηρεσιών. Η Περιφέρεια Αττικής υπέστη μεγάλη υποβάθμιση αλλά διατήρησε την πρώτη θέση στην ιεραρχία ανάπτυξης ανάμεσα στις Περιφέρειες της χώρας. Αυτό οφείλεται στο βαθμό μητροπολιτικής συγκέντρωσης ο οποίος και είναι ένας από τους υψηλότερους της Ευρώπης επηρεάζοντας θετικά το ρυθμό ανάπτυξης της. Η Περιφέρεια Αττικής συνεχίζει να διατηρεί την ισχυρότερη παρουσία στον τριτογενή τομέα παραγωγής και εξειδίκευσης σε κλάδους έντασης κεφαλαίου, προσφέροντας τις ευνοϊκότερες προοπτικές ανάπτυξης σε σχέση με Περιφέρειες που έχουν μεγάλη εξάρτηση από τον πρωτογενή τομέα.

Περαιτέρω, η ύπαρξη εξωστρεφών παραγωγικών κλάδων που αναπτύσσουν την εξαγωγική δραστηριότητα τους ή προσελκύουν σημαντικού μεγέθους τουρισμό, της δίδουν πρόσθετες αναπτυξιακές δυνατότητες. Σημαντικό εξάλλου πλεονέκτημα αποτελεί και η ύπαρξη ικανών παραγωγικών αλυσίδων σε κλάδους εξειδίκευσης που μετατρέπουν την αύξηση της ζήτησης σε παραγωγή εντός της Περιφέρειας. Παράλληλα, η συγκέντρωση επιστημονικού και καταρτισμένου εργατικού δυναμικού της προσδίδουν συγκριτικό πλεονέκτημα τόσο στην προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων όσο και στην ταχύτερη προσαρμογή στα διαρκώς μεταβαλλόμενα δεδομένα της οικονομίας.

Αναφορικά με τις υποδομές, η Περιφέρεια συγκεντρώνει πλήθος παραγωγικών υποδομών, όπως οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, αεροδρόμιο, τηλεπικοινωνίες, κοινωνικές υποδομές, όπως εκπαιδευτικά ιδρύματα, νοσοκομειακά συγκροτήματα, αθλητικά και πολιτιστικά κέντρα και αστικές υποδομές, όπως δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, οδικά δίκτυα κ.α. Ενώ εξαιτίας του μητροπολιτικού χαρακτήρα της διαθέτει επιχειρήσεις ποικίλων μεγεθών (πολύ μεγάλες, μεγάλες, μεσαίες και μικρές). Τέλος, παρά την μείωση του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων (συρρίκνωση κατά 51%) της χώρας, η Περιφέρεια Αττικής εξακολουθεί να συγκεντρώνει υψηλό ποσοστό δημόσιων επενδύσεων επηρεάζοντας θετικά το κεφαλαιακό απόθεμα της, τη μεταβολή της ζήτησης και τη διάχυση των αποτελεσμάτων της, εκτός των γεωγραφικών ορίων της⁷⁵.

2.3 ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ SWOT ANALYSIS

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνεται η νέα επικαιροποιημένη ανάλυση δυνατοτήτων – αδυναμιών / ευκαιριών – απειλών (SWOT Analysis) **προκειμένου να αναδειχθούν:** α) **ευκρινώς τα στοιχεία, στα οποία στηρίχθηκε ο αρχικός σχεδιασμός του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020 και το κατά πόσον αυτά παραμένουν επίκαιρα και β) να αποτυπωθούν οι νέες ανάγκες που έχουν προκύψει και πρέπει να συμπεριληφθούν στο Ε.Π.**

2.3.1 SWOT Analysis ανά Α.Π.

Στον επόμενο πίνακα ανάλυσης, καταγράφονται τα δυνατά, αδύνατα σημεία, οι ευκαιρίες και οι απειλές ανά Θ.Σ. του Ε.Π..

Πίνακας 20: Πίνακας SWOT Analysis

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Μακροοικονομικό Περιβάλλον	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δημοσιονομική σταθερότητα - αναδιάρθρωση οικονομίας 2. Αύξηση δημοσίων εσόδων 3. Στρατηγική γεωγραφική θέση. 4. Μητροπολιτικός χαρακτήρας (35,3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας) 5. Το υψηλότερο Περιφερειακό ΑΕΠ 6. Η υψηλότερη ΑΠΑ ανά απασχολούμενο 7. Το υψηλότερο εισόδημα ανά νοικοκυριό 8. Υψηλή συγκέντρωση απασχολούμενων (30/%) 9. Αύξηση των απασχολούμενων (4%) 10. Μείωση της ανεργίας (-55%) 11. Αύξηση εξαγωγών (4%) 12. Άρση αιρεσιμοτήτων (Εθνικών/ Περιφερειακών) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Υψηλός δείκτης εξάρτησης του πληθυσμού 2. Διαχρονική μείωση του ΑΕΠ της Περιφέρειας 3. Διαχρονική μείωση του εισοδήματος των νοικοκυριών 4. Αύξηση ποσοστού πληθυσμού κάτω ή/στο όριο της φτώχειας (35,6%) 5. Υψηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων (60%) 6. Μείωση αξίας των εξαγωγών 7. Μειωμένη χρηματοδότηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ολοκλήρωση υφιστάμενου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής 2. Εξυγίανση τραπεζικού συστήματος 3. Ύπαρξη αποθέματος αναπτυξιακού δυναμικού 4. Περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών 5. Ολοκλήρωση μεταρρυθμίσεων (ν.4412/2016, επέκταση ηλεκτρονικών συναλλαγών, Ενιαίος Φορέας Ασφάλισης)/ Αναπτυξιακές δυνατότητες 6. Μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και προϊόντων 7. Πόροι των Ε.Π. 8. Ισχυρή πολιτική βούληση για την μετατροπή της Περιφέρειας σε αναπτυξιακό πόλο 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γήρανση του πληθυσμού 2. Γεωπολιτική Αστάθεια (μεταναστευτικές ροές) 3. Οριακή αύξηση της ανάπτυξης 4. Περιοριστικές πολιτικές τραπεζικού συστήματος 5. Απώλεια υψηλής ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων 6. Επιβράδυνση των εισοδημάτων - εισοδηματικές - ανισότητες 7. Μειωμένη ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών
Θ.Σ.1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης & της καινοτομίας	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ύπαρξη εγκεκριμένης RIS 2. Υψηλό ποσοστό σε δαπάνες Ε&Α 3. Διαχρονική αύξηση των δαπανών για Ε&Α 4. Υψηλός αριθμός απασχολούμενων για Ε&Α 5. Υψηλός αριθμός ερευνητών για Ε&Α 6. Ύπαρξη σημαντικού αριθμού ερευνητικών κι εκπαιδευτικών υποδομών 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Υστέρηση στους δείκτες Ε&Α σε σχέση με την ΕΕ28. 2. Προσανατολισμός της Ε&Α σε πεδία ενδιαφέροντος των ερευνητικών ομάδων και λιγότερο σε πεδία που αφορούν τις ανάγκες της οικονομίας 3. Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος στην ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα. 4. Έλλειψη ειδικευμένων επενδυτικών κεφαλαίων για την Ε&Α 5. Έλλειψη μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αξιοποίηση της έρευνας από το παραγωγικό σύστημα και την κοινωνία 2. Αξιοποίηση νέου επιστημονικού δυναμικού, ιδίως σε δραστηριότητες Ε&Α στον ιδιωτικό τομέα. 3. Ενίσχυση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα 4. Αξιοποίηση των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων σε τομείς έρευνας και μεταφοράς τεχνολογίας 5. Ανάγκη χρηματοδότησης υποδομών έρευνας και τεχνολογίας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Διαρροή ανθρώπινου δυναμικού 2. Κλαδική συγκέντρωση σε ολιγοπώλια που οδηγεί σε τεχνολογική εξάρτηση 3. Μη σύνδεση Ε&Α με την επιχειρηματικότητα και την αγορά εργασίας

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.2.Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους	<ol style="list-style-type: none"> Υψηλά ποσοστά χρήσης Η/Υ και Διαδικτύου. Σταθερά αυξανόμενη χρήση διαδικτύου. Ανταγωνιστικές και συνεχώς βελτιωμένες τηλεπικοινωνιακές υποδομές και υπηρεσίες Λειτουργία Πανεπιστημιακών σχολών/τμημάτων σε ζητήματα ΤΠΕ. Αναπτυσσόμενο δίκτυο τηλεπικοινωνιών –αυξανόμενες δυνατότητες εξυπηρέτησης από τα ευρυζωνικά δίκτυα Εφαρμογή ηλεκτρονικού εισιτηρίου στα ΜΜΜ Υπαρξη Εθνικής Στρατηγικής Διοικητικής Μεταρρύθμισης 	<ol style="list-style-type: none"> Υστέρηση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, αδυναμία των επιχειρήσεων να αξιοποιήσουν και να ενσωματώσουν την έρευνα και τεχνολογία στην παραγωγική διαδικασία Έλλειμμα αξιοποίησης των δυνατοτήτων από την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τις ΜΜΕ Χαμηλό επίπεδο χρήσης των ΤΠΕ σε δημόσιες υπηρεσίες σε σχέση με την ΕΕ28 	<ol style="list-style-type: none"> Σημαντική αύξηση της χρηματοδότησης που διατίθεται για ΤΠΕ Ανάπτυξη εφαρμογών και υπηρεσιών πληροφορικής ιδιαίτερα για τα πεδία εξειδίκευσης. Ανάπτυξη δυνατότητας χρήσης ηλεκτρονικά διαθέσιμων δημόσιων υπηρεσιών Διασύνδεση νεανικής επιχειρηματικότητας με εδραιωμένα clusters στον κλάδο των ΤΠΕ Μείωση του κόστους πρόσβασης σε ΤΠΕ 	<ol style="list-style-type: none"> Διεύρυνση του ψηφιακού χάσματος με χώρες που αναπτύσσονται ραγδαία στον τομέα. Αδυναμία προσέλκυσης επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας Η μη εμπέδωση & επέκταση των ΤΠΕ στο τοπικό κοινωνικό - οικονομικό σύστημα
Θ.Σ.3.Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	<ol style="list-style-type: none"> Υπαρξη εγκεκριμένης RIS με πεδία εξειδίκευσης, την Γαλάζια, την Δημιουργική και Βιώσιμη Οικονομία των Αναγκών Υπαρξη Εργαλείου Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας Υψηλή συγκέντρωση επιχειρήσεων - κυριαρχία τριτογενή τομέα Εξαγωγική πύλη Υψηλός αριθμός - συγκέντρωση απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα Διεθνώς αναγνωρισμένος τουριστικός προορισμός Πολιτιστικό απόθεμα - συγκέντρωση μουσειακών και πολιτιστικών χώρων Υπαρξη clusters επιχειρήσεων Ενίσχυση επιχειρήσεων από το Ε.Π. ΕΠΑΝΕΚ 	<ol style="list-style-type: none"> Δυσκολία πρόσβασης στον Τραπεζικό Δανεισμό. Συρρίκνωση της οικονομίας λόγω της παρατεταμένης ύφεσης Έλλειψη οργανωμένων χώρων υποδοχής - λειτουργίας βιομηχανικών μονάδων. Μεγάλος αριθμός μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων σε φθίνοντες κλάδους επιχειρηματικότητας. Συρρίκνωση του κλάδου της μεταποίησης. Χαμηλός βαθμός συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων Ελλιπής ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού 	<ol style="list-style-type: none"> Χάρτης επενδύσεων στην Αττική Ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων και νέου τύπου επιχειρηματικότητας Στροφή της καινοτομικής δραστηριότητας στις κοινωνικές ανάγκες και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και των κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων Αύξηση επιχειρηματικής δραστηριότητας έντασης γνώσης και δημιουργικότητας Πρωώθηση ανάπτυξης τεχνολογικών cluster Περαιτέρω στήριξη των επιχειρήσεων - επαναπροσδιορισμός των στόχων ενίσχυσης ΜΜΕ στην Περιφέρεια 	<ol style="list-style-type: none"> Συνέχιση της ύφεσης Ισχυρός ανταγωνισμός από γειτονικές χώρες που προσφέρουν χαμηλό κόστος εργασίας Σταδιακή απομάκρυνση πολυεθνικών εταιριών από την Περιφέρεια Χαμηλός βαθμός διασύνδεσης τουριστικής δραστηριότητας με κλάδους της τοπικής οικονομίας Ενεργοποίηση Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.4.Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς	<ol style="list-style-type: none"> 1.Νέο θεσμικό πλαίσιο (Κ.ΕΝ.Α.Κ) 2.Συγκέντρωση μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων διαχείρισης αποβλήτων 3.Ύπαρξη 12 μονάδων διαχείρισης αποβλήτων 4.Εμπειρία στην εφαρμογή αντίστοιχων δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας 5.Παραγόμενη ΣΗΘΥΑ (5%) 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Υψηλή κατανάλωση ενέργειας σε δημόσια κτήρια 2.Υψηλή συγκέντρωση μεγάλων κτιριακών υποδομών στην Αττική (Νοσοκομεία, σχολικά συγκροτήματα) 3.Υψηλό ενεργειακό κόστος σε επιχειρήσεις 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Συμπαράγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής αποδοτικότητας 2. Δημιουργία νέων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων 3.Ενεργειακή αναβάθμιση και εξοικονόμηση δαπάνης σε δημόσια κτήρια 4.Περαιτέρω αξιοποίηση εναλλακτικών ΑΠΕ & εφαρμογή μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας 5.Διείσδυση του φυσικού αερίου σε βιομηχανικές μονάδες & νοικοκυριά 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Αβέβαιη η εξέλιξη αναφορικά με τη διαχείριση ενέργειας από τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις 2.Επιβάρυνση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα 3.Τοπικές αντιδράσεις στη χωροθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΑΠΕ) 4.Περιορισμός στην αξιοποίηση Εναλλακτικών ΑΠΕ, λόγω μειωμένης δυνατότητας αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας
Θ.Σ.5.Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή 2.Εκπόνηση Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή 3.Ύπαρξη Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (έγκριση 1ης Αναθεώρησης) 4.Οριοθέτηση υψηλών ζωνών επικινδυνότητας από πλημμυρικά φαινόμενα. 5.Ύπαρξη μελέτης προτεραιοποίησης αντιπλημμυρικής προστασίας 6.Ενεργοποίηση Δράσεων Θ.Σ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Αυξημένος κίνδυνος από πλημμύρες στις εννιά ζώνες υψηλού κινδύνου 2.Κίνδυνοι από τεχνολογικά - βιομηχανικά ατυχήματα 3.Κίνδυνος από πυρκαγιές 4.Αυξανόμενες πιέσεις στις χρήσεις γης και στο φυσικό περιβάλλον λόγω της διείσδυσης των αστικών λειτουργιών στην ύπαιθρο, της άναρχης δόμησης και της ελλιπούς χωροθέτησης παραγωγικών εγκαταστάσεων 5.Έλλειψη μηχανισμού έγκαιρης διάγνωσης και εκτίμησης κινδύνου ενός φαινομένου με την χρήση ΤΠΕ 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτινου Διαμερίσματος 2.Χρηματοδότηση Δράσεων μέσω των Ε.Π. 3. Διευθέτηση λεκανών απορροής της Περιφέρειας 4.Περαιτέρω ανάπτυξη σχεδίων πολιτικής προστασίας 5.Ευαισθητοποίηση των πολιτών και των φορέων για τη λήψη πρωτοβουλιών και μέτρων προστασίας του αστικού χώρου και του περιβάλλοντος 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Υστέρηση προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή 2.Αύξηση των ακραίων φαινομένων (συχνότητα και ένταση) - φυσικές απειλές πληθυσμού 3.Υψηλές απώλειες - ζημιές στον κλάδο του τουρισμού από φυσικές καταστροφές 4.Η μη διευθέτηση των ρεμάτων απορροής όμβριων υδάτων (πλημμυρικά φαινόμενα) 5.Υστέρηση σε υποδομές Πολιτικής Προστασίας.

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.6. Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ύπαρξη εγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου - 2η Αναθεώρηση ΠΕ.Σ.Δ.Α 2. Έγκριση Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων 3. Ανάπτυξη μηχανισμού παρακολούθησης των δράσεων του ΠΕ.Σ.Δ.Α 4. Υλοποίηση έργων ΚΕΛ 5. Ύπαρξη σημαντικών υποδομών διαχείρισης αποβλήτων 6. Ύπαρξη σημαντικών υποδομών για την ανακύκλωση 7. Ύπαρξη έργων για αποκαταστάσεις ΧΑΔΑ 8. Ύπαρξη σημαντικών υποδομών για την ύδρευση της Αττικής /Ικανοποιητική κάλυψη αναγκών ύδρευσης/ Επέκταση λειτουργίας ΕΥΔΑΠ στα νησιά. 9. Συμμόρφωση της Ελληνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1787 (ΦΕΚ/Β/3282/19-9-2017) 10. Σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα (αρχαιολογικοί και πολιτιστικοί χώροι) 11. Προς ενεργοποίηση Σχεδίων Ολοκληρωμένης Χωρικής Παρέμβασης 12. Υψηλός βαθμός προτεραιότητας σχεδιασμός των έργων προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ελλείψεις στη συγκέντρωση και επεξεργασία λυμάτων για την κάλυψη του περιβαλλοντικού κεκτημένου 2. Ελλείψεις σε υποδομές διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων 3. Ανάγκες ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό 4. Επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης στον αστικό χώρο 5. Περιβαλλοντική υποβάθμιση 6. Έλλειψη σχεδίου διάχυσης δραστηριοτήτων, οι οποίες δημιουργούν όχληση 7. Αντιδράσεις τοπικών κοινωνιών στην υλοποίηση των έργων διαχείρισης απορριμμάτων. 8. Περιορισμός ύψους χρηματοδότησης έργων πολιτισμού (έως και 5.000.000,00€) που εντάσσονται στα Ε.Π. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Προκλήσεις Κυκλικής Οικονομίας 2. Πόροι των Ε.Π. για τη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων 3. Παραγωγή ενέργειας από μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και απορριμμάτων 4. Αξιοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων 5. Καταγραφή των προβλημάτων των εγκαταστάσεων βιολογικής επεξεργασίας αστικών λυμάτων και χώρων απόθεσης απορριμμάτων για αποκατάστασή τους 6. Δημιουργία βάσης δεδομένων – αποτύπωσης και παρακολούθησης σημειακών πηγών ρύπανσης / Δείκτες παρακολούθησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. 7. Αξιοποίηση των κατευθύνσεων των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων 8. Αξιοποίηση των εργαλείων της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης 9. Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος και ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού 10. Αξιοποίηση ΤΠΕ για προβολή του πολιτιστικού αποθέματος 11. Ενεργοποίηση Σχεδίων Ο.Χ.Ε. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Περίπλοκο θεσμικό πλαίσιο στα θέματα χωροταξίας και περιβάλλοντος με συχνές επικαλύψεις. 2. Πολύπλοκες, χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης, χρηματοδότησης, ωρίμανσης έργων 3. Υποβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης στον αστικό χώρο/ Αυθαίρετη δόμηση 4. Έλλειψη κατάλληλων εργαλείων και μεθόδων για τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. 5. Απώλεια μέρους του πολιτιστικού αποθέματος λόγω καθυστέρησης συντήρησης και ανάδειξής του 6. Ανεκμετάλλευτη ιστορική ταυτότητα του συνόλου της Περιφέρειας 7. Ελλιπής σχεδιασμός για την αξιοποίηση των περιστασιακών οικοσυστημάτων 8. Περιορισμοί Κανονισμών της Ε.Ε. για τα έργα πολιτισμού στα Ε.Π.

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.7.Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές	<ol style="list-style-type: none"> 1.Υπαρξη εκτεταμένου δικτύου Μέσων Μαζικής Μεταφοράς σταθερής τροχιάς 2.Αύξηση επιβατικής κίνησης 3.Αλλαγή θεσμικού πλαισίου - Καμποτάζ 4.Αύξηση τουριστικής κίνησης / 5.Υψηλή δυναμική στον κλάδο της κρουαζιέρας 6.Υπαρξη σημείων Home-Porting(Πειραιάς, Λαύριο) / Υψηλή εποχικότητα 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ελλείψεις σε υποδομές εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων 2.Συγκέντρωση της κίνησης (κρουαζιέρας) σε ορισμένους μήνες του έτους 3.Ελλείψεις λειτουργικότητας των οδικών δακτυλίων 4.Υπαρξη περιοχών που δεν καλύπτονται από Μέσα Μαζικής Μεταφοράς σταθερής τροχιάς 5.Η αυξημένη κίνηση οχημάτων (βαρέων και ΙΧ./ υπερτοπικοί οδικοί άξονες) 6.Υψηλά ποσοστά τροχαίων ατυχημάτων και παρασύρσεων πεζών 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Επεκτάσεις έργων στον τομέα μεταφορών 2.Αυξανόμενη χρήση Μέσων Μαζικής Μεταφοράς 3.Αξιοποίηση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης του εγχώριου και διεθνούς τουρισμού που διακινείται μέσω ακτοπλοΐας, κρουαζιερόπλοιων και θαλαμηγών 4.Χρηματοδότηση Δράσεων μέσω των Ε.Π. 5.Περαιτέρω ανάπτυξης του δικτύου φυσικού αερίου στην Περιφέρεια 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Πολιτική αστάθεια - εμπόλεμες ζώνες στη λεκάνη της μεσογείου. 2.Αύξηση του ανταγωνισμού από άλλα Μεσογειακά λιμάνια τουριστικού ενδιαφέροντος 3.Έλπιση οργανωμένου σχεδίου για την κρουαζιέρα 4.Χαμηλός βαθμός διαφοροποίησης τουριστικού προϊόντος και έλλειψη σύνθετων τουριστικών προϊόντων

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.8.Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	<ul style="list-style-type: none"> 1.Υπαρξη Εργαλείου Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας 2.Υπαρξη εγκεκριμένης RIS με πεδία εξειδίκευσης, την Γαλάζια, την Δημιουργική και την Βιώσιμη Οικονομία των Αναγκών 3.Μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου 4.Ενίσχυση επιχειρήσεων από το Ε.Π.ΑΝΕΚ 5.Ορισμός Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης 	<ul style="list-style-type: none"> 1.Έλλειψη προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των εργοδοτών στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος 2.Μη εκσυγχρονισμός και η διαρθρωτική προσαρμογή των επιχειρήσεων 3.Αναντιστοιχία μεταξύ αγοράς και ζήτησης η οποία προκύπτει από το βελτιωμένο επίπεδο εκπαίδευσης των νέων σε σχέση με το είδος της οικονομικής δραστηριότητας 4.Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση Περιφερειακών Παρατηρητηρίων για την Διάγνωση των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας 5.Φυγή ανθρώπινου δυναμικού υψηλής εκπαίδευσης στο εξωτερικό 	<ul style="list-style-type: none"> 1.Δημιουργία νέου αναπτυξιακού προτύπου 2.Σύνδεση προγραμμάτων κατάρτισης και δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας 3.Ανάπτυξη θερμοκοιτίδων - συστάδων επιχειρήσεων 4.Σύνδεση επιχειρήσεων με το σύστημα Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας 5.Αξιοποίηση και ενσωμάτωση μη Ελλήνων εργαζομένων στον παραγωγικό ιστό 6.Διεύρυνση αναγνωσιμότητας τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών 7.Μείωση της γραφειοκρατίας για επενδυτικές δραστηριότητες 8.Στήριξη των νέων / απόκτηση εργασιακής εμπειρίας 	<ul style="list-style-type: none"> 1.Κυριαρχία ολιγοπωλίων 2.Αστάθεια φορολογικού και ασφαλιστικού συστήματος 3.Παρατεταμένη ύφεση /μη ευνοϊκό περιβάλλον ανάπτυξης και χρηματοδότησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών 4.Αδυναμία τραπεζικού συστήματος για τη χρηματοδότηση start-ups 5.Υψηλός βαθμός μετανάστευσης επιστημονικού δυναμικού υψηλού επιπέδου 6.Μη ρύθμιση τραπεζικού δανεισμού επιχειρήσεων 7.Ελλιπής σχεδιασμός στη χωροθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων 8.Έντονη εποχικότητα της αγοράς εργασίας, 9.Αυξανόμενος ανταγωνισμός στο πλαίσιο της ένταξης νέων χωρών στη ΕΕ 10.Μείωση της ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες
Θ.Σ.9.Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων	<ul style="list-style-type: none"> 1.Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης 2.Ενεργοποίηση Δράσεων Θ.Σ. 3.Θέσπιση Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης 4.Έντονη δραστηριότητα των ΟΤΑ & ΜΚΟ στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής 5.Νέο θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)/ Σχέδιο Δράσης/ Υπαρξη Σχεδίου Δράσης 	<ul style="list-style-type: none"> 1.Σταθερά υψηλό μερίδιο μακροχρόνιας ανεργίας στο σύνολο του πληθυσμού των ανέργων 2.Συρρίκνωση εισοδήματος 3.Υπαρξη θυλάκων φτώχειας 4.Αύξηση ποσοστού πληθυσμού κάτω από ή στο όριο της φτώχειας 5.Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση πολιτικών για τους Ρομά. 6.Έλλειψη πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα 	<ul style="list-style-type: none"> 1.Διαρκής εκσυγχρονισμός του μοντέλου κοινωνικής προστασίας 2.Αξιοποίηση πόρων των Ε.Π. 3.Ανάπτυξη - διεύρυνση πολυλειτουργικών δομών 4.Διεύρυνση φορέων της ΚΑΛΟ 5.Συνεργασία και συμβολή δημοσίων - ιδιωτικού και εθελοντικού τομέα 6.Αναζήτηση ιδιωτικών κεφαλαίων - χρηματοδοτήσεων για την υλοποίηση πολιτικών κοινωνικής ένταξης 7.Ενσωμάτωση διεθνών καλών 	<ul style="list-style-type: none"> 1.Σταδιακή δημογραφική γήρανση 2.Επιβάρυνση ασφαλιστικού συστήματος και συρρίκνωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού 3.Ισχυρή πιθανότητα αύξησης του πληθυσμού που διαβίει κάτω ή/στο όριο της φτώχειας 4.Ισχυρή πιθανότητα αύξησης της πυκνότητας κοινωνικών κινδύνων 5.Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση περιφερειακών Παρατηρητηρίων για την Κοινωνική Οικονομία

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
	<p>6.Δραστηριοποίηση οργανισμών ΚΑΛΟ και ακαδημαϊκής κοινότητας</p> <p>7.Ισχυρή επιδοματική πολιτική (ΚΕΑ)</p> <p>8.Δράσεις Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας Απόρων (ΤΕΒΑ)</p> <p>9.Υψηλή τεχνογνωσία ΕΥΔΕΠ Αττικής για δράσεις ΕΚΤ/Υπαρξη Μηχανισμού παρακολούθησης των Κοινωνικών Δομών</p> <p>10. Ολοκληρωμένα Σχέδια για τους Ρομά</p> <p>11.Τοπικά Επιχειρησιακά Σχέδια για Ρομά</p> <p>12.Υπαρξη στοχευόμενων εργαλείων και ψηφιακών δεδομένων για την on-going στατιστική ανάλυση - προφίλ της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού</p> <p>13.Στελέχωση των κοινωνικών δομών και κατάλληλα εξειδικευμένα προσωπικό</p> <p>14.Υπαρξη θεσμικού πλαισίου για υπερχρεωμένα νοικοκυριά</p> <p>15.Μεταρύθμιση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας</p> <p>16.Θεσμοθέτηση και λειτουργία του νέου φορέα παροχής προνοιακών επιδομάτων. Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.)</p>	<p>7.Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες υγείας</p> <p>8.Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες ψυχικής υγείας</p>	<p>πρακτικών</p> <p>8.Ωριμότητα διαχείρισης χρηματοδοτικών πόρων</p> <p>9.Απασχόληση ανέργων σε φορείς της ΚΑΛΟ</p> <p>10.Δυνατότητα αξιοποίησης ΤΠΕ στην υγεία</p> <p>11. Περαιτέρω στήριξη της Δευτεροβάθμιας Φροντίδας Υγείας (χρηματοδότηση υποδομών ή/και εξοπλισμού σε Νοσοκομεία της Αττικής)</p> <p>12.Περαιτέρω στήριξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (χρηματοδότηση των Τοπικών Μονάδων Υγείας «ΤοΜΥ»).</p>	<p>6.Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας</p> <p>7.Αυξημένες μεταναστευτικές ροές</p> <p>8.Μερική αξιοποίηση υπερεθνικών χρηματοδοτικών εργαλείων</p> <p>9.Περιορισμένη συμμετοχή των φορέων της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες δικτύωσης</p>

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.10.Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση	1.Υψηλό ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ηλικίας 30-34 ετών 2. Χαμηλό ποσοστό σχολικής διαρροής 3.Σημαντική συμμετοχή σε προγράμματα δια βίου μάθησης 4. Συγκέντρωση υποδομών Ανώτατης εκπαίδευσης 5.Ενεργοποίηση Δράσεων του Θ.Σ. 6. Υπαρξη νέου Προεδρικού Διατάγματος περί καθορισμού των προϋποθέσεων αδειοδότησης των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν εντός νομικών προσώπων, Δήμων ή υπηρεσίας των Δήμων	1.Ελλείψεις σύγχρονων εκπαιδευτικών υποδομών και υποδομών δια βίου μάθησης σε υποβαθμισμένες περιοχές 2.Δυσκολίες ενσωμάτωσης του αλλοδαπού μαθητικού πληθυσμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	1.Διαθέσιμοι πόροι από τα Ε.Π. / Ενεργοποίηση 2.Περαιτέρω μείωση της σχολικής διαρροής 3.Αναβάθμιση εκπαιδευτικών υποδομών 4.Συγκράτηση των αποφοίτων με υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων συνδεδεμένων με τον παραγωγικό ιστό 5. Περαιτέρω ανάπτυξη υφιστάμενου δικτύου δημοσίων παιδικών & βρεφονηπιακού σταθμών.	1.Συνεχής αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα 2.Συρρίκνωση προϋπολογισμού για την εκπαίδευση 3.Μείωση της γονιμότητας - μείωση μαθητικού πληθυσμού 4.Υψηλό ποσοστό ανεργίας στους Neets

Πηγή:

Ιδία

Επεξεργασία

Όπως περιγράφηκε στην ενότητα «Επικαιροποιημένα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Αττικής», τα μεγέθη του μακροοικονομικού περιβάλλοντος έχουν μεταβληθεί καθοριστικά σε σχέση με τα αντίστοιχα που είχαν καταγραφεί κατά την φάση της Ex-ante Αξιολόγησης και της σύνταξης του εγκεκριμένου Ε.Π.. Το οικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας μετά τη συνεχή και ραγδαία αρνητική πορεία κατά τα έτη 2014 – 2016, παρουσιάζει στοιχεία οριακής βελτίωσης. Παρά ταύτα, η Περιφέρεια Αττικής διατηρεί την καλύτερη θέση ανάμεσα στις Περιφέρειες της χώρας, ως προς τα μεγέθη του μακροοικονομικού περιβάλλοντος.

Ως προς τον **Θ.Σ.1** «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης & της καινοτομίας», η κατάσταση είναι θετική μιας και αυξήθηκε το ποσοστό Ε&Α κατά τα έτη ανάλυσης. Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει η ύπαρξη ικανοποιητικού αριθμού ερευνητών και ερευνητικών – εκπαιδευτικών υποδομών στην Περιφέρεια. Στον αντίποδα εξίσου αρνητικό είναι ότι το ποσοστό για τις δαπάνες σε Ε&Α παραμένει χαμηλό σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ28. Ένα ακόμη αρνητικό στοιχείο αποτελεί και η συνεχής διαρροή ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό παράλληλα με την απουσία διασύνδεσης της έρευνας με τις επιχειρήσεις και την αγορά εργασίας. Τέλος, ιδιαίτερη προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη στήριξη των υποδομών Ε&Α.

Στον **Θ.Σ.2** «Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους», η συνεχής αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που κάνει χρήση Η/Υ, που έχει πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα και χρησιμοποιεί το διαδίκτυο δηλώνει σημαντική πρόοδο στη διεύρυνση των ΤΠΕ στον πληθυσμό της Περιφέρειας. Παραμένει αρνητική διαπίστωση, η αδυναμία των επιχειρήσεων να ενσωματώσουν τις ΤΠΕ σε παραγωγικές δραστηριότητες, το χαμηλό επίπεδο χρήσης αυτών σε δημόσιες υπηρεσίες καθώς και η αδυναμία προσέλκυσης στην Περιφέρεια επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας. Στα θετικά συμπεριλαμβάνεται η εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Αναφορικά με τον **Θ.Σ.3** «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)», η κατάσταση των επιχειρήσεων ακολουθεί τις θετικές και αρνητικές τάσεις της Περιφέρειας σε σχέση με την εξέλιξη των μεγεθών του μακροοικονομικού περιβάλλοντος. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η ύπαρξη Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) που αναδεικνύει τα πεδία εξειδίκευσης (συγκριτικά πλεονεκτήματα) δίδοντας έτσι το έναυσμα για τη μεταστροφή του παραγωγικού μοντέλου της Περιφέρειας. Ενθαρρυντικά στοιχεία της μεταστροφής του αρνητικού κλίματος της κρίσης αποτελεί και η συνεχής αύξηση του τουριστικού προϊόντος μέσω της ανάδειξης του αρχαιολογικού και πολιτιστικού αποθέματος της Περιφέρειας.

Οι δράσεις του **Θ.Σ.4** «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς», συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Η επικέντρωση των Ευρωπαϊκών, Εθνικών και περιφερειακών πολιτικών, στην προστασία του περιβάλλοντος, αποτελεί μείζονος σημασίας αντικείμενο τόσο ως προς την αξιοποίηση του φυσικού πλούτου όσο και προς την μείωση του ενεργειακού κόστους των επιχειρήσεων. Σημαντική εξέλιξη αποτελεί η ύπαρξη εναλλακτικών μονάδων παραγωγής ενέργειας και υποδομών στη διαχείριση αποβλήτων. Επίσης η θεσμοθέτηση του νέου Κ.ΕΝ.Α.Κ. συντελεί στη σταδιακή ενεργοποίηση δράσεων για την αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων στην Περιφέρεια.

Ο **Θ.Σ.5** «Πρώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων», αφορά στην πρόληψη από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με σημαντικό βήμα την ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Εν συνεχεία και υπό εκπόνηση βρίσκεται το Περιφερειακό Σχέδιο για την Κλιματική Αλλαγή που θα καθορίζει της αναγκαίες παρεμβάσεις σε επίπεδο Περιφέρειας. Επιπροσθέτως και δηλωμένης της σημασίας της προστασίας του φυσικού πλούτου και των πολιτών, έχει θεσμοθετηθεί Σχέδιο Διαχείρισης του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (έγκριση 1^{ης} Αναθεώρησης 12/2017). Η ανάγκη για αντιπλημμυρική προστασία και γενικότερα η προστασία του φυσικού πλούτου και των πολιτών από τις φυσικές καταστροφές αποτελεί υψηλή πολιτική προτεραιότητα που έχει επιφέρει ενεργοποίηση τόσο εθνικών όσο και ενωσιακών πόρων.

Όσον αφορά τον **Θ.Σ.6** «Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και πρώθηση της αποδοτικότητας των πόρων», σημαντική αναφορά πρέπει να γίνει στην έγκριση του αναθεωρημένου ΠΕ.Σ.Δ.Α (2η αναθεώρηση), τη θεσμοθέτηση των μηχανισμών παρακολούθησης της υλοποίησης, της καταγραφής των δεδομένων από την επεξεργασία των στερεών, υγρών και λοιπών αποβλήτων, της προόδου της ανακύκλωσης κ.α.. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο του ΠΕ.Σ.Δ.Α., θετική εξέλιξη αποτελεί η ύπαρξη τοπικών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων που θα συμβάλλουν στην ολιστική αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων διαχείρισης των αποβλήτων, των απορριμμάτων και της υπαναχώρησης αυτών. Σημαντική δυσχέρεια – αρνητικό παράγοντα αποτελούν οι χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες για την αποδέσμευση πόρων του Ε.Π.. Αναφορικά με την ύδρευση έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην πρόσβαση των πολιτών της Περιφέρειας σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό, ποσοστό 90%, καθώς και συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας (ΦΕΚ/Β/3282/19-9-2017) με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1787 για το πόσιμο νερό. Με τη θεσμοθέτηση της ΕΥΔΑΠ Νήσων θα αντιμετωπιστούν τα αντίστοιχα προβλήματα προσβασιμότητας των πολιτών που κατοικούν στις νήσους της Περιφέρειας σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό. Τέλος, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι δράσεις πολιτισμού στην Περιφέρεια λόγω του μητροπολιτικού χαρακτήρα της.

Ως προς τον **Θ.Σ.7** «Πρώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές» και ειδικότερα για τα μέσα σταθερής τροχιάς τα στοιχεία καταδεικνύουν αύξηση του επιβατικού κοινού (ΤΡΑΜ κ.α.). Σημαντική πρόοδος, με συνεχή αυξητική τάση, καταγράφει ο τομέας της κρουαζιέρας (κίνηση επιβατών κρουαζιέρας) μέσω των λιμένων Πειραιώς και Λαυρίου. Δεσπόζουσα θέση καταλαμβάνει το λιμάνι του Πειραιά στην εποχικότητα των υπηρεσιών κρουαζιέρας ενώ αποτελεί ευκαιρία με πολλαπλασιαστικά οφέλη η αναβάθμιση των υπηρεσιών home – porting. Ως προς το πεδίο της οδικής ασφάλειας η εικόνα είναι αρνητική λόγω των υψηλών ποσοστών στις παρασύρεις πεζών και τροχαίων ατυχημάτων στην Περιφέρεια. Τέλος, σημαντική ευκαιρία αποτελεί η περεταίρω ανάπτυξη του φυσικού αερίου στην Αττική.

Για τον **Θ.Σ.8** «Πρώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων» σημαντική βελτίωση αποτελεί η λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού της Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας και η σταδιακή ενεργοποίηση του Περιφερειακού Μηχανισμού. Επίσης η ύπαρξη Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και η ενίσχυση επιχειρήσεων στη Περιφέρεια από δράσεις του Ε.Π.ΑΝΕΚ. Τα αρνητικά στοιχεία που

επηρεάζουν καίρια την απασχόληση έχουν σύνδεση με συστημικά προβλήματα του μακροοικονομικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας και της χώρας όπως η μείωση του ενεργού πληθυσμού, η αδυναμία του τραπεζικού συστήματος για χρηματοδότηση επιχειρήσεων, το ασταθές φορολογικό και ασφαλιστικό σύστημα, ο υψηλός ανταγωνισμός από νέες χώρες της ΕΕ28 κ.α. Ιδιαίτερης βαρύτητας δράση αποτελεί η απασχόληση ανέργων σε δράσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ή /και κοινωφελούς εργασίας.

Ο **Θ.Σ.9** «Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων» παρουσιάζει ως κύριο αρνητικό στοιχείο, την αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που διαβίει κάτω από ή στο όριο της φτώχειας. Ένα ακόμη αρνητικό στοιχείο αποτελεί η καθυστέρηση ενεργοποίησης πολιτικών και δράσεων για την Υγεία, τους Ρομά και την Κοινωνική και Αλληλεγγύα Οικονομία. Τα θετικά επικεντρώνονται σε δυο (2) άξονες. Ο πρώτος αφορά στη θέσπιση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ), της Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας (ΚΑΛΟ) και της μεταρρύθμισης του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Ο δεύτερος άξονας σχετίζεται με την ενεργοποίηση πόρων και δράσεων του Ε.Π. σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΠεΣΚΕ). Οι δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί περιλαμβάνουν σημαντικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της ακραίας φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς, ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού, σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (εναρμόνιση οικογενειακής ζωής), στη πρόληψη της κακοποίησης των γυναικών, στην δημιουργία δομών για τους αστέγους, την παροχή υψηλών υπηρεσιών σε ΑμΕΑ και την παροχή επισιτιστικής βοήθειας σε απόρους. Βαρύνουσα σημασία διαδραματίζει η παιρεταιίρω στήριξη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας.

Τέλος στον **Θ.Σ.10** «Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση» διαπιστώνονται ως θετικά η χαμηλή σχολική διαρροή, το υψηλό ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η συγκέντρωση μεγάλου αριθμού υποδομών στην ανώτατη εκπαίδευση. Τα αρνητικά έχουν άμεση σχέση με την μείωση της γονιμότητας και αντίστοιχα των μαθητών στη χώρα και την Περιφέρεια, τη σημαντική μείωση – συρρίκνωση του προϋπολογισμού για την παιδεία, την ύπαρξη υψηλού ποσοστού ανεργίας στους νέους (Neets), την αστάθεια του εκπαιδευτικού συστήματος και τη μη συμμετοχή πολιτών στην επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση. Τέλος, βασική ανάγκη αποτελεί η ανάπτυξη του δικτύου δημόσιων παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών.

2.3.2 Νέες ανάγκες που προέκυψαν κατά την επικαιροποιημένη SWOT Analysis

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνονται οι νέες ανάγκες βάσει της επικαιροποιημένης κοινωνικοοικονομικής κατάστασης όπως προκύπτουν από την SWOT Analysis και από την αλληλογραφία του Συμβούλου με την ΕΥΔ του ΕΠ «Αττική 2014 – 2020» αναφορικά με αιτήματα φορέων για νέες δράσεις, προτάσεις εξειδίκευσης και λοιπά σχετικά έγγραφα (Οδηγίες, Εγκυκλίου κ.α.) της υπηρεσίας. Στον Πίνακα που ακολουθεί ταξινομήθηκαν οι νέες ανάγκες βάσει του Θεματικού Στόχου που μπορούν

να στοχοθετηθούν, του διαρθρωτικού ταμείου που δύναται να χρηματοδοτηθούν, τον Α.Π. που εμπίπτουν καθώς και τις επιμέρους Επενδυτικές Προτεραιότητες.

Επιπρόσθετα, ο Σύμβουλος κωδικοποίησε τις νέες ανάγκες όπως αυτές ομαδοποιήθηκαν και ταξινομήθηκαν στο πρότερο στάδιο. Η φιλοσοφία της κωδικοποίησης δομήθηκε με βάση: α) αν η ανάγκη δύναται να ενταχθεί σε υπάρχουσα Επενδυτική Προτεραιότητα, β) αν η ανάγκη που δύναται να ενταχθεί σε υπάρχουσα Επενδυτική Προτεραιότητα επιφέρει εσωτερικές αλλαγές στο Ε.Π., γ) αν για την ανάγκη απαιτείται νέα Επενδυτική Προτεραιότητα και δ) τις επιπτώσεις αλλαγών που πιθανόν επιφέρουν στη Λογική της Παρέμβασης.

Πίνακας 21: Νέες Ανάγκες που προέκυψαν από την εξέταση του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος και προτάσεων - εξειδικεύσεων της Ε.Υ.Δ.Ε.Π.

Νέες Ανάγκες του Ε.Π.						
ΑΑ	Περιγραφή	Ταμείο	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Κωδικός
1	Χρηματοδότηση Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.1	Α.Π. 1	OXI	Χ
2	Περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια.	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.3	Α.Π. 3	OXI	Χ
3	Παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα)	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.6	Α.Π.6	OXI	Χ
4	Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.7	Α.Π. 7	NEA	Νέα Ανάγκη 1
5	Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασίας	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.8	Α.Π.8	NEA	Νέα Ανάγκη 2
6	Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Υποδομών/και ανανέωση του εξοπλισμού	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.9	Α.Π. 10	OXI	Χ
7	Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤοΜΥ)	ΕΤΠΑ			OXI	Χ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον Πίνακα ταξινόμησης προέκυψαν **επτά (7) νέες ανάγκες** που αφορούν σε έξι (6) Θεματικούς Στόχους του Ε.Π., τον Θ.Σ.01, Θ.Σ.03, Θ.Σ.06, Θ.Σ.07, Θ.Σ.08 & Θ.Σ.10 και σε αντίστοιχη αντιστοίχιση με τους Α.Π. του προγράμματος. Οι πέντε (5) νέες ανάγκες δεν κωδικοποιήθηκαν γιατί δεν επιφέρουν αλλαγή – προσθήκη νέας Επενδυτικής Προτεραιότητας. Ειδικότερα αφορούν στην ανάγκη για περαιτέρω χρηματοδότηση υποδομών Ε& Α (Α.Π.1), στον ανασχεδιασμό πολιτικών – παρεμβάσεων για την επιχειρηματικότητα (Α.Π.3), τον διαχωρισμό των στερεών και υγρών αποβλήτων αναφορικά με την παρακολούθηση του περιβαλλοντικού κεκτημένου (Α.Π.6) και στην υποστήριξη της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Α.Π.9).

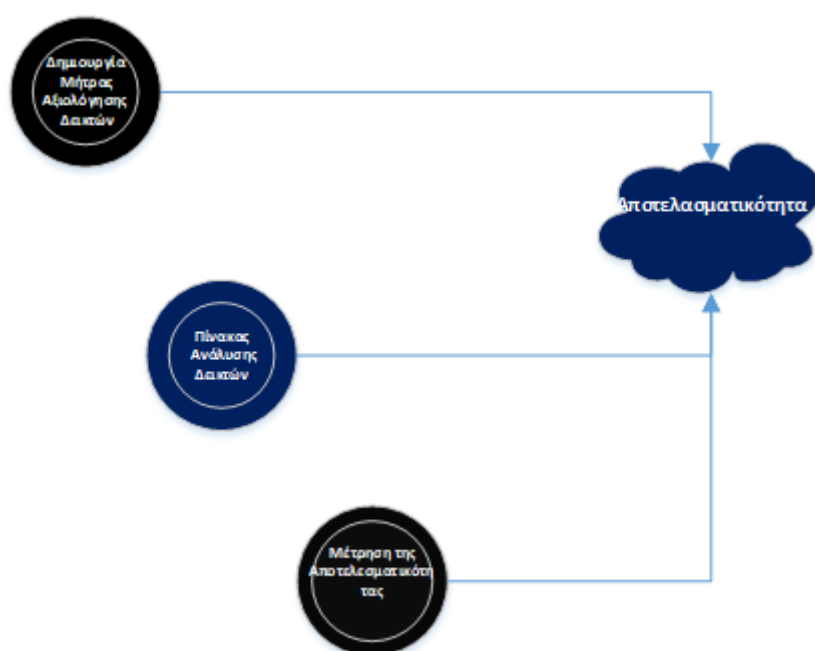
Αναφορικά με τις δυο (2) νέες ανάγκες, η ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Περιφέρεια (Α.Π.7) και η στήριξη των πολιτών που βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας (Ομάδες πληθυσμού Neets ή/και >55) δια πολιτικών - παρεμβάσεων απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ή/και κοινωνική εργασία κρίνεται ότι απαιτείται προσθήκη δυο (2) νέων Επενδυτικών Προτεραιοτήτων στους Α.Π.07 & Α.Π.08. Ειδικότερα, για την ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου προτείνεται ο Α.Π. 07 αντί του Α.Π. 04, λόγω της στόχευσης του στη διεύρυνση του υφιστάμενου δικτύου φυσικού αερίου. Οι κωδικοί που δόθηκαν στην εν λόγω ανάγκη είναι «**Νέα Ανάγκη 1**» και «**Νέα Ανάγκη 2**». Στο Κεφάλαιο της Στρατηγικής (Κεφάλαιο 6^ο) εξετάζεται η

συνάφεια και η συνέργεια των νέων αυτών αναγκών με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους, καθώς και με τις αλλαγές που επιφέρουν στη Λογική της Παρέμβασης.

3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η συγκεκριμένη ανάλυση είναι υψηλής σημαντικότητας, δεδομένου ότι ο βαθμός της ορθολογικής και έγκυρης διαδικασίας του ποσοτικού προσδιορισμού των στόχων επηρεάζει σημαντικά το βαθμό επίτευξης της στρατηγικής καθώς και το βαθμό επιτυχίας / επίδοσης του Ε.Π.. Στο πλαίσιο αυτό, η εξέταση της βάσης αξιολόγησης περιλαμβάνει την αποτύπωση τιμών βάσης και στόχου των δεικτών του Ε.Π., επικαιροποίηση τιμών βάσης και στόχου των δεικτών του Ε.Π., συστηματοποίηση ευρημάτων (αξιολόγηση συστήματος δεικτών στη βάση των κριτηρίων καταλληλότητας, αξιοπιστίας, ευαισθησίας / ακρίβειας, μετρησιμότητας) και τέλος εμπλουτισμό – συμπλήρωση κενών, όπου κρίνεται απαραίτητο. Επιπρόσθετα, όπου κριθεί απαραίτητο, ενσωματώνει περαιτέρω εξειδίκευση, προσαρμογές και τροποποιήσεις όσον αφορά την ποσοτικοποίηση των δεικτών και εκτίμηση δεικτών αποτελέσματος.

Σχήμα 38: Ροή εργασιών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ανάπτυξη ολοκληρωμένης βάσης αξιολόγησης δεικτών

Το Ε.Π. αποτελεί τη βάση για την εξέταση του συστήματος δεικτών και στόχων (εκρών και αποτελέσματος) σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας και Επενδυτικής Προτεραιότητας, τον εντοπισμό τυχόν υφιστάμενων κενών, την περαιτέρω εξειδίκευση στόχων και δεικτών όπου κρίνεται απαραίτητο, την προσαρμογή του αριθμού των δεικτών του είδους τους και της τιμής τους και τέλος την επικαιροποίηση του συστήματος δεικτών παρακολούθησης. Το Ε.Π. περιλαμβάνει τους γενικούς/ειδικούς ποσοτικούς στόχους οι οποίοι θα πρέπει να

επιτευχθούν με την υλοποίησή του. Θα καταγραφούν οι δείκτες του Ε.Π., όπως αυτοί διατυπώνονται στο επίπεδο των Αξόνων Προτεραιότητας και θα συγκριθούν-συνδεθούν με τους αντίστοιχους δείκτες στο επίπεδο των πράξεων του Ε.Π.. Η ενέργεια αυτή συνίσταται για τη δημιουργία ενός «συσχετισμού» εσωτερικά στο Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη την πληροφόρηση από τα καταχωρημένα στοιχεία στο ΟΠΣ.

Ο «συσχετισμός» θα προκύψει από την εκ των άνω προς τα κάτω (α) διασύνδεση των ποσοτικοποιημένων δεικτών (εκρών, αποτελέσματος) των Αξόνων Προτεραιότητας και των ενταγμένων πράξεων/υποέργων. Η μεθοδολογική αυτή προσέγγιση της δημιουργίας «συσχετισμού των δεικτών» διασφαλίζει την άθροιση των δεικτών σε επίπεδο πράξεων/υποέργων και καθιστά σαφή τη συμβολή των συγκεκριμένων δεικτών στην επίτευξη τιμών –στόχου των δεικτών των Αξόνων Προτεραιότητας.

Πίνακας 22: Πίνακας Βάσης Αξιολόγησης Δεικτών

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
0	Τα στοιχεία των δεικτών θα παρατίθενται στους παρακάτω Πίνακες ανά Άξονα προτεραιότητας και Επενδυτική Προτεραιότητα
1	Ο τίτλος του δείκτη
2	Το είδος του δείκτη δηλαδή αν είναι εκρών ή αποτέλεσμα
3	Ο κωδικός του δείκτη όπως αυτός αναφέρεται στα κωδικοποιημένα στοιχεία του ΟΠΣ
4	Η μονάδα μέτρησης του δείκτη, δηλαδή αν είναι αριθμός, ποσοστό κλπ
5	Η τιμή βάση του δείκτη
6	Η τιμή στόχος του δείκτη
7	Το πλήθος των έργων που τροφοδοτούν το δείκτη
8	Ο συνολικός προϋπολογισμός ένταξης των
9	Ο συνολικός προϋπολογισμός νομικών δεσμεύσεων των πράξεων
10	Ο συνολικός προϋπολογισμός δαπανών των πράξεων
11	Το άθροισμα των τιμών στόχου του δείκτη όπως προκύπτει από τα ΤΔΠ
12	Το άθροισμα των τιμών υλοποίησης του δείκτη όπως προκύπτει από τα Δελτία Επίτευξης Δεικτών μέχρι και την περίοδο αναφοράς
13	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με την τιμή στόχο του ΕΠ: στήλη 12 / στήλη 6
14	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με τα ενταγμένα ΕΠ: στήλη 12 / στήλη 11
15	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με την τιμή στόχο που αναφέρεται στα τεχνικά δελτία πράξης, δηλαδή υπολογίζεται το κλάσμα: στήλη 11 / στήλη 6
16	Τιμή υλοποίηση δείκτη μέχρι και την περίοδο αναφοράς (αποτελέσματος)
17	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.1 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1.1 Στοιχεία Υλοποίησης ανά Άξονα Προτεραιότητας

Το ΠΕΠ Αττικής κατά τον προγραμματικό του σχεδιασμό περιελάμβανε εξήντα έξι (66) δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι τριάντα επτά (37) ήταν δείκτες εκροής και οι είκοσι εννέα (29) δείκτες αποτελέσματος. Με την πρόσφατη (Οκτώβριος 2017) αναθεώρηση του ΠΕΠ, το σύστημα δεικτών πλέον περιλαμβάνει εβδομήντα εννέα (79) δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι σαράντα τέσσερις (44) είναι δείκτες εκροής και οι τριάντα πέντε (35) δείκτες αποτελέσματος.

Μέχρι και το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20-11-2017) οι συνολικά δεκαεννέα (19) από τους σαράντα τέσσερις (44) Επιχειρησιακούς Δείκτες Εκρών του αναθεωρημένου Επιχειρησιακού Προγράμματος, εξυπηρετούνται από διακόσιες εξήντα τρεις (263) Πράξεις. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) των ενταγμένων Πράξεων που τροφοδοτούν αυτούς τους δεκαεπτά (17) δείκτες ανέρχεται σε 481.558.958 €. Από αυτές, οι εκατόν εβδομήντα δυο (172) είναι Πράξεις που περιλαμβάνονται στον Άξονα Προτεραιότητας 9 (Α.Π.9) και χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, ενώ εβδομήντα οκτώ (78) Πράξεις περιλαμβάνονται στους Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.1, Α.Π.2, Α.Π.5, Α.Π.6, Α.Π.10, Α.Π.11) και χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ. Τέλος, υπάρχουν Πράξεις των Αξόνων Προτεραιότητας (Α.Π.12 και Α.Π.13) που αφορούν στην Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Αναφορικά με την πορεία επίτευξης των δεικτών εκρών και αποτελέσματος σημειώνεται ότι, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής του παρόντος, τα Δελτία Επίτευξης των Δεικτών που έχουν υποβληθεί δεν είναι αρκετά για την αξιολόγηση και εξαγωγή συμπερασμάτων. Οπότε, για την αξιολόγηση αυτών των δεικτών και την εκτίμηση της πορείας τους θα ληφθούν υπόψη οι τιμές στόχοι των δεικτών από τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξεων (ΤΔΠ) οι οποίες **αποτυπώνουν το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου**. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη τα εξαγόμενα στατιστικά στοιχεία και αναφορές που προκύπτουν από δευτερογενείς πηγές δεδομένων, όπως αυτές ορίζονται στην τεκμηρίωση του Πίνακα Πλαισίου Δεικτών που υποβλήθηκε με την πρόσφατη αναθεώρηση.

Στη συνέχεια, παρατίθενται οι Πίνακες της Βάσης Αξιολόγησης Δεικτών από την ανάγνωση της οποίας θα προκύψουν στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας ανά Άξονα Προτεραιότητας.

Να σημειωθεί ότι ως ημερομηνία αναφοράς και συνεπώς ως ημερομηνία άντλησης των στοιχείων των δεικτών από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), ορίζεται η **20/11/2017**. Η εν λόγω ημερομηνία συμπίπτει με την ημερομηνία άντλησης των οικονομικών στοιχείων και στοιχείων των δεικτών, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο της 3^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκε την 30^η Νοεμβρίου του 2017.

3.1.2 Άξονας Προτεραιότητας 1 - Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία

Α.Π.1: Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία

Πίνακας 23: Δείκτες Εκρών Α.Π.1

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ1 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
1a	Περιφερειακά Κέντρα Καινοτομίας	E	T3302	Αριθμός		1,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
1b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις		300,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
1b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης		400,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
1b	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	E	CO26	Επιχειρήσεις		250,00	1	3.000.000	3.000.000	956.038,05	5	0	0%	0%	2%

1b	Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης	Ε	CO27	ευρώ	30.000.000,00	0	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
----	---	---	------	------	---------------	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 24: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.1

ΑΠ1 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
1.a.1	Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	A	T3293	Αριθμός	2.136,00	2.500,00	
1.b.1	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	A	T3211	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	0,34	0,56	0,54

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 25: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.1

ΑΠ 1 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
1a	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	E	6002	Αριθμός	2	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρώων

- **T3302: Περιφερειακά Κέντρα Καινοτομίας** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO08:Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO26: Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 2%. Το ποσοστό αυτό κρίνεται ανησυχητικό ως προς την επίτευξη του στόχου του ΕΠ καθώς σε αυτό το χρονικό σημείο ο δείκτης τροφοδοτείται μόνο από μία Πράξη. Σημειώνεται ότι η Πράξη που τροφοδοτεί τον δείκτη έχει ενταχθεί στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1a στην οποία δεν περιλαμβάνεται ο δείκτης CO26.

- **CO27: Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης**-Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3293: Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη** – Η τιμή βάσης του δείκτη προέρχεται από την RIS3 της Περιφέρειας Αττικής, την ΕΛΣΤΑΤ και το ΕΒΕΑ. Δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη. Σε εθνικό επίπεδο τα τελευταία ενημερωμένα στοιχεία συμπίπτουν με τα στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της τιμής βάσης του 2014 (2.136 επιχειρήσεις) στον εν λόγω δείκτη του Ε.Π.
- **T3211: Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ** - Ο δείκτης θα παρακολουθείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ, με διετή συχνότητα αλλά τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα και από την Eurostat^{lxxvi}. Η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη προέρχεται από την Γενική Γραμματεία έρευνας και Τεχνολογίας και εφαρμόζεται οριζόντια σε όλα τα Προγράμματα (ΕΠΑΝΕΚ - ΠΕΠ). Κατά την ημερομηνία αναφοράς ο δείκτης ανέρχεται σε 0,54%, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με την τιμή βάσης του Ε.Π. (2011 – 0,34%).

Πρόσθετοι Δείκτες

- **6002: Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στις Προσκήσεις (ΑΤΤ034, ΑΤΤ045) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1α με αθροιστική τιμή στόχο 2. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης δεν θεωρείται ικανοποιητική καθώς όλες οι Επενδυτικές Προτεραιότητες εμφανίζουν σημαντική υστέρηση. Σύμφωνα με τον **Πίνακα 24** στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα από τις Πράξεις που τον τροφοδοτούν, προκύπτει ότι έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται μόνο δυο (2) Πράξεις στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α «*Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος*», με ποσοστό επίτευξης Φυσικού Στόχου σε 2%.

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 1b «*Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσών εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας,*

δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής» δεν υπάρχουν Πράξεις που να την τροφοδοτούν. Επίσης δεν έχουν εκδοθεί Προσκλήσεις έως την ημερομηνία συγγραφής του παρόντος.

Για την περαιτέρω ενεργοποίηση του Α.Π.01 κρίθηκε σκόπιμο να οριστεί αρχικά Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης που θα διαχειριστεί όλες τις Κρατικές Ενισχύσεις. **Η καθυστέρηση ορισμού του Ε.Φ.Δ. επισύρει καθυστέρηση και στην έκδοση Προσκλήσεων Ενδιαφέροντος** που αφορούν κυρίως την Επενδυτική Προτεραιότητα 1b.

Στο πλαίσιο της έκδοσης Προσκλήσεων έχουν χρησιμοποιηθεί ο επιχειρησιακός δείκτης CO26 και ο πρόσθετος δείκτης 6002, των οποίων το ποσοστό υλοποίησης δεν προσδιορίζεται διότι για τις Πράξεις του ΕΤΠΑ τα σχετικά δελτία επίτευξης υποβάλλονται για περαιωμένες Πράξεις. Ανεξάρτητα από αυτό ο βαθμός επίτευξης του φυσικού στόχου του δείκτη CO26 είναι πολύ χαμηλός διότι ο μη ορισμός του Ε.Φ.Δ έχει καθυστερήσει την ενεργοποίηση δράσεων.

Σημειώνεται ότι η Πρόσκληση ΑΤΤ045 στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1a **χρησιμοποιεί τον επιχειρησιακό δείκτη CO26 ο οποίος περιλαμβάνεται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1b.**

3.1.3 Άξονας Προτεραιότητας 2 - Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ

Α.Π.2: Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ

Πίνακας 26: Δείκτες Εκρών Α.Π.2

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ2 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις		300,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις		300,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις		150,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO05	Επιχειρήσεις		30,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ		21.600.000,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης		60,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2c	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	E	T3225	Αριθμός		1,00	2	30.760.254,00	25.538.636,51	21.640.815,57	2	0	0%	0%	200%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 27: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.2

ΑΠ2 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
2.b.1	Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	A	T3221	%	5,80	15,00	
2.c.1	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	A	T3222	%	5,00	40,00	45,00

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρμών

- **CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO08: Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **T3225:Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές-** Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το

ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 200%. Αυτό συμβαίνει καθώς ενώ στον αρχικό σχεδιασμό του ΕΠ ο στόχος ήταν να υπάρξει μία εφαρμογή ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές, τελικά υλοποιούνται δύο Πράξεις: «Ψηφιακές, εξ αποστάσεως, υπηρεσίες διαχείρισης στόλου και ενημέρωσης επιβατών από τον ΟΑΣΑ» και «Ενιαίο αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου (ΑΣΣΚ) για τις εταιρείες του ομίλου ΟΑΣΑ», οι οποίες και τροφοδοτούν τον δείκτη. Επισημαίνεται ότι η συνολική δημόσια δαπάνη (ΔΔ) των δύο έργων ανέρχεται σε 30.760.254,00€.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3221:Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου** – Η Ο δείκτης μετράται με βάση την ετήσια κυλιόμενη έρευνα (από το 2005 και μετά) της ΚτΠ - Infographics. Η τιμή βάσης του δείκτη προήλθε από την διαδικτυακή Βάση Δεδομένων της ΚτΠ⁷⁷ και συγκεκριμένα από τους δείκτες που σχετίζονται με το ηλεκτρονικό επιχειρείν. Αφορά το δείκτη «% επιχειρήσεων που έγιναν αποδέκτες ηλεκτρονικών παραγγελιών για προϊόντα ή/και υπηρεσίες μέσω ενός ιστοτόπου (ιστότοπος που χρησιμοποιεί η εταιρία γι' αυτό τον σκοπό - websales)». Τα τελευταία ενημερωμένα στοιχεία συμπίπτουν με τα στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της τιμής βάσης του (ποσοστό 5,8%) στον εν λόγω δείκτη του Ε.Π.
- **T3222: Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών**- Ο δείκτης θα παρακολουθείται από τον ΟΑΣΑ, σε ετήσια βάση. Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών καλύπτεται από τον εκσυγχρονισμό του συστήματος έκδοσης εισιτηρίων στις αστικές συγκοινωνίες της ευρύτερης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας, το οποίο είναι δυνατόν να καλύπτει όλα τα ΜΜΕ της Αττικής (μετρό, αστικός & προαστιακός σιδηρόδρομος λεωφορεία και τραμ). Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στο τομέα των μεταφορών, αφορά σε 630.951.490 επιβιβάσεις το 2015 και παρουσιάζει μεταβολή της τάξεως -1,7% από το 2013⁷⁸. Αναλογικά το ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται σε ημερήσια βάση αγγίζει το 45%.

Πρόσθετοι Δείκτες

Δεν έχουν χρησιμοποιηθεί πρόσθετοι δείκτες στις εκδοθείσες Προσκήσεις του Α.Π.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης θεωρείται ικανοποιητική καθώς εμφανίζει ιδιαίτερη υψηλή απόδοση στην Επενδυτική Προτεραιότητα 2c «Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ». Σύμφωνα με τον Πίνακα 27 στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα από τις Πράξεις που τον τροφοδοτούν, προκύπτει ότι το ποσοστό επίτευξης του Φυσικού Στόχου του δείκτη T3225 ο οποίος έχει χρησιμοποιηθεί στη έκδοση Προσκήσεων ανέρχεται σε 200%. Αυτό οφείλεται στις δυο (2) Πράξεις που αφορούν: α) Ψηφιακές εξ αποστάσεως διαχείρισης στόλου από τον Ο.Α.Σ.Α. και β) Ενιαίο αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου. Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 2b «Ανάπτυξη προϊόντων

και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ» δεν υπάρχουν Πράξεις που να την τροφοδοτούν και δεν έχουν εκδοθεί Προσκλήσεις έως την ημερομηνία αναφοράς της περιόδου εξέτασης.

3.1.4 Άξονας Προτεραιότητας 3 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

Α.Π.3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

Πίνακας 28: Δείκτες Εκρών Α.Π.3

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ 3 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμέν α	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις		536,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις		40,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις		500,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO05	Επιχειρήσεις	20,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ	52.819.666,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	100,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις	550,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις	750,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις	250,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ	145.254.082,0 0	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	1.500,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις	2.120,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις	300,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις	2.000,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ	66.024.583,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης		350,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
----	---	---	------	-------------------------------	--	--------	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 29: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.3

ΑΠ3 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
3.a.1	Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	A	T3231	Αριθμός	185,00	300,00	
3.c.1	Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β'γενή και Γ' γενή τομέα	A	T3232	Αριθμός	678.710,00	810.000,00	1.045.000
3.d.1	Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	A	T3233	εκατ. €, τρέχουσες τιμές	14.309,29	20.511,62	12.654,18

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών

- **CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη..
- **CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO08: Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Αναφορικά με την οικονομική στήριξη που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις εκ παραδρομής αναφέρεται ο όρος των επιχορηγήσεων. Η στήριξη δεν αφορά σε επιχορηγήσεις και θα πρέπει να τροποποιηθεί στο πλαίσιο της αναθεώρησης. Σημειώνεται ότι οι συγκεκριμένοι έξι δείκτες εκρών περιλαμβάνονται σε τρεις Επενδυτικές Προτεραιότητες του Άξονα Προτεραιότητας 3 (Α.Π.3) και συγκεκριμένα στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 3α, 3c και 3d.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3231: Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες** - Η πηγή άντλησης των στοιχείων προέρχεται από τα επιμέρους Cluster από το δικτυακό τόπο Clusterobservatory.org⁷⁹ όπου δίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία που αφορούν στην Περιφέρεια. Έως την ημερομηνία αναφοράς δεν έχει γίνει επικαιροποίηση δεδομένων για τους συνεργατικούς μηχανισμούς από το Παρατηρητήριο Συνεργατικών Σχηματισμών.
- **T3232: Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β'γενή και Γ' γενή τομέα)** - Ο δείκτης παρακολουθείται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού που διενεργείται σε Τριμηνιαία βάση και καταγράφει την απασχόληση σε επίπεδο Περιφέρειας και επιχειρήσεων. Η τιμή βάσης του δείκτη προκύπτει από το Α' Τρίμηνο του 2014, όσον αφορά το Β' γενή και Γ' γενή τομέα. Η τιμή στόχος υπολογίζεται με την παραδοχή ότι η ανεργία το 2023 θα διαμορφωθεί στο 20%. Το 20% προκύπτει ως μέσος όρος των σεναρίων εξέλιξης για την Ελληνική οικονομία που παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις τα αισιόδοξα σενάρια (ΔΝΤ – ΕΕ) εκτιμούν το ποσοστό ανεργίας στο 15% αλλά τα απαισιόδοξα σενάρια (ΟΟΣΑ – Ernst – Young) στο 25%.

Από τον συσχετισμό των στοιχείων της πρόσφατης Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (2017) σχετικά με τον αριθμό των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αττικής σε Β'γενή και Γ'γενή τομέα (1.345,8€ εκ.) και το ποσοστό των απασχολούμενων που δραστηριοποιείται στον ιδιωτικό τομέα να ανέρχεται περίπου στο 77%, προκύπτει ότι οι απασχολούμενοι που δραστηριοποιούνται στην Αττική σε επιχειρήσεις του Β'γενή και Γ'γενή τομέα είναι περίπου 1.045,68€ εκ.. Δεδομένου ότι η ΜΜΕ στην Ελλάδα αποτελούν σχεδόν το 90% των επιχειρήσεων, συμπεραίνεται ότι οι απασχολούμενοι στις ΜΜΕ της Περιφέρειας ανέρχονται σχεδόν στο 1.000.000.

- **T3233: Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών** - Κατόπιν αιτήματος στην ΕΛΣΤΑΤ παρέχονται αναλυτικά στοιχεία σε ετήσια βάση και σε επίπεδο Περιφέρειας, που αφορούν τις ποσότητες και την αξία των εξαγωγών ανά κωδικό εξαγωγίμου προϊόντος καθώς και τη χώρα προορισμού. Η εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη, έγινε με βάση την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁸⁰ και πραγματοποιήθηκε με τις προβλέψεις για τις εξαγωγές αγαθών της χώρας για τα επόμενα έτη (2013: 2,7% - 2014: 3,2% - 2015: 4,9% - 2016: 4,3% - 2017: 5,4 - 2018: 3,9%) και τη παραδοχή ότι η ετήσια αύξηση θα είναι της τάξης του 3% μέχρι το 2023. Σημειώνεται ότι τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και ο Ο.Ο.Σ.Α. αλλά και το Δ.Ν.Τ. έχουν ως τελευταίο έτος πρόβλεψης το 2018. Με δεδομένη την μεταβλητότητα του οικονομικού περιβάλλοντος προτείνεται η

τροποποίηση-επικαιροποίηση του Δείκτη να γίνει όταν θα είναι διαθέσιμες προβλέψεις από διεθνείς οργανισμούς με καταληκτικό έτος το 2023.

Το ύψος των εξαγωγών από προϊόντα και υπηρεσίες που τροφοδοτούν τον αντίστοιχο δείκτη ανήλθαν για το έτος 2015 σε επίπεδο χώρας σε 25.824,9€. Το μερίδιο της Περιφέρειας Αττικής αντιστοιχεί σε 12.654,18€ (ποσοστό 49% επί του συνόλου).

Πρόσθετοι Δείκτες

Δεν έχουν χρησιμοποιηθεί πρόσθετοι δείκτες στις εκδοθείσες Προσκήσεις του Α.Π.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης δεν θεωρείται ικανοποιητική καθώς όλες οι Επενδυτικές Προτεραιότητες εμφανίζουν σημαντική υστέρηση. Σύμφωνα με τον Πίνακα 29 στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα από τις Πράξεις που τον τροφοδοτούν δεν υπάρχουν Ενταγμένες Πράξεις για τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 3α «Πρώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων», 3δ «Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας». Για την περαιτέρω ενεργοποίηση του Α.Π.03 κρίθηκε σκόπιμο να οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης που θα διαχειριστεί όλες τις Κρατικές Ενισχύσεις. Η καθυστέρηση ορισμού του Ε.Φ.Δ. έχει προκαλέσει καθυστέρηση στην έκδοση Προσκήσεων Ενδιαφέροντος που αφορούν τις εν λόγω Επενδυτικές Προτεραιότητες.

Επιπρόσθετα, κρίσιμο πρόβλημα (το οποίο αφορά οριζόντια όλα τα Ε.Π. της χώρας) αποτελούν οι καθυστερήσεις που έχουν παρουσιαστεί για τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 3c «Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών» ομοίως δεν υπάρχουν Πράξεις που να την τροφοδοτούν. Ορίστηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» ως Ε.Φ.Δ. του Ε.Π. «Αττικής» 2014 – 2020 για τη συμμετοχή του ΠΕΠ στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II) με την εκχώρηση ποσού 50.000.000,00€⁸¹. Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στη πρόσκληση του Ε.Π.Αν.Ε.Κ. (αριθ. 6898/1003/Α3/19-12-2017) και οι τιμές στόχων γι αυτούς, αποτυπώνονται στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας 30: Δείκτες του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II)

ΑΠ3 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	11	6	16
3c	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	E	CO01	Επιχειρήσεις	550	3.c.1	0
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	E	CO02	Επιχειρήσεις	750	3.c.1	0

ΑΠ3 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
3c	Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα	A	T3232	Αριθμός	810,000	3.c.1	0

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.1.5 Άξονας Προτεραιότητας 4 - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές

Α.Π.4: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές

Πίνακας 31: Δείκτες Εκρών Α.Π.4

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ 4 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις		150,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις		150,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ		23.580.545,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης		30,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4b	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	E	CO30	MW		1,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4b	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2		1.800,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4c	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	E	CO31	Νοικοκυριά		1.700,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4c	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	E	CO32	kWh/έτος		435.000,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

4c	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	5.797,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4g	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	E	CO30	MW	4,50	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4g	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	13.000,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 32: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.4

ΑΠ4 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
4.b.1	Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	A	T3241	Σε χιλιάδες KWh	8.116.592,00	9.252.915,00	
4.c.1	Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα	A	T3242	Σε χιλιάδες KWh	8.017.743,00	6.935.434,00	
4.c.1	Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	A	T3244	Πλήθος κτιρίων	50,00	320,00	
4.g.1	Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ	A	T3243	MW	31,74	35,74	32,74

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρμών

- **CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις**-Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO08: Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO30: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το

ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

- **CO31: Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO32: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ(20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Σημειώνεται ότι ο δείκτης CO34 περιλαμβάνεται σε τρεις Επενδυτικές Προτεραιότητες του Α.Π.4 και συγκεκριμένα στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 4b, 4c και 4g. Επίσης, ο δείκτης CO30 περιλαμβάνεται σε δύο (2) Επενδυτικές Προτεραιότητες και συγκεκριμένα στις 4b, 4c και 4g.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3241: Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα** - Αφορά στον περιορισμό της αυξητικής τάσης στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από βιομηχανίες και επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα. Τα στοιχεία προέρχονται από ενημερωμένες χρονολογικές σειρές της ΕΛΣΤΑΤ. Έως το χρονικό σημείο συγγραφής δεν διατίθενται στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ (στοιχεία 2009) και δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη.
- **T3242: Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα** -Αφορά στη μείωση της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας από νοικοκυριά και δημόσια κτίρια στοιχεία προέρχονται από ενημερωμένες χρονολογικές σειρές της ΕΛΣΤΑΤ. Έως το χρονικό σημείο αναφοράς δεν διατίθενται στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ (στοιχεία 2009) και δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη.
- **T3244: Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες** - Αφορά στον αριθμό των δημόσιων κτιρίων τα οποία αναβαθμίζονται ενεργειακά κατά δύο βαθμίδες, δηλαδή το σύνολο των επεμβάσεων που γίνονται σε αυτό με σκοπό την μείωση των ενεργειακών αναγκών του κτιρίου για θέρμανση και ψύξη. Τα στοιχεία για τη παρακολούθηση του δείκτη θα προέρχονται από τις Ενεργειακές Επιθεωρήσεις. Έως το χρονικό σημείο συγγραφής, δεν διατίθενται νέα που να τροφοδοτούν το δείκτη.
- **T3243: Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ**— Ο δείκτης αφορά τη συμμετοχή της εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΣΗΘΥΑ της Περιφέρειας Αττικής στο σύνολο της χώρας. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα που διατηρεί ο ΛΑΓΗΕ ΑΕ. Η τιμή βάσης του δείκτη προήλθε από τα Μηνιαία Στατιστικά Δελτία ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ που εκδίδει ο ΛΑΓΗΕ ΑΕ και αφορά το τεύχος του Μαΐου 2014. Η τιμή στόχος του δείκτη προσδιορίστηκε με βάση τους διαθέσιμους πόρους της

επενδυτικής προτεραιότητας και προσδιορίστηκε σε επιπλέον παραγωγή 4,5 MW. Η εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ, για την Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται σε 32,74 MW παρουσιάζοντας αύξηση της αντίστοιχης παραγωγής ενέργειας σε σχέση με την τιμή βάσης που αναφέρεται στο Ε.Π.

Πρόσθετοι Δείκτες

Δεν έχουν χρησιμοποιηθεί πρόσθετοι δείκτες στις εκδοθείσες Προσκήσεις του Α.Π.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης δεν θεωρείται ικανοποιητική καθώς όλες οι Επενδυτικές Προτεραιότητες εμφανίζουν σημαντική υστέρηση. Σύμφωνα με τον **Πίνακα 32** στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα από τις Πράξεις που τον τροφοδοτούν, προκύπτει ότι δεν έχουν ενταχθεί έως το σημείο αναφοράς Πράξεις. Ο λόγος της μη ενεργοποίησης οφείλεται στη καθυστέρηση άρσης της αιρεσιμότητας T.04.1 (Υλοποίηση δράσεων για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης - ΚΕΝΑΚ) αλλά και στο λογισμικό υποστήριξης των ενεργειακών επιθεωρητών.

3.1.6 Άξονας Προτεραιότητας 5 - Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων

Α.Π.5: Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων

Πίνακας 33: Δείκτες Εκρών Α.Π.5

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ 5 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
5a	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Ε	CO20	Άτομα		385.000,00	16	63.247.818,29	51.770.665,97	25.513.585,24	933.221,00	0	0%	0%	242,40%
5a	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Ε	CO23	Εκτάρια		16.000,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 34: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.5

ΑΠ5 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
5.a.1	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	A	T3251	Ποσοστό	79,00	95,00	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 35: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.5

ΑΠ 5 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
5a	Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων	E	8702	Αριθμός	35	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρώων

- **CO20: Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 242,40%. Αυτό συμβαίνει καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται δεκαέξι (16) Πράξεις οι οποίες τροφοδοτούν τον δείκτη, και η τιμή στόχος αθροιστικά ανέρχεται σε 933.221 άτομα. Η συνολική δημόσια δαπάνη (ΔΔ) των πράξεων ανέρχεται σε 25.513.585,24€.
- **CO23: Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3251: Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων** – Ο δείκτης αφορά τον συνολικό πληθυσμό ο οποίος προστατεύεται από αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα διαχείρισης κινδύνων. Τα στοιχεία για την παρακολούθηση του δείκτη θα προέρχονται από την Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής και στηρίζονται σε στοιχεία αντίστοιχων δράσεων που εφαρμόστηκαν κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013 . Τα στοιχεία θα επικαιροποιηθούν με βάση το περιεχόμενο των Διαχειριστικών σχεδίων για τις ευπρόσβλητες ζώνες τα οποία περιλαμβάνουν την πλήρη καταγραφή κατοίκων αλλά και δεδομένων οικονομικής δραστηριότητας για τις ευπρόσβλητες ζώνες όπως προβλέπεται από την σχετική οδηγία της Ε.Ε.

Πρόσθετοι Δείκτες

- **8702: Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στη Πρόσκληση ΑΤΤ008 που αφορά «Δράσεις υποστήριξης Πυροσβεστικής Υπηρεσίας» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 5a με αθροιστική τιμή στόχο 35 πυροσβεστικά οχήματα. Εως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης θεωρείται ικανοποιητική καθώς εμφανίζει υψηλή απόδοση στην Επενδυτική Προτεραιότητα 5a «Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα». Σύμφωνα με τον **Πίνακα 34** στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα προκύπτει ότι το ποσοστό επίτευξης του δείκτη CO20 ο οποίος έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο έκδοσης Προσκήσεων ανέρχεται σε 242%.

Όσον αφορά τον πρόσθετο δείκτη 8702 για την Πράξη (MIS 5000339) που αφορά τον εξοπλισμό για την αντιμετώπιση των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών στην Περιφέρεια Αττικής και ειδικότερα στην προμήθεια εξοπλισμού – οχημάτων για το Πυροσβεστικό Σώμα δεν δύναται να μετρηθεί καθώς βρίσκεται σε διαγωνιστική διαδικασία.

Επιπρόσθετα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι δεν έχουν ενεργοποιηθεί οι δράσεις στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε.

3.1.7 Άξονας Προτεραιότητας 6 - Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον

Α.Π.6: Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον

Πίνακας 36: Δείκτες Εκρών Α.Π.6

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ6 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
6a	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	E	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού		68.000	6	37.778.278,96	13.042.768,95	5.452.916,62	73.264	0	0%	0%	107,74%
6b	Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	E	CO18	Άτομα		85.000	11	29.191.092,53	10.056.053,83	6.223.603,80	227.997	0	0%	0%	268,23%
6c	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	E	CO09	Επισκέψεις/έτος		120.000	5	13.786.589,33	13.531.589,33	3.516.333,55	125.250	0	0%	0%	104,38%

6e	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	Ε	CO37	Άτομα		500.000	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
6e	Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	Ε	CO38	Τετραγωνικά μέτρα		2.000.000	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 37: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.6

ΑΠ6 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
6.a.1	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	A	T3261	%	93,00	97,00	
6.b.1	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	A	T3262	%	89,40	95,00	90
6.c.1	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	A	T3263	Αριθμός	4.515.567,0 0	4.876.812,0 0	6.116.266
6.e.1	Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή των ΟΧΕ	A	T3265	πληθυσμός	1.000.000,0 0	2.000.000,0 0	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 38: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.6

ΑΠ 6 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
6a	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	E	1701	Τόνοι /Έτος	400	0	0%
6a	Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	A	1703	%	20	0	0%
6a	Κλάσμα χωριστά συλλεγόντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα)	A	1702	%	40	0	0%
6a	Βιοαποδομήσια αστικά απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή	A	1704	%	40	0	0%
6b	Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών	E	2101	Αριθμός	212	0	0%
6c	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)	E	9403	Άτομα	472.345	0	0%
6c	Αριθμός αστικών τοποσήμων	E	9406	Αριθμός	1	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρμών

- **CO19: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 107,74%. Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται έξι (6) Πράξεις που τροφοδοτούν τον δείκτη, των οποίων η τιμή στόχος (73.264 πληθυσμός) ξεπέρασε την τιμή του ισοδύναμου πληθυσμού που είχε τεθεί στόχος στο Ε.Π.
- **CO18: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 268,23%. Αυτό συμβαίνει καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται έντεκα (11) Πράξεις οι οποίες τροφοδοτούν τον δείκτη και των οποίων η τιμή στόχος αθροιστικά ανέρχεται σε 227.997 άτομα. Η συνολική δημόσια δαπάνη (ΔΔ) των πράξεων ανέρχεται σε 6.223.603,80€.
- **CO09: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 104,38%. Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται πέντε (5) Πράξεις που τροφοδοτούν τον δείκτη, των οποίων η τιμή στόχος (125.250 άτομα) ξεπέρασε κατά 5.250 τις επισκέψεις που είχαν τεθεί στόχος στο Ε.Π.
- **CO37: Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **CO38: Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3261: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων** - Ο δείκτης παρακολουθείται από τη Βάση Δεδομένων της Eurostat⁸². Η τιμή βάσης προσδιορίζεται στο 93% του ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Έως την ημερομηνία αναφοράς δεν υπάρχουν στοιχεία που να τροφοδοτούν το δείκτη.
- **T3262: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης** - Αφορά στον ισοδύναμο πληθυσμό που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερού ύδρευσης από το συνολικό πληθυσμό της Περιφέρειας Αττικής. Ο προσδιορισμός της τιμής βάσης έγινε βάσει εκτίμησης. Ο

πληθυσμός που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερού ύδρευσης από το συνολικό πληθυσμό της Περιφέρειας Αττικής εκτιμάται, με βάση την τελευταία απογραφή του μόνιμου πληθυσμού (2011) από την ΕΛΣΤΑΤ, θεωρώντας ότι για τις Περιφερειακές Ενότητες του Κεντρικού, Νότιου, Βόρειου & Δυτικού Τομέα Αθηνών αντιστοιχεί το σύνολο του μόνιμου πληθυσμού ενώ για τις Περιφερειακές Ενότητες Ανατολικής & Δυτικής Αττικής και Νήσων αντιστοιχεί το 50% του μόνιμου πληθυσμού. Το δίκτυο ύδρευσης, παρέχει υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό περίπου στο 90% των κατοίκων του λεκανοπεδίου Αττικής.

- **T3263: Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας** - Αφορά τον αριθμό των εισιτηρίων από διάφορους πολιτιστικούς χώρους της Περιφέρειας (αρχαιολογικοί χώροι, βιβλιοθήκες, αρχαία θέατρα, μουσεία κλπ). Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα της Έρευνας Κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ σε μηνιαία βάση. Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας, παρατηρείται ότι ο αριθμός των επισκεπτών για το 2016 (6.116.266 επισκέπτες), έχει ξεπεράσει ήδη κατά 25% τον στόχο που είχε τεθεί για το έτος 2023 (4.876.812 επισκέπτες).
- **T3265: Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή των ΟΧΕ-** Αφορά τον ευρύτερο πληθυσμό της χωρικής ενότητας που ωφελείται από παρεμβάσεις Ο.Χ.Ε. στο πλαίσιο της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Η τιμή βάσης προέρχεται από τον ωφελούμενο πληθυσμό από την εφαρμογή του Άξονα Προτεραιότητας 4 της περιόδου 2007- 2013. Η τιμή στόχος θα παρακολουθείται μέσω των Ολοκληρωμένων Σχεδίων Αστικής Ανάπτυξης. Έως την ημερομηνία αναφοράς δεν υπάρχουν στοιχεία που να τροφοδοτούν το δείκτη.

Πρόσθετοι Δείκτες

- **1701: Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στη Πρόσκληση ΑΤΤ043 που αφορά στην «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής» - Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6α με τιμή στόχο 400 τόνους ανά έτος. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.
- **1703: Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στη Πρόσκληση ΑΤΤ043 που αφορά στην «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής» - Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6α με τιμή στόχο 20%. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.
- **1702: Κλάσμα χωριστά συλλεγόντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα)** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στη Πρόσκληση ΑΤΤ043 που αφορά στην «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς

απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής» - Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6α με τιμή στόχο 40%. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.

- **1704: Βιοαποδομήσια αστικά απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στη Πρόσκληση ΑΤΤ043 που αφορά στην «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής» - Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6α με τιμή στόχο 40%. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.
- **2101: Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ012 «Παρακολούθηση των υδάτων κλύμψης της Περιφέρειας Αττικής σύμφωνα με την οδηγία 2006/7/ΕΚ» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6b με τιμή στόχο 212 ενημερωμένες ταυτότητες παραλιών. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.
- **9403: Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ038 «Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων τουριστικών και πολιτιστικών κεφαλαίων μέσω δράσεων σύγχρονου πολιτισμού» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6c με αθροιστική τιμή στόχο 472.345 άτομα. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.
- **9406: Αριθμός αστικών τοποσήμων** – Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ046 «Ανάδειξη – αξιοποίηση αστικών “τοποσήμων” στη Περιφέρεια Αττικής / Σεράφειο κολυμβητήριο – αθλητικό και πολιτιστικό κέντρο» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6c με τιμή στόχο 1. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης θεωρείται ικανοποιητική καθώς εμφανίζει υψηλή απόδοση στις Επενδυτικές Προτεραιότητες: α) 6α «Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις», β) 6b «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις» γ) 6c «Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς». Σύμφωνα με τον **Πίνακα 37** οι δείκτες

εκροών CO19, CO18 & CO 09 εμφανίζουν τιμές ποσοστού επίτευξης φυσικού στόχου 107,74%, 268,23% & 104,38% αντίστοιχα.

Εξαιρέση αποτελεί η Επενδυτική Προτεραιότητα 6e «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου» η οποία έχει δεσμευτεί για χρήση στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε. **αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι Αποφάσεις Εκχώρησης των εν λόγω Σχεδίων** (πλην του Σχεδίου ΑΘΗΝΑ).

Παρά το γεγονός της ικανοποιητικής πορείας επίτευξης φυσικού στόχου που εμφανίζουν οι δείκτες που έχουν χρησιμοποιηθεί σε επίπεδο Πρόσκλησης παρουσιάζονται προβλήματα στη μέτρηση υλοποίησης των δεικτών πέραν του γενικού ζητήματος της μέτρησης υλοποίησης Πράξεων του ΕΤΠΑ.

Ειδικότερα:

α) Δεν υπάρχει σαφής διαχωρισμός στη μέτρηση της επίτευξης φυσικού στόχου στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6a διακριτά για στερεά και υγρά απόβλητα. Συγκεκριμένα ο Ειδικός Στόχος 6.a.1 αναφέρεται μόνο σε υγρά απόβλητα όπως αντίστοιχα και ο δείκτης εκροών CO19 που προσμετρά τον πρόσθετο πληθυσμό που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων. Κατά την Αξιολόγηση των δεικτών ανά Πράξη από την αναφορά του ΟΠΣ παρουσιάζεται ενταγμένη Πράξη που αφορά σε διαχείριση στερεών αποβλήτων και ειδικότερα την «Διαχείριση απορριμμάτων Κυθήρων – Αντικυθήρων – MIS 5003945» και εμπεριέχει το δείκτη εκροών CO17 «Στερεά απόβλητα – Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων» ο οποίος δεν συγκαταλέγεται στους επιχειρησιακούς δείκτες του Ε.Π. Επιπλέον στην ίδια Πράξη περιλαμβάνονται τέσσερις (4) πρόσθετοι δείκτες που αφορούν αστικά απόβλητα οι οποίοι δεν δύναται να μετρηθούν έως το σημείο αναφοράς καθώς το έργο δεν είναι περαιωμένο.

β) Κατά την Αξιολόγηση των δεικτών ανά Πράξη από την αναφορά του ΟΠΣ στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6b παρουσιάζεται ενταγμένη Πράξη «Παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ – MIS 5000698» στην οποία δεν εμπεριέχονται επιχειρησιακοί δείκτες παρά μόνο ο πρόσθετος δείκτης 2101 «Ενημερωμένες ταυτότητες παραλιών», ο οποίος δεν δύναται να μετρηθεί έως το σημείο αναφοράς καθώς το έργο δεν έχει περαιωθεί.

γ) Και για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6c η μεθοδολογία υπολογισμού τις τιμές του δείκτη CO09 αφορά μόνο σε αριθμό επισκέψεων βάσει εισιτηρίων και αδυνατεί να μετρήσει Πράξεις που αφορούν δράσεις σύγχρονου πολιτισμού ή/και δράσεις αποκατάστασης – ανάδειξης ιστορικών – πολιτιστικών χώρων των οποίων η επισκεψιμότητα δεν συνδέεται με εισιτήρια. Επισημαίνεται ότι οι πόροι του ΕΤΠΑ για την πολιτιστική και τουριστική υποδομή υπόκεινται στους περιορίζοντας την υποστήριξη για «επενδύσεις στην ανάπτυξη των ενδογενών μέσω επενδύσεων σε πάγιες επενδύσεις σε εξοπλισμό και μικρής κλίμακας υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της μικρής κλίμακας πολιτιστική και αειφόρο τουριστική υποδομή». Ειδικότερα το έργο της αποκατάστασης της Εθνικής Πινακοθήκης,

αποτελεί σημαντική παρέμβαση, έργο phasing και λόγω της καθυστέρησης δεν συμβάλλει στην υλοποίηση του δείκτη.

Τέλος οι Πράξεις για δράσεις προστασίας ανάπτυξης και προβολής των στοιχείων δημόσιων τουριστικών κεφαλαίων δεν εμπεριέχουν επιχειρησιακό δείκτη εκροών αλλά μόνο τον πρόσθετο 9403 «Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ)» ο οποίος δεν μπορεί να μετρηθεί καθώς δεν υπάρχουν περαιωμένες Πράξεις.

3.1.8 Άξονας Προτεραιότητας 7 - Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής

Α.Π.7: Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής

Πίνακας 39: Δείκτες Εκρών Α.Π.7

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ 7 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχου Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
7a	Θέσεις ελιμενισμού που δημιουργούνται	E	T3275	Αριθμός		2,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
7b	Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών	E	T3276	Αριθμός		10,00	1	13.000.000,00	5921486,86	0	10	0	0%	0%	100%
7c	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	E	CO15	χλμ.		5,50	1	126.817.206,15	41.901.006,15	13.521.101,61	5,35	0	0%	0%	97,28%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 40: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.7

ΑΠ7 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
7.a.1	Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	A	T3271	Διακινηθέντες επιβάτες κρουαζιέρας	1.302.581,00	2.282.728,00	1.094.135
7.b.1	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	A	T3277	Αριθμός ατόμων	58,00	48,00	40
7.c.1	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	A	T3272	Πληθυσμός	60.000,00	76.500,00	63.000

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 41: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.7

ΑΠ 7 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
7b	Ενέργειες οδικής ασφάλειας	E	3402	Αριθμός	1	0	0%
7b	Θύματα (νεκροί & τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)	A	3404	Άτομα	0	0	0%
7c	Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	A	4302	Άτομα	31.200	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρμών

- **T3275: Θέσεις ελιμενισμού που δημιουργούνται** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **T3276:Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 100%. Έχει ενταχθεί και υλοποιείται μία Πράξη με την οποία καλύπτεται ο στόχος που είχε τεθεί στο Ε.Π. Η συνολική δημόσια δαπάνη (ΔΔ) της Πράξης ανέρχεται σε 13.000.000,00€.
- **CO15: Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 97,28%. Έχει ενταχθεί και υλοποιείται μία Πράξη η οποία αφορά την Δυτική επέκταση του TRAM προς τον Πειραιά, με την οποία σχεδόν καλύπτεται ο στόχος που είχε τεθεί στο Ε.Π.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3271: Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά** - Αφορά το σύνολο των διακινηθέντων επιβατών κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΟΛΠ. Η τιμή βάσης αφορά πραγματικά στοιχεία διακινηθέντων επιβατών κρουαζιέρας για το 2013, ενώ η τιμή στόχος προσδιορίζεται βάσει μελετών για μελλοντικές ανάγκες για διακίνηση επιβατών κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά, που διενεργούνται από την Ομάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΟΛΠ. Από τα επικαιροποιημένα στοιχεία (έτους 2016) προκύπτει ότι σε σχέση με το 2013 (έτος βάσης τιμής του δείκτη) ο αριθμός των επιβατών κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά παρουσίασε μείωση της τάξης του 19% φτάνοντας το 1.094.135. Η μεγάλη μείωση σημειώθηκε τα έτη 2013 και 2014 ενώ από το έτος 2015, η τάση έχει αντιστραφεί.
- **T3277: Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)** – Η παρακολούθηση του δείκτη θα πραγματοποιείται από τα ετήσια στατιστικά στοιχεία, ανάλυσης θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων της Ελληνικής Αστυνομίας. Από τα στοιχεία αυτά για το 2016 και την αντιστοιχία του ποσοστού των θανατηφόρων ατυχημάτων από παρασύρσεις πεζών προς τους νεκρούς στην Περιφέρεια Αττικής, εμφανίζεται μείωση της τάξεως του 45% (40 άτομα έναντι 58 της τιμής βάσης στο ΠΕΠ Αττικής το 2013).
- **T3272: Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς** - Αφορά τον πρόσθετο πληθυσμό ο οποίος θα εξυπηρετείται από το ΤΡΑΜ. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία που παρέχονται από το Τμήμα Σχεδιασμού Μεταφορών της Αττικό Μετρό Α.Ε. Η τιμή βάσης του δείκτη προσδιορίζεται στις 60.000 εξυπηρετούμενο πληθυσμό από το ΤΡΑΜ που αποτελεί τη τιμή βάσης από τη προηγούμενη προγραμματική περίοδο (αναφορά στο ΠΕΠ Αττικής 2007-13). Ενώ η τιμή στόχος προσδιορίζεται από τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό από το έργο της Δυτικής επέκτασης του ΤΡΑΜ στο Πειραιά (16.500). Επισημαίνεται ότι από τα στοιχεία της ΣΤΑΣΥ Α.Ε. η ημερήσια επιβατική κίνηση του ΤΡΑΜ του έτους 2017 ανέρχεται σε 63.000.

Πρόσθετοι Δείκτες

- **3402: Ενέργειες οδικής ασφάλειας** - Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ055 «Εξοπλισμός των υπηρεσιών τροχαίας για την παροχή ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες οδικού δικτύου στην Περιφέρεια Αττικής» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 7b με τιμή στόχο 1. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.
- **3404: Θύματα (νεκροί και τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)** - Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ055 «Εξοπλισμός των υπηρεσιών τροχαίας για την παροχή ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες οδικού δικτύου στην Περιφέρεια Αττικής» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 7b με τιμή στόχο 0. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.

- **4302: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς** - Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ042 «Δυτική επέκταση του Τραμ» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 7c με τιμή στόχο 0. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης για τον εν λόγω Άξονα **διαφέρει μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων**. Ειδικότερα, στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7a «*Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔΜ*» δεν είναι ικανοποιητική η πορεία καθώς δεν έχει εκινήσει το έργο επέκτασης του λιμένα κρουαζιέρας του Ο.Λ.Π. Αναμένεται η υποβολή της πρότασης στα όργανα – υπηρεσίες της Ε.Ε. περί έγκρισης ως μεγάλου έργου αλλά και της ανάγκης παράλληλης παροχής πιστώσεων (πέραν της υπερδέσμευσης του Άξονα) ώστε να είναι δυνατή η ένταξη όλων των σχεδιαζόμενων Πράξεων. .

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 7b «*Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔΜ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων*» **η πορεία υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική**. Σύμφωνα με τον Πίνακα 40, η επίτευξη του φυσικού στόχου του δείκτη εκρών Τ3276 «Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών» ανέρχεται στο 100% καλύπτοντας το στόχο που έχει τεθεί ως προς τις παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια των πεζών.

Ως προς την Επενδυτική Προτεραιότητα 7c «*Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας*» η πορεία υλοποίησης θεωρείται ικανοποιητική καθώς παρά τις καθυστερήσεις που είχαν προκύψει λόγω τεχνικών θεμάτων, κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και διαγωνιστικών διαδικασιών η Πράξη (MIS 5003660) της δυτικής επέκτασης του Τραμ στο Πειραιά, παρουσιάζει σημαντική πρόοδο. Ο αντίστοιχος δείκτης εκρών CO15 «Αστικές συγκοινωνίες: συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών Τραμ και Μετρό» εμφανίζει πολύ υψηλό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου, ποσοστό 97,28% αλλά η υλοποίηση του δείκτη παρουσιάζεται μηδενική καθώς η Πράξη δεν έχει ολοκληρωθεί.

Επιπλέον για τις δυο (2) ενταγμένες Πράξεις του Α.Π. έχουν χρησιμοποιηθεί πρόσθετοι δείκτες οι οποίοι όμως δεν μπορούν να μετρηθούν καθώς οι Πράξεις δεν έχουν περαιωθεί. Πρόκειται για τους δείκτες 3402 «Ενέργειες οδικής ασφάλειας» και 3404 «Θύματα (νεκροί και τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)» οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για τη Πράξη της Επενδυτικής Προτεραιότητας 7b και ο 4302 «Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς» που χρησιμοποιήθηκε στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7c για την Πράξη της Δυτικής Επέκτασης του Τραμ.

3.1.9 Άξονας Προτεραιότητας 8 - Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Α.Π.8: Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Πίνακας 42: Δείκτες Εκρών Α.Π.8 (Αναθεωρημένο ΕΠ)

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ8 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
8iii	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Ε	11304	Αριθμός		480	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
8v	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Ε	C023	Αριθμός		290,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 43: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.8 (Αναθεωρημένο ΕΠ)

ΑΠ 8 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
8iii	Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	A	11305	Αριθμός	312	350	
8v	Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους	A	T3282	Αριθμός	160	189	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Στις 30/9/2017 υποβλήθηκε στην Ε.Ε. μέσω της SFC 2014 το αναθεωρημένο σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής. Στο αναθεωρημένο κείμενο υπάρχουν αλλαγές – αντικαταστάσεις τόσο στους δείκτες εκροών όσο και στους δείκτες των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 8 (Θ.Σ.8) έγιναν οι ακόλουθες αλλαγές:

α) Διαγράφηκαν οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων T3288 «Αριθμός νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων στους τομείς της ΠΣΕΕ» και T3281 «Νέες επιχειρήσεις στους τομείς της ΠΣΕΕ που συνεχίζουν τη λειτουργία τους ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους», αντίστοιχα.

β) Προστέθηκαν οι δείκτες: Δείκτης εκροών 11304 «Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων» και Δείκτης αποτελεσμάτων 11305 «Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης».

Οι παραπάνω αλλαγές έγιναν για λόγους ομογενοποίησης των δεικτών του ΕΚΤ στα ΠΕΠ όλης της χώρας.

Δείκτες Εκροών (Αναθεωρημένο ΕΠ)

- **11304: Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη
- **C023: Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)** -Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Δείκτες Αποτελεσμάτων (Αναθεωρημένο ΕΠ)

- **11305: Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης**– Η τιμή βάσης είναι 312 και αφορά στους νέους ελεύθερους επαγγελματίες και νέους επιστήμονες που χρηματοδοτήθηκαν μέσω του ΟΑΕΔ για την ίδρυση επιχείρησης – αυτοαπασχόλησης και των οποίων η επιχείρηση συνέχιζε την λειτουργία της ένα έτος μετά την ενίσχυση της. Για την τιμή βάσης γίνεται η εκτίμηση ότι ο μέσος όρος των επιχειρήσεων που συνεχίζουν την λειτουργία τους διαμορφώνεται στο 65% λόγω των αποκλίσεων που παρατηρούνται μεταξύ της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων που δημιουργούν οι δικαιούχοι του Προγράμματος Νέοι Επιστήμονες. Εκεί, το 46.3% των δικαιούχων κατείχαν μισθωτή εργασία σε αντίθεση με το ποσοστό των επιχειρήσεων που ιδρύθηκαν από Νέους Ελεύθερους Επαγγελματίες όπου το ποσοστό βιωσιμότητας ανέρχεται στο 75%. Τα ανωτέρω στοιχεία έχουν προκύψει από την μελέτη «Η επιχειρηματικότητα από ανέργους στην Ελλάδα μελέτη των προγραμμάτων Επιχορήγησης του ΟΑΕΔ» που ολοκληρώθηκε το 2014 και εξετάζει τις δράσεις Νέοι Ελεύθεροι επαγγελματίες, Νέοι Επιστήμονες, Γυναίκες Επιχειρηματικότητα. Για την τιμή στόχο, γίνεται εκτίμηση ότι τα 3/4 (73%) των επιχειρήσεων που θα ιδρυθούν θα συνεχίζουν τη λειτουργία τους ένα χρόνο μετά την ενίσχυση. Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνα πεδίου ή / και με σύστημα παρακολούθησης της ΔΑ μέσω της υποχρέωσης υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης ή εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXISNET. Δεν υπάρχουν για την περίοδο αναφοράς ενταγμένες Πράξεις που να τον τροφοδοτούν. Επίσης, ως προς τις επιχειρήσεις που έχουν ενισχυθεί από τομεακά Ε.Π. (ΕΠΑΝΕΚ), επισημαίνεται ότι δεν έχουν κλείσει ένα χρόνο λειτουργίας από την ενίσχυσή τους.
- **T3282: Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους** –Για την τιμή βάσης γίνεται η παραδοχή ότι το 55% των επιχειρήσεων που ενισχύθηκαν την τρέχουσα προγραμματική περίοδο στο πλαίσιο της δράσης «Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζόμενων και επιχειρήσεων» βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία. Το ποσοστό αυτό προκύπτει από τον βαθμό ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων, χωρίς αποκλίσεις από το αρχικά εγκριθέν, τα οποία χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του Άξονα 3 του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 με συγχρηματοδότηση του ΕΤΠΑ.

Δεν υπάρχουν αντίστοιχα απολογιστικά στοιχεία για την δράση «Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζόμενων και επιχειρήσεων». Για την τιμή στόχο, γίνεται εκτίμηση ότι το 65% των επιχειρήσεων που θα υποστηριχθούν θα βελτιώσουν τη λειτουργία τους ένα χρόνο μετά την ενίσχυση λόγω της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος και τερματισμού της ύφεσης. Αυτό άλλωστε δείχνουν και τα πρόσφατα στοιχεία της μεταβολής του ΑΕΠ για το Α και το Β τρίμηνο του 2014 που καταγράφουν για πρώτη φορά μετά το 2008 θετικό ρυθμό μεταβολής.

Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνες πεδίου (2016, 2018, 2020, 2022) ή / και από το σύστημα παρακολούθησης της Δ.Α. μέσω της υποχρέωσης

υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης η εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXIS-NET. Δεν υπάρχουν για την περίοδο αναφοράς ενταγμένες Πράξεις που να τον τροφοδοτούν. Επίσης, ως προς τις επιχειρήσεις που έχουν ενισχυθεί από τομεακά Ε.Π. (ΕΠΑΝΕΚ), επισημαίνεται ότι δεν έχουν κλείσει ένα χρόνο λειτουργίας από την ενίσχυσή τους.

Πρόσθετοι Δείκτες

Με την πρόσφατη αναθεώρηση του Ε.Π. που υποβλήθηκε στην Ε.Ε. μέσω της “SFC 2014” στις 30/09/2017 εισήχθησαν και ενσωματώθηκαν νέοι πρόσθετοι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων ως επιχειρησιακοί.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης **δεν θεωρείται ικανοποιητική** καθώς όλες οι Επενδυτικές Προτεραιότητες εμφανίζουν σημαντική υστέρηση. Σύμφωνα με τον **Πίνακα 43** στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα από τις Πράξεις που τον τροφοδοτούν δεν υπάρχουν Ενταγμένες Πράξεις για τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 8iii «Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων» και 8v «Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές». Για την περαιτέρω ενεργοποίηση του Α.Π.08 κρίθηκε σκόπιμο να οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης που θα διαχειριστεί όλες τις Κρατικές Ενισχύσεις. **Η καθυστέρηση ορισμού του Ε.Φ.Δ. και Π.Σ.Κ.Ε. έχει προκαλέσει καθυστέρηση στην έκδοση Προσκήσεων Ενδιαφέροντος** που αφορούν τις εν λόγω Επενδυτικές Προτεραιότητες.

3.1.10 Άξονας Προτεραιότητας 9 - Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής

Α.Π.9: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής

Πίνακας 44: Δείκτες Εκρών Α.Π.9 (Αναθεωρημένο ΕΠ)

ΑΠ9 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρηση ς	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθ ος Έργω ν	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίησ η Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
9i	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	E	CO01	Αριθμός		1.500	3	57.683.405,57	42.936.342,24	30.482.350,77	14.837	9.100	606,67%	61,33%	989,13%
9i	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	E	10501	Αριθμός		40.000	3	57.683.405,57	42.936.342,24	30.482.350,77	24.861	15.564	38,91%	62,60%	62,15%
9ii	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	E	CO15	Αριθμός		300	36	10.422.638,69	1.533.600,00	14.025,55	23.487	0	0,00%	0,00%	7829,00%
9ii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	5502	Αριθμός		65	54	13.325.678,69	2.613.600,00	32.588,71	55	0	0,00%	0,00%	84,61%

9ii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	E	5503	Αριθμός	270.000	55	13.325.678,69	2.613.600,00	32.588,71	274.238	0	0,00%	0,00%	101,57%
9iii	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	E	10501	Αριθμός	110	3	509.948,33	301.278,33	171.101,53	98	59	53,63%	60,20%	89,09%
9iii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	5502	Αριθμός	35	32	26.312.182,18	19.385.782,18	1.230.815,48	32	7	20,00%	21,87%	91,42%
9iii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	E	5503	Αριθμός	7.000	32	26.312.182,18	19.385.782,18	1.230.815,48	5.625	1205	17,21%	21,42%	80,35%
9iii	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	E	11501	Αριθμός	600	2	6.744.625,00	6.744.625,00	3.208.769,08	520	175	29,16%	33,65%	86,67%
9iv	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	E	CO22	Αριθμός	1	132 (77)				132 (77)	(10)	1000%		
9iv	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	5502	Αριθμός	137	77	22.431.907,47	8.957.636,04	766.317,29	77	3	2,19%	3,89%	56,20%
9iv	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	E	5503	Αριθμός	60.000	77	22.431.907,47	8.957.636,04	766.317,29	59.531	74	0,12%	0,12%	99,21%

9iv	Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	E	11202	Αριθμός	192.780	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
9iv	Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) που λειτουργούν	E	11203	Αριθμός	54	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
9iv	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας	E	11204	Αριθμός	745	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
9iv	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για Εξαρτήσεις	E	11205	Αριθμός	900	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
9v	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	E	11301	Αριθμός	535	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
9v	Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	E	11302	Αριθμός	1	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 45: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.9 (Αναθεωρημένο ΕΠ)

ΑΠ9 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
9i	Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	A	CR06	Αριθμός	472	225	
9i	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	A	10502	Αριθμός	6.616	32.000	15.268
9ii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	A	5504	Αριθμός	0	65	55
9ii	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέσεις	A	11104	Αριθμός	472	30	
9iii	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	A	10502	Αριθμός	5	40	59
9iii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	A	5504	Αριθμός	0	35	32
9iii	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	A	11509	Ποσοστό	20%	40%	22
9iv	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	A	5504	Αριθμός	0	137	77
9iv	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)	A	11206	Ποσοστό	0%	35%	
9iv	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια	A	11207	Ποσοστό	8,86%	0,32%	
9iv	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις	A	11208	Ποσοστό	0%	7,94%	

ΑΠ9 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
9v	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	A	11303	Αριθμός	317	375	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Την 30/9/2017 υποβλήθηκε στην Ε.Ε. μέσω της SFC 2014 το αναθεωρημένο σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής. Στο αναθεωρημένο κείμενο υπάρχουν αλλαγές – αντικαταστάσεις τόσο στους δείκτες εκροών όσο και στους δείκτες των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (Θ.Σ.9) έγιναν οι εξής αλλαγές:

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.ι:

- Για την δράση της Εναρμόνισης Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής έγινε η προσθήκη των κάτωθι δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων:
 - Δείκτης εκροών: 10501 «Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων»
 - Δείκτης αποτελεσμάτων: 10502 «Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους».
- Για τις λοιπές δράσεις της εν λόγω Επενδυτικής Προτεραιότητας, παρέμεινε ο δείκτης εκροών CO01 “άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων” και προστέθηκε ο δείκτης αποτελεσμάτων CR06 “συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους”
- Τέλος, διαγράφηκαν ο δείκτης εκροών CO17 “άλλα μειονεκτούντα άτομα”, και ο δείκτης αποτελεσμάτων T3294 “Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση που αποκτούν εξειδίκευση που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους”

Οι παραπάνω αλλαγές στους δείκτες τεκμηριώνονται από την ανάγκη:

α) να αφαιρεθεί από τη φραστική ονομασία των δεικτών η αναφορά σε «μειονεκτούντα άτομα» για να μην υπάρχει σύγχυση με τον όρο «μειονεκτούντα άτομα» που αντιστοιχεί στις κατηγορίες συμμετεχόντων ατόμων που μετρώνται στους δείκτες CO12-CO18 του Παραρτήματος Ι του Καν. ΕΚΤ: Οι δράσεις της ΕΠ.9ι έχουν βασική ομάδα στόχου τα άτομα που πλήττονται από φτώχεια και όχι τα μειονεκτούντα άτομα, τα οποία αποτελούν ένα μικρό υποσύνολο των ωφελουμένων.

β) να διαμορφωθούν διακριτοί δείκτες για την εναρμόνιση και τις άλλες δράσεις της 9ι, καθώς δεν έχουν τα ίδια αναμενόμενα αποτελέσματα.

γ) να ληφθούν υπόψη οι δείκτες αποτελεσμάτων της Εναρμόνισης στην Επ.Προτ.8ιν του ΕΠΑΝΑΔ ΔΒΜ, ώστε να υπάρχει κατά το δυνατόν ομοιογενής παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δράσης στα 14 ΕΠ.

Για το λόγο αυτό επαναδιατυπώνονται και διαχωρίζονται οι δείκτες για την εναρμόνιση και τις άλλες δράσεις. Δεν αλλάζει ο τρόπος μέτρησης των δεικτών, καθώς όλοι αφορούν «συμμετέχοντες» κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Καν.ΕΚΤ.

Με βάση την παραπάνω τεκμηρίωση, είναι ακατάλληλος ο δείκτης CO17.

Για τις άλλες δράσεις της 9i πλην της Εναρμόνισης, παραμένει και πρέπει να συνδέεται με αυτές ο δείκτης CO01.

Σε ότι αφορά στον δείκτη αποτελεσμάτων της δράσης «Εναρμόνιση Επαγγελματική και Οικογενειακή Ζωής» έχει προταθεί και συμφωνηθεί, με την ΕΥΣΕΚΤ και την Ευρ. Επιτροπή, *ειδικός δείκτης άμεσων αποτελεσμάτων* συμμετεχόντων καθώς θεωρείται καταλληλότερος από ένα δείκτη μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων (σύμφωνα με τη «λογική της παρέμβασης» της σχετικής δράσης), χωρίς να αφαιρεί «είδη των αποτελεσμάτων» που αποτυπώνονται στους δείκτες των αρχικά εγκεκριμένων ΕΠ.

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.ii:

- Έγινε αντικατάσταση του Ειδικού Στόχου με δύο νέους:
 - ΕΣ 9ii1: Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες
 - ΕΣ 9ii2: Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους
- Για κάθε ΕΣ διαμορφώθηκαν κατάλληλοι δείκτες ως ακολούθως:
 - ΕΣ 9ii1: Νέοι δείκτες Εκροών:

05502 - «Αριθμός υποστηριζόμενων δομών»

05503 - «Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών»

Νέος δείκτης αποτελεσμάτων:

05504 - «Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες» (ο οποίος συνδέεται με το δείκτη εκροών 05502).

- ΕΣ 9ii2: Παρέμεινε ο δείκτης Εκροών CO15 - «μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)». Νέος δείκτης αποτελεσμάτων 11104 -«Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους». Ο εν λόγω δείκτης αντικατέστησε τον υφιστάμενο T3295.

Οι αλλαγές στους Ειδικούς Στόχους και στους δείκτες τεκμηριώνονται από την ανάγκη να διαχωριστούν οι δράσεις υποστήριξης των ατόμων περιθωριοποιημένων

κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, από τις δράσεις ενίσχυσης δομών, καθώς έχουν διαφορετική λογική παρέμβασης, διαφορετικές ομάδες στόχου και διαφορετικά αναμενόμενα αποτελέσματα. Οι δράσεις υποστήριξης των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, εφόσον είναι δράσεις που απευθύνονται σε «συμμετέχοντες» κατά τον ορισμό των κοινών δεικτών του Παραρτήματος Ι του Καν.ΕΚΤ, συνδέονται με δείκτες συμμετεχόντων (αυτή η λογική παρέμβασης ίσχυε και στους δείκτες των εγκεκριμένων ΠΕΠ για τις εν λόγω δράσεις). Οι δράσεις ενίσχυσης δομών αντίθετα, είναι δράσεις συστημικού χαρακτήρα (capacitybuildingoperations), οι οποίες έχουν ομάδα στόχου φορείς (entities) και τα άτομα που λαμβάνουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους είναι έμμεσα ωφελούμενοι.

Για το λόγο αυτό διαμορφώνονται δύο ΕΣ για τα δύο είδη δράσεων. Αντίστοιχα διαμορφώνονται διακριτοί δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων, σε κάθε ΕΣ, καθώς οι δείκτες των αρχικά εγκεκριμένων ΠΕΠ κάλυπταν – ως λογική παρέμβασης - τις δράσεις υποστήριξης των Ρομά και δεν είναι κατάλληλοι για τις άλλες δράσεις, έτσι όπως αυτές εξειδικεύτηκαν από την πολιτική του Υπουργείου Εργασίας για την αντιμετώπιση της φτώχειας.

Οι προτεινόμενες αλλαγές στο δείκτη αποτελεσμάτων του ΠΕΠ που συνδέεται με τον ΕΣ 9ii2, είναι φραστικού τύπου, έτσι ώστε να είναι σαφές ότι ο δείκτης αποτελεσμάτων αντιστοιχεί στον ίδιο πληθυσμό αναφοράς του δείκτη εκροών.

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.iii:

- Έγινε αντικατάσταση του Ειδικού Στόχου με δύο νέους:
 - ΕΣ 9iii1 “Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ”. Ο εν λόγω ΕΣ σχετίζεται με τη δράση της Εναρμόνισης για ΑΜΕΑ.
 - ΕΣ 9iii2 “Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)”.
- Για κάθε ΕΣ διαμορφώθηκαν κατάλληλοι δείκτες ως ακολούθως:
 - ΕΣ 9iii1: Νέος δείκτης Εκροών: 10501 - «Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα
Νέος Δείκτης αποτελεσμάτων: 10502 - «Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους».
 - ΕΣ 9iii2:
 - Α) Οι δράσεις ενίσχυσης δομών (π.χ. ΚΔΗΦ, Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας) συνδέονται με τους εξής δείκτες:
Νέοι δείκτες Εκροών:
05502 - «Αριθμός υποστηριζόμενων δομών»
05503 - «Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών»
Νέος δείκτης αποτελεσμάτων:

05504 - «Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες» (ο οποίος συνδέεται με το δείκτη εκρών 05502).

Β) Η εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη να συνδέεται με τους εξής δείκτες:

Δείκτης εκρών: 11501 - «Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις»

Δείκτης αποτελεσμάτων: 11509 - «Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ»

- Τέλος, λόγω των ανωτέρω αλλαγών διαγράφηκαν οι υφιστάμενοι δείκτες εκρών CO17 και αποτελεσμάτων T3296.

Οι αλλαγές στους Ειδικούς Στόχους και στους δείκτες τεκμηριώνονται από την ανάγκη:

α) να διαχωριστούν οι δράσεις της *Εναρμόνισης*, οι οποίες απευθύνονται σε «συμμετέχοντες», από τις δράσεις *ενίσχυσης δομών* και τις δράσεις *εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης*, οι οποίες έχουν συστημικό χαρακτήρα (capacitybuildingoperations), ομάδα στόχου φορείς (entities) και τα άτομα που λαμβάνουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους είναι έμμεσα ωφελούμενοι.

β) να σχεδιαστούν ΕΣ και δείκτες για την εναρμόνιση ίδιοι με τους αντίστοιχους της Επ.Προτ.9ι για λόγους ομοιογενούς παρακολούθησης της δράσης και στις δύο ΕΠ.

γ) να αντικατασταθούν υπάρχοντες επιχειρησιακοί δείκτες που στηρίχθηκαν σε παραδοχές οι οποίες δεν ισχύουν μετά την εξειδίκευση των δράσεων: η στοχοθέτηση των κοινών δεικτών εκρών όπως ο CO17 έχει στηριχθεί στην παραδοχή ότι όλες οι δράσεις έχουν ομάδα στόχο «συμμετέχοντες» (ενώ αυτό ισχύει μόνο για την εναρμόνιση ΑΜΕΑ). Ειδικότερα, ο δείκτης CO17 είναι ακατάλληλος γιατί τα «άλλα μειονεκτούντα άτομα» δεν είναι η ομάδα στόχου των εν λόγω δράσεων. Συνεπώς κανείς από τους κοινούς δείκτες εκρών δεν είναι κατάλληλος για καμία από τις δράσεις της 9iii.

δ) να διαμορφωθούν νέοι κατάλληλοι και διακριτοί για κάθε είδος δράσεων τρεις δείκτες αποτελεσμάτων, ίδιοι σε όλα τα ΠΕΠ, εφόσον πρόκειται για όμοιου τύπου δράσεις.

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.iv:

- Έγινε αντικατάσταση του Ειδικού Στόχου με δύο νέους:
 - ΕΣ 9iv1 “Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες”. Ο εν λόγω ΕΣ αφορά τις δράσεις της Υγείας
 - ΕΣ 9iv2 “Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες”. Ο εν λόγω ΕΣ αφορά τις δράσεις ενίσχυσης δομών(π.χ. δομές βασικών αγαθών ΚΗΦΗ, ΣΥΔ)
- Για κάθε ΕΣ διαμορφώθηκαν κατάλληλοι δείκτες, σε αντικατάσταση των υφιστάμενων, ως ακολούθως:
 - ΕΣ 9iv1:

Α) Οι Δράσεις των Τοπικών Ομάδων Υγείας συνδέθηκαν με τους εξής δείκτες:
Δείκτης εκροών 1: 11202 - «Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)»

Δείκτης εκροών 2: 11203 - «Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν»

Δείκτης αποτελεσμάτων (που συνδέεται με το δείκτη εκροών 1): 11206 - «Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)»

Β) Οι Δράσεις Ψυχικής Υγείας συνδέθηκαν με τους εξής δείκτες:

Δείκτης εκροών: 11204 - «Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας».

Δείκτης αποτελεσμάτων: 11207 - «Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια»

Γ) Οι Δράσεις για τις Εξαρτήσεις συνδέθηκαν με τους εξής δείκτες: Δείκτης εκροών: 11205- «Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για Εξαρτήσεις».

Δείκτης αποτελεσμάτων: 11208 - «Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις»

- ΕΣ 9iii2: Για τις δράσεις που σχετίζονται με τη λειτουργία δομών (πχ. Δομές αντιμετώπισης της φτώχειας) διαμορφώθηκαν οι κάτωθι δείκτες:

- Νέοι δείκτες Εκροών:

05502 - «Αριθμός υποστηριζόμενων δομών»

05503 - «Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών»

Νέος δείκτης αποτελεσμάτων:

05504 - «Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες» (ο οποίος συνδέεται με το δείκτη εκροών 05502).

Τέλος, για τη δημιουργία Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης δημιουργήθηκε ο κάτωθι δείκτης εκροών:

11201 - «Δημιουργία Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης»

Οι αλλαγές στους Ειδικούς Στόχους και στους δείκτες τεκμηριώνονται από την ανάγκη να διαχωριστούν οι δράσεις της υγείας από τις άλλες δράσεις ενίσχυσης κοινωνικών δομών, καθώς έχουν άλλη λογική παρέμβασης, αναμενόμενα αποτελέσματα και ομάδα στόχου.

Η στρατηγική των δράσεων για την υγεία είναι διαφορετική από αυτήν στην οποία στηρίχθηκαν οι παραδοχές των υφιστάμενων δεικτών όταν εγκρίθηκαν τα προγράμματα τρία χρόνια πριν. Οι νέοι δείκτες για την υγεία θα μετρούν ωφελούμενα άτομα – όπως και οι υφιστάμενοι επιχειρησιακοί δείκτες στα αρχικά εγκεκριμένα ΠΕΠ – αλλά με ονομασία που να μην έχει αναφορά στο «HealthSafetyNet», (δείκτης T3293), στα «μειονεκτούντα άτομα» (CO17) γιατί η ομάδα στόχου των δράσεων δεν

είναι τα «μειονεκτούντα άτομα», όπως αυτά ορίζονται στους δείκτες του Παραρτήματος Ι του Καν. ΕΚΤ.

Αντίστοιχα οι δείκτες αποτελεσμάτων σε όλα τα ΠΕΠ αντικαθίστανται από διακριτούς δείκτες αποτελεσμάτων σε κάθε ΕΣ που είναι κατάλληλοι για τη μέτρηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων των αντίστοιχων δράσεων.

Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.ν:

- Έγινε αντικατάσταση υπαρχόντων και προσθήκη νέων δεικτών σύμφωνα με τα παρακάτω.
 - Δείκτης εκροών 1: 11301 - «Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας»
 - Δείκτης εκροών 2: 11302 - «Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας»
 - Δείκτης αποτελεσμάτων (αποτέλεσμα του δείκτη εκροών 1): 11303 - «Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης».

Οι παραπάνω δείκτες προτείνονται για λόγους ομοιογενούς παρακολούθησης και καταλληλότερης φραστικής διατύπωσης, που αντιστοιχεί στη λογική παρέμβασης των δράσεων μετά την πρόσφατη εξειδίκευσή τους (ενίσχυση κυρίως για την ίδρυση νέων και όχι υφιστάμενων επιχειρήσεων).

Δείκτες Εκροών (Αναθεωρημένο ΕΠ)

- **CO01: Ανεργοί, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 989,13%. Ομοίως, το ποσοστό υλοποίησης του Δείκτη στο ΕΠ ανέρχεται σε 606,67%. Το ποσοστό αυτό εμφανίζεται σχεδόν έξι φορές μεγαλύτερο από τη νέα τιμή στόχο που τέθηκε στην αναθεώρηση. Αυτό συμβαίνει επειδή ενώ από τα δελτία επίτευξης των δεικτών η τιμή υλοποίησης του δείκτη ανέρχεται σε 9.100 άτομα, η νέα τιμή στόχος έχει προσδιοριστεί λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα διαθέσιμα δεδομένα - από συναφείς πράξεις (ΤΟΠΕΚΟ / ΤΟΠΣΑ) της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Το ποσοστό αυτό εκφράζει το ποσοστό υλοποίησης σύμφωνα με τα δελτία επίτευξης του δείκτη που είναι σε κατάσταση αποδεκτό. Αντίθετα, το ποσοστό επίτευξης του δείκτη σε σχέση με τις τρεις ενταγμένες πράξεις που τον τροφοδοτούν ανέρχεται σε 61,33%.
- **10501: Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων**- Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται σε δύο Επενδυτικές Προτεραιότητες του Α.Π.9, στην 9i και στην 9iii.

Για την Επ.Π9i το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 62,15%. Το ποσοστό αυτό κρίνεται ικανοποιητικό καθώς ο δείκτης τροφοδοτείται σταθερά σε ετήσια βάση από τις αντίστοιχες πράξεις που αφορούν την δράση «Εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής». Υπολογίζεται ότι το ποσοστό επίτευξης του δείκτη θα είναι σύμφωνο με την τιμή στόχο που έχει τεθεί.

Για την Επ.Π 9iii το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 89,09%. Το ποσοστό αυτό κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό καθώς ο δείκτης τροφοδοτείται σταθερά σε ετήσια βάση από τις αντίστοιχες πράξεις που αφορούν την δράση «Εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής- παιδιών και ατόμων ΜΕΑ». Υπολογίζεται ότι το ποσοστό επίτευξης του δείκτη πιθανότατα θα ξεπεράσει την τιμή στόχο που έχει τεθεί.

- **CO15: Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά) -** Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 7.829%. Η πολύ μεγάλη αυτή απόκλιση εμφανίζεται λόγω τη διαφοράς που προκύπτει από την τιμή στόχο του δείκτη (αθροιστικά), που έχει τεθεί στα Τεχνικά Δελτία των 36 πράξεων που τον τροφοδοτούν, σε σχέση με την νέα τιμή στόχο του δείκτη στο αναθεωρημένο Ε.Π. Να σημειωθεί ότι νέα τιμή στόχος (300 άτομα) αφορά μόνο τον πληθυσμό Ρομά, ενώ οι πράξεις που τροφοδοτούν το δείκτη υπολογίζουν πιθανότατα και μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης.
- **5502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών** - Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται σε τρεις Επενδυτικές Προτεραιότητες του Α.Π.9, στην 9ii, στην 9iii και στην 9iv.

Για την Επ.Π 9ii το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 84,61%. Το ποσοστό κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 54 Πράξεις οι οποίες και τροφοδοτούν τον δείκτη. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη αναμένεται να ξεπεράσει τη νέα τιμή στόχο που έχει τεθεί. Για την Επ.Π 9iii το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο αναφοράς ανέρχεται σε 91,42%. Από τα δελτία επίτευξης δεικτών προκύπτει ότι το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη στο ΕΠ ανέρχεται σε 20%. Το ποσοστό κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 32 Πράξεις οι οποίες και τροφοδοτούν τον δείκτη. Τέλος, για την Επ.Π 9iv το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο αναφοράς ανέρχεται σε 56,20%. Επίσης, από τα δελτία επίτευξης δεικτών προκύπτει υλοποίηση του δείκτη σε ποσοστό 2,19%. Ο αριθμός των ενταγμένων πράξεων που τροφοδοτούν τον δείκτη για την Επ.Π 9iv ανέρχονται σε 77.

- **5503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών** - Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται σε τρεις Επενδυτικές Προτεραιότητες του Α.Π.9, στην 9ii, στην 9iii και στην 9iv.

Για την Επ.Π 9ii το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 101,57%. Το ποσοστό επίτευξης ξεπέρασε ήδη τη νέα τιμή στόχο καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 55 Πράξεις οι οποίες έχουν αθροιστικά 274.238 επωφελουμένους. Για την Επ.Π 9iii το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο αναφοράς ανέρχεται σε 80,35%. Επίσης, από τα δελτία επίτευξης δεικτών προκύπτει υλοποίηση του δείκτη σε ποσοστό 17,21%. Το ποσοστό κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 32 Πράξεις οι οποίες και τροφοδοτούν τον δείκτη. Το ποσοστό

επίτευξης του δείκτη αναμένεται να ξεπεράσει την νέα τιμή στόχο που έχει τεθεί. Τέλος, για την Επ.Π 9ιν το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έχει σχεδόν υλοποιηθεί καθώς ανέρχεται σε 99,21%. Επίσης, από τα δελτία επίτευξης δεικτών προκύπτει υλοποίηση του δείκτη σε ποσοστό 0,12%.

- **11501: Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 86,67%. Το ποσοστό υλοποίησης του δείκτη στο ΕΠ ανέρχεται σε 29,16%. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ ικανοποιητικό. Ο δείκτης τροφοδοτείται από δύο ενταγμένες Πράξεις μέσω των οποίων, ο αριθμός των σχολικών μονάδων που ωφελούνται, ανέρχεται σε 520. Εκτιμάται ότι ο στόχος του δείκτη θα επιτευχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- **CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο**– Ο συγκεκριμένος δείκτης εμφανίζει μία σειρά προβλημάτων τα οποία καταστούν τον υπολογισμό της επίτευξης του φυσικού στόχου ανέφικτο. Από τα στοιχεία άντλησης του ΟΠΣ προκύπτει ότι ο δείκτης CO22 τροφοδοτείται από 132 πράξεις. Η τιμή στόχος που έχει τεθεί με την πρόσφατη αναθεώρηση είναι ένα (1) και αφορά στη δημιουργία της «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης» η οποία βρίσκεται σε φάση έναρξης υλοποίησης. Επίσης ο συγκεκριμένος δείκτης υπάρχει μόνο στην Επ.Π. 9ιν, στην οποία οι συνολικά ενταγμένες δομές ανέρχονται σε 77. Κρίνεται σκόπιμη επομένως η επανεξέταση του εν λόγω δείκτη με σκοπό την αναθεώρηση της τιμής στόχου που έχει τεθεί.
- **11202: Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)**- Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **11203: Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **11204: Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **11205: Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για Εξαρτήσεις** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **11301: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

- **11302: Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Δείκτες Αποτελεσμάτων (Αναθεωρημένο ΕΠ)

- **CR06: Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους** - Όλοι οι συμμετέχοντες της πράξης οι οποίοι αμέσως μετά τη λήξη συμμετοχής τους: “δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας”, όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR01 «που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση», όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR02 «που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης», όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR04 «που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους», οι συμμετέχοντες που στο απογραφικό δελτίο εισόδου είναι εργαζόμενοι/αυτοαπασχολούμενοι (δείκτης CO05) και οι οποίοι έχουν δώσει θετική απάντηση στο απογραφικό δελτίο εξόδου, (πεδίο της ενότητας Α2. Είμαι εργαζόμενος/νη ή αυτοαπασχολούμενος/νη, απάντηση ΝΑΙ) «αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους» θεωρείται το διάστημα αμέσως μετά την ημερομηνία εξόδου του συμμετέχοντα από την πράξη έως και τέσσερις εβδομάδες μετά. Κάθε συμμετέχων μετράται μία φορά στο δείκτη και στη πράξη. Ο δείκτης μετράται μέσω της επεξεργασίας των μικροδεδομένων (microdata) που καταχωρούνται στα απογραφικά δελτία εξόδου των πράξεων. Δεν υπάρχουν δεδομένα έως την περίοδο αναφοράς.
- **10502: Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση** – Η τιμή βάσης προσδιορίζεται από την επεξεργασία των microdata των απογραφικών δελτίων εξόδου των συμμετεχόντων της Εναρμόνισης στο ΠΕΠ από την πράξη 2015-2016 που ήταν η πρώτη πράξη που υλοποιήθηκε στο ΠΕΠ την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η επεξεργασία των δεδομένων από τα οποία προσδιορίζεται η τιμή βάσης του δείκτη περιγράφεται στον ορισμό/μέθοδο υπολογισμού του δείκτη. Η τιμή στόχου προσδιορίζεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης με βάση τους διαθέσιμους πόρους του κάθε ΠΕΠ. Οι συμμετέχοντες έως και την περίοδο αναφοράς που προκύπτουν από τη δράση της Εναρμόνισης στο ΠΕΠ για τα σχολικά έτη 2015-2016 και 2016-2017 ανέρχονται σε 15.327 άτομα.
- **5504: Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες** - Ο δείκτης αποτελεί δείκτη αποτελεσμάτων στις πράξεις των ΠΕΠ για: τα Κέντρα Κοινότητας, τις Δομές Αστέγων, τις Δομές παροχής βασικών αγαθών, τα ΚΔΗΦ, τις δράσεις για τις κακοποιημένες γυναίκες και τα ΚΗΦΗ. Ο όρος «διευρυμένες-βελτιωμένες υπηρεσίες» προσδιορίζεται σε σχέση με το νέο πλαίσιο λειτουργίας των εν λόγω δομών: ορίζουμε τον όρο «διευρυμένες-βελτιωμένες υπηρεσίες» σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Αυτές οι υπηρεσίες, ανάλογα με την κατηγορία της δομής μπορεί να αφορούν δράσεις δικτύωσης ή/και διεύρυνση των ομάδων στόχου στις οποίες απευθύνονται ή/και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένης της διασύνδεσης ή παραπομπής στα Κέντρα Κοινότητας ή/και χρήση βελτιωμένων εργαλείων όπως το πληροφοριακό σύστημα, κ.α.). Η τιμή στόχου του δείκτη αντιστοιχεί στο 100% του αριθμού των υποστηριζόμενων δομών που συγχρηματοδοτούνται από τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα, δηλ. αποτυπώνει όλες τις υποστηριζόμενες δομές θα παρέχουν διευρυμένες/βελτιωμένες υπηρεσίες. Οι δομές έως και την περίοδο αναφοράς ανέρχονται σε 164.

- **11104: Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους** - Όλοι οι συμμετέχοντες όπως ορίζονται και μετρώνται στο δείκτη εκροών CO15 "που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας", όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων EKT CR01 «που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση», όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων EKT CR02 "που αποκτούν εξειδίκευση", όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων EKT CR03 «που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης», όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων EKT CR04.

Ο προσδιορισμός των τιμών βάσης και στόχου έγινε λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία από τις δράσεις ΤΟΠΕΚΟ της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, δεδομένου ότι έχουν την ίδια λογική παρέμβασης με τις δράσεις που προγραμματίζεται να συγχρηματοδοτηθούν από τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα. (π.χ. οι δράσεις για τους Ρομά που προγραμματίζει η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά). Ειδικότερα, εκτιμήθηκε ότι το ποσοστό εύρεσης απασχόλησης των ωφελούμενων Ρομά δεν δύναται να ταυτίζεται με αυτό σε επίπεδο Περιφέρειας (το οποίο ανέρχεται σε ~15%), λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας και ως εκ τούτου υποεκτιμήθηκε στο 10%. Η τιμή του δείκτη συνδέεται με την τιμή στόχο του κοινού δείκτη εκροών CO15.

- **11509: Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ** - Ο αριθμητής του δείκτη 11509 είναι ο δείκτης εκροών 11501 «Αρ. σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις» (δηλ. τα σχολεία που στηρίζονται από Ειδικό Εκπαιδευτικό και Βοηθητικό προσωπικό). Παρονομαστής είναι το σύνολο των σχολείων των αντίστοιχων βαθμίδων (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Η τιμή βάσης προσδιορίζεται από την επεξεργασία των δεδομένων της πράξης Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Στήριξης 2015-2016 η οποία και ήταν η πρώτη πράξη που υλοποιήθηκε στα ΠΕΠ την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Στην τιμή στόχου συμπεριλαμβάνεται και η τιμή βάσης. Το ποσοστό των σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης έως την περίοδο αναφοράς ανέρχεται σε 22%.

- **11206: Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)** - Ο δείκτης μετρά στον αριθμητή τον αριθμό των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το εισοδηματικό όριο της φτώχειας και ωφελούνται/λαμβάνουν υπηρεσίες που παρέχονται από τις TOMY (ο αριθμητής ταυτίζεται με τον ορισμό του δείκτη εκροών 11202) και στον παρονομαστή μετρά το συνολικό αριθμό ατόμων που ωφελούνται/λαμβάνουν υπηρεσίες που παρέχονται από τις TOMY (σύμφωνα με την αναλογία μιας TOMY προς ωφελούμενα άτομα: γενικός πληθυσμός : 10.000 ως 12.000 άτομα, λαμβάνεται εκτίμηση το 10.000 άτομα. Επομένως, η τιμή του παρονομαστή προκύπτει από τον αριθμό των TOMY (δείκτης 11203) X 10.000. Δεν υπάρχουν δεδομένα έως την περίοδο αναφοράς.
- **11207: Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια** - Ο δείκτης μετρά στον αριθμητή τον αριθμό των ατόμων που λαμβάνουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας από τις συγχρηματοδοτούμενες δομές (νέες ή υφιστάμενες δομές), όπως ορίζονται στο δείκτη εκροών 11204, και στον παρονομαστή μετρά το συνολικό αριθμό ατόμων που ωφελούνται/λαμβάνουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας από όλες τις δομές που λειτουργούν στην περιφέρεια (συγχρηματοδοτούμενες και μη). Οι καταγεγραμμένες τιμές του δείκτη 11204 προς το σύνολο ατόμων που έλαβαν υπηρεσίες στην περιφέρεια Υπολογισμός - εκτίμηση αναμενόμενου στόχου: Αριθμητής σύμφωνα με τον υπολογισμό του δείκτη εκροής. Ο παρονομαστής προσδιορίζεται ετησίως με βάση στοιχεία του Mental Health Atlas του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ως εξής: Τα συγκεντρωτικά στοιχεία σε εθνικό επίπεδο (σύνολο επικράτειας) των ωφελουμένων / χρηστών από υπηρεσίες ψυχικής υγείας X το ποσοστό του πληθυσμού της χώρας ανά Περιφέρεια, σύμφωνα με τα στοιχεία απογραφής του 2011 (δηλ. αναγωγή σε επίπεδο Περιφέρειας του συνολικού αριθμού των ωφελουμένων/χρηστών με βάση τα στοιχεία απογραφής πληθυσμού του 2011). Δεν υπάρχουν δεδομένα έως την περίοδο αναφοράς.
- **11208: Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις** - Ο δείκτης μετρά στον αριθμητή, τον αριθμό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις από τις συγχρηματοδοτούμενες δομές (νέες ή υφιστάμενες δομές), όπως ορίζονται στο δείκτη εκροών 11205, ενώ στον παρονομαστή μετρά το συνολικό αριθμό ατόμων που ζήτησαν (και έλαβαν) υπηρεσίες (συγχρηματοδοτούμενες ή μη) στο επίπεδο της Περιφέρειας. Οι καταγεγραμμένες τιμές του δείκτη 11205 προς το σύνολο του δείκτη αιτημάτων θεραπείας στην Περιφέρεια. Ο αριθμητής εκτιμάται με βάση τη δυναμικότητα εξυπηρέτησης της κάθε δομής/προγράμματος. Ο παρονομαστής λαμβάνεται ως έχει (άτομα από τον πληθυσμό της Περιφέρειας που υπέβαλαν αιτήσεις και έλαβαν υπηρεσίες από συγχρηματοδοτούμενα και μη συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, δηλ. δείκτης από την έκθεση του ΕΚΤΕΠΝ* (επί) τον πληθυσμό της Περιφέρειας. Πηγή άντλησης των στοιχείων για τον προσδιορισμό των τιμών του δείκτη είναι το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ). Δεν υπάρχουν δεδομένα έως την περίοδο αναφοράς.

- **11303: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης** - Οι Υποστηριζόμενοι υφιστάμενοι και νέοι φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας" όπως ορίζονται στο δείκτη εκρών 11301 "που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης": Λαμβάνεται από το ΠΣΚΕ η ημερομηνία ολοκλήρωσης της παρέμβασης και από το Μητρώο Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας του Υπ. Εργασίας λαμβάνεται η πληροφορία αν ένα χρόνο μετά η επιχείρηση συνεχίζει να διατηρεί την ιδιότητα του μέλους σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν.4430/2016 και της ΥΑ που καθορίζει τη λειτουργία του Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας. Ως τιμή βάσης ορίζεται «ο αριθμός των εγγεγραμμένων κοινωνικών επιχειρήσεων του Μητρώου που λειτουργούν τουλάχιστον μια 3ετία από την ημερομηνία ίδρυσής τους», το οποίο εκτιμάται σε ~60%. Η τιμή στόχος του δείκτη προσδιορίζεται εκτιμώντας ότι το ποσοστό (%) βιωσιμότητας των ενισχυόμενων κοινωνικών επιχειρήσεων (δηλ. η συνέχιση της λειτουργίας για 1 έτος μετά την λήξη της παρέμβασης) της Περιφέρειας ανέρχεται στο ~70%. Δεν υπάρχουν δεδομένα έως την περίοδο αναφοράς.

Πρόσθετοι Δείκτες

Με την πρόσφατη αναθεώρηση του Ε.Π. που υποβλήθηκε στην Ε.Ε. μέσω της "SFC 2014" στις 30/09/2017 εισήχθησαν και ενσωματώθηκαν νέοι πρόσθετοι δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων ως επιχειρησιακοί.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης θεωρείται ικανοποιητική καθώς εμφανίζει υψηλή απόδοση για τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 9i «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης», 9ii «Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, 9iii «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών», και 9iv «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας» καθώς από τα στοιχεία του **Πίνακα 45** προκύπτουν υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου των δεικτών από τις Πράξεις που υλοποιούνται και αφορούν τα Κέντρα Κοινότητας, τις Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, τα ΚΔΗΦ, τα ΚΗΦΗ, τους ξενώνες και τα συμβουλευτικά κέντρα γυναικών αλλά και τις Πράξεις για την εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη.

Στον αντίποδα η Επενδυτική Προτεραιότητα 9iv «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας» παρουσιάζει καθυστέρηση καθώς οι δράσεις για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΤοΜΥ) δεν εξειδικεύθηκαν έγκαιρα από την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Υγείας. Και η Επενδυτική Προτεραιότητα 9v «Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία

ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση» παρουσιάζει υστέρηση λόγω αφενός της αλλαγής του θεσμικού πλαισίου (αντικατάσταση του ν. 4019/2011 με τον ν. 4430/2016) και αφετέρου στην καθυστέρηση ολοκλήρωσης του Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία. Επιπρόσθετα κρίνεται ότι για τις δράσεις που θα εξειδικευθούν απαιτείται ορισμός ΕΦ.Δ. Τέλος σημειώνεται ότι, δεν έχουν ενεργοποιηθεί οι δράσεις των Ο.Χ.Ε. στις οποίες έχει αποδοθεί ένα σημαντικό ποσό του προϋπολογισμού του Άξονα.

Ειδικότερα:

Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9i περιλαμβάνεται ο δείκτης CO01 «Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων» ο οποίος εμφανίζει εξαπλάσια τιμή υλοποίησης σε σχέση με το στόχο που έχει τεθεί. Αυτό συμβαίνει διότι ο υπολογισμός της τιμής στόχου του δείκτη λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα συναφών δράσεων για την απασχόληση της προηγούμενης περιόδου (ΕΣΠΑ 2007 -2013) τα οποία είναι υποδεέστερα των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών της περιόδου αλλά και των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δείκτη από τη δράση της «Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» τη τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9ii περιλαμβάνεται ο δείκτης CO15 «Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)» ο οποίος παρουσιάζει τιμή επίτευξης φυσικού στόχου 7.829%. Αυτό συμβαίνει διότι ο υπολογισμός της τιμής στόχου του δείκτη λαμβάνει υπόψη τον πληθυσμό Ρομά που προβλέπεται να ωφεληθεί από τις νέες δράσεις που έχουν σχεδιαστεί από την Ειδική Γραμματεία Ρομά⁸³ (Νέα Παραρτήματα Ρομά, Ομάδες Διαχείρισης Συγκροτημάτων Κατοικίας, Ομάδες Βελτίωσης Συνθηκών Διαβίωσης, Επιδότηση Ενοικίου, Υποστήριξη για την Απασχόληση και Επιχειρησιακή Συμβουλευτική και Δράσεις Προώθησης της Απασχόλησης) ενώ ο δείκτης περιλαμβάνεται σε τριάντα έξι (36) ενταγμένες Πράξεις που αφορούν στα Κέντρα Κοινότητας και προσμετρά πιθανότατα εκτός από Ρομά, μετανάστες και συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης.

Τέλος στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9iv, ο δείκτης CO22 «Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο» παρουσιάζει αναντιστοιχία της τιμής του στόχου και της χρήσης του δείκτη στις Πράξεις που έχουν ενταχθεί. Συγκεκριμένα ενώ στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μετά την πρόσφατη αναθεώρηση ο CO22 στοχοθετήθηκε με την τιμή 1 και αφορά στη δημιουργία μιας Δομής υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης, ο δείκτης συμπεριλαμβάνεται σε 132 ενταγμένες Πράξεις στην εν λόγω Επενδυτική Προτεραιότητα.

3.1.11 Άξονας Προτεραιότητας 10 - Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας

Α.Π.10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας

Πίνακας 46: Δείκτες Εκρών Α.Π.10

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ10 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίησ η Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμέν α	Ποσοστό επίτευξη ς φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
9a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	E	CO35	Άτομα		450,00	2	3.265.261,20	3.131.787,83	2.692.156,11	90	60	13,00%	66,67%	20,00%
9a	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	E	CO36	Άτομα		150.000,00	3	9.551.500,00	0	0	341.045,00	0	0,00%	0,00%	227,36%
9a	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	E	T3305	φυσικά πρόσωπα		2.000,00	2	8.602.355,13	8.393.306,15	3.153.609,26	218	0	0,00%	0,00%	10,90%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 47: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.10

ΑΠ10 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
9.a.1	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	A	T3301	Αριθμός	6.623,00	9.073,00	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 48: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.10

ΑΠ 10 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
9a	Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων	E	5301	Αριθμός	60	0	0%
9a	Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας	A	5302	Αριθμός επισκέψεων	0	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρώων

- **CO35: Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 20%. Το ποσοστό κρίνεται μη ικανοποιητικό καθώς έχουν ενταχθεί μόνο δύο πράξεις οι οποίες τροφοδοτούν το δείκτη, των οποίων η τιμή στόχος ανέρχεται σε ενενήντα (90) άτομα. Ομοίως, το ποσοστό επίτευξης του Δείκτη στο ΕΠ ανέρχεται σε 13%. Το ποσοστό αυτό εκφράζει το ποσοστό υλοποίησης σύμφωνα με τα δελτία επίτευξης του δείκτη που είναι σε κατάσταση αποδεκτό. Αντίθετα, το ποσοστό επίτευξης του δείκτη σε σχέση με τις δυο (2) ενταγμένες πράξεις που τον τροφοδοτούν ανέρχεται σε 66%.
- **CO36: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 227,36%. Το ποσοστό αυτό είναι υπερδιπλάσιο της τιμής στόχου του δείκτη καθώς από τις τρεις ενταγμένες Πράξεις προκύπτει ότι ο πληθυσμός που καλύπτεται από δράσεις υγείας υπερβαίνει κατά 191.045 την τιμή στόχο.
- **T3305: Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε μόλις 10,90%. Το ποσοστό κρίνεται ιδιαίτερα χαμηλό καθώς η τιμή στόχος των δύο ενταγμένων πράξεων (218 πρόσωπα) είναι πολύ μικρή σε σχέση με το στόχο που έχει τεθεί στο Ε.Π.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3301: Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές** - Αφορά το πρόσθετο πληθυσμό ο οποίος καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές (παιδικοί / βρεφικοί / βρεφονηπιακοί σταθμοί, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας κλπ. Η τιμή βάσης του δείκτη που αφορά το πληθυσμό που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές στη Περιφέρεια Αττικής, αποτελεί εκτίμηση της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής & του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Η τιμή στόχος προσδιορίζεται βάση των στοιχείων του χάρτη φτώχειας της Περιφέρειας Αττικής. Από τα δεδομένα των ενταγμένων πράξεων που τροφοδοτούν το δείκτη δεν είναι δυνατή η εξαγωγή δεδομένων έως την περίοδο αναφοράς.

Πρόσθετοι Δείκτες

- **5301: Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων** - Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ058 «Προμήθεια ασθενοφόρων οχημάτων και κινητών μονάδων για τις ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9α με τιμή στόχο 60 οχήματα. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.
- **5301: Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων** - Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στην Πρόσκληση ΑΤΤ049 «Προμήθεια εξοπλισμού Πρωτοβάθμιας Υγείας» στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9α με τιμή στόχο 0. Έως το σημείο αναφοράς δεν υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη καθώς δεν είναι δυνατή η υποβολή Δελτίου Επίτευξης Δεικτών.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης δεν θεωρείται ικανοποιητική καθώς η Επενδυτική Προτεραιότητα 9α «Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας» εμφανίζει υστέρηση.

Σύμφωνα με τον **Πίνακα 47** στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα από τις Πράξεις που τον τροφοδοτούν οι Ενταγμένες Πράξεις οι δείκτες εκρών (που αφορούν παιδική μέριμνα για τις υποδομές εκπαίδευσης και δυναμικότητα κοινωνικών υποδομών) εμφανίζουν μικρό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου λόγω της καθυστέρησης έκδοσης του Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ 141/Β/29-09-2017) περί καθορισμού των προϋποθέσεων αδειοδότησης των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν εντός νομικών προσώπων των Δήμων ή υπηρεσίας των Δήμων που επέφερε καθυστέρηση στην ένταξη Πράξεων. Τέλος ως προς του πρόσθετους δείκτες που έχουν συμπεριληφθεί κατά την έκδοση Προσκήσεων δεν δύναται να μετρηθούν καθώς δεν υπάρχουν περαιωμένες Πράξεις.

3.1.12 Άξονας Προτεραιότητας 11 – Ανάπτυξη Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης

Α.Π.11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης

Πίνακας 49: Δείκτες Εκρών Α.Π.11

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ11 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
10α	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Ε	Άτομα	CO35		2.500,00	10	41.102.069,35	6.636.711,45	5.549.652,70	2.435,00	0	0,00%	0,00%	97,40%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 50: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.11

ΑΠ11 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
0	1	2	3	4	5	6	16
10.1	Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	A	T3311	%	93,90	98,00	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών

- **CO35: Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης** - Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 97,40%. Το ποσοστό κρίνεται πολύ ικανοποιητικό. Ο δείκτης τροφοδοτείται από δέκα (10) ενταγμένες πράξεις των οποίων η τιμή στόχος σχεδόν αγγίζει την τιμή στόχο που έχει τεθεί στο ΕΠ.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

- **T3311: Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές** - Αφορά το μαθητικό δυναμικό της Περιφέρειας (πρωτοβάθμια & δευτεροβάθμια εκπαίδευση) το οποίο στεγάζεται σε κτίρια τα οποία δύναται να χαρακτηριστούν, αναφορικά με την ποιότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, από μέτρια ως πολύ καλή κατάσταση. Η τιμή βάσης του δείκτη προσδιορίζεται από την Έρευνα Πεδίου για την αποτίμηση της συμβολής του ΠΕΠ Αττικής 2007-13, στη βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης. Την έρευνα πεδίου πραγματοποίησε ο Σύμβουλος της Ενδιάμεσης Αξιολόγησης του ΠΕΠ. Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΣΚ (απογραφικά στοιχεία σχολικών μονάδων), ο πληθυσμός ο οποίος εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές προσδιορίζεται σε σχέση με την κατάσταση των κτιριακών εγκαταστάσεων. Η τιμή βάσης προκύπτει από την αφαίρεση των σχολικών μονάδων οι οποίες χαρακτηρίζονται από πολύ κακή έως κακή κατάσταση και είναι κατασκευασμένες πριν το 1985. Από τα δεδομένα των ενταγμένων πράξεων που τροφοδοτούν το δείκτη δεν είναι δυνατή η εξαγωγή δεδομένων έως την περίοδο αναφοράς.

Πρόσθετοι Δείκτες

Δεν έχουν χρησιμοποιηθεί πρόσθετοι δείκτες στις εκδοθείσες Προσκήσεις του Α.Π.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης **θεωρείται μέτρια** σύμφωνα με τον **Πίνακα 50** στον οποίο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του Άξονα. Ενώ ο δείκτης CO35 «Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης» εμφανίζει υψηλό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου, ποσοστό 97,4%, η υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων παρουσιάζει καθυστερήσεις - υστέρηση από τον μοναδικό Δικαιούχο των έργων, τις Κτιριακές Υποδομές (ΚΥΥΠ) Α.Ε. Έως το

σημείο αναφοράς δεν υπάρχουν στοιχεία υλοποίησης του δείκτη καθώς καμία Πράξη δεν έχει περαιωθεί.

3.1.13 Άξονας Προτεραιότητας 12 – Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ)

Α.Π.12: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ)

Πίνακας 51: Δείκτες Εκρών Α.Π.12

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ12 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
12	Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης		T3392	Αριθμός		4,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
12	Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις		T3393	Αριθμός		40,00	3	1.704.997,90	742.753,45	606.803,38	28	1	2,50%	3,57%	70,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

- **T3392: Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης** – Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **T3393: Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις** – Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 70%. Το ποσοστό κρίνεται ιδιέταιρα ικανοποιητικό καθώς έχουν ενταχθεί είκοσι οκτώ (28) πράξεις οι οποίες τροφοδοτούν το δείκτη. Βέβαια, το ποσοστό επίτευξης του Δείκτη σε σχέση με τις ενταγμένες πράξεις που τον τροφοδοτούν είναι μόλις 3,57%.

3.1.14 Άξονας Προτεραιότητας 13 – Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΚΤ)

Α.Π.13: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΚΤ)

Πίνακας 52: Δείκτες Εκρών Α.Π.13

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη								
ΑΠ13 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
13	Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης		T3392	Αριθμός		2,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
13	Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις		T3393	Αριθμός		20,00	1	159.900,00	145.700,00	43.710,00	2	0	0,00%	0,00%	10,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

- **T3392: Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης** – Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.
- **T3393: Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις** – Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 10%. Το ποσοστό κρίνεται μη ικανοποιητικό καθώς έχει ενταχθεί μία (1) πράξη οι οποίοι τροφοδοτεί το δείκτη.

3.2 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

3.2.1 Δείκτες Εκροών

Στο κεφάλαιο που προηγήθηκε παρουσιάστηκαν αναλυτικά τα στοιχεία των δεικτών εκροών που φανερώνουν την ενεργοποίηση και την επίτευξη του φυσικού στόχου σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας αλλά και επενδυτικής προτεραιότητας. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η κατάσταση ενεργοποίησης και φυσικής υλοποίησης των δεικτών συγκεντρωτικά, από την οποία προκύπτουν συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Πίνακας 53: Δείκτες Εκροών - Συγκεντρωτικά στοιχεία

ΑΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Π/Υ Έργων	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη/ Δελτία επίτευξης δεικτών	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	3	4	6	8	11	12	13=12/4	15=11/4
1	Περιφερειακά Κέντρα Καινοτομίας	T3302	Αριθμός	1	0	0	0	0%	0%
1,2,3,4	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	CO01	Επιχειρήσεις	3.956	0	0	0	0%	0%
1,2,3,4	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	23.582.955	0	0	0	0%	0%
1	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	CO26	Επιχειρήσεις	250	3.000.000	5	0	0%	2%
1	Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης	CO27	ευρώ	30.000.000	0	0	0	0%	0%
2,3,4	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	CO02	Επιχειρήσεις	1.540	0	0	0	0%	0%
2,3	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	CO04	Επιχειρήσεις	2.900	0	0	0	0%	0%
2,3	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	CO05	Επιχειρήσεις	50	0	0	0	0%	0%
2,3,4	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	CO06	ευρώ	285.582.955	0	0	0	0%	0%

ΑΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Π/Υ Έργων	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη/ Δελτία επίτευξης δεικτών	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
2	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	T3225	Αριθμός	1	30.760.254	2	0	0%	200%
4	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	CO30	MW	30.000.000	0	0	0	0%	0%
4	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	CO31	Νοικοκυριά	1.800	0	0	0	0%	0%
4	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	CO32	kWh/έτος	1.700	0	0	0	0%	0%
4	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	435.006	0	0	0	0%	0%
5	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	CO20	Άτομα	385.000	63.247.818,29	933.221	0	0%	242,40%
5	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	CO23	Εκτάρια	16.000	0	0	0	0%	0%
6	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	CO09	Επισκέψεις/έτος	120.000	13.786.589,33	125250	0	0%	104,38
6	Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	CO18	Άτομα	85.000	29.191.092,53	227.997	0	0%	268,23
6	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού	68.000	37.778.278,96	73.264	0	0%	107,74%
6	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	CO37	Άτομα	500.000	0	0	0	0%	0%

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

ΑΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Π/Υ Έργων	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη/ Δελτία επίτευξης δεικτών	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
6	Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	CO38	Τετραγωνικά μέτρα	2.000.000	0	0	0	0%	0%
7	Θέσεις ελλιμενισμού που δημιουργούνται	T3275	Αριθμός	2	0	0	0	0%	0%
7	Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών	T3276	Αριθμός	10	13.000.000	10	0	0%	100%
7	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	CO15	χλμ.	5,5	126.817.206,15	5,35	0	0%	97,28%
8	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	11304	Αριθμός	480	0	0	0	0%	0%
8	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	CO23	Αριθμός	290	0	0	0	0%	0%
9	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	CO01	Αριθμός	1.500	57.683.405,57	14.837	9.100	606,67%	989,13%
9	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	10501	Αριθμός	40.110	58.193.353,90	24.959	15.623	38,95%	62,23%
9	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	CO15	Αριθμός	300	10.422.638,69	23.487	0	0%	7829%
9	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	5502	Αριθμός	237	62.069.768,34	163	10	4,21%	68,78%
9	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	5503	Αριθμός	337.000	62.069.768,34	339.394	1.279	0,38%	100,71%
9	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	11501	Αριθμός	600	6.744.625,00	520	175	29,16%	86,67%
9	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	CO22	Αριθμός	1		132	10	1000%	13200%

ΑΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Π/Υ Έργων	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη/ Δελτία επίτευξης δεικτών	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
9	Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)	11202	Αριθμός	192.780	0	0	0	0%	0%
9	Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν	11203	Αριθμός	54	0	0	0	0%	0%
9	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας	11204	Αριθμός	745	0	0	0	0%	0%
9	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για Εξαρτήσεις	11205	Αριθμός	900	0	0	0	0%	0%
9	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	11301	Αριθμός	535	0	0	0	0%	0%
9	Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	11302	Αριθμός	1	0	0	0	0%	0%
9,1	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	CO35	Άτομα	2.950	44.367.330,55	2.525	0	0%	85,59%
9	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	CO36	Άτομα	150.000	9.551.500	341.045	0	0%	227,36
9	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	T3305	φυσικά πρόσωπα	2.000	8.602.355,13	218	0	0%	10,90%
12,1	Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης	T3392	Αριθμός	6	0	0	0	0%	0%
12,1	Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις	T3393	Αριθμός	60	1.864.897,90	30	0	0%	50%

Πηγή: Ιδια Επεξεργασία

Μέχρι την ημερομηνία αναφοράς (20/11/2017) από τους συνολικά σαράντα τέσσερεις (44) Δείκτες Εκρών, έτσι όπως προέκυψαν μετά την αναθεώρηση του ΕΠ, μόνο οι δεκαεννέα (19) εξυπηρετούνται από αντίστοιχες πράξεις. Από αυτούς, οι δώδεκα (12) αφορούν σε πράξεις του ΕΤΠΑ και οι υπόλοιπες επτά (7) σε πράξεις του ΕΚΤ.

Οι δείκτες για τους οποίους δεν υπάρχουν πράξεις που να τους εξυπηρετούν και συνεπώς δεν έχουν ενεργοποιηθεί ακόμη, ανήκουν στους ΑΠ.2. «Διάδοση και Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων και Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ», ΑΠ.3. «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ –

Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων και προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας», ΑΠ.4. «Πρωώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαραγωγής και Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές» και ΑΠ.8. «Πρωώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων και της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης».

Υλοποίηση παρατηρείται μόνο σε **πέντε (5) δείκτες** καθώς για αυτούς υπάρχουν Δελτία Επίτευξης Δεικτών σε κατάσταση αποδεκτή. Και οι πέντε (5) δείκτες ανήκουν στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9 και αφορούν κυρίως στην υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων για τα έτη 2015 και 2016. Πρόκειται για τους δείκτες:

- CO01: άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων, με ποσοστό υλοποίησης 606,67%. Ο συγκεκριμένος δείκτης παρουσιάζει μεγάλη αναντιστοιχία με την τιμή στόχο καθώς οι δύο πράξεις που τροφοδοτούν τον δείκτη και αφορούν στην δράση «Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία» έχουν τιμή υλοποίησης 9.100 άτομα.
- 10501: Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων, με ποσοστό υλοποίησης 38,95% ο οποίος τροφοδοτείται από τέσσερις (4) πράξεις που αφορούν την δράση «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» για τα σχολικά έτη 2015-2016 και 2016-2017
- 5502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών, με ποσοστό υλοποίησης 4,21% ο οποίος τροφοδοτείται από έξι (6) πράξεις που αφορούν τις δράσεις για τα «Συμβουλευτικά κέντρα κακοποιημένων γυναικών και τους ξενώνες φιλοξενίας» καθώς και τα «Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων».
- 5503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών, με ποσοστό υλοποίησης 0,38% ο οποίος τροφοδοτείται από εννέα (9) πράξεις που αφορούν επίσης τις δράσεις για τα «Συμβουλευτικά κέντρα κακοποιημένων γυναικών και τους ξενώνες φιλοξενίας» καθώς και τα «Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων».
- CO22: αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, με ποσοστό 1.000%. Ο δείκτης αυτός, όπως αναλύεται και παρακάτω παρουσιάζει προβλήματα, καθώς ενώ η τιμή στόχος που έχει τεθεί είναι 1 (ένα έργο), η υλοποίηση του με βάση τα Δελτία Επίτευξης Δεικτών είναι 10.

Για τους δεκαεννέα (1)9 δείκτες που τροφοδοτούνται από έργα μπορούν να γίνουν οι ακόλουθες επισημάνσεις σύμφωνα με τη αθροιστική στοχοθεσία από τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξης (ΤΔΠ).

Σε **επτά (7) δείκτες** το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου κυμαίνεται **άνω του 50%** της αντίστοιχης τιμής στόχου. Πρόκειται για τους δείκτες:

- T3276 με ποσοστό 100% ο οποίος αφορά σε παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια των πεζών και εξυπηρετείται από το έργο της κατασκευής πεζογέφυρων σε βασικούς άξονες του Λεκανοπεδίου Αττικής.

- CO15 με ποσοστό 97,28% ο οποίος αφορά στο συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό και εξυπηρετείται από το έργο της Δυτικής επέκτασης του τραμ προς τον Πειραιά.
- 5502 με ποσοστό 68,78% που αφορά τον αριθμό των υποστηριζόμενων δομών και εξυπηρετείται από εκατόν εξήντα τρεις (163) Πράξεις των δομών κοινωνικής ένταξης της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
- 10501 με ποσοστό 62,23% που αφορά τα άτομα που αποδεδειγμένα από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων και εξυπηρετείται από την πράξη της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
- 11501 με ποσοστό 62,23% ο οποίος αφορά τον αριθμό των σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και εξυπηρετείται από την πράξη της εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία.
- CO35 με ποσοστό 85,59% που αφορά τη δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης και εξυπηρετείται από δεκατρία (13) έργα ανέγερσης ή επέκτασης σχολείων και νηπιαγωγείων στην Περιφέρεια Αττικής.
- T3393 με ποσοστό 50% που αφορά σε μελέτες, εμπειρογνώμοσύνες, έρευνες και αξιολογήσεις και εξυπηρετείται από τέσσερις (4) Πράξεις Τεχνικής Βοήθειας.

Σε **δυο (2) δείκτες** το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου κυμαίνεται **κάτω του 50%** της αντίστοιχης τιμής στόχου. Πρόκειται για τους δείκτες:

- CO26 με ποσοστό μόλις 2% ο οποίος αφορά στον αριθμό των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα και εξυπηρετείται από το έργο της ανακαίνισης και ανάπλασης περιβαλλοντικού χώρου στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.
- T3305 με ποσοστό 10,90% που αφορά την δυναμικότητα άλλων κοινωνικών δομών και εξυπηρετείται από δύο πράξεις ανέγερσης και αποκατάστασης ιδρυμάτων στην Αττική.

Τέλος, **δέκα (10) δείκτες** έχουν αθροιστική τιμή στόχου μεγαλύτερη από την τιμή στόχου που έχει τεθεί κατά την πρόσφατη αναθεώρηση. Αυτό συμβαίνει είτε λόγω της επιτυχούς πορείας, και σε πολλές περιπτώσεις λόγω υπερτροφοδότησης των δεικτών από τις ενταγμένες πράξεις, είτε λόγω υποεκτίμησης των τιμών στόχου που έχουν τεθεί, ή και λαθών στις τιμές των ΤΔΠ. Συγκεκριμένα, οι επτά (7) από τους δείκτες που φαίνεται ότι έχουν αθροιστική τιμή μεγαλύτερη από την τιμή στόχο λόγω υπερτροφοδότησης είναι οι εξής:

- Ο δείκτης T3225 “Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι δύο (2) έναντι μίας (1) που είχε τεθεί.
- Ο δείκτης CO20 “Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 933.221 άτομα έναντι 385.000 που είχαν τεθεί.
- Ο δείκτης CO09 “Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης

επισκεπτών” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 125.250 επισκέψεις έναντι 120.000 που είχαν τεθεί.

- Ο δείκτης CO18 “Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 227.997 άτομα έναντι 85.000 που είχαν τεθεί.
- Ο δείκτης CO19 “Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 73.264 άτομα έναντι 68.000 που είχαν τεθεί.
- Ο δείκτης 5503 “Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 339.394 άτομα έναντι 337.000 που είχαν τεθεί.
- Ο δείκτης CO36 “Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 341.045 άτομα έναντι 150.000 που είχαν τεθεί.

Οι τρεις (3) δείκτες για τους οποίους φαίνεται ότι υπάρχει πρόβλημα καθώς είναι μεγάλη η απόκλιση μεταξύ της αθροιστικής τιμής στόχου από τα ΤΔΠ σε σχέση με τις τιμές που είχαν τεθεί είναι οι εξής:

- Ο δείκτης CO01 “άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 14.837 άτομα έναντι 1.500 που είχαν τεθεί.
- Η διαφορά αυτή σε σχέση με την αθροιστική τιμή στόχο των ΤΔΠ, αλλά και των δελτίων επίτευξης δεικτών, υπάρχει καθώς η νέα τιμή στόχος που έχει προσδιοριστεί με την αναθεώρηση λαμβάνει υπόψη μόνο τα διαθέσιμα δεδομένα - από συναφείς πράξεις (ΤΟΠΕΚΟ / ΤΟΠΣΑ) για το μέσο μοναδιαίο κόστος κατάρτισης ανά ωφελούμενο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- Ο δείκτης CO15 “μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι 23.487 άτομα έναντι 300 που είχαν τεθεί.
- Η διαφορά αυτή προκύπτει λόγω του ότι η τιμή στόχος υπολογίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τον σχεδιασμό των δράσεων της αρμόδιας Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά με δεδομένα που αφορούν την επιδότηση ενοικίου, για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την ενίσχυση ατομικών επιχειρήσεων και την επιδότηση μισθοδοσίας για 300 άτομα.
- Ο δείκτης CO22 “αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο” όπου η τιμή στόχος των ΤΔΠ είναι εκατόν τριάντα δυο (132) δομές έναντι μίας (1) που είχε τεθεί.
- Ο συγκεκριμένος δείκτης εμφανίζει μία σειρά προβλημάτων τα οποία καταστούν τον υπολογισμό της επίτευξης του φυσικού στόχου ανέφικτο. Από τα στοιχεία άντλησης του ΟΠΣ προκύπτει ότι ο δείκτης CO22 τροφοδοτείται από εκατόν τριάντα δύο (132) Πράξεις. Η τιμή στόχος που έχει τεθεί με την πρόσφατη αναθεώρηση είναι ένα (1) και αφορά στη δημιουργία της «Δομής υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης» η οποία βρίσκεται σε φάση ένταξης. Επίσης ο συγκεκριμένος δείκτης υπάρχει μόνο στην Επ.Π. 9ιν,

στην οποία οι συνολικά ενταγμένες δομές ανέρχονται σε εβδομήντα επτά (77). Κρίνεται σκόπιμη επομένως η επανεξέταση του εν λόγω δείκτη με σκοπό την αναθεώρηση της τιμής στόχου που έχει τεθεί.

3.2.2 Δείκτες Αποτελεσμάτων

Ομοίως με την προηγούμενη ενότητα ακολουθεί η συγκεντρωτική κατάσταση υλοποίησης των δεικτών αποτελεσμάτων, από την οποία προκύπτουν συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Πίνακας 54: Δείκτες Αποτελεσμάτων - Συγκεντρωτικά στοιχεία

Α Π	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
1	Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	T3293	Αριθμός	2.136	2.500	
1	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	T3211	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	0,34%	0,56%	0,54%
2	Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	T3221	%	5,80%	15%	
2	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	T3222	%	5%	40%	45%
3	Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	T3231	Αριθμός	185	300	
3	Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β'γενή και Γ' γενή τομέα)	T3232	Αριθμός	678.710	810.000	1.045.000
3	Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	T3233	εκατ. €, τρέχουσες τιμές	14.309,29	20.511,62	12.654,18
4	Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	T3241	Σε χιλιάδες KWh	8.116.592,0 0	9.252.915,0 0	
4	Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα	T3242	Σε χιλιάδες KWh	8.017.743,0 0	6.935.434,0 0	
4	Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	T3244	Πλήθος κτιρίων	50	320	
4	Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ	T3243	MW	31,74	35,74	32,74
5	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	T3251	Ποσοστό	79%	95%	
6	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	T3261	%	93%	97%	
6	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	T3262	%	89,40%	95%	90
6	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	T3263	Αριθμός	4.515.567	4.876.812	6.116.266
6	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	T3265	Αριθμός ημερών	50	35	

A Π	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
7	Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	T3271	Διακινηθέντες επιβάτες κρουαζιέρας	1.302.581	2.282.728	1.094.135
7	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	T3277	Αριθμός ατόμων	58	48	40
7	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	T3272	Πληθυσμός	60.000	85.000	63.000
8	Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	11305	Αριθμός	312	350	
8	Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους	T3282	Αριθμός	160	169	
9	Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	CR06	Αριθμός	472	225	
9	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	6.621	32.040	15.327
9	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	5504	Αριθμός	0	237	164
9	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέσεις	11104	Αριθμός	472	30	
9	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	11509	Ποσοστό	20%	40%	22%
9	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	11206	Ποσοστό	0%	35%	
9	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια	11207	Ποσοστό	8,86%	0,32%	
9	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις	11208	Ποσοστό	0%	7,94%	
9	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	11303	Αριθμός	317	375	
10	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	T3301	Αριθμός	6623	9073	

Α Π	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017
11	Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	T3311	%	93,9%	98%	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Αναφορικά με τους δείκτες αποτελέσματος και την πορεία επίτευξης αυτών έως και την περίοδο αναφοράς, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

Από τους τριάντα δυο (32) δείκτες αποτελέσματος και σύμφωνα πάντα με τον τρόπο τεκμηρίωσης και υπολογισμού των τιμών βάσης, αλλά κυρίως των τιμών στόχων που έχουν τεθεί, μόνο δεκατρείς (13) από αυτούς μπορούν να μετρηθούν λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων. Συγκεκριμένα :

Από αυτούς **επτά (7) δείκτες** εμφανίζεται να έχουν ικανοποιητική πορεία υλοποίησης. Πρόκειται για τους δείκτες:

- T3211 “Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ ” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 0,54% του ΑΕΠ με την τιμή στόχο να είναι 0,56%.
- T3243 “Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 32,74 MW με την τιμή βάσης να είναι 31,74 MW.
- T3262 “Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 90%, ελάχιστα αυξημένο από την τιμή βάσης που είναι 89,40%.
- T3272 “Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 63.000 άτομα, αριθμός αυξημένος σε σχέση από την τιμή βάσης που είναι 60.000 άτομα και χωρίς ακόμη να είναι σε διάθεση η νέα γραμμή του Τράμ προς τον Πειραιά.
- 10502 “Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση-κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 15.327 άτομα, με την τιμή βάσης να είναι 6.621 και η τιμή στόχος 32.040 άτομα.
- 5504 “Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 164 δομές, με την τιμή στόχο να είναι 237 δομές.
- 11509 “Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 22%, ελάχιστα αυξημένος με την τιμή βάσης που είναι 20%.

Τέσσερις (4) δείκτες εμφανίζεται να έχουν τιμή υλοποίησης η οποία υπερβαίνει τον στόχο που έχει τεθεί. Πρόκειται για τους δείκτες:

- T3222 “Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 45%, με την τιμή στόχο να είναι 40%.
- T3232 “Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β’γενή και Γ’ γενή τομέα” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 1.045.000 άτομα, με την τιμή στόχο να είναι 810.000 άτομα.
- T3263 “Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 6.116.226 επισκέψεις έναντι της τιμής στόχου που είναι 4.876.812.
- T3277 “Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 40 άτομα έναντι της τιμής στόχου που είναι 48 και της τιμής βάσης που ήταν 58 άτομα.

Τέλος υπάρχουν **δύο (2) δείκτες** που εμφανίζεται να έχουν τιμή υλοποίησης μικρότερη και από την τιμή βάσης που είχε τεθεί. Πρόκειται για τους δείκτες:

- T3233 “Μεταβολή της αξίας των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 12.654,18€ εκ. με την τιμή βάσης να είναι 14.309,29%. Η τιμή αυτή βέβαια ακολουθεί τη γενική τάση της χώρας, καθώς σε επίπεδο Περιφέρειας η Αττική διατηρεί το ποσοστό συμμετοχής της.
- T3271 “Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 1.094.135 επιβάτες κρουαζιέρας, με την τιμή βάσης να είναι 1.302.581. Σε αυτή την περίπτωση και παρά το γεγονός της αύξησης των επιβατών την τελευταία διετία, η τιμή συρρικνώθηκε λόγω του πλήγματος που δέχτηκε ο κλάδος κατά τα έτη 2013-2014.

3.3 ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ (ΕΚΤ)

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνονται στοιχεία από το προφίλ των συμμετεχόντων στις Πράξεις του ΕΚΤ και συγκεκριμένα από τέσσερις τις (4) Πράξεις της δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής» των σχολικών ετών 2015 - 2016, 2016 -2017 (Επενδυτικές Προτεραιότητες 9i & 9iii). **Το πλήθος των απογραφικών δελτίων βάσει των οποίων προκύπτουν τα στοιχεία του Πίνακα αφορλα σε 15.497 Δελτία Εξόδου** (σε όλες τις καταστάσεις του ΟΠΣ).

Πίνακας 55: Πίνακας αποτύπωσης συμμετεχόντων από Απογραφικά Δελτία

Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο Τιμής Υλοποιημένης Δείκτη
CO01	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων/unemployed, including long-term unemployed	13	9.135	9.148
CO02	Μακροχρόνια άνεργοι	9	4.914	4.923
CO03	Οικονομικά μη ενεργά άτομα		233	233
CO04	Οικονομικά μη ενεργά άτομα που δεν παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση/inactive, not in education or training		140	140

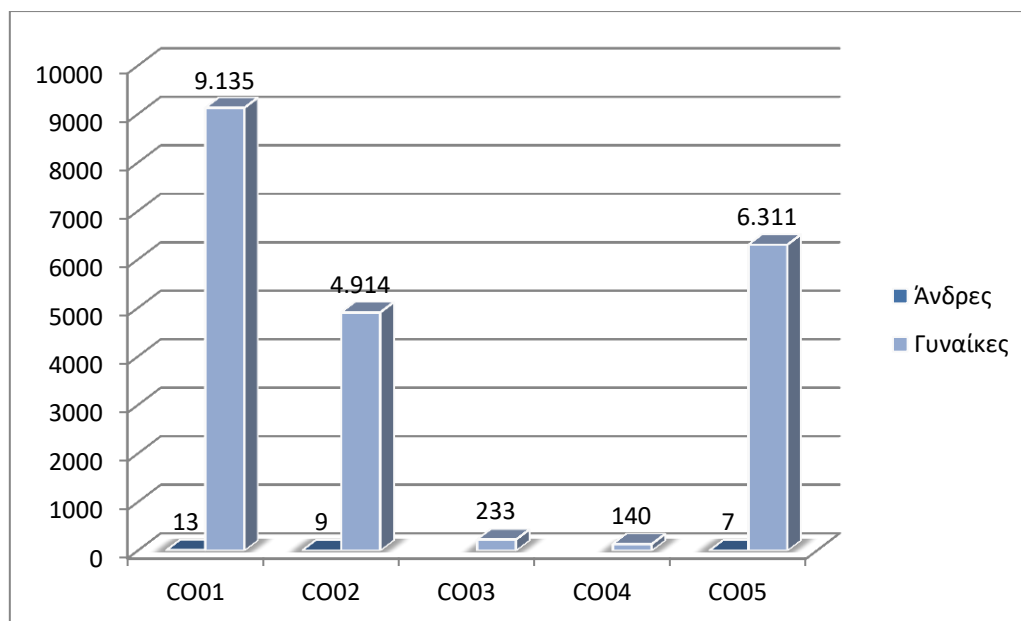
Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο Τιμής Υλοποιημένης Δείκτη
CO05	Απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων	7	6.311	6.318
CO06	Κάτω των 25 ετών		410	410
CO07	Άνω των 54 ετών	1	11	12
CO08	Άνω των 54 ετών που είναι άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων, ή οικονομικά μη ενεργά άτομα που δεν παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση		8	8
CO09	Απόφοιτοι πρωτοβάθμιας (ISCED 1) ή κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2/with primary (ISCED 1) or lower secondary education (ISCED 2))	3	1.721	1.724
CO10	Απόφοιτοι ανώτερης δευτεροβάθμιας (ISCED 3) ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4)	9	9.804	9.813
CO11	Απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ISCED 5 ως 8)	8	4.100	4.108
CO12	Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων	5	2.085	2.090
CO13	Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων με συντηρούμενα τέκνα	5	1.857	1.862
CO14	Συμμετέχοντες που ζουν σε μονοπρόσωπα νοικοκυριά με συντηρούμενα τέκνα	13	1.684	1.697
CO15	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	5	3.547	3.552
CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία		105	105
CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	2	521	523
CO18	Αστεγοί ή άτομα που έχουν αποκλειστεί από τη στέγαση		7	7
CR01	Οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες, που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους		78	78
CR02	Συμμετέχοντες που παρακολουθούν εκπαίδευση / κατάρτιση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους		368	368
CR04	Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη συμμετοχής τους	1	1.292	1.293
CR05	Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης τους αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	1	733	734

Πηγή: ΟΠΣ, Απογραφικά Δελτία, Ιδία Επεξεργασία

Γενικότερα παρατηρείται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων αφορά σε γυναίκες γεγονός που οφείλεται στη φύση της δράσης της «Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής» και τη στήριξη των γυναικών.

Οι δείκτες εκρών CO01, CO02, CO03, CO04 & CO05 αποτυπώνουν την εργασιακή κατάσταση των άμεσα ωφελουμένων των Πράξεων. Από τους συμμετέχοντες οι 9.148 είναι άνεργοι συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων οι οποίοι είναι 4.923. Επίσης 6.318 θεωρούνται απασχολούμενοι ενώ υπάρχουν και 373 οικονομικά μη ενεργά άτομα.

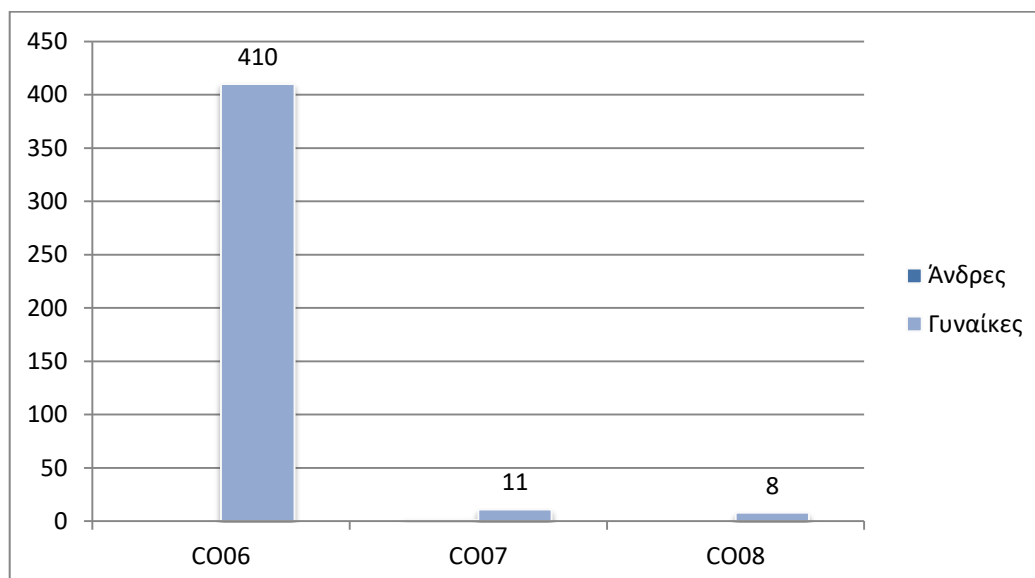
Σχήμα 39: Εργασιακή Κατάσταση Συμμετεχόντων (Άνδρες – Γυναίκες)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι δείκτες CO06, CO07 & CO08 μετρούν συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες των συμμετεχόντων. Από τα στοιχεία των απογραφικών δελτίων προκύπτει ότι 410 άτομα είναι κάτω των 25 ετών (<25) και 20 άτομα άνω των 54 ετών (>54). Οι υπόλοιποι συμμετέχοντες για τους οποίους δεν ορίζεται δείκτης ανήκουν στις ηλικίες 26 – 53 ετών.

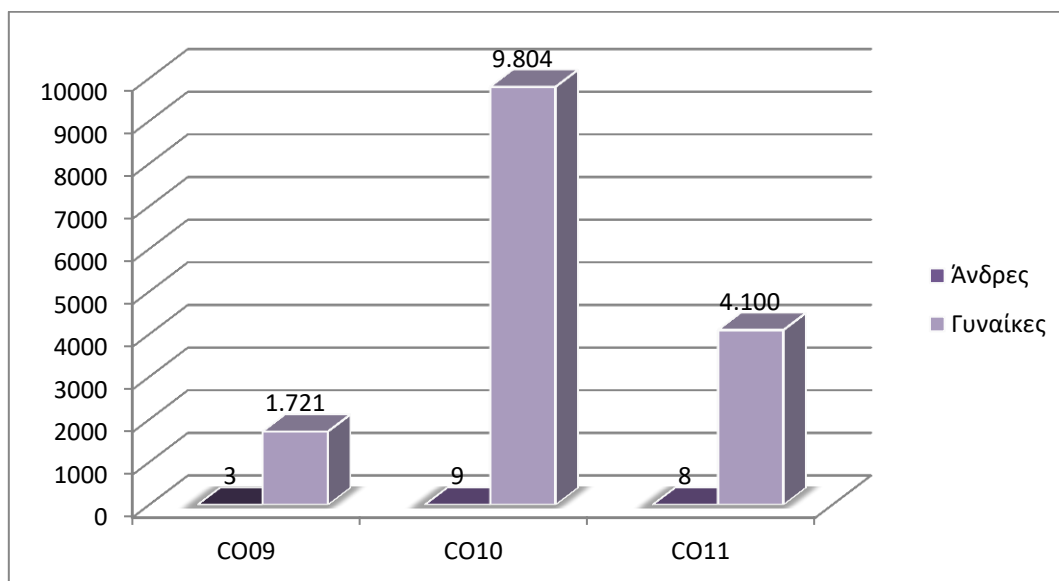
Σχήμα 40: Ηλικιακές ομάδες (Άνδρες – Γυναίκες)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Όσο αναφορά τους δείκτες CO09, CO10 & CO11 που δηλώνουν το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων προκύπτει ότι 1.724 άτομα είναι απόφοιτοι Πρωτοβάθμιας ή κατώτερης Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 9.813 άτομα οι οποίοι αποτελούν και τη πλειοψηφία είναι απόφοιτοι ανώτερης Δευτεροβάθμιας ή Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 4.108 άτομα είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

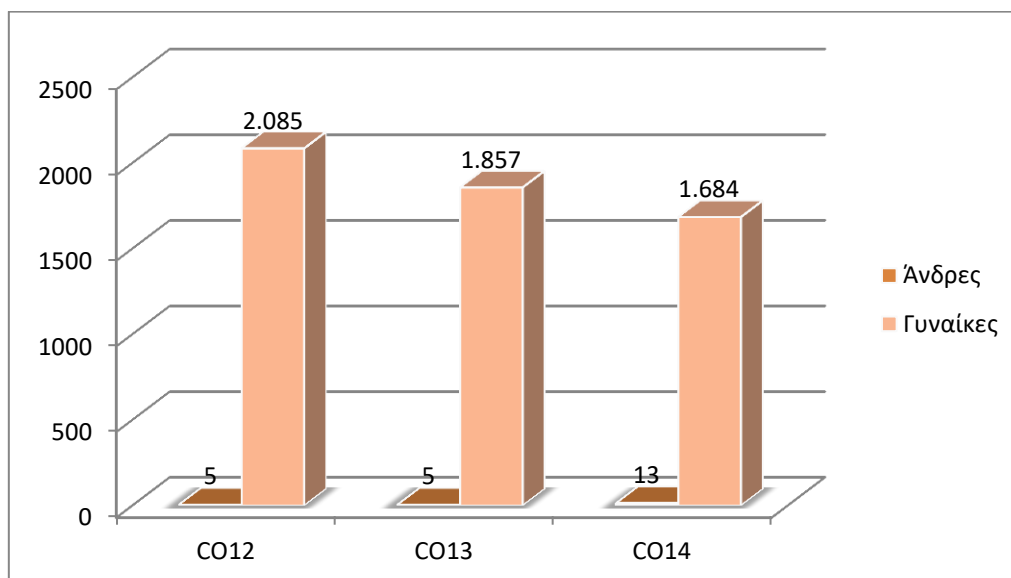
Σχήμα 41: Εκπαιδευτικό Επίπεδο (Άνδρες – Γυναίκες)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Αναφορικά με τους δείκτες CO12, CO13 & CO14 για το είδος του νοικοκυριού που διαβιούν οι συμμετέχοντες προκύπτει ότι 2.090 άτομα ζουν σε νοικοκυριά ανέργων, 1.862 συμμετέχοντες διαβιούν σε νοικοκυριά ανέργων με συντηρούμενα τέκνα και 1.687 άτομα διαβιούν σε μονοπρόσωπα νοικοκυριά με συντηρούμενα τέκνα.

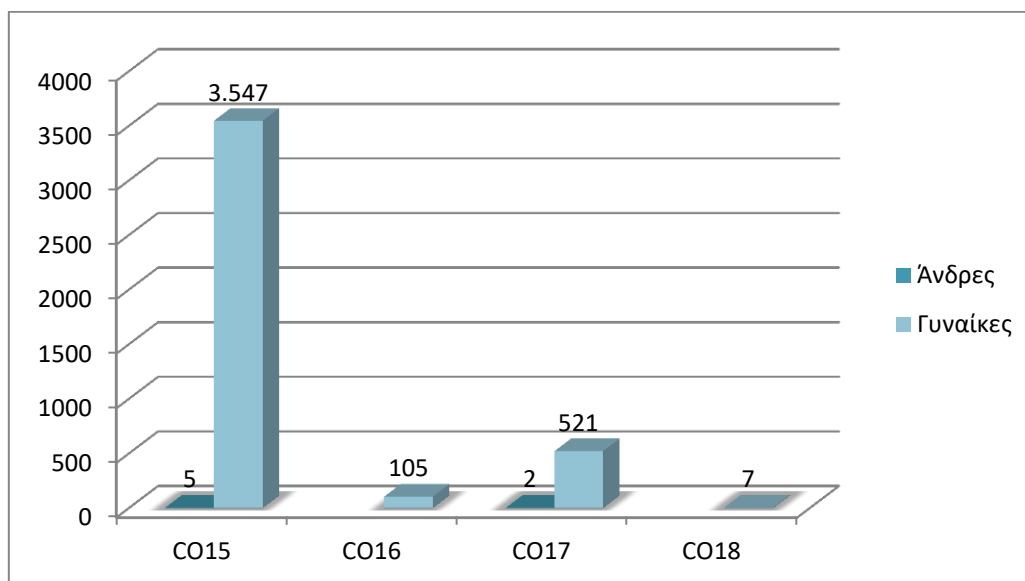
Σχήμα 42: Είδος νοικοκυριού συμμετεχόντων (Άνδρες – Γυναίκες)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι δείκτες CO15, CO16, CO17 & CO18 αφορούν στις κατηγορίες των μειονεκτούντων ατόμων. Παρατηρείται ότι 3.552 άτομα είναι μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (περιθωριοποιημένα άτομα, Ρομά). Συμμετέχοντες με αναπηρία είναι 105 άτομα, άλλα μειονεκτούντα άτομα είναι 523 και 7 άτομα είναι άστεγοι ή έχουν αποκλειστοί από την στέγαση.

Σχήμα 43: Μειονεκτούσες ομάδες (Άνδρες – Γυναίκες)

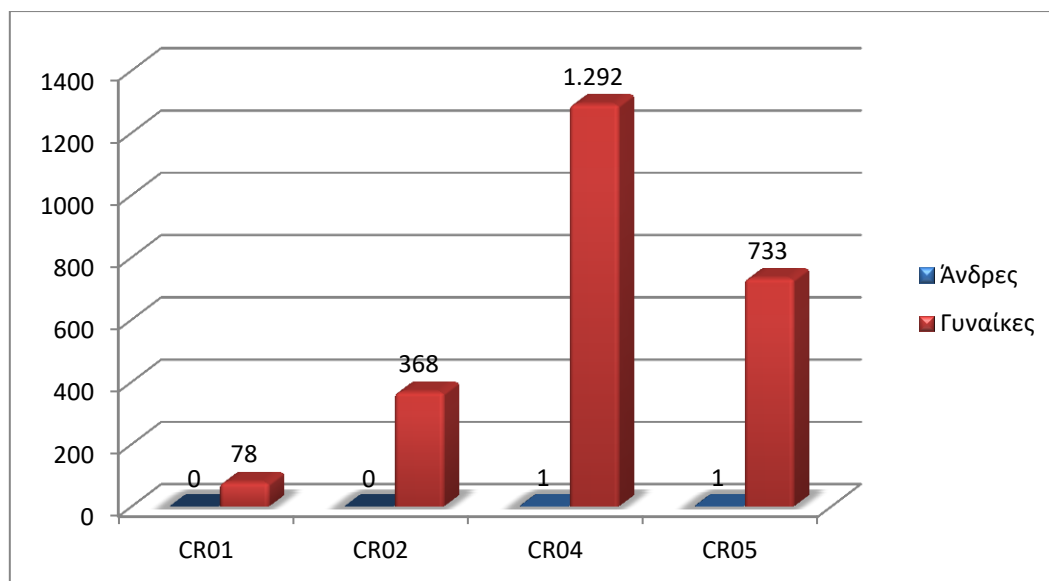

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι δείκτες CRO1, CR02, CR04 & CR05 μετρούν τα αποτελέσματα μετά από την έξοδο των συμμετεχόντων από τις Πράξεις. Από τα στοιχεία των απογραφικών Δελτιών Εξόδου που έχουν υποβληθεί προκύπτουν τα εξής:

- α) 78 οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες, δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους,
- β) 368 συμμετέχοντες παρακολουθούν εκπαίδευση / κατάρτιση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους,
- γ) 1.293 συμμετέχοντες κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη συμμετοχής τους και
- δ) 734 μειονεκτούντα άτομα δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, αποκτούν εξειδίκευση, κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης τους αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους.

Σχήμα 44: Δείκτες αποτελεσμάτων συμμετεχόντων (Άνδρες – Γυναίκες)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.4 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΚΡΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (2023)

3.4.1 Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των δεικτών εκρών (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ για το έτος 2023)

Στον ακόλουθο Πίνακα γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκρώς (επιχειρησιακών και πρόσθετων) και οι οποίοι έχουν χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της έκδοσης Προσκήσεων έως το σημείο αναφοράς. Για τους δείκτες που αφορούν **Πράξεις ΕΤΠΑ** λόγω του ότι δεν μπορούν να μετρηθούν πριν περαιωθούν, **η εκτίμηση γίνεται βάσει** του ποσοστού επίτευξης φυσικού στόχου που προκύπτει από τις ενταγμένες Πράξεις στο πρόγραμμα. Για τους δείκτες που αφορούν **Πράξεις ΕΚΤ** **η εκτίμηση των δεικτών εκρών γίνεται βάσει** : α) του ποσοστού υλοποίησης από τα Δελτία Επίτευξης Δεικτών και β) του ποσοστού επίτευξης φυσικού στόχου. Η στήλη 17 συμπληρώνεται με **ΝΑΙ** ή **ΟΧΙ** ανά δείκτη εκρώς.

Πίνακας 56: Πίνακας εκτίμησης επίτευξης στόχων των δεικτών εκρών για το 2023

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
1	2	2	3	4	6	16	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6	17
1a	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Πρόσθετος δείκτης εκρών	6002	Αριθμός	2,00		0		0%		ΝΑΙ

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
1b	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO26	Επιχειρήσεις	250,00	5	0	0%	0%	2%	OXI
2c	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	T3225	Αριθμός	1,00	2	0	0%	0%	200%	NAI
5a	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO20	Άτομα	385.000,00	933.221,00	0	0%	0%	242,40%	NAI
5a	Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων	Πρόσθετος δείκτης εκρών	8702	Αριθμός			0		0%		NAI
6a	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού	68.000	73.264	0	0%	0%	107,74%	NAI
6a	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Πρόσθετος δείκτης εκρών	1701	Τόνοι /Έτος	400		0		0%		NAI
6a	Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	Πρόσθετος δείκτης εκρών	1703	Ποσοστό (%)	20		0		0%		NAI
6a	Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακύκλωσιμα και βιοαπόβλητα)	Πρόσθετος δείκτης εκρών	1702	Ποσοστό (%)	40		0		0%		NAI
6a	Βιοαποδομήσια αστικά απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή	Πρόσθετος δείκτης εκρών	1704	Ποσοστό (%)	40		0		0%		NAI
6b	Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών	Πρόσθετος δείκτης εκρών	2101	Αριθμός	212		0		0%		NAI

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
6c	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)	Πρόσθετος δείκτης εκρών	9403	Άτομα	472.345		0		0%		NAI
6c	Αριθμός αστικών τοποσημών	Πρόσθετος δείκτης εκρών	9406	Αριθμός	1		0		0%		NAI
6b	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO18	Άτομα	85.000	227.997	0	0%	0%	268,23%	NAI
6c	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO09	Επισκέψεις/έτος	120.000	125.250	0	0%	0%	104,38%	OXI
7b	Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	T3276	Αριθμός	10,00	10	0	0%	0%	100%	NAI
7b	Ενέργειες οδικής ασφάλειας	Πρόσθετος δείκτης εκρών	3402	Αριθμός	1,00		0		0%		NAI
7b	Θύματα (νεκροί & τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)	Πρόσθετος δείκτης εκρών	3404	Άτομα	0,00		0		0%		NAI
7c	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO15	χλμ.	5,50	5,35	0	0%	0%	97,28%	NAI

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
7c	Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	Πρόσθετος δείκτης εκροών	4302	Άτομα	31.200,00		0		0%		NAI
9i	άνεργοι, συμπεριλαμβανόμενων των μακροχρόνια ανέργων	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	CO01	Αριθμός	1.500	14.837	9.100	606,67%	61,33%	989,13%	NAI
9i	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	10501	Αριθμός	40.000	24.861	15.564	38,91%	62,60%	62,15%	NAI
9ii	μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανόμενων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ)	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	CO15	Αριθμός	300	23.487	0	0,00%	0,00%	7829,00%	NAI
9ii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	5502	Αριθμός	65	55	0	0,00%	0,00%	84,61%	NAI
9ii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	5503	Αριθμός	270.000	274.238	0	0,00%	0,00%	101,57%	NAI
9iii	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	10501	Αριθμός	110	98	59	53,63%	60,20%	89,09%	NAI
9iii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	5502	Αριθμός	35	32	0	0,00%	0,00%	91,42%	NAI
9iii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	5503	Αριθμός	7.000	5.625	0	0,00%	0,00%	80,35%	NAI
9iii	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Επιχειρ/κος δείκτης εκροών	11501	Αριθμός	600	520	0	0,00%	0,00%	86,67%	NAI

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
9iv	αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO22	Αριθμός	1	132 (77)					NAI
9iv	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	5502	Αριθμός	137	77	0	0,00%	0,00%	56,20%	NAI
9iv	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	5503	Αριθμός	60.000	59.531	0	0,00%	0,00%	99,21%	NAI
9a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO35	Άτομα	450,00	90	60	13,00%	66,67%	20,00%	NAI
9a	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	CO36	Άτομα	150.000,00	341.045,00	0	0,00%	0,00%	227,36%	NAI
9a	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	T3305	φυσικά πρόσωπα	2.000,00	218	0	0,00%	0,00%	10,90%	NAI
9a	Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων	Πρόσθετος δείκτης εκρών	5301	Αριθμός	60,00		0		0%		NAI
9a	Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας	Πρόσθετος δείκτης εκρών	5302	Αριθμός επισκέψεων	0,00		0		0%		NAI
10a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Επιχειρ/κος δείκτης εκρών	Άτομα CO35		2.500,00	2.435,00	0	0,00%	0,00%	97,40%	NAI

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 **εκτιμάται ότι δεν θα επιτευχθεί ο στόχος του δείκτη CO26**, που αφορά στον αριθμό επιχειρήσεων που συνεργάζονται με Ερευνητικά Ιδρύματα καθώς η τιμή 250, θεωρείται ιδιαίτερα υψηλή. Στον Α.Π. 1 προκύπτει ανάγκη για μεταφορά πόρων από την Επενδυτική Προτεραιότητα 1b στην 1a με αποτέλεσμα τη μείωση του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την Επενδυτική Προτεραιότητα 1b. Ως εκ τούτου και λαμβάνοντας υπόψη το μέσο μοναδιαίο κόστος βάσει του οποίου τοποθετήθηκε ο δείκτης για το ορόσημο του 2018 και του 2023 προκύπτει ανάγκη για τη μείωση της τιμής του δείκτη εκροής. Επιπρόσθετα, η ενεργοποίηση των δράσεων για τον Άξονα παρουσιάζει καθυστέρηση λόγω του μη ορισμού Ε.Φ.Δ.

Για τον Άξονα Προτεραιότητας 2, **προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη T2235** που αφορά εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές καθώς από τις ενταγμένες Πράξεις που υλοποιούνται η τιμή επίτευξης φυσικού στόχου είναι διπλάσια του στόχου που έχει τεθεί αρχικά. Στον Άξονα Προτεραιότητας 5, **προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη CO20** λόγω του ότι το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ξεπερνάει την τιμή στόχο που έχει τεθεί. Επιπλέον και ο πρόσθετος δείκτης που αφορά στην προμήθεια Πυροσβεστικών οχημάτων αναμένεται να υλοποιηθεί επιτυχώς καθώς η Πράξη βρίσκεται σε διαγωνιστική διαδικασία.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 6, **προβλέπεται επίτευξη των στόχων** που έχουν τεθεί τόσο σε επιχειρησιακούς όσο και σε πρόσθετους δείκτες για τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 6a και 6b καθώς οι τιμές επίτευξης φυσικού στόχου ξεπερνούν τις τιμές που έχουν τεθεί. Για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6c **δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ασφάλεια η επίτευξη ή μη του στόχου**, καθώς υπάρχει μεθοδολογικό πρόβλημα στη μέτρηση των επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς για το δείκτη CO09. Επίσης, στον Άξονα Προτεραιότητας 7 **προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη T3276** καθώς οι τιμές επίτευξης φυσικού στόχου ξεπερνούν τις τιμές που έχουν τεθεί.

Όσον αναφορά τον Άξονα Προτεραιότητας 9 **εκτιμάται ότι οι στόχοι που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών θα επιτευχθούν**. Όπως αποτυπώνονται στο παραπάνω πίνακα το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου για τους περισσότερους δείκτες που έχουν χρησιμοποιηθεί ανέρχονται περίπου στο 80% - 90%, ενώ και από τα Δελτία Επίτευξης Δεικτών που έχουν υποβληθεί και έχουν γίνει αποδεκτά διαφαίνεται η ομαλή υλοποίηση των Πράξεων που τροφοδοτούν τους εν λόγω δείκτες. Ως προς τον Άξονα Προτεραιότητας 10, οι στόχοι που έχουν τεθεί **εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν** λόγω της ομαλής υλοποίησης των Πράξεων όπως προκύπτει από τα αποδεκτά Δελτία Επίτευξης Δεικτών. Αναφορικά με τον Άξονα Προτεραιότητας 11 **εκτιμάται επίτευξη του στόχου** του δείκτη CO35 καθώς η τιμή επίτευξης φυσικού στόχου αγγίζει την τιμή που είχε τεθεί.

3.4.2 Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των δεικτών αποτελεσμάτων (ΕΚΤ για το έτος 2023)

Στον παρακάτω Πίνακα γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελεσμάτων οι οποίοι έχουν χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της έκδοσης Προσκλήσεων έως το σημείο αναφοράς. **Η εκτίμηση των δεικτών αποτελεσμάτων γίνεται βάσει των Δελτίων Επίτευξης Δεικτών** (σε

κατάσταση αποδεκτή). Η στήλη 17 συμπληρώνεται με **ΝΑΙ** ή **ΟΧΙ** ανά δείκτη αποτελέσματος.

Πίνακας 57: Πίνακας εκτίμησης επίτευξης στόχων των δεικτών αποτελεσμάτων για το 2023 (Πράξεων ΕΚΤ)

Επ. Πρ.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
0	1	3	4	5	11	16	17
9i	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	6.616	32.00	15.268	ΝΑΙ
9ii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	5504	Αριθμός	0	65	55	ΝΑΙ
9iii	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	5	40	59	ΝΑΙ
9iii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	5504	Αριθμός	0	35	32	ΝΑΙ
9iii	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	11509	Ποσοστό	20%	40%	22%	ΝΑΙ
9iv	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	5504	Αριθμός	0	137	77	ΝΑΙ
9a	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	T3301	Αριθμός	6623	9073		ΝΑΙ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με τα στοιχεία του αποτυπώνονται στον εν λόγω πίνακα και λαμβάνοντας υπόψη την ομαλή πορεία υλοποίησης των Πράξεων του Άξονα Προτεραιότητας 9, εκτιμάται ότι οι δείκτες αποτελεσμάτων που έχουν χρησιμοποιηθεί σε επίπεδο έκδοσης Προσκήσεων **θα επιτύχουν τους στόχους που έχουν τεθεί.**

3.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το Σχέδιο Αξιολόγησης της ΔΑ που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2016 περιλαμβάνει ένα πλήρες πρόγραμμα για την αξιολόγηση, της αποτελεσματικότητας του ΕΠ. Η δομή και το περιεχόμενό του αποτελούν παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής σε θέματα όπως: ο σχεδιασμός του συστήματος αξιολόγησης που ενσωματώνει τα πορίσματα αξιολογήσεων, ένα πλαίσιο που περιλαμβάνει σαφή περιγραφή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και ειδικούς στόχους, απαιτήσεις - μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για κάθε αξιολόγηση. Το πλαίσιο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας επικεντρώνεται στην ανάλυση των συστημικών δράσεων έναντι των επενδυτικών προτεραιοτήτων που υλοποιούνται⁸⁴.

Μέχρι την ημερομηνία αναφοράς (20/11/2017) από τους συνολικά σαράντα τέσσερεις (44) Δείκτες Εκροών, έτσι όπως προέκυψαν μετά την αναθεώρηση του ΕΠ, μόνο οι δεκαεννέα (19) εξυπηρετούνται από αντίστοιχες πράξεις. Από αυτούς, οι δώδεκα (12) αφορούν σε πράξεις του ΕΤΠΑ και οι υπόλοιπες επτά (7) σε πράξεις του ΕΚΤ. Ομοίως, από τους τριάντα δυο (32) δείκτες αποτελέσματος και σύμφωνα πάντα με τον τρόπο τεκμηρίωσης και υπολογισμού των τιμών βάσης, αλλά κυρίως των τιμών στόχων που έχουν τεθεί, μόνο δεκατρείς (13) από αυτούς μπορούν να μετρηθούν λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων.

Κυρίως ως προς τουε δείκτες εκροών η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας για την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί, βασίστηκε στον βαθμό επίτευξης του φυσικού στόχου των δεικτών, στη σχέση δηλαδή των τιμών στόχων των ενταγμένων Πράξεων προς τους προγραμματικούς στόχους. Αυτό συνέβη διότι για τους περισσότερους δείκτες που αφορούν Πράξεις του ΕΤΠΑ δεν είναι δυνατή η μέτρηση της υλοποίησης μέσω των Δελτίων Επίτευξης Δεικτών πριν την ολοκλήρωσή τους. **Η καθιέρωση συχνότερων σημείων αναφοράς καθ'όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου θα διευκόλυνε την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής και των επιδόσεων σε σχέση με την αναμενόμενη πορεία.** Αυτό θα συνέβαλε στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και θα επέτρεπε τον έγκαιρο εντοπισμό και τον μετριασμό ενδεχόμενων κινδύνων όσον αφορά την υλοποίηση.

Ο **Α.Π. 1 «Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση στην υλοποίησή του λόγω του μη ορισμού Ε.Φ.Δ. Στη χρονική στιγμή συγγραφής, έχουν εκδοθεί προσκλήσεις μόνο στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1a. Σημειώνεται ότι στην Πρόσκληση χρησιμοποιείται ο επιχειρησιακός δείκτης CO26 ο οποίος όμως περιλαμβάνεται και στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1b. Ως προς τους δείκτες αποτελέσματος, σημαντική πρόοδο καταγράφει ο δείκτης T3211 που αφορά σε Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ το οποίο ανέρχεται σε 0,54% σε σχέση με το 0,34% του 2011. Για την ενεργοποίηση δράσεων του Α.Π. προτείνεται η επίσπευση των διαδικασιών ορισμού της ΓΓΕΤ ως Ε.Φ.Δ. για την άμεση έκδοση Προσκλήσεων.

Αναφορικά με τον **Α.Π. 2 «Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ»** οι δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί αφορούν την Επενδυτική Προτεραιότητα 2c με το δείκτη T3225 να παρουσιάζει διπλάσια τιμή επίτευξης φυσικού στόχου καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται δύο Πράξεις που αφορούν σε εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές έναντι μιας που είχε τεθεί αρχικά ως στόχος.

Ο **Α.Π.3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας»** εμφανίζει μεγάλη υστέρηση στην πορεία υλοποίησης σε όλες τις Επενδυτικές Προτεραιότητες. Δεν έχουν εκδοθεί προσκλήσεις λόγω καθυστέρησης ορισμού Ε.Φ.Δ. και λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε. Η ενεργοποίηση του Άξονα επαφίεται μόνο στην συμμετοχή του Ε.Π. στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II με το ποσό των 50.000.000,00€. Για την περαιτέρω ενεργοποίηση δράσεων πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα χρήσης άλλων Ε.Π. και ταμείων (π.χ. Ε.Π.Αν. Ε.Κ.) για την εκχώρηση ποσών από το Π.Ε.Π. Αττικής.

Για τον **Α.Π.4 «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές»** δεν έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις στις αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες λόγω της καθυστέρησης άρσης αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. Συνεπώς, ο Άξονας παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Για την ομαλή υλοποίηση των δράσεων του Άξονα, θα πρέπει άμεσα να ολοκληρωθεί η ένταξη της Πράξης με Δικαιούχο το Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α. Ε. στο πλαίσιο της εκδοθείσας Πρόσκλησης ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών και να εκδοθεί η αντίστοιχη πρόσκληση για την αναβάθμιση σχολικών και δημοτικών κτηρίων η οποία είχε εξειδικευθεί από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης.

Όσον αφορά τον **Α.Π.5 «Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων»** η πορεία υλοποίησης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, σύμφωνα και με το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του επιχειρησιακού δείκτη CO20 που αφορά στον πληθυσμό της Περιφέρειας που επωφελείται από αντιπλημμυρικά έργα (242%). Ως προς τη μέτρηση της υλοποίησης των ενταγμένων Πράξεων, ο Άξονας αντικατοπτρίζει πλήρως το οριζόντιο ζήτημα της προγραμματικής περιόδου κατά την οποία δεν δύναται να υποβληθούν Δελτία Επίτευξης Δεικτών για Πράξεις του ΕΤΠΑ που δεν έχουν περαιωθεί, παρά το γεγονός ότι έχει ολοκληρωθεί σημαντικό τμήμα ή μέρος των εργασιών της Πράξης. Κρίνεται σκόπιμο η Διαχειριστική Αρχή να ζητήσει τη συνδρομή της υπηρεσίας θεσμικής υποστήριξης (ΕΥΘΥ) έτσι ώστε να καθοριστούν ποιες θα είναι οι διοικητικές πράξεις που θα ορίζουν ότι τα έργα έχουν περαιωθεί και με ποιο τρόπο μπορεί να δηλωθεί συστημικά. Επιπρόσθετα, η έναρξη δράσεων στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε. θα συνεισφέρει σημαντικά στην πορεία υλοποίησης του Άξονα.

Ο **Α.Π.6 «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον»** εμφανίζει ιδιαίτερα υψηλή απόδοση στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 6, 6b & 6c λαμβάνοντας υπόψη τα υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου των αντίστοιχων δεικτών εκροής (CO19, CO19 & CO09). Εξαίρεση αποτελεί η Επενδυτική Προτεραιότητα 6e που έχει δεσμευτεί για χρήση στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε.. Παρά το γενικό πρόβλημα μέτρησης της υλοποίησης των δεικτών ΕΤΠΑ, ο Άξονας εμφανίζει μια σειρά δομικών ζητημάτων. Ειδικότερα:

- i. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1a δεν υπάρχει σαφής και διακριτός διαχωρισμός μέτρησης για στερεά και υγρά απόβλητα. Ο Ειδικός Στόχος 6.a.1 αναφέρεται μόνο σε υγρά απόβλητα όπως και ο αντίστοιχος δείκτης εκροών CO19. Προτείνεται η αλλαγή στην περιγραφή του Ειδικού Στόχου ώστε να παραληφθεί ο όρος - χαρακτηρισμός «υγρά» από τα απόβλητα καθώς και η εισαγωγή δείκτη εκροών που θα αφορά στα αστικά απόβλητα.
- ii. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6b υπάρχει ενταγμένη Πράξη που αφορά στην παρακολούθηση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων της Περιφέρειας Αττικής στην οποία δεν εμπεριέχονται επιχειρησιακοί δείκτες. Προτείνεται αλλαγή και χρήση του πρόσθετου δείκτη 2101 «Ενημερωμένες ταυτότητες παραλιών» στην επικείμενη αναθεώρηση του Ε.Π.
- iii. Τέλος, στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6c η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη CO09 αφορά μόνο σε αριθμό επισκέψεων βάσει εισιτηρίων και αδυνατεί να μετρήσει Πράξεις που αφορούν δράσεις σύγχρονου πολιτισμού ή/και δράσεις αποκατάστασης ιστορικών –πολιτιστικών χώρων των οποίων η επισκεψιμότητα δεν συνδέεται με εισιτήρια. Θα πρέπει η Διαχειριστική Αρχή να διερευνήσει – εξετάσει άλλο μεθοδολογικό μοντέλο για την μέτρηση της επισκεψιμότητας στους εν λόγω χώρους. Επίσης, θα πρέπει να εξεταστεί η χρήση του πρόσθετου δείκτη 9403 «Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)» ως επιχειρησιακού δείκτη στο Ε.Π. ώστε να είναι δυνατή η μέτρηση των δράσεων προστασίας ανάπτυξης και προβολής στοιχείων δημόσιων τουριστικών κεφαλαίων της Περιφέρειας.
- iv. Επιπρόσθετα η έναρξη δράσεων στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε. θα συνεισφέρει σημαντικά στην πορεία υλοποίησης του Άξονα.

Ο **Α.Π.7 «Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής»** εμφανίζει διαφορά στην υλοποίηση μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Ειδικότερα:

- i. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7a δεν έχει εκκινήσει το έργο του λιμένα κρουαζιέρας του ΟΛΠ καθώς δεν έχει εγκριθεί ο χαρακτηρισμός από τα όργανα της Ε.Ε. ως μεγάλο έργο.
- ii. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7b η πορεία υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική καθώς το ποσοστό υλοποίησης φυσικού στόχου του δείκτη

εκρών Τ3276 «Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια των πεζών» ανέρχεται στο 100%.

- iii. Επιπλέον, η υλοποίηση της Επενδυτικής Προτεραιότητας 7c εξελίσσεται ομαλά καθώς λόγω της Πράξης της Δυτικής Επέκτασης του Τραμ ο δείκτης εκρών CO15 εμφανίζει πολύ υψηλό ποσοστό φυσικού στόχου.

Γενικότερο πρόβλημα και στον Α.Π. 7 αποτελεί ο τρόπος μέτρησης της υλοποίησης των Πράξεων ΕΤΠΑ που δεν έχουν περαιωθεί.

Η πορεία υλοποίησης του **Α.Π.8 «Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση λόγω μη ορισμού Ε.Φ.Δ. και μη λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Ο **Α.Π.9 «Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής»** εμφανίζει πολύ ικανοποιητική πορεία στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 9i, 9ii, 9iii & 9iv λαμβάνοντας υπόψη και τις τιμές επίτευξης φυσικού στόχου αλλά και υλοποίησης βάσει των αντίστοιχων δεικτών. Εξαίρεση αποτελούν οι στόχοι της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9iv που αφορούν δράσεις για τη Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΤοΜΥ) και η Επενδυτική Προτεραιότητα 9v που αφορά σε δράσεις για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ).

Ειδικότερες επισημάνσεις που αφορούν στη μέτρηση των δεικτών εκρών:

Στο προγραμματικό κείμενο του Ε.Π. είχε προβλεφθεί η μέτρηση των επιδόσεων ως προς τις εκροές με τη χρήση μικροδεδομένων (microdata) για τους άμεσα συμμετέχοντες. Δηλαδή για άτομα που λαμβάνουν συγκεκριμένη υποστήριξη μέσω μιας παρέμβασης. Ωστόσο, οι αρμόδιες μονάδες των Υπουργείων έχουν σχεδιάσει δράσεις για έργα που παρέχουν περισσότερη έμμεση υποστήριξη σε άτομα που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό και όχι σε άμεσα στοχευόμενες παρεμβάσεις. Ως αποτέλεσμα, οι χρήστες αυτών των υπηρεσιών δεν καταχωρούνται ως μεμονωμένοι συμμετέχοντες κι επομένως δεν καταγράφονται μικροδεδομένα τα οποία να τροφοδοτούν τους δείκτες «CO».

Η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ υιοθέτησαν ένα εναλλακτικό πλαίσιο εκρών για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, το οποίο εγκρίθηκε κατά την 1η Αναθεώρηση του Ε.Π., τον Οκτώβριο του 2017. Στο επικαιροποιημένο πλαίσιο δεικτών συμπεριλήφθηκαν πρόσθετοι δείκτες και χρησιμοποιήθηκαν ως επιχειρησιακοί, με στόχο την πληρέστερη καταγραφή επιδόσεων αντίστοιχων Πράξεων.

Τέλος και σύμφωνα με το πόρισμα του ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (DG Regio) στην Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Αττικής, το Ε.Π. έχει συγκροτηθεί με επαγγελματισμό, εκτελείται ομαλά και χρησιμοποιεί εν πολλοίς τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ με αποδοτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο για τη στήριξη της

κοινωνικής ένταξης. Από πολλές απόψεις, η ΔΑ αποτελεί υπόδειγμα καλής πρακτικής⁸⁵.

Αναφορικά με την πορεία υλοποίησης του Α.Π.10 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοιχευόμενων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας» εμφανίζει υστέρηση στους δείκτες εκροών που αφορούν στις υποδομές εκπαίδευσης για την παιδική μέριμνα και τη δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών. Για την ομαλή υλοποίηση του Άξονα θα πρέπει άμεσα να ολοκληρωθεί η ένταξη Πράξεων στο πλαίσιο της εκδοθείσας Πρόσκλησης για τις υποδομές φροντίδας παιδιών.

Τέλος ο **Α.Π.11 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοιχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης»** εμφανίζει μέτρια υλοποίηση καθώς παρά το γεγονός επίτευξης υψηλού ποσοστού φυσικού στόχου του δείκτη εκροών CO35, που αφορά στην ενίσχυση κοινωνικών υποδομών παιδικής μέριμνας και εκπαίδευσης, η υλοποίηση των Πράξεων από τον μοναδικό Δικαιούχο, ΚτΥπ Α.Ε. παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Για τη βελτίωση της εικόνας του Άξονα κρίνεται σκόπιμο να εκδοθούν νέες Προσκήσεις όπως π.χ. για την προμήθεια εξοπλισμού σε σχολικές μονάδες.

4 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα αποδεικνύουν την πρόοδο της υλοποίησης τους μέσω τιμών-ορόσημου και τιμών - στόχου που αντιστοιχούν σε τρία είδη δεικτών: χρηματοοικονομικούς δείκτες, δείκτες εκροής και δείκτες αποτελέσματος. Συμπληρωματικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν και τα βασικά στάδια υλοποίησης για τη μέτρηση έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη ή των οποίων η έναρξη είναι προγραμματισμένη, αλλά μόνο στις περιπτώσεις που δεν είναι πιθανό να επιτευχθεί οποιαδήποτε εκροή έως τον Δεκέμβριο του 2018. Συνολικά, οι δείκτες αυτοί πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικοί των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο κάθε Άξονα Προτεραιότητας και, συγκεκριμένα, πρέπει να αποτυπώνουν τουλάχιστον το ήμισυ των πόρων που αντιστοιχούν στον Άξονα Προτεραιότητας.

Το Πλαίσιο Επιδόσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 **δεν είναι περισσότερο προσανατολισμένο στα αποτελέσματα** από ό,τι παρόμοια πλαίσια που εφαρμόστηκαν την προηγούμενη περίοδο. Η Επιτροπή **συνέστησε να μην χρησιμοποιούνται δείκτες αποτελέσματος για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ**, καθώς στις συγκεκριμένες περιπτώσεις η επίτευξη πραγματοποιείται σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και μπορεί να επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικούς παράγοντες. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα δεν χρησιμοποιούσαν σχεδόν **ποτέ δείκτες αποτελέσματος** στο Πλαίσιο Επιδόσεων **ούτε όσον αφορά το ΕΚΤ**, παρόλο που οι δείκτες αποτελέσματος που αφορούν το συγκεκριμένο ταμείο αντικατοπτρίζουν τα άμεσα επακόλουθα ενός έργου.

Στο εν λόγω Κεφάλαιο παρουσιάζονται ανά δείκτη του Πλαισίου Επίδοσης (ΠΕ) οι παραδοχές και η μέθοδος υπολογισμού των οροσήμων για το 2018 και των στόχων για το 2023. Σε ορισμένες (λίγες) περιπτώσεις δείκτες εκροών, για την μέτρηση των οροσήμων για το 2018, συνδέονται είτε με βασικά στάδια υλοποίησης, είτε με αντίστοιχους χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Η επικαιροποίηση των δεδομένων σε κάποιους από τους δείκτες του πλαισίου επίδοσης προέκυψε στο πλαίσιο της Αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014-2020» και κατ' εφαρμογή των οδηγιών της υπ' αρ.: 84421/ΕΥΣΣΑ/1800/28-07-2017 Εγκυκλίου της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ και της υπ' αρ.: 17/οικ.577/ΕΥΣΕΚΤ/07-09-2017 επιστολής του Γεν. Γραμματέα Επενδύσεων & ΕΣΠΑ.

Είναι γεγονός ότι οι επιδόσεις της επίτευξης των εκροών και των αποτελεσμάτων αξιολογούνται σποραδικά. Η προβλεπόμενη πορεία βάσει της οποίας συγκρίνονται τα δεδομένα των εκροών αποτελείται από δύο μόνο σημεία αναφοράς, το 2018 και το 2023. Παρόλο που τα δύο αυτά σημεία αναφοράς είναι σύμφωνα με το εγκεκριμένο Ε.Π., το μεγάλο χρονικό διάστημα μεταξύ τους καθιστά δύσκολο να εκτιμηθεί εάν το πρόγραμμα βρίσκεται σε καλό δρόμο ή όχι. Επιπλέον, είναι δύσκολο να ερμηνευθεί η αναφερόμενη πρόοδος έναντι αυτών των σημείων αναφοράς χωρίς περισσότερες

πληροφορίες σχετικά με τον επιδιωκόμενο ρυθμό και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Δεδομένου του εύρους των αποκλίσεων ένα σχετικά χαμηλό ποσοστό έναντι ενός μελλοντικού σημείου αναφοράς μπορεί να μη σημαίνει απαραίτητα ότι οι εκροές δεν θα επιτύχουν τελικά τον αναμενόμενο στόχο. Αντιστρόφως, η έντονη πρόοδος σε σχετικά πρώιμο στάδιο της υλοποίησης μπορεί να μην εγγυάται απαραίτητα ότι θα επιτευχθούν τελικά οι στόχοι. Αυτή η συνθήκη δημιουργεί κινδύνους στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των Πράξεων, καθώς και συνολικά των Α.Π. και Ε.Π.

4.1 ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΑΝΑ ΆΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΤΟΣ 2018) – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Για την εξέταση της επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης χρησιμοποιείται Συνδυαστικός Πίνακας Εξέτασης στον οποίο αποτυπώνονται οι δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης ανά Α.Π. και Επενδυτική Προτεραιότητα (συμπεριλαμβανομένων των Βασικών Σταδίων Υλοποίησης) καθώς και τα ποσοστά της υλοποίησης ή της επίτευξης του φυσικού στόχου των δεικτών τόσο για το ορόσημο του 2018 όσο και του 2023. Πέραν των Δεικτών Εκροής και των ΒΣΥ το Πλαίσιο Επίδοσης εξετάζεται και ως προς τους Οικονομικούς Δείκτες (F) για κάθε Α.Π. Οι τιμές στόχοι των οικονομικών δεικτών και η επίτευξή τους για τα έτη 2018 και 2023 αποτυπώνονται στο Πίνακα 62. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα πεδία του Συνδυαστικού Πίνακα Εξέτασης.

Πίνακας 58: Πίνακας Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
1	Α.Π.
2	Ειδικοί Στόχοι (που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα)
3	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκροών
4	Ορισμός δείκτη
5	Μονάδα μέτρησης
6	Ορόσημο για το 2018
7	Τιμή-στόχος (2023)
8	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ
9	Ποσοστό επίτευξης στο Ε. Π. (2018) / Στοιχεία από την εξέταση της Αποτελεσματικότητας (Κεφάλαιο Γ)
10	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2018)
11	Ποσοστό επίτευξης στο Ε.Π.(2023) / Στοιχεία από την εξέταση της Αποτελεσματικότητας (Κεφάλαιο Γ)
12	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2023)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η επιλογή των Βασικών Σταδίων Υλοποίησης (ΒΣΥ) έγινε βάσει της εκτίμησης ότι δεν αναμένονται σημαντικές και μετρήσιμες εκροές μέχρι το τέλος του 2018, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία και δεδομένα από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους σε σχέση με την ολοκλήρωση των έργων. Η σχετική τεκμηρίωση για κάθε δείκτη παρατίθεται στην ενότητα 1, παράγραφος «Υπολογισμός τιμή στόχου 2018». Στον Πίνακα που ακολουθεί εξηγείται η συσχέτιση και συμπλήρωση του σταδίου υλοποίησης με τον αντίστοιχο δείκτη εκροών.

Πίνακας 59: Πίνακας τεκμηρίωσης – συσχέτισης Βασικών Σταδίων Υλοποίησης με αντίστοιχο Δείκτη Εκροής

Άξονας Προτεραιότητας	Είδος	Τίτλος / Μονάδα	Ορόσημ ο 2018	Τιμή Στόχος 2023	Εξήγηση συσχέτισης, συμπλήρωσης των δεικτών
2	Εκροών	T3225. Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	0	1	
2	Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	T3374. αριθμός ενταγμένων έργων	1		ο δείκτης εκροών αφορά σε φυσικό αντικείμενο που δεν θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι την περίοδο αναφοράς
7	Εκροών	C015. Συνολικό μήκος νέων ή βελτιούμενων γραμμών τραμ και μετρό	0	5,6	
7	Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	T3374. αριθμός ενταγμένων έργων	2		ο δείκτης εκροών αφορά σε φυσικό αντικείμενο που δεν θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι την περίοδο αναφοράς
7	Εκροών	T3275. Αριθμός λιμένων που αναβαθμίζονται	0	1	
7	Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	T3374. αριθμός ενταγμένων έργων	1		ο δείκτης εκροών αφορά σε φυσικό αντικείμενο που δεν θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι την περίοδο αναφοράς

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία.

Στη συνέχεια, παρατίθενται ο Συνδυαστικός Πίνακας Εξέτασης των Δεικτών Εκροών και ΒΣΥ και ακολουθεί ο Πίνακας Εξέτασης των Οικονομικών Δεικτών (F) του Πλαισίου Επίδοσης του Ε.Π.

Πίνακας 60: Πίνακας Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης

Α.Π. (1)	Ειδικό Στόχοι (που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα) (2)	Κοινοί ή Ειδικό Δείκτες Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Ορόσημο για το 2018 (6)	Τιμή-στόχος (2023) (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2018) (9)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε. Π. (2018) (10)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε.Π.(2023) (11)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2023) (12)
ΑΠ.1	1.β.1. Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	CO26. Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα	Ο αριθμός των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα σε έργα Ε & Α. Τουλάχιστον μία επιχείρηση και ένα ίδρυμα έρευνας συμμετέχει στο έργο. Ένας ή περισσότεροι των συνεργαζόμενων μερών (ερευνητικό ίδρυμα ή επιχείρηση) θα μπορεί να λάβει την υποστήριξη. Το πλαίσιο των συνεργασιών μπορεί να αφορά νέες ή υφιστάμενες δομές.	Επιχειρήσεις	30	250	5	0%	16,67%	0%	2%
ΑΠ.2	2.γ.1 Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς των μεταφορών, του πολιτισμού και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	T3225. Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	Χρησιμοποιείται βασικό στάδιο υλοποίησης	Αριθμός	1 Ενταγμένο έργο	1 Ενταγμένο έργο	2	2		0%	200%
ΑΠ.3	3.α.1. Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	CO4. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Ο αριθμός των επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη και δεν συνεπάγεται την άμεση οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων (αφορά υπηρεσίες καθοδήγησης, συμβουλευτικές, κλπ). Τα επιχειρηματικά κεφάλαια (venturecapital) θεωρούνται ως οικονομική ενίσχυση.	Επιχειρήσεις	175	500	0	0%	0,00%	0%	0%
	3.γ.1. Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη σε μορφή μη επιστρεπτέας άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των έργων (επιχορηγήσεις)	Επιχειρήσεις	180	750	0	0%	0,00%	0%	0%
	3.δ.1. Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας	CO4. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Ο αριθμός των επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη και δεν συνεπάγεται την άμεση οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων (αφορά υπηρεσίες καθοδήγησης, συμβουλευτικές, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, συμμετοχή σε εκθέσεις κλπ). Τα επιχειρηματικά κεφάλαια (venturecapital) θεωρούνται ως οικονομική ενίσχυση.	Επιχειρήσεις	600	2.000	0	0%	0,00%	0%	0%

Α.Π. (1)	Ειδικό Στόχο (που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα) (2)	Κοινό ή Ειδικό Δείκτης Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Ορόσημο για το 2018 (6)	Τιμή-στόχος (2023) (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2018) (9)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε. Π. (2018) (10)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε.Π.(2023) (11)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2023) (12)
ΑΠ.4	4.γ.1 Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια	CO32. Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων	Οι υπολογισμοί βασίζονται στο ενεργειακό πιστοποιητικό των κτιρίων (βλέπε Αρθ.12.1.b της οδηγίας 2010/31/ΕΕ). Σύμφωνα με τις προθεσμίες που καθορίζονται στην οδηγία, ο δείκτης πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα δημόσια κτίρια πάνω από 500 m2 συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας τα οποία ανακατασκευάστηκαν με τη στήριξη των διαρθρωτικών ταμείων. Εάν η κατασκευή αρχίζει μετά τις 9 Ιουλίου 2015, το κατώτατο όριο για τα δημόσια κτίρια μειώνεται στα 250 m2 συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να περιλαμβάνει κτίρια στον υπολογισμό με λιγότερο από 250 m2 (ή 500m2 πριν από την 09/07/2015).	kWh/έτος	116.000	435.000	0	0%	0,00%	0%	0%
ΑΠ.5	5.α.1. Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον	CO20. Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Ο αριθμός ατόμων που εκτίθενται σε κίνδυνο από πλημμύρες και λόγω του υποστηριζόμενου έργου μειώνονται οι άμεσες συνέπειες από τα πλημμυρικά φαινόμενα	Φυσικά πρόσωπα	280.000	385.000	933.221	0%	333,29%	0%	242,40%
ΑΠ.6	6.α.1. Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα	CO19. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός ατόμων των οποίων τα λύματα μεταφέρονται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων μέσω του δικτύου μεταφοράς λυμάτων, ως αποτέλεσμα της αυξημένης ικανότητας επεξεργασίας λυμάτων / μεταφοράς που δημιουργήθηκε από το υλοποιηθέν έργο. Ο δείκτης καλύπτει άτομα σε νοικοκυριά με πραγματικές συνδέσεις με το σύστημα επεξεργασίας λυμάτων.	Ισοδύναμο πληθυσμού	28.000	68.000	73.264	0%	261,66%	0%	107,74%
	6.β.1. Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	CO18. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	Αριθμός ατόμων που προμηθεύονται πόσιμο νερό μέσω του δικτύου παροχής νερού ύδρευσης ως συνέπεια της αύξησης δυναμικότητας παραγωγής ποσίου νερού / μεταφοράς που δημιουργήθηκε από το υλοποιηθέν έργο. Περιλαμβάνει τη βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού. Ο δείκτης καλύπτει άτομα σε νοικοκυριά με πραγματικές συνδέσεις με το σύστημα ύδρευσης.	φυσικά πρόσωπα	25.000	85.000	227.997	0%	911,99%	0%	268,23%

Α.Π. (1)	Ειδικό Στόχο (που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα) (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Ορόσημο για το 2018 (6)	Τιμή-στόχος (2023) (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2018) (9)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε. Π. (2018) (10)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε.Π.(2023) (11)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2023) (12)
	6.γ.1. Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	CO9. Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Η εκ των προτέρων εκτιμώμενη αύξηση αριθμού των επισκέψεων σε μια τοποθεσία (πολιτιστικής ή φυσικής κληρονομιάς) για το έτος μετά την ολοκλήρωση του έργου. Ισχύει για βελτιώσεις τοποθεσιών που στοχεύουν να προσελκύσουν και να δέχονται επισκέπτες για αειφόρο τουρισμό.	Επισκέψεις/ έτος	50.000	120.000	125.250	0%	250,50%	0%	104,38%
Α.Π.7	7.α.1 Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3275. Θέσεις ελλιμενισμού που δημιουργούνται	Χρησιμοποιείται βασικό στάδιο υλοποίησης (Ο δείκτης συνδέεται με τον T3373)	Αριθμός	1 Ενταγμένο Έργο	1 Ενταγμένο Έργο	0	0		0%	0%
	7.γ.1 Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (TRAM) στην Αττική	CO15. Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	Χρησιμοποιείται βασικό στάδιο υλοποίησης (Συνδέεται με τον δείκτη T3374)	Χιλιόμετρα	2 Ενταγμένα Έργα	5,6 km	1 Ενταγμένο Έργο 5,35 km	1		0%	97,28%
Α.Π. 8	8.iii.1 Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	11304. Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Αφορά στον αριθμό των σχεδίων που θα υποβληθούν για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Αριθμός	170	480	0	0%	0%	0%	0%
Α.Π.9	9.i.1 Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό	10501. Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Όλοι οι συμμετέχοντες όπως ορίζονται και μετρώνται στο άθροισμα τιμών των κοινών δεικτών συμμετεχόντων CO01+CO03+CO05. Ο κάθε συμμετέχων (το κάθε άτομο που αποδεσμεύεται από τη φροντίδα) μετράται μία φορά στο δείκτη και στη πράξη. Ο δείκτης μετράται μέσω της επεξεργασίας των μικροδεδομένων (microdata) που καταχωρούνται στα απογραφικά δελτία εισόδου των πράξεων	Αριθμός	21.000	40.000	24.861	74%	118,39%	38,91%	62,15%

Α.Π. (1)	Ειδικό Στόχο (που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα) (2)	Κοινό ή Ειδικό Δείκτης Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Ορόσημο για το 2018 (6)	Τιμή-στόχος (2023) (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2018) (9)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε. Π. (2018) (10)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε.Π.(2023) (11)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2023) (12)
	9.ii.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες	05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Ως «υποστηριζόμενες δομές» εννοούνται οι κάτωθι δομές που ενισχύονται/ συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και ωφελούνται άμεσα από την εν λόγω χρηματοδότηση: 1. Κέντρα Κοινότητας (ΚΚ), 2. ΣΥΔ, 3. ΚΔΗΦ, 4. Δομές παροχής βασικών αγαθών (Κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία, συσσίτια), 5. Δομές αστέγων (υπνωτήρια και κέντρα ημέρας), 6. Δομές κακοποιημένων γυναικών (ξενώνες και συμβουλευτικά κέντρα)	Αριθμός	140	237	164	1%	117,14%	1,5%	69,19%
	9.iii.2 Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑμεΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)		7. ΚΗΦΗ.								
	9.iv.2 Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες		Ο δείκτης 05502 είναι ειδικός προγραμματικός δείκτης εκρών για φορείς (programmespecificoutputindicatorforentities). Μετράται σε επίπεδο πράξης. Η κάθε δομή μετράται μία φορά στο επίπεδο της πράξης. Άρα αν η ίδια δομή ενισχυθεί από 2 πράξεις, θα μετρηθεί 2 φορές στο δείκτη (μία φορά σε κάθε πράξη).								
ΑΠ.10	9.α.1 Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων Υποδομών	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται	Ο αριθμός χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν νεόδμητα κτίρια ή βελτιωμένες εγκαταστάσεις φροντίδας παιδιών	Φυσικά πρόσωπα	170	450	90	0%	52,94%	13%	20%

Α.Π. (1)	Ειδικοί Στόχοι (που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα) (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Ορόσημο για το 2018 (6)	Τιμή-στόχος (2023) (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2018) (9)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε. Π. (2018) (10)	Ποσοστό επίτευξης στο Ε.Π.(2023) (11)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου (2023) (12)
	σε υποβαθμισμένες περιοχές	T3305. Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	Ο αριθμός χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν άλλες κοινωνικές υποδομές (Κέντρα Φιλοξενίας για αιτούντες άσυλο, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Κέντρα υποδοχής αστέγων κλπ)	Φυσικά πρόσωπα	500	2.000	218	0%	43,60%	0%	10,90%
ΑΠ.11	10.α.1. Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται	Ο αριθμός χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν νεόδμητα κτίρια ή βελτιωμένες εγκαταστάσεις εκπαίδευσης. Ως «χρήστες» νοείται το μαθητικό δυναμικό και όχι επιπλέον οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς.	Φυσικά πρόσωπα	750	2.500	2.435	0%	324,67%	0%	97,40%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

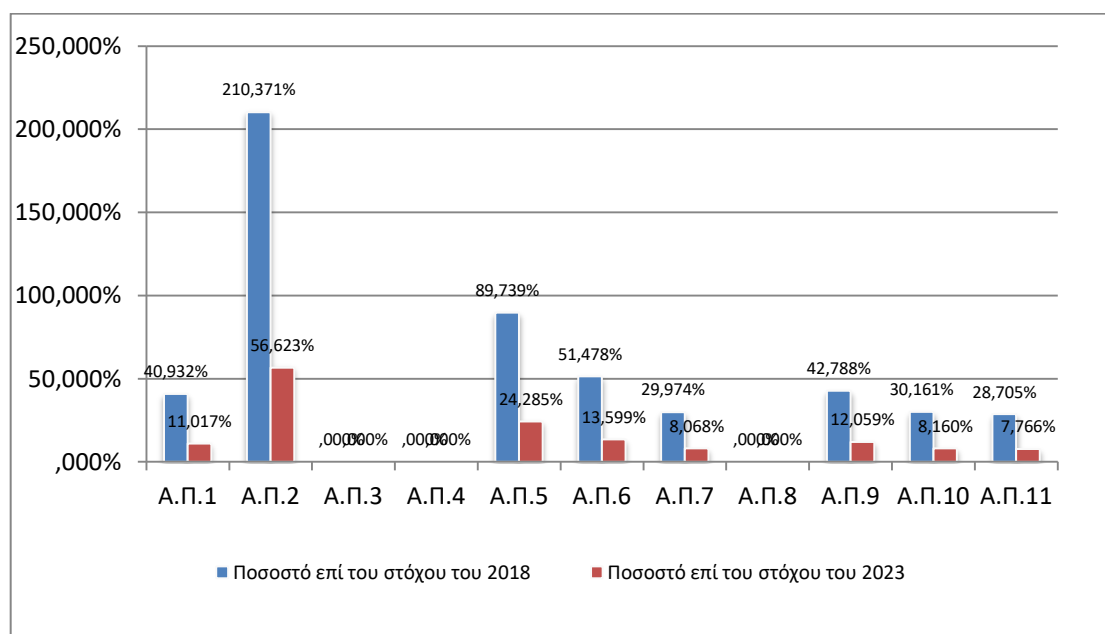
Ο Οικονομικός Δείκτης (F) εκφράζει το ποσό των πιστοποιημένων δαπανών ανά Άξονα Προτεραιότητας. Στον επόμενο Πίνακα αποτυπώνονται τα ποσοστά επίτευξης που παρουσιάζουν σε σχέση με το ορόσημο για το 2018 αλλά και το στόχο του 2023.

Πίνακας 61: Ποσοστό επίτευξης των Οικονομικών Δεικτών (F) ανά Άξονα Προτεραιότητας σε σχέση με το 2018 και το 2023

Α.Π.	Ι.Δ.	Ορόσημο για το 2018	Τιμή-στόχος (2023)	Πιστοποιημένες Δαπάνες	Ποσοστό επί του στόχου του 2018	Ποσοστό επί του στόχου του 2023
Α.Π.1	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	8.029.694,61	29.832.550,00	3.286.734,00	40,93%	11,02%
Α.Π.2	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	10.766.353,92	40.000.000,00	22.649.236,00	210,37%	56,62%
Α.Π.3	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	35.542.201,09	132.049.165,00	0,00	0,00%	0,00%
Α.Π.4	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	21.156.374,11	78.601.816,00	0,00	0,00%	0,00%
Α.Π.5	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	25.865.016,32	95.577.123,00	23.210.986,00	89,74%	24,29%
Α.Π.6	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	41.540.813,85	157.255.114,00	21.384.586,00	51,48%	13,60%
Α.Π.7	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	45.108.738,46	167.591.513,00	13.521.101,00	29,97%	8,07%
Α.Π.8	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	6.902.184,57	21.797.054,00	0,00	0,00%	0,00%
Α.Π.9	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	83.882.909,35	297.633.489,00	35.891.941,00	42,79%	12,06%
Α.Π.10	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	18.004.143,59	66.544.108,00	5.430.248,00	30,16%	8,16%
Α.Π.11	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	18.004.143,59	66.544.108,00	5.168.078,00	28,70%	7,77%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 45: Ποσοστό υλοποίησης οικονομικών δεικτών (F) σε σχέση με τα 2018, 2023

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Από τα στοιχεία των Πινάκων προκύπτουν οι παρακάτω διαπιστώσεις για το ορόσημο του Πλαισίου Επίδοσης για το έτος 2018 ανά Α.Π.:

Α.Π.1: Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία

Ο Α.Π. 1 εμφανίζει σημαντική υστέρηση ως προς τους στόχους του οροσήμου του 2018. Ο δείκτης CO26. «Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα» εμφανίζει μηδενική υλοποίηση. Χαμηλό ωστόσο θεωρείται και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη σε σχέση με τις ενταγμένες πράξεις, ποσοστό 16,67%. Επίσης και ο οικονομικός δείκτης T3371. «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης (40,93%) για το 2018. Οι καθυστερήσεις στη πρόοδο επίτευξης των στόχων του οροσήμου οφείλονται στον μη ορισμό Ε.Φ.Δ. Επιπρόσθετα, κατά την ενεργοποίηση του Άξονα προκύπτει ανάγκη για μεταφορά πόρων από την Επενδυτική Προτεραιότητα 1.b στην 1.a. Από την αλλαγή αυτή θα προκύψει μείωση του διαθέσιμου Π/Υ για την Επενδυτική Προτεραιότητα 1.b. Ως εκ τούτου προκύπτει ανάγκη για τη μείωση της των τιμών στόχων του CO26 στα έτη 2018 και 2023.

Α.Π.2: Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ

Ο Α.Π. 2 παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Για την επίτευξη του στόχου του οροσήμου του 2018, χρησιμοποιείται Βασικό Στάδιο Υλοποίησης T3374 «Αριθμός ενταγμένων έργων» σε αντιστοιχία με το δείκτη T3225 «Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές». Το ΒΣΥ έχει επιτευχθεί καθώς υπάρχουν δύο ενταγμένες πράξεις σε σχέση με τη μία που προβλεπόταν. Ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης 210,37% για το 2018.

Α.Π.3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

Ο Α.Π. 3 εμφανίζει σημαντική υστέρηση ως προς τους στόχους του οροσήμου του 2018. Οι δείκτες εκροών του Πλαισίου Επίδοσης CO04 «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη» και «CO2 Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις» εμφανίζουν μηδενική υλοποίηση. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν τους συγκεκριμένους δείκτες. Επίσης, ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, είναι μηδενικός. Στο συγκεκριμένο άξονα, οι καθυστερήσεις οφείλονται κυρίως σε εμπλοκή στην μέθοδο επιλογής διαδικασίας εκχώρησης αρμοδιοτήτων σε Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης και στην μη λειτουργία του Π.Σ.Κ.Ε..

Α.Π.4: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές

Ο Α.Π. 4 εμφανίζει σημαντική υστέρηση, καθώς ο δείκτης εκροών του Πλαισίου Επίδοσης CO32 «Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων» εμφανίζει μηδενική υλοποίηση. Δεν έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται Πράξεις που να τροφοδοτούν το συγκεκριμένο δείκτη. Επίσης ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον Άξονα, είναι μηδενικός. Στον Άξονα αυτό, τα προβλήματα οφείλονται στην καθυστέρηση άρσης της αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του ΚΕΝΑΚ αλλά και στο λογισμικό υποστήριξης των ενεργειακών επιθεωρητών.

Α.Π.5: Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Α.Π. 5 παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Για την επίτευξη του στόχου του οροσήμου του 2018, χρησιμοποιείται ο δείκτης εκροών CO20 «Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα» ο οποίος εμφανίζει μηδενική υλοποίηση. Ωστόσο, το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20.11.2017) ανέρχεται σε 333,29%. Αυτό συμβαίνει καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται δεκαέξι (16) Πράξεις οι οποίες και τροφοδοτούν το δείκτη. Ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον Άξονα, το 2018 παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης 89,74%.

Α.Π.6: Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον

Στον Α.Π.6 παρά το γεγονός ότι υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις για τις οποίες οι αντίστοιχοι δείκτες εκροών του Πλαισίου Επίδοσης εμφανίζουν ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου που ξεπερνάει κατά πολύ τους στόχους του οροσήμου του 2018 είναι δύσκολο να επιτευχθούν. Για τους δείκτες εκροών CO19 «Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμμάτων», CO09 «Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών» και CO18 «Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού» οι οποίοι κατά το φάση συγγραφής, εμφανίζουν μηδενική υλοποίηση, φαίνεται να έχει γίνει λανθασμένη εκτίμηση των τιμών του οροσήμου του 2018 σε συνδυασμό με τον τρόπο μέτρησης των δεικτών ΕΤΠΑ (ήτοι τα περαιωμένα έργα).

Ειδικότερα, ο στόχος για τον δείκτη εκροών CO09 είχε τεθεί λαμβάνοντας υπόψη κυρίως το τμηματοποιημένο (phasing) έργο της Πινακοθήκης χωρίς όμως τον περιορισμό του ορίου ($\leq 5.000.000,00$) στα έργα του πολιτισμού.

Όσον αφορά στον οικονομικό δείκτη T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης (51,48%) για το 2018. Και εδώ παρουσιάζεται λανθασμένη εκτίμηση του δείκτη καθώς για τον Άξονα υπάρχει εκχώρηση πολύ μεγάλου μέρους του Π/Υ προς τις Ο.Χ.Ε. (που τώρα ενεργοποιούνται).

Α.Π.7: Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής

Ο Α.Π. 7 παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Χρησιμοποιούνται ΒΣΥ και συγκεκριμένα Τ3374 «Αριθμός ενταγμένων έργων» σε αντιστοιχία των δεικτών Τ3275 «Θέσεις ελλιμενισμού που δημιουργούνται» και CO15 «Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό» Το ΒΣΥ δεν έχει ακόμη επιτευχθεί καθώς το μόνο ενταγμένο έργο παραμένει η «Δυτική επέκταση του Τραμ προς τον Πειραιά» που αντιστοιχεί στο δείκτη εκροών CO15. Ο οικονομικός δείκτης Τ3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον Άξονα, το 2018 παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης (29,97%).

Α.Π.8: Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Στον Α.Π. 8 ο δείκτης εκροών 11304 «Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων» αλλά και ο οικονομικός δείκτης Τ3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», εμφανίζουν μηδενική υλοποίηση. Στον συγκεκριμένο άξονα οι καθυστερήσεις οφείλονται στη μη λειτουργία του Π.Σ.Κ.Ε. διότι εμπίπτει στο πεδίο των Κρατικών Ενισχύσεων.

Α.Π.9: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής

Ο άξονας προτεραιότητας 9 παρουσιάζει ικανοποιητική πορεία επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Σημειώνεται ότι είναι ο μοναδικός Άξονας στον οποίο υπάρχει ποσοστό υλοποίησης στους δείκτες εκροών. Ο δείκτης εκροών 10501 «Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων», εμφανίζει ποσοστό υλοποίησης 74% και αντίστοιχο ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 118,39%. Ο δείκτης εκροών 05502 «Αριθμός υποστηριζόμενων δομών» εμφανίζει ποσοστό υλοποίησης 1% και αντίστοιχο ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 117%. Και ο οικονομικός δείκτης Τ3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον Άξονα, παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης 42,79% για το 2018.

Α.Π.10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας

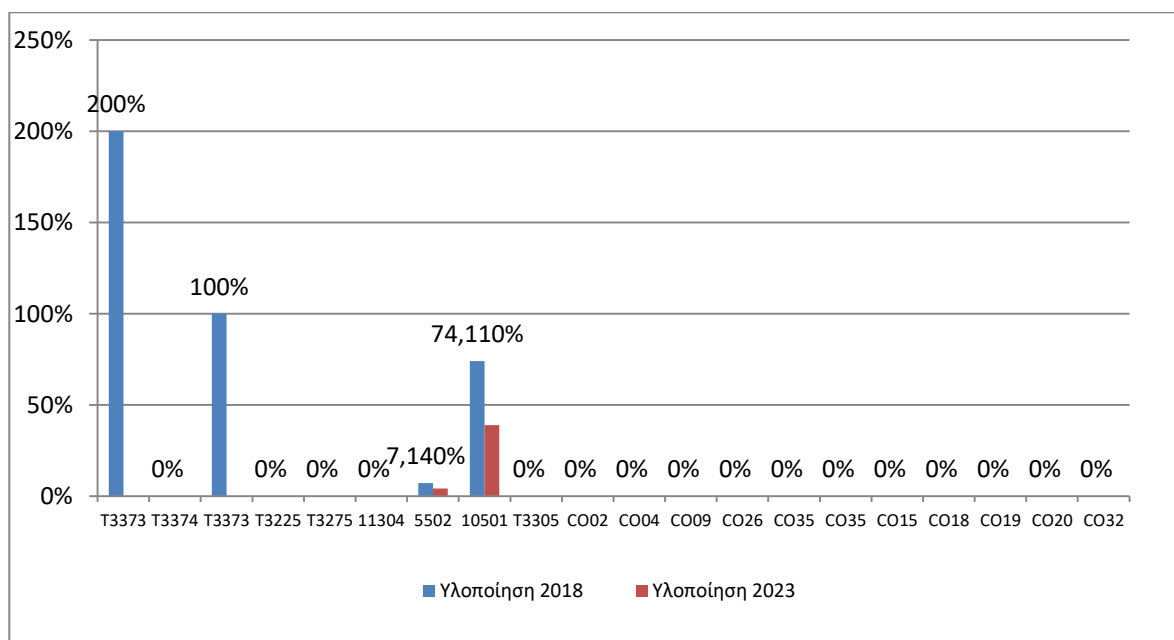
Ο Α.Π. 10 παρουσιάζει μέτρια πορεία επίτευξης των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης. Οι δείκτες CO35 «Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται» και Τ3305 «Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών», εμφανίζουν μηδενική υλοποίηση. Ωστόσο, το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου για τους δείκτες ανέρχεται σε 52,94% και 43,60% αντίστοιχα. Ο οικονομικός δείκτης Τ3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό επίτευξης 30,16% το 2018. Σημειώνεται, ότι και οι δύο δείκτες έχουν εκτιμηθεί λανθασμένα ως προς την τιμή του οροσήμου του 2018 σε συνδυασμό με τον τρόπο μέτρησης των δεικτών ΕΤΠΑ (ήτοι τα περαιωμένα έργα).

Α.Π.11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης

Ο Α.Π. 11 παρουσιάζει μη ικανοποιητική πορεία επίτευξης των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης. Οι δείκτες εκρών CO35 «Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται» εμφανίζει μηδενική υλοποίηση. Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη εκρών, παρουσιάζει σχεδόν τριπλάσια τιμή σε σχέση με τον τιθέμενο στόχο, η πραγματική υλοποίηση των σχολικών μονάδων από το Δικαιούχο ΚΥΤΠ Α.Ε. παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Επίσης ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό επίτευξης (28,70%) για το 2018.

Στο σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνεται σχηματικά το ποσοστό υλοποίησης των δεικτών έργων και των ΒΣΥ σε σχέση με τα έτη 2018 & 2023.

Σχήμα 46: Ποσοστό υλοποίησης των δεικτών εκρών (Ο) & των ΒΣΥ (Ε) σε σχέση με τα έτη 2018 & 2023

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

4.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΑΝΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Στην ενότητα αυτή, εξετάζεται το αν έχουν συμπεριληφθεί οι δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης στις εκδοθείσες Προσκήσεις. Ο Σύμβουλος συνέταξε **Πρότυπο Πίνακα Εξέτασης** στον οποίο αποτυπώνονται οι εκδοθείσες Προσκήσεις ανά Α.Π. καθώς και οι δείκτες που έχουν εισαχθεί σε αυτές. Στην τελευταία στήλη, καταγράφεται η κατάσταση η οποία παρουσιάζεται ως εξής : α) **Δεν αφορά στο Π.Ε.**, β) **Ναι**, γ) **Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. (...)**. Η κατάσταση α) Δεν αφορά στο Π.Ε. αφορά Προσκήσεις οι οποίες έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο Επενδυτικής Προτεραιότητας που δεν περιλαμβάνει δείκτη του Πλαισίου Επίδοσης. Η κατάσταση β) Ναι, αφορά τις εκδοθείσες Προσκήσεις που συμπεριλαμβάνουν το Δείκτη του Πλαισίου Επίδοσης. Τέλος η κατάσταση γ) Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. (...) αφορά εκδοθείσες

Προσκλήσεις που δεν έχουν συμπεριλάβει τους δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης. Σε αυτή την κατάσταση ακολουθεί και ο κωδικός του δείκτη που δεν έχει εισαχθεί.

Αναφορικά με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, ο Σύμβουλος αρχικά ταξινόμησε τις Προσκλήσεις ανά Άξονα Προτεραιότητας και Επενδυτική Προτεραιότητα, στη συνέχεια κατέγραψε τους δείκτες που εισήχθησαν σε κάθε Πρόσκληση και ακολούθως εξετάστηκε αν εμπεριέχεται ο δείκτης του Πλαισίου Επίδοσης και αν είναι ο κατάλληλος που έχει οριστεί από το Ε.Π.

Πίνακας 62: Πίνακας Πλαισίου Επίδοσης ανά Πρόσκληση

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
1	ΑΤΤ034	ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΝΕΟΥ ΤΡΙΩΡΟΦΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΜΕ ΥΠΟΓΕΙΟ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΥ ΤΟΥ ΓΕΩΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	1α	1.α.1	Ε	6002	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
	ΑΤΤ045	ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΔΥΟ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ 1, 2, 3Α, 4Β & 5 ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΣΤΟ ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑ	1α	1.α.1	Ε	CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα/Research, Innovation: Number of enterprises cooperating with research institutions	Επιχειρήσεις	ΝΑΙ
					Ε	6002	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Αριθμός	
2	ΑΤΤ044	ΕΝΙΑΙΟ ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΟΜΙΣΤΡΟΥ (ΑΣΣΚ) ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΟΑΣΑ – (Β' ΦΑΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ / ΕΣΠΑ 2014 – 2020)	2c	2.α.1	Α	T3222	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	Ποσοστό (%)	ΝΑΙ
					Ε	T3225	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	Αριθμός	
	ΑΤΤ069	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΠΕ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ- ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ WI-FI ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	2c		Ε	T3225	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	Αριθμός	ΝΑΙ
	ΑΤΤ033	ΨΗΦΙΑΚΕΣ, ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΑΣΑ – (Β' ΦΑΣΗ	2c	2.α.1	Ε	T3225	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	Αριθμός	ΝΑΙ

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Πρόσκλησεις
		ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ / ΕΣΠΑ 2014 – 2020)			A	T3222	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	Ποσοστό (%)	
3	92	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ II	3c	3.c.1	E	CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΝΑΙ
					E	CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Επιχειρήσεις	
					E	CO07	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων	Ευρώ	
4	ΑΤΤ065	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	4c	4.c.1	E	CO31	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO32
					E	CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι Ισοδύναμου CO2	
5	ΑΤΤ009	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΚΛΙΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	5a	5.a.1	A	T3251	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	Ποσοστό (%)	ΝΑΙ
					E	CO20	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Άτομα	
	ΑΤΤ008	ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	5a	5.a.1	E	8702	Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					A	T3251	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	Ποσοστό (%)	ο Δείκτης Π.Ε. CO20
6	ΑΤΤ046	ΑΝΑΔΕΙΞΗ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ «ΤΟΠΟΣΗΜΩΝ» ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ / ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ (PHASING) ΠΡΑΞΗ: «ΣΕΡΑΦΕΙΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ – ΑΘΛΗΤΙΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ»	6c	6.c.1	E	9406	Αριθμός αστικών τοποσήμων	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO09
	ΑΤΤ039	ΣΥΛΛΟΓΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΡΩΠΙΑΣ – ΠΑΙΑΝΙΑΣ (ΦΑΣΗ Β')	6a	6.a.1	A	T3261	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	Ποσοστό (%)	NAI
					E	CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	
	ΑΤΤ020	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ Γ' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 91/271/ΕΟΚ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ – ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΕΛ – ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	6a	6.a.1	A	T3261	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	Ποσοστό (%)	NAI
					E	CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	
	ΑΤΤ023	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (ΜΟΥΣΕΙΑ) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ – ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	6c	6.c.1	A	T3263	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	Αριθμός	NAI

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών/Increase in expected number of visits to supported sites of cultural and natural heritage and attraction	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	
	ΑΤΤ010	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΕ ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ Η ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΑ) ΣΕ ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ - ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	6b	6.b.1	A	T3262	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	Ποσοστό (%)	ΝΑΙ
					E	CO18	Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	
	ΑΤΤ038	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕΣΩ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	6c	6.c.1	E	9403	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, Εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.λ.π.)	Άτομα	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO09
					A	T3263	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	Αριθμός	
	ΑΤΤ043	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ (ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ) ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΕ ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΣΕ ΜΙΚΡΟΥΣ / ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΑ ΚΥΘΗΡΩΝ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΕ ΑΛΛΑ ΝΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ)	6a	6.a.1	A	1703	Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	Ποσοστό (%)	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO19
					E	CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι κατ'έτος	
					E	1701	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Τόνοι κατ'έτος	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					A	1704	Βιοαποδομήσια Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	Ποσοστό (%)	
					A	1702	Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	Ποσοστό (%)	
	ΑΤΤ019	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΕ ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ Η ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΑ) ΣΕ ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ – ΕΡΓΑ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ	6b	6.b.1	A	T3262	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	Ποσοστό (%)	ΝΑΙ
					E	CO18	Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	
	ΑΤΤ041	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ – ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΡΑΞΗ	6c	6.c.1	E	CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών/Increase in expected number of visits to supported sites of cultural and natural heritage and attraction	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	ΝΑΙ
					A	T3263	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	Αριθμός	
	ΑΤΤ062	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	6c	6.c.1	A	T3263	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	Αριθμός	ΝΑΙ

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών/Increase in expected number of visits to supported sites of cultural and natural heritage and attraction	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	
	ΑΤΤ059	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ Γ' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 91/271/ΕΟΚ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ – ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΕΛ	6a	6.a.1	E	CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	ΝΑΙ
					A	T3261	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	Ποσοστό (%)	
	ΑΤΤ012	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2006/7/ΕΚ	6b	6.b.1	E	2101	Ενημερωμένες ταυτότητες παραλιών	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO18
7	ΑΤΤ021	ΔΥΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΜ ΠΡΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ – Β' ΦΑΣΗ	7c	7.c.1	A	T3272	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	Άτομα	ΝΑΙ
					E	CO15	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	Χιλιόμετρα	
	ΑΤΤ022	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΧΑΙΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΘΥΜΑΤΑ ΠΕΖΟΥΣ ΣΕ ΛΕΩΦΟΡΟΥΣ ΤΑΧΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ (ΠΕΖΟΓΕΦΥΡΕΣ)	7b	7.b.1	E	T3276	Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					A	T3277	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	Άτομα	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
	ΑΤΤ053	ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΑΣΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ	7b	7.b.1	E	3401	Πλήθος Οχημάτων / Εξοπλισμού	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					A	T3272	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	Άτομα	
	ΑΤΤ055	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	7b	7.b.1	A	3404	Θύματα (νεκροί & τραυματίες) σε τροχαία ατυχήματα	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	3402	Ενέργειες οδικής ασφάλειας	Αριθμός	
	ΑΤΤ042	ΔΥΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΜ ΠΡΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ – Β' ΦΑΣΗ	7c	7.c.1	A	4302	Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	Άτομα	ΝΑΙ
					E	CO15	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	Χιλιόμετρα	
9	ΑΤΤ014	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ	9iii	9iii1	E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
	ΑΤΤ030	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017	9i	9.i.1	E	10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Άτομα	ΝΑΙ

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					E	CO01	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων/unemployed, including long-term unemployed	Αριθμός	
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
					A	T3294	Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση /κατάρτιση που αποκτούν εξειδίκευση που κατέχουν θέση απασχόλησης , συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους	Αριθμός	
	ΑΤΤ035	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Η/ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ – ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΤΗ 2016-2017, 2017-2018	9iii	9iii1	A	T3296	Άτομα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού με πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και ένταξης	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	
					E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	
					E	11502	Αριθμός μαθητών που επωφελούνται	Άτομα	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	11501	Αριθμός Σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Αριθμός	
	ΑΤΤ028	ΔΟΜΕΣ ΑΣΤΕΓΩΝ	9ii	9ii1	E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. 05502
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
					E	CO15	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	Αριθμός	
	ΑΤΤ026	ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ – ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	9iii	9iii1	E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
					E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
					E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	
	ΑΤΤ051	ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	9ii	9ii1	E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. 05502
					E	CO15	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	Αριθμός	
	ΑΤΤ002	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016 (ΑΜΕΑ)	9iii	9iii1	E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
					E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	
					E	10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Άτομα	
					A	T3296	Άτομα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού με πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και ένταξης	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
	ΑΤΤ003	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Η/ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	9iii	9iii1	A	T3296	Άτομα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού με πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και ένταξης	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					A	T3296	Άτομα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού με πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και ένταξης	Αριθμός	
					E	11501	Αριθμός Σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Αριθμός	
					E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	
					E	11502	Αριθμός μαθητών που επωφελούνται	Άτομα	
	ΑΤΤ031	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017 (ΑΜΕΑ, Κ.ΛΠ.)	9iii	9iii1	E	10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Άτομα	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					A	T3296	Άτομα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού με πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και ένταξης	Αριθμός	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
					E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
	ΑΤΤ025	ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	9ii	9ii1	E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	ΝΑΙ
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
					E	CO15	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
	ΑΤΤ057	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2017-2017 (Α.ΜΕ.Α., Κ.ΑΠ.)	9iii	9iii1	E	10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Άτομα	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					A	10502	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Άτομα	
					E	CO16	Συμμετέχοντες με Αναπηρία	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
	ΑΤΤ016	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΚΚΑ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ	9iii	9iii1	E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
					E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
	ΑΤΤ017	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΕ	9iii	9iii1	E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ			E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
	ΑΤΤ028	ΔΟΜΕΣ ΑΣΤΕΓΩΝ	9ii	9ii1	E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	ΝΑΙ
					E	CO20	Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
	ΑΤΤ024	ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΣΣΙΤΙΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	9iv	9.iv1	E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	CO20	Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
	ΑΤΤ056	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2017-2018	9i	9.i.1	E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	ΝΑΙ
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					E	CO01	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων/unemployed, including long-term unemployed	Αριθμός	
					E	10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Άτομα	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					A	10502	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Άτομα	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
	ΑΤΤ040	ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΣΣΙΤΙΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	9iv	9.iv1	E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
					E	CO20	Αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
	ΑΤΤ014	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ	9iii	9iii1	E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
	ΑΤΤ015	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	9iii	9iii1	E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
					E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	Δεν αφορά στο Π.Ε.
	ΑΤΤ061	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΣΙΝΑ	9iii	9iii.1	E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
					E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
	ΑΤΤ001	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016	9i	9.i.1	E	10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Άτομα	ΝΑΙ
					E	CO01	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων/unemployed, including long-term unemployed	Αριθμός	
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					E	CO21	Αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση	Αριθμός	

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Πρόσκλησεις
	ΑΤΤ027	ΚΕΝΤΡΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ - ΚΗΦΗ	9iv	9.iv1	E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	CO17	Άλλα μειονεκτούντα άτομα	Αριθμός	
					E	5503	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Άτομα	
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
	ΑΤΤ051	ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	9ii	9ii1	E	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	Δεν αφορά στο Π.Ε.
					E	5502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	
					A	5504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Αριθμός	
					E	CO15	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	Αριθμός	
10	ΑΤΤ018	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΟΥ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΥ ΘΗΛΕΩΝ Ι. ΚΑΙ Μ. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ (ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ)	9a	9.a.1	A	T3301	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO35

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					Ε	T3305	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	Αριθμός	
	ΑΤΤ047	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ	9a	9.a.1	Α	T3301	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO35 & T3305
					Α	5302	Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	Αριθμός επισκέψεων	
					Ε	CO36	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	
	ΑΤΤ037	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΕΚΑΒ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	9a	9.a.1	Ε	CO36	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO35 & T3305
	ΑΤΤ058	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	9a	9.a.1	Α	T3301	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO35 & T3305
					Ε	5301	Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων	Αριθμός	
	ΑΤΤ049	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	9a	9.a.1	Α	T3301	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO35 & T3305

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					E	CO36	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	
					A	5302	Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	Αριθμός επισκέψεων	
	ΑΤΤ032	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΑΣ ΔΙΩΡΟΦΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΜΕ ΥΠΟΓΕΙΟ, ΔΩΜΑ ΚΑΙ ΣΤΕΓΗ, ΜΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΣΤΕΓΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΝΟΗΤΙΚΗ ΣΤΕΡΗΣΗ	9a	9.a.1	A	T3301	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. CO35
					E	T3305	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	Αριθμός	
	ΑΤΤ036	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ - ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΑΠΟ ΤΗΝ Π.Π. 2007 – 2013	9a	9.a.1	E	CO35	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. T3305
	ΑΤΤ052	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ – ΝΕΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	9a	9.a.1	A	T3301	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	Αριθμός	Δεν περιλαμβάνεται ο Δείκτης Π.Ε. T3305
					E	CO35	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	
11	ΑΤΤ006	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ – ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	10a	10,1	E	CO35	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	ΝΑΙ

Α.Π.	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Ενσωμάτωση Δεικτών Π.Ε. στις Εκδοθείσες Προσκήσεις
					A	T3311	Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	Ποσοστό (%)	ΝΑΙ
	ΑΤΤ048	ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ	10a	10,1	A	T3311	Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	Ποσοστό (%)	
					E	CO35	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Από τα δεδομένα του Πίνακα Εξέτασης **προκύπτουν τα παρακάτω ευρήματα:**

- I. Έως το χρονικό σημείο συγγραφής, εξετάζονται πενήντα εννέα (59) εκδοθείσες Προσκλήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.
- II. Είκοσι (20) Προσκλήσεις ανήκουν σε Επενδυτικές Προτεραιότητες που δεν συμπεριλαμβάνουν δείκτες εκροής του Πλαισίου Επίδοσης.
- III. Είκοσι τρεις (23) Προσκλήσεις εμπεριέχουν τους δείκτες εκροών που ορίζονται για το Πλαίσιο Επίδοσης.
- IV. Δέκα έξι (16) Προσκλήσεις δεν εμπεριέχουν τους δείκτες που ορίζονται στο Πλαίσιο Επίδοσης.

Ειδικότερα:

- Η εκδοθείσα Πρόσκληση (ΑΤΤ065) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4.α, δεν περιλαμβάνει το δείκτη Π.Ε. CO32.
- Η εκδοθείσα Πρόσκληση (ΑΤΤ008) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 5.α, δεν περιλαμβάνει το δείκτη Π.Ε. CO20.
- Η εκδοθείσα Πρόσκληση (ΑΤΤ043) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6.α, δεν περιλαμβάνει το δείκτη Π.Ε. CO19.
- Η εκδοθείσα Πρόσκληση (ΑΤΤ012) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6.β, δεν περιλαμβάνει το δείκτη Π.Ε. CO18.
- Σε δυο εκδοθείσες Προσκλήσεις (ΑΤΤ038, ΑΤΤ046) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6.α, δεν περιλαμβάνεται ο δείκτης Π.Ε. CO09.
- Σε δυο εκδοθείσες Προσκλήσεις (ΑΤΤ028, ΑΤΤ051) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9.ii, δεν περιλαμβάνεται ο δείκτης Π.Ε. 05502.
- Σε δυο εκδοθείσες Προσκλήσεις (ΑΤΤ018, ΑΤΤ032) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9.α, δεν περιλαμβάνεται ο δείκτης Π.Ε. CO35.
- Σε δυο εκδοθείσες Προσκλήσεις (ΑΤΤ036, ΑΤΤ052) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9.α, δεν περιλαμβάνεται ο δείκτης Π.Ε. T3305.
- Σε τέσσερις εκδοθείσες Προσκλήσεις (ΑΤΤ047, ΑΤΤ037, ΑΤΤ058 & ΑΤΤ049) στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9.α, δεν περιλαμβάνονται οι δείκτες Π.Ε. CO35.& T3305.

4.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2018 ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ 2023

Για την εξέταση της επίτευξης των στόχων των οροσήμων του Πλαισίου Επίδοσης για το 2018 και των τιθέμενων στόχων για το 2023, χρησιμοποιείται **Πίνακας Εκτίμησης Επίτευξης** στον οποίο αποτυπώνονται τα ορόσημα του Πλαισίου Επίδοσης ανά Α.Π. για το 2018 και οι τιθέμενοι στόχοι για το έτος 2023. Αυτό γίνεται, **σε συνδυασμό με τις Εκτιμήσεις Επίτευξης των Στόχων** από την πρόοδο υλοποίησης των Πράξεων του εκάστοτε Α.Π. **και τις Προβλέψεις για το ποσοστό επίτευξης των στόχων** των δεικτών εκροών (συμπεριλαμβανομένων των ΒΣΥ) και των οικονομικών δεικτών (ποσοστό επίτευξης δείκτη στο 100%, $\geq 85\%$, $\geq 75\%$ και $< 65\%$).

Η εκτίμηση και οι προβλέψεις για την επίτευξη του οροσήμου του 2018 και των στόχων του 2023, βασίζεται στο ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου των δεικτών από τις Ενταγμένες Πραξεις και τις αντίστοιχες τιμών στόχων των Τεχνικών Δελτίων

Πράξης. Για να γίνει αυτό, λαμβάνονται από τις τελευταίες εκδοθείσες Προσκήσεις πέραν του σημείου αναφοράς και από τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν την Συνολική ΔΔ, το ύψος των Νομικών Δεσμεύσεων και των Δαπανών των Πράξεων του Ε.Π. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα πεδία του Πίνακα Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων.

Πίνακας 63: Πίνακας Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
1	Α.Π.
2	Κωδικός Δείκτη
3	Ορόσημο 2018
4	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου
5	Στόχος 2023
6	Επίτευξη 100%
7	Επίτευξη ($\geq 85\%$)
8	Επίτευξη ($\geq 75\%$)
9	Δεν επιτυγχάνεται ($< 65\%$)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ειδικότερα, κατά την ανάλυση της επίτευξης των στόχων λαμβάνονται υπόψη οι κάτωθι συνθήκες:

- ✓ Αν σε έναν Άξονα Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας περιλαμβάνονται έως δυο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα ή οι στόχοι, αν οι δείκτες αυτοί έχουν επιτύχει τουλάχιστον το 85% της τιμής των οροσήμων που έχουν τεθεί για το 2018 ή τουλάχιστον το 85% της τιμής των στόχων για τον κάθε δείκτη για το 2023.
- ✓ Αν σε έναν Άξονα Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας περιλαμβάνονται περισσότεροι από δύο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα ή οι στόχοι, εφόσον όλοι οι δείκτες που περιλαμβάνονται στο Π.Ε, εκτός από έναν, έχουν επιτύχει τουλάχιστον το 85% της τιμής των οροσήμων το 2018 ή τουλάχιστον το 85% της τιμής των στόχων το 2023. Ο επιπλέον δείκτης εκτός των ανωτέρω, πρέπει να επιτύχει τουλάχιστον το 75% της τιμής του οροσήμου ή του στόχου.
- ✓ Ένας Άξονας Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας του οποίου το Π.Ε. περιλαμβάνει μέχρι δύο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχει αποτύχει σοβαρά στην επίτευξη των οροσήμων, αν οποιοσδήποτε από αυτούς τους δείκτες, έχει αποτύχει να καλύψει τουλάχιστον 65% της τιμής των οροσήμων για το 2018 ή οποιοσδήποτε από αυτούς τους δείκτες έχει αποτύχει να καλύψει τουλάχιστον 65% της τιμής του στόχου για το 2023.
- ✓ Ένας Άξονας Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας του οποίου το Π.Ε. περιλαμβάνει περισσότερους από δυο (2) δείκτες θεωρείται ότι έχει αποτύχει σοβαρά στην επίτευξη των οροσήμων, αν τουλάχιστον δυο (2) από αυτούς τους δείκτες έχουν αποτύχει να καλύψουν τουλάχιστον 65% της τιμής των οροσήμων για το 2018 ή τουλάχιστον δυο (2) από αυτούς τους δείκτες, έχουν αποτύχει να καλύψουν τουλάχιστον 65% της τιμής του στόχου για το 2023.

Ακολουθεί ο Πίνακας Εκτίμησης Επίτευξης των οροσήμων του Πλαισίου Επίδοσης για το έτος 2018 και των τιθέμενων στόχων για το έτος 2023.

Πίνακας 64: Πίνακας Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων των οροσέμων του Πλαισίου Επίδοσης για το έτος 2018 και των στόχων για το 2023

Α.Π. (1)	Κωδικός Δείκτη (2)	Ορόσημο 2018 (3)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> =85%) (7)	Επίτευξη (> =75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)	Στόχος 2023 (5)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> = 85%) (7)	Επίτευξη (>75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)
1	T3371	8.029.694,61 €	7.000.000,00 €			√		29.832.550,00 €	26.000.000,00 €		√		
	CO26	30	0				√	250	220		√		
2	T3371	10.766.353,92	25.500.000,00 €	√				40.000.000,00 €	35.000.000,00 €		√		
	T3225	0	2	√				1	2	√			
	T3373	1						0					
3	T3371	35.542.201,09 €	12.500.000,00 €				√	132.049.165,00 €	120.000.000,00 €		√		
	CO02	180	0				√	750	650		√		
	CO04	775	0				√	2.500	2.000			√	
4	T3371	21.156.374,11 €	5.000.000,00 €				√	78.601.816,00 €	70.000.000,00 €		√		

Α.Π. (1)	Κωδικός Δείκτη (2)	Ορόσημο 2018 (3)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> =85%) (7)	Επίτευξη (> =75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)	Στόχος 2023 (5)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> = 85%) (7)	Επίτευξη (>75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)
	CO32	116.000	0				√	435.000	400.000		√		
5	T3371	25.865.016,32 €	45.000.000,00 €	√				95.577.123,00 €	90.000.000,00 €		√		
	CO20	280.000	330.000	√				385.000	920.000	√			
6	T3371	41.540.813,85 €	38.500.000,00 €		√			157.255.114,00 €	150.000.000,00 €		√		
	CO18	25.000	102.074	√				85.000	155.665	√			
	CO19	28.000	14.358				√	68.000	61.264		√		
	CO09	50.000	20.000				√	120.000	137.250	√			
7	T3371	45.108.738,46 €	54.000.000,00 €					167.591.513,00 €	167.591.513,00 €	√			
	T3374	1	1	√				1	1	√			

Α.Π. (1)	Κωδικός Δείκτη (2)	Ορόσημο 2018 (3)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> =85%) (7)	Επίτευξη (> =75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)	Στόχος 2023 (5)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> = 85%) (7)	Επίτευξη (>75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)
	T3275	0	2	√				5,60	5,35	√			
	T3374	2											
	CO15	0											
8	T3371	6.902.184,57 €	2.000.000,00 €				√	21.797.054,00 €	10.000.000,00 €				√
	11304	170	20				√	480	200				√
9	T3371	83.882.909,35 €	80.000.000,00 €		√			297.633.489,00 €	297.633.489	√			
	5502	140	165	√				237	237	√			
	10501	21.000	24.860	√				40.000	50.000	√			
10	T3371	18.004.143,59 €	11.000.000,00 €				√	66.544.108,00 €	60.000.000,00 €		√		
	T3305	500	200				√	2.000	1.800		√		
	CO35	170	100				√	450	400		√		

Α.Π. (1)	Κωδικός Δείκτη (2)	Ορόσημο 2018 (3)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> =85%) (7)	Επίτευξη (> =75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)	Στόχος 2023 (5)	Τιμή Εκτίμησης Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη 100% (6)	Επίτευξη (> = 85%) (7)	Επίτευξη (>75%) (8)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (9)
11	T3371	10.000.000,00 €	12.000.000,00 €	√				66.544.108,00 €	60.000.000,00 €		√		
	CO35	750	0				√	2.500	2.400		√		

Πηγή: ίδια Επεξεργασία

Στον **Α.Π.1** εκτιμάται η μη επίτευξη των στόχων του οροσήμου για το 2018 λόγω του μη ορισμού του Ε.Φ.Δ. Παρά το γεγονός ότι εντός του 2018 προβλέπεται να οριστεί Ε.Φ.Δ. οι δείκτες δεν δύναται να επιτευχθούν. Για το στόχο του 2023 προβλέπεται επίτευξη των δυο (2) δεικτών σε ποσοστό **άνω του 85%**.

Για τον **Α.Π. 2** αναμένεται επίτευξη των δεικτών του οροσήμου για το 2018 στο 100% καθώς με τη χρήση ΒΣΥ έχει ξεπεραστεί ήδη ο στόχος που έχει τεθεί για το δείκτη εκρών ενώ και οι δαπάνες υπερκαλύπτουν το στόχο του οικονομικού δείκτη. Αναφορικά με το 2023, προβλέπεται η επίτευξη του στόχου και για τους δυο (2) δείκτες **άνω του 85%**.

Στον **Α.Π. 3** προβλέπεται η μη επίτευξη των στόχων του οροσήμου για το 2018 καθώς και οι τρεις (3) δείκτες πρόκειται να εμφανίσουν υλοποίηση κάτω από **65%**. Συγκεκριμένα, οι δείκτες εκρών αναμένεται να έχουν μηδενική υλοποίηση ενώ η υλοποίηση του οικονομικού δείκτη προβλέπεται να περιοριστεί σε 12.500.000,00€, ποσό το οποίο αφορά στο 25% της εκχώρησης των πόρων προς το Τ.Ε.Π.Ι.Χ.ΙΙ. Αντίθετα, για το 2023 αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δυο (2) δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης σε ποσοστό **άνω του 85%**.

Όσον αφορά τον **Α.Π.4** εκτιμάται η μη επίτευξη των στόχων του οροσήμου για το 2018 λόγω καθυστερήσεων που αφορούσαν στην άρση της αιρεσιμότητας του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. Ο δείκτης εκρών προφανώς θα εμφανίσει μηδενική υλοποίηση και ο οικονομικός δείκτης προβλέπεται να κυμανθεί στα 5.000.000,00€ που θα προκύψουν από τις Προσκλήσεις που έχουν ήδη εξειδικευθεί για τον Άξονα. Για το 2023 προβλέπεται η επίτευξη των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης σε ποσοστό **άνω του 85%**.

Στον **Α.Π.5** προβλέπεται η επίτευξη των στόχων του οροσήμου για το 2018 σε ποσοστό **100%** καθώς η πορεία υλοποίησης των Ενταγμένων Πράξεων, το ύψος των Νομικών Δεσμεύσεων αλλά και οι Δαπάνες αναμένεται να ξεπεράσουν κατά πολύ τους στόχους που έχουν τεθεί. Ομοίως και για τους στόχους του 2023 αναμένεται επίτευξη του δείκτη εκρών σε ποσοστό **100%** και του οικονομικού δείκτη **άνω του 85%**.

Στον **Α.Π.6** είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η επίτευξη η μη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης καθώς παρά το γεγονός ότι ο Άξονας έχει ενεργοποιηθεί και υλοποιείται ομαλά, παρουσιάζεται πρόβλημα στη μέτρηση των δεικτών για τα έργα του ΕΤΠΑ τα οποία δεν είναι ολοκληρωμένα. Ειδικότερα, από τους τέσσερις (4) δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης (3 εκρών και 1 οικονομικός) προβλέπεται η επίτευξη σε ποσοστό **άνω του 85%** για τους δυο (2) από αυτούς ενώ για τους δείκτες CO09 & CO19 που αφορούν στη μέτρηση του αριθμού των επισκεπτών και τον πρόσθετο πληθυσμό που εξυπηρετείται από υπηρεσίες ύδρευσης, αντίστοιχα δύσκολα θα επιτύχουν ποσοστό **άνω του 65%**. Αντίθετα για το έτος 2023 προβλέπεται η επίτευξη όλων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης.

Αναφορικά με τον **Α.Π. 7** εκτιμάται η επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης σε ποσοστό **100%** τόσο για το έτος 2018 όσο και για το 2023, λόγω της χρήσης ΒΣΥ για το έτος 2018 και της πορείας υλοποίησης των δυο (2) Μεγάλων Έργων (Δυτική Επέκταση του Τραμ που υλοποιείται και ο Λιμένος Πειραιώς που θα ενταχθεί εντός του 2018).

Για τον **Α.Π.8** προβλέπεται η μη επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης τόσο για το έτος 2018 όσο και για το 2023 λόγω της καθυστέρησης λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Στον **Α.Π.9** αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροών του Πλαισίου Επίδοσης στο **100%** τόσο για το έτος 2018 όσο και για το 2023. Επίσης, ο οικονομικός δείκτης εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί **άνω του 85%** και για τα δυο ορόσημα. Αυτό οφείλεται στο μεγάλο αριθμό ενταγμένων έργων του Άξονα και της ομαλής υλοποίησής τους. Σημειώνεται, ότι πρόκειται για τον μοναδικό Άξονα για τον οποίο υπάρχουν Δελτία Επίτευξης Δεικτών.

Όσον αφορά τον **Α.Π.10** εκτιμάται η μη επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το 2018 λόγω της λανθασμένης εκτίμησης των τιμών των εν λόγω δεικτών και του ζητήματος της μέτρησης των Πράξεων του ΕΤΠΑ που δεν έχουν περαιωθεί. Για το 2023, προβλέπεται επίτευξη των τιμών των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης σε ποσοστό **άνω του 85%**.

Τέλος, αναφορικά με τον **Α.Π. 11** προβλέπεται η μη επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το 2018 καθώς παρά τον ικανοποιητικό αριθμό των ενταγμένων έργων εμφανίζονται σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίησή τους. Για το 2023 προβλέπεται επίτευξη των τιμών των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης σε ποσοστό **άνω του 85%**.

4.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Γενικό συμπέρασμα ως προς το Πλαίσιο Επίδοσης αφορά στη βασική διαπίστωση ότι οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες παρέχουν ένα συνεκτικό πλαίσιο που επιτρέπει την αξιολόγηση της ετοιμότητας του Ε.Π. να υλοποιήσει την πολιτική συνοχής επηρεάζοντας σημαντικά την πορεία υλοποίησης του προγράμματος. *Οριζόντιο πρόβλημα αποτελεί για τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που εξαρτώνται από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες του κράτους – μέλους.*

Επιπλέον, γενική διαπίστωση αποτελεί ότι το Πλαίσιο Επίδοσης και το Αποθεματικό Επίδοσης δεν παρέχουν επαρκή κίνητρα για καλύτερο προσανατολισμό του Ε.Π. προς τα αποτελέσματα σε Άξονες Προτεραιότητες με συρρικνωμένο προϋπολογισμό. Πρόκειται για κίνητρο προς τη Διαχειριστική Αρχή ώστε να επιτύχει σύμφωνα με το σχεδιασμό, τις εκροές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό της.

Επίσης διαπιστώνεται ότι ως προς τα Βασικά Στάδια Υλοποίησης στο Πλαίσιο Επίδοσης, η οριστική διάθεση του αποθεματικού επίδοσης επιβραβεύει επί της ουσίας την ικανότητα ενός προγράμματος να ξεκινήσει να υλοποιείται, και όχι τόσο τις επιδόσεις των παρεμβάσεων αυτές καθαυτές. Τα βασικά στάδια υλοποίησης σηματοδοτούν ένα σημαντικό στάδιο στην υλοποίηση των πράξεων στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας. Τα εν λόγω στάδια είναι απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί για το 2023 και δεν αποτελούν μόνο ένδειξη έναρξης της υλοποίησης.

Τέλος ως προς τη φύση των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης, **προτείνεται η ύπαρξη δεικτών που να διαχωρίζουν τις επιπτώσεις της πολιτικής από εκείνους τους παράγοντες που είναι εξωγενείς ως προς το πρόγραμμα.**

Ειδικότερα για το Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020

Αναφορικά με τον **Α.Π. 1 «Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση των οροσήμων λόγω του μη ορισμού Ε.Φ.Δ.

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του για το έτος 2018 καθώς στην επίτευξη του δείκτη μπορούν να συμβάλλουν μόνο οι δαπάνες της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.α.
- ✓ Για τον δείκτη εκροών CO26 προτείνεται η μείωση της τιμής του δείκτη για το έτος 2018. Εναλλακτικά προτείνεται η αντικατάσταση του δείκτη με ΒΣΥ (30 ενταγμένα έργα).

Για τον **Α.Π. 2 «Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ»** αναμένεται η **επίτευξη** των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτη 2018 και 2023.

Ο **Α.Π.3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας»** εμφανίζει μεγάλη υστέρηση στην πορεία υλοποίησης λόγω καθυστέρησης ορισμού Ε.Φ.Δ. και μη λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του για το έτος 2018 λαμβάνοντας υπόψη ένα ποσοστό 25% των πόρων που εκχωρήθηκαν στο Τ.Ε.Π.Ι.Χ. ΙΙ και που αναμένεται να αναλωθεί το 2018.
- ✓ Για τους δείκτες εκροών CO02 & CO04 προτείνεται η αντικατάστασή τους με ΒΣΥ. Για τον δείκτη CO01 ως ΒΣΥ μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εκχώρηση πόρων ΤΧΜ με τιμή 1 που θα αφορά το Τ.Ε.Π.Ι.Χ. ΙΙ. Για τον δείκτη CO04 προτείνεται να χρησιμοποιηθεί το ΒΣΥ (Αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Στον **Α.Π.4 «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές»** δεν έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις λόγω της καθυστέρησης άρσης αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ..

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του, στο ποσό των 3.000.000,00€ για το έτος 2018 το οποίο προβλέπεται να δαπανηθεί από τις δυο δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης σχολικών και δημοτικών κτιρίων έργα τα οποία αναμένεται να ενταχθούν εντός του έτους.
- ✓ Για το δείκτη εκροών CO₂ προτείνεται η εισαγωγή ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Αναφορικά με τον **Α.Π.5 «Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων»** αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών του οροσήμου για τα έτη 2018 και 2023.

Ο **Α.Π.6 «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον»** παρά το γεγονός ότι υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις για τις οποίες οι αντίστοιχοι δείκτες εκροών του Πλαισίου Επίδοσης εμφανίζουν ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου που ξεπερνάει κατά πολύ τους στόχους του οροσήμου του 2018 είναι δύσκολο να επιτευχθούν.

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του καθώς λόγω της λάθος εκτίμησης του δείκτη και της εκχώρησης μεγάλου μέρους του προϋπολογισμού του Άξονα στις Ο.Χ.Ε. που τώρα ενεργοποιούνται καθιστούν μη δυνατή την επίτευξη του στόχου.
- ✓ Για το δείκτη εκροών CO₀₉, προτείνεται εισαγωγή ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018 καθώς δεν είχε εκτιμηθεί σωστά η τιμή του δείκτη αφού είχε ληφθεί υπόψη, έργο της Πινακοθήκης χωρίς ωστόσο το όριο των 5.000.000,00€ που αφορά στα έργα του πολιτισμού. Επίσης, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα υπολογισμού του δείκτη (μεθοδολογία) για τη μέτρηση της επισκεψιμότητας δράσεων που δεν συνδέονται με εισητήρια.
- ✓ Για το δείκτη εκροών CO₁₉ προτείνεται η εισαγωγή ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018 λόγω λάθους εκτίμησης που αφορούν στον τρόπο που μετρούνται οι δείκτες του ΕΤΠΑ (ήτοι περαιωμένα έργα).

Αναφορικά με τον **Α.Π.7 «Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής»** αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023.

Η πορεία υλοποίησης του **Α.Π.8 «Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση λόγω μη ορισμού Ε.Φ.Δ. και της μη λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Για το δείκτη εκροών 11304 προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.

Αναφορικά με τον **Α.Π.9 «Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής»** αναμένεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023.

Στον **Α.Π.10 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευόμενων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας»** οι δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης έχουν εκτιμηθεί λανθασμένα όσον αφορά τον τρόπο μέτρησης των έργων του ΕΤΠΑ (ήτοι περαιωμένα έργα).

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Για τους δείκτες εκροών T3305 & CO35 προτείνεται η μείωση της τιμής των στόχων των εν λόγω δεικτών.

Τέλος στον **Α.Π.11 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης»** παρά τα υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου των δεικτών εκροών η πορεία των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το ορόσημο του 2018 είναι μη ικανοποιητικοί.

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου καθώς έχει υπερεκτιμηθεί ο στόχος για το ορόσημο του 2018.
- ✓ Για το δείκτη εκροών **CO35** προτείνεται η **αντικατάστασή του με ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων)** που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

5 ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στο Κεφάλαιο που ακολουθεί, εξετάζεται η αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η αποδοτικότητα μετράει το πόσο οικονομικός ήταν ο τρόπος, με τον οποίο οι πόροι που χρησιμοποιήθηκαν ως εισροές οδήγησαν στα επιθυμητά αποτελέσματα, δηλαδή το πόσο λογικό ήταν το κόστος για την επίτευξη των αποτελεσμάτων. Το Κεφάλαιο διακρίνεται σε δυο βασικές Ενότητες, στις οποίες εξετάζεται η χρηματοοικονομική πορεία υλοποίησης του Ε.Π. (σύμφωνα με την 1^η αναθεώρηση του) και η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού όπως αυτό προκύπτει από τις υλοποιημένες Πράξεις.

Ειδικότερα στην 1^η Ενότητα παρουσιάζονται στοιχεία για την εξειδίκευση και ενεργοποίηση του Ε.Π. καθώς και αξιολογείται σε όρους αποδοτικότητας η υλοποίησή του. Στην 2^η Ενότητα παρατίθενται στοιχεία για τη θεματική συγκέντρωση του προϋπολογισμού, αξιολογικά ευρήματα για τις υπερβάσεις που έχουν διαπιστωθεί καθώς και την εξέταση της τήρησης του μοναδιαίου κόστους.

5.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.

5.1.1 Διαμόρφωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας του Ε.Π. «Αττική 2014-2020» βασίζεται σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ κατά τις διαδικασίες Προγραμματισμού, Αξιολόγησης και Υλοποίησης Πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Σε ότι όμως αφορά στα στοιχεία της εξειδίκευσης του Ε.Π. επειδή αυτά δεν καταχωρούνται στο Ο.Π.Σ. συλλέχτηκαν από τα αρχεία που κρατά η αρμόδια, για την εξειδίκευση του Προγράμματος, Μονάδα Α' της Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής. Τόσο τα στοιχεία της εξειδίκευσης όσο και αυτά τα οποία συλλέχτηκαν από το Ο.Π.Σ. στο πλαίσιο των τυποποιημένων αναφορών που δημιουργούνται μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής Τεχνικών Δελτίων Πράξης, παρέχουν την στατική εικόνα του προγράμματος κατά την 20η Νοεμβρίου 2017. Τα συγκεκριμένα στοιχεία, μετά από επεξεργασία, χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να αποτιμηθεί η εκ των κάτω προς τα άνω οικονομική πρόοδος και αποδοτικότητα του Ε.Π.

Η Συνολική Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) του αρχικά εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014-2020, σύμφωνα με την από 18/12/2014 Απόφαση της Ε.Ε. με αριθμό: C(2014)10170 ανέρχεται σε **1.139.966.973 €**.

Την 30/9/2017 υποβλήθηκε μέσω της ηλεκτρονικής πληροφοριακής πλατφόρμας «SFC 2014», πρόταση αναθεώρησης του Ε.Π. η οποία αφορά στην Διαδικασία Τεχνικής Προσαρμογής για το έτος 2017 (απόφαση Ε.Ε. με αριθμό COM (2016/311) αλλά και σε αλλαγές δεικτών στους Θεματικούς Άξονες Θ.Σ.08 και Θ.Σ.09 (χρηματοδότηση μέσω Ε.Κ.Τ.) Σύμφωνα με την αναθεωρημένη έκδοση του Ε.Π. η συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.) ενισχύεται κατά **34.440.053€** με

αποτέλεσμα ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης (Δ.Δ.) να ανέρχεται πλέον σε **1.174.407.027€**.

Μετά από διαδικασία παρατηρήσεων της Ε.Ε. και υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από την ΕΥΔΕΠ Αττικής, στις 6 Δεκεμβρίου 2017, η Ε.Ε. έκανε αποδεκτή την αναθεωρημένη έκδοση 3.2 του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020, με ενημέρωση μέσω της Πληροφοριακής Πλατφόρμας «SFC 2014». Αναμένεται και τυπικά η έγκριση της νέας έκδοσης του προγράμματος μέχρι και την 18^η Δεκεμβρίου. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται Συνολική Δημόσια Δαπάνη ανά Άξονα Προτεραιότητας του Ε.Π. «Αττική 2014-2020» τόσο της αρχικής όσο και της Αναθεωρημένης έκδοσης αυτού.

Πίνακας 65: Συνολική Δημόσια Δαπάνη Ε.Π. ανά Άξονα Προτεραιότητας

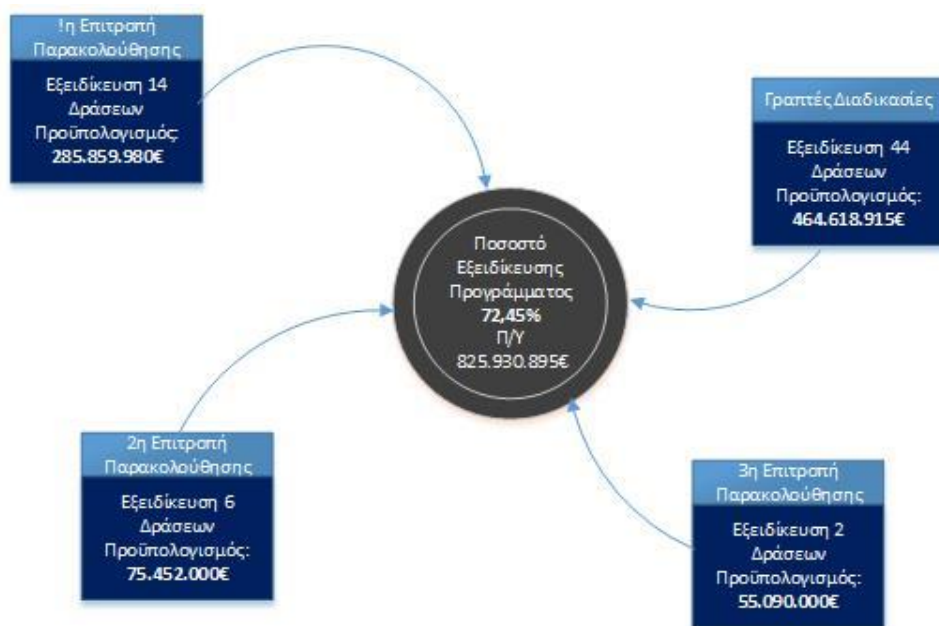
Άξονας Προτεραιότητας	Συνολική Δημόσια Δαπάνη πρό Αναθεώρησης	Συνολική Δημόσια Δαπάνη Αναθεώρησης
Α.Π.1	29.832.550	29.832.550
Α.Π.2	40.000.000	40.000.000
Α.Π.3	132.049.165	132.049.165
Α.Π.4	78.601.816	78.601.816
Α.Π.5	95.577.123	95.577.123
Α.Π.6	155.546.875	157.255.114
Α.Π.7	167.591.512	167.591.512
Α.Π.8	21.797.054	21.797.054
Α.Π.9	264.901.675	297.633.488
Α.Π.10	66.544.108	66.544.108
Α.Π.11	66.544.108	66.544.108
Α.Π.12	15.605.387	15.605.387
Α.Π.13	5.375.600	5.375.600
Σύνολο	1.139.966.974	1.174.407.025

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

5.1.2 Εξειδίκευση Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020

Μετά από μια διαδικασία που κράτησε περισσότερο από ένα χρόνο το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττική 2014-2020 εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 2014. Η πρώτη έγκριση εξειδίκευσης δράσεων έλαβε χώρα στην 1^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης τον Ιούλιο του 2015. Από τότε μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των στοιχείων της παρούσας έκθεσης (20-11-2017) η Επιτροπή Παρακολούθησης μέσα από δεκαέξι (16) Γραπτές Διαδικασίες αλλά και από τις φυσικές της συνεδριάσεις, έχει εγκρίνει εξήντα έξι (66) εξειδικεύσεις δράσεων με τα αντίστοιχα κριτήρια αξιολόγησής τους.

Σχήμα 47: Εξειδίκευση Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ο προϋπολογισμός της Δημόσιας Δαπάνης (ΔΔ) των εξήντα έξι (66) εξειδικευμένων δράσεων ανέρχεται στο ποσό των **825.930.895€**, που αντιστοιχεί σε ποσοστό **70,32%** του συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. του αναθεωρημένου προγράμματος.

5.1.3 Ενεργοποίηση Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020

Το ποσοστό ενεργοποίησης του Ε.Π. με βάση τις εκδοθείσες προσκλήσεις ανέρχεται σε **55,38%** του προϋπολογισμού της συνολικής Δ.Δ. του προγράμματος. Αυτό το ποσοστό ενεργοποίησης έχει επιτευχθεί μέσα από την έκδοση **εξήντα ένα (61) Προσκλήσεων** που εκδόθηκαν για την υποβολή προτάσεων, συνολικού Προϋπολογισμού (Δ.Δ.) **650.396.540€**. Στο πλαίσιο των παραπάνω προσκλήσεων, μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί **διακόσιες εξήντα τρεις (263) Πράξεις** συνολικής Δ.Δ. **481.558.957€** ή ποσοστού **41%** της συνολικής Δ.Δ. του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Ενταγμένων Πράξεων μέχρι την ημερομηνία αναφοράς (20/11/2017) έχουν εγκριθεί και καταχωρηθεί στο ΟΠΣ **Νομικές Δεσμεύσεις** συνολικής επιλέξιμης Δ.Δ. **261.174.642€**, ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό **22,24%** της συνολικής Δ.Δ. του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020.

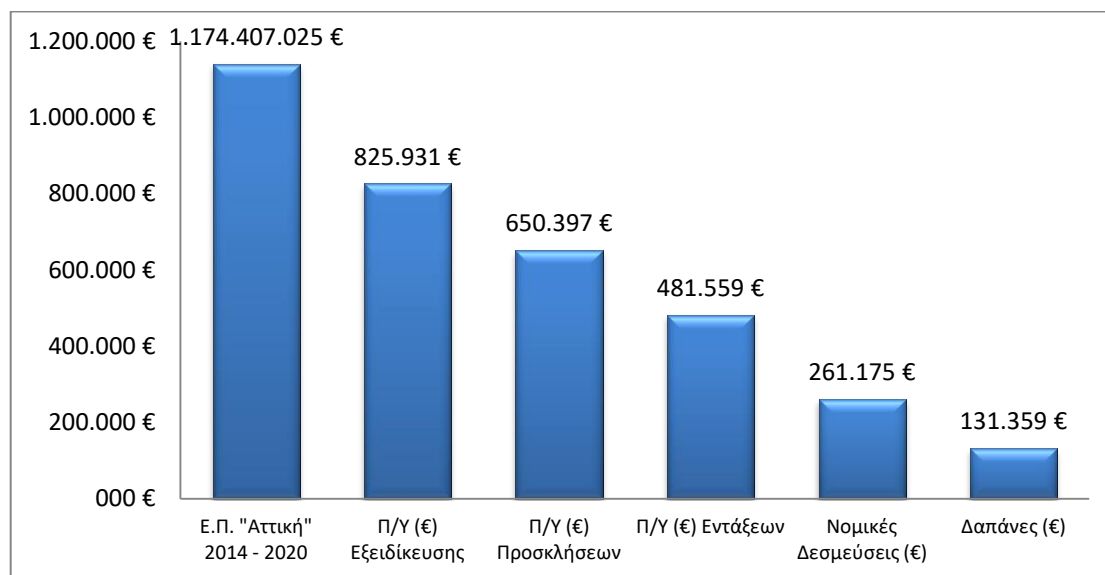
Τέλος έχουν υλοποιηθεί και καταχωρηθεί στο Ο.Π.Σ, **επιλέξιμες δαπάνες ποσού 131.358.948€**, ή ποσοστού **11,19%** της συνολικής Δ.Δ. του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Πίνακας 66: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020

Ε.Π. "Αττική" 2014 - 2020	Π/Υ (€) Εξειδίκευσης	Π/Υ (€) Προσκλήσεων	Π/Υ (€) Εντάξεων	Νομικές Δεσμεύσεις (€)	Δαπάνες (€)
1.174.407.025 €	825.930,90 €	650.396,54 €	481.558,96 €	261.174,64 €	131.358,95 €

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 48: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σε ότι αφορά στην ενεργοποίηση και υλοποίηση του Ε.Π. ανά Διαρθρωτικό κι Επενδυτικό Ευρωπαϊκό Ταμείο παρατηρούνται οι ακόλουθες επιδόσεις ανά Ταμείο.

Η συνολική συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) στο Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανέρχεται στο ποσό των **324.806.142€**. Στο πλαίσιο της στήριξης αυτής έχουν εξειδικευθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. **150.160.233€** (46,23% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.) κι έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 147.374.051€ (45,37% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.), δηλαδή σχεδόν το σύνολο της εξειδίκευσης.

Στο πλαίσιο των παραπάνω προσκλήσεων, έχουν ήδη ενταχθεί Πράξεις με συνολικό π/υ επιλέξιμης Δ.Δ. τα **129.328.396€**, ή ποσοστού **39,82%** της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π. Έχουν εκκινήσει Πράξεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. **80.239.737€** (27,70%) κι έχουν εκτελεστεί και καταχωρηθεί στο ΟΠΣ δαπάνες **35.935.651€** εκατομμυρίων περίπου ποσού που αντιστοιχεί στο **11,06%** της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.

Η συνολική συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο Ε.Π. ανέρχεται στο ποσό των **849.600.883€**. Στο πλαίσιο της στήριξης αυτής έχουν εξειδικευθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. **675.770.662€** (79,54% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.) κι έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. **503.022.489€**, δηλαδή ποσοστού 59,21% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π..

Στο πλαίσιο των παραπάνω προσκλήσεων, έχουν ήδη ενταχθεί Πράξεις με συνολικό π/υ επιλέξιμης Δ.Δ. τα **352.230.561€**, ή ποσοστού **41,46%** της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π. Έχουν εκκινήσει Πράξεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. **180.934.906€** (21,30%) κι έχουν υλοποιηθεί και καταχωρηθεί στο ΟΠΣ δαπάνες **95.423.297€** εκατομμυρίων περίπου ποσού που αντιστοιχεί στο **11,23%** της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι σε επίπεδο Ταμείου, το Ε.Τ.Π.Α. παρουσιάζει καλύτερες επιδόσεις στην εξειδίκευση και στην έκδοση προσκλήσεων ενώ το Ε.Κ.Τ. προηγείται στις επιδόσεις υλοποίησης δηλαδή στις εντάξεις κι εκκινήσεις πράξεων καθώς και στις υλοποιηθείσες δαπάνες.

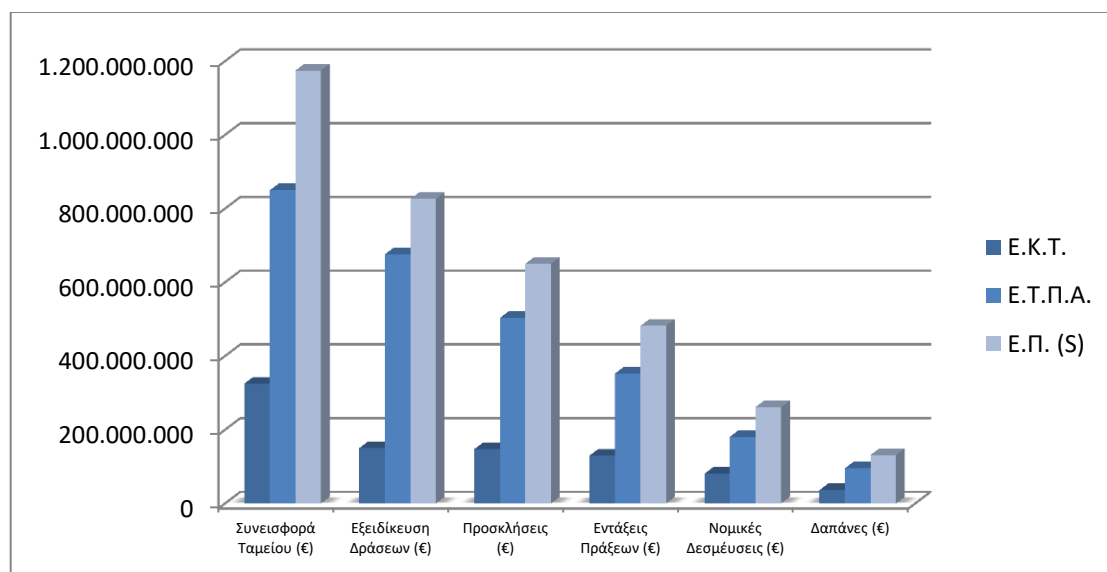
Αξίζει αναφοράς ότι στο Πλαίσιο του Ε.Κ.Τ. τα ποσοστά εξειδίκευσης, προσκλήσεων κι εντάξεων είναι πολύ κοντά, γεγονός που δείχνει ότι οι διαδικασίες στην υλοποίηση δράσεων κοινωνικού ενδιαφέροντος είναι πιο άμεσες.

Πίνακας 67: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Ε.Δ.Ε.Τ.

Ε.Δ.Ε.Τ.	Συνεισφορά Ταμείου (€)	Εξειδίκευση Δράσεων (€)	Προσκλήσεις (€)	Εντάξεις Πράξεων (€)	Νομικές Δεσμεύσεις (€)	Δαπάνες (€)
Ε.Κ.Τ.	324.806.142	150.160.233	147.374.051	129.328.396	80.239.737	35.935.651
(%)	27,66%	46,23%	45,37%	39,82%	24,70%	11,06%
Ε.Τ.Π.Α.	849.600.883	675.770.662	503.022.489	352.230.561	180.934.906	95.423.297
(%)	72,34%	79,54%	59,21%	41,46%	21,30%	11,23%
Ε.Π. (S)	1.174.407.025	825.930.895	650.396.540	481.558.957	261.174.643	131.358.948

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 49: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Ε.Δ.Ε.Τ.

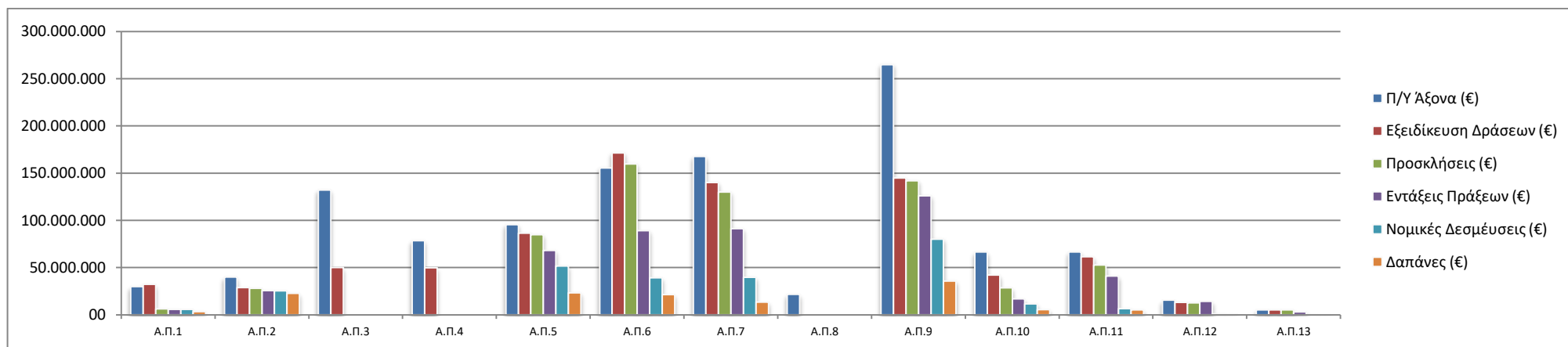
Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 68: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας

€	Α.Π.1	Α.Π.2	Α.Π.3	Α.Π.4	Α.Π.5	Α.Π.6	Α.Π.7	Α.Π.8	Α.Π.9	Α.Π.10	Α.Π.11	Α.Π.12	Α.Π.13
Π/Υ Άξονα (€)	29.832.550,0	40.000.000,0	132.049.165,0	78.601.816,0	95.577.123,0	157.255.114,0	167.591.512,0	21.797.054,0	297.633.489	66.544.108,0	66.544.108,0	15.605.387,0	5.375.600,0
Εξειδίκευση Δράσεων (€)	32.200.000,0	28.923.821,0	50.000.000,0	49.737.840,0	86.500.000,0	171.418.000,0	140.175.333,0	0,0	144.784.633,0	42.083.000,0	61.515.000,0	13.217.668,0	5.375.600,0
Προσκλήσεις (€)	6.200.000,0	28.023.821,0	0,0	0,0	85.000.000,0	159.668.000,0	130.000.000,0	0,0	141.998.451,0	28.693.000,0	52.725.000,0	12.712.668,0	5.375.600,0
Εντάξεις Πράξεων (€)	5.700.000,0	25.739.015,0	0,0	0,0	68.069.448,0	89.203.090,0	91.333.357,0	0,0	126.162.496,0	16.867.616,0	41.102.069,0	14.215.966,0	3.165.900,0
Νομικές Δεσμεύσεις (€)	5.682.046,0	25.538.637,0	0,0	0,0	51.592.296,0	39.218.049,0	39.712.620,0	0,0	80.094.037,0	11.525.094,0	6.636.711,0	1.029.453,0	145.700,0
Δαπάνες (€)	3.286.734,0	22.649.236,0	0,0	0,0	23.210.986,0	21.384.586,0	13.521.101,0	0,0	35.891.941,0	5.430.248,0	5.168.078,0	772.328,0	43.710,0

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 50: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ειδικότερα:

Στον **Α.Π.1** με συνολική δημόσια δαπάνη 29.832.550,00€ έχουν εξειδικευτεί τέσσερις δράσεις συνολικού Π/Υ 32.200.000,00€ ποσό που αντιστοιχεί στο 107,94% του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί δύο (2) Προσκήσεις συνολικού Π/Υ 6,2 εκατομμυρίων ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 20,78% του Π/Υ του Άξονα και έχουν ενταχθεί δύο (2) Πράξεις συνολικής Δ.Δ. 5,7 εκατομμυρίων ευρώ, ποσού που αντιστοιχεί στο **19,11%** της Δ.Δ. του άξονα. Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 5.682.046,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 3.286.734,00€.

Στον **Α.Π.2** με συνολική δημόσια δαπάνη τα 40 εκατομμύρια ευρώ, έχουν εξειδικευτεί τρεις δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 28.923.821,00 εκατομμυρίων ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 70,06% της Δ.Δ. του Α.Π. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί τρεις (3) Προσκήσεις συνολικού Π/Υ 28.023.821,00 ευρώ ποσό που αντιστοιχεί στο 70,06% του Π/Υ του Άξονα και έχουν ενταχθεί δύο (2) Πράξεις συνολικής Δ.Δ. 25.739.015,00 ευρώ, ποσού που αντιστοιχεί στο **64,35%** της Δ.Δ. του Α.Π.. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 25.538.637,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 22.649.236,00€. Τα δύο (2) ενταγμένα έργα στο πλαίσιο του Άξονα είναι τα έργα «Ψηφιακές, εξ αποστάσεως, υπηρεσίες διαχείρισης στόλου και ενημέρωσης επιβατών από τον ΟΑΣΑ» και «Ενιαίο αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου (ΑΣΣΚ) για τις εταιρείες του ομίλου ΟΑΣΑ»

Στον **Α.Π.3** με συνολική δημόσια δαπάνη τα 132.049.165,00€, έχει εξειδικευτεί μία (1) δράση συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 50.000.000,00€, ποσό που αντιστοιχεί στο **37,86%** της Δ.Δ. του Άξονα.

Στον **Α.Π.4** με συνολική δημόσια δαπάνη 78.601.816,00€, έχουν εξειδικευτεί τρεις (3) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 49.737.840,00€ ποσού που αντιστοιχεί στο **63,28%** του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης δεν έχουν εκδοθεί Προσκήσεις εξαιτίας της καθυστέρησης στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ.

Στον **Α.Π.5** με συνολική δημόσια δαπάνη 95.577.123,00€, έχουν εξειδικευτεί τρεις (3) δράσεις συνολικού Π/Υ 86,5 εκατομμυρίων ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο **90,50%** του Π/Υ του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί δύο (2) Προσκήσεις Π/Υ Δ.Δ. εκατομμυρίων ευρώ, και έχουν ενταχθεί δεκαεπτά (17) Πράξεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 68.069.448,00€. Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 51.592.296,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 23.210.986,00€.

Στον **Α.Π.6** με συνολική δημόσια δαπάνη 157.255.114,00€, έχουν εξειδικευτεί έντεκα (11) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 171.418.000,00 ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο **109%** του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί δώδεκα (12) Προσκήσεις π/υ 159.668.000,00 εκατομμυρίων ευρώ και έχουν ενταχθεί τριάντα πέντε (35) Πράξεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 89.203.090,00€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε συνολική επιλέξιμη Δ.Δ. 39.218.049,00€ ενώ οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του Άξονα, ανέρχονται σε 21.384.586,00€.

Στον **Α.Π.7** με συνολική δημόσια δαπάνη περίπου 167.591.512,00€, έχουν εξειδικευτεί τέσσερις (4) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 140.175.333,00€, ποσό που

αντιστοιχεί στο **83,64%** του Π/Υ του άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί τέσσερις (4) Προσκλήσεις π/υ 130 εκατομμυρίων ευρώ και έχουν ενταχθεί τρεις (3) δράσεις. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 39.712.620,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 13.521.101,00€.

Στον **Α.Π. 08** δεν εμφανίζεται ακόμα κανένα είδος ενεργοποίησης.

Στον **Α.Π.9** (Ε.Κ.Τ. στο Θεματικό Στόχο 9) με συνολική δημόσια δαπάνη 297.633.488€, έχουν εξειδικευτεί δεκαεπτά (17) δράσεις (Συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 171.418.000,00€, ποσό που αντιστοιχεί στο **58%** του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί είκοσι Προσκλήσεις Π/Υ 141.998.451,00€ και έχουν ενταχθεί εκατό εβδομήντα δύο (72) πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 126.162.496,00€. Τέλος, οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του άξονα, ανέρχονται σε 35.891.941,00€.

Επισημαίνεται, ότι οι προϋπολογισθείσες δαπάνες του ΕΚΤ για την κοινωνική ένταξη κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο σε όλα τα ελληνικά ΕΠ (συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών κονδυλίων και της εθνικής συγχρηματοδότησης) ανέρχονται σε 1.017.759.123 ευρώ. Το εν λόγω ποσό αντιπροσωπεύει το **21,4%** των συνολικών δαπανών του ΕΚΤ που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό (οι οποίες ανέρχονται σε 4.749.445.394 ευρώ, συμπεριλαμβανομένων της κοινοτικής και της εθνικής συγχρηματοδότησης), υπερβαίνει δηλαδή το ελάχιστο **20%** που προβλέπεται από τον Κανονισμό 1304.

Το Ε.Π. «Αττική 2014 -2020» έως το σημείο συγγραφής είναι ήδη σε καλό δρόμο για την επίτευξη των προϋπολογιζόμενων δαπανών για την κοινωνική ένταξη. Ο Α.Π.9 είναι ο πιο εξελιγμένος από τους θεματικούς στόχους όσον αφορά τις εγκριθείσες αιτήσεις πληρωμής: 22.453.475 ευρώ που αντιπροσωπεύουν το **25%** του προβλεπόμενου συνολικού ποσού για την προγραμματική περίοδο στο πλαίσιο αυτού του Ε.Π.

Τέλος, το ποσοστό των συνολικών δαπανών που καλύπτονται από Απλοποιημένο Κόστος είναι 66% ως εξής α) από κατ' αποκοπή ποσό 8 εκατομμυρίων € για έμμεσες δαπάνες (6% του προϋπολογισμού για τις προσκλήσεις που δημοσιεύθηκαν) και 76 εκατ. ευρώ σε τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους (60% του προϋπολογισμού για τις προσκλήσεις που δημοσιεύθηκαν). Πρόκειται για ένα πολύ υψηλό ποσοστό δαπανών που καλύπτονται από Απλοποιημένο Κόστος, σε σύγκριση με τον εκτιμώμενο μέσο όρο του 35% για τα κράτη μέλη κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο⁸⁶.

Στον **Α.Π.10** (Ε.Τ.Π.Α.. στο Θεματικό Στόχο 9) με συνολική δημόσια δαπάνη 66.544.108€, έχουν εξειδικευτεί οκτώ (8) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 42.083.000,00€, ποσό που αντιστοιχεί στο **63,24%** του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί οκτώ (8) Προσκλήσεις Π/Υ 28.693.000,00€ και έχουν ενταχθεί οκτώ (8) Πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 16.867.616,00€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 11.525.094,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 5.430.248,00€.

Στον **Α.Π.11** (Θεματικός Στόχος 10) με συνολική δημόσια δαπάνη 66.544.108,00€, έχουν εξειδικευτεί τρεις (3) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 61.615.000,00€, ποσό που

αντιστοιχεί στο **92,44%** του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί δύο (2) Προσκήσεις Π/Υ 52.725.000,00€ ποσό που αντιστοιχεί στο 79,23% του π/υ Δ.Δ. του άξονα και έχουν ενταχθεί δέκα (10) Πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 41.102.069,00€ Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 6.636.711,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 5.168.078,00€.

Στον **Α.Π.12** με συνολική δημόσια δαπάνη 15.605.387,00€, έχουν εξειδικευτεί έξι (6) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 13.217.668,00€, ποσό που αντιστοιχεί στο **84,70%** του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί τρεις (3) Προσκήσεις Π/Υ 12.712.688,00€ και έχουν Πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 14.215.966,00€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 1.029.453,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 772.328,00€.

Στομ **Α.Π.13** με συνολική δημόσια δαπάνη 5.375.600,00€, έχουν εξειδικευτεί δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 5.375.600,00€. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί τρεις (3) προσκήσεις Π/Υ 5.375.600,00€ και έχουν ενταχθεί πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 3.165.900,00€. Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 145.700,00€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 43.710,00€.

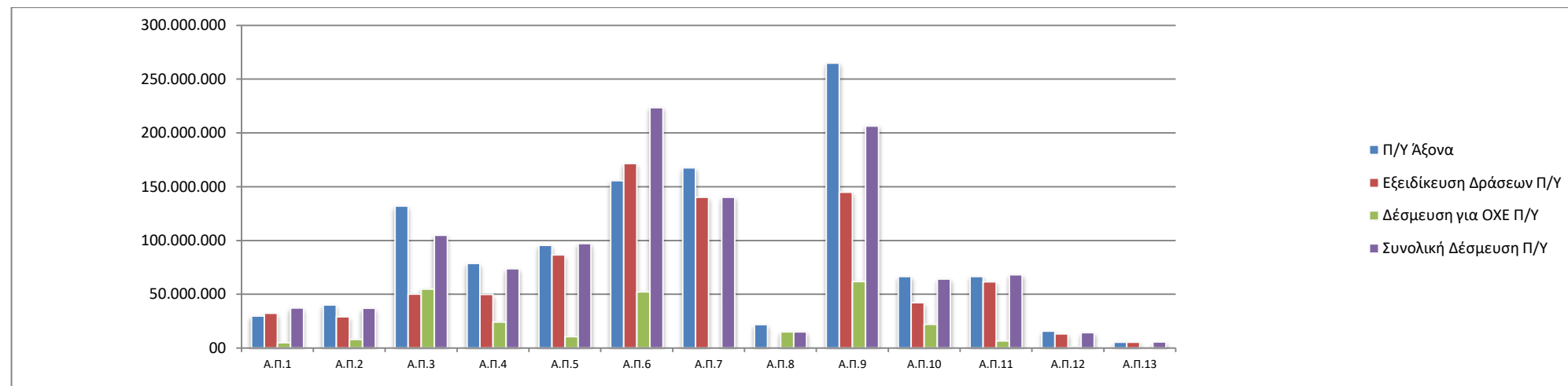
Τέλος όσον αναφορά τις Ο Χ.Ε παρατίθενται στον παρακάτω Πίνακα οι δεσμεύσεις που απαιτούνται ανά Α.Π.

Πίνακας 69: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 - Ο.Χ.Ε.

€	Α.Π.1	Α.Π.2	Α.Π.3	Α.Π.4	Α.Π.5	Α.Π.6	Α.Π.7	Α.Π.8	Α.Π.9	Α.Π.10	Α.Π.11	Α.Π.12	Α.Π.13
Π/Υ Άξονα	29.832.550,00	40.000.000,00	132.049.165,00	78.601.816,00	95.577.123,00	155.546.875,00	167.591.512,00	21.797.054,00	264.901.675,00	66.544.108,00	66.544.108,00	15.605.387,00	5.375.600,00
Εξειδίκευση Δράσεων Π/Υ	32.200.000,00	28.923.821,00	50.000.000,00	49.737.840,00	86.500.000,00	171.418.000,00	140.175.333,00	0,00	144.784.633,00	42.083.000,00	61.515.000,00	13.217.668,00	5.375.600,00
Δέσμευση για ΟΧΕ Π/Υ	5.000.000,00	8.000.000,00	54.807.000,00	24.000.000,00	10.577.000,00	52.095.000,00	0,00	15.000.000,00	61.660.000,00	22.000.000,00	6.654.000,00	1.000.000,00	298.965,00
Ποσοστό (%)	16,76%	20,00%	41,50%	30,53%	11,07%	33,49%	0,00%	68,82%	23,28%	33,06%	10,00%	6,41%	5,56%
Συνολική Δέσμευση Π/Υ	37.200.000,00	36.923.821,00	104.807.000,00	73.737.840,00	97.077.000,00	223.513.000,00	140.175.333,00	15.000.000,00	206.444.633,00	64.083.000,00	68.169.000,00	14.217.668,00	5.674.565,00

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 51: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας Ο.Χ.Ε.

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

5.1.4 Μέτρηση της Αποδοτικότητας

Ως **αποδοτικότητα** ορίζεται η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο μικρότερο δυνατό κόστος ή η επίτευξη του μεγαλύτερου εύρους – τιμών στόχων στη βάση δεδομένου κόστους. Εκφράζει δηλαδή το **βαθμό ελαχιστοποίησης των πόρων** για την παραγωγή προκαθορισμένων **εκροών ή αποτελεσμάτων**.

Για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας του Ε.Π. έως το χρονικό σημείο συγγραφής, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των δεικτών εκροών και τα οικονομικά στοιχεία για τις επενδυτικές προτεραιότητες και Άξονες αντίστοιχα, όπου υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις. Ο Πίνακας που ακολουθεί, περιλαμβάνει τρία μέρη παράθεσης στοιχείων.

Στο πρώτο μέρος αποτυπώνονται οι δείκτες εκροών ανά Επενδυτική Προτεραιότητα που τροφοδοτούνται από ενταγμένες Πράξεις, οι προγραμματικές τιμές στόχοι καθώς και τα ποσά που είχαν υπολογιστεί ότι θα διατεθούν για την επίτευξη των στόχων, έτσι όπως αυτά προκύπτουν από τους αντίστοιχους Κωδικούς Παρέμβασης.

Στο δεύτερο μέρος, αποτυπώνονται οι τιμές στόχοι από τα Τεχνικά Δελτία των ενταγμένων Πράξεων ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και δείκτη με τα αντίστοιχα ποσά που θα αναλωθούν για την επίτευξη των τιμών στόχων. Αντιπαραβάλλοντας δηλαδή τις αντίστοιχες στήλες (4-5 με 7-8) του Πίνακα γίνεται εύκολα η σύγκριση για κάθε εκροή σε σχέση με το ποσό που είχε προγραμματιστεί για την επίτευξη της αρχικής τιμής με το τι πρόκειται να υλοποιηθεί και σε τι κόστος.

Στο τρίτο μέρος του Πίνακα παρουσιάζεται η **τιμή απόδοσης** για κάθε Επενδυτική Προτεραιότητα και δείκτη τόσο για τις προγραμματικές τιμές όσο και για τις τιμές που υπάρχουν από τις αντίστοιχες ενταγμένες πράξεις. Η τιμή απόδοσης προκύπτει από το πηλίκο των **εκροών προς τις εισροές**, δηλαδή από τις ποσότητες των εκροών προς τον αντίστοιχο προϋπολογισμό. Στην τελευταία στήλη, παρουσιάζεται το αποτέλεσμα της αποδοτικότητας για κάθε Επενδυτική Προτεραιότητα το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει τρεις τιμές - έννοιες. Συγκεκριμένα:

- Εάν η τιμή της **στήλης 10** είναι **μεγαλύτερη (>)** από την τιμή της **στήλης 9** η Επ.Π παρουσιάζει σημαντική φυσική υλοποίηση χωρίς να παρουσιάζει αντίστοιχη απορρόφηση (υποεκτιμήσεις στόχων). [✓].
- Εάν η τιμή της **στήλης 10** είναι **μικρότερη (<)** από την τιμή της **στήλης 9** η Επ.Π παρουσιάζει υστέρηση στην φυσική υλοποίηση σε σχέση με την οικονομική πρόοδο (υπερεκτιμήσεις στόχων). [✗].
- Εάν οι τιμές των **στηλών 9 και 10** έχουν **ίδια τιμή ή σχεδόν ίδια τιμή** παρουσιάζεται ισορροπία των προγραμματικών στόχων με τη φυσική υλοποίηση καθώς και αντίστοιχη οικονομική πρόοδο. [-].

Πίνακας 70: Αξιολόγηση της Αποδοτικότητας

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Προγραμματικά Ποσά						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Αποδοτικότητα		
ΑΠ1 ΕΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Προγραμματικά Ποσά σύμφωνα με τους Κωδ. Παρέμβασης	Πλήθος Έργων	Π/Υ Ενταγμένων Έργων	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Προγραμματική Τιμή απόδοσης	Τιμή Απόδοσης των Πράξεων / ΤΔΠ	Αποτέλεσμα
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9=4/5	10=8/7	11
1b	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	CO26	Επιχειρήσεις	250,00		1	3.000.000	5			
2c	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	T3225	Αριθμός	1,00	29.200.000,00	2	30.760.254,00	2	0,00	0,00	✓
5a	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	CO20	Άτομα	385.000,00	95.577.123,00	16	63.247.818,29	933.221,00	0,40	1,48	✓
6a	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού	68.000	54.594.177,50	6	37.778.278,96	73.264	0,12	0,19	✓
6b	Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	CO18	Άτομα	85.000	31.109.375,00	11	29.191.092,53	227.997	0,27	0,78	✓

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Προγραμματικά Ποσά						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Αποδοτικότητα		
6c	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	CO09	Επισκέψεις/έτος	120.000	24.887.500,00	5	13.786.589,33	125.250	0,48	0,91	✓
7b	Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών	T3276	Αριθμός	10,00	16759151,25	1	13.000.000,00	10	0,00	0,00	✓
7c	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	CO15	χλμ.	5,50	92.175.332,50	1	126.817.206,15	5,35	0,00	0,00	-
9i	άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	CO01	Αριθμός	1.500	96.996.616,25	3	57.683.405,57	14.837	0,00	0,03	✓
9i	Άτομα που αποδεδειγμένα από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	10501	Αριθμός	40.000	96.996.616,25	3	57.683.405,57	24.861	0,04	0,04	-
9ii	μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ)	CO15	Αριθμός	300	36.085.967,50	36	10.422.638,69	23.487	0,00	0,23	✓
9ii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	5502	Αριθμός	65	36.085.967,50	54	13.325.678,69	55	0,00	0,00	✓

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Προγραμματικά Ποσά						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Αποδοτικότητα		
9ii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	5503	Αριθμός	270.000	36.085.967,50	55	13.325.678,69	274.238	0,75	2,06	✓
9iii	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	10501	Αριθμός	110	56.961.151,25	3	509.948,33	98	0,00	0,02	✓
9iii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	5502	Αριθμός	35	56.961.151,25	32	26.312.182,18	32	0,00	0,00	✓
9iii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	5503	Αριθμός	7.000	56.961.151,25	32	26.312.182,18	5.625	0,01	0,02	✓
9iii	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	11501	Αριθμός	600	56.961.151,25	2	6.744.625,00	520	0,00	0,01	✓
9iv	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	5502	Αριθμός	137	81.099.586,25	77	22.431.907,47	77	0,00	0,00	✓
9iv	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	5503	Αριθμός	60.000	81.099.586,25	77	22.431.907,47	59.531	0,07	0,27	✓
9a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	CO35	Άτομα	450,00	11.711.763,00	2	3.265.261,20	90	0,00	0,00	-
9a	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	CO36	Άτομα	150.000,00	15970586	3	9.551.500,00	341.045,00	0,94	3,57	✓

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Προγραμματικά Ποσά						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Αποδοτικότητα		
9a	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	T3305	φυσικά πρόσωπα	2.000,00	25.552.937,00	2	8.602.355,13	218	0,01	0,00	X
10a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	CO35	2.500,00	53.235.286,00	10	41.102.069,35	2.435,00	0,00	0,01	✓

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ευρήματα:

Από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της αποδοτικότητας στη σύγκριση των προγραμματικών τιμών με τις αντίστοιχες των ενταγμένων πράξεων, προκύπτει ότι οι Επενδυτικές Προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί, παρουσιάζουν **σημαντική φυσική υλοποίηση** χωρίς ωστόσο να παρουσιάζει και αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι **οι στόχοι που είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος** από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Υπάρχουν χαρακτηριστικές περιπτώσεις όπου οι τιμές απόδοσης από τις ενταγμένες Πράξεις εμφανίζουν σχεδόν τριπλάσια διαφορά από τις προγραμματικές τιμές απόδοσης. Για παράδειγμα, στην Επενδυτική Προτεραιότητα 2c ενώ ο στόχος για τον πληθυσμό που ωφελείται από αντιπλημμυρικά έργα είναι 385.000 άτομα, προκύπτει ότι από τα έργα τελικά θα ωφεληθούν 933.221 άτομα και μάλιστα με μικρότερο κόστος. Εξάλλου, μεγάλη διαφορά προκύπτει στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 9i αλλά και 9iii για τον αριθμό των ανέργων, των μεταναστών και των συμμετεχόντων που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες, γεγονός που καταδεικνύει ότι οι τιμές στόχοι έχουν σε αρκετές περιπτώσεις υποεκτιμηθεί.

Υπάρχουν επενδυτικές προτεραιότητες για τις οποίες οι αντίστοιχοι δείκτες παρουσιάζουν αναλογία των προγραμματικών τιμών απόδοσης με αυτές των ενταγμένων πράξεων. Τέτοιες περιπτώσεις παρουσιάζονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7c όπου υλοποιείται το έργο της δυτικής επέκτασης του Τράμ στον Πειραιά και στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9i που αφορά στον αριθμό των ατόμων που αποδεδμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων (δράση Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής).

Τέλος, υπάρχει και περίπτωση Επ.Π., στην οποία η προγραμματική τιμή απόδοσης είναι μεγαλύτερη αυτής των ενταγμένων πράξεων. Πρόκειται για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9a και τον δείκτη που αφορά στη δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών (πέραν της εκπαίδευσης και της υγείας), όπου έχει ενταχθεί σχεδόν το ένα τρίτο του αρχικού προϋπολογισμού (8.602.355,13) αλλά η αντίστοιχη τιμή στόχου – εκροή, είναι σχεδόν 10 φορές μικρότερη από την προγραμματική τιμή (218 φυσικά πρόσωπα).

Σημειώνεται, ότι στην περίπτωση του Α.Π.1 δεν μπορεί να υπολογισθεί ορθά η αποδοτικότητα, καθώς η πράξη που αφορά στον αριθμό επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα έχει ενταχθεί στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1a αλλά περιλαμβάνει δείκτη εκροής της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1b.

5.2 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Ε.Π.

Στις Ενότητες που ακολουθούν εξετάζεται η εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος έτσι όπως έχει διαμορφωθεί μετά την έγκριση της 1^{ης} αναθεώρησης του και σύμφωνα με τις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποιημένη κοινωνικοοικονομική κατάσταση στη Περιφέρεια Αττικής. Αναλύεται το κατά πόσο ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκεί για την υλοποίηση των παρεμβάσεων, σε σχέση με τη θεματική συγκέντρωση ανά Κατηγορία Παρέμβασης του Ε.Π.. Παράλληλα εντοπίζονται τα προβλήματα των υπερβάσεων του προϋπολογισμού

στους Άξονες Προτεραιότητας, τις επιμέρους Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη.

5.2.1 Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.

Για την εξέταση της θεματικής συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του προγράμματος χρησιμοποιούνται δυο (2) **Πίνακες Εξέτασης Π/Υ οι οποίοι τροφοδοτούνται από τα προγραμματικά στοιχεία κόστους** του Ε.Π σε επίπεδο Θ.Σ, Α.Π. και Κατηγορίας Παρέμβασης, σύμφωνα με την 1^η αναθεώρηση του Ε.Π., **σε σύνδεση με τα αντίστοιχα στοιχεία κόστους από τις εκδοθείσες Προσκλήσεις και Ενταγμένες Πράξεις** του προγράμματος, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Π.Σ. έως το χρονικό σημείο συγγραφής. Στον πρώτο Πίνακα εξετάζονται με βάση τις εξειδικεύσεις (Προσκλήσεις) και τις Ενταγμένες Πράξεις (Επιλέξιμη ΔΔ), οι κωδικοί παρέμβασης και τα ποσά που συνδέονται με αυτούς σε σχέση με τα αντίστοιχα αρχικά προυπολογισθέντα. Στο δεύτερο Πίνακα εξετάζεται η συγκέντρωση των ποσών ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο. Εντοπίζονται οι υπερβάσεις και παρατίθεται η ανάλυση των αιτιών που προκάλεσαν τις υπερβάσεις αυτές.

Πίνακας 71: Πίνακας Εξέτασης Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
1	Θ.Σ.
2	Ε.Δ.Ε.Τ.
3	Α.Π.
4	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π
5	Π/Υ (€) Α.Π.
6	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΤΠΑ
7	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΚΤ
8	Επ.Πρ. (Επενδυτική Προτεραιότητα)
9	Κατηγορία Παρέμβασης
10	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης
11	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.
12	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.
13	Π/Υ Προσκλήσεων
14	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.
15	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)
16	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.
17	Έλεγχος Υπέρβασης (ΝΑΙ)
18	Ε.Σ. (Ειδικός Στόχος)
19	Θεματική Συγκέντρωσης (Επ.Πρ. & Ειδικό Στόχο)
20	Ποσοστό (%) Θεματικής Συγκέντρωσης / Επ.Πρ.
21	Ποσοστό (%) της Θεματικής Συγκέντρωσης / Ειδικό Στόχο
22	Διαθέσιμος Π/Υ (€)/ Υπερβάσεις

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 72: Πίνακας Εξέτασης Προϋπολογισμού Ι (Θεματική Συγκέντρωση – Κατηγορία Παρέμβασης)

Θ.Σ.	ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΤΠΑ	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκλησεων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπερβάσής	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	8	18
Θ.Σ.1	ΕΤΠΑ	Α.Π.1	2,54%	29.832.550,00 €	3,58%		1.a	004	1.918.185,00 €	6,43%	0,17%	6.200.000,00 €	20,78%					
							1.b	058	3.750.000,00 €	12,57%	0,33%			5.700.000,00 €	19,11%	Ναι	1.a	1.a.1
							1.a	061	1.789.952,50 €	6,00%	0,16%							
							1.a	062	15.214.600,00 €	51,00%	1,32%							
							1.a	064	7.159.812,50 €	24,00%	0,62%							
Θ.Σ.2	ΕΤΠΑ	Α.Π.2	3,41%	40.000.000,00 €	4,80%		2.c	048	23.360.000,00 €	58,40%	2,03%	28.923.820,80 €	72,31%	23.360.006,00 €	58,40%		2.c	2.c.1
							2.c	079	2.920.000,00 €	7,30%	0,25%			2.379.008,30 €	5,95%		2.c	2.c.1
							2.c	080	2.920.000,00 €	7,30%	0,25%							
							2.b	082	10.800.000,00 €	27,00%	0,94%							
Θ.Σ.3	ΕΤΠΑ	Α.Π.3	11,24%	132.049.165,00 €	15,83%		3.c	001	47.207.576,25 €	35,75%	4,09%	50.000.000,00 €	37,86%					
							3.a	063	6.602.458,75 €	5,00%	0,57%							

Θ.Σ.	ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΤΠΑ	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκήλησων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπερβάσ ης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχ ος
							3.a	066	23.438.725,00 €	17,75%	2,03%							
							3.a	067	14.525.408,75 €	11,00%	1,26%							
							3.c	071	14.525.408,75 €	11,00%	1,26%							
							3.c	072	10.894.056,25 €	8,25%	0,94%							
							3.d	075	8.253.072,50 €	6,25%	0,72%							
							3.d	076	6.602.458,75 €	5,00%	0,57%							
Θ.Σ.4	ΕΤΠΑ	Α.Π.4	6,69%	78.601.816,00 €	9,42%		4.b	003	11.790.272,50 €	15,00%	1,02%	14.737.840,00 €	18,75%					
							4.c	013	44.213.521,25 €	56,25%	3,83%							
							4.c	014	14.737.840,00 €	18,75%	1,28%							
							4.g	016	7.860.181,25 €	10,00%	0,68%							
Θ.Σ.5	ΕΤΠΑ	Α.Π.5	8,14%	95.577.123,00 €	11,46%		5.a	085	3.750.000,00 €	3,92%	0,33%	85.000.000,00 €	88,93%					
							5.a	086	1.250.000,00 €	1,31%	0,11%							

Θ.Σ.	ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΤΠΑ	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκήλησων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπερβάσής	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος
							5.a	087	90.577.122,50 €	94,77%	7,85%			68.069.448,00 €	71,22%		5.a	5.a.1
Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	13,39%	157.255.113,75 €	18,86%		6.a	017	13.221.485,00 €	8,41%	1,15%	159.668.000,00 €	101,53%	3.913.719,04 €	2,49%		6.a	6.a.1
							6.b	020	31.109.375,00 €	19,78%	2,70%			26.371.825,48 €	16,77%		6.b	6.b.1
							6.a	022	27.373.473,75 €	17,41%	2,37%			36.489.359,71 €	23,20%	Ναι	6.a	6.a.1
							6.e	089	13.999.218,75 €	8,90%	1,21%							
							6.e	090	9.332.812,50 €	5,93%	0,81%							
							6.c	092	15.554.687,50 €	9,89%	1,35%			8.503.883,75 €	5,41%		6.c	6.c.1
							6.e	094	46.664.061,25 €	29,67%	4,05%			16.238.376,23 €	10,33%		6.a	6.a.1
Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	14,27%	167.591.512,00 €	20,10%		7.b	034	16.759.151,25 €	10,00%	1,45%	222.175.333,00 €	132,57%	17.999.600,00 €	10,74%	Ναι	7.b	7.b.1
							7.a	039	58.657.028,75 €	35,00%	5,09%							
							7.c	043	92.175.332,50 €	55,00%	7,99%			99.046.133,99 €	59,10%	Ναι	7.c	7.c.1
Θ.Σ.8	ΕΚΤ	Α.Π.8	1,86%	21.797.054,00 €		6,82%	8.iii	104	11.988.380,00 €	55,00%	1,04%							

Θ.Σ.	ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΤΠΑ	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκλησεων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπερβάσ	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος
							8.v	106	9.808.673,75 €	45,00%	0,85%							
Θ.Σ.9	ΕΚΤ	Α.Π.9	25,34%	297.633.488,75 €		93,18%	9.i	109	96.996.616,25 €	32,59%	8,41%	149.683.451,00 €	50,29%	56.838.154,57 €	19,13%		9i	9.i.1
							9.iii							112.528,33 €			9iii	9iii1
							9.ii	110	36.085.967,50 €	12,12%	3,13%			13.325.678,69 €	4,48%		9ii	9ii1
							9.iii	111	56.961.151,25 €	19,14%	4,94%			31.209.602,18 €	10,49%		9iii	9iii1
							9.iv	112	81.099.586,25 €	27,25%	7,03%			22.431.907,47 €	7,54%		9iv	9.iv1
							9.v	113	26.490.167,50 €	8,90%	2,30%							
	ΕΤΠΑ	Α.Π.10	5,67%	66.544.108,00 €	7,98%		9.a	052	14.639.703,75 €	22,00%	1,27%	40.593.000,00 €	61,00%	3.265.261,20 €	4,91%		9.a	9.a.1
							9.a	053	19.963.232,50 €	30,00%	1,73%			9.551.500,00 €	14,35%		9.a	9.a.1
							9.a	055	31.941.171,25 €	48,00%	2,77%			8.602.355,13 €	12,93%		9.a	9.a.1
Θ.Σ.10	ΕΤΠΑ	Α.Π.11	5,67%	66.544.108,00 €	7,98%		10.a	049	9.981.616,25 €	15,00%	0,87%	52.725.000,00 €	79,23%					
							10.a	050	6.654.410,00 €	10,00%	0,58%							
							10.a	051	49.908.081,25 €	75,00%	4,33%			41.102.069,35 €	61,77%		10.a	10.a.1

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ευρήματα:

Κατά τη διάρκεια της γενικής εξέτασης της θεματικής συγκέντρωσης των πόρων του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος δεν προκύπτουν ιδιαίτερες υπερβάσεις εκτός των ακόλουθων :

Στον **Α.Π.1** παρουσιάζεται **υπέρβαση προϋπολογισμού** στην Κατηγορία Παρέμβασης **058** «Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)» καθώς αντί του ποσοστού 12,57% (επί του Π/Υ του Α.Π.) που είχε οριστεί προγραμματικά στην εν λόγω Κατηγορία Παρέμβασης, έχει δεσμευτεί ποσοστό **19,11%**. Η υπέρβαση αυτή αφορά τον Ειδικό Στόχο 1.α.1 «Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο», της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.α «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».

Επιπλέον ο **Α.Π. 2** **παρουσιάζει πλήρη κάλυψη της ποσόστωσης** της Κατηγορίας Παρέμβασης **048** «ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ/υπολογιστές μεγάλης κλίμακας/εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υποδομών, κέντρων δεδομένων και αισθητήρων· επίσης, ενσωματωμένες σε άλλες υποδομές, όπως ερευνητικές εγκαταστάσεις, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές)» με ποσοστό **58,40%** (100% του προγραμματικού ποσοστού). Αφορά δε στον Ειδικό Στόχο 2.α.1 «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης», της Επενδυτικής Προτεραιότητας 2.α «Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας».

Επίσης στον **Α.Π.6** εμφανίζεται **υπέρβαση προϋπολογισμού** στην Κατηγορία Παρέμβασης **022** «Επεξεργασία λυμάτων» διότι αντί του ποσοστού **17,41%** (επί του Π/Υ του Α.Π.), έχει δεσμευτεί ποσοστό **23,20%**. Η υπέρβαση αυτή αφορά το Ειδικό Στόχο 6.α.1 «Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα», της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6.α «Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις».

Τέλος στον **Α.Π. 7** παρουσιάζεται **υπέρβαση προϋπολογισμού** στις Κατηγορίες Παρέμβασης **034** «Άλλοι ανακατασκευασμένοι ή βελτιωμένοι δρόμοι (αυτοκινητόδρομοι, εθνικοί, περιφερειακοί ή τοπικοί)» και **043** «Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)». Στην Κατηγορία Παρέμβασης 034 διότι αντί ποσοστού (επί του Π/Υ του Α.Π.) **10%** έχει δεσμευτεί το **10,74%** και στην 043 αντί ποσοστού **55%** έχει δεσμευτεί το **59,10%**. Η Κατηγορία Παρέμβασης 034 αφορά στον Ειδικό Στόχο 7.β.1 «Βελτίωση της οδικής ασφάλειας» και η 043 αφορά στον 7.α.1 «Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική» των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 7.α «Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔΜ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων» και 7.α «Ανάπτυξη και βελτίωση

φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας», αντίστοιχα.

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν στο διαθέσιμο προϋπολογισμό του προγράμματος για κάθε Α.Π.

Πίνακας 73: Πίνακας Εξέτασης Προϋπολογισμού II (Διαθέσιμος Π/Υ)

Θ.Σ.	Α.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Θεματική Συγκέντρωσης (Επ.Πρ. & Ειδικό Στόχο)	Ποσοστό (%) Θεματικής Συγκέντρωσης / Επ.Πρ.	Ποσοστό (%) της Θεματικής Συγκέντρωσης / Ειδικό Στόχο	Διαθέσιμος Π/Υ (€)/ Υπερβάσεις
1	3	5	8	16	19	20	21	22
Θ.Σ.1	Α.Π.1	29.832.550,00 €	1a	1.a.1	5.700.000,00 €	19,11%	19,11%	29.832.550,00 €
			1b	1.b.1				
Θ.Σ.2	Α.Π.2	40.000.000,00 €	2b	2.b.1		64,35%		14.260.985,70 €
			2c	2.c.1	25.739.014,30 €		64,35%	
Θ.Σ.3	Α.Π.3	132.049.165,00 €	3a	3.a.1				132.049.165,00 €
			3c	3.c.1				
			3d	3.d.1				
Θ.Σ.4	Α.Π.4	78.601.816,00 €	4b	4.b.1				78.601.816,00 €
			4c	4.c.1				
			4g	4.g.1				
Θ.Σ.5	Α.Π.5	95.577.123,00 €	5a	5.a.1	68.069.448,00 €	71,22%	71,22%	27.507.675,00 €
Θ.Σ.6	Α.Π.6	157.255.113,75 €	6a	6.a.1	56.641.454,98 €	58,20%	36,02%	65.737.949,54 €
			6b	6.b.1	26.371.825,48 €		16,77%	
			6c	6.c.1	8.503.883,75 €		5,41%	
			6e	6.e.1				
Θ.Σ.7	Α.Π.7	167.591.512,00 €	7a	7.a.1		69,84%		50.545.778,01 €
			7b	7.b.1	17.999.600,00 €		10,74%	
			7c	7.c.1	99.046.133,99 €		59,10%	
Θ.Σ.8	Α.Π.8	21.797.054,00 €	8iii	8iii1				21.797.054,00 €
			8v	8.v.1				
Θ.Σ.9	Α.Π.9	297.633.488,75 €	9i	9.i.1	56.838.154,57 €	41,63%	19,10%	173.715.617,51 €
			9ii	9ii1	13.325.678,69 €		4,48%	
				9ii2				
			9iii	9iii1	31.322.130,51 €		10,52%	
				9iii2				
			9iv	9.iv1.	22.431.907,47 €		7,54%	
				9iv2				

Θ.Σ.	Α.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Θεματική Συγκέντρωσης (Επ.Πρ. & Ειδικό Στόχο)	Ποσοστό (%) Θεματικής Συγκέντρωσης / Επ.Πρ.	Ποσοστό (%) της Θεματικής Συγκέντρωσης / Ειδικό Στόχο	Διαθέσιμος Π/Υ (€)/ Υπερβάσεις
			9v	9.v.1				
Θ.Σ.9	Α.Π.10	66.544.108,00 €	9a	9.a.1	21.419.116,33 €	32,19%	32,19%	45.124.991,67 €
Θ.Σ.10	Α.Π.11	66.544.108,00 €	10a	10.1	41.102.069,35 €	61,77%	61,77%	25.442.038,65 €

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ευρήματα:

Ως προς τη χρηματοδοτική ενίσχυση – βαρύτητα μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων του προγράμματος παρουσιάζεται ομαλή πορεία εκτός από τις εξής περιπτώσεις:

Στον **Α.Π. 1** προγραμματικά **είχε οριστεί ότι το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων** θα διατεθούν δια της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.b για την ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ επιχειρήσεων - ερευνητικών ιδρύματων και την προώθηση επενδύσεων για ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών. **Μικρή χρηματοδοτική βαρύτητα** καταλαμβάνει η Επενδυτική Προτεραιότητα 1.a, με στόχο να κατευθυνθούν πόροι προς δράσεις για τη δημιουργία και ενίσχυση υποδομών καινοτομίας στους τομείς προτεραιότητας της **RIS3**. Από την εξέταση, προκύπτει ότι έως σήμερα έχουν δεσμευτεί πόροι μόνο για την Επενδυτική Προτεραιότητα 1.a, σε ποσοστό **19,11%**.

Στον **Α.Π. 5**, δίδεται έμφαση στη δημιουργία ενός επαρκούς πλέγματος αντιπλημμυρικής προστασίας και αντιμετώπισης των οξυμένων κινδύνων από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 5.a έχουν δεσμευτεί πόροι ποσοστού **71,22%** γεγονός που **ίσως επισύρει ανάγκη υπερδεσμευσης** του Άξονα εξαιτίας και των δράσεων που πρέπει να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε.

Επιπλέον στον **Α.Π.6** έχει δεσμευτεί έως το σημείο αναφοράς το **58%** των πόρων του Άξονα γεγονός που θα επισύρει **ανάγκη για υπερδέσμευσή** του, ώστε να καλυφθούν οι χρηματοδοτικές ανάγκες της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6.e που αφορούν στις δράσεις των Σχεδίων Ο.Χ.Ε. Η **ανάγκη για μεγάλη αποδέσμευση, πέραν μάλιστα των κοινοτικών κανονισμών δεν είναι πραγματική**, καθώς η εξειδίκευση αλλά και η πρόσκληση της Δράσης 6.1.1.2 που αφορά στην ολοκλήρωση του τμηματοποιημένου έργου του Κ.Ε.Λ. Κρωπίας (46.000.000€) δεν πρόκειται να οδηγήσουν σε ένταξη. Το παραπάνω έργο τελικά εντάχθηκε στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής και στο εκχωρημένο προς την Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής τμήματος του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑ. Μεγάλη ανάγκη υπερδέσμευσης καταγράφεται στον Άξονα τόσο για τα έργα αποχέτευσης και πολιτισμού όσο και εκείνα των αναπλάσεων που θα μετέχουν στις Ο.Χ.Ε..

Τέλος, στον **Α.Π.7** η **υπερδέσμευση πόρων θα είναι αναγκαία** καθώς έχει δεσμευθεί το **69,84%** των πόρων του Άξονα και θα χρειαστούν επιπλέον πόροι για το Μεγάλο Έργο της προβλήτας της κρουαζιέρας του λιμένα Πειραιά, του οποίου ο προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης ανέρχεται στα 125.000.000€. Επίσης στον ίδιο Άξονα προτείνεται να χρηματοδοτηθεί η νέα ανάγκη που αφορά στην επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου. Για αυτή τη συγκεκριμένη δράση θα πρέπει στην επόμενη

αναθεώρηση του προγράμματος να εισαχθεί στον Άξονα νέα επενδυτική Προτεραιότητα στο πλαίσιο της οποίας είναι δυνατή η συγχρηματοδότηση δικτύων μεταφοράς.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω δεδομένα του Πίνακα με τις συνολικές δεσμεύσεις, δηλαδή τις εξειδικεύσεις τις επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες των Πράξεων καθώς και τους πόρους που θα εκχωρηθούν για διαχείριση στις Αστικές Αρχές στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού εργαλείου των Ο.Χ.Ε. οι άξονες **Α.Π.1**, **Α.Π. 5** και **Α.Π.6** και **Α.Π.7** εμφανίζουν ήδη από το χρονικό σημείο συγγραφής, ανάγκες υπερδέσμευσης πόρων.

5.2.2 Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους

Για τον έλεγχο τήρησης του Μοναδιαίου Κόστους χρησιμοποιείται **Πίνακας Εξέτασης** στον οποίο αποτυπώνονται οι δείκτες εκροών που υπολογίζονται βάσει του Μοναδιαίου Κόστους ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Ο έλεγχος γίνεται στις Επενδυτικές Προτεραιότητες όπου υπάρχουν αντίστοιχες Ενταγμένες Πράξεις που περιλαμβάνουν του αντίστοιχους δείκτες εκροών. Στο πρώτο μέρος του Πίνακα παρουσιάζονται οι δείκτες εκροών με το αντίστοιχο Μοναδιαίο Κόστος, όπως αυτό έχει καθοριστεί ενώ στο δεύτερο μέρος αποτυπώνονται οι τιμές στόχοι των δεικτών καθώς και ο προϋπολογισμός από τις Ενταγμένες Πράξεις ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Τέλος, στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για την τήρηση ή μη του Μοναδιαίου Κόστους ανά περίπτωση, το οποίο προκύπτει από τα πηλίκo του προϋπολογισμού των Ενταγμένων Πράξεων προς τις τιμές στόχων των δεικτών από τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξης.

- Εάν η τιμή της **στήλης 10** είναι **μικρότερη ή ίση ή σχεδόν ίση (\leq)** από την τιμή της **στήλης 6** προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος ή ότι η τιμή – εκροή στόχος θα υλοποιηθεί με μικρότερο κόστος [**✓**].
- Εάν η τιμή της **στήλης 10** είναι **μεγαλύτερη ($>$)** από την τιμή της **στήλης 6** που αποτυπώνεται το Μοναδιαίο Κόστος προκύπτει υπέρβαση και μη τήρηση του προκαθορισμένου κόστους [**✗**].

Πίνακας 74: Πίνακας Εξέτασης Μοναδιαίου Κόστους

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Μέσο Μοναδιαίο Κόστος						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους	
ΕΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Μέσο Μοναδιαίο Κόστος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Ενταγμένων Έργων	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Μέσο Μοναδιαίο Κόστος (ΤΔΠ)	Αποτέλεσμα
0	1	2	3	4	6	7	8	9	10=8/9	11
1b	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	CO26	Επιχειρήσεις	250,00	119.330€/ επιχείρηση	1	3.000.000	5	600.000,00	X
5a	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	CO20	Άτομα	385.000,00	111.713€/ 1000 ωφελούμενους	16	63.247.818,29	933.221,00	67.773,68	✓
6a	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού	68.000	388.767€/ 1000 ωφελούμενους	6	37.778.278,96	73.264	515.645,87	X
6b	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	CO18	Άτομα	85.000	365.992€/ 1000 ωφελούμενους	11	29.191.092,53	227.997	128.032,79	✓
9a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	CO35	Άτομα	450,00	3.253.267€/ 100 ωφελούμενους	2	3.265.261,20	90	3.628.068,00	✓

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Μέσο Μοναδιαίο Κόστος						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους	
10a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	CO35	2.500,00	1.996.323€/100 ωφελούμενους μαθητές	10	41.102.069,35	2.435,00	1.687.969,99	✓

Ευρήματα:

Από τα αποτελέσματα του ελέγχου τήρησης ή μη του Μοναδιαίου Κόστους για τους αντίστοιχους δείκτες των Ενταγμένων Πράξεων, προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος για τους δείκτες CO20 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 5.a, CO18 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.b και CO35 τόσο για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.a όσο και για την Επενδυτική Προτεραιότητα 10.a.

Οι περιπτώσεις που δεν τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος είναι:

Ο δείκτης **CO26** στην Επενδυτική Προτεραιότητα **1.b** που αφορά στον αριθμό των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα παρουσιάζει σχεδόν πενταπλάσια τιμή ανά επιχείρηση σε σχέση με το μέσο Μοναδιαίο Κόστος (600.000,00€ έναντι 119.330,00€).

Ο δείκτης **CO19** στην Επενδυτική Προτεραιότητα **6.a** που αφορά στον πρόσθετο πληθυσμό που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων, παρουσιάζει μεγαλύτερη τιμή από το μέσο Μοναδιαίο Κόστος (ήτοι 515.645,87€ έναντι 388.767,00€ ανά 1.000 ωφελούμενους).

5.2.3 Συσχετισμός με τους Στόχους των Δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων

Μια σημαντική διαφορά σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο είναι η καταμέτρηση των δεικτών εκρμών, καθώς στη νέα προγραμματική περίοδο **η μέτρηση των δεικτών των Πράξεων του ΕΤΠΑ γίνεται μόνο με την ολοκλήρωση της Πράξης**. Δηλαδή, δεν δίνεται η δυνατότητα μέτρησης του ισοδύναμου υλοποίησης σε αναλογία με την πορεία υλοποίησης της έκαστοτε Πράξης. Αποτέλεσμα αυτού, είναι πλέον το γεγονός της μηδενικής ενεργοποίησης των δεικτών ακόμα και όταν έχει υλοποιηθεί σημαντικό τμήμα της Πράξης και έχουν εκτελεστεί σημαντικές δαπάνες στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας του Α.Π.

Επιπρόσθετα, ένα ακόμη σημαντικό πρόβλημα **αναμένεται να ανακύψει κατά την εκχώρηση πόρων σε χρηματοδοτικά ταμεία** (π.χ. Ταμείο Επιχειρηματικότητας κ.α.) για τα οποία η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. έχει ή θα εκδόσει Πρόσκληση. **Εάν μεταξύ του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής και του Ταμείου** (πρόγραμμα «υποδοχέας») **δεν υπάρχουν κοινοί δείκτες τότε κάποιος δείκτης πλαισίου του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής πιθανόν να μην καταγράφεται από το πρόγραμμα-υποδοχέας και έτσι ενώ αποδίδονται χρηματοδοτικοί πόροι οι δείκτες να μην παρουσιάζουν μεταβολές στις τιμές τους**. Προτείνεται στις νέες αναθεωρήσεις το/τα πρόγραμμα/τα - «υποδοχέας» να συμπεριλαμβάνουν τους κατάλληλους δείκτες πλαισίου του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020..

5.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση που διενεργήθηκε στο εν λόγω Κεφάλαιο προέκυψαν διαπιστώσεις αναφορικά με την την ενεργοποίηση των Αξόνων, τη μέτρηση της αποδοτικότητας, την εξέταση του ύψους της θεματικής συγκέντρωσης και του μοναδιαίου κόστους.

Ως προς την ενεργοποίηση του Ε.Π. προέκυψε ότι ο Άξονας με τις καλύτερες σχετικά επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων είναι ο **Α.Π.5** που αφορά στη προστασία από

φυσικές καταστροφές και σε αντιπλημμυρικά έργα, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 90%, προσκλήσεις στο 88% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 71% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων αποχέτευσης όμβριων υδάτων της Περιφέρειας Αττικής που είναι και ο μοναδικός Τελικός Δικαιούχος σε Πρόσκληση Π/Υ 80.000.000€ Δ.Δ. Η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Αττικής αντιλαμβανόμενη πλήρως την ανάγκη εκτέλεσης αντιπλημμυρικών έργων εξειδίκευσε ήδη από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης (05/07/2015) δράση για αντιπλημμυρικά έργα ενώ η πρόσκληση εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 (πρόσκληση ΑΤΤ009) αφού πρώτα ανάλογη μελέτη κατέδειξε και κατηγοριοποίησε έναν αριθμό σημαντικών έργων για την αντιπλημμυρική προστασία της Περιφέρειας τα οποία είτε είναι ώριμα για ένταξη ή μπορούν να καταστούν ώριμα και να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Επίσης πολύ καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο **Α.Π. 2** που αφορά στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας με εντάξεις που ξεπερνούν το 64% του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στα τμηματοποιημένα έργα (phasing) του ηλεκτρονικού εισιτηρίου και της τηλεματικής ενημέρωσης του επιβατικού κοινού του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας η υλοποίηση των οποίων ξεκίνησε από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Στον άξονα αυτό με τις ήδη καλές επιδόσεις πρόσφατα εκδόθηκε πρόσκληση (ΑΤΤ066) προϋπολογισμού 1.743.821€ με τίτλο «Ψηφιοποίηση αρχαιολογικού υλικού, υλοποίηση ψηφιακών πολυμεσικών εφαρμογών, δημιουργία νέου διαδικτυακού τόπου του Μουσείου Ακρόπολης». Επίσης έχει εξειδικευτεί και δράση (κωδ. 2.3.1.3) με τίτλο «Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής- Εγκατάσταση Δικτύου WI-FI στις αστικές μεταφορές της Περιφέρειας Αττικής» για την οποία σύντομα θα εκδοθεί πρόσκληση.

Καλές σχετικές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο **Α.Π.11** που αφορά στις Υποδομές Εκπαίδευσης με εντάξεις που ξεπερνούν το 61% του π/υ ΔΔ του άξονα. Εντάξεις που αφορούν κυρίως στην υποβολή προτάσεων της Κτ,Υπ. ΑΕ για κατασκευή νέων και επέκταση υφιστάμενων σχολικών μονάδων. Σε απόλυτους αριθμούς, ο **Α.Π.9** είναι πρώτος στις εντάξεις Πράξεων με συνολικό π/υ ΔΔ που ανέρχεται στα 126 εκατομμύρια ευρώ.

Αντιθέτως, φτωχές είναι οι επιδόσεις στους **Α.Π.3** που αφορά στην επιχειρηματικότητα, **Α.Π. 4** που αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και στον **Α.Π. 8** που αφορά σε καταρτίσεις. Ειδικά στον **Α.Π.3** οι καθυστερήσεις οφείλονται κυρίως σε εμπλοκή στην μέθοδο επιλογής διαδικασίας για την εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε Ενδιάμεσο φορέα Διαχείρισης. Τελικά, προωθείται νομοθετική ρύθμιση στο πρώτο δίμηνο του 2018 σύμφωνα με την οποία οι Δ.Α. θα μπορούν να εκχωρούν αρμοδιότητες Ε.Φ.Δ. για δράσεις κρατικών ενισχύσεων στον Ε.Φ.Δ. χωρίς την ανάγκη ανοικτού διαγωνισμού. Με αυτή την εξέλιξη στο Α' τρίμηνο του 2018 θα ενεργοποιηθεί ο Άξονας.

Στον **Α.Π.4** τα προβλήματα οφείλονται στην καθυστέρηση άρσης της αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. αλλά και στο λογισμικό υποστήριξης των ενεργειακών επιθεωρητών. Από 27/11/2017 έχει εγκριθεί και το λογισμικό οπότε πλέον είναι δυνατή η έκδοση προσκλήσεων στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των δύο δράσεων που εγκρίθηκαν ήδη από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης και αφορούσαν στην ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων και δημοτικών κτιρίων.

Επιπλέον, οι επιδόσεις στο πλαίσιο του **ΑΠ.9** θα μπορούσε να ήταν σημαντικά υψηλότερες αν δεν είχαν καθυστερήσει οι προτάσεις δράσεων υγείας από το αρμόδιο υπουργείο. Τέλος, μια ποιοτική εκτίμηση στις επιδόσεις του **ΑΠ.1** αναδεικνύει την μη ύπαρξη προσκλήσεων και εντάξεων στο πλαίσιο των δράσεων της επιχειρηματικής ανακάλυψης δηλαδή στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1b.

Συμπερασματικά, σε απόλυτους αριθμούς οι καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση του προγράμματος εμφανίζονται στους Α.Π. 2, ΑΠ.5, ΑΠ.6, ΑΠ.7 και ΑΠ.9.

Επιπρόσθετα, από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προκύπτει ότι οι Επενδυτικές προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί, παρουσιάζουν **σημαντική φυσική υλοποίηση** χωρίς ωστόσο να επιβεβαιώνεται και αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι **οι στόχοι που είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος** από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Επίσης αναφορικά με τη **θεματική συγκέντρωση** και σύμφωνα με τις συνολικές δεσμεύσεις, δηλαδή τις δημόσιες δαπάνες των Πράξεων και τους πόρους που θα εκχωρηθούν για διαχείριση στις Αστικές Αρχές στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού εργαλείου των Ο.Χ.Ε. **έχουν δημιουργηθεί ανάγκες υπερδέμευσης πόρων για του Άξονες Α.Π.1, Α.Π. 5 και Α.Π.6 και Α.Π.7..**

Τέλος, από τα αποτελέσματα του ελέγχου τήρησης ή μη του **Μοναδιαίου Κόστους** για τους αντίστοιχους δείκτες των Ενταγμένων Πράξεων **προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος πλην όμως** των δεικτών CO26 και CO19 των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 1.b και 6.a αντίστοιχα.

6 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.

Στο εν λόγω Κεφάλαιο, παρατίθεται η αποτίμηση της συνεχιζόμενης καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 δια της αξιολόγησης της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης. Το Κεφάλαιο διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) επιμέρους Ενότητες για την πληρέστερη αποτίμηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής. Η 1^η Ενότητα πραγματεύεται την εξέταση της Εσωτερικής Συνοχής του Ε.Π. ως προς τις επικαιροποιημένες ανάγκες – συνθήκες της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, ενώ στη 2^η Ενότητα εξετάζεται η σύνδεση των αναγκών αυτών με το Εξωτερικό Περιβάλλον του προγράμματος. Ακολουθεί η 3^η Ενότητα στην οποία εξετάζεται η εφαρμογή των Οριζόντιων Πολιτικών στις Πράξεις που υλοποιούνται. Τέλος, η 4^η Ενότητα στην οποία εξετάζεται ενδελεχώς η Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π..

Σκοπός των Ενοτήτων είναι ο έλεγχος της καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. βάσει: α) της νέας (επικαιροποιημένης) κοινωνικοοικονομικής κατάστασης σε σχέση με τις Δυνατότητες, τις Αδυναμίες, τις Ευκαιρίες και τις Απειλές της SWOT Analysis, β) της επικαιρότητας των αναγκών που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του Ε.Π. και γ) των νέων αναγκών που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθήθηκε, περιλαμβάνει τη δημιουργία «Πινάκων Συνάφειας και Συνέργειας» στον οποίο βαθμολογούνται οι σχέσεις μεταξύ οντοτήτων (αναγκών, στόχων, Στρατηγικών, πολιτικών κ.τ.λ.) διαφοροποιημένες ανά πεδίο ανάλυσης.

Στην 1^η Ενότητα παρουσιάζεται η επαναξιολόγηση της Εσωτερικής Συνοχής του προγράμματος και ειδικότερα η συνάφεια των επικαιροποιημένων αναγκών με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π., τις ανάγκες του Ε.Π., την τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Ε.Π. και την τεκμηρίωση των νέων αναγκών που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τα επόμενα έτη υλοποίησης. Επίσης, τη συνάφεια μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων και των υλοποιημένων Πράξεων. Τέλος τη συνέργεια μεταξύ των Ειδικών Στόχων, των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε που έχουν ξεκινήσει να ενεργοποιούνται.

Εν συνεχεία και στη 2^η Ενότητα, παρατίθεται η επαναξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής, δηλαδή της ευθυγράμμισης της Στρατηγικής του Ε.Π. με το Μνημόνιο Συνεννόησης, τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020», το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2016) και τις Εθνικές Στρατηγικές που επηρεάζουν του Θεματικούς Στόχους του Ε.Π. Ακολουθεί η 3^η Ενότητα στην οποία αποτυπώνεται η αξιολόγηση της συμβολής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Πράξεων στις Οριζόντιες Πολιτικές / Αρχές του Ε.Π.

Τέλος στην 4^η Ενότητα εξετάζεται η επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης, δηλαδή η εκτίμηση (βάσει και του 1^{ου} Κεφαλαίου) για το κατά πόσο οι Ειδικοί Στόχοι παραμένουν επίκαιροι. Εξετάζεται δηλαδή σε ποιο βαθμό παραμένουν επίκαιροι οι ειδικοί στόχοι του Ε.Π. και η σύνδεση τους με τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος

6.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

Στη παρούσα ενότητα γίνεται η αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020, σύμφωνα με την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης και τα αποτελέσματα της SWOT Analysis του Κεφαλαίου 3. Μέσω της αξιολόγησης επιδιώκεται ο έλεγχος του βαθμού καταλληλότητας της στρατηγικής και της επικαιρότητας των αναγκών του Ε.Π. σε σχέση με το κοινωνικό – οικονομικό περιβάλλον της χώρας και της Περιφέρειας Αττικής. Ειδικότερα εξετάζεται:

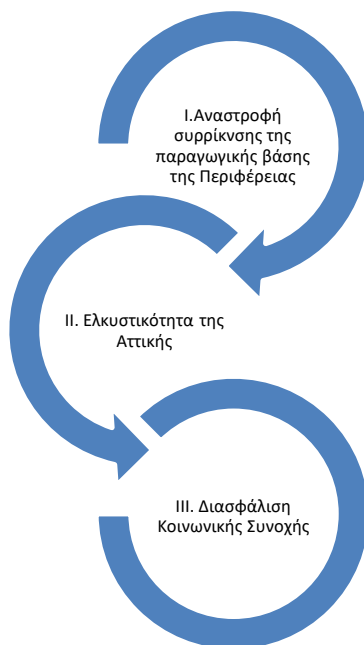
- Η συνάφεια των αναγκών σε σχέση με τη Στρατηγική του προγράμματος όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis.
- Η συνάφεια των αναγκών σε σχέση με τη Στρατηγική του προγράμματος ως προς τη Στρατηγική Ευρώπη «2020» όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis
- Η συνάφεια των ειδικών στόχων του προγράμματος σε σχέση με τις ανάγκες και την επικαιρότητα τους έτσι όπως τεκμηριώνεται από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis.
- Η συνάφεια των ειδικών στόχων σε σχέση με τις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης.
- Η συνάφεια των αναγκών με τους Ειδικούς Στόχους και τις υλοποιούμενες Πράξεις του Ε.Π.
- Η συνέργεια μεταξύ των ειδικών στόχων του Ε.Π.
- Η συνέργεια μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.
- Η συνέργεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε. του Ε.Π.

6.1.1 Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττικής» 2014 -2020

Η στρατηγική του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 διαρθρώνεται σε τρεις (3) αναπτυξιακές προτεραιότητες (στόχους) ως εξής:

- I. Την αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και τη βαθμιαία αναδιάρθρωση της με τη μετατόπιση σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής περιβαλλοντικής όχλησης με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα και τη φιλική και έξυπνη αξιοποίηση των ΤΠΕ.
- II. Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής σαν τόπου κατοικίας και προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω της προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
- III. Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής

Σχήμα 52: Αναπτυξιακές προτεραιότητες της Στρατηγικής Ε.Π. «Αττικής» 2014 – 2020

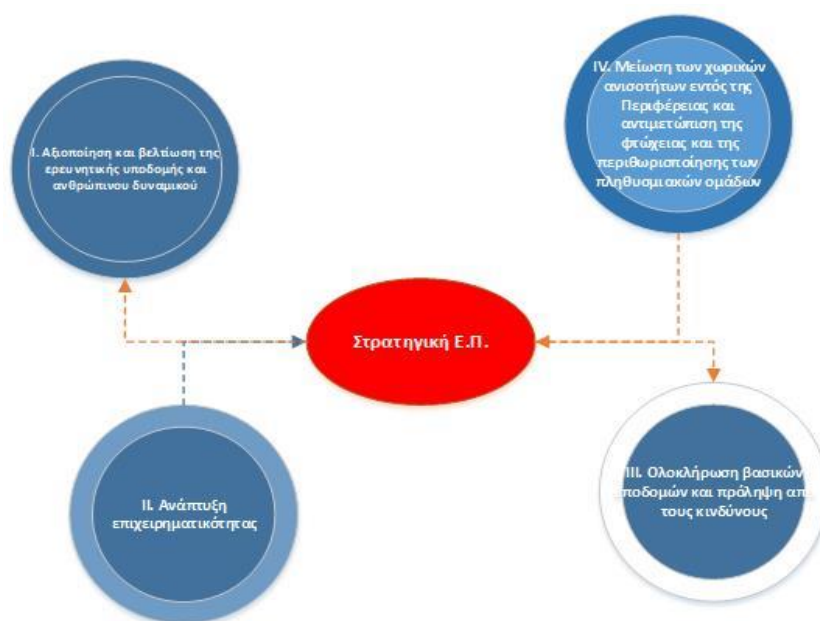

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η Στρατηγική του Επιχειρησιακού Πρόγραμμα «Αττική 2014 – 2020» ως προς την Στρατηγική «Ευρώπη 2020» έχει δομηθεί σε τέσσερις (4) βασικούς Πυλώνες ως εξής:

- Αξιοποίηση και βελτίωση της ερευνητικής υποδομής και ανθρώπινου δυναμικού.
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας.
- Ολοκλήρωση βασικών υποδομών και πρόληψη από τους κινδύνους.
- Μείωση των χωρικών ανισοτήτων εντός της Περιφέρειας και αντιμετώπιση της φτώχειας και της περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων.

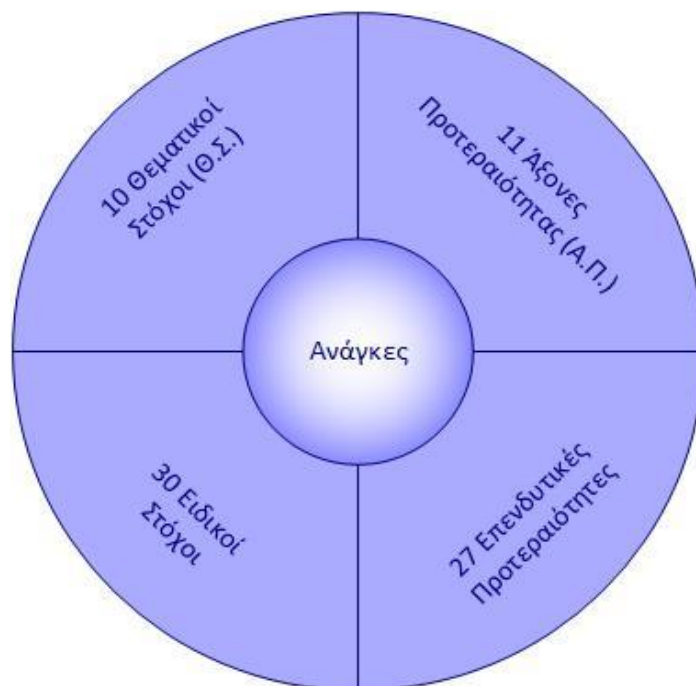
Σχήμα 53: Πυλώνες Στρατηγικής Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι τέσσερις (4) Πυλώνες Στρατηγικής έρχονται να καλύψουν τις ανάγκες οι οποίες τεκμηριώθηκαν και αποτυπώθηκαν κατά το σχεδιασμό του Ε.Π. Οι προγραμματικές αναπτυξιακές ανάγκες του Ε.Π. ανέρχονται σε είκοσι επτά (27) και εξυπηρετούνται μέσω των δέκα (10) Θεματικών Στόχων του προγράμματος που αντιστοιχούν σε (11) Άξονες Προτεραιότητας. Οι Α.Π. του προγράμματος περιλαμβάνουν είκοσι οκτώ (28) Επενδυτικές Προτεραιότητες που με τη σειρά τους καλύπτουν ισάριθμους Ειδικούς Στόχους.

Σχήμα 54: Διάρθρωση εσωτερικού περιβάλλοντος Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η διάρθρωση των αναγκών του Ε.Π. με τις αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους.

Πίνακας 75: Ανάγκες/ Επενδυτικές Προτεραιότητες / Ειδικοί Στόχοι

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 1 (Α.Π.1)	Ενίσχυση των υφιστάμενων δικτύων έρευνας και καινοτομίας με τις επιχειρήσεις και τα εκπαιδευτικά ερευνητικά κέντρα.	1α - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	1.α.1 - Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 2 (Α.Π.1)	Αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&Κ και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία και καινοτομία	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής	1.b.1 - Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία
Ανάγκη 3 (Α.Π.2)	Ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και αύξηση αριθμού ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητας ηλεκτρονικού εμπορίου	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ
Ανάγκη 4 (Α.Π.2)	Στήριξη των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας και στήριξη των τεχνολογιών που συμβάλλουν στην αστική αναζωογόνηση, στην ποιότητα ζωής και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	2.c.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης
Ανάγκη 5 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενθάρρυνση της καινοτόμου νεανικής επιχειρηματικότητας, δημιουργία clusters	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	3.a.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)
Ανάγκη 6 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενθάρρυνση των ΜΜΕ του Β' γενιάς & Γ' γενιάς τομέα σε τομείς και κλάδους της ΠΣΕΕ.	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	3.c.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας
Ανάγκη 7 (Α.Π.3)	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την εισαγωγή τους σε νέες αγορές, διερεύνηση της εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	3.d.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας
Ανάγκη 8 (Α.Π.4)	Μείωση της εκπομπής αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ΜΜΕ	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις	4.b.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις
Ανάγκη 9 (Α.Π.4)	Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	4.c.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια
Ανάγκη 10 (Α.Π.4)	Αξιοποίηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης σε μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτηριακά συγκροτήματα	4g - Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	4.g.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 11 (Α.Π.5)	Μείωση του κινδύνου των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών στο περιβάλλον. Άρση των αυξημένων κινδύνων από πλημμύρες.	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	5.a.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον
Ανάγκη 12 (Α.Π.6)	Αποτελεσματική, ορθολογική διαχείριση αποβλήτων	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.a.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα
Ανάγκη 13 (Α.Π.6)	Αναγκασιότητα υλοποίησης στοχευόμενων υποδομών ύδρευσης κυρίως στα νησιά	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.b.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό
Ανάγκη 14 (Α.Π.6)	Ανάγκη ανάδειξης πολιτιστικών πόλων και αναβάθμιση τουριστικών υποδομών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής. Ανάγκη αναβάθμιση της Αθήνας ως αναγνωρισμένο διεθνώς τουριστικού προορισμού πολλαπλών ενδιαφερόντων.	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	6.c.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας
Ανάγκη 15 (Α.Π.6)	Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	6.e.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ
Ανάγκη 16 (Α.Π.7)	Αναγκασιότητα συμπλήρωσης των υποδομών εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων, αλλά και η αντιμετώπιση της διαχείρισης των αυξημένων ροών των επισκεπτών στον Πειραιά και στην Αθήνα.	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔΜ	7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιοανατολικής Μεσογείου
Ανάγκη 17 (Α.Π.4)	Αναβάθμιση στοχευόμενων περιφερειακών οδικών αξόνων και βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Αττική	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔΜ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	7.b.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας
Ανάγκη 18 (Α.Π.7)	Αύξηση του μεριδίου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς στις μετακινήσεις του πληθυσμού.	7c - Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	7.c.1 - Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική
Ανάγκη 19 (Α.Π.8)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στη Περιφέρεια.	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	8iii.1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης
Ανάγκη 20 (Α.Π.8)	Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων σε νέους τομείς και οικονομικούς κλάδους για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας.	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	8.v.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 21 (Α.Π.9)	Μείωση των επιπτώσεων του ποσοστού του πληθυσμού που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και την προώθηση στην απασχόληση. Βελτίωσης της επιχειρησιακής, λειτουργικής και οργανωτικής διάρθρωσης των Δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής κοινωνικής φροντίδας, και αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού,	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	9.i.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.
Ανάγκη 22 (Α.Π.9)	Στοχευόμενες παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που αιτούνται άσυλο στη χώρα.	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες
			9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξη τους
Ανάγκη 23 (Α.Π.9)	Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ
			9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)
Ανάγκη 24 (Α.Π.9)	Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Πρόσβαση στην υγεία ανασφάλιστων πολιτών	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγιεινομικής περιθαλψής και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	9.iv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.
			9iv2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες
Ανάγκη 25 (Α.Π.9)	Αύξηση απασχόλησης στο πεδίο της κοινωνικής οικονομίας με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών στήριξης σε τοπικό επίπεδο.	9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	9.v.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
Ανάγκη 26 (Α.Π.10)	Ανάγκη παροχής προηγμένων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας σε υποβαθμισμένες περιοχές	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	9.a.1 - Βελτίωση των όρων ισότητας προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 27 (Α.Π.11)	Βελτίωση των δομών και των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης των μαθητών σε ποιοτικές υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

6.1.2 Επικαιρότητα της συνάφειας των αναγκών με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π.

Στον επόμενο πίνακα ,εξετάζεται η συνάφεια και η επιρροή των αναγκών σε σχέση με τις τρεις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π. Στη πρώτη κάθετη στήλη απαριθμούνται οι ανάγκες του προγράμματος οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται σε σχέση με την συνάφεια που εμφανίζουν με τις τρεις (3) αναπτυξιακές προτεραιότητες αντίστοιχα. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο Πυλώνα Στρατηγικής.

Πίνακας 76: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με την Στρατηγική του Προγράμματος

Ανάγκες	I.Αναστροφή συρρίκνσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	II. Ελκυστικότητα της Αττικής	III. Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 2	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 3	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 4	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 5	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 6	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 7	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 8	1	3	1	5	0,56
Ανάγκη 9	1	3	1	5	0,56
Ανάγκη 10	1	3	1	5	0,56
Ανάγκη 11	1	1	1	3	0,33
Ανάγκη 12	1	2	1	4	0,44
Ανάγκη 13	1	2	1	4	0,44
Ανάγκη 14	1	3	2	6	0,67
Ανάγκη 15	3	3	3	9	1,00
Ανάγκη 16	3	3	1	7	0,78
Ανάγκη 17	1	2	1	4	0,44
Ανάγκη 18	2	2	2	6	0,67
Ανάγκη 19	3	2	3	8	0,89

Ανάγκες	I.Αναστροφή συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	II. Ελκυστικότητα της Αττικής	III. Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 20	3	3	3	9	1,00
Ανάγκη 21	2	1	3	6	0,67
Ανάγκη 22	1	1	3	5	0,56
Ανάγκη 23	1	1	3	5	0,56
Ανάγκη 24	2	1	3	6	0,67
Ανάγκη 25	2	2	3	7	0,78
Ανάγκη 26	2	2	3	7	0,78
Ανάγκη 27	2	2	3	7	0,78
Νέα Ανάγκη 1	2	2	1	5	0,56
Νέα Ανάγκη 2	1	2	2	5	0,56
Σύνολο (S)	56	67	59	182	
Τιμή Συνάφειας	0,69	0,83	0,73		75%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον πίνακα ανάλυσης, προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια του προγράμματος σε σχέση με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο **75%**. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και θεωρείται υψηλό. Την υψηλότερη τιμή συνάφειας εμφανίζει η 2^η αναπτυξιακή προτεραιότητα «Την αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και τη βαθμιαία αναδιάρθρωση της με τη μετατόπιση σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής περιβαλλοντικής όχλησης με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα και τη φιλική και έξυπνη αξιοποίηση των ΤΠΕ» με ποσοστό 83%, ακολουθεί η 3^η αναπτυξιακή προτεραιότητα «Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής σαν τόπου κατοικίας και προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω της προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή» με ποσοστό 73% και τέλος η 3^η «Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής» με ποσοστό 69%.

6.1.3 Επικαιρότητα της συνάφειας των αναγκών με τη Στατηγική του Ε.Π. ως προς τη Στρατηγική Ευρώπη «2020»

Στον επόμενο πίνακα εξετάζεται η συνάφεια και η επιρροή των αναγκών σε σχέση με τους τέσσερεις (4) βασικούς πυλώνες της στρατηγικής του Ε.Π. προς την Στρατηγική «Ευρώπη 2020». Στη πρώτη κάθετη στήλη απαριθμούνται οι ανάγκες του προγράμματος οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται σε σχέση με την συνάφεια που εμφανίζουν με τους τέσσερεις (4) στρατηγικούς πυλώνες αντίστοιχα. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση

συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο Πυλώνα Στρατηγικής.

Πίνακας 77: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με την Στρατηγική του Προγράμματος

Ανάγκες	I. Αξιοποίηση και βελτίωση της ερευνητικής υποδομής και ανθρώπινου δυναμικού	II. Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας	III. Ολοκλήρωση βασικών υποδομών και πρόληψη από τους κινδύνους	IV. Μείωση των χωρικών ανισοτήτων εντός της Περιφέρειας και αντιμετώπιση της φτώχειας και της περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	1	1	8	0,67
Ανάγκη 2	3	3	1	2	9	0,75
Ανάγκη 3	3	3	1	2	9	0,75
Ανάγκη 4	3	3	1	1	8	0,67
Ανάγκη 5	3	3	1	2	9	0,75
Ανάγκη 6	3	3	1	3	10	0,83
Ανάγκη 7	2	3	1	2	8	0,67
Ανάγκη 8	1	1	3	1	6	0,50
Ανάγκη 9	1	1	3	1	6	0,50
Ανάγκη 10	2	1	3	1	7	0,58
Ανάγκη 11	1	1	3	2	7	0,58
Ανάγκη 12	1	1	3	2	7	0,58
Ανάγκη 13	1	1	3	2	7	0,58
Ανάγκη 14	2	2	2	1	7	0,58
Ανάγκη 15	2	2	3	2	9	0,75
Ανάγκη 16	1	2	3	2	8	0,67
Ανάγκη 17	1	2	3	2	8	0,67
Ανάγκη 18	1	2	2	2	7	0,58
Ανάγκη 19	1	3	1	3	8	0,67
Ανάγκη 20	2	3	1	2	8	0,67
Ανάγκη 21	1	2	1	3	7	0,58
Ανάγκη 22	1	2	1	3	7	0,58
Ανάγκη 23	1	1	2	3	7	0,58
Ανάγκη 24	1	1	2	3	7	0,58
Ανάγκη 25	1	3	1	3	8	0,67
Ανάγκη 26	1	1	3	3	8	0,67
Ανάγκη 27	2	2	3	3	10	0,83
Νέα Ανάγκη 1	1	1	2	1	5	0,42
Νέα Ανάγκη 2	1	1	1	2	5	0,42
Σύνολο	47	57	56	60	220	
Τιμή Συνάφειας	0,58	0,70	0,69	0,74		68%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια του προγράμματος σε σχέση με τις ανάγκες και τους Πυλώνες Στρατηγικής που εξυπηρετούνται ανέρχεται στο **68%**. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τεσσάρων (4) Πυλώνων Στρατηγικής και θεωρείται υψηλό. Την υψηλότερη τιμή συνάφειας εμφανίζει ο 4^{ος} Πυλώνας που αφορά στη μείωση των χωρικών ανισοτήτων της Περιφέρειας και αντιμετώπιση της φτώχειας και της περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων, με ποσοστό 74%. Ακολουθούν ο 2^{ος} και 3^{ος} Πυλώνας με ποσοστό 70% και 69% αντίστοιχα και τελευταία ο 1^{ος} Πυλώνας με ποσοστό 58%. Από τις είκοσι επτά (27) ανάγκες οι δεκαπέντε (15) εμφανίζουν τιμή συνάφειας πολύ υψηλή άνω του 65% (διάμεσος) και δώδεκα (12) τιμή ικανοποιητική (άνω του 50%).

6.1.4 Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών

Από την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και την επικαιροποιημένη SWOT Analysis (Κεφάλαιο 3), προέκυψαν στοιχεία ανά Α.Π. τα οποία βοηθούν στην εξέταση των αναγκών και των Ειδικών Στόχων ως προς την επικαιρότητα και καταλληλότητα σε σχέση με το μακροοικονομικό – κοινωνικό περιβάλλον της Περιφέρειας. Από την εξέταση, όπως αποτυπώνεται από τον παρακάτω πίνακα και οι είκοσι επτά (27) προγραμματικές αναπτυξιακές ανάγκες παραμένουν επίκαιρες (Στήλη 2) σύμφωνα με τα Δυνατά και Αδύνατα σημεία καθώς και τις Ευκαιρίες και Απειλές της επικαιροποιημένης SWOT Analysis (Στήλη 3).

Πίνακας 78: Επικαιρότητα των Αναγκών του Επιχειρησιακού Προγράμματος

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π. (1)	Επικαιρότητα Ανάγκης (2)	Τεκμηρίωση επικαιρότητας / Σύνδεση με SWOT Analysis (3)	Στρατηγική Ε.Π.	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 1	Ενίσχυση των υφιστάμενων δικτύων έρευνας και καινοτομίας με τις επιχειρήσεις και τα εκπαιδευτικά ερευνητικά κέντρα.	ΝΑΙ	Παρόλη την αύξηση των δαπανών για Ε&Α, το ποσοστό των δαπανών παραμένει χαμηλό σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ28.	I	Θ.Σ.1	Α.Π.1	1a	1.a.1
Ανάγκη 2	Αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&Κ και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία και καινοτομία	ΝΑΙ	Η ύπαρξη σημαντικού αριθμού ερευνητών αλλά και ερευνητικών - εκπαιδευτικών υποδομών συνεπάγεται την ανάγκη αύξησης και διασφάλισης ιδιωτικών επενδύσεων για Ε&Κ				1b	1.b.1
Ανάγκη 3	Ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και αύξηση αριθμού ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητας ηλεκτρονικού εμπορίου	ΝΑΙ	Τα πύο πρόσφατα στοιχεία για το ποσοστό των ΜΜΕ που επενδύουν σε ΤΠΕ (2013), δεν παρουσιάζουν ουσιαστικές διαφορές με τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του Ε.Π. Παρουσιάζεται αδυναμία των επιχειρήσεων να ενσωματώσουν ΤΠΕ στις παραγωγικές τους δραστηριότητες	I	Θ.Σ.2	Α.Π.2	2b	2.b.1
Ανάγκη 4	Στήριξη των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας και στήριξη των τεχνολογιών που συμβάλλουν στην αστικής αναζωογόνηση, στην ποιότητα ζωής και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής	ΝΑΙ	Παρά τα υψηλά ποσοστά χρήσης Η/Υ και διαδικτύου τόσο από τους πολίτες όσο και από τις επιχειρήσεις, το επίπεδο χρήσης των ΤΠΕ σε δημόσιες υπηρεσίες παραμένει χαμηλό, σε σχέση με την ΕΕ28	I	Θ.Σ.2	Α.Π.2	2c	2.c.1
Ανάγκη 5	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων.Ενθάρυνση της καινοτόμου νεανικής επιχειρηματικότητας, δημιουργία clusters	ΝΑΙ	Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας ειδικά στους νέους και η γενικότερη συρρίκνωση της οικονομίας λόγω της παρατεταμένης ύφεσης καθιστούν την ανάγκη επιτακτική	II	Θ.Σ.3	Α.Π.3	3a	3.a.1

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π. (1)	Επικαιρότητα Ανάγκης (2)	Τεκμηρίωση επικαιρότητας / Σύνδεση με SWOT Analysis (3)	Στρατηγική Ε.Π.	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 6	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενίσχυση των ΜΜΕ του Β' γενή & Γ' γενή τομέα σε τομείς και κλάδους της ΠΣΕΕ.	ΝΑΙ	Η ενίσχυση των ΜΜΕ για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας πρέπει να βασιστεί στην ΠΣΕΕ (RIS3) με σκοπό τη μεταστροφή του παραγωγικού μοντέλου της Περιφέρειας.	II	Θ.Σ.3	Α.Π.3	3c	3.c.1
Ανάγκη 7	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την είσοδό τους σε νέες αγορές, διερεύνηση της εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας	ΝΑΙ	Η βελτίωση της εξωστρέφειας και η διεύρυνση της εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας παραμένει βασική προτεραιότητα. Σημειώνεται ότι παρά το γεγονός της αύξησης του δείκτη επικάλυψης (εξαγωγές/είσαγωγές) σε 43% που εμφανίζει το εμπορικό ισοζύγιο για το 2015, οι εξαγωγές μειώθηκαν 4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.	II	Θ.Σ.3	Α.Π.3	3d	3.d.1
Ανάγκη 8	Μείωση της εκπομπής αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ΜΜΕ	ΝΑΙ	Η επικέντρωση των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών στην προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί μείζονος σημασίας αντικείμενο μέσω της μείωσης. Το ενεργειακό κόστος των επιχειρήσεων παραμένει ιδιαίτερα υψηλό.	III	Θ.Σ.4	Α.Π.4	4b	4.b.1
Ανάγκη 9	Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια	ΝΑΙ	Υψηλή παρουσιάζεται η κατανάλωση ενέργειας σε δημόσια κτίρια. Η θεσμοθέτηση του Νέου Κ.Ε.Ν.Α.Κ. καθώς και η δημιουργία του λογισμικού υποστήριξης ενεργειακών επιθεωρήσεων, συντελούν στην ενεργοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης των δημοσίων κτιρίων	III	Θ.Σ.4	Α.Π.4	4c	4.c.1

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π. (1)	Επικαιρότητα Ανάγκης (2)	Τεκμηρίωση επικαιρότητας / Σύνδεση με SWOT Analysis (3)	Στρατηγική Ε.Π.	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 10	Αξιοποίηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης σε μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτηριακά συγκροτήματα	ΝΑΙ	Η χρήση συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής αποδοτικότητας πρέπει να ενταθεί, καθώς τα πρόσφατα στοιχεία της ΛΑΓΗΕ (2017) εμφανίζουν σταδιακά αυξητική τάση για την Περιφέρεια Αττικής	III	Θ.Σ.4	Α.Π.4	4g	4.g.1
Ανάγκη 11	Μείωση του κινδύνου των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών στο περιβάλλον. Άρση των αυξημένων κινδύνων από πλημμύρες.	ΝΑΙ	Η ανάγκη για αντιπλημμυρική προστασία και γενικότερα η προστασία του φυσικού πλούτου και των πολιτών από ακραία φαινόμενα των οποίων η συχνότητα και η ένταση αυξάνεται, αποτελεί υψηλή προτεραιότητα. Η ύπαρξη της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η αντίστοιχη σε περιφερειακό επίπεδο που βρίσκεται υπό εκπόνηση θα καθορίζει τις αναγκαίες παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν	III	Θ.Σ.5	Α.Π.5	5a	5.a.1
Ανάγκη 12	Αποτελεσματική, ορθολογική διαχείριση αποβλήτων	ΝΑΙ	Η ανάγκη για την υλοποίηση σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων που θα συμβάλουν στην ολιστική αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων διαχείρισης των αποβλήτων και των απορριμμάτων είναι επιτακτική. Οι χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες αποτελούν σημαντικό παράγοντα καθυστέρησης για την αποδέσμευση πόρων του Ε.Π.	III	Θ.Σ.6	Α.Π.6	6a	6.a.1

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π. (1)	Επικαιρότητα Ανάγκης (2)	Τεκμηρίωση επικαιρότητας / Σύνδεση με SWOT Analysis (3)	Στρατηγική Ε.Π.	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 13	Αναγκαιότητα υλοποίησης στοχευόμενων υποδομών ύδρευσης κυρίως στα νησιά	ΝΑΙ	Το δίκτυο ύδρευσης, παρέχει υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό περίπου στο 90% των κατοίκων του λεκανοπεδίου Αττικής, ενώ το υπόλοιπο 10% αποτελούν θύλακες οι οποίοι υδροδοτούνται από ιδιωτικά ή δημοτικά δίκτυα. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, παραμένει επίκαιρη η ανάγκη προσβασιμότητας των πολιτών των νησιωτικών περιοχών της Περιφέρειας σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	III	Θ.Σ.6	Α.Π.6	6b	6.b.1
Ανάγκη 14	Ανάγκη ανάδειξης πολιτιστικών πόλων και αναβάθμιση τουριστικών υποδομών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής. Ανάγκη αναβάθμιση της Αθήνας ως αναγνωρισμένο διεθνώς τουριστικού προορισμού πολλαπλών ενδιαφερόντων.	ΝΑΙ	Η αναγκαιότητα συνδυασμένης ενίσχυσης της τουριστικής ανάπτυξης και της αστικής αναζωογόνησης παραμένει επίκαιρη παρά τις σημαντικές επενδύσεις που ήδη έχουν πραγματοποιηθεί μέσω του ΠΕΠ	III	Θ.Σ.6	Α.Π.6	6c	6.c.1
Ανάγκη 15	Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.	ΝΑΙ	Το 2018 θα ξεκινήσουν να υλοποιούνται τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων που αφορούν περιοχές με οξυμένα περιβαλλοντικά, οικονομικά, δημογραφικά και κοινωνικά προβλήματα	III	Θ.Σ.6	Α.Π.6	6e	6.e.1
Ανάγκη 16	Αναγκαιότητα συμπλήρωσης των υποδομών εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων, αλλά και η αντιμετώπιση της διαχείρισης των αυξημένων ροών των επισκεπτών στον Πειραιά και στην Αθήνα.	ΝΑΙ	Η ανάγκη συμπλήρωσης των υποδομών στο Λιμάνι του Πειραιά και η αναβάθμιση των υπηρεσιών home - porting για την εξυπηρέτηση των αυξημένων τουριστικών ροών κρουαζιέρας είναι επιτακτική. Λόγω του έργου της προβλήτας της κρουαζιέρας αναμένεται να σημειωθεί υπερδέσμευση των πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας	III	Θ.Σ.7	Α.Π.7	7a	7.a.1

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π. (1)	Επικαιρότητα Ανάγκης (2)	Τεκμηρίωση επικαιρότητας / Σύνδεση με SWOT Analysis (3)	Στρατηγική Ε.Π.	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 17	Αναβάθμιση στοχευόμενων περιφερειακών οδικών αξόνων και βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Αττική	ΝΑΙ	Η αυξημένη κίνηση βαρέων οχημάτων και Ι.Χ αλλά και τα υψηλά ποσοστά των τροχαίων ατυχημάτων στους οδικούς άξονες της Περιφέρειας καθιστούν σημαντική την ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις οι οποίες θα βελτιώσουν την οδική ασφάλεια των πολιτών	III	Θ.Σ.7	Α.Π.7	7b	7.b.1
Ανάγκη 18	Αύξηση του μεριδίου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς στις μετακινήσεις του πληθυσμού.	ΝΑΙ	Υπάρχει η ανάγκη για την ολοκλήρωση της διεύρυνσης του επεκτεινόμενου δικτύου Μέσων Σταθερής Τροχιάς (ΜΣΤ), το οποίο αναπτύσσεται ακτινικά / διαμπερώς του κέντρου της Αθήνας κατά μήκος συγκοινωνιακών διαδρόμων υψηλής (ή μεσαίας) μεταφορικής ζήτησης	III	Θ.Σ.7	Α.Π.7	7c	7.c.1
Ανάγκη 19	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στη Περιφέρεια.	ΝΑΙ	Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και ιδιαίτερα στους νέους καθιστούν την δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, ιδίως στους τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, υψηλή πολιτική προτεραιότητα για την Περιφέρεια	IV	Θ.Σ.8	Α.Π.8	8iii	8iii1
Ανάγκη 20	Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων σε νέους τομείς και οικονομικούς κλάδους για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας.	ΝΑΙ	Είναι αναγκαία η προσαρμογή των δεξιοτήτων των εργαζομένων και εργοδοτών με στόχο την αντιστροφή του κλίματος, καθώς παρατηρείται έλλειψη προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των εργοδοτών στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος	IV	Θ.Σ.8	Α.Π.8	8v	8.v.1

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π. (1)	Επικαιρότητα Ανάγκης (2)	Τεκμηρίωση επικαιρότητας / Σύνδεση με SWOT Analysis (3)	Στρατηγική Ε.Π.	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 21	Μείωση των επιπτώσεων του ποσοστού του πληθυσμού που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και την προώθηση στην απασχόληση. Βελτίωσης της επιχειρησιακής, λειτουργικής και οργανωτικής διάρθρωσης των Δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής κοινωνικής φροντίδας, και αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού,	ΝΑΙ	Παράγοντες όπως, το υψηλό ποσοστό μακροχρόνιων ανέργων, η συρρίκνωση εισοδήματος, η ύπαρξη θυλάκων φτώχειας ή αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού κάτω από ή στο όριο της φτώχειας και η έλλειψη πρόσβασης στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων καθιστούν την ανάγκη επιτακτική	IV	Θ.Σ.9	Α.Π.9	9i	9.i.1
Ανάγκη 22	Στοχευόμενες παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που αιτούνται άσυλο στη χώρα.	ΝΑΙ	Είναι αναγκαία η επίσπευση των δράσεων για περιθωριοποιημένες κοινότητες όπως οι Ρομά, οι οποίες έχουν καθυστερήσει	IV	Θ.Σ.9	Α.Π.9	9ii	9ii1
								9ii2
Ανάγκη 23	Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας	ΝΑΙ	Η ύπαρξη θυλάκων φτώχειας και κοινωνικών ανισοτήτων καθιστούν αναγκαίες τις δράσεις για τη συνεχή καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας	IV	Θ.Σ.9	Α.Π.9	9iii	9iii1
								9iii2
Ανάγκη 24	Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Πρόσβαση στην υγεία ανασφάλιστων πολιτών	ΝΑΙ	Η ανάγκη ενίσχυσης του συστήματος κοινωνικής προστασίας είναι μεγάλη, καθώς παρατηρείται υψηλό ποσοστό ανασφάλιστων πολιτών αλλά και καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση πολιτικών και δράσεων για υπηρεσίες υγείας και ψυχικής υγείας καθιστούν την ανάγκη	IV	Θ.Σ.9	Α.Π.9	9iv	9.iv1.
				IV	Θ.Σ.9	Α.Π.9		9iv2
Ανάγκη 25	Αύξηση απασχόλησης στο πεδίο της κοινωνικής οικονομίας με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών στήριξης σε τοπικό επίπεδο.	ΝΑΙ	Κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας με στόχο την αύξηση της απασχόλησης. Η ανάπτυξη της Κ.Α.Λ.Ο. αποτελεί πολιτική προτεραιότητα, καθώς η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι αποτελεί προνομιακό φορέα παραγωγικής ανασυγκρότησης που επιφέρει πολλαπλά οφέλη σε όλους τους εμπλεκόμενους	IV	Θ.Σ.9	Α.Π.9	9v	9.v.1

ΑΑ	Ανάγκες κατά το Σχεδιασμό του Ε.Π. (1)	Επικαιρότητα Ανάγκης (2)	Τεκμηρίωση επικαιρότητας / Σύνδεση με SWOT Analysis (3)	Στρατηγική Ε.Π.	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 26	Ανάγκη παροχής προηγμένων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας σε υποβαθμισμένες περιοχές	ΝΑΙ	Η ανάγκη για αναβάθμιση των υποδομών παραμένει μεγάλη καθώς παρουσιάζονται σημαντικές ελλείψεις σύγχρονων εκπαιδευτικών υποδομών και υποδομών υγείας σε υποβαθμισμένες περιοχές	IV	Θ.Σ.9	Α.Π.10	9a	9.a.1
Ανάγκη 27	Βελτίωση των δομών και των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης των μαθητών σε ποιοτικές υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	ΝΑΙ	Τα προβλήματα πρόσβασης στην εκπαίδευση πληθυσμού που ανήκει σε περιθωριοποιημένες κοινότητες (π.χ. αλλοδαπού μαθητικού πληθυσμού) και το ποσοστό ανεργίας στους Neets χρήζουν αναγκαίες τις παρεμβάσεις για τη βελτίωση των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης	IV	Θ.Σ.10	Α.Π.11	10a	10.1
Νέα Ανάγκη 1	Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική	NEA	Κατά την επόμενη δεκαετία έχει προγραμματιστεί επέκταση δικτύου φυσικού αερίου μήκους 100 χιλιομέτρων, η οποία επέκταση θα μπορούσε να ανέλθει στα 400 χιλιόμετρα καθώς έχουν εκπονηθεί σχετικές μελέτες. Η χρηματοδότηση της ανωτέρω επέκτασης δύναται να τροφοδοτήσει με φυσικό αέριο περισσότερα από 50.000 νοικοκυριά.	III	Θ.Σ.7	Α.Π.7	NEA	NEOS
Νέα Ανάγκη 2	Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασίας	NEA	Σύμφωνα με την ανάγκη στήριξης των νέων ή λαμβάνοντας υπόψη τη τάση για τη ενεργοποίηση δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα από άλλα Ε.Π. κρίνεται σκόπιμο να εξειδικευθούν αντίστοιχες δράσεις από το Ε.Π. Αττικής.	IV	Θ.Σ.8	Α.Π.8	NEA	NEOS

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

6.1.5 Επικαιρότητα της συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων του Ε.Π.

Στον πίνακα που ακολουθεί εξετάζεται η συνάφεια και η επιρροή των αναγκών σε σχέση με τους τριάντα (30) Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος. Στη κάθετη στήλη απαριθμούνται οι ανάγκες του προγράμματος οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται σε σχέση με την συνάφεια που εμφανίζουν με τους τριάντα (30) Ειδικούς Στόχους. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο Ειδικού Στόχου.

Πίνακας 79: Συνάφεια αναγκών με τους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος

Ανάγκε ς	1.a .1	1.b .1	2.b .1	2.c .1	3.a .1	3.c .1	3.d .1	4.b .1	4.c .1	4.g .1	5.a .1	6.a .1	6.b .1	6.c .1	6.e .1	7.a .1	7.b .1	7.c .1	8.ii i1	8.v .1	9.i .1	9.ii 1	9.ii 2	9.ii i1	9.ii i2	9.iv 1.	9.i v2	9.v .1	9.a .1	10 .1	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφ ειας
Ανάγκη 1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1	1	1	3	3	2	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	58	0,64
Ανάγκη 2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1	1	1	3	3	2	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	58	0,64
Ανάγκη 3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1	1	1	3	3	2	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	58	0,64
Ανάγκη 4	2	3	3	3	3	3	3	1	1	3	1	1	1	3	3	2	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	65	0,72
Ανάγκη 5	2	3	3	3	3	3	3	1	1	3	1	1	1	3	3	2	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	65	0,72
Ανάγκη 6	2	3	3	3	3	3	3	2	1	3	1	1	1	3	3	2	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	3	1	3	59	0,66
Ανάγκη 7	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	54	0,60
Ανάγκη 8	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	52	0,58
Ανάγκη 9	2	2	2	2	2	3	3	3	3	1	3	2	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	50	0,56
Ανάγκη 10	2	2	1	1	1	1	1	1	3	3	3	3	2	3	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	46	0,51
Ανάγκη 11	2	2	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	52	0,58
Ανάγκη 12	1	1	1	1	1	1	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	45	0,50
Ανάγκη 13	1	1	2	3	3	3	3	1	1	1	1	2	1	3	3	3	2	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	53	0,59
Ανάγκη 14	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	3	1	3	3	3	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	3	3	56	0,62
Ανάγκη 15	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	74	0,82
Ανάγκη 16	1	1	2	2	3	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	56	0,62
Ανάγκη 17	1	1	1	3	3	3	3	2	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	51	0,57
Ανάγκη 18	2	2	2	3	3	3	3	2	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	62	0,69
Ανάγκη 19	2	2	2	3	3	3	3	2	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	3	63	0,70
Ανάγκη 20	1	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	3	63	0,70
Ανάγκη 21	1	1	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	68	0,76
Ανάγκη 22	1	2	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	69	0,77

Ανάγκε ς	1.a .1	1.b .1	2.b .1	2.c .1	3.a .1	3.c .1	3.d .1	4.b .1	4.c .1	4.g .1	5.a .1	6.a .1	6.b .1	6.c .1	6.e .1	7.a .1	7.b .1	7.c .1	8.ii i1	8.v .1	9.i .1	9.ii 1	9.ii 2	9.ii i1	9.ii i2	9.iv 1.	9.i v2	9.v .1	9.a .1	10 .1	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφ ειας
Ανάγκη 23	1	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	70	0,78
Ανάγκη 24	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	71	0,79
Ανάγκη 25	1	1	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	68	0,76	
Ανάγκη 26	1	1	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	68	0,76	
Ανάγκη 27	1	1	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	68	0,76	
Νέα Ανάγκη 1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	34	0,38	
Νέα Ανάγκη 2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1	38	0,42	
Σύνολο	46	54	54	72	74	73	76	66	45	52	44	47	42	59	80	67	46	42	59	66	52	50	49	50	49	49	49	66	56	60		
Τιμή Συνάφ ειας	0,57	0,67	0,67	0,89	0,91	0,90	0,94	0,81	0,56	0,64	0,54	0,58	0,52	0,73	0,99	0,83	0,57	0,52	0,73	0,81	0,64	0,62	0,60	0,62	0,60	0,60	0,81	0,69	0,74		70%	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον πίνακα ανάλυσης, προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια του προγράμματος σε σχέση με τις ανάγκες και τους Ειδικούς Στόχους που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο **70%**. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριάντα (30) Ειδικών Στόχων και θεωρείται υψηλό. Γενικότερα, παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συνάφειας των Ειδικών Στόχων για όλες τις αναπτυξιακές ανάγκες. Ειδικότερα η υψηλότερη συνάφεια παρουσιάζεται στον Ειδικό Στόχο 6.e.1 «Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ» με ποσοστό 99% ενώ η μικρότερη εμφανίζεται στους Ειδικούς Στόχους 6.b.1 «Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό» και 7.c.1 «Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (ΤΡΑΜ) στην Αττική» με ποσοστό 52%.

6.1.6 Συνάφεια των αναγκών με τις υλοποιούμενες Πράξεις ανά Άξονα Προτεραιότητας

Πίνακας 80: Συνάφεια των αναπτυξιακών αναγκών με τις υλοποιούμενες του Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας

Άξονες Προτεραιότητας	Ανάγκες	Τιμή Συνάφειας	Αριθμός Πράξεων	Δημόσια Δαπάνη (€) / Ενταγμένων Πράξεων	Ποσοστό υλοποιούμενης ΔΔ (%)
Α.Π.1	Ανάγκη 1	0,64	2	5.700.000,00 €	1,27%
	Ανάγκη 2	0,64	0	0,00 €	0,00%
Α.Π.2	Ανάγκη 3	0,64	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 4	0,72	2	25.739.015,00 €	5,74%
Α.Π.3	Ανάγκη 5	0,72	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 6	0,66	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 7	0,60	0	0,00 €	0,00%
Α.Π.4	Ανάγκη 8	0,58	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 9	0,56	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 10	0,51	0	0,00 €	0,00%
Α.Π.5	Ανάγκη 11	0,58	17	68.069.448,40 €	15,17%
Α.Π.6	Ανάγκη 12	0,50	7	40.403.078,75 €	9,01%
	Ανάγκη 13	0,59	12	26.371.825,48 €	5,88%
	Ανάγκη 14	0,62	16	24.742.259,98 €	5,52%
	Ανάγκη 15	0,82	0	0,00 €	0,00%
Α.Π.7	Ανάγκη 16	0,62	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 17	0,57	2	17.999.600,00 €	4,01%
	Ανάγκη 18	0,69	1	73.333.757,61 €	16,35%
Α.Π.8	Ανάγκη 19	0,70	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 20	0,70	0	0,00 €	0,00%
Α.Π.9	Ανάγκη 21	0,76	3	36.766.054,00 €	8,20%
	Ανάγκη 22	0,77	55	13.325.678,69 €	2,97%

Άξονες Προτεραιότητας	Ανάγκες	Τιμή Συνάφειας	Αριθμός Πράξεων	Δημόσια Δαπάνη (€) / Ενταγμένων Πράξεων	Ποσοστό υλοποιούμενης ΔΔ (%)
	Ανάγκη 23	0,78	37	31.209.602,18 €	6,96%
	Ανάγκη 24	0,79	77	22.431.907,47 €	5,00%
	Ανάγκη 25	0,76	0	0,00 €	0,00%
	Ανάγκη 26	0,76	8	21.419.116,33 €	4,77%
A.Π.10	Ανάγκη 27	0,76	10	41.102.069,35 €	9,16%
Ιμή Συνάφειας		67%	249	448.613.413,24 €	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ως προς την εκτίμηση της συνάφειας μεταξύ των αναπτυξιακών αναγκών του προγράμματος και των υλοποιούμενων δράσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας, δημιουργήθηκε ο ανωτέρω πίνακας στον οποίο αντιστοιχούνται οι ανάγκες με την τιμή συνάφειας και τις υλοποιούμενες δράσεις του προγράμματος.

Ειδικότερα:

Πρώτος, σε σημαντικότητα, Άξονας Προτεραιότητας του ΕΠ, σύμφωνα με την αντιστοιχία της συνάφειας και του ποσοστού της δημόσιας υλοποιούμενης δαπάνης, εμφανίζεται ο Α.Π.9 «Πρωώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής», ο οποίος εξυπηρετείται συνολικά από 180 πράξεις των οποίων η υλοποιούμενη δημόσια δαπάνη αποτελεί το 27,90% της συνολικής υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης, ενώ και οι ανάγκες που εξυπηρετεί ο Άξονας παρουσιάζουν μεγάλη τιμή συνάφειας (από 76% έως 78%) σε σχέση με τους ειδικούς στόχους του προγράμματος. Η σημαντικότητα του Α.Π.9. οφείλεται στο γεγονός ότι το πρόγραμμα ήταν εμπροσθοβαρές, ως προς τις δράσεις του ΕΚΤ και γενικότερα των δράσεων για την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων.

Δεύτερος, σε σημαντικότητα Άξονας Προτεραιότητας του ΕΠ με οριακή διαφορά από τον τρίτο, εμφανίζεται ο Α.Π.6 «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον», ο οποίος εξυπηρετείται συνολικά από 35 πράξεις των οποίων η υλοποιούμενη δημόσια δαπάνη αποτελεί το 20,41% της συνολικής υλοποιούμενης δημόσιας δαπάνης. Ο συγκεκριμένος Άξονας εξυπηρετεί και την ανάγκη η οποία εμφανίζει τη μεγαλύτερη τιμή συνάφειας με τους ειδικούς στόχους του προγράμματος (ποσοστό 82%), και αφορά στην «αστική αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα» για την οποία θα υλοποιηθούν δράσεις μέσω εφαρμογής ΟΧΕ.

Ακολουθεί ο Α.Π.7 «Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής» ο οποίος εξυπηρετείται συνολικά μόνο από 3 πράξεις των οποίων η υλοποιούμενη δημόσια δαπάνη αποτελεί το 20,36% της συνολικής ΔΔ και εμφανίζει ικανοποιητική τιμή συνάφειας. Η βαρύτητα αυτού του Άξονα εδράζει στην υλοποίηση του μεγάλου έργου που αφορά στην «Δυτική επέκταση του Τραμ προς τον Πειραιά».

Τέταρτος κατά σειρά, αλλά με πολύ μεγάλη σημασία είναι ο Α.Π.5 «Πρωώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης

Κινδύνων» ο οποίος εξυπηρετείται συνολικά από 17 πράξεις των οποίων η υλοποιούμενη δημόσια δαπάνη αποτελεί το 15,17% της συνολικής υλοποιούμενης ΔΔ και εμφανίζει ικανοποιητική τιμή συνάφειας.

Τέλος, το υπόλοιπο 16,17% της υλοποιούμενη δημόσια δαπάνη αντιστοιχεί στους Αξονες Προτεραιότητας Α.Π.1, Α.Π.2 και Α.Π.10, οι ανάγκες των οποίων παρουσιάζουν πολύ ικανοποιητικό βαθμό συνάφειας.

6.1.7 Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων

Στον εν λόγω πίνακα εξετάζεται η εκτίμηση της συνέργειας μεταξύ των τριάντα (30) Ειδικών Στόχων του Προγράμματος. Το άθροισμα κάθε στήλης δηλώνει τη συνέργεια κάθε Ειδικού Στόχου σε σχέση με τους υπόλοιπους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνέργεια, 2 μέση συνέργεια και 3 υψηλή συνέργεια. Η τελευταία σειρά του πίνακα δηλώνει το ποσοστό συνέργειας του Ειδικού Στόχου με το μέγιστο βαθμό συνέργειας που δύναται να λάβει.

Πίνακας 81: Συνέργεια των Ειδικών Στόχων του Προγράμματος

Ειδικός Στόχος	1.a.1	1.b.1	2.b.1	2.c.1	3.a.1	3.c.1	3.d.1	4.b.1	4.c.1	4.g.1	5.a.1	6.a.1	6.b.1	6.c.1	6.e.1	7.a.1	7.b.1	7.c.1	8iii.1	8.v.1	9.i.1	9ii.1	9ii.2	9iii.1	9iii.2	9.iv.1	9iv.2	9.v.1	9.a.1	10.1
1.a.1		3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	2	3	3	2	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	3	1	3
1.b.1	3		3	3	3	3	3	2	2	2	1	3	1	3	3	2	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
2.b.1	3	3		3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	3	1	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	1
2.c.1	3	3	3		3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	3	3	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3.a.1	3	3	3	2		3	3	3	3	3	3	3	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3.c.1	3	3	3	2	3		3	3	3	3	2	3	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3.d.1	3	3	3	3	3	3		3	3	3	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4.b.1	2	2	2	3	2	2	3		2	3	2	3	2	1	2	1	1	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1	3	3	1
4.c.1	2	2	2	2	2	2	3	3		3	3	3	3	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4.g.1	3	3	3	2	2	2	1	3	3		3	2	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.a.1	2	2	2	2	1	1	2	3	3	3		2	3	1	2	1	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6.a.1	2	2	2	2	1	1	1	3	3	3	3		3	1	2	1	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
6.b.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2		1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6.c.1	2	1	2	3	2	3	1	1	1	1	1	1	1		3	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1
6.e.1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3		3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1
7.a.1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	3	3	3	2		3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1
7.b.1	1	1	1	1	1	1	3	1	3	1	2	1	1	2	3	1		3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3
7.c.1	3	3	3	2	1	1	3	3	3	1	2	2	2	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
8iii.1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	3	1	3	3	3	2	2		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8.v.1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	3	1	3	3	3	2	2	3		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9.i.1	3	3	3	1	2	2	3	1	1	1	1	3	2	3	3	2	2	2	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3	3
9ii.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	2	3	1	1	1	1	1	3		3	3	3	3	3	3	3	3

Ειδικός Στόχος	1.a. 1	1.b. 1	2.b. 1	2.c. 1	3.a. 1	3.c. 1	3.d. 1	4.b. 1	4.c. 1	4.g. 1	5.a. 1	6.a. 1	6.b. 1	6.c. 1	6.e. 1	7.a. 1	7.b. 1	7.c. 1	8.iii 1	8.v. 1	9.i. 1	9.ii 1	9.ii 2	9.iii 1	9.iii 2	9.iv 1.	9.iv 2	9.v. 1	9.a. 1	10. 1	
9.ii2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	2	3	1	1	1	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3
9.iii1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	3	1	1	1	3	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3
9.iii2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	3	1	1	1	1	2	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3
9.iv1.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	3	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3		3	3	3	3	3
9.iv2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	3	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3	3		3	3	3	3
9.v.1	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	3	3	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3		3	3	3	3
9.a.1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3		3	3
10.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3		
Σύνολο	59	56	57	54	51	52	56	51	50	49	47	71	54	58	74	51	47	48	60	60	66	64	64	64	64	64	64	68	66	64	
Τιμή Συνέργει ας	0,66	0,62	0,63	0,60	0,57	0,58	0,62	0,57	0,56	0,54	0,52	0,79	0,60	0,64	0,82	0,57	0,52	0,53	0,677	0,67	0,73	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71	0,76	0,73		0,71

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από το πίνακα ανάλυσης, προκύπτει ότι ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων του προγράμματος ανέρχεται στο **65%**. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριάντα (30) Ειδικών Στόχων και θεωρείται ιδιαίτερα υψηλό. Γενικότερα, παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων. Ειδικότερα η υψηλότερη συνέργεια παρουσιάζεται στον Ειδικό Στόχο 6.ε.1 «Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ», με ποσοστό 82% ενώ η μικρότερη εμφανίζεται στους Ειδικούς Στόχους 5.α.1 « Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων σπό τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον» και 7.β.1 «Βελτίωση της οδικής ασφάλειας» με ποσοστό 52%.

6.1.8 Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων

Στον εν λόγω πίνακα εξετάζεται η εκτίμηση της συνέργειας μεταξύ των είκοσι επτά (27) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος. Το άθροισμα κάθε στήλης δηλώνει τη συνέργεια κάθε Επενδυτικής Προτεραιότητας σε σχέση με τις υπόλοιπες Επενδυτικές Προτεραιότητες του Προγράμματος. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνέργεια, 2 μέση συνέργεια και 3 υψηλή συνέργεια. Η τελευταία σειρά του πίνακα δηλώνει το ποσοστό συνέργειας της Επενδυτικής Προτεραιότητας με το μέγιστο βαθμό συνέργειας που δύναται να λάβει.

Πίνακας 82: Συνέργεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος

Επενδυτική Προτεραιότητα	1a	1b	2b	2c	3a	3c	3d	4b	4c	4g	5a	6a	6b	6c	6e	7a	7b	7c	8iii	8v	9i	9ii	9iii	9iv	9v	9a	10a
1a		3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1	3	3	2	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2
1b	3		3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2
2b	3	3		3	3	3	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1	2	1	1	1	2	2	2	2	3	2	2
2c	3	3	3		3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	2	2	2	1	1	2	2	2	2	3	2	2
3a	3	3	3	3		3	3	2	2	2	2	2	1	3	3	2	1	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2
3c	3	3	2	3	3		3	2	2	2	2	2	1	3	3	2	1	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2
3d	3	3	2	2	3	3		2	2	2	2	2	1	3	3	3	2	2	3	3	1	1	1	1	1	1	1
4b	2	2	2	2	1	1	1		3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	1	1	1	1	1	1	1
4c	2	2	2	2	1	1	1	3		3	3	3	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4g	2	2	1	1	1	1	1	3	3		3	3	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5a	3	2	2	1	1	1	1	2	3	3		3	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6a	2	2	1	1	2	1	1	3	3	3	3		3	3	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6b	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	3		1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6c	2	2	2	3	3	2	3	1	1	1	1	1	1		3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2
6e	2	3	1	2	3	3	3	2	2	2	3	2	3	3		3	2	2	1	1	3	3	3	3	3	3	3
7a	2	2	3	1	3	2	3	2	2	2	2	1	2	2	3		3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
7b	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	3		3	3	3	1	1	1	1	1	1	1
7c	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	3	3		2	2	2	2	2	2	2	2	2
8iii	2	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	3	2		3	3	3	3	3	3	3	3
8v	2	3	2	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	2	2	3		3	3	3	3	3	3	3
9i	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	2	2	2	2		3	3	3	3	3	3
9ii	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	2	2	3		3	3	3	3	3

Επενδυτική Προτεραιότητα	1a	1b	2b	2c	3a	3c	3d	4b	4c	4g	5a	6a	6b	6c	6e	7a	7b	7c	8iii	8v	9i	9ii	9iii	9iv	9v	9a	10a
9iii	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	2	2	3	3		3	3	3	3
9iv	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	2	2	3	3	3		3	3	3
9v	2	3	2	3	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3		3	2
9a	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	2	1	2	1	2	2	3	2	3		2
10a	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	3	3	3	1	2	2	2	1	2	1	2	3	
Σύνολο	56	61	47	49	54	52	55	46	47	47	48	45	39	59	71	51	44	49	52	51	50	49	51	49	57	52	51
Τιμή Συνέργειας	0,69	0,75	0,58	0,60	0,67	0,64	0,68	0,57	0,58	0,58	0,59	0,56	0,48	0,73	0,88	0,63	0,54	0,60	0,64	0,63	0,62	0,60	0,63	0,60	0,70	0,64	0,63

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του προγράμματος ανέρχεται στο **64%**. **Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των είκοσι επτά (27) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και θεωρείται υψηλό.** Γενικότερα παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Ειδικότερα, η υψηλότερη συνέργεια παρουσιάζεται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.ε «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου», με ποσοστό 88%. Χαμηλότερη τιμή παρουσιάζει η Επενδυτική Προτεραιότητα 6.β «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις», με ποσοστό 48%. Παρατηρείται ότι στον ίδιο Α.Π. (6) εμφανίζονται οι Επενδυτικές Προτεραιότητες με την υψηλότερη και χαμηλότερη συνέργεια. Το γεγονός αυτό οφείλεται στη βαρύτητα των Ειδικών Στόχων που θα εξυπηρετηθούν μέσω των Ο.Χ.Ε.

6.1.9 Συνέργεια μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε στο Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020.

Στον πίνακα που ακολουθεί εξετάζεται η εκτίμηση της συνέργειας μεταξύ των είκοσι (20) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος με τα εγκεκριμένα τέσσερα (4) Σχέδια Δράσης των Ο.Χ.Ε. Σύμφωνα με τον «Οδηγό Εφαρμογής των Ο.Χ.Ε.»⁸⁷ οι Επενδυτικές Προτεραιότητες που ενεργοποιούνται στα σχέδια Ο.Χ.Ε. στο Ε.Π. «Αττική 2014 - 2020» είναι είκοσι (20) από τις είκοσι επτά (27) του προγράμματος. Το άθροισμα κάθε στήλης δηλώνει τη συνέργεια κάθε Επενδυτικής Προτεραιότητας σε σχέση με τα εγκεκριμένα σχέδια Ο.Χ.Ε. του προγράμματος. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 2, όπου 1 μηδενική συνέργεια, 2 υψηλή συνέργεια. Η τελευταία σειρά του πίνακα δηλώνει το ποσοστό συνέργειας της Επενδυτικής Προτεραιότητας με το μέγιστο βαθμό συνέργειας που δύναται να λάβει.

Πίνακας 83: Συνάφεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος με της επιλεγείσες Επενδυτικές Προτεραιότητες των Ο.Χ.Ε.

Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ																					Σύνολο (S)	Τιμή Συνέργειας
	1b	2b	2c	3a	3c	3d	4c	5a	6a	6c	6e	8iii	8v	9i	9ii	9iii	9iv	9v	9a	10a		
Πειραιάς	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	38	0,95
Αθήνα	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	40	1
ΑΣΔΑ	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	40	1
Νοτιος Τομέας	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	38	0,95
Σύνολο (S)	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	6	8	7	7	8	8	156	
Τιμή Συνέργειας	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,07	0,10	0,09	0,09	0,10	0,10		96%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από το πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα σχέδια των Ο.Χ.Ε. ανέρχεται στο **96%**. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των είκοσι (20) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και θεωρείτε πάρα πολύ υψηλό, αγγίζοντας το 100%.

6.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΟΥ Ε.Π

Στην εν λόγω ενότητα γίνεται η αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020. Και εξετάζεται η συνάφεια του Ε.Π. (επικαιροποιημένες και νέες ανάγκες) σε σχέση με τις δεσμεύσεις τις χώρες με τα προαπαιτούμενα του Μνημονίου Συνεννόησης και τους στόχους και τις βασικές αρχές των Ευρωπαϊκών πολιτικών και στρατηγικών. Στις παρακάτω υποενότητες παρατίθενται η αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του Ε.Π. σε σχέση με:

- Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο – την εφαρμογή του Μνημονίου Συνεννόησης και τα προαπαιτούμενα του.
- Τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020».
- Το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕ) 2014 -2020.
- Το πρόγραμμα Horizon 2020
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2016)
- Τις Εθνικές Στρατηγικές

6.2.1 Ευρωπαϊκό Εξάμηνο – Εφαρμογή Μνημονίου Συνεννόησης – Προαπαιτούμενα

Σημειώνεται ότι εξαιτίας της εφαρμογής του Μνημονίου Συνεννόησης δεν εκδίδονται συστάσεις για τη χώρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Το Μ.Σ. απαριθμεί τα μέτρα και τις μεταρρυθμίσεις που η Ελλάδα δεσμεύτηκε να αναλάβει προκειμένου να αντιμετωπίσει τις οικονομικές και κοινωνικές της προκλήσεις. Στο Eurogroup (Μάιος 2017) η Ελλάδα συμφώνησε σε ένα συμπληρωματικό μνημόνιο με εκατόν σαράντα (140) προαπαιτούμενα. Από τα προαπαιτούμενα αυτά προκύπτει ότι εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, και κάθε εξοικονόμηση πόρων από τα «παραμετρικά μέτρα» οδηγείται πρώτα προς την εξασφάλιση των προβλεπόμενων πρωτογενών πλεονασμάτων έως το 2021 και μετά προς οτιδήποτε άλλο (επενδύσεις, κοινωνική πρόνοια κ.α.)⁸⁸. Στον πίνακα που ακολουθεί, παρατίθενται τα προαπαιτούμενα μέτρα του Μ.Σ. που επηρεάζουν άμεσα τους εν λόγω Θ.Σ. του Ε.Π.:

Πίνακας 84: Προαπαιτούμενα του Μ.Σ. _ Θ.Σ. του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020

ΑΑ	Πεδίο	Περιγραφή	Θ.Σ.
1	Δημοσιονομική πολιτική	Υιοθέτηση παραμετρικών μέτρων για την επίτευξη συμφωνημένων δημοσιονομικών στόχων ως το τέλος του 2018, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων μέτρων για την αναθεώρηση του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας.	Όλοι οι Θ.Σ.
2	Δημόσιες Προμήθειες	Υιοθέτηση της στρατηγικής για δημόσιες προμήθειες με σκοπό την εφαρμογή του σχεδίου δράσης της	Όλοι οι Θ.Σ.
3		Οι ελληνικές αρχές θα λάβουν τα αναγκαία μέτρα με σκοπό να διασφαλίσουν τη λειτουργία του νέου Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).	Όλοι οι Θ.Σ.
4	Κοινωνικό δίκτυ ασφαλείας: Μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας	Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης	Θ.Σ. 9
5		Νομοθεσία για τη μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, στη βάση συστάσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας.	Θ.Σ.9
6	Πτωχευτική διαδικασία	Τροποποίηση πτωχευτικού, απλοποίηση για ΜΜΕ.	Θ.Σ.3,8

ΑΑ	Πεδίο	Περιγραφή	Θ.Σ.
7	Εκπαίδευση και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Έκδοση εγκυκλίου με το τριετές σχέδιο δράσης για την εκπαίδευση	Θ.Σ.10
8		Νομοθέτηση των πλαισίων ποιότητας για τα προγράμματα σπουδών και τη μαθητεία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	Θ.Σ.10
9	Αγορές προϊόντων: Συστάσεις εργαλειοθήκης	Εργαλειοθήκη ΙΙΙ - Υιοθέτηση τουλάχιστον 270 από τις συστάσεις στην εργαλειοθήκη ΙΙΙ του ΟΟΣΑ	Θ.Σ.2,3,8
10	Αγορές προϊόντων: Αδειοδότηση επενδύσεων	Υιοθέτηση πρωτογενούς και δευτερογενούς νομοθεσίας για κλάδους επιχειρηματικότητας.	Θ.Σ.1,2,3,8
11	Αγορές προϊόντων: Διοικητικό βάρος	Διευκόλυνση της ενεργειακής αδειοδότησης	Θ.Σ.5,6
12		Υιοθέτηση πρωτογενούς νομοθεσίας για one stop shops για τις επιχειρήσεις.	Θ.Σ.2,3,8
13	Χρήση γης	Προεδρικό Διάταγμα για τις χρήσεις γης στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Υπουργική απόφαση για τις τεχνικές εξειδικεύσεις τοπικών και ειδικών χωρικών σχεδίων.	Θ.Σ.2,4,5,6,7
14		Οι δασικοί χάρτες που έχουν ήδη ολοκληρωθεί να αναρτηθούν στο διαδίκτυο.	Θ.Σ.4,5,6,7
15	Δίκτυα. Ενέργεια. Αγορά ηλεκτρικού ρεύματος	Βιομηχανίες δικτύων: Ενέργεια. Μεταρρύθμιση της αγοράς φυσικού αερίου.	Θ.Σ.4,7
16	Βιομηχανίες δικτύων:	Υιοθέτηση της νομοθεσίας που θα καθορίζει τους κανόνες χρέωσης για τις υπηρεσίες ύδρευσης με βάση τις προτάσεις της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων	Θ.Σ.6
17	Εταιρείες ύδρευσης	Η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ θα προετοιμάσουν επιχειρηματικά σχέδια, συμπεριλαμβανομένων και επενδύσεων σε βασικά προγράμματα ανάπτυξης για την επόμενη πενταετία.	
18	Βιομηχανίες δικτύων: Μεταφορές και logistics	Οριστικοποίηση του όρου αναφοράς για ένα γενικό σχέδιο μεταφορών για την Ελλάδα, που θα καλύπτει όλες τις διόδους μεταφορών (οδικά δίκτυα, σιδηρόδρομοι, ναυτιλία, εναέριοι και πολλαπλοί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων και παραμέτρων logistics).	Θ.Σ.4,6,7
19		Συνολική αξιολόγηση των επιδοτήσεων για όλες τις διόδους μεταφορών.	Θ.Σ.4,6,7

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι ανωτέρω δυναμικές ρυθμίσεις, απαιτήσεις και παρεμβάσεις του Μ.Σ. επηρεάζουν την εξέλιξη του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020» τόσο με την εφαρμογή των παραμετρικών όσο και των μη παραμετρικών μέτρων. Τα παραμετρικά μέτρα επηρεάζουν τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού της Περιφέρειας, την αγορά εργασίας, τις επιχειρήσεις κ.τ.λ. μιας και αφορούν άμεσα μέτρα με μετρήσιμο δημοσιονομικό αποτέλεσμα. Τα μη παραμετρικά μέτρα συντελούν σε μεταρρυθμίσεις και αλλαγές σε όλους τους τομείς που ενεργοποιούνται οι δράσεις των Θ.Σ. του Ε.Π. Επισημαίνεται ότι τα μη παραμετρικά μέτρα μεταβάλλουν το περιβάλλον της χώρας και κατ'επέκταση της Περιφέρειας χωρίς να είναι δυνατή η μέτρηση του δημοσιονομικού οφέλους. Είναι δύσκολο να καθοριστεί καθώς η εφαρμογή τους εξαρτάται από πολλούς παράγοντες (δημόσια διοίκηση, υποδομές, δευτερογενής νομοθεσία κ.α.).

6.2.2 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» χρησιμεύει ως **πλαίσιο αναφοράς** για δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό έχουν θεσπιστεί οι κάτωθι στόχοι με χρονικό ορίζοντα το 2020:

- **Απασχόληση:** Να απασχολείται το 75% των ατόμων ηλικίας 20–64 ετών
- **Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α):** Να επενδύεται το 3% του ΑΕΠ της ΕΕ στην Ε&Α
- **Κλιματική αλλαγή και ενέργεια:** να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Το 20% της ενέργειας να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση κατά 20%.
- **Εκπαίδευση:** Να μειωθεί κάτω από 10% το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Τουλάχιστον το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών να έχουν ολοκληρώσει την ανωτάτη εκπαίδευση.
- **Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός:** Να μειωθεί κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια ο αριθμός των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των αναγκών του προγράμματος με τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», χρησιμοποιείται ο επόμενος πίνακας όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τους πέντε (5) βασικούς στόχους της Στρατηγικής. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Πίνακας 85: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Ανάγκες	Απασχόληση	Έρευνα & Ανάπτυξη	Κλιματική Αλλαγή & Ενέργεια	Εκπαίδευση	Φτώχεια & Κοινωνικός Αποκλεισμός	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	2	3	1	1	1	8	0,53
Ανάγκη 2	3	3	1	1	1	9	0,60
Ανάγκη 3	3	2	1	1	1	8	0,53
Ανάγκη 4	2	2	1	1	2	8	0,53
Ανάγκη 5	3	2	1	1	1	8	0,53
Ανάγκη 6	3	2	1	1	1	8	0,53
Ανάγκη 7	3	2	1	1	2	9	0,60
Ανάγκη 8	1	1	3	1	1	7	0,47
Ανάγκη 9	1	2	3	1	1	8	0,53
Ανάγκη 10	2	2	3	1	1	9	0,60
Ανάγκη 11	1	1	3	1	1	7	0,47
Ανάγκη 12	2	2	3	1	2	10	0,67
Ανάγκη 13	1	1	3	1	1	7	0,47
Ανάγκη 14	2	1	2	2	2	9	0,60
Ανάγκη 15	3	2	2	2	3	12	0,80
Ανάγκη 16	2	1	1	1	2	7	0,47
Ανάγκη 17	1	1	2	1	2	7	0,47
Ανάγκη 18	2	1	2	1	2	8	0,53
Ανάγκη 19	3	2	1	2	2	10	0,67
Ανάγκη 20	3	2	1	2	2	10	0,67

Ανάγκες	Απασχόληση	Έρευνα & Ανάπτυξη	Κλιματική Αλλαγή & Ενέργεια	Εκπαίδευση	Φτώχεια & Κοινωνικός Αποκλεισμός	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 21	2	1	1	1	3	8	0,53
Ανάγκη 22	2	1	1	1	3	8	0,53
Ανάγκη 23	2	1	1	1	3	8	0,53
Ανάγκη 24	2	1	1	2	3	9	0,60
Ανάγκη 25	2	1	1	2	2	8	0,53
Ανάγκη 26	1	1	1	2	3	8	0,53
Ανάγκη 27	2	1	1	3	2	9	0,60
Νέα Ανάγκη 1	1	2	3	1	1	8	0,53
Νέα Ανάγκη 2	3	2	1	1	1	8	0,53
Σύνολο	60	46	47	38	52	243	75%
Τιμή Συνάφειας	0,74	0,57	0,58	0,47	0,64		

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον συσχετισμό των αναγκών του προγράμματος με τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», παρουσιάζεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός συνολικός βαθμός συνάφειας, ποσοστό **75%**. **Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των πέντε (5) βασικών στόχων της Στρατηγικής και θεωρείται υψηλό.** Γενικότερα, παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των στόχων της Στρατηγικής. Ειδικότερα, η υψηλότερη συνάφεια παρουσιάζεται στον στόχο «Απασχόληση», ποσοστό 74% και η χαμηλότερη συνάφεια στο στόχο «Εκπαίδευση», ποσοστό 47%.

Ως προς τις ανάγκες, μεγαλύτερη συνάφεια με την Στρατηγική εμφανίζουν κατά σειρά η ανάγκη 15 «Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα» με ποσοστό 80% και ακολουθούν με ποσοστό 67% οι ανάγκες: 19 «Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στη Περιφέρεια», 20 «Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων σε νέους τομείς και οικονομικούς κλάδους για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας» και 12 «Αποτελεσματική, ορθολογική διαχείριση αποβλήτων» με ποσοστό 67%.

6.2.3 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020

Στην εν λόγω ενότητα ελέγχεται η συνάφεια των αναγκών του προγράμματος με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020. Οι πέντε (5) χρηματοδοτικές προτεραιότητες είναι οι εξής:

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
3. Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον

4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των αναγκών του προγράμματος με τους στόχους του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, χρησιμοποιείται ο παρακάτω πίνακας όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τους πέντε (5) βασικούς στόχους της Στρατηγικής. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο των στόχων του ΣΕΣ.

Πίνακας 86: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης

Ανάγκες	1η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	2η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	3η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	4η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	5η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	2	2	2	2	11	0,73
Ανάγκη 2	3	3	1	2	1	10	0,67
Ανάγκη 3	3	3	2	2	1	11	0,73
Ανάγκη 4	3	3	2	2	1	11	0,73
Ανάγκη 5	3	3	1	2	1	10	0,67
Ανάγκη 6	3	3	1	2	1	10	0,67
Ανάγκη 7	3	3	1	1	1	9	0,60
Ανάγκη 8	2	1	3	3	1	10	0,67
Ανάγκη 9	1	1	3	3	3	11	0,73
Ανάγκη 10	2	1	3	3	1	10	0,67
Ανάγκη 11	1	1	3	3	2	10	0,67
Ανάγκη 12	2	1	3	3	2	11	0,73
Ανάγκη 13	1	1	3	3	2	10	0,67
Ανάγκη 14	3	2	2	3	2	12	0,80
Ανάγκη 15	3	2	2	3	2	12	0,80
Ανάγκη 16	2	1	1	3	1	8	0,53
Ανάγκη 17	2	1	2	3	1	9	0,60
Ανάγκη 18	2	1	3	3	1	10	0,67
Ανάγκη 19	3	3	1	1	1	9	0,60
Ανάγκη 20	3	3	1	1	1	9	0,60
Ανάγκη 21	3	3	1	1	1	9	0,60
Ανάγκη 22	2	2	1	1	1	7	0,47
Ανάγκη 23	2	3	1	1	1	8	0,53
Ανάγκη 24	2	2	1	1	2	8	0,53
Ανάγκη 25	3	3	2	1	1	10	0,67
Ανάγκη 26	2	3	1	3	1	10	0,67
Ανάγκη 27	2	3	1	3	1	10	0,67
Νέα Ανάγκη 1	1	1	3	2	1	8	0,53
Νέα Ανάγκη 2	1	2	1	1	1	6	0,40

Ανάγκες	1η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	2η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	3η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	4η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	5η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Σύνολο	66	61	52	62	38	279	
Τιμή Συνάφειας	0,81	0,75	0,64	0,77	0,47		69%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον συσχετισμό των αναγκών του προγράμματος με τους στόχους του ΣΕΣ, παρουσιάζεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός συνολικός βαθμός συνάφειας, ποσοστό **69%**. **Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των πέντε (5) βασικών χρηματοδοτικών προτεραιοτήτων του ΣΕΣ και θεωρείται υψηλό.** Γενικότερα παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συνέργειας μεταξύ των αναγκών και των χρηματοδοτικών προτεραιοτήτων του ΣΕΣ. Ειδικότερα, η υψηλότερη συνάφεια παρουσιάζεται στην 1^η χρηματοδοτική προτεραιότητα «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας», ποσοστό 81% και στην 4^η χρηματοδοτική προτεραιότητα «Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη», με ποσοστό 77%. Και η χαμηλότερη συνάφεια στην 5^η χρηματοδοτική προτεραιότητα «Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», ποσοστό 47%.

Ως προς τις ανάγκες, μεγαλύτερη συνάφεια με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του ΣΕΣ, παρουσιάζουν η ανάγκη 14 «Ανάγκη ανάδειξης πολιτιστικών πόλων και αναβάθμιση τουριστικών υποδομών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής. Ανάγκη αναβάθμιση της Αθήνας ως αναγνωρισμένο διεθνώς τουριστικού προορισμού πολλαπλών ενδιαφερόντων» και η ανάγκη 15 «Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα» με ποσοστό 80% και οι δυο. Εν κατακλείδι το Ε.Π. περιλαμβάνει στοχευόμενες περιφερειακά αναπτυξιακές πολιτικές που αφορούν πρωτίστως (άμεσα) την 1^η και 4^η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα και κατά δευτερευόντως (έμμεσα) τις άλλες δυο Χρηματοδοτικές Προτεραιότητες (2^η, 3^η & 4^η) του ΣΕΣ 2014 -2 2020.

6.2.4 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Πρόγραμμα Horizon 2020

Το πρόγραμμα Horizon 2020 αποτελεί το χρηματοδοτικό εργαλείο της Ε.Ε. για την Έρευνα και την Καινοτομία. Ο στόχος του Προγράμματος αφορά την υποστήριξη της εφαρμογής της Στρατηγικής «Ευρώπη» 2020 στο πεδίο της Έρευνας και της Καινοτομίας για την έξυπνη, βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη. Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε τρεις (3) κύριους Άξονες που είναι : α) Επιστημονική Αριστεία, β) Βιομηχανική Υπεροχή και γ) Κοινωνικές Προκλήσεις. Ο Άξονας της Επιστημονικής Αριστείας έχει ως στόχο την προσέλκυση των καλύτερων επιστημόνων στην Ε.Ε., ο Άξονας της Βιομηχανικής Υπεροχής στοχεύει σε επενδύσεις σε τεχνολογίες αιχμής και τη δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων και ο Άξονας των Κοινωνικών Προκλήσεων στοχεύει στην αντιμετώπιση κρίσημων ζητημάτων όπως η γήρανση του

πληθυσμού, η εξάντληση ενεργειακών πόρων και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των αναγκών του προγράμματος με τους Άξονες του Horizon 2020, χρησιμοποιείται ο παρακάτω πίνακας συνάφειας στον οποίο βαθμολογούνται οι ανάγκες του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 με τους τρεις (3) βασικούς Άξονες του Horizon 2020. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο των αναγκών και σε επίπεδο των Αξόνων του Horizon 2020.

Πίνακας 87: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με το Πρόγραμμα Horizon 2020

Ανάγκες	1ος Άξονας Επιστημονική Αριστεία	2ος Άξονας Βιομηχανική Υπεροχή	3ος Άξονας Κοινωνικές Προκλήσεις	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	0	0	3	0,20
Ανάγκη 2	3	0	0	3	0,20
Ανάγκη 3	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 4	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 5	0	3	0	3	0,20
Ανάγκη 6	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 7	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 8	0	3	0	3	0,20
Ανάγκη 9	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 10	0	0	3	3	0,20
Ανάγκη 11	0	0	3	3	0,20
Ανάγκη 12	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 13	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 14	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 15	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 16	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 17	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 18	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 19	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 20	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 21	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 22	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 23	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 24	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 25	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 26	0	0	0	0	0,00
Ανάγκη 27	0	0	0	0	0,00
Νέα Ανάγκη 1	0	3	0	3	0,20
Νέα Ανάγκη 2	0	0	0	3	0,20
Σύνολο	6	9	6	24	9%

Ανάγκες	1ος Άξονας Επιστημονική Αριστεία	2ος Άξονας Βιομηχανική Υπεροχή	3ος Άξονας Κοινωνικές Προκλήσεις	Σύνολο (s)	Τιμή Συνάφειας
Τιμή Συνάφειας	0,07	0,11	0,07		

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον συσχετισμό των αναγκών του προγράμματος με τους στόχους του Horizon 2020, παρουσιάζεται χαμηλός βαθμός συνάφειας, ποσοστό **9%**. **Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) βασικών Άξόνων και θεωρείται χαμηλό.** Ειδικότερα, η χαμηλή συνάφεια παρουσιάζεται **διότι οι ανάγκες** του Ε.Π. που έχουν άμεση συνάφεια με τους αντίστοιχους Άξονες του Horizon 2020 **συγκεντρώνονται** αφενός μόνο στους Άξονες 01, 03, 04 και 05 του Ε.Π. και αφετέρου παρουσιάζεται η κάθε ανάγκη να έχει συνάφεια μόνο με ένα Άξονα του Horizon 2020. Ο λόγος εμφάνισης αυτής της ιδιαίτερης συνθήκης οφείλεται στη φύση του Horizon 2020 που εστιάζει σε συγκεκριμένους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη» 2020.

6.2.5 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2016)

Όπως αναφέρθηκε και στην Ενότητα 7.2.1, τον Αύγουστο του 2015 (καθώς και το Μάιο του 2017 με το συμπληρωματικό μνημόνιο), συμφωνήθηκε ένα τριετές πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής και υπεγράφη σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ). Η σύμβαση περιλαμβάνει υλοποίηση όρων οικονομικής πολιτικής για τη σταδιακή εκταμίευση των ποσών της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης. Οι διαρθρωτικές αλλαγές και απαιτήσεις του Μ.Σ. εφαρμόζονται μέσω του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (2016), οι στόχοι του οποίου αποτελούν το κύριο μοχλό ενίσχυσης του δυνητικού προϊόντος, της αύξησης της παραγωγικότητας και της μείωσης της ανεργίας. Τέτοιες διαρθρωτικές αλλαγές θεωρούνται οι αλλαγές στις αγορές εργασίας και προϊόντων, οι πολιτικές για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, καθώς και οι αλλαγές στα εθνικά συστήματα συνταξιοδότησης και περίθαλψης⁸⁹. Οι τέσσερις πυλώνες του είναι: α) αποκατάσταση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, β) διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας) ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης και δ) εκσυγχρονισμός του κράτους και της δημόσιας διοίκησης⁹⁰. Η συναφεια των αναγκών του προγράμματος εξετάζεται ως προς τους στόχους – παρεμβάσεις του ΕΠΜ (2016) που είναι οι εξής:

A. Εκπαίδευση:

A.1. Μείωση του ποσοστού των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο σε επίπεδα κατώτερα του 10%.

A.2. Απόκτηση πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το 40% των νέων 30 – 34 ετών.

B. Αγορά Εργασίας - Φτώχεια:

B.1. Ποσοστό απασχόλησης 70% για το πληθυσμό ηλικίας 20 – 64 ετών έως το έτος 2020.

B.2. Μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας.

B.3 Πολιτικές απασχόλησης.

B.4 Στόχοι για την φτώχεια.

B.5 Εθνικές πολιτικές για την κοινωνική ένταξη.

Γ. Έρευνα και Ανάπτυξη:

Γ.1 Αύξηση των δαπανών για Ε&Α στο 1,21% του ΑΕΠ και πολιτικές για την επίτευξη του στόχου.

Δ. Περιβάλλον:

Δ.1 Αύξηση του ποσοστού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη συνολική τελική εθνική κατανάλωση ενέργειας.

Δ.2 Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών, εμπορικών και δημόσιων κτιρίων.

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των αναγκών του προγράμματος με το ΕΠΣ (2016), χρησιμοποιείται ο παρακάτω πίνακας όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τα τέσσερα (4) βασικά πεδία παρέμβασης του ΕΠΣ. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο των στόχων του ΕΠΣ.

Πίνακας 88: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με τα πεδία παρέμβασης του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (2016)

Ανάγκες	Α.Εκπαίδευση		Β. Αγορά Εργασίας - Φτώχεια					Γ. Έρευνα & Ανάπτυξης	Δ.Περιβάλλον		Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
	A.1	A.2	B.1	B.2	B.3	B.4	B.5	Γ.1	Δ.1	Δ.2		
Ανάγκη 1	1	1	2	3	1	1	1	3	2	1	16	0,53
Ανάγκη 2	1	1	2	3	2	1	1	3	2	1	17	0,57
Ανάγκη 3	2	1	2	3	2	1	1	3	1	1	17	0,57
Ανάγκη 4	1	1	2	3	2	1	1	3	1	1	16	0,53
Ανάγκη 5	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	26	0,87
Ανάγκη 6	2	3	2	3	2	3	3	3	2	2	25	0,83
Ανάγκη 7	1	2	2	3	1	2	2	3	1	1	18	0,60
Ανάγκη 8	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	14	0,47
Ανάγκη 9	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	14	0,47
Ανάγκη 10	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	14	0,47
Ανάγκη 11	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	12	0,40
Ανάγκη 12	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	13	0,43
Ανάγκη 13	1	1	1	1	2	1	1	1	3	1	13	0,43
Ανάγκη 14	1	1	2	2	2	2	1	2	1	2	16	0,53
Ανάγκη 15	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	27	0,90
Ανάγκη 16	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	11	0,37
Ανάγκη 17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	0,33
Ανάγκη 18	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	13	0,43
Ανάγκη 19	2	2	3	3	3	3	2	1	2	2	23	0,77
Ανάγκη 20	2	2	3	3	3	3	2	1	1	1	21	0,70

Ανάγκες	Α.Εκπαίδευση		Β. Αγορά Εργασίας - Φτώχεια					Γ. Έρευνα & Ανάπτυξης	Δ. Περιβάλλον		Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 21	3	3	2	2	2	3	3	1	1	1	21	0,70
Ανάγκη 22	3	3	2	2	2	3	3	1	1	1	21	0,70
Ανάγκη 23	3	3	2	2	2	3	3	1	1	1	21	0,70
Ανάγκη 24	3	3	3	2	2	3	3	1	1	1	22	0,73
Ανάγκη 25	2	2	2	2	2	3	3	1	2	2	21	0,70
Ανάγκη 26	3	3	2	1	2	3	3	1	1	1	20	0,67
Ανάγκη 27	3	3	3	1	3	3	3	1	1	1	22	0,73
Νέα Ανάγκη 1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	3	15	0,50
Νέα Ανάγκη 2	2	2	3	2	2	2	1	1	1	1	17	0,57
Σύνολο	49	52	55	56	52	57	52	47	51	45	516	64%
Τιμή Συνάφειας	0,60	0,64	0,68	0,69	0,64	0,70	0,64	0,58	0,63	0,56		

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον συσχετισμό των αναγκών του προγράμματος με τα πεδία παρέμβασης του ΕΠΜ, παρουσιάζεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός συνολικός βαθμός συνάφειας, ποσοστό **64%**. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τεσσάρων (4) κυρίων πεδίων παρέμβασης του ΕΠΜ και θεωρείται υψηλό. Γενικότερα παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των πεδίων παρέμβασης του ΕΠΜ. Ειδικότερα, η υψηλότερη συνάφεια παρουσιάζεται στο πεδίο παρέμβασης «Β. Αγορά Εργασίας – Φτώχεια» και συγκεκριμένα στα υπό – πεδία Β.4 «Στόχοι για τη φτώχεια με ποσοστό 70%», Β.2 «Μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας» με ποσοστό 69% και Β3 «Πολιτικές απασχόλησης» με ποσοστό 68%.

Ως προς τις ανάγκες, μεγαλύτερη συνάφεια με το ΕΠΜ παρουσιάζουν η ανάγκη 15 «Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα» με ποσοστό 90% και η ανάγκη 5 «Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενίσχυση των ΜΜΕ του Β' γενή & Γ' γενή τομέα σε τομείς και κλάδους της ΠΣΕΕ» με ποσοστό 87%.

6.2.6 Συμβολή των αναγκών του Ε.Π. στις Εθνικές Στρατηγικές

Οι Εθνικές Στρατηγικές καθορίζουν τις δεσμεύσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο σε συνδυασμό με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες. Οι δράσεις που εξειδικεύονται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014 - 2020», βρίσκονται σε εναρμόνιση με τις Εθνικές και Περιφερειακές πολιτικές και στρατηγικές που αφορούν αντίστοιχους Θεματικούς Στόχους. Συγκεκριμένα εξετάζεται η συνάφεια των αναγκών του προγράμματος με τις παρακάτω Εθνικές Στρατηγικές:

- Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)
- Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική
- Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη

- Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά
- Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ)
- Στρατηγική για την Υγεία
- Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση

Χρησιμοποιείται ο επόμενος πίνακας όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τις οκτώ (8) Εθνικές Στρατηγικές. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο στρατηγικών.

Πίνακας 89: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με τις Εθνικές Στρατηγικές

Ανάγκες	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη	Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά	Εθνική Στρατηγική για την ΚΑΛΟ	Στρατηγική για την Υγεία	Εθνική Στρατηγική για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	2	1	1	1	1	1	2	12	0,50
Ανάγκη 2	3	1	1	1	1	1	1	1	10	0,42
Ανάγκη 3	3	2	1	1	1	1	1	1	11	0,46
Ανάγκη 4	3	2	1	1	1	1	1	1	11	0,46
Ανάγκη 5	3	2	3	1	1	1	1	1	13	0,54
Ανάγκη 6	3	3	1	1	1	1	1	1	12	0,50
Ανάγκη 7	3	3	1	1	1	1	1	2	13	0,54
Ανάγκη 8	1	1	3	1	1	1	1	2	11	0,46
Ανάγκη 9	1	1	3	1	1	1	1	2	11	0,46
Ανάγκη 10	2	1	3	1	1	1	1	1	11	0,46
Ανάγκη 11	1	1	3	1	1	1	1	2	11	0,46
Ανάγκη 12	2	1	3	1	1	2	1	2	13	0,54
Ανάγκη 13	1	1	3	1	1	1	1	1	10	0,42
Ανάγκη 14	3	3	2	2	1	2	1	2	16	0,67
Ανάγκη 15	3	2	3	3	3	3	1	1	19	0,79
Ανάγκη 16	3	1	1	1	1	2	1	2	12	0,50
Ανάγκη 17	1	1	2	1	1	1	1	1	9	0,38
Ανάγκη 18	2	2	2	1	1	1	1	2	12	0,50
Ανάγκη 19	3	2	1	2	2	2	1	1	14	0,58
Ανάγκη 20	3	2	1	2	2	2	1	1	14	0,58
Ανάγκη 21	1	1	1	3	2	2	1	1	12	0,50

Ανάγκες	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη	Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά	Εθνική Στρατηγική για την ΚΑΛΟ	Στρατηγική για την Υγεία	Εθνική Στρατηγική για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 22	1	1	1	2	3	2	1	1	12	0,50
Ανάγκη 23	1	1	1	3	3	1	1	3	14	0,58
Ανάγκη 24	1	2	1	3	2	1	3	2	15	0,63
Ανάγκη 25	2	1	1	2	1	3	2	1	13	0,54
Ανάγκη 26	1	1	1	3	1	1	3	2	13	0,54
Ανάγκη 27	2	1	1	2	2	2	1	1	12	0,50
Νέα Ανάγκη 1	2	1	3	1	1	1	1	1	11	0,46
Νέα Ανάγκη 2	2	1	1	2	1	2	1	1	11	0,46
Σύνολο	60	44	50	46	40	42	34	42	358	55%
Τιμή Συνάφειας	0,74	0,54	0,62	0,57	0,49	0,52	0,42	0,52		

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τον συσχετισμό των αναγκών του προγράμματος με τις Εθνικές Στρατηγικές, παρουσιάζεται συνολικός βαθμός συνάφειας, σε ποσοστό 55%. Η μέτρια τιμή που παρουσιάζεται οφείλεται κυρίως στο πλήθος και την διαφορετικότητα των στρατηγικών και των αναγκών που παρουσιάζονται. Σημειώνεται ότι τα κείμενα της εκάστοτε στρατηγικής είναι εξειδικευμένα σε συγκεκριμένους Θεματικούς Στόχους και εξυπηρετούν συγκεκριμένες αναπτυξιακές ανάγκες του προγράμματος. Ειδικότερα, η υψηλότερη συνάφεια παρουσιάζεται στη «Στρατηγική για την Έξυπνη Εξειδίκευση» με ποσοστό 74% και χαμηλότερη συνάφεια παρουσιάζει η «Στρατηγική για την Υγεία» με ποσοστό 42%.

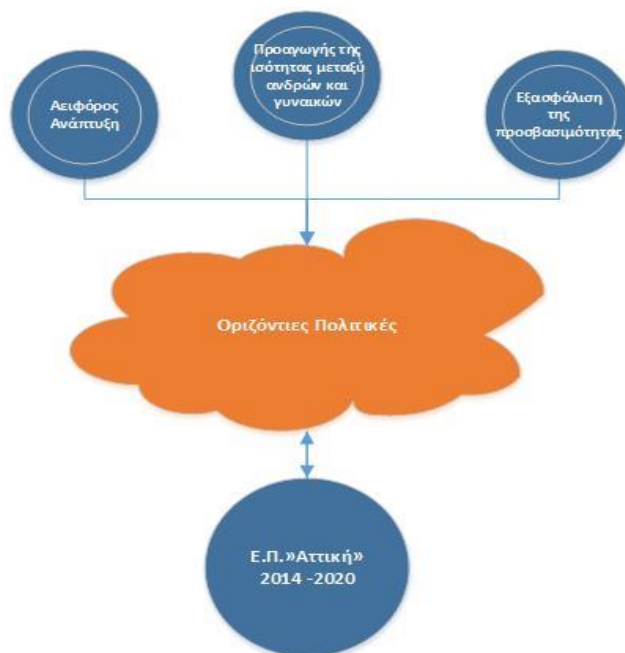
Ως προς τις ανάγκες, μεγαλύτερη συνάφεια με τις στρατηγικές παρουσιάζουν η ανάγκη 15 «Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα» με ποσοστό 79% ενώ χαμηλότερη η ανάγκη 17 «Αναβάθμιση στοχευόμενων περιφερειακών οδικών αξόνων και βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Αττική» με ποσοστό 38%.

6.3 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ – ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Σε συνέχεια της έγκρισης του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020 σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται: α) στο Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 β) στο Νόμο 4314/2015 και γ) στο Παράρτημα Ι της υπ. αριθ. 32030/ΕΥΣΣΑ798/20-03-2015 Εγκυκλίου «Για την εξειδίκευση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014 -2020» και σύμφωνα με το μεθοδολογικό έγγραφο με τίτλο «Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π. - Μεθοδολογία Αξιολόγησης & Κριτήρια Επιλογής Πράξεων» όπως εγκρίθηκε και ισχύει από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 (στις 03/07/2015) έχει συμπεριληφθεί η ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών και τήρησης θεσμικού πλαισίου. Ειδικότερα οι οριζόντιες πολιτικές αφορούν στην αειφόρο ανάπτυξη, τη προαγωγή της ισότητας μεταξύ των ανδρών και των γυναικών και της μη διάκρισης και τη εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία⁹¹.

Και κατά την αξιολόγηση των Πράξεων, για το κριτήριο της **αειφόρου ανάπτυξης** εξετάζεται αν η πράξη σέβεται/ή όχι την αρχή, για το κριτήριο της **προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης** εξετάζεται αν προάγεται/ ή μη η αρχή και για το κριτήριο της **εξασφάλισης της προσβασιμότητας** των ατόμων με αναπηρία εξετάζεται η εξασφάλιση /ή μη της προσβασιμότητας.

Σχήμα 55: Οριζόντιες Πολιτικές του Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

6.3.1 Αξιολόγηση της εφαρμογής των Οριζόντιων Πολιτικών / Αρχών στο Ε.Π.

Για την εκτίμηση της συμβολής των Πράξεων στις τέσσερις (4) οριζόντιες αρχές: α) της προάσπισης και προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, β) της αποτροπής κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετησίου προσανατολισμού, γ) της διασφάλισης προσαρμοστικότητας ατόμων με αναπηρία και γ) της βιώσιμης ανάπτυξης και διασφάλισης της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προστασίας της βιοποικιλότητας. **Εξετάζεται η συμβολή των υλοποιούμενων Πράξεων** (όπως αυτές περιγράφονται στα εγκεκριμένα ΤΔΠ, Πεδίο «Δ. Φυσικό Αντικείμενο_Οριζόντιες Αρχές»), **ανά Επενδυτική Προτεραιότητα σε σχέση με τις οριζόντιες αρχές του Ε.Π.** (Χρησιμοποιείται το σύμβολο √).

Πίνακας 90: Πίνακας συμβολής των Πράξεων ανά Επενδυτική Προτεραιότητα σε σχέση με τις Οριζόντιες Πολιτικές / Αρχές

Α.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Αριθμός Πράξεων	Δημόσια Δαπάνη (€) / Ενταγμένων Πράξεων	Ποσοστό υλοποιούμενης ΔΔ (%)	1η Οριζόντια Αρχή	2η Οριζόντια Αρχή	3η Οριζόντια Αρχή	4η Οριζόντια Αρχή
Α.Π.1	1.a.1	2	5.700.000,00 €	1,27%			√	√
	1.b.1	0	0,00 €	0,00%				
Α.Π.2	2.b.1	0	0,00 €	0,00%				
	2.c.1	2	25.739.015,00 €	5,74%	√	√	√	
Α.Π.3	3.a.1	0	0,00 €	0,00%				
	3.c.1	0	0,00 €	0,00%				
	3.d.1	0	0,00 €	0,00%				
Α.Π.4	4.b.1	0	0,00 €	0,00%				
	4.c.1	0	0,00 €	0,00%				
	4.g.1	0	0,00 €	0,00%				

Α.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Αριθμός Πράξεων	Δημόσια Δαπάνη (€) / Ενταγμένων Πράξεων	Ποσοστό υλοποιούμενης ΔΔ (%)	1η Οριζόντια Αρχή	2η Οριζόντια Αρχή	3η Οριζόντια Αρχή	4η Οριζόντια Αρχή
A.Π.5	5.a.1	17	68.069.448,40 €	15,17%			✓	✓
A.Π.6	6.a.1	7	40.403.078,75 €	9,01%			✓	✓
	6.b.1	12	26.371.825,48 €	5,88%	✓	✓	✓	✓
	6.c.1	16	24.742.259,98 €	5,52%			✓	✓
	6.e.1	0	0,00 €	0,00%				
A.Π.7	7.a.1	0	0,00 €	0,00%				
	7.b.1	2	17.999.600,00 €	4,01%			✓	
	7.c.1	1	73.333.757,61 €	16,35%			✓	✓
A.Π.8	8iii1	0	0,00 €	0,00%				
	8.v.1	0	0,00 €	0,00%				
A.Π.9	9.i.1	3	36.766.054,00 €	8,20%	✓	✓	✓	
	9ii1	55	13.325.678,69 €	2,97%	✓	✓	✓	
	9iii1	37	31.209.602,18 €	6,96%	✓	✓	✓	
	9iii2							
	9.iv1	77	22.431.907,47 €	5,00%	✓	✓	✓	
	9iv2							
	9.v.1	0	0,00 €	0,00%				
	9.a.1	8	21.419.116,33 €	4,77%	✓	✓	✓	
A.Π.10	10.1	10	41.102.069,35 €	9,16%	✓	✓	✓	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από την υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων και την συμβολή τους σε σχέση με τις οριζόντιες πολιτικές / αρχές μέχρι και το σημείο αναφοράς προκύπτουν τα κάτωθι:

Στην **1^η Οριζόντια Αρχή** «προάσπισης και προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών» συμβάλλουν οκτώ (8) Επενδυτικές Προτεραιότητες από τους Α. Π. 2, Α.Π.6, Α.Π.9 & Α.Π.10. Μεγαλύτερη βαρύτητα έχει ο Α.Π. 9 στον οποίο υλοποιούνται εκατόν ογδόντα (180) Πράξεις και αποτελούν το 27,90% της υλοποιούμενης Δημόσιας Δαπάνης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της θετικής συμβολής ως προς την ισότητα των ανδρών και γυναικών αποτελεί η δράση της «εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» η οποία στοχεύει στη διευκόλυνση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας. Επίσης ο Α.Π. 9 συμβάλλει κατά κύριο λόγο και στην **2^η Οριζόντια Αρχή** «αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετησίου προσανατολισμού» μέσα από την υλοποίηση δράσεων όπως τα Κέντρα Κοινότητας, τις Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, Ξενώνων Φιλοξενίας και Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών

Όσον αφορά τη **3^η Οριζόντια Αρχή** «διασφάλισης προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία» συμβάλλουν δέκα τέσσερεις (14) Επενδυτικές Προτεραιότητες. Οι 249 Πράξεις που υλοποιούνται στους αντίστοιχους Α.Π. συμβάλλουν όλες στην επίτευξη του στόχου της διασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

Και στην **4^η Οριζόντια Αρχή** «βιώσιμη ανάπτυξης και διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προστασίας της βιοποικιλότητας» συμβάλλουν έξι (6) Επενδυτικές

Προτεραιότητες στους Α.Π. 1, Α.Π.5, Α.Π.6 & Α.Π.7. Σημαντική συμβολή παρουσιάζουν οι Πράξεις του Α.Π. 5 & Α.Π. 6 που αφορούν κυρίως έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, κατασκευής αγωγών ομβρίων υδάτων και δικτύων ύδρευσης, των οποίων η συνολική Δημόσια Δαπάνη αποτελεί το 35,58% του συνόλου των υλοποιούμενων Πράξεων.

6.4 ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αξιολόγησης, «ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών αναγκών, όπως επιχειρείται από το ΠΕΠ Αττικής 2014-20 λαμβάνει υπόψη του την ανάγκη συμβολής όλων των Προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου στην Στρατηγική της Ένωσης για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και παράλληλα ενσωματώνει της συγκεκριμένες ανάγκες της Περιφέρειας στους βασικούς τομείς που αντιστοιχούν στους Θεματικούς Στόχους του Προγράμματος».

Οι Θεματικοί Στόχοι και οι Επενδυτικές Προτεραιότητες, επιλέχθηκαν σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Κανονισμού Γενικών Διατάξεων σε συνάφεια με τις ανάγκες της Περιφέρειας και τις ανάγκες θεματικής συγκέντρωσης. Η επιλογή των Ειδικών Στόχων, ακολουθεί τη γενική κατεύθυνση επιλογής τουλάχιστον ενός στόχου ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Και έτσι συνδέονται οι γενικοί στόχοι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με τις ανάγκες και τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Αττικής. Επίσης κάθε Ειδικός Στόχος του Ε.Π. αντιστοιχίζεται με έναν δείκτη αποτελέσματος με σκοπό την κατανόηση του προβλήματος του οποίου επιδιώκεται η αντιμετώπιση και η δυνατότητα μέτρησης της μεταβολής που επιφέρουν οι Παρεμβάσεις. Επιπλέον κάθε Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικός Στόχος αντιστοιχίζεται με Κατηγορία Παρέμβασης, δηλαδή με Παρεμβάσεις που επιλέγονται ως κατάλληλες για να εξυπηρετήσουν τους Ειδικούς Στόχους που έχουν τεθεί και να συμβάλλουν στην επίτευξη των ποσοτικών αποτελεσμάτων.

Τέλος, κάθε Άξονας Προτεραιότητας του Προγράμματος είναι μονοταμειακός, δηλαδή έκαστος Άξονας χρηματοδοτείται είτε από το Ε.Τ.Π.Α., είτε από το Ε.Κ.Τ., διευκολύνοντας έτσι την σαφήνεια της Λογικής της Παρέμβασης και τον προσδιορισμό των στόχων ανά Ειδικό Στόχο και Ταμείο. Αντίστοιχο κάθε Άξονας Προτεραιότητας αντιστοιχεί ένας μόνο Θεματικός Στόχος.

6.4.1 Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης

Από την περίοδο εκπόνησης της ex- Ante αξιολόγησης και της έγκρισης (καθώς και της 1^{ης} αναθεώρησης) του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020 και μέχρι και τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης, οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον όσο και λόγω των μεταβολών του κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη μικρή διαφοροποίηση της Λογικής της Παρέμβασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ενότητας 6.1.4 «Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών» και των Ενότητων 6.1.5 «Επικαιρότητα της συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων του Ε.Π» και 6.1.7 «Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων» συμπεραίνεται ότι η Λογική της Παρέμβασης και οι Ειδικοί Στόχοι παραμένουν επίκαιροι σε μεγάλο βαθμό.

Επίσης σύμφωνα με την Ενότητα 5.2.1 «Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.» του 5^{ου} Κεφαλαίου, διαπιστώνεται αλλαγή στην κατανομή των πόρων που επηρεάζουν σε μικρό βαθμό τη Λογική της Παρέμβασης. Ειδικότερα παρουσιάζεται αλλαγή στον Α.Π.1 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1.α «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».

Επιπρόσθετα σύμφωνα με τα στοιχεία της SWOT Analysis καθώς και της Ενότητας 6.1.4 «Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών» προκύπτουν οι εξής ανάγκες:

- Χρηματοδότηση Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας.
- Περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια.
- Παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα).
- Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική.
- Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωφελής Εργασία.
- Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Υποδομών/και ανανέωση του εξοπλισμού.
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ToMY).

6.4.2 Έλεγχος της κατανομής των πόρων του Ε.Π. στις Θεματικές Συγκεντρώσεις της Λογικής της Παρέμβασης

Για την εξέταση της τήρησης της κατανομής των πόρων σύμφωνα με την **Λογική της Παρέμβασης** του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020, χρησιμοποιείται **Πίνακας Εξέτασης κατανομής του Π/Υ ο οποίος τροφοδοτείται από τα οικονομικά στοιχεία των Ενταγμένων Πράξεων** σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Π.Σ. έως το σημείο αναφοράς. Στον Πίνακα εξετάζεται με βάση το κόστος (Επιλέξιμες Δαπάνες) αν οι συγκεντρώσεις ξεπερνούν ή όχι την εγκεκριμένη κανομή (ποσοστιαία) των πόρων των θεματικών συγκεντρώσεων της Λογικής της Παρέμβασης.

Πίνακας 91: Πίνακας Εξέτασης Θεματικής Συγκέντρωσης της Λογικής της Παρέμβασης

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
1	αα
2	Θεματική Συγκέντρωση
3	Κατανομή Πόρων(%) Ε.Π.
4	Θεματικός Στόχος
5	Επενδυτική Προτεραιότητα
6	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)
7	Σύνολο (€) Θεματικής Συγκέντρωσης
8	Έλεγχος Κατανομής Πόρων (%)
9	Έλεγχος Υπέρβασης (ΝΑΙ ή ΟΧΙ)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από την εξέταση του παρακάτω Πίνακα προκύπτει ότι οι συγκεντρώσεις των πόρων, βάσει των Επιλέξιμων Δαπανών των Ενταγμένων Έργων στο Πρόγραμμα δεν παρουσιάζει υπερβάσεις. Τα ποσοστά κατανομής των Επιλέξιμων Δαπανών στις Θεματικές Συγκεντρώσεις της Λογικής της Παρέμβασης είναι οι εξής: α) Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης συγκεντρώνει ποσοστό **2,68% πολύ χαμηλότερο από το ποσοστό κατανομής 19,62%**, β) Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή παρουσιάζει συγκέντρωση ποσοστού **23,56%, λίγο χαμηλότερου** από το ποσοστό κατανομής **28,96%**, γ) Κοινωνική Συνοχή παρουσιάζει συγκέντρωση ποσοστού **10,66% αρκετά χαμηλότερου** από το ποσοστό κατανομής **28,92%** και γ) Ολοκληρωμένες Δράσεις για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη παρουσιάζουν ποσοστό **0% λόγω της μη ενεργοποίησης** έως το σημείο αναφοράς των Σχεδίων Ο.Χ.Ε.

Πίνακας 92: Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης των πόρων της Λογικής της Παρέμβασης στο Ε.Π.

αα	Θεματική Συγκέντρωση	Κατανομή Πόρων (%) Ε.Π.	Θ.Σ.	Επ.Π.	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	Σύνολο (€) Θεματικής Συγκέντρωσης	Έλεγχος Κατανομής Πόρων (%)	Έλεγχος Υπέρβασης
1	2	3	4	5	6	8	7	9
1	Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) / «έξυπνη ανάπτυξη»	19,62%	1	1a	5.700.000,00 €	31.439.015 €	2,68%	ΟΧΙ
				1b	0,00 €			
			2	2b	0,00 €			
				2c	25.739.015,00 €			
			3	3a	0,00 €			
				3c	0,00 €			
				3d	0,00 €			
			8	8iii	0,00 €			
				8v	0,00 €			
2	Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή / «βιώσιμη ανάπτυξη»	28,92%	4	4b	0,00 €	276.632.347 €	23,56%	ΟΧΙ
				4c	0,00 €			
				4g	0,00 €			
			5	5a	68.069.448,40 €			
				6a	40.403.078,75 €			
			6	6b	26.371.825,48 €			
				6c	24.742.259,98 €			
				6e	0,00 €			
			7	7a	0,00 €			
				7b	17.999.600,00 €			
				7c	99.046.133,99 €			
3	Κοινωνική Συνοχή / «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς»	34,92%	9	9i	50.253.528,49 €	186.439.056 €	10,66%	ΟΧΙ
				9ii	13.325.678,69 €			
				9iii	33.566.755,51 €			
				9iv	22.431.907,45 €			
				9v	0,00 €			
				9a	25.759.116,33 €			
			10	10a	41.102.069,35 €			

aa	Θεματική Συγκέντρωση	Κατανομή Πόρων (%) Ε.Π.	Θ.Σ.	Επ.Π.	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	Σύνολο (€) Θεματικής Συγκέντρωσης	Έλεγχος Κατανομής Πόρων (%)	Έλεγχος Υπέρβασης
4	Ολοκληρωμένες δράσεις για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη	29,35%	1	1a	0,00 €	0,00%	0,00%	X
			2	2c	0,00 €			
			3	3a	0,00 €			
			4	4c	0,00 €			
			5	5a	0,00 €			
			6	6e	0,00 €			
			8	8iii	0,00 €			
			9	8v	0,00 €			
				9i	0,00 €			
				9ii	0,00 €			
				9iii	0,00 €			
				9v	0,00 €			
			10	10a	0,00 €			

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

6.4.3 Πορεία Επίτευξης Δεικτών – συμβολή στη Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π.(ΕΤΠΑ/ ΕΚΤ)

Στους επόμενους τέσσερεις (4) Πίνακες γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελεσμάτων (επιχειρησιακών και πρόσθετων) σύμφωνα με τα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τη Θεματική Συγκέντρωση της **Λογικής της Παρέμβασης**. Στη στήλη οκτώ (8) συμπληρώνεται **ΝΑΙ** όταν εκτιμάται ή επίτευξη του δείκτη , **ΟΧΙ** όταν εκτιμάται ή μη επίτευξη του δείκτη και **-** όταν δεν είναι δυνατή η εκτίμηση της επίτευξη ή μη του στόχου του δείκτη καθώς δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα που να τον τροφοδοτούν.

Αναφορικά με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης είναι συνδεδεμένοι εννέα (9) δείκτες αποτελέσματος από εννέα (9) αντίστοιχα Επενδυτικές Προτεραιότητες . Οι δείκτες T3293, T3211, T3221, T3222, T3231, T3232, T3233, T3281 και T3282. Στον κάτωθι Πίνακα αποτυπώνεται η Εκτίμηση Επίτευξης τους για το έτος 2023.

Πίνακας 93: Δείκτες Αποτελεσμάτων_Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	T3293	Αριθμός	2.136	2.500		ΝΑΙ
1	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	T3211	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	0,34%	0,56%	0,54%	ΝΑΙ
2	Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	T3221	%	5,80%	15%		-

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
2	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	T3222	%	5%	40%	45%	ΝΑΙ
3	Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	T3231	Αριθμός	185	300		ΝΑΙ
3	Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β'γενή και Γ' γενή τομέα)	T3232	Αριθμός	678.710	810.000	1.045.000	ΝΑΙ
3	Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	T3233	εκατ. €, τρέχουσες τιμές	14.309,29	20.511,62	12.654,18	ΝΑΙ
8	Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	11305	Αριθμός	312	350		ΟΧΙ
8	Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους	T3282	Αριθμός	160	169		ΟΧΙ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Αναφορικά με το Περιβάλλον και τη Κλιματική Αλλαγή είναι συνδεδεμένοι δώδεκα (12) δείκτες αποτελέσματος από έντεκα (11) Επενδυτικές Προτεραιότητες. Οι δείκτες T3241, T3242, T3244, T3243, T3251, T3261, T3262, T3263, T3265, T3271, T3277 και T3272. Στον κάτωθι Πίνακα αποτυπώνεται η Εκτίμηση Επίτευξης τους για το έτος 2023.

Πίνακας 94: Δείκτες Αποτελεσμάτων_Περιβάλλον και τη Κλιματική Αλλαγή

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
1	2	3	4	5	6	7	8
4	Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	T3241	Σε χιλιάδες KWh	8.116.592,00	9.252.915,00		-
4	Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα	T3242	Σε χιλιάδες KWh	8.017.743,00	6.935.434,00		-
4	Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	T3244	Πλήθος κτιρίων	50	320		-
4	Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ	T3243	MW	31,74	35,74	32,74	ΝΑΙ

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
5	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	T3251	Ποσοστό	79%	95%		NAI
6	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	T3261	%	93%	97%		NAI
6	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	T3262	%	89,40%	95%	90	NAI
6	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	T3263	Αριθμός	4.515.567	4.876.812	6.116.266	NAI
6	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	T3265	Αριθμός ημερών	50	35		NAI
7	Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	T3271	Διακινηθέντες επιβάτες κρουαζιέρας	1.302.581	2.282.728	1.094.135	NAI
7	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	T3277	Αριθμός ατόμων	58	48	40	NAI
7	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	T3272	Πληθυσμός	60.000	85.000	63.000	NAI

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Αναφορικά με την Κοινωνική Συνοχή / «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς» είναι συνδεδεμένοι επτά (7) δείκτες αποτελέσματος από επτά (7) αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες. Οι δείκτες T3294, T3295, T3296, T3297, T3299, T3301 και T3311. **Σημειώνεται ότι λόγω της εγκεκριμένης αναθεώρησης οι δείκτες αποτελέσματος έχουν αντικατασταθεί.** Κατά την εξέταση συμπεριλαμβάνονται οι νέοι δείκτες αποτελέσματος. **Απαιτείται αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης για να συμπεριληφθούν οι νέοι δείκτες.** Στον επόμενο Πίνακα αποτυπώνεται η Εκτίμηση Επίτευξης τους για το έτος 2023.

Πίνακας 95: Δείκτες Αποτελεσμάτων_Κοινωνική Συνοχή / «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς»

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
1	2	3	4	5	6	7	8

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 20/11/2017	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
9	Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	CR06	Αριθμός	472	225		ΝΑΙ
9	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	6.621	32.040	15.327	ΝΑΙ
9	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	5504	Αριθμός	0	237	164	ΝΑΙ
9	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέσεις	11104	Αριθμός	472	30		ΝΑΙ
9	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	11509	Ποσοστό	20%	40%	22%	ΝΑΙ
9	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	11206	Ποσοστό	0%	35%		ΝΑΙ
9	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια	11207	Ποσοστό	8,86%	0,32%		ΝΑΙ
9	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις	11208	Ποσοστό	0%	7,94%		ΝΑΙ
9	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλεγγύης οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	11303	Αριθμός	317	375		ΝΑΙ
10	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	T3301	Αριθμός	6623	9073		ΝΑΙ
11	Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	T3311	%	93,90%	98%		ΝΑΙ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Τέλος για τις Ολοκληρωμένες δράσεις των Βιώσιμων Αστικών Αναπτύξεων είναι συνδεδεμένοι δεκαπέντε (15) δείκτες αποτελέσματος από δεκαπέντε (15) αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες. Οι δείκτες T3293, T3222, T3231, T3242, T3251, T3265, T3281, T3282, T3294, T3295, T3296, T3297, T3299, T3301 και T3311. **Σημειώνεται ότι λόγω της εγκεκριμένης αναθεώρησης οι δείκτες αποτελέσματος που αφορούν δράσεις του Ε.Κ.Τ. έχουν αντικατασταθεί. Απαιτείται αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης για να συμπεριληφθούν οι νέοι δείκτες.** Επισημαίνεται ότι λόγω της μη ενεργοποίησης των Ο.Χ.Ε. δεν δύναται να πραγματοποιηθεί Εκτίμηση Επίτευξης των δεικτών ως το σημείο αναφοράς.

Σύμφωνα με τα Δελτία Ταυτότητας των δεικτών αποτελεσμάτων διαπιστώνονται τα εξής: Από τους τριάντα δυο (32) δείκτες αποτελέσματος και σύμφωνα πάντα με τον τρόπο τεκμηρίωσης και υπολογισμού των τιμών βάσης, αλλά κυρίως των τιμών στόχων που έχουν τεθεί, μόνο δεκατρείς (13) από αυτούς μπορούν να μετρηθούν λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων.

Ειδικότερα:

Από τους παραπάνω, **επτά (7) δείκτες** εμφανίζεται να έχουν ικανοποιητική πορεία υλοποίησης. Πρόκειται για τους δείκτες:

- T3211 “Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 0,54% του ΑΕΠ με την τιμή στόχο να είναι 0,56%.
- T3243 “Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 32,74 MW με την τιμή βάσης να είναι 31,74 MW.
- T3262 “Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης” με την τιμή υλοποίησης του δείκτη στο 90%, ελάχιστα αυξημένο από την τιμή βάσης που είναι 89,40%.
- T3272 “Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς” με την τιμή υλοποίησης του δείκτη στα 63.000 άτομα, αριθμός αυξημένος σε σχέση από την τιμή βάσης που είναι 60.000 άτομα και χωρίς ακόμη να είναι σε διάθεση η νέα γραμμή του Τράμ προς τον Πειραιά.
- 10502 “Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση-κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 15.327 άτομα, με την τιμή βάσης να είναι 6.621 και η τιμή στόχος 32.040 άτομα.
- 5504 “Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 164 δομές, με την τιμή στόχο να είναι 237 δομές.
- 11509 “Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 22%, ελάχιστα αυξημένος με την τιμή βάσης που είναι 20%.

Τέσσερεις (4) δείκτες εμφανίζεται να έχουν τιμή υλοποίησης η οποία υπερβαίνει τον στόχο που έχει τεθεί. Πρόκειται για τους δείκτες:

- T3222 “Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 45%, με την τιμή στόχο να είναι 40%.

- T3232 “Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β’γενή και Γ’ γενή τομέα” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 1.045.000 άτομα, με την τιμή στόχο να είναι 810.000 άτομα.
- T3263 “Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 6.116.226 επισκέψεις έναντι της τιμής στόχου που είναι 4.876.812.
- T3277 “Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 40 άτομα έναντι της τιμής στόχου που είναι 48 και της τιμής βάσης που ήταν 58 άτομα.

Τέλος, υπάρχουν **δύο (2) δείκτες** που εμφανίζεται να έχουν τιμή υλοποίησης μικρότερη και από την τιμή βάσης που είχε τεθεί. Πρόκειται για τους δείκτες:

- T3233 “Μεταβολή της αξίας των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 12.654,18€ εκ. με την τιμή βάσης να είναι 14.309,29%. Η τιμή αυτή βέβαια ακολουθεί τη γενική τάση της χώρας, καθώς σε επίπεδο Περιφέρειας η Αττική διατηρεί το ποσοστό συμμετοχής της.
- T3271 “Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά” όπου η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι 1.094.135 επιβάτες κρουαζιέρας, με την τιμή βάσης να είναι 1.302.581. Σε αυτή την περίπτωση και παρά το γεγονός της αύξησης των επιβατών την τελευταία διετία, η τιμή συρρικνώθηκε λόγω του πλήγματος που δέχτηκε ο κλάδος κατά τα έτη 2013-2014.

Ευρήματα:

Ο δείκτης αποτελέσματος που αφορά στον **Α.Π.1** T3211 «*Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ*» ανέρχεται σε 0,54%, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με την τιμή βάσης του Ε.Π. (2011 – 0,34%). Ο δείκτης προβλέπεται να επιτευχθεί έως το 2023 καθώς η τιμή υλοποίησης τείνει να αγγίξει την τιμή στόχο.

Ως προς τον δείκτη αποτελέσματος T3293 «*Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη*», τα τελευταία ενημερωμένα στοιχεία συμπίπτουν με τα στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της τιμής βάσης του 2014 (2.136 επιχειρήσεις) στον εν λόγω δείκτη του Ε.Π. Εκτιμάται ότι έως το 2023 η τιμή στόχος θα επιτευχθεί καθώς εντός του 2018 θα ενεργοποιηθούν αντίστοιχες δράσεις.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3221 «*Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου*» που αφορά τον **Α.Π.2** το ποσοστό των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής που έγιναν αποδέκτες ηλεκτρονικών παραγγελιών για προϊόντα ή / και υπηρεσίες μέσω ενός ιστότοπου (ιστότοπος που χρησιμοποιεί η εταιρεία για αυτό το σκοπό – websales) ανέρχεται σε 5,8%. Σημειώνεται ότι η πηγή άντλησης των στοιχείων για τον υπολογισμό του δείκτη (ΚτΠ – Infographics) σταματήσει να ενημερώνει τα στοιχεία. Θα πρέπει η ΕΥΔΕΠ Αττικής να προχωρήσει σε έρευνα πεδίου για τον εν λόγω δείκτη. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η εκτίμηση για την επίτευξη του δείκτη το εν λόγω διάστημα.

Η επιβατική κίνηση του πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής που επηρεάζει το δείκτη αποτελέσματος T3222 «*Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στο τομέα των μεταφορών*», ανέρχεται σε 630.951.490 επιβιβάσεις το 2015 και παρουσιάζει μεταβολή της τάξεως -1,7% από το 2013. Αναλογικά, το ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται σε ημερήσια βάση αγγίζει το 45%. Έως την περίοδο αναφοράς, έχουν εκδοθεί 300.000 ηλεκτρονικές κάρτες (270.000 προσωποποιημένες και 30.000

ανώνυμες) και 2.000.000 κάρτες πολλαπλού εισιτηρίου. Το ποσοστό που εξυπηρετείται από ηλεκτρονικές εφαρμογές ξεπερνά την τιμή στόχο που έχει τεθεί.

Αναφορικά με τον δείκτη T3231 «Αριθμός συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σε cluster – θερμοκοιτίδες» του Α.Π.3 ισχύει η ανωτέρω αναφορά ως προς τα (clusters). Έως σήμερα δεν έχει γίνει επικαιροποίηση δεδομένων για τους συνεργατικούς μηχανισμούς από το Παρατηρητήριο Συνεργατικών Σχηματισμών (Global ClusterObservatory). Συνεπώς, διατηρείται η τιμή των 185 Clusters σύμφωνα με την RIS3. Εκτιμάται ότι έως το 2023 η τιμή στόχος του δείκτη θα επιτευχθεί καθώς εντός του 2018 αναμένεται η Πρόσκληση για τα clusters.

Αναφορικά με το δείκτη T3232 «Αύξηση της απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β'γενή και Γ'γενή τομέα)», από τον συσχετισμό των στοιχείων της πρόσφατης Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (2017) σχετικά με τον αριθμό των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αττικής σε Β'γενή και Γ'γενή τομέα (1.345,8 εκ.) και το ποσοστό των απασχολούμενων που δραστηριοποιείται στον ιδιωτικό τομέα να ανέρχεται στο 77,7% προκύπτει ότι οι απασχολούμενοι που δραστηριοποιούνται στην Αττική σε επιχειρήσεις του Β'γενή και Γ'γενή τομέα είναι περίπου 1.045,68 εκ. Εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί λαμβάνοντας υπόψη και το ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον.

Το ύψος των εξαγωγών από προϊόντα και υπηρεσίες που τροφοδοτούν τον αντίστοιχο δείκτη T3233 «Αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών» ανήλθαν για το έτος 2015 σε επίπεδο χώρας είναι 25.824,9 ευρώ. Το μερίδιο της Αττικής αντιστοιχεί σε 12.654,18 ευρώ (ποσοστό 49% επί του συνόλου). Σημειώνεται ότι, ενώ το ποσοστό της αύξησης των εξαγωγών στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας έχει μία σχετική ταύτιση με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέχρι το 2023, που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Ε.Π., οι τιμές των εξαγωγών για την Αττική έχουν μείνει σχετικά σταθερές εξαιτίας κυρίως της ποσοστιαίας μείωσης της συμμετοχής της Περιφέρειας σε σχέση με προηγούμενα έτη. Ωστόσο, αναμένεται η επίτευξη του στόχου του δείκτη για το 2023.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3241 «Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης στη βιομηχανία και στο τριτογενή τομέα» του Α.Π.4, έως το χρονικό σημείο αναφοράς δεν διατίθενται στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ για την ενημέρωση της πορείας του δείκτη. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η εκτίμηση επίτευξης του δείκτη το εν λόγω διάστημα.

Για το δείκτη αποτελέσματος T3242 «Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό τομέα», μέχρι το χρονικό σημείου αναφοράς δεν διατίθενται στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ για την ενημέρωση της πορείας του δείκτη. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η εκτίμηση για την επίτευξη του δείκτη το εν λόγω διάστημα.

Όσον αφορά το δείκτη αποτελέσματος T3244 «Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες», μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς δεν διατίθενται στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ για την ενημέρωση της πορείας του δείκτη. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η εκτίμηση για την επίτευξη του δείκτη το εν λόγω διάστημα.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3243 «Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ, για την Περιφέρεια Αττικής» παρουσιάζεται αύξηση της αντίστοιχης παραγωγής ενέργειας, ποσοστού 3% σε σχέση με την τιμή βάσης (31,74 MW - έτος 2014) που αναφέρεται στο Ε.Π.. Εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3251 «Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από πλημμυρικά φαινόμενα» του **Α.Π.5**, στο Ε.Π. Αττική 2014 – 2020, έως την ημερομηνία αναφοράς, έχουν ενταχθεί δεκαεπτά (17) Πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 68.247.818 εκ ευρώ οι οποίες δεν τροφοδοτούν με στοιχεία τον εν λόγω δείκτη. Επίσης, έχει εγκριθεί η αναθεώρηση των Σχεδίου Λεκανών Απορροής της Περιφέρειας Αττικής. Εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3261 «Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων» στον **Α.Π.6**, οι τέσσερις (4) ενταγμένες Πράξεις καλύπτουν το 9,74% του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής. Εκτιμάται ότι η τιμή – στόχος για τον δείκτη θα επιτευχθεί έως το 2023.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3262 «Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης» εκτιμάται ότι η τιμή – στόχος για τον δείκτη θα επιτευχθεί έως το 2023. Ήδη το δίκτυο ύδρευσης, παρέχει υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό περίπου στο 90% των κατοίκων του λεκανοπεδίου Αττικής, ενώ το υπόλοιπο 10% αποτελούν θύλακες οι οποίοι υδροδοτούνται από ιδιωτικά ή δημοτικά δίκτυα. Τον Ιανουάριο του 2013, δημιουργήθηκε το νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο δύναται η ΕΥΔΑΠ να δραστηριοποιείται σε νησιωτικές περιοχές.

Όσον αφορά στον δείκτη αποτελέσματος T3263 «Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας», παρατηρείται ότι ο αριθμός των επισκεπτών κατά τα 2016 (6.116.266 επισκέπτες), έχει ξεπεράσει ήδη κατά 25% τον στόχο που είχε τεθεί για το έτος 2023 (4.876.812 επισκέπτες) κατά το σχεδιασμό του ΠΕΠ.

Τέλος, για το δείκτη αποτελέσματος T3265 «Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή ΟΧΕ», σημειώνεται ότι έως την ημερομηνία αναφοράς δεν υπάρχουν στοιχεία που να τροφοδοτούν το δείκτη. Εκτιμάται ότι η τιμή – στόχος για τον δείκτη θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς έχουν τέσσερα σχέδια αστικής ανάπτυξης, των οποίων αναμένεται η ενεργοποίηση.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3271 «Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά» στον **Α.Π.6**, επισημαίνεται ότι έως και την περίοδο αναφοράς δεν υλοποιείται Πράξη που να τροφοδοτεί το δείκτη. Από τα επικαιροποιημένα στοιχεία (έτους 2016) προκύπτει ότι σε σχέση με το 2013 (έτος βάσης τιμής του δείκτη) ο αριθμός των επιβατών κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά παρουσίασε μείωση της τάξης του 19%. Η μεγάλη μείωση σημειώθηκε τα έτη 2013 και 2014 ενώ από το έτος 2015, η τάση έχει αντιστραφεί. Εκτιμάται ότι η τιμή – στόχος για τον δείκτη θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς εντός του 2018 θα ενταχθεί και το Μεγάλο Έργο του Λιμένα Πειραιώς.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3277 «Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)» του **Α.Π.7**, βάσει των στοιχείων της Ελληνικής Αστυνομίας, για το 2016, από την αντιστοιχία του ποσοστού των θανατηφόρων ατυχημάτων από παρασύρσεις πεζών προς τους νεκρούς, για την Περιφέρεια Αττικής εμφανίζεται μείωση της τάξεως του 45% (40 άτομα έναντι 58 της τιμής βάσης στο ΠΕΠ Αττικής το 2013). Εκτιμάται ότι η τιμή – στόχος για τον δείκτη θα επιτευχθεί έως το 2023.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3272 «Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς» υπάρχει η ενταγμένη Πράξη της δυτικής επέκτασης του TRAM προς Πειραιά η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα. Βάσει στοιχείων της ΣΤΑΣΥ Α.Ε. η ημερήσια επιβατική κίνηση του TRAM του έτους 2017 ανέρχεται σε 63.000

αυξημένη κατά 5%. Εκτιμάται ότι η τιμή – στόχος για τον δείκτη θα επιτευχθεί έως το 2023.

Όσον αφορά στο δείκτη αποτελέσματος T11305 «Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης» του Α.Π.8, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αφορούν την υλοποίησή του. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την γενικότερη κατάσταση και τα προβλήματα στη λειτουργία του ΠΣΚΕ, προβλέπεται ότι δύσκολα θα επιτευχθεί ο στόχος για το 2023.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3282 «Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή λειτουργία τους μετά την ενίσχυση», δεν υπάρχουν στοιχεία που να αφορούν την υλοποίησή του. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την γενικότερη κατάσταση και τα προβλήματα στη λειτουργία του ΠΣΚΕ, προβλέπεται ότι δύσκολα θα επιτευχθεί ο στόχος για το 2023.

Αναφορικά με τους δείκτες αποτελεσμάτων του Ε.Π.: T3291, T3294, T3295, T3296, T3297 και T3299 του ο Α.Π. 9 ισχύουν τα εξής:

Για τον δείκτη CR06 «Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους», εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί έως το 2023 λαμβάνοντας υπόψη και την πορεία του δείκτη εκρών CO01 που συνδέεται με τον δείκτη.

Για τον δείκτη T10502 «Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση», εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς μέχρι το σημείο αναφοράς έχει επιτευχθεί το 48% του στόχου.

Για τον δείκτη T5504 «Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες», εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 για όλες τις επενδυτικές προτεραιότητες που περιλαμβάνεται καθώς ήδη έχουν ενταχθεί 164 δομές. Σημειώνεται ότι η ΕΥΔΕΠ Αττικής πρέπει να αναθέσει μελέτη για την αξιολόγηση των αντίστοιχων δράσεων.

Για τον δείκτη T11104 «Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση», δεν υπάρχουν αντίστοιχα στοιχεία από microdata έως το σημείο αναφοράς. Ωστόσο εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 λόγω των ενταγμένων πράξεων.

Για τον δείκτη T11509 «Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ», εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς μέχρι το σημείο αναφοράς έχει επιτευχθεί το 22% του στόχου.

Για τον δείκτη T11206 «Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)», δεν υπάρχουν ενταγμένες δράσεις έως το σημείο αναφοράς που να τροφοδοτούν το δείκτη. Ωστόσο εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς αναμένεται η ένταξη τους εντός του 2018.

Για τον δείκτη T11207 «Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην Περιφέρεια», δεν υπάρχουν Ενταγμένες Πράξεις έως το σημείο αναφοράς που να τροφοδοτούν το δείκτη. Ωστόσο εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς αναμένεται η ένταξη τους εντός του 2018.

Για τον δείκτη T11208 «Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις», δεν υπάρχουν ενταγμένες δράσεις έως το σημείο αναφοράς που να τροφοδοτούν το δείκτη. Ωστόσο εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς αναμένεται η ένταξη τους εντός του 2018.

Για τον δείκτη T330 «Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές» εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023 καθώς υπάρχουν ήδη Ενταγμένες Πράξεις που υλοποιούνται.

Τέλος αναφορικά με τον δείκτη αποτελέσματος T3311 «Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές», έχουν ενταχθεί οχτώ (8) Πράξεις οι οποίες τον τροφοδοτούν. Η τιμή στόχος του δείκτη από τις πράξεις αυτές αντιστοιχεί στο 4,9% του πληθυσμού της Περιφέρειας. Εκτιμάται ότι ο δείκτης θα επιτευχθεί έως το 2023.

6.4.4 Συμβολή των δεικτών εκροής και αποτελέσματος στη Λογική της Παρέμβασης

Στην ακόλουθο Πίνακα παρατίθεται η συμβολή των δεικτών εκροής και αποτελέσματος στη Λογική της Παρέμβασης. Οι δείκτες εκροών και αποτελέσματος εμφανίζουν αλληλουχία μεταξύ τους, συνεισφέροντας στα αναμενόμενα αποτελέσματα εξυπηρετώντας τις αναπτυξιακές ανάγκες της Περιφέρειας όπως αυτές έχουν καθοριστεί στους Ειδικούς Στόχους του Ε.Π. Η Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π. εκκινεί από την ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών περιλαμβάνοντας τις ανάγκες και τις προκλήσεις της Περιφέρειας ανά Θεματικό Στόχο. Η στρατηγική προσέγγιση Σε επίπεδο Α.Π. υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των Κατηγοριών Παρέμβασης και Ειδικών Στόχων. Τέλος υπάρχει αντιστοίχιση των εκροών και των αποτελεσμάτων με τις ανάγκες που περιγράφονται στους Ειδικούς Στόχους του Ε.Π.

Επιπλέον από την εξέταση των Πινάκων των εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν το ΕΚΤ στο **3^ο Κεφάλαιο** της αποτελεσματικότητας διαπιστώνεται η καταλληλότητα της χρήσης των δεικτών αποτελέσματος και η ορθή σύνδεσή τους με τους αντίστοιχους δείκτες εκροής και σε επίπεδο τιμών.

Επίσης στο **3^ο Κεφάλαιο** της αποτελεσματικότητας τεκμηριώνεται η πρόταση για την εισαγωγή πρόσθετων δεικτών ως επιχειρησιακοί στο Ε.Π. για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6.b που αφορά τις ενημερωμένες ταυτότητες παραλιών (δείκτης 2101) και στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6c που αφορά τον αριθμό συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (δείκτης 9403). Ωστόσο οι συγκεκριμένοι δείκτες και οι αντίστοιχες Πράξεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται δεν έχουν ανάλογη χρηματοδοτική βαρύτητα στον Α.Π. η οποία να επηρεάζει σημαντικά στη συμβολή τους στη Λογική της Παρέμβασης.

Πίνακας 96: Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης στο Ε.Π.

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 1	Ενίσχυση των υφιστάμενων δικτύων έρευνας και καινοτομίας με τις επιχειρήσεις και τα εκπαιδευτικά ερευνητικά κέντρα.	Θ.Σ.1	ΕΤΠΑ	Α.Π.1	1α - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	1.α.1 - Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο	T3302. Περιφερειακά Κέντρα Καινοτομίας	6002 Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	T3293. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	1.α.1.1: Προσθήκη νέου τριώροφου κτιρίου με υπόγειο για χρήση γραφείων – εργαστηρίων και αμφιθεάτρου του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών 1.α.1.1.2: Προσθήκη δύο Υπογείων και Επισκευή, Αποκατάσταση, Ανακαίνιση Υπαρχοντων Κτιρίων 1, 2, 3Α, 4Β & 5 και Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στην Κηφισιά 1.1α.1.3: Κέντρο Καινοτομίας Περιφέρειας Αττικής (ΚΕ.Κ.Π.Α.)

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρύν	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 2	Αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&Κ και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία και καινοτομία		ΕΤΠΑ		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής	1.b.1 - Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται CO08. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται CO26. Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα, CO27. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης		T3211. Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	1.2.1.1: Ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των Επιχειρήσεων της Περιφέρειας Αττικής για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία.
Ανάγκη 3	Ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και αύξηση αριθμού ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητας ηλεκτρονικού εμπορίου	Θ.Σ.2	ΕΤΠΑ	Α.Π.2	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη CO05. Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων		T3221. Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							(επιχορηγήσεις) CO08. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται			
Ανάγκη 4	Στήριξη των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας και στήριξη των τεχνολογιών που συμβάλλουν στην αστικής αναζωογόνηση, στην ποιότητα ζωής και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής	Θ.Σ.2	ΕΤΠΑ	Α.Π.2	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	2.c.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	T3225. Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές		T3222. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	2.3.1.1: Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς των Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής 2.3.1.3: Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής- Εγκατάσταση Δικτύου WI-FI στις αστικές μεταφορές της Περιφέρειας Αττικής 2.3.2.1: «Ψηφιοποίηση αρχαιολογικού υλικού, υλοποίηση ψηφιακών πολυμεσικών εφαρμογών, δημιουργία νέου διαδικτυακού τόπου του Μουσείου Ακρόπολης»

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 5	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων.Ενθάρυνση της καινοτομίας νεανικής επιχειρηματικότητας, δημιουργία clusters	Θ.Σ.3	ΕΤΠΑ	Α.Π.3	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	3.a.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη, CO5. Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται		T3231. Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	
Ανάγκη 6	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενίσχυση των ΜΜΕ του Β' γενιά & Γ' γενιά τομέα σε τομείς και κλάδους της ΠΣΕΕ.	Θ.Σ.3	ΕΤΠΑ	Α.Π.3	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	3.c.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται		T3232. Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενιά και Γ' γενιά τομέα)	3.3.1.1: Σύσταση Ταμείου Επιχειρηματικότητας II
Ανάγκη 7	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την εισοδό τους σε νέες αγορές, διερεύνηση της εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας	Θ.Σ.3	ΕΤΠΑ	Α.Π.3	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	3.d.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που		T3233. Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται			
Ανάγκη 8	Μείωση της εκπομπής αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ΜΜΕ	Θ.Σ.4	ΕΤΠΑ	Α.Π.4	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις	4.b.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται		T3241. Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	
Ανάγκη 9	Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια	Θ.Σ.4	ΕΤΠΑ	Α.Π.4	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	4.c.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια	CO31. Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης, CO32. Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων, CO34. Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου		T3242. Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα, T3244. Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	4.3.1.1: Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημόσια Κτίρια 4.3.1.2: Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημόσιες Σχολικές Μονάδες της Περιφέρειας Αττικής. 4.3.1.3: Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών της Περιφέρειας Αττικής.
Ανάγκη 10	Αξιοποίηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης σε μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτηριακά συγκροτήματα	Θ.Σ.4	ΕΤΠΑ	Α.Π.4	4g - Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	4.g.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας	CO30. Πρόσθετη δυναμικότητα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, CO34. Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου		T3243. Εγκατεστημένη ισχύ ΣΗΘΥΑ	

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 11	Μείωση του κινδύνου των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών στο περιβάλλον. Άρση των αυξημένων κινδύνων από πλημμύρες.	Θ.Σ.5	ΕΤΠΑ	Α.Π.5	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	5.a.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον	CO20. Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα, CO23. Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	8702: Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων	T3251. Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	5.1.1.1: Δράσεις υποστήριξης πυροσβεστικής υπηρεσίας 5.1.1.2: Δημιουργία υποδομών και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη πλημμυρικών συμβάντων με στόχο την αντιπλημμυρική προστασία και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος της Αττικής 5.1.1.3: Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Αττικής.

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρύν	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 12	Αποτελεσματική, ορθολογική διαχείριση αποβλήτων	Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6α - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.α.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα	CO19. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	1701 Ποσότητα BAA που εκτρέπεται από χώρους ταφής 1703 Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση 1702 Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα) 1704 Βιοαποδομήσια αστικά απόβλητα BAA που εκτρέπονται από την ταφή	T3261. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	6.1.1.1: Συμπλήρωση και ολοκλήρωση δικτύων ακαθάρτων σε οικισμούς Γ' Κατηγορίας Οδηγίας – Ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Περιφέρειας Αττικής - Επαναχρησιμοποίηση λυμάτων από υφιστάμενες ΕΕΛ – Επαναχρησιμοποίηση λυμάτων από υφιστάμενες ΕΕΛ 6.1.1.2: Συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και διάθεση ακαθάρτων περιοχής Κρωπίας - Παιαίας (Φάση Β) (Ανέγερση, μεταφέρθηκε στο ΤΣ) 6.1.1.3: Ανάπτυξη της διακριτής συλλογής ανακύκλωσης και ανάκτησης βιοαποβλήτων 6.1.2.1: Ολοκληρωμένη (αποκεντρωμένη) Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς / απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής (Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, Εγκαταστάσεις διαχείρισης σε άλλα νησιά της Περιφέρειας).

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρμών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 13	Αναγκαιότητα υλοποίησης στοχευόμενων υποδομών ύδρευσης κυρίως στα νησιά	Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.b.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	CO18. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	2101 Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών	T3262. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	6.2.1.1: Εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας νερού και νέα δίκτυα ύδρευσης για την ικανοποίηση αναγκών σε νη-σιωτικές ή παράκτιες περιοχές της Αττικής με ειδικές τοπικές και κλιματικές συνθήκες και προβλήματα (ποιοτικά και ποσοτικά) σε πόσιμο νερό 6.2.1.2: Παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρμών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 14	Ανάγκη ανάδειξης πολιτιστικών πόλων και αναβάθμιση τουριστικών υποδομών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής. Ανάγκη αναβάθμιση της Αθήνας ως αναγνωρισμένο διεθνώς τουριστικού προορισμού πολλαπλών ενδιαφερόντων.	Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	6.c.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	CO9. Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	9403 Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.) 9406 Αριθμός αστικών τοποσήμων	T3263. Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	6.3.1.1: Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών (Μουσεία) Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένες Πράξεις 6.3.1.2: Ανάπτυξη και Προβολή δημόσιων τουριστικών και πολιτιστικών κεφαλαίων μέσω δράσεων σύγχρονου πολιτισμού 6.3.1.3: Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής – Μεταφερόμενη Πράξη 6.3.1.4 : Ανάδειξη – Αξιοποίηση Αστικών «Τοποσήμων» στην Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένη (phasing) Πράξη: «Σεράφειο κολυμβητήριο - αθλητικό & πολιτιστικό κέντρο» 6.3.1.5: Ενίσχυση και Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού μητροπολιτικής εμβέλειας Περιφέρειας Αττικής.
Ανάγκη 15	Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.	Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	6.e.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ	CO37. Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με στρατηγικές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης. CO38. Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές		T.3265. Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή των ΟΧΕ	

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 16	Αναγκαιότητα συμπλήρωσης των υποδομών εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων, αλλά και η αντιμετώπιση της διαχείρισης των αυξημένων ροών των επισκεπτών στον Πειραιά και στην Αθήνα.	Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔΜ	7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3275. Θέσεις ελιμενισμού που δημιουργούνται		T3271. Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	
Ανάγκη 17	Αναβάθμιση στοχευόμενων περιφερειακών οδικών αξόνων και βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Αττική	Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔΜ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	7.b.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας	T3276. Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών	3402 Ενέργειες οδικής ασφάλειας 7.b Θύματα (νεκροί & τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)	T3277. Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	7.2.1.1: Παρεμβάσεις για την Οδική Ασφάλεια και την μείωση των τροχαίων ατυχημάτων με θύματα πεζούς σε λεωφόρους ταχείας κυκλοφορίας (πεζογέφυρες) 7.2.1.2: Εξοπλισμός των Υπηρεσιών Τροχαίας για την παροχή ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες οδικού δικτύου στην Περιφέρεια Αττικής.
Ανάγκη 18	Αύξηση του μεριδίου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς στις μετακινήσεις του πληθυσμού.	Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	7c - Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	7.c.1 - Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική	CO15. Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	7c Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	T3272. Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	7.3.1.1: Δυτική Επέκταση του ΤΡΑΜ προς Πειραιά – Β' ΦΑΣΗ 7.3.1.2: Μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος του Στόλου Λεωφορείων του ΟΑΣΑ και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχόμενων Υπηρεσιών των Δημοσίων Συγκοινωνιών στην Μητροπολιτική Αθήνα

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 19	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στη Περιφέρεια.	Θ.Σ.8	ΕΚΤ	Α.Π.8	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	8iii1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	11304. Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων		11305. Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	
Ανάγκη 20	Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων σε νέους τομείς και οικονομικούς κλάδους για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας.	Θ.Σ.8	ΕΚΤ	Α.Π.8	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	8.v.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές	CO23. Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων τους κοινωνικής οικονομίας)		T3282. Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την λήξη της ενίσχυσης τους	

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρμών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 21	Μείωση των επιπτώσεων του ποσοστού του πληθυσμού που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και την προώθηση στην απασχόληση. Βελτίωσης της επιχειρησιακής, λειτουργικής και οργανωτικής διάρθρωσης των Δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής κοινωνικής φροντίδας, και αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού,	Θ.Σ.9	ΕΚΤ	Α.Π.9	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	9.i.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.	10501. Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων, CO01. Ανεργοί συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων		10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους, CR06. Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	9.1.1.1: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 9.1.1.1a: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 9.1.1.1β: Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2017-2018)

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 22	Στοχευόμενες παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που αιτούνται άσυλο στη χώρα.	Θ.Σ.9	EKT	Α.Π.9	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες	CO15. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ), 05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών, 05503. Αριθμός των επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών		05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες, 11104. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	9.2.1.1: "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)" 9.2.1.2: Δομές Αστέγων / Υπνωτήρια & Κέντρα Ημέρας (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου) 9.2.1.3: "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)"
			EKT			9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους				

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρμών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 23	Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας	Θ.Σ.9	ΕΚΤ	Α.Π.9	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ	10501. Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων, 05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών, 05503. Αριθμός των επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών, 11501. Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις		10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους, 05504. Αριθμός δομών	9.3.1.1: Λειτουργία Δομών και Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των Γυναικών και για την Καταπολέμηση της Βίας – Λειτουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας σε Τοπικό Επίπεδο 9.3.1.1α: Συμβουλευτικές Σταθμούς Στήριξης Γυναικών στην Ελευσίνια 9.3.1.2: Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την Ένταξη Μαθητών με Αναπηρία Ή/Και Ειδικές

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρμών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
			EKT			9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)			που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες, 11509. Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	Εκπαιδευτικές Ανάγκες 9.3.1.3: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 (ΑμεΑ) 9.3.1.3a: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 (ΑμεΑ) 9.3.1.3β: Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2017-2018) 9.3.1.4: Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία
Ανάγκη 24	Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Πρόσβαση στην υγεία	Θ.Σ.9	EKT	Α.Π.9	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	9.iv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.	11202. Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ), 11203. Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) που		11206. Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις	9.4.1.1: Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών / Δομές Σίτισης & Κοινωνικά Φαρμακεία (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου) 9.4.1.2: Κέντρα Ημερήσιας

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρμών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
	ανασφάλιστων πολιτών	Θ.Σ.9	ΕΚΤ	Α.Π.9		9ιν2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες	λειτουργούν, 11204. Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας, 11205. Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις, 05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών, 05503. Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών, CO22. Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο		υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ), 11207. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια, 11208. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις, 05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)/(συνεχιζόμενη δράση από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο) 9.4.1.3: Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών 9.4.1.4: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Αττικής

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 25	Αύξηση απασχόλησης στο πεδίο της κοινωνικής οικονομίας με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών στήριξης σε τοπικό επίπεδο.	Θ.Σ.9	ΕΚΤ	Α.Π.9	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	9.ν.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	11301. Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, 11302. Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας		11303. Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρμών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 26	Ανάγκη παροχής προηγμένων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας σε υποβαθμισμένες περιοχές	Θ.Σ.9	ΕΤΠΑ, ΕΚΤ	Α.Π.10	9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	9.α.1 - Βελτίωση των όρων ισότητας προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται, CO36. Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας, T3305. Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	5301 Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων 5302 Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας	T3301. Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	9.α.1.1: Αποκατάσταση και Εκσυγχρονισμός Λειτουργίας Κεντρικού Κτιρίου του Ορφανοτροφείου Θηλέων Ι. και Μ. Χατζηκυριάκου (Χατζηκυριάκειο Ιδρύματος Παιδικής Προστασίας) 9.α.1.2: Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Μεταφερόμενα Έργα από την Π.Π. 2007 – 2013 9.α.1.3: Ανέγερση νέας διώροφης Οικοδομής με Υπόγειο, Δώμα και Στέγη, με Λειτουργία ως Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία που χαρακτηρίζονται από Νοητική Στέρση στην Κοινωνική Ενότητα Πικερμίου του Δήμου Ραφήνας 9.α.1.4: Προμήθεια Ασθενοφόρων Οχημάτων και Κινητών Μονάδων για τις Ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής 9.α.1.6: Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Νέες Πράξεις. 9.α.1.7: Προμήθεια Εξοπλισμού Μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας 9.α.1.8: Κατασκευή Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου 9.α.1.9: Επέκταση – αναβάθμιση υποδομών στις οποίες παρέχονται κοινωνικές υπηρεσίες

Ανάγκες	Περιγραφή Αναπτυξιακών Αναγκών	Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτης Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 27	Βελτίωση των δομών και των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης των μαθητών σε ποιοτικές υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	Θ.Σ.10	ΕΤΠΑ	Α.Π.11	10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται		T3311. Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές	10.1.1.1: Παρεμβάσεις Συμπλήρωσης – Βελτίωσης του Δικτύου των Δημόσιων Σχολικών Μονάδων της Περιφέρειας Αττικής 10.1.1.2: Πρότυπο Βιοκλιματικό Νηπιαγωγείο στην Ακαδημία Πλάτωνος 10.1.1.3: Προμήθεια & αναβάθμιση εξοπλισμού σε Εκπαιδευτικές Μονάδες Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Σχολών Εμπορικού Ναυτικού της Περιφέρειας Αττικής.
Νέα Ανάγκη	Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική	Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	ΝΕΑ	ΝΕΟΣ	ΝΕΟΣ	X	ΝΕΟΣ	ΝΕΑ
Νέα Ανάγκη	Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασίας	Θ.Σ.8	ΕΚΤ	Α.Π.8	ΝΕΑ	ΝΕΟΣ	ΝΕΟΣ	X	ΝΕΟΣ	ΝΕΑ

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

6.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Συνοψίζοντας τα συμπεράσματα του Κεφαλαίου, διαπιστώνεται ότι οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον όσο και λόγω των μεταβολών του κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη **μικρή διαφοροποίηση της Λογικής της Παρέμβασης**.

Συμπεραίνεται ότι η Λογική της Παρέμβασης και οι Ειδικόι Στόχοι παραμένουν επίκαιροι σε μεγάλο βαθμό πλην της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.α «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».

Επιπρόσθετα, προκύπτουν οι ανάγκες για χρηματοδότηση υποδομών έρευνας και καινοτομίας, η περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια, η παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα) και η ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Επίσης, η στήριξη των ανέργων / προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωφελής Εργασία, η στήριξη υποδομών / ανανέωση του εξοπλισμού για την Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας και η στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας.

Για τον **Α.Π.1 προκύπτει σημαντική μετατόπιση ποσών** από την Επενδυτική Προτεραιότητα 1.α στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1.β η οποία επηρεάζει την Λογική της Παρέμβασης. Το γεγονός αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη στα πλαίσια της επικείμενης αναθεώρησης καθώς και να τροποποιηθεί το κείμενο της Στρατηγικής του Ε.Π στη συγκεκριμένη ενότητα.

Επιπλέον, στον **Α.Π.3** έχει εκδοθεί ήδη μια πρόσκληση για το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II μέσω προγράμματος – υποδοχέα (εκχώρηση) ενώ είναι υπό διερεύνηση εκχώρησης πόρων και σε άλλα ταμεία. Η τακτική αυτή συνιστά αλλαγή της Στρατηγικής του Ε.Π. Ως εκ τούτου θα πρέπει στα πλαίσια της αναθεώρησης να τροποποιηθεί το κείμενο της Στρατηγικής και να αναθεωρηθούν οι δείκτες.

Στον **Α.Π.6** και συγκεκριμένα στον Ειδικό Στόχο 6.α.1 «Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα» προτείνεται να γίνει αλλαγή στη περιγραφή του και να παραλειφθεί ο όρος «υγρά» καθώς ο Ειδικός Στόχος περιλαμβάνει δράσεις για όλων των μορφών τα απόβλητα.

Επίσης, για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6.β «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις» θα πρέπει να εισαχθεί νέος Ειδικός Στόχος και δείκτης για τη μέτρηση των κολυμβητικών υδάτων.

Τέλος για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6.γ «Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς» θα πρέπει να ενσωματωθεί νέα μεθοδολογία για τη μέτρηση της επισκεψιμότητας σε πολιτιστικούς χώρους που δεν υπάρχει εισιτήριο.

Στον **Α.Π.7**, πιθανότατα θα πρέπει να εισαχθεί νέα Επενδυτική Προτεραιότητα, Ειδικός Στόχος και δείκτες για την ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Επίσης στον **Α.Π.8** θα πρέπει να εισαχθεί νέα Επενδυτική Προτεραιότητα, Ειδικός Στόχος και δείκτες εάν τελικά αποφασιστεί η στήριξη της κοινωνικού εργασίας.

Τέλος, στον **Α.Π.10** στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.α «Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας» θα πρέπει να συμπληρωθεί για τις δράσεις της εν λόγω Επενδυτικής Προτεραιότητας στο κείμενο της Στρατηγικής «Δευτεροβάθμια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας» από «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας».

7 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο του Ε.Π. «Αττική 2014-2020», το **Σχέδιο Αξιολόγησης** έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Προγράμματος και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων που είναι σχετικές με τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων στα διαφορετικά πεδία πολιτικής. Επιπλέον, το Σχέδιο Αξιολόγησης συνεισφέρει στη διαμόρφωση συνολικών συμπερασμάτων για κάθε Άξονα Προτεραιότητας σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί. Οι αξιολογήσεις οδηγούν επίσης σε συμπεράσματα σε σχέση με τις επιπτώσεις του Προγράμματος στους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Σύμφωνα με τον **Έλεγχο Επιδόσεων** για τις δράσεις του Θ.Σ. 9 που πραγματοποιήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής **καταφράφηκε ότι** : «Το Σχέδιο Αξιολόγησης της Διαχειριστικής Αρχής που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2016 περιλαμβάνει ένα πλήρες πρόγραμμα για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και του αντίκτυπου του ΕΠ, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης του ΕΚΤ στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση της φτώχειας. Η παρουσίαση, η δομή και το περιεχόμενό του αποτελούν παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής σε θέματα όπως: ο σχεδιασμός του συστήματος αξιολόγησης που ενσωματώνει τα πορίσματα προηγούμενων αξιολογήσεων, ένα πλαίσιο που περιλαμβάνει σαφή περιγραφή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και ειδικούς στόχους, απαιτήσεις και μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για κάθε αξιολόγηση»⁹².

Στις Ενότητες που ακολουθούν εξετάζεται αρχικά η συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους και στη συνέχεια εξετάζεται η διαθεσιμότητα των δεδομένων που απαιτούνται για τις Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων του Προγράμματος.

7.1.1 Συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους

Στην εν λόγω ενότητα, εξετάζεται η συμβολή του Επιχειρησιακού Προγράμματος στους επιμέρους Ειδικούς Στόχους που το διαρθρώνουν, σύμφωνα με την πορεία υλοποίησης των δεικτών αποτελεσμάτων και τις υλοποιηθείσες δράσεις έως το χρονικό σημείο συγγραφής, τις δράσεις που υλοποιούνται καθώς και το ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας. Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η σύνδεση των οντοτήτων που αναφέρθηκαν και ειδικότερα των Ειδικών Στόχων με τους δείκτες αποτελέσματος (Τιμή Βάσης, Στόχος Ε.Π., τιμή υλοποίησης έως το σημείο αναφορά) καθώς και οι Δράσεις που έχουν εξειδικευθεί. Στη συνέχεια, ακολουθούν τα ευρήματα του Πίνακα λαμβάνοντας υπόψη το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον (**Κεφάλαιο** Επικαιροποίηση της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης).

Πίνακας 97: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
------	------	----------------	-----------------------	------------	-------------	-----------------	------------------------

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.1	Α.Π.1	1.α.1 - Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο	T3293. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	2.136	2.500	0	1.α.1.1: Προσθήκη νέου τριώροφου κτιρίου με υπόγειο για χρήση γραφείων – εργαστηρίων και αμφιθεάτρου του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών 1.α.1.1.2: Προσθήκη δύο Υπογείων και Επισκευή, Αποκατάσταση, Ανακαίνιση Υπάρχοντων Κτιρίων 1, 2, 3Α, 4Β & 5 και Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στην Κηφισιά 1.1α.1.3: Κέντρο Καινοτομίας Περιφέρειας Αττικής (ΚΕ.Κ.Π.Α.)
		1.β.1 - Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	T3211. Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	0,34%	0,56%	0,54%	1.2.1.1: Ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των Επιχειρήσεων της Περιφέρειας Αττικής για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία.
Θ.Σ.2	Α.Π.2	2.β.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ	T3221. Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	5,80%	15%	0	2.3.1.1: Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς των Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής 2.3.1.3: Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής- Εγκατάσταση Δικτύου WI-FI στις αστικές μεταφορές της Περιφέρειας Αττικής 2.3.2.1: «Ψηφιοποίηση αρχαιολογικού υλικού, υλοποίηση ψηφιακών πολυμεσικών εφαρμογών, δημιουργία νέου διαδικτυακού τόπου του Μουσείου Ακρόπολης»
Θ.Σ.2	Α.Π.2	2.γ.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	T3222. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	5%	40%	45%	
Θ.Σ.3	Α.Π.3	3.α.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	T3231. Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	185	300	0	3.3.1.1: Σύσταση Ταμείου Επιχειρηματικότητας II
Θ.Σ.3	Α.Π.3	3.γ.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	T3232. Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενιά και Γ' γενιά τομέα)	678.710	810.000	1.045.000	
Θ.Σ.3	Α.Π.3	3.δ.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας	T3233. Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	14.309,29 εκ. €	20.511,62 εκ. €	12.654,18 εκ. €	
Θ.Σ.4	Α.Π.4	4.β.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις	T3241. Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	8.116.592 χιλ. Kwh	6.252.915 χιλ. Kwh	0	4.3.1.1: Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημόσια Κτίρια 4.3.1.2: Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημόσιες Σχολικές Μονάδες της Περιφέρειας Αττικής. 4.3.1.3: Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών της Περιφέρειας Αττικής.
Θ.Σ.4	Α.Π.4	4.γ.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια	T3242. Κατανάλωση ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα,	8.017.743 χιλ. Kwh	6.935.434 χιλ. Kwh	0	
			T3244. Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	50	320	0	

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.4	Α.Π.4	4.γ.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας	T3243. Εγκατεστημένη ισχύ ΣΗΘΥΑ	31,74 MW	35,74 MW	32,74 MW	
Θ.Σ.5	Α.Π.5	5.α.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον	T3251. Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	79%	95%	0	5.1.1.1: Δράσεις υποστήριξης πυροσβεστικής υπηρεσίας 5.1.1.2: Δημιουργία υποδομών και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη πλημμυρικών συμβάντων με στόχο την αντιπλημμυρική προστασία και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος της Αττικής 5.1.1.3: Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Αττικής.
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.α.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα	T3261. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	93%	97%	0	6.1.1.1: Συμπλήρωση και ολοκλήρωση δικτύων ακαθάρτων σε οικισμούς Γ' Κατηγορίας Οδηγίας – Ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Περιφέρειας Αττικής - Επαναχρησιμοποίηση Λυμάτων από υφιστάμενες ΕΕΛ – Επαναχρησιμοποίηση λυμάτων από υφιστάμενες ΕΕΛ 6.1.1.2: Συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και διάθεση ακαθάρτων περιοχής Κρωπίας - Παιαίας (Φάση Β) (Ανέγερση, μεταφέρθηκε στο ΤΣ) 6.1.1.3: Ανάπτυξη της διακριτής συλλογής ανακύκλωσης και ανάκτησης βιοαποβλήτων 6.1.2.1: Ολοκληρωμένη (αποκεντρωμένη) Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς / απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής (Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, Εγκαταστάσεις διαχείρισης σε άλλα νησιά της Περιφέρειας).
			1703. Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	-	20	0	
			1702. Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα)	-	40%	0	
			1704. Βιοαποδομήσια αστικά απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή	-	40%	0	
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.β.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	T3262. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	89,40%	95%	90%	6.2.1.1: Εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας νερού και νέα δίκτυα ύδρευσης για την ικανοποίηση αναγκών σε νη-σιωτικές ή παράκτιες περιοχές της Αττικής με ειδικές τοπικές και κλιματικές συνθήκες και προβλήματα (ποιοτικά και ποσοτικά) σε πόσιμο νερό 6.2.1.2: Παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.γ.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	T3263. Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	4.515.567	4.876.812	6.116.266	6.3.1.1: Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών (Μουσεία) Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένες Πράξεις 6.3.1.2: Ανάπτυξη και Προβολή δημόσιων τουριστικών και πολιτιστικών κεφαλαίων μέσω δράσεων σύγχρονου πολιτισμού 6.3.1.3: Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής – Μεταφερόμενη Πράξη 6.3.1.4 : Ανάδειξη – Αξιοποίηση Αστικών «Τοποσμήμων» στην Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένη (phasing) Πράξη: «Σεράφειο κολυμβητήριο - αθλητικό & πολιτιστικό κέντρο» 6.3.1.5: Ενίσχυση και Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού μητροπολιτικής εμβέλειας Περιφέρειας Αττικής.
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.ε.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ	T.3265. Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή των ΟΧΕ	50	35	0	

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.7	Α.Π.7	7.α.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3271. Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	1.302.581	2.282.728	1.094.135	
Θ.Σ.7	Α.Π.7	7.β.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας	T3277. Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	58	48	40	7.2.1.1: Παρεμβάσεις για την Οδική Ασφάλεια και την μείωση των τροχαίων ατυχημάτων με θύματα πεζούς σε λεωφόρους ταχείας κυκλοφορίας (πεζογέφυρες) 7.2.1.2: Εξοπλισμός των Υπηρεσιών Τροχαίας για την παροχή ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες οδικού δικτύου στην Περιφέρεια Αττικής.
			3404. Θύματα (νεκροί & τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)	0	0		
Θ.Σ.7	Α.Π.7	7.γ.1 - Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική	T3272. Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	60.000	85.000	63.000	7.3.1.1: Δυτική Επέκταση του TRAM προς Πειραιά – Β' ΦΑΣΗ 7.3.1.2: Μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος του Στόλου Λεωφορείων του ΟΑΣΑ και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχόμενων Υπηρεσιών των Δημοσίων Συγκοινωνιών στην Μητροπολιτική Αθήνα
			4302. Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	-	31.200	0	
Θ.Σ.8	Α.Π.8	8.iii1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	11305. Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	312	350	0	
Θ.Σ.8	Α.Π.8	8.ν.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές	T3282. Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την λήξη της ενίσχυσης τους	160	169	0	
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9.i.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτητη εργασία, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους,	6.616	32.000	15.268	9.1.1.1: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 9.1.1.1a: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 9.1.1.1β: Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2017-2018)

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
			CR06. Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	472	425	0	
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες 9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους	05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες,	0	65	55	9.2.1.1: "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)" 9.2.1.2: Δομές Αστέγων / Υπνωτήρια & Κέντρα Ημέρας (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου) 9.2.1.3: "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)"
			11104. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	472	30	0	
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ 9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους,	5	40	59	9.3.1.1: Λειτουργία Δομών και Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των Γυναικών και για την Καταπολέμηση της Βίας – Λειτουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας σε Τοπικό Επίπεδο 9.3.1.1α: Συμβουλευτικό Σταθμό Στήριξης Γυναικών στην Ελευσίνα 9.3.1.2: Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την Ένταξη Μαθητών με Αναπηρία Ή/Και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες 9.3.1.3: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 (ΑμεΑ) 9.3.1.3α: Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 (ΑμεΑ) 9.3.1.3β: Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2017-2018) 9.3.1.4: Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία
			05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες,	0	35	32	

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
			11509. Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	20%	40%	22%	
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9.ιv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες 9ιv2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες.	05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	0	137	77	9.4.1.1: Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών / Δομές Σίτισης & Κοινωνικά Φαρμακεία (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου) 9.4.1.2: Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)/(συνεχιζόμενη δράση από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο) 9.4.1.3: Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών 9.4.1.4: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Αττικής
			11206. Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ),	0%	35%	0%	
			11207. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια,	8,86%	0,32%	0%	
			11208. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις, 05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	0%	7,94%	0%	
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9.ν.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	11303. Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	317	375	0	
Θ.Σ.9	Α.Π.10	9.α.1 - Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	T3301. Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	6.623,00	9.073,00	0	9.α.1.1: Αποκατάσταση και Εκσυγχρονισμός Λειτουργίας Κεντρικού Κτιρίου του Ορφανοτροφείου Θηλέων Ι. και Μ. Χατζηκυριάκου (Χατζηκυριάκειο Ιδρύματος Παιδικής Προστασίας) 9.α.1.2: Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Μεταφερόμενα Έργα από την Π.Π. 2007 – 2013 9.α.1.3: Ανέγερση νέας διώροφης Οικοδομής με Υπόγειο, Δώμα και Στέγη, με λειτουργία ως Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία που χαρακτηρίζονται από Νοητική Στέρση στην Κοινωνική Ενότητα Πικερμίου του Δήμου Ραφήνας 9.α.1.4: Προμήθεια Ασθενοφόρων Οχημάτων και

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
			5302. Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας		0	0%	Κινητών Μονάδων για τις Ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής 9.a.1.6: Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Νέες Πράξεις. 9.a.1.7: Προμήθεια Εξοπλισμού Μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας 9.a.1.8: Κατασκευή Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου 9.a.1.9: Επέκταση – αναβάθμιση υποδομών στις οποίες παρέχονται κοινωνικές υπηρεσίες
Θ.Σ.10	Α.Π.11	10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	T3311. Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές	93,90%	98%	0	10.1.1.1: Παρεμβάσεις Συμπλήρωσης – Βελτίωσης του Δικτύου των Δημόσιων Σχολικών Μονάδων της Περιφέρειας Αττικής 10.1.1.2: Πρότυπο Βιοκλιματικό Νηπιαγωγείο στην Ακαδημία Πλάτωνος 10.1.1.3: Προμήθεια & αναβάθμιση εξοπλισμού σε Εκπαιδευτικές Μονάδες Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Σχολών Εμπορικού Ναυτικού της Περιφέρειας Αττικής.

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ευρήματα :

Αξονας Προτεραιότητας 01 :

Η συμβολή του Ε.Π. στον **Ειδικό Στόχο 1.a.1** – «Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο» **είναι μικρή** καθώς τα τελευταία ενημερωμένα στοιχεία του δείκτη αποτελέσματος T3293 «Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη» συμπίπτουν με αυτά που είχαν ληφθεί κατά τον υπολογισμό της τιμής βάσης το 2014. Για τον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο υλοποιούνται μόνο δυο (2) δράσεις υποδομών – έρευνας και καινοτομίας.

Ως προς τον **Ειδικό Στόχο 1.b.1** – «Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία» **δεν υπάρχει συμβολή του Ε.Π.** καθώς δεν υλοποιούνται αντίστοιχες δράσεις. Ανεξάρτητα από αυτό, ο δείκτης αποτελέσματος T3211 «Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ» εμφανίζει αυξημένο ποσοστό σε σχέση με το 2011, 0,54% έναντι 0,34% του Περιφερειακού Α.Ε.Π.

Γενικά, το ποσοστό των δαπανών για Ε&Α στην Αττική, παραμένει χαμηλό σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ28. Αρνητικό στοιχείο εξάλλου, αποτελεί και η συνεχής διαρροή ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό καθώς και η έλλειψη σύνδεσης της έρευνας με την αγορά εργασίας.

Αξονας Προτεραιότητας 02 :

Ως προς τον **Ειδικό Στόχο 2.b.1** – «Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ» **δεν υφίσταται η συμβολή του Ε.Π.** από αντίστοιχες δράσεις. Επίσης, ο δείκτης αποτελέσματος T3221 «Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου» ανέρχεται σε 5,8% καθώς η ΚτΠ Α.Ε. έχει σταματήσει να ενημερώνει με στοιχεία το δείκτη.

Στον αντίποδα η συμβολή του Ε.Π. στον **Ειδικό Στόχο 2.α.1** – «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης» είναι μεγάλη καθώς ο δείκτης αποτελέσματος T3222 «Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών» εμφανίζει ποσοστό 45% το οποίο ξεπερνάει την τιμή στόχο που έχει τεθεί. Μέσω του Ε.Π. υλοποιούνται δυο (2) Πράξεις εφαρμογών ΤΠΕ στο τομέα των μεταφορών, με σημαντικότερη αυτή της εφαρμογής του ηλεκτρονικού εισιτηρίου στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Σημειώνεται ότι έως την περίοδο αναφοράς έχουν εκδοθεί 300.000 ηλεκτρονικές κάρτες και 2.000.000 κάρτες πολλαπλού εισιτηρίου.

Αξονας Προτεραιότητας 03 :

Ως προς τους **Ειδικούς Στόχους 3.α.1** – «Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)», **3.α.1** – «Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας» και **3.α.1** – «Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας» δεν υπάρχει συμβολή του Ε.Π. Οι δείκτες αποτελέσματος T3232, T3232 και T3233 παρουσιάζουν σταθερές τιμές, δηλαδή στα επίπεδα τιμών του 2014 που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του προγράμματος.

Η ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ακολουθεί τις γενικές τάσεις της Περιφέρειας σε σχέση με την εξέλιξη των μακροοικονομικών μεγεθών. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η ύπαρξη της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης η οποία αναδεικνύει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα δίδοντας το έναυσμα για την μεταστροφή του παραγωγικού μοντέλου στην Περιφέρεια. Αναλυτικότερα τα στοιχεία για την κατάσταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια παρουσιάζονται στην Ενότητα 2.3.3 του Κεφαλαίου «Επικαιροποίηση της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης».

Αξονας Προτεραιότητας 04 :

Αναφορικά με τους **Ειδικούς Στόχους 4.α.1** – «Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις», **4.α.1** – «Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια» και **4.α.1** – «Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας» δεν υπάρχει συμβολή του Ε.Π. Οι δείκτες αποτελέσματος T3241, T3242, T3243 και T3244 παρουσιάζουν σταθερές τιμές, δηλαδή στα επίπεδα τιμών του 2014 που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του προγράμματος. Σημειώνεται ότι η θεσμοθέτηση του νέου Κ.Ε.Ν.Α.Κ. συντελεί στην σταδιακή ενεργοποίηση δράσεων για την αναβάθμιση κτηρίων στην Περιφέρεια.

Αξονας Προτεραιότητας 05 :

Η συμβολή του Ε.Π. στον **Ειδικό Στόχο 5.α.1** – «Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον» είναι σημαντική καθώς έχουν ενταχθεί δεκαεπτά (17) Πράξεις, προϋπολογισμού 68.247.818 εκ.€, οι οποίες θα τροφοδοτήσουν το δείκτη T3251 «Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων» με την περαίωσή τους. Ως προς την επίτευξη του

Ειδικού Στόχου, σημαντικό γεγονός αποτελεί η έγκριση της αναθεώρησης του Σχεδίου Λεκανών Απορροής του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττική.

Αξονας Προτεραιότητας 06 :

Η συμβολή του Ε.Π. στον **Ειδικό Στόχο 6.a.1** – «Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα» **είναι σημαντική** καθώς υλοποιούνται επτά (7) Πράξεις, οι οποίες μετά την ολοκλήρωσή τους θα τροφοδοτήσουν τον επιχειρησιακό δείκτη αποτελέσματος T3261 «Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμμάτων» αλλά και τους τρεις (3) πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος (1703, 1702 & 1704) που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά την έκδοση Προσκήσεων. Καίρια σημασία για την επίτευξη του Ειδικού Στόχου έχει η έγκριση και η λειτουργία του αναθεωρημένου ΠΕ.Σ.Δ.Α. στο πλαίσιο του οποίου υπάρχουν τοπικά σχέδια διαχείρισης αποβλήτων.

Ως προς τον **Ειδικό Στόχο 6.b.1** – «Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό» η συμβολή του Ε.Π. **είναι σημαντική**, με τον δείκτη αποτελέσματος T3262 «Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης» να ανέρχεται σε ποσοστό 90%. Σε σχέση με τον Ειδικό Στόχο υλοποιούνται δώδεκα (12) Πράξεις από το Ε.Π.

Αναφορικά με τον **Ειδικό Στόχο 6.c.1** – «Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας» η συμβολή του Ε.Π. είναι **πολύ μεγάλη** καθώς ο δείκτης T3263 «Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας» ανέρχεται σε 6.116.266 εισιτήρια, τιμή υψηλότερη σε σχέση με το στόχο που είχε τεθεί αρχικά. Σε σχέση με τον Ειδικό Στόχο υλοποιούνται δεκαέξι (16) Πράξεις μέσω του προγράμματος.

Τέλος για τον **Ειδικό Στόχο 6.e.1** – «Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ» **δεν υπάρχει συμβολή** του Ε.Π. καθώς δεν έχουν εκκινήσει η εφαρμογή των Ο.Χ.Ε.

Αξονας Προτεραιότητας 07 :

Ως προς τον **Ειδικό Στόχο 7.a.1** – «Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου» **δεν υπάρχει συμβολή** του Ε.Π. καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί η ένταξη του μεγάλου έργου «Λιμένας Πειραιώς». Επίσης και ο αντίστοιχος δείκτης αποτελέσματος δεν εμφανίζει σημαντική πρόοδο σε σχέση με την τιμή βάσης που είχε τεθεί. Επισημαίνεται ότι ο τομέας της κρουαζιέρας (home porting) καταγράφει συνεχή αυξητική τάση, καθιστώντας καίριας σημασίας, το έργο της κατασκευής του λιμένα Πειραιώς.

Το Ε.Π. **έχει συμβάλλει ως ένα βαθμό** τον **Ειδικό Στόχο 7.b.1** – «Βελτίωση της οδικής ασφάλειας» μέσω της υλοποίησης δυο (2) Πράξεων που αφορούν ανακατασκευή – βελτίωση δρόμων. Όσον αφορά στο δείκτη 3277 «Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)» παρουσιάζει τιμή επίτευξης η οποία ξεπερνά τον στόχο που είχε τεθεί αρχικά.

Τέλος στον **Ειδικό Στόχο 7.c.1** – «Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική» το Ε.Π. έχει **πολύ μεγάλη συμβολή** λόγω

υλοποίησης του μεγάλου έργου της Δυτικής επέκτασης του Τραμ. Ο δείκτης αποτελέσματος T3272. «Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς» ανέρχεται σε 63.000 άτομα, τιμή ελάχιστα αυξημένη σε σχέση με την τιμή βάσης. Ωστόσο, με την ολοκλήρωση του έργου ο δείκτης αναμένεται να αυξηθεί στην τιμή στόχο.

Αξονας Προτεραιότητας 08 :

Για τους **Ειδικούς Στόχους 8iii1** – «Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης» και **8.v.1** – «Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές» το Ε.Π. **δεν έχει καμία συμβολή**.

Αξονας Προτεραιότητας 09:

Η συμβολή του Ε.Π στον **Ειδικό Στόχο 9.i.1** – «Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό», **είναι ιδιαίτερα σημαντική** λόγω των δράσεων της εναρμόνισης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής που υλοποιούνται από το 2016 έως και σήμερα. Ο αντίστοιχος δείκτης αποτελέσματος 10502 «Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους» για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.i ανέρχεται σε 15.268 ωφελούμενους, τιμή που καλύπτει το ήμισυ του στόχου που έχει τεθεί.

Για τον **Ειδικό Στόχο 9ii1** – «Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες» η συμβολή του Ε.Π. **είναι σημαντική** λόγω της υλοποίησης δράσεων που αφορούν στα Κέντρα Κοινότητας αλλά και των Δομών Αστέγων. Ο δείκτης αποτελέσματος 05504 «Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες» ανέρχεται σε πενήντα πέντε (55) Δομές, τιμή που καλύπτει το 85% του στόχου που έχει τεθεί.

Ως προς τον **Ειδικό Στόχο 9ii2** – «Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους» η συμβολή του Ε.Π **είναι μικρή** καθώς δεν έχουν ενεργοποιηθεί οι δράσεις για τους Ρομά.

Αναφορικά με τον **Ειδικό Στόχο 9iii1** – «Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ» η συμβολή του Ε.Π. **είναι μεγάλη**. Ο δείκτης αποτελέσματος 10502 «Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους», για την Επενδυτική

Προτεραιότητα 9.iii ανέρχεται σε πενήντα εννέα (59) ωφελούμενους, τιμή η οποία ξεπερνάει το στόχο που έχει τεθεί. Επιπλέον ο δείκτης αποτελέσματος 05504. «Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες» ανέρχεται σε τριάντα δυο (32) Δομές, τιμή που καλύπτει το 91% του στόχου που έχει τεθεί. Οι αντίστοιχες δράσεις που υλοποιούνται μέσω του Ε.Π. είναι: α) Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών β) Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη ΑμΕΑ γ) Κέντρα Δημέρευσης Ατόμων με Αναπηρία και δ) εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής (ΑμΕΑ).

Στον **Ειδικό Στόχο 9.iii2** – «Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)» το Ε.Π. **δεν έχει καμία συμβολή.**

Η συμβολή του Ε.Π στον **Ειδικό Στόχο 9.iv1** – «Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» **είναι ικανοποιητική** καθώς υλοποιούνται δράσεις όπως Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων κ.α. Ο δείκτης αποτελέσματος 5504 «Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες», για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.iv ανέρχεται σε 77 Δομές, τιμή που αντιστοιχεί στο 56% του στόχου που έχει τεθεί. Το Ε.Π. **δεν έχει καμία συμβολή** έως σήμερα για τις δράσεις υγείας και υπηρεσίες ψυχικής υγείας.

Εξάλλου το Ε.Π. **δεν έχει καμία συμβολή** για τον **Ειδικό Στόχο 9.v.1** – «Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων».

Αξονας Προτεραιότητας 10:

Η συμβολή του Ε.Π. στον **Ειδικό Στόχο 9.a.1** – «Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές» **είναι ικανοποιητική** καθώς έχουν ενταχθεί οκτώ (8) Πράξεις, προϋπολογισμού 25.759.116 εκ. €, οι οποίες θα τροφοδοτήσουν το δείκτη Τ3301 «Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές» με την ολοκλήρωσή τους.

Αξονας Προτεραιότητας 11:

Η συμβολή του Ε.Π. στον **Ειδικό Στόχο 10.1** – «Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική» **είναι ικανοποιητική** καθώς έχουν ενταχθεί δέκα (10) Πράξεις, προϋπολογισμού 41.102.069 εκ. €, οι οποίες θα τροφοδοτήσουν το δείκτη Τ3311 «Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές» με την ολοκλήρωσή τους.

7.1.2 Εξασφάλιση δεδομένων των Αξιολογήσεων Επιπτώσεων

Για την εξασφάλιση των δεδομένων των αξιολογικών επιπτώσεων του Ε.Π. εξετάζεται ο βαθμός όπου τα διαθέσιμα δεδομένα των δεικτών εκροών και αποτελέσματος, θα είναι επαρκή ώστε να επιτρέπουν την εκτίμηση της συμβολής του

Ε.Π. ανά κατηγορία παρέμβασης. Δηλαδή, οι τιμές των αντίστοιχων δεικτών θα πρέπει να αποτυπώνουν την συνεισφορά των δράσεων στις αλλαγές που πιθανόν να πραγματοποιηθούν σε παρεμβάσεις υποδομών, περιβάλλοντος, επιχειρηματικότητας, απασχόλησης και στην αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού. Τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων πρέπει να αναλυθούν κατάλληλα για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων κατά τις αξιολογήσεις των επιπτώσεων.

Στον Πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η δυνατότητα εξασφάλισης των δεδομένων σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος ανά Ειδικό Στόχο, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν για την εκτίμηση των αξιολογήσεων επιπτώσεων.

Πίνακας 98: Πίνακας Εξέτασης Εξασφάλισης Δεδομένων σε Επίπεδο Δεικτών

Θ.Σ.	Ταμείο	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Εκροών	Δείκτης Αποτελέσματος	Δυνατότητα εξασφάλισης δεδομένων σε επίπεδο δεικτών
Θ.Σ.1	ΕΤΠΑ	Α.Π.1	1a	1.a.1 - Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο	T3302. Περιφερειακά Κέντρα Καινοτομίας	T3293. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά ανα διετή συχνότητα από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ. Τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα και από την EUROSTAT (TABLE "rd_e_gerdreg")
	ΕΤΠΑ		1b	1.b.1 - Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται CO08. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται CO26. Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα, CO27. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης	T3211. Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά ανα διετή συχνότητα από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ. Τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα και από την EUROSTAT (TABLE "rd_e_gerdreg")

Θ.Σ.2	ΕΤΠΑ	Α.Π.2	2b	2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη CO05. Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις) CO08. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	T3221. Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία. Ενώ ο δείκτης θα έπρεπε να μετράται με βάση την ετήσια κυλιόμενη έρευνα (από το 2005 και μετά) της ΚτΠ - Infographics, αυτό έχει σταματήσει να γίνεται. Εάν η έρευνα αυτή δεν συνεχιστεί η ΕΔΑ Αττικής με την αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας θα πραγματοποιήσει την έρευνα πεδίου
Θ.Σ.2	ΕΤΠΑ	Α.Π.2	2c	2.c.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	T3225. Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	T3222. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης θα παρακολουθείται από τον ΟΑΣΑ, σε ετήσια βάση.
Θ.Σ.3	ΕΤΠΑ	Α.Π.3	3a	3.a.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη, CO5. Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	T3231. Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία καθώς η πηγή άντλησης των στοιχείων προέρχεται από τα επιμέρους cluster. Στο δικτυακό τόπο www.clusterobservatory.org δίνονται τα αντίστοιχα cluster της Περιφέρειας, τα οποία όμως δεν ενημερώνονται τακτικά.
Θ.Σ.3	ΕΤΠΑ	Α.Π.3	3c	3.c.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	T3232. Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα)	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης θα παρακολουθείται από τον ΟΑΣΑ, σε ετήσια βάση.

Θ.Σ.3	ΕΤΠΑ	Α.Π.3	3d	3.d.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	T3233. Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται από την ΕΛΣΤΑΤ και από Στατιστικές Εξωτερικού Εμπορίου. Κατόπιν αιτήματος στην ΕΛΣΤΑΤ δύναται να παρέχονται αναλυτικά στοιχεία σε ετήσια βάση και σε επίπεδο Περιφέρειας, που αφορούν τις ποσότητες και την αξία των εξαγωγών ανά κωδικό εξαγωγίμου προϊόντος καθώς και τη χώρα προορισμού.
Θ.Σ.4	ΕΤΠΑ	Α.Π.4	4b	4.b.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις	CO1. Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται, CO2. Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, CO6. Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν, CO8. Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται	T3241. Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία. Τα στοιχεία προέρχονται από ενημερωμένες χρονολογικές σειρές της ΕΛΣΤΑΤ (http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0301) , υπάρχει μια υστέρηση στη διαθεσιμότητα των παρεχόμενων στοιχείων δύο με τρία έτη.
Θ.Σ.4	ΕΤΠΑ	Α.Π.4	4c	4.c.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια	CO31. Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης, CO32. Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων, CO34. Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	T3242. Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα, T3244. Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία. Τα στοιχεία προέρχονται από ενημερωμένες χρονολογικές σειρές της ΕΛΣΤΑΤ (http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0301) , υπάρχει μια υστέρηση στη διαθεσιμότητα των παρεχόμενων στοιχείων δύο με τρία έτη.
Θ.Σ.4	ΕΤΠΑ	Α.Π.4	4g	4.g.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας	CO30. Πρόσθετη δυναμικότητα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, CO34. Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	T3243. Εγκατεστημένη ισχύ ΣΗΘΥΑ	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα που διατηρεί ο ΛΑΓΗΕ ΑΕ.
Θ.Σ.5	ΕΤΠΑ	Α.Π.5	5a	5.a.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον	CO20. Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα, CO23. Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	T3251. Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Τα στοιχεία θα επικαιροποιηθούν με βάση το περιεχόμενο των Διαχειριστικών σχεδίων για τις ευπρόσβλητες ζώνες τα οποία περιλαμβάνουν την πλήρη καταγραφή κατοίκων αλλά και δεδομένων οικονομικής δραστηριότητας για τις ευπρόσβλητες ζώνες όπως προβλέπεται από την σχετική οδηγία της Ε.Ε

Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6a	6.a.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα	CO19. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	T3261. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται από τη Βάση Δεδομένων της Eurostat και αποτελεί στοιχείο του πίνακα "env_wwcon_r2"
Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6b	6.b.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	CO18. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	T3262. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία, καθώς ο προσδιορισμός των τιμών (βάσης - στόχου), έγινε βάσει εκτίμησης από στοιχεία της τελευταίας απογραφής του μόνιμου πληθυσμού (2011) από την ΕΛΣΤΑΤ.
Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6c	6.c.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	CO9. Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	T3263. Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα της Έρευνας Κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ (http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1802) ,σε μηνιαία βάση.
Θ.Σ.6	ΕΤΠΑ	Α.Π.6	6e	6.e.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ	CO37. Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με στρατηγικές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης. CO38. Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	T.3265. Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή των ΟΧΕ	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνει με δυσκολία καθώς δεν υπάρχει τη δεδομένη στιγμή δυνατότητα ελέγχου του δείκτη. Οι αστικές αρχές θα πρέπει να μεριμνήσουν για την παρακολούθηση του δείκτη κατά την εφαρμογή των σχεδίων.
Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	7a	7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3275. Θέσεις ελιμενισμού που δημιουργούνται	T3271. Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΟΛΠ. Επίσης Ο ΟΛΠ Α.Ε είναι ο αρμόδιος φορέας που παρέχει τα αντίστοιχα στοιχεία στην ΕΛΣΤΑΤ αλλά και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Λιμένων
Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	7b	7.b.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας	T3276. Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια πεζών	T3277. Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Η παρακολούθηση του δείκτη θα πραγματοποιείται από τα ετήσια στατιστικά στοιχεία, Ημερήσια ανάλυση θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων της Ελληνική Αστυνομία (http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=81&Itemid=73&lang=)

«Σύμβουλος Υποστήριξης της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΑΤΤΙΚΗ κατά τα προηγούμενα έτη»

Θ.Σ.7	ΕΤΠΑ	Α.Π.7	7c	7.c.1 - Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική	CO15. Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	T3272. Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία που παρέχονται από το Τμήμα Σχεδιασμού Μεταφορών της Αττικό Μετρό ΑΕ.
Θ.Σ.8	ΕΚΤ	Α.Π.8	8iii	8iii1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	11304. Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	11305. Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνει με δυσκολία καθώς καθώς ο προσδιορισμός των τιμών (βάσης - στόχου), Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνα πεδίου ή / και με σύστημα παρακολούθησης της ΔΑ μέσω της υποχρέωσης υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης η εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXISNET.
Θ.Σ.8	ΕΚΤ	Α.Π.8	8v	8.v.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές	CO23. Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων τους κοινωνικής οικονομίας)	T3282. Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την λήξη της ενίσχυσης τους	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνει με δυσκολία καθώς καθώς ο προσδιορισμός των τιμών (βάσης - στόχου), Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνα πεδίου ή / και με σύστημα παρακολούθησης της ΔΑ μέσω της υποχρέωσης υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης η εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXISNET.
Θ.Σ.9	ΕΚΤ	Α.Π.9	9i	9.i.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.	10501. Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων, CO01. Άνεργοι συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους, CR06. Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.

Θ.Σ.9	EKT	Α.Π.9	9ii	9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες	CO15. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ), 05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών, 05503. Αριθμός των επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες, 11104. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.
	EKT			9ii2 - Ενίσχυση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους			Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.
Θ.Σ.9	EKT	Α.Π.9	9iii	9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ	10501. Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων, 05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών, 05503. Αριθμός των επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών, 11501. Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους, 05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες, 11509. Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.
	EKT			9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)			

Θ.Σ.9	EKT	A.Π.9	9iv	9.iv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.	11202. Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY), 11203. Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν, 11204. Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας, 11205. Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις, 05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών, 05503. Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών, CO22. Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	11206. Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY), 11207. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια, 11208. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις, 05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας από εφαρμογές ΗΔΙΚΑ και το ΟΠΣ.
Θ.Σ.9	EKT	A.Π.9		9iv2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες			

Θ.Σ.9	ΕΚΤ	Α.Π.9	9v	9.v.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	11301. Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, 11302. Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	11303. Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από το Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Θ.Σ.9	ΕΤΠΑ, ΕΚΤ	Α.Π.10	9a	9.a.1 - Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται, CO36. Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας, T3305. Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών	T3301. Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.
Θ.Σ.10	ΕΤΠΑ	Α.Π.11	10a	10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται	T3311. Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά από τα απογραφικά στοιχεία σχολικών μονάδων που τηρούνται από την ΚΤ.ΥΠ.

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Το Σύστημα Αξιολόγησης περιλαμβάνει τις βασικές αρχές από τις οποίες διέπεται η λειτουργία της Αξιολόγησης και τις διαδικασίες που θα εφαρμοστούν από τους αρμόδιους φορείς που εμπλέκονται στις αξιολογήσεις, προκειμένου να συντονιστεί αποτελεσματικά ο σχεδιασμός και η εκπόνηση ποιοτικών αξιολογήσεων. Παράλληλα, το σύστημα αξιολόγησης περιλαμβάνει την περιγραφή των υποστηρικτικών εργαλείων για την ενίσχυση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των φορέων που εμπλέκονται στα θέματα της Αξιολόγησης, καθώς και τη διάδοση των πορισμάτων των αξιολογήσεων και της ανταλλαγής απόψεων σε θέματα Αξιολόγησης.

Ειδικότερα, το **Σχέδιο Αξιολόγησης** του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 περιλαμβάνει είκοσι πέντε (25) Αξιολογήσεις, εκ των οποίων δυο (2) έχουν ολοκληρωθεί. Σημειώνεται ότι το Σχέδιο Αξιολόγησης **χρηζει αναθεώρησης** καθώς υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις με τον αρχικό σχεδιασμό των παρεμβάσεων.

Πίνακας 99: Πίνακας Εξέτασης Διασφάλισης Δεδομένων για τις Αξιολογήσεις

αα	Στοιχεία
0	α/α
1	Αριθμός
2	Τίτλος
3	Υπηρεσία Διενέργειας Αξιολόγησης

αα	Στοιχεία
4	Θ.Σ.
5	Α.Π.
6	Επ.Π.
7	Ειδικός Στόχος
8	Απαιτούμενα Δεδομένα
9	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης
10	Διαθεσιμότητα Δεδομένων
11	Εκτίμηση Κινδύνου

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Για την εξέταση διασφάλισης των δεδομένων χρησιμοποιείται **Πίνακας Εξέτασης** ο οποίος διασταυρώνει τις απαιτήσεις σε δεδομένα, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, την εκτίμηση της διάθεσης τους και τον κίνδυνο εξασφάλισης αυτών κατά την εκάστοτε περίοδο αξιολόγησης. Για την **εκτίμηση της διαθεσιμότητας των δεδομένων** δημιουργήθηκε η κλίμακα: α) **Πλήρης** β) **Επαρκής** γ) **Μερική** και δ) **Αδύνατη** και για την **εκτίμηση του κινδύνου για τη μη διάθεση των δεδομένων** τη κλίμακα α) **Χαμηλός** β) **Μεσαίος** και γ) **Υψηλός**.

- ✓ Η διαθεσιμότητα των δεδομένων θεωρείται **Πλήρης** όταν από τα απαιτούμενα δεδομένα υπάρχει η δυνατότητα στατιστικής επικύρωσης δεικτών αποτελέσματος και δευτερογενών στοιχείων, η οποία να οδηγεί στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων των επιπτώσεων.
- ✓ Η διαθεσιμότητα των δεδομένων θεωρείται **Επαρκής** όταν από τα απαιτούμενα δεδομένα υπάρχει η δυνατότητα στατιστικής επικύρωσης δεικτών αποτελέσματος και δευτερογενών στοιχείων, η οποία όμως από μόνη της δεν οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα. Οι αξιολογήσεις των επιπτώσεων στην περίπτωση αυτή ενδέχεται να παρουσιάσουν χρονική υστέρηση καθώς μπορεί να απαιτηθεί η διενέργεια πρωτογενούς έρευνας για τη συλλογή δεδομένων.
- ✓ Η διαθεσιμότητα των δεδομένων θεωρείται **Μερική** και **Αδύνατη** όταν από τα απαιτούμενα δεδομένα δεν υπάρχει η δυνατότητα στατιστικής επικύρωσης δεικτών αποτελέσματος και δευτερογενών στοιχείων, για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων των επιπτώσεων.

Πίνακας 100: Αξιολόγηση διασφάλιση της διαθεσιμότητας των δεδομένων με βάση το εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης

αα	Αριθμός	Τίτλος	Υπηρεσία Διενέργειας Αξιολόγησης	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Απαιτούμενα Δεδομένα	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Διαθεσιμότητα Δεδομένων	Εκτίμηση Κινδύνου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	4	Αξιολόγηση Δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ	9	9	9.i, 9.iii	9.i.1, 9.iii.1	Απογραφικά Δελτία ΟΠΣ (Εισόδου, Εξόδου)	Β' Εξάμηνο 2017	Πλήρης	Χαμηλός
								Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)		Πλήρης	Χαμηλός
2	6	Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ	Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ	9	9	9.iii	9.iii.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Ιούλιος 2018	Πλήρης	Χαμηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Δικαιούχων		Πλήρης	Χαμηλός
3	8	Αξιολόγηση της Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του Ε.Π. Αττική 2014-2020	Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ	9	9	9.iii	9.iii.1	Απογραφικά Δελτία ΟΠΣ (Εισόδου, Εξόδου)	Φεβρουάριος 2019	Πλήρης	Χαμηλός
								Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)		Πλήρης	Χαμηλός
4	9	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π. Αττική 2014-2020.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	ΟΛΕΣ	ΟΛΟΙ	Δείκτες Εκροών (ΟΠΣ)	Φεβρουάριος 2019	Επαρκής	Χαμηλός
								Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)		Μερική	Μεσαίος

αα	Αριθμός	Τίτλος	Υπηρεσία Διενέργειας Αξιολόγησης	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Απαιτούμενα Δεδομένα	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Διαθεσιμότητα Δεδομένων	Εκτίμηση Κινδύνου
								Δείκτες της Στρατηγικής "Ευρώπη" 2020		Μερική	Μεσαίος
								Διαθέσιμα Στατιστικά Στοιχεία		Μερική	Μεσαίος
5	11	Αξιολόγηση των Κέντρων Κοινότητας - One Stop Shops ευπαθών ομάδων του Ε.Π. Αττική 2014-2020.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	9	9	9.ii	9.ii.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Δεκέμβριος 2019	Επαρκής	Χαμηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Δικαιούχων		Επαρκής	Χαμηλός
6	12	Αξιολόγηση των κοινωνικών Δομών Άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας του Ε.Π. Αττική 2014-2020.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	9	9	9.iv	9.iv.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Δεκέμβριος 2019	Επαρκής	Χαμηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Δικαιούχων		Επαρκής	Χαμηλός
7	13	Αξιολόγηση της πράξης «Λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) και ευρύτερα των πρωτοβουλιών της Κοινωνικής Οικονομίας» καθώς και των Πράξεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης των Κοιν.Σ.Επ.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	9	9	9.v	9.v.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Δεκέμβριος 2021	Μερική	Υψηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Δικαιούχων		Μερική	Υψηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Ε.Φ.Δ.		Μερική	Υψηλός
8	14	Αξιολόγηση Δράσεων καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας του Ε.Π. Αττική 2014-2020.	ΕΥΣΕΚΤ - Επιτελική Δομή Υπ. Υγείας	9	9	9.iv	9.iv.1	Δείκτες Εκροών (ΟΠΣ)	Δεκέμβριος 2021	Μερική	Υψηλός

αα	Αριθμός	Τίτλος	Υπηρεσία Διενέργειας Αξιολόγησης	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Απαιτούμενα Δεδομένα	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Διαθεσιμότητα Δεδομένων	Εκτίμηση Κινδύνου
								Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)		Μερική	Υψηλός
9	15	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των δράσεων της Στρατηγικής για τη φτώχεια στο Ε.Π. Αττική 2014-2020.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	9	9	9.i, 9.ii, 9.iii, 9.iv, 9.v	9.i.1, 9.ii.1, 9.iii.1, 9.iv.1, 9.v.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Ιανουάριος 2022	Πλήρης	Χαμηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Δικαιούχων		Πλήρης	Χαμηλός
10	16	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. Αττική 2014-2020 που αφορούν στην επιχειρηματικότητα και καινοτομία.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	1,2,3,4 & 8	1,2,3,4 & 8	1.a, 1.b, 2.b, 2.c, 3.a, 3.c, 3.d, 4.b, 8.iii, 8.v	1.a.1, 1.b.1, 2.b.1, 2.c.1, 3.a.1, 3.c, 3.d.1, 4.b.1, 8.iii.1, 8.v.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Ιανουάριος 2022	Επαρκής	Υψηλός
								Δεδομένα ΟΠΣ ΠΣΚΕ.		Επαρκής	Υψηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Ε.Φ.Δ.		Επαρκής	Υψηλός
								Λοιπά Στοιχεία (ΓΕΜΗ, ΕΚΤ, ΕΣΥΕ κ.α.)		Επαρκής	Υψηλός
11	18	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. Αττική 2014-2020 που αφορούν στην κλιματική αλλαγή, στο περιβάλλον και στις μεταφορές.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	4,5,6,7	4,5,6,7	4.b, 4.c, 4.g, 5.a, 6.a, 6.b, 6.c, 6.e, 7.a, 7.b, 7.c	4.b.1, 4.c.1, 4.g.1, 5.a.1, 6.a.1, 6.b.1,	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Μάρτιος 2022	Επαρκής	Μεσαίος
								Δεδομένα ΟΠΣ ΠΣΚΕ.		Επαρκής	Μεσαίος

αα	Αριθμός	Τίτλος	Υπηρεσία Διενέργειας Αξιολόγησης	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Απαιτούμενα Δεδομένα	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Διαθεσιμότητα Δεδομένων	Εκτίμηση Κινδύνου
							6.c.1, 6.e.1, 7.a.1, 7.b.1, 7.c.1	Λοιπά Στοιχεία (ΦΟΣΔΑ, ΕΚΠΑ, ΥΠΕΚΑ κ.α.)		Επαρκής	Μεσαίος
12	19	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. Αττική 2014-2020 στις υποδομές Υγείας, Πρόνοιας και Εκπαίδευσης.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	9, 10	10, 11	9.a, 10.a	9.a.1, 10.a.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Απρίλιος 2022	Επαρκής	Υψηλός
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Δικαιούχων		Επαρκής	Υψηλός
13	20	Αξιολόγηση της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης μέσω της υλοποίησης Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) της Περιφέρειας Αττικής.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	6	6	6.e	6.e.1	Δείκτες Εκροών (ΟΠΣ)	Ιούνιος 2022	Επαρκής	Υψηλός
								Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)		Επαρκής	Μεσαίος
								Δείκτες Στρατηγικών Ο.Χ.Ε.		Επαρκής	Μεσαίος
								Στοιχεία Παρακολούθησης των Ε.Φ.Δ.		Επαρκής	Μεσαίος
14	21	Αξιολόγηση Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας για το Ε.Π. Αττική 2014-2020.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	x	12,13	x	12.a, 12.b, 13.a, 13.b	Δείκτες Εκροών (ΟΠΣ)	Ιούνιος 2022	Πλήρης	Χαμηλός
								Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)		Πλήρης	Χαμηλός

αα	Αριθμός	Τίτλος	Υπηρεσία Διενέργειας Αξιολόγησης	Θ.Σ.	Α.Π.	Επ.Π.	Ειδικός Στόχος	Απαιτούμενα Δεδομένα	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Διαθεσιμότητα Δεδομένων	Εκτίμηση Κινδύνου
								Λοιπά Στοιχεία		Πλήρης	Χαμηλός
15	22	Αξιολόγηση Δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 8 και συμβάλουν στις Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης του Ε.Π. Αττική 2014-2020.	ΕΥΣΕΚΤ	8	8	8.iii, 8.v	8.iii.1, 8.v.1	Δείκτες Αποτελέσματος (ΟΠΣ)	Σεπτέμβριος 2022	Επαρκής	Υψηλός
16	25	Εκ των υστέρων αξιολόγηση του Ε.Π. Αττική 2014-2020.	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	ΟΛΕΣ	ΟΛΟΙ	Δεδομένα Εκθέσεων Αξιολόγησης 2014 - 2020	Δεκέμβριος 2024	Πλήρης	Χαμηλός

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ακολουθούν τα αποτελέσματα του Πίνακα Εξέτασης (ανά αριθμό αξιολόγησης) για τη διασφάλιση των δεδομένων στις Αξιολογήσεις των επιπτώσεων.

Αξιολόγηση Δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής του ΕΠ Αττική 2014 – 2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 4)

Η αξιολόγηση Δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής θα διενεργηθεί από την Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΒΜ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης η αξιολόγηση έπρεπε να έχει εκπονηθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2017. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν τα απογραφικά δελτία (Εισόδου & Εξόδου) από το ΟΠΣ και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελέσματος. Εκτιμάται ότι η Διαχειριστική Αρχή είναι σε θέση να διαθέσει πλήρη δεδομένα απογραφικών δελτίων καθώς αυτά έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣ και έχουν γίνει αποδεκτά διαχείρισης.

Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ (Αριθμός Αξιολόγησης 6)

Η αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ εκπονείται από την Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΒΜ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης η μελέτη που θα διενεργηθεί έως τον Ιούλιο του 2018 θα εξετάσει την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια και την προστιθέμενη αξία της Παρέμβασης. Η Διαχειριστική Αρχή εκτιμάται ότι είναι σε θέση να διαθέσει πλήρη στοιχεία για τους δείκτες αποτελεσμάτων από το ΟΠΣ καθώς και στοιχεία παρακολούθησης από τους Δικαιούχους.

Αξιολόγηση της Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 8)

Η αξιολόγηση της Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 Η αξιολόγηση εκπονείται από την Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΒΜ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης η αξιολόγηση θα εκπονηθεί έως το Φεβρουάριο του 2019. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν τα απογραφικά δελτία (Εισόδου & Εξόδου) από το ΟΠΣ και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελέσματος. Η Διαχειριστική Αρχή εκτιμάται ότι είναι σε θέση να διαθέσει πλήρη δεδομένα απογραφικών δελτίων καθώς αυτά έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣ και έχουν γίνει αποδεκτά διαχείρισης.

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π. Αττική 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 9)

Η αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π. θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως το Φεβρουάριο του 2019. Θα πραγματοποιηθεί ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση μέσω έρευνας πεδίου, ανάλυση στοιχείων δεικτών (εκρών και αποτελεσμάτων), στατιστική ανάλυση. Εκτιμάται η Διαχειριστική Αρχή θα διαθέσει επαρκή στοιχεία για τους δείκτες εκρών αλλά για τους δείκτες αποτελέσματος, τους δείκτες που αφορούν Στρατηγική «Ευρώπη 2020» καθώς και λοιπά στατιστικά δεδομένα η διάθεση εκτιμάται ότι δεν θα είναι επαρκής. Ο κίνδυνος μη διάθεσης επαρκών στοιχείων αφορά κυρίως τους δείκτες αποτελέσματος (που συνδέονται και με

τους δείκτες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020») και αφορούν σε δράσεις του ΕΤΠΑ οι οποίες για να μετρηθεί η αποτελεσματικότητά τους πρέπει να είναι περαιωμένες.

Προτείνεται, για την έγκυρη και πλήρη κάλυψη εξασφάλισης των δεδομένων ως προς την επίτευξη των εκροών και των αποτελεσμάτων, η Διαχειριστική Αρχή να παρακολουθεί τις δαπάνες του Ε.Π. έναντι μιας λεπτομερούς πορείας εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Αξιολόγηση των Κέντρων Κοινότητας - One Stop Shops ευπαθών ομάδων του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 11)

Η αξιολόγηση των Κέντρων Κοινότητας του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020 θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως το Δεκέμβριο του 2019. Θα πραγματοποιηθεί από δευτερογενή ανάλυση των στοιχείων του Δικαιούχου. Η Διαχειριστική Αρχή **εκτιμάται ότι θα διαθέσει επαρκή** δεδομένα για τους δείκτες αποτελέσματος και στοιχεία από τους Δικαιούχους.

Προτείνεται η μετακύλιση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης καθώς σημαντικός αριθμός Πράξεων θα ολοκληρωθούν μετά το πέρας του 2020. Επιπρόσθετα **προτείνεται** η Διαχειριστική Αρχή να συνεργαστεί με όλους τους ενδιαφερομένους φορείς, για να εξετάσει και να μετριάσει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις από τον περιορισμό της συλλογής μικροδεδομένων - για παράδειγμα την απώλεια δεδομένων σε βάθος για τη λεπτομερή στατιστική ανάλυση και τον μελλοντικό σχεδιασμό του Προγράμματος.

Η Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει να επιδιώξει τη συλλογή και την αναφορά μικροδεδομένων για «έμμεσα» έργα, όπου μια τέτοια συλλογή εξακολουθεί να είναι εφικτή, π.χ. όταν η επικοινωνία με τον συμμετέχοντα συνεχίζεται καθ' όλη τη διάρκεια του έργου (π.χ. ένα παιδί με αναπηρία που υποστηρίζεται από έναν κοινωνικό λειτουργό καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς) και δεν πραγματοποιείται μόνο για μία φορά.

Αξιολόγηση των κοινωνικών Δομών Άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 12)

Η αξιολόγηση των κοινωνικών Δομών Άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020 θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως το Δεκέμβριο του 2019. Η αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί από δευτερογενή ανάλυση των στοιχείων του Δικαιούχου. **Η Διαχειριστική Αρχή εκτιμάται ότι θα διαθέσει επαρκή δεδομένα** για τους δείκτες αποτελέσματος και στοιχεία από τους Δικαιούχους.

Προτείνεται η μετακύλιση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης καθώς σημαντικός αριθμός Πράξεων Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας θα ολοκληρωθούν μετά το πέρας του 2020. Επιπρόσθετα, **προτείνεται** η Διαχειριστική Αρχή να συνεργαστεί με όλους τους ενδιαφερομένους φορείς, για να εξετάσει και να μετριάσει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις από τον περιορισμό της συλλογής μικροδεδομένων -για παράδειγμα την απώλεια δεδομένων σε βάθος για τη λεπτομερή στατιστική ανάλυση και τον μελλοντικό σχεδιασμό του Προγράμματος. Η Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει να επιδιώξει τη συλλογή και την αναφορά μικροδεδομένων για «έμμεσα» έργα, όπου μια τέτοια συλλογή εξακολουθεί να είναι εφικτή, π.χ. όταν η επικοινωνία με τον συμμετέχοντα συνεχίζεται καθ' όλη τη διάρκεια

του έργου (π.χ. ένα παιδί με αναπηρία που υποστηρίζεται από έναν κοινωνικό λειτουργό καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς) και δεν πραγματοποιείται μόνο για μία φορά.

Αξιολόγηση της πράξης «Λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) και ευρύτερα των πρωτοβουλιών της Κοινωνικής Οικονομίας» καθώς και των Πράξεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης των Κοιν.Σ.Επ. (Αριθμός Αξιολόγησης 13)

Η αξιολόγηση για τη «Λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) και ευρύτερα των πρωτοβουλιών της Κοινωνικής Οικονομίας» καθώς και των Πράξεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης των Κοιν.Σ.Επ. θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης το Δεκέμβριο του 2021.

Ως προς τη Λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) έχει διαφοροποιηθεί ο σχεδιασμός καθώς πλέον υπάρχει νέο - αναμορφωμένο θεσμικό πλαίσιο που προβλέπει ο Μηχανισμός Στήριξης να υλοποιηθεί μέσω των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. χρηματοδοτούμενος από το Ε.Π. ΕΠΑΝΔΒΜ.

Αναφορικά με την αξιολόγηση που αφορά την ενίσχυση των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες αποτελέσματος της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9ν και στοιχεία παρακολούθησης των Δικαιούχων. **Η Διαχειριστική Αρχή εκτιμάται ότι θα διαθέσει επαρκή δεδομένα** για τους δείκτες αποτελέσματος. Η Διαχειριστική Αρχή εκτιμάται ότι θα διαθέσει επαρκή δεδομένα για τους δείκτες αποτελέσματος παρά τη καθυστέρηση ενεργοποίησης των δράσεων την εν λόγω Επενδυτικής Προτεραιότητας.

Προτείνεται η Διαχειριστική Αρχή να συνεργαστεί με το αρμόδιο Υπουργείο και τους πιθανούς ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης για να εξετάσει και να μετριάσει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις κατά τη συλλογής δεδομένων. Θα πρέπει εκ των προτέρων να οριοθετηθεί ένα πλαίσιο ελάχιστων δεδομένων που θα συλλεχθούν έτσι ώστε να μη δημιουργηθεί πρόβλημα κατά την υποβολή Ετήσιων Εκθέσεων και των Εκθέσεων Αξιολογήσεων.

Αξιολόγηση Δράσεων καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 14)

Η αξιολόγηση δράσεων καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020 θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Υγείας. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το Δεκέμβριο του 2021. **Εκτιμάται ότι η Διαχειριστική Αρχή δεν θα είναι σε θέση να δώσει επαρκή στοιχεία** δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων καθώς οι δράσεις που αφορούν την υγεία έχουν καθυστέρηση σε σχέση με το αρχικό χρονοδιάγραμμα.

Αξιολόγηση των επιπτώσεων των δράσεων της Στρατηγικής για τη φτώχεια στο Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 15)

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των δράσεων της Στρατηγικής για τη φτώχεια στο Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με

χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης έως τον Ιανουάριο του 2022. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες αποτελέσματος των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του ΕΚΤ, στοιχεία από τους Δικαιούχους καθώς και τα αποτελέσματα των θεματικών αξιολογήσεων που αφορούν στο ΕΚΤ. **Εκτιμάται ότι η Διαχειριστική Αρχή θα είναι σε θέση να παρέχει πλήρη στοιχεία** και δεδομένα από το ΟΠΣ καθότι πρόκειται για εμπροσθοβαρείς δράσεις οι οποίες σε μεγάλο ποσοστό θα έχουν ολοκληρωθεί.

Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 που αφορούν στην επιχειρηματικότητα και καινοτομία (Αριθμός Αξιολόγησης 16)

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 που αφορούν στην επιχειρηματικότητα και καινοτομία θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης έως τον Ιανουάριο του 2022. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες αποτελέσματος των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 1a, 1b, 2b, 3a, 3c, 3d, 4b, 8iii και 8v στοιχεία από το ΠΣΚΕ και λοιπά δευτερογενή στοιχεία. **Εκτιμάται ότι η Διαχειριστική Αρχή θα είναι σε θέση να παρέχει επαρκή στοιχεία** και δεδομένα από το ΟΠΣ. **Επίσης εκτιμάται ότι θα υπάρχουν επαρκή στοιχεία από το ΠΣΚΕ** και από άλλες δευτερογενείς πηγές καθώς εκτιμάται ότι υπάρχει μεσαίος κίνδυνος ως προς τη διάθεση των δεδομένων λόγω των καθυστερήσεων στη λειτουργία του ΠΣΚΕ και τη μη ενεργοποίηση των δράσεων επιχειρηματικότητας.

Προτείνεται για την έγκυρη και πλήρη κάλυψη εξασφάλισης των δεδομένων ως προς την επίτευξη των εκρμών και των αποτελεσμάτων, η Διαχειριστική Αρχή **να παρακολουθεί τις δαπάνες του Ε.Π. έναντι μιας λεπτομερούς πορείας εκτέλεσης του προϋπολογισμού**. Επίσης **προτείνεται** η Διαχειριστική Αρχή να συνεργαστεί με το αρμόδιο Υπουργείο και τους πιθανούς ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης για να εξετάσει και να μετριάσει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις κατά της συλλογής δεδομένων. Θα πρέπει εκ των προτέρων να οριοθετηθεί ένα πλαίσιο ελάχιστων δεδομένων που θα συλλεχθούν έτσι ώστε να μη δημιουργηθεί πρόβλημα κατά την υποβολή Ετήσιων Εκθέσεων και των Εκθέσεων Αξιολογήσεων.

Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. «Αττική» 2014–2020 που αφορούν στην κλιματική αλλαγή, στο περιβάλλον και στις μεταφορές (Αριθμός Αξιολόγησης 18)

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 που αφορούν στην κλιματική αλλαγή στο περιβάλλον και στις μεταφορές θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης έως τον Μάρτιο του 2022. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες αποτελέσματος των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 4b, 4c, 4g, 5a, 6a, 6b, 6c, 7a, 7b και 7c στοιχεία από το ΠΣΚΕ και λοιπά δευτερογενή στοιχεία. **Εκτιμάται ότι η Διαχειριστική Αρχή θα είναι σε θέση να παρέχει επαρκή στοιχεία** και δεδομένα από το ΟΠΣ. **Επίσης εκτιμάται ότι θα υπάρχουν επαρκή στοιχεία από το ΠΣΚΕ** και από άλλες δευτερογενείς πηγές αν και **υπάρχει υψηλός κίνδυνος ως προς τη διάθεση των δεδομένων** λόγω των καθυστερήσεων στην ενεργοποίηση των δράσεων που αφορούν στη κλιματική αλλαγή.

Προτείνεται η Διαχειριστική Αρχή να συνεργαστεί με το αρμόδιο Υπουργείο και τους πιθανούς ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης για να εξετάσει και να μετριάσει τις πιθανές

αρνητικές επιπτώσεις κατά της συλλογής δεδομένων. Θα πρέπει εκ των προτέρων να οριοθετηθεί ένα πλαίσιο ελάχιστων δεδομένων που θα συλλεχθούν έτσι ώστε να μη δημιουργηθεί πρόβλημα κατά την υποβολή Ετήσιων Εκθέσεων και των Εκθέσεων Αξιολογήσεων.

Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 στις υποδομές Υγείας, Πρόνοιας και Εκπαίδευσης (Αριθμός Αξιολόγησης 19)

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Ε.Π. «Αττική 2014 - 2020» στις υποδομές Υγείας, Πρόνοιας και Εκπαίδευσης θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως τον Απρίλιο του 2022. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες αποτελέσματος των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 10α και στοιχεία παρακολούθησης των Δικαιούχων. **Η Διαχειριστική Αρχή εκτιμάται ότι θα διαθέσει επαρκή δεδομένα** για τους δείκτες αποτελέσματος. **Ο κίνδυνος για τη μη πληρότητα των δεδομένων** επαφίεται στο γεγονός της μη παροχής στοιχείων για έργα που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί.

Προτείνεται η Διαχειριστική Αρχή να συνεργαστεί με την ΚτΥπ Α.Ε. για να εξετάσει και να μετριάσει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις κατά της συλλογής δεδομένων. Θα πρέπει εκ των προτέρων να οριοθετηθεί ένα πλαίσιο ελάχιστων δεδομένων που θα συλλεχθούν έτσι ώστε να μη δημιουργηθεί πρόβλημα κατά την υποβολή Ετήσιων Εκθέσεων και των Εκθέσεων Αξιολογήσεων.

Αξιολόγηση της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης μέσω της υλοποίησης Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) της Περιφέρειας Αττικής (Αριθμός Αξιολόγησης 20)

Η αξιολόγηση της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης μέσω της υλοποίησης Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως τον Ιούνιο του 2022. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες εκροών και αποτελέσματος καθώς και στοιχεία Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης. Η Διαχειριστική Αρχή **εκτιμάται ότι θα διαθέσει επαρκή** δεδομένα για τους δείκτες αποτελέσματος, του δείκτη Ο.Χ.Ε. και τα στοιχεία από τους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης. **Ο κίνδυνος για τη μη πληρότητα των στοιχείων εκτιμάται ως μεσαίος** και έχει συνάρτηση με την καθυστέρηση ενεργοποίησης των Σχεδίων.

Προτείνεται η Διαχειριστική Αρχή να συνεργαστεί με τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης για να αναπτύξουν εργαλεία και συστήματα μέτρησης και αξιολόγησης της υλοποίησης των δράσεων.

Αξιολόγηση Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας για το Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 21)

Η αξιολόγηση των δράσεων Τεχνικής Βοήθειας για το Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020 θα διενεργηθεί από τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως τον Ιούνιο του 2022. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες εκροών και αποτελέσματος της Τεχνικής Βοήθειας και λοιπά στοιχεία των παραδοτέων. Η Διαχειριστική Αρχή **εκτιμάται ότι θα διαθέσει πλήρη δεδομένα** για την εν λόγω αξιολόγηση.

Αξιολόγηση Δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 8 και συμβάλουν στις Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 22)

Η αξιολόγηση των Δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 8 και συμβάλουν στις Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 θα διενεργηθεί από την ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως τον Απρίλιο του 2022. Για την αξιολόγηση θα χρησιμοποιηθούν οι δείκτες αποτελέσματος των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 8iii και 8v. **Η Διαχειριστική Αρχή εκτιμάται ότι θα διαθέσει επαρκή δεδομένα** για τους δείκτες αποτελέσματος παρά τη καθυστέρηση ενεργοποίησης των δράσεων του Αξονα Προτεραιότητας.

Εκ των υστέρων αξιολόγηση του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 (Αριθμός Αξιολόγησης 25)

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020 θα διενεργηθεί από την Διαχειριστική Αρχή με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως τον Δεκέμβριο του 2024. Η αξιολόγηση θα λάβει υποψη όλα τα δεδομένα που προϋπάρχουν στις προγενέστερες Εκθέσεις Αξιολόγησης. **Εκτιμάται ότι τα στοιχεία θα είναι πλήρη και δεν θα συντρέχουν κίνδυνοι ως προς τη διαθεσιμότητά τους.**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ¹ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2014) Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών 2011. Μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και τόπο γέννησης, Περιφερειακές Ενότητες. Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ² Eurostat, (2017) ΑΕΠ σε Περιφερειακό επίπεδο. Κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ) σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ-28, κατά περιφέρειες NUTS 2, 2014. StatisticsExplained.
- ³ Eurostat, (2017) ΑΕΠ σε Περιφερειακό επίπεδο. Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά απασχολούμενο άτομο σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ-28, κατά περιφέρειες NUTS 2, 2014. StatisticsExplained.
- ⁴ Γιώργος Πετράκος – Γιάννης Ψυχάρης, Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, 2^η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- ⁵ Eurostat, (2016) ΑΕΠ σε Περιφερειακό επίπεδο. Μεταβολή στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού, κατά περιφέρειες NUTS 2, 2008-13. StatisticsExplained.
- ⁶ Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (2017) Βασικοί Δείκτες Έρευνας και Ανάπτυξης για δαπάνες & προσωπικό το 2015 στην Ελλάδα. Αθήνα: ΕΚΤ.
- ⁷ Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (2017) Καινοτομία Έρευνα και Τεχνολογία. Αθήνα: ΕΚΤ.
- ⁸ Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (2017) Βασικοί Δείκτες Έρευνας και Ανάπτυξης για δαπάνες & προσωπικό το 2015 στην Ελλάδα. Αθήνα: ΕΚΤ
- ⁹ Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (2015) Επισκόπηση αγορών ηλεκτρονικών επικοινωνιών & ταχυδρομικών υπηρεσιών. Αθήνα: ΕΕΤΤ.
- ¹⁰ Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε (2013) Πολίτες και Νέες Τεχνολογίες, InteractiveGraphs. Αθήνα: ΚτΠ.
- ¹¹ ΕΛΣΤΑΤ, (2015) Έρευνα Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας από Νοικοκυριά και Άτομα – 2015. Αθήνα: ΕΛΣΤΑΤ.
- ¹² Συγκοινωνίες Αθηνών ΟΑΣΑ, (2016) Έκθεση Πεπραγμένων περιόδου 01/01/2015 - 31/12/2015. Αθήνα: ΟΑΣΑ.
- ¹³ Συγκοινωνίες Αθηνών ΟΑΣΑ, (2017). Παρεχόμενα στατιστικά στοιχεία στην ΕΥΔΕΠ Αττικής. Αθήνα: ΕΥΔΕΠ.
- ¹⁴ Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, (2016) Επιχειρηματικότητα 2015 -2016: Κρίσιμη καμπή για την αναπτυξιακή δυναμική του επιχειρηματικού συστήματος, GlobalEntrepreneurshipMonitor (GEM). Αθήνα: IOBE.
- ¹⁵ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2017) Στατιστικό Μητρώο επιχειρήσεων 2016, Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ¹⁶ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2017) Εξωτερικό Εμπόριο, Εισαγωγές - Αφίξεις, Εξαγωγές - Αποστολές και Εμπορικό Ισοζύγιο, με διάκριση Ενδοκοινοτικού Εμπορίου και Εμπορίου με Τρίτες Χώρες, σε Αξία και Ποσότητα (Προσωρινά Στοιχεία Ιανουάριος 2004 - Σεπτέμβριος 2017), Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.

- ¹⁷ Ινστιτούτο Ερευνών και Σπουδών, Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδας (2016) *Χαρτογράφηση της εξαγωγικής δραστηριότητας της Ελλάδας ανά Περιφέρεια και Νομό*. Θεσσαλονίκη: ΣΕΒΕ.
- ¹⁸ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2016) *Ετήσιες Χρονοσειρές Έρευνας Εργατικού Δυναμικού 1981/2016*, Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ¹⁹ Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας & Ανθρώπινου Δυναμικού (2017), *Ενδιάμεση Έκθεση Αποτελεσμάτων 2017*. Αθήνα: ΕΙΕΑΔ.
- ²⁰ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2015) *Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Αττικής (RIS3)*. Αθήνα: Logo: LOGOTECH.
- ²¹ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2015) *Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Αττικής (RIS3)*. Αθήνα: Logo: LOGOTECH.
- ²² Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2016) *Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ*, Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ²³ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2015) *Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Αττικής (RIS3)*. Αθήνα: Logo: LOGOTECH.
- ²⁴ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα – Καινοτομία, (2016) *Ετήσια και τελική έκθεση υλοποίησης για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση*. Αθήνα: ΕΠΑνΕΚ 2014 – 2020.
- ²⁵ Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) *Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής*, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.
- ²⁶ Ειδική Υπηρεσία Επιθεώρησης Ενέργειας, (2014) *Στατιστικά Στοιχεία, Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων*. Αθήνα: ΕΥΕΕ.
- ²⁷ Νικόλαος Τριανταφύλλου, (2018) *Το πρόβλημα των κενών και εγκατελειμμένων κτηρίων στο κέντρο της Αθήνας*. Αθήνα: διαΝΕΟσις.
- ²⁸ Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, (2017) *Ετήσια Στατιστικά Στοιχεία Ιούnius 2017*. Αθήνα: ΛΑΓΗΕ.
- ²⁹ Τράπεζα της Ελλάδος, (2011) *Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα*. Αθήνα: Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής.
- ³⁰ Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, (2016) *Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή*. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ³¹ Τράπεζα της Ελλάδος, (2014) *Ελληνικός τουρισμός και κλιματική αλλαγή: πολιτικές προσαρμογής και νέα στρατηγική ανάπτυξης*. Αθήνα: Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής.
- ³² Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) *1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ 06)*. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ³³ Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2013) *Έγκριση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (ΦΕΚ/1004/Β/24-04-2013)*. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ³⁴ Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) *Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής*, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.

- ³⁵ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2017) *Ιεράρχηση Αναγκών και Προτεραιοποίηση Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας στην Περιφέρεια Αττικής*. Αθήνα: Στεργιούλη Μάρθα – Λητώ.
- ³⁶ Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) *Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υ.Δ. Αττικής*. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ³⁷ Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) *1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του Υ,Δ, Αττικής*, Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ³⁸ Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) *1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του Υ,Δ, Αττικής*. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ³⁹ Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) *Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής*, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.
- ⁴⁰ Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) *1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ 06)*. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ⁴¹ Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017), *Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων – Βάση Δεδομένων Παρακολούθησης Λειτουργίας*. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.
- ⁴² Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) *Στατιστικά – Ανάλυση ανά Δήμο, Πιστοποιήσεις Ε.Ε.Α.Α. ανά Δήμο*. Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.
- ⁴³ Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) *Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής*, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.
- ⁴⁴ Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) *Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής*, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.
- ⁴⁵ Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας, (2016) *Ετήσιος Απολογισμός & Ετήσιο Δελτίο*. Αθήνα: ΕΥΔΑΠ.
- ⁴⁶ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2017) *Έρευνα Κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων*. Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ⁴⁷ Μουσείο Ακρόπολης (2016) *Σύντομος Απολογισμός (Ιούνιος 2016 – Μάιος 2017)*. Αθήνα: Μουσείο Ακρόπολης.
- ⁴⁸ Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, (2016) *Μελέτη Επιδράσεων ΚΠΙΣΝ – Παρουσίαση στην Ειδική Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Δημοσίου*. Αθήνα: TheBostonConsultingGroup.
- ⁴⁹ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2017) *3^η Επιτροπή Παρακολούθησης – Παρουσίαση ΟΧΕ*. Αθήνα: ΕΥΔΕΠ.
- ⁵⁰ διαΝΕΟσις – Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης, (2017) *Η αναπτυξιακή προοπτική της Κρουαζιέρας Αφιετηρίας στην Ελλάδα*. Αθήνα: διαΝΕΟσις.
- ⁵¹ Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε., (2016) *Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016*. Πειραιάς: ΟΛΠ.
- ⁵² Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, (2016) *Οικονομικές Επιδράσεις από την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς*. Αθήνα: ΙΟΒΕ.
- ⁵³ Ελληνική Αστυνομία, (2017) *Στατιστικά Στοιχεία – Οδική Ασφάλεια*, Αθήνα: ΕΛΑΣ.
- ⁵⁴ Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε., (2017) *Στατιστικά στοιχεία*. Αθήνα: ΣΤΑΣΥ.
- ⁵⁵ Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής, (2017) *Το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου στην Αττική*. Αθήνα: ΕΔΑ Αττικής.

- ⁵⁶ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2016) *Ετήσιες Χρονοσειρές Έρευνας Εργατικού Δυναμικού 1981/2016*, Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ⁵⁷ Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (2017) *Οι εξελίξεις στο σύνολο και τα χαρακτηριστικά των εγγεγραμμένων ανέργων – Β' Εξάμηνο 2016.*, Αθήνα: ΟΑΕΔ.
- ⁵⁸ Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (2017) *Συνοπτική έκθεση εγγεγραμμένοι στο μητρώο του ΟΑΕΔ – Οκτώβριος 2017*, Αθήνα: ΟΑΕΔ.
- ⁵⁹ Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (2017) *Διάγνωση Αναγκών της Αγοράς Εργασίας- Β' Εξάμηνο 2016*. Αθήνα: ΟΑΕΔ.
- ⁶⁰ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2015) *Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Αττικής (RIS3)*. Αθήνα: Logo: LOGOTECH.
- ⁶¹ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2016) *Εισόδημα και Συνθήκες Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC) 2017*. Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ⁶² Eurostat, (2016) *ΑΕΠ σε Περιφερειακό επίπεδο. Μεταβολή στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού, κατά περιφέρειες NUTS 2, 2008-13*. Statistics Explained.
- ⁶³ European Commission. (2017) *The ESM Stability Support Programme, Greece, First & Second Reviews, July 2017, Background Report*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017.
- ⁶⁴ Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, (2017) *Στατιστικά στοιχεία Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής*. Αθήνα: ΕΕΤΑΑ.
- ⁶⁵ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2017) *Δομές Κοινωνικής Ένταξης – socialattica.gr*. Αθήνα: ΕΥΔΕΠ.
- ⁶⁶ Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Αλληλεγγύης. (2017) *Ετήσια Έκθεση 2017 & Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη του Οικοσυστήματος της Κοινωνικής & Αλληλεγγύας Οικονομίας 2017 – 2023*. Αθήνα: Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής & Αλληλεγγύας Οικονομίας 2017 – 2023.
- ⁶⁷ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2017) *Συνθήκες Διαβίωσης στην Ελλάδα – Νοέμβριος 2017*. Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.
- ⁶⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2016) *Έκθεση παρακολούθησης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης του 2016 – Ελλάδα*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ⁶⁹ Eurostat, (2017) *Στατιστικά στοιχεία για την εκπαίδευση και την κατάρτιση σε περιφερειακό επίπεδο, Ποσοστό των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με μορφωτικό επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (επίπεδα 5-8 της ISCED), κατά περιφέρεια επιπέδου NUTS 2*. Statistics Explained.
- ⁷⁰ Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης, (2017) *Society at a Glance, OECD social indicators, Spotlight on youth*. OECD.
- ⁷¹ Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού, (2016) *Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας για την υποστήριξη των Neets*, Νέα Ιωνία: ΕΟΠΠΕΠ.
- ⁷² Eurostat, (2017) *Στατιστικά στοιχεία για την εκπαίδευση και την κατάρτιση σε περιφερειακό επίπεδο., Ποσοστό των νέων ηλικίας 18-24 ετών εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ), κατά περιφέρεια επιπέδου NUTS 2, 2015*. Statistics Explained.

- ⁷³ Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής, (2017) *Ποσοτικά Στοιχεία Σχολείων*. Αθήνα: ΥΠΕΘ.
- ⁷⁴ Οργανισμός Σχολικών Κτηρίων Α.Ε. (2013) *Έκθεση Δραστηριότητας, Ιανουάριος 2013 – Ιούνιος 2013*. Αθήνα: ΟΣΚ.
- ⁷⁵ Τάσος Γιαννίσης, Σταύρος Ζωγραφάκης, (2016) *Ανισότητες, φτώχεια, οικονομικές ανατροπές στα χρόνια της κρίσης*. Αθήνα: ΠΟΛΙΣ.
- ⁷⁶ Eurostat. (2017) <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu> (Table "rd_e_gerdreg").
- ⁷⁷ ΚΤΠ Α.Ε. (2017) *Infographics*(<http://icteval.ktpae.gr/stats/delivery>)
- ⁷⁸ Συγκοινωνίες Αθηνών ΟΑΣΑ, (2016) *Έκθεση Πεπραγμένων περιόδου 01/01/2015 - 31/12/2015*. Αθήνα: ΟΑΣΑ.
- ⁷⁹ Clusterobservatory.org. (2017) *The Global Cluster Observatory is an access point to cluster observatories and other leading cluster resources throughout the world*.
- ⁸⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2017) *The Second Economic Adjustment Programme for Greece, Fourth Review – April 2014, Occasional Papers 192*. European Commission.
- ⁸¹ ΦΕΚ 4387/Β/14-12-2017, Απόφαση, Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014-2020» και ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για την Πράξη που αφορά στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II)
- ⁸² Eurostat. (2016) http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/env_wwcon_r2
- ⁸³ ΕΥΣΕΚΤ (2017). *Ενεργοποίηση δράσεων για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 των ΠΕΠ*. Αθήνα: Υπουργείο Οικονομίας.
- ⁸⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. (2016) *Σχέδιο έκθεσης ελέγχου επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική" με αριθ. CCI: 2014GR16M20P012, σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013*. Βρυξέλλες: Moore Stephens.
- ⁸⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. (2016) *Σχέδιο έκθεσης ελέγχου επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική" με αριθ. CCI: 2014GR16M20P012, σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013*. Βρυξέλλες: Moore Stephens.
- ⁸⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. (2016) *Σχέδιο έκθεσης ελέγχου επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική" με αριθ. CCI: 2014GR16M20P012, σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013*. Βρυξέλλες: Moore Stephens.
- ⁸⁷ Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας Αττικής. (2017) *Οδηγός Εφαρμογής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στο Ε.Π. «Αττική» 2014-2020*. Αθήνα: ΕΥΔΕΠ.
- ⁸⁸ Ηλίας Νικολαΐδης. (2017) *Τα 140 Προαπαιτούμενα*. Αθήνα: διαΝΕΟσις Οργανισμός Έρευνας & Ανάλυσης.

⁸⁹ Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομόνων Υπουργείου Οικονομικών σε συνεργασία με τα Υπουργεία Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων, Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομίας Υποδομών Ναυτιλίας και Τουρισμού και Εργασίας. (2016) *Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2016*. Αθήνα: Απρίλιος 2016.

⁹⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2017) *Ειδικές ανά Χώρα Συστάσεις – European Semester: Country Specific Recommendation*. European Commission.

⁹¹ Περιφέρεια Αττικής. (2015)¹⁷ *Εξειδίκευση Εφαρμογής Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014 -2020*. Αθήνα: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Αττικής.

⁹² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης. (2016) *Σχέδιο έκθεσης ελέγχου επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική" με αριθ. CCI: 2014GR16M20P012, σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013*. Βρυξέλλες: Moore Stephens